

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + Keep it legal Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

.

. . :

.

· · ·

.

· · ·

SBÍRKA PRAMENŮV KU POZNÁNÍ LITERÁRNÍHO ŽIVOTA v čechách, na moravě a v slezsku.

VYDÁVÁ

III. TŘÍDA ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA pro vědy, slovesnost a umění v praze.

SKUPINA I. ŘADA I.

PAMÁTKY ŘEČI A LITERATURY ČESKÉ.

ČÍSLO 2.

ŽALTÁŘ PODĚBRADSKÝ.

V PRAZE. NÁKLADEM ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ. 1899 Bible. O.T. Psalms. Czech. 1899.

ŽALTÁŘ

PODĚBRADSKÝ

PODLE RUKOPISU DRÁŽĎANSKÉHO.

ЛО

VYDAL

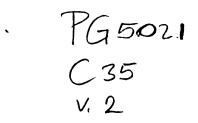
ADOLF PATERA.

*

V PRAZE.

NAKLADEM ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ. 1899.

JON

•

GTANFORD UNIVERBITY LIGRARIED STACKY JUN 14 1303

Burrenser and a british and a second

.

Přepis Adolfa Patery s originalem srovnali podepsaní jakožto členové kommisse, zřízené třetí tříďou České akademie pro vydávání této sbírky.

M. Hattala.

•

•

V. E. Mourek.

OBSAH.

Strana
Úvod
Kalendář
Žalmy
Symbolum sv. Athanasia
Kantika: 1. Chvála Isaiášova
2. > Ezechiášova
3. » sv. Anny
1. » Mojžiešova (z knihy druhé) 110° ř. 1110° ř. 32
5. » Habakukova
6. » Mojžiešova (z knihy páté) 111° ř. 32–113° ř. 24
7. • tří dietek
8. » Zachariášova
9. » Matky boží
10. Simeonova
11. sv. Ambrože a sv. Augustina . 115° ř. $19-116^{\circ}$ ř. 18
Litanie na sedm žalmů
Preces většie
Septeny (t. j. sedm žalmů kajících s modlitbami) 121 ^b ř. 17–128 ^b ř. 2
Hodiny a vigilie za vše duše věrné
Modlitba velikonoční (na septeny)
Moc sv. žalmuov podle nalezenie sv. Augustina 145° ř. 1–146° ř. 29

--- ·

- ----

•

Żaltář Poděbradský čili Olešnický jest překrásný pergamenový rukopis ve folio z r. 1396 o 172 listech původního písma a chová se nyní v královské veřejné knihovně v Drážďanech, kam se r. 1886 dostal dědictvím po smrti vévody Viléma Brunšvického ze zámecké knihovny v Olešnici (ve Slezsku), bývalém sídle potomků českého krále Jiřího Poděbradského, a kde se choval po několik století. Obsahuje kromě žalmů kalendář římský, obyčejné písně ze Starého a Nového zákona (cantica), hymnus sv. Ambrože a sv. Augustina, symbolum sv. Athanasia, litanie na sedm žalmů, preces větší, septeny t. j. sedm žalmů kajících s modlitbami, hodinky a vigilie za duše věrné, modlitbu velikonoční na septeny a moc svatých žalmův podle nalezení sv. Augustina.

Vazba rukopisu tohoto není již původní; pochází teprve ze XVI století. Dřevěné desky potaženy jsou nyní černým plátnem, kdežto v Olešnici byly v černém již sešlém aksamitě; kování pozlacené se dosud zachovalo. Uvnitř na přední desce připsáno jest několik podpisů vévod Minsterberských (na př. 1555 HHZ Münsterberg, 1574 Carl Herczogk Münsterbergk atd.) a pod nimi vinětka zámecké knihovny Olešnické se signaturou: R. I r. no 3. Na pergamenovém listě za přední deskou jsou pozdější latinské přípisky ze XVI století a sice na str. 1: »Incipit genealogia antiquorum heroum usque ad Ursulam primogenitam Alberti marchionis Brandenburgensis«, a na str. 2: »Genealogia ducum Inferioris Glogoviae«. Za tento list vlepen byl papírový arch, na jehož prvých dvou stránkách jest kratičké popsání rukopisu v německé řeči: »Beschreibung des böhmischen Psalters der Podiebradischen Familie R. I no 3,« jež se končí takto: »Die Richtigkeit dieser Angabe kann ich bezeugen, jedoch über den Werth der Sprache nicht urtheilen, weil ich kein Böhme, sondern ein Pole bin. Verstehen kann aber jeder Pole den Böhmen und vice versa. Breslau den 22 März 1809. Georg Samuel Bandtke, Interpres juratus, Rector der Schule zum h. Geiste in der Neustadt in Breslau.«

Bohužel nyní není z rukopisu ŽP. již patrno, že patříval původně předkům krále Jiřího Poděbradského, neb prvý a osmý list byly z rukopisu vyříznuty, kdežto nalézaly se v něm ještě r. 1840, jak nám o tom hodnověrné svědectví vydává slavný náš učenec P. J. Šafařík ve svém článku »O nejstarších rukopisech českého Žaltáře« (Rozbor staročeské literatury, l [1842] str. 114 a 115) následovně: »Z nacházejícího se pod obrazem ukřižovaného Spasitele, obratní stranu prvního listu zaujímajícím, štítu čili erbu rodiny Poděbradské a Wartenberské, neméně z vypodobnění dvou modlících se osob v českém kroji, jedné mužské a druhé ženské, s připojením štítu Poděbradského ku první z nich, na kraji listu 8^{ho}, pod prvním žalmem, naposledy z naskýtajícího se v modlitbách na konci přidaných pohlaví ženského ve formulích: já hřešnice, já hubenice atd., s dobrým důvodem zavírati lze, že žaltář tento psán byl v dotčeném (1396tem) roce pro paní Alžbětu, manželku pana Jana Bočka z Kunstatu a dceru Petra z Wartenberku a Kosti (r. 1386 nejvyššího purkrabí českého). Poněvadž pan Jan Boček (před l. 1410) bez dědicův zemřel, podobno jest k víře, že rukopis tento jeho bratrovi, panu Viktorinovi, otci krále Jiřího z Poděbrad, se dostal, kterýž sice též manželku Annu z domu Wartenberkova měl, avšak již něco později, nežli rukopis náš psán jest, živ byl (nar. 1403, umř. 1427 ledna 1).«

Původní rukopis počíná se kalendářem na šesti prvých listech, v němž při každém měsíci po straně nalézá se v kruhu vyobrazení v barvách, znázorňující hlavní zaměstnání v každém měsíci. Na předním postranném okraji každého měsíce připsán byl v XV století latinský cisiojanus a k některým dnům připsány latinsky v XV a XVI století letopisné zápisky, týkající se soukromého a veřejného života vévod Minsterberských a jiných událostí, z kterýchžto přípisů některé byly při novém převazování v XVI století v značné míře oříznuty. Snímek barevný prvé strany kalendáře jest přidán k našemu vydání.

Jak již výše podotknuto, byl vyříznut z rukopisu též osmý list, obsahující počátek žaltáře, na jehož přední straně, dle zachovaného v knihovně Musea království Českého snímku, nalézala se pěkně provedená v barvách iniciálka B, v jejíž hořejší části vymalován byl David hrající na harfu a v dolejší části sv. Jeronym, před nímž na pultě nalézala se otevřená kniha a po straně pravé lev. Kolem po stranách byly pěkné rozviliny, na nichž na dolejším okraji vyobrazena v barvách panna Maria s Ježíškem uprostřed dvou modlících se osob, kterých již výše dle Šafaříkova popisu vzpomenuto bylo. Počíná se tedy nyní rukopis ŽP. teprva listem druhým t. j. žalmem II veršem 13 a jest psán větším pěkným písmem o dvou sloupcích na stránce (až na kalendář a poslední stranu původního rukopisu) po 20 řádcích, není-li totiž na sloupci připsán nápis žalmu. Nadpisy tyto byly k jednotlivým žalmům červeně připsány o něco později od rubrikatora většinou na dolejších okrajích a někdy na rasuře ve sloupcích (l. 11^a sl. 1. ř. 1-6, 12^a sl. 1 ř. 19-20, 14^a sl. 2 ř. 18-20, 15^a sl. 1 ř. 18-21 a sl. 2 ř. 1-6, 15^b sl. 2 ř. 12-17, 16^b sl. 1 ř. 18-21, 19^a sl. 1 ř. 5-10, 19^b sl. 2 ř. 10-15, 20^b sl. 2 ř. 8-11 atd.), když bylo dříve původní černé písmo vyškrábáno. Mimo to na l. 20^b sl. 2 jest poslední (20) řádek vyškrábán a na l. 21^a celý prvý sloupec a sl. 2 ř. 1, 5-6 a zůstaly prázdny. Výška pergamenu jest nyní 28 cm, šířka jeho 20 cm 5 mm, výška sloupce 19 cm 1 mm (u kalendáře 26¹/₂ cm) a šířka sloupce 7 cm 2 mm (šířka celé strany kalendáře 18 cm), výška řádku 9 mm. Řádky jsou pěkně vyčárkovány a na počátku a na konci kolmými a vodorovnými čarami, sahajícími přes celou stranu, ovroubeny. Pergamen jest většinou pěkný, místy arci děravý (na př. na l. 144, 160, 165), složky jsou osmilisté a opatřeny na dolejším okraji poslední strany pokaždé římskou cifrou. Několik listů jest nyní z rukopisu vyříznuto a to, jak již podotknuto, hned prvý list, potom dva listy mezi l. 6 a 7, po jednom listě mezi l. 13 a 14, mezi l. 166 a 167 a mezi l. 171 a 172. Na l. 95^a sl. 2, 97^a, 115^a sl. 2, 119^a sl. 2, 120^a, 121^a, 124^b, 130^a, 131^b sl. 2, 132^a sl. 2, 134^b sl. 2, 135^b jest písmo značně setřeno. Menší prázdná místa na konci řádků vyplňoval písař buď počátečným písmenem slova v následujícím řádku se počínajícím (na př.: 10^{b} sl. 1 ř. 3 t-twem; 16^b sl. 1 ř. 6 t-twu; 16^b sl. 1 ř. 3 z-zproft atd.) aneb hebrejskými literami (na př.: $\aleph 64^{a}$ sl. 1 ř. 3, 66^a sl. 1 ř. 14, 122^b sl. 1 ř. 4, 134^b sl. 1 ř. 10; $\Psi 63^{a}$ sl. 1 ř. 19, 119^b sl. 1 ř. 13 atd.) a jinými okrasami.

Poněvadž ŽP. bylo užíváno co modlitební knihy na hodinkách a při soukromých pobožnostech, připojen na konci mnohých žalmů (na př. na konci žal. II, III, VII, IX, XI atd.) počátek malé doxologie a rozdělen jest i tento žaltář na dni a každý den v týdnu počíná se barevnou iniciálkou s překrásnými rozvilinami po stranách, v níž vymalován pěkný obrázek vztahující se k obsahu a sice:

Na l. 25^n sl. 1 ř. 6 (ž. XXVI) počíná » $v p \bar{o} duely$ noc.« a v iniciálce H jest obrázek: klečící panna v dlouhém růžovém šatě se sepjatými rukama.

Na l. 35^{a} sl. 2 ř. 1 (ž. XXXVIII) počíná » Uterny nocturn« a v iniciálce **R** obrázek: muž ukazující prstem na ústa.

Na l. 46^{a} sl. 2 ř. 5 (ž. LI) v iniciálce **C** obrázek: osobu klečící mečem proklál ze zadu člověk.

Na l. 46^b sl. 2 ř. 1 (ž. LII) počíná » W firzedu nocturn« a v iniciálce **R** obrázek: člověk drží v rukou kyj.

Na l. 57^a sl. 2 ř. 7 (ž. LXVIII) »we $c_{s/tw(r)tek}$ v iniciáce S obrázek: velryba požírá Jonáše.

Na l. 70^a sl. 1 ř. 8 (ž. LXXX) počíná Patecznye nocturn« a v iniciálce **U** obrázek: muž tluče dvěma paličkami na bubny.

Na l. 80 sl. 1 ř. 1 (ž. XCVII) počíná » Sobothny nocturn« a v iniciálce **S** obrázek: muž se sepjatýma rukama zpívá.

Na l. 95 sl. 2 ř. 1 (ź. CIX) počíná $\rightarrow meffpor nedyelny <$ a v iniciálce **R** obrázek: Bůh otec a Bůh syn sedí v pláštích a s korunami na hlavě. Věrný snímek této strany přiložen jest k tomuto vydání.

Na l. 150^{n} sl. 2 ř. l počínají se *hodiny za wffe duffe wyerne* a v iniciálce **P** obrázek: Kristus Pán vstává z mrtvých i s nástroji, jimiž byl mučen.

Kromě těchto miniatur jsou v ŽP. menší pěkné iniciálky bez obrázků a sice: $M(97^{\text{b}} \text{ sl. } 2)$, $K(101^{\text{a}} \text{ sl. } 2)$, $O(105^{\text{a}} \text{ sl. } 2)$, $D(107^{\text{a}} \text{ sl. } 2)$, $G(111^{\text{b}} \text{ sl. } 1)$, $P(112^{\text{b}} \text{ sl. } 2)$, $W(116^{\text{a}} \text{ sl. } 1)$, $B(120^{\text{a}} \text{ sl. } 2)$, $D(107^{\text{a}} \text{ sl. } 2)$, $W(124^{\text{b}} \text{ sl. } 1)$, $P(112^{\text{b}} \text{ sl. } 2)$, $W(116^{\text{n}} \text{ sl. } 1)$, $B(120^{\text{a}} \text{ sl. } 1)$, $C(123^{\text{a}} \text{ sl. } 2)$, $W(124^{\text{b}} \text{ sl. } 1)$, $W(125^{\text{b}} \text{ sl. } 2)$, $Z(126^{\text{b}} \text{ sl. } 1)$, $H(127^{\text{b}} \text{ sl. } 2)$, $S(129^{\text{a}} \text{ sl. } 2)$, $B(131^{\text{b}} \text{ sl. } 1)$, $Z(133^{\text{a}} \text{ sl. } 2)$, $N(133^{\text{b}} \text{ sl. } 1)$, $M(154^{\text{a}} \text{ sl. } 1)$, $N(140^{\text{b}} \text{ sl. } 2)$. Iniciálky na počátku jednotlivých ostatních žalmů jsou též dosti pěkné a střídavě buď červenomodré aneb modročervené. Písař připisoval vždy velice drobně písmenky počátečné, které potom rubrikator v barvách přidělal. I při verších jsou iniciálky buď červené neb modré.

Na l. 134^b sl. 1 ř. 15–19 psáno toto: >Tuto fye dokonawa zaltarz Pod lety Bozyho narozenye Tyffycz Trzy fta Dewadefat let a ffeft leth«. Od l. 1–134^b sl. 1 psán rukopis, jak již praveno, písmem větším velice pěkným

1

od písaře řemeslníka, jenž svou předlohu přepisoval nedbale a jen mechanicky bez hlubšího porozumění obsahu, vynechávaje mnohdy slova, ano i celé věty. Od l. 134^b sl. 2 následuje písmo jiného písaře, o něco později psané, které již je o něco menším písmem a ne tak pěkně psáno a končí se na l. 174^a ř. 20. Na l. 172^a sl. 2 ř. 13–23 jsou latinské přípisky ze XVI století medicinského obsahu a na l. 174^b latinské letopisné přípisky rovněž ze XVI století již odjinud známé a otištěné. I na l. 175^a-176^b nalézají se zápisy, psané asi r. 1545 a obsahující tak zvaný »Letopis Žďárský« vydaný dle jiných přepisů s nepatrnými odchylkami drem Jos. Emlerem v »Pramenech dějin českých«, díl II (1874) str. 550-557. Listy 176^b a 177^a jsou prázdny. Na l. 177^b jest: >Elenchus illustrissimae familiae serenissimi principis D. D. Georgii, Boemiae regis etc. ac D. Kunegundis de Sternberg, coniugis eius, quo scilicet anno ac quo die cuiusque anni Deus opt. maximus quenqu(am) pro sua benignitate in hanc vitam ingredi jussit.« Na l. 178^a—180^b jest pokračování Letopisu Žďárského od r. 1420–1575. Poněvadž prof. dr. J. Emler otiskl dle dosud známých rukopisů tento letopis jen do r. 1511, otiskl Ferdinand Tadra zápisy tyto od r. 1512-75 ve Věstníku král. České Společnosti Náuk, tř. filosoficko-historickofilologické, r. 1886 str. 148-149, jakož i přípisky vévody Jindřicha Václava II z l. 1592 a 1617, které jsou připsány na l. 181^b (strana první téhož listu jest prázdná) a 182^a; přípisů z l. 1630, 1636 a 1637 neotiskl. List 182^b jest prázdný a za ním 17 listů vytrženo. Poněvadž letopisné přípisy v kalendáři (na l. 1-6) a na l. 174^b—176^b, 177^b—182^a jsou již dostatečně známé odjinud, nebyly v našem vydání otištěny. Na zadní desce nalézá se německý přípisek z r. 1553.

Pravopis v ŽP. budiž zde v krátkosti vylíčen:

I. Sykavky označují se takto:

- 1. c pravidelně
  - a) spřežkou cz: trzydcziet 1^a 1; myefycz 1^a 1; Wynczenczye 1^a 23; Obraczeny 1^a 26; Nocz 1^a 33 atd.
  - b) c (v cizich slovech): Felice 1^a 15; Marcelle 1^a 17; Innocencie 3^a 15; Celeftyna 4^a 8; cedar 129^a 5 atd.
- 2. č píše se
  - a) nejčastěji rovněž spřežkou cs: muczenyka 1^a 17, 32; cztrnaft 2^a 30; vczyn 14^a 19; oblyczege 14^b 11; czyny 14^b 36 atd.
  - b) často již css: Oczzy 18^a 39, 19^a 14, 26^b 26, 68^a 13, 87^a 21; Dczzyl 18^b 4; Meczz 34^b 3 atd.
  - c) jednou samým jen c: welycítwye 105^{b} 19.
  - d) dvakráte i ccs: Cczte fye 55^{n} 28; wcczerayffy 70^{n} 35.
- 3. s označuje se
  - a) pravidelně f: myefycz 1^a 1; fyna 1^a 2; fwateho 1^a 3; Byfkupa 1^a 8; Puttenyka 1^a 11; przef 129^a 26 atd.
  - b) a často (zejména na konci slov) s: nas 14^b 10; hlas 14^b 29, 53^b 12, 132^a 7; smy 51^b 24; slytuge fye 87^a 15; smrt 87^b 2; slytowanye 98^a 24; pros 117^a 12, 13 atd.
  - c) po přízvučné slabice ∬: wrzeffen 8^a 1; obyeffil 14^a 27; naff 18^a 25; zafílon 121^a 34; poffilenye 121^a 22; weffele 124^a 7 atd.

- 4. š píše se
  - a) pravidelně ∬: fîczepana 1^a 3; krzfîczeny 1^a 7; Pryfîky 1^a 19; fifeft 1^a 9; Rozpraff 53^b 5; wyeff 54^a 40 atd.
  - b) někdy jen f: krzíczeny 1^a 14; febastiana 1^a 21, apostola 2^a 25; apostolow 5^a 2; ananyaí 113^b 28; azaryaí 113^b 29 atd.
  - c) a na konci slov s: kraluges 121^b 16; zmyges 124^a 5; nepotupis 124^a 34; oftanes 125^a 4; vflis 125^b 24 atd.
  - d) zřídka s: rozkozny 32^a 9; tbaz 104^b 29.
- 5. z označuje se
  - a) pravidelně z: Obrziez 1^a 2; Brzyezen 3^a 1; rozwazanye 8^a 1; nalezenye 8^a 4; rozplozeny 14^a 14 atd.
  - b) zřídka f: fnam 43^b 23; fnamenye 48^b 20; pokafal 60^b 39.
- 6. ž píše se
  - a) obyčejně s: bozycho 1^a 2; wywrzeny 1^a 2, 22; bozye 1^a 7; Papeze 1^a 17, 3^a 13; Blazege 2^a 4 atd.
  - b) často zz: genzz 15^b 1, 20^a 29; zzeru 19^b 11; drazzdy 58^a 32; gednorozzecz 71^b 36; zzaby 79^b 30 atd.
  - c) někdy f, s: falm 50^a 30; fytem 51^a 28; ftrziefen 84^a 37; gemus 121^a 1; w lofech 143^a 20.
- II. ě píše se po d, t, n nejčastěji literami yc, tc: Nyetyffy 1^a 22; flyety 7^a 30; hnyew 13^b 30; mnye 14^a 21; nenawydycl 14^b 36; nadyegy 20^a 12; dyedyny 20^a 23; tye 15^a 15; rozdyel 21^a 8; dyedynye 119^b 31 atd. Mnohdy není měkkost označena na př.: dasnom 24^b 37; mene 16^b 10; ohen 21^b 2; at 15^a 13, 16; obrat fye 15^a 36 atd. Zvláštní označení měkkosti jest: weng 66^a 23.
- III. I po retnicích píše se nejčastěji *ye, te* za č: myefycz 1^a 1; pyet 1^a 10; Pamyet 6^a 31; zpowyedlnyka 10^a 5; podpyety 21^a 5; pyeíte 53^b 9; elzbiety 11^a 20; wieky 16^b 39 atd. Vedle toho vyskytá se dialekticky: fpowedlnyka 1^a 15; wezie 120^b 21; weziech 41^b 37 atd.
- IV. Samohlasné | označuje se
  - a) skoro vždy nynějším spůsobem l: naplnyen 21^a 10; Napln 23^b 18; plnoít 25^b 33; flzamy 15^b 6; flz 87^a 21 atd.
    b) dvakráte ll: pllnoít 68^a 36; pllny 82^b 13.
- V. Souhlasné | tvrdé píše se ll: Ludmylly 7^a 17; 11^a 11; vílyffallo 18^a 20; Hnulla 21^a 40; przylnulla 50^a 18; wydalla 79^b 30 atd. Měkké l' se již neoznačuje.
- VI. Samohlasné r píše se již nynějším spůsobem: okrífl 25^b 34; frdcze 14^a 36; krwaweho 14^b 39; mrzkuge 39^b 39; wrhl 110^a 9 atd.
- VII. Měkké ř označuje se
  - a) nejčastěji spřežkou rz: trzydcziet 1^a 1; Obrziez. 1^a 22; Brzyezen 3^a 1;
     gyrzi 4^a 24; Rzehorze 3^a 13; bratrzy 7^a 11 atd.
  - b) po temných spřežkou r/: nepríieftyezy fe 49^b 15; gytríny 50^a 14; krítyty 100^a 22; príifno 121^a 28 atd.
  - c) třikráte rff: zetrífe 47^b 10, trífienownyky 47^b 11; zetrífyenye 48^b 16.
  - d) jednou rs/: gytrzínye 98^{a} 30.

- e) často obměkčení zanedbáváno: rytyrow 6^a 23; rozffyryly 33^a 28; rozproftru 48^b 33; ztrafla 59^b 7; Pretrhl 61^a 3 atd.
- VIII. i, í píše se
  - a) nejčastěji y: dny 1^a 1; trzydcziet 1^a 1; myefycz 1^a 1; yfydora 1^a 8, Byfkupa 1^a 8 atd.
  - b) někdy 1: febaftiana 1^a 21; myeficz 2^a 1; Benedicta 3^a 22; gyrzi 4^a 24; nikdy 19^a 16 atd.
  - c) dvakrate j: Tyburcij 8^a 12; letanij 126^b 28.
  - IX. y, ý označuje se
    - a) nejčastěji y: fyna 1^a 2; wywrzeny 1^a 2, 22; Pryffky 1^a 19; panny 1^a 17, 22; Matky 2^a 3 atd.
    - b) někdy po tvrdých z: dyewki 2^a 10; koronowaních 11^a 9; wípud 15^a 14; riday 15^a 27; Tehdi 16^a 21 atd.
  - X. j píše se
    - a) často buď g: geden 1^a 1; Blazege 2^a 4; Mathyege 2^a 25; gyrzi 4^a 24; przigatye 7^a 16 atd.
    - b) někdy gz: zgiew 63^b 18; korunvgie 77^a 14; z hnogie 86^a 10; zlodiegie 125^b 9; zkialugie 130^b 21 atd.
    - c) u samohlásek často y: Swatey 1^a 19; yana 1^a 28; yulyany 2^a 27; yahna 4^a 18; woytyecha 4^a 24 atd.
    - d) dvakráte y m. gy: oley 5^b 7; twoy 20^b 14.
    - e) třikráte yg m. g: Mayg 5^a 1; weygmenu 23^b 16; weygmeno 88^b 2; weygmye 119^b 40.
  - XI. k píše se
    - a) nejčastěji nynějším spůsobem k: mladenkuow 1^a 5; krzísczeny 1^a 7;
       Oktab 1^a 5; Bylkupa 1^a 8; Pustenyka 1^a 11 atd.
    - b) často c (zejména při cizích jménech): Polycarpa 1^a 27; Benedicta 3^a 22; Cleta 4^a 27; Marca 6^a 19; Procopa 7^a 5 atd.
    - c) ve skupině kv dvakráte q: Quyntyna 10^a 32; fquetlo 28^a 35.
- XII. f označuje se
  - a) buď samým f: feliciana 6^a 10, zufanye 34^a 8; nezufagycze 34^a 8; yofefa 63^b 17; faraona 110^a 5 atd.
  - buď zdvojeným f: Evffemye 4^a 14; uffayte 14^b 8; vffagy 18^a 29; vffagycze 20^b 28; vffal 29^b 6 atd.
  - c) několikráte též ph: phylippa 5^a 2; pharaonowy 110^a 16; pharao 110^b 28; philippe 117^a 31; philifeom 13^a 24, 25 atd.
- XIII. **g** jako souhláska vyskytá se (v cizích slovech): Gorgonye 3^a 12; Gedruty 3^a 18; gothard 5^a 6; gordyany 5^a 11; Gerwaíye 6^a 20 atd.
- XIV. u píše se
  - a) nejčastěji u: Byfkupa 1^a 8; Puftenyka 1^a 11; muczenyka 1^a 17; Unor 2^a 1; uffayte 14^b 8 atd.
  - b) často (zejména na začátku slov) v: mvczenycze 1^a 19; zlatovíteho 1^a 28; Evffemye 4^a 14; vrbana 5^a 26; dlvhoft 24^a 7 atd.
  - c) několikráte na začátku slov: Wffyma 20^b 11; Wflyff 23^b 7, 145^b 24; wffagy 32^b 3; wfyle 62^a 18; wffagiczie 127^a 9 atd.

- XV. v označuje se
  - a) nejčastěji w: wywrzeny 1^a 2, 22; fwateho 1^a 3, 4, 11; Pawla 1^a 11, 26; waleryana 1^a 30; Lwa 14^a 12 atd.
  - b) před samohláskou často u: Syluestra 12^a 32; Uolaly 22^b 4; Uelyka 24^a 8; chuality 121^a 7; smylouati 121^a 29 atd.
  - c) vícekráte v: vita 6^a 16; zlobyvecz 14^b 34; lítyveho 14^b 39; flova 20^b 20; david 23^b 32 atd.

d) třikráte w = vu: flaw 16^b 11; fw 47^a 32; omlwachv 137^b 37.

Dvojení samohlásek vyskytá se častěji: zlee 15^{b} 33; zlaa 24^{a} 25; malee 38^b 8; kaal fe 81^b 15; fwooy 120^b 19 atd.

Dvojení souhlásek vyskytá se rovněž častěji: panny 1^a 19, 2^a 7; muczennyka 1^a 23; ohenne 18^b 5, 21^b 15; raddy 19^a 7; newynnym 22^a 5 atd.

Skratků nalézáme v ŽP. dosti a sice:

- 1. a) $\bar{a} = am$: nā 121^a 19; czeftā 135^a 10; wzdobywā 135^a 38.
  - b) $\bar{a} = an$: pākraczi 117^b 22; Brāczie 119^a 30; hābi 128^a 41.
  - c) v = em: towaryftwē 6^a 6; fē 26^b 29; nadēnu 118^b 15, 135^a 28, 136^b 11; hofpodynē 131^b 14.
  - d) č = en: zlorzeczēftwye 72^a 32; gēz 44^a 38, 120^a 1, 121^a 8; amē 121^a 27; tēto 145^a 21, 25; dobrowolēftwye 120^a 30 atd.
  - e) $\overline{y} = ym$: wzmodly 15^a 2; wzchwaly 46^b 24; powoleny 46^b 3; zly 125^b 19; twy 127^b 24 atd.
  - f) $\overline{i}$, $\overline{y} = in$, yn: wineho 14^b 13; newynych 20^a 4; newynen 22^a 5; hofpody 122^a 10; hofpodie 136^a 22 atd.
  - g) $\bar{o} = om$: ponyel 121^b 36, 126^a 28, 141^b 18.
  - h) $\bar{o} = on$: podicly 27^a 34; fkoczenyc 145^a 33.
  - i) $\overline{u} = um$: idytū 23^b 3.
- 2. $\ddot{p} = pra$: opwuge 145^b 31.
- 3. a) $a^{2} = ala$: chwa² 86^b 44.
  - b) i° , $y^{\circ} = ina$, yna: hody 87^{b} 19, august 115^{b} 19.
  - c) $l^{4} = la$: chwal⁴ 41^b 5, 48^b 7, 51^a 30, 55^a 4, 58^b 32, 75^a 30, 94^b 8.
  - d) $v^{\prime}$, $w^{\prime} = vala$, wala: chv² 95^b 36; chw² 33^b 9, 62^b 36, 75^a 30, 107^a 20, 115^b 18.
- 4. $p = pro: p \ 117^{a} \ 16, \ 17, \ 18; \ pfbu \ 145^{a} \ 3.$
- 5. a) $d^e = drsege$: ond^e 12^a 8.
  - b) $e^{\circ} = cho$: fwate^o 115^b 7.
  - c) $e^{\nu} = emu$: fwate^v 56^a 31.
  - d) r^{i} , $r^{ny} = rzeni$, rzeny: wywr^{ny} 2^{a} 26; wywrⁱ 3^{a} 29.
- 6. a) $d' = dlitba : mod' 131^{a} 9$.
  - b) l' = la: chwal' 72^a 31.
  - c) $l' = \iota l$: wygl'ie 6^a 29.

Kromě toho jsou v ŽP. ještě následující skratky:

1. K', Kl', KL', Kal', Kald' = Kalendarium 1-12; 2. Id', Id⁹ = Idus 2-12; 3. N' 1-12; 4. Octā' = Octab 1^a 2; 5[.] cwh^{te} = ewangelifte 9^a 22; 6. $\imath h \bar{\imath}$ = Ihefu 64^b 37; 7. ah = antiphona 128^b 33, 129^a 33, 133^b 2, 134^b 25, 139^a 12, 143^b 17; 8. $\bar{a}$ = antiphona 129^a 11, 135^b 4, 136^a 19, 141^a 37, 142^a 13; 9. $\vec{v}$ = verfus 130^a 6, 133^b 5, 134^a 17, 40, 136^b 13, 38, 139^a 15, 18, 139^b 31,

140^a 16, 143^b 18; 10. l' = lectio 136^a 27; 11. R' = Refponforium 136^b 7; 12. Oro = Oratio 144^b 27; 13. am = amen 119^a 37, 121^a 7, 121^b 5. Přebytečné skratky se nalézají při slovech: $Lede^{n}$ 1^a 1, $ohnye^{m}$ 64^a 16, $wffie^{m}$ 77^a 20, $pokoge = 95^{b}$ 34. Chybně psán byl skratek: draho m. $drah^{o} =$ draheho 24^a 5.

Nad některými písmeny nalézají se buď neopatrností samého písaře aneb od pozdějších čtenářů rukopisu připsané tečky a znaménka, na př. tečky: Ufylowach 57^a sl. 2 ř. 18; přawo 60^a sl. 1 ř. 14; až 60^a sl. 1 ř. 15; žitem 167^b sl. 1 ř. 8; twů 169^a sl. 1 ř. 20 atd.; znaménka: Odwratté 59^a sl. 1 ř. 11; ípýcze 74^a sl. 2 ř. 11; gyttřa 84^a sl. 1 ř. 9; wzpomanúl 91^a sl. 2 ř. 5 atd.

Chyb písařských nalézá se v ŽP. dosti mnoho a byly dle možnosti v přidaných poznámkách k tomuto vydání a v slovníku buď opraveny aneb otištěním latinského originálu k nim pozornost obrácena, však mnohé z nich byly již brzy po napsání rukopisu buď samým písařem aneb korrektorem opravovány. Tak na př.: w^zdluzyly 20^a sl. 2 ř. 2; da^anom 21^b sl. 2 ř. 16; much^v 67^a sl. 2 ř. 12; mrz^koft 74^b sl. 1 ř. 4; z^apomanul 84^a sl. 2 ř. 9; w^ztuzyl 119^b sl. 1 ř. 5 atd. Všechny tyto opravy jsou v tomto vydání věrně nad slovy drobnějším písmem otištěny. Pod slovy aneb písmeny, která se nemají čísti, nalézají se tečky, což i v našem vydání napodobeno. Jsou-li slova neb litery v originále přeškrtnuty, jsou v tomto vydání pod nimi vodorovné čárky. Někdy jsou slova přeškrtnuta a podtečkována na př: ffe 165^{b} sl. 2 ř. 13, a v těchto případech jsou v otisku tato slova podtečkována. Uvozovky (= =) znamenají, že jimi označená slova mají se v jiném pořádku čísti, tak na př.: 10^a sl. 1 ř. 2 a 3 místo oftanu = przied oczyma = neprawy, má se čísti: oftanu neprawy przied oczyma; 118^a sl. 2 ř. 5 a 6 m. = nedostatecznym = sud, má se čísti: fud nedostatecznym.

Rasur jest v ŽP. mnoho a v poznámkách tohoto vydání jest na ně upozorněno.

Interpunkce obmezuje se v ŽP. na tečku a jen v několika místech setkáváme se v originále též s dvojtečkou a sice za následujícími slovy: pufto 58^{b} sl. 1 ř. 5; boh 64^{a} sl. 2 ř. 10; neznaly 68^{b} sl. 2 ř. 5; geho 89^{a} sl. 1 ř. 1; egyptye 90^{a} sl. 2 ř. 13; geho 92^{b} sl. 1 ř. 19; tobye 99^{b} sl. 2 ř. 15.

Předložky a jiné partikule o jedné slabice neb i liteře psal písař obyčejně dohromady s následujícím slovem, jak to vůbec v té době u písařů obyčej býval. Jsou-li však někdy dvě slova dohromady psána, rozdělil je písař kolmou čárkou na př.: 37^a sl. 2 ř. 1 geho|a; 56^b sl. 1 ř. 11 chodyczich|u; 73^a sl. 1 ř. 2 twe|i vílyfifif; 108^b sl. 1 ř. 7 Wyz|ze. Někdy jsou slova nesprávně rozdělena, na př.: kochalys my fye 77^b sl. 2 ř. 18; Radowalys my fe 77^b sl. 2 ř. 20.

Jako skoro ve všech památkách z konce XIV století zachovalo se více neb méně archaismů a zajímavějších vazeb, tak i v ŽP. co do jazyka vyskytují se zvláštnosti.

Přehláska u v i jest až na několik případů (Ludmylly 9^a 17; 11^a 11; ludmíllo 118^a 6; Rzugen 10^a 1; yezufíy 111^b 26) již provedena, ano ona postoupila mnohem dále, než se to bylo v následujících stoletích dálo, a pronikla až do kmenů slov (na př.: odplaczigyczym 15^b 31: neprzelftyge 20^a 20; zwelyczyge 22^b 29; obwefelyge 23^a 22; wybogyg 32^b 8; przypuzyge 32^b 7 atd.). Délka samohlásky o t. j. dvojhláska uo vyskytuje se často (mladenkuow 1^a 5; Puoft 2^a 24; 6^a 24; 7^a 10, 15; buoh 14^a 31; kuon 110^a 8 atd.). Hláskové zvláštnosti jsou též, že č píše se skupinou *czf* (oczfy 22^a 9); s často f (wrzeffen 8^a 1; obyeffil 14^a 27; naff 18^a 25; zafflon 121^a 34; poffilenye 121^a 22; weffele 124^a 7; atd.), aneb *s* (prozbu 15^b 15; prozby 20^b 10, 23^b 18; okrzle 21^b 19, 23^a 6; zbozye 20^a 3; zemzku 50^a 21 atd.). Zajímavá jsou zde též participia praesentis passivi na *m* (vczynyema bude 77^b 27; vczynyem fem 173^a 37; tklonyem fem 137^a 38); ačkoliv některá z nich byla později opravována škrábáním *m* v *n* na př. vczynyen 137^b 20. Rovněž zasluhuje povšimnutí, že se nám zachoval jednou ještě superlativ *na* za pozdější *naj* (nawyffye 22^a 25) a dativ *domowy* (86^a 28 a 29). Za zvláštnost dlužno ještě vytknouti, že předložky před slovy stejně znějící souhláskou počínajícími často se vynechávají aneb splývají s následujícím slovem (ftolicze m. f ftolicze 130^a 22; fwatymy m. f fwatymy 144^a 18; ztaral m. zftaral 132^b 21; ztaly m. zftaly 70^b 4 atd.); jakož i stejné litery ve slovech (neodaluy m. neoddaluy 25^a 5; podan m. poddan 34^a 24; nepoda m. nepodda 37^b 24 atd.).

Jak u většiny staročeských překladů písma svatého a zejména u překladů žaltáře, tak i v překladě **ŽP.** jest český jazyk obzvláště v abstraktních významech ještě neustálený a kolísavý, překladatel až otrocky hledí svou latinskou předlohu na úkor ducha českého jazyka přeložiti, bera při tom mnohá slova, která si sám utvořil a která zajisté v obecné mluvě nikdy nebyla v užívání. O skladbě již ani mluviti nebudeme, napodobena jest zde většinou skladba latinské předlohy.

O poměru překladu, který se nám zachoval v ŽP., k ostatním českým překladům žaltáře XIII a XIV století nejsprávnější úsudek vynesl P. J. Šafařík ve své již výše připomenuté rozpravě »O nejstarších rukopisech českého žaltáře« (Rozbor staročeské literatury l. str. 115) a sice: »Porovnáním textu rukopisu tohoto (t. j. ŽP.) s Wittenberským brzo jsem se přesvědčil, že v obojím jedno a též přeložení nám se zachovalo, a že první od posledního jedině v některých méně podstatných věcech, t. v pravopisu, v grammatických formách a dosazování srozumitelnějších slov místo zatmělých a zastaralých se dělí. Co se grammatických forem dotýče, na jevě jest, že v něm, jako v rukopisu již téměř konce XIV století dosahujícím, jazyk podle zvyku onoho věku a spůsobu jiných rukopisův též doby důsledně pozměněn a obnoven jest ..... Co se pak slohu tkne, pravda sice jest, že mnohá vetchá a temná slova novějším a srozumitelnějším místa postoupila...., avšak nicméně mnohá jiná, obhájila svého místa ...., ano někdy, ač pořídku, podložené slovo řidší a zajímavější jest, nežli vystrčené ..... Omylův a chyb rozličného spůsobu, někdy dosti nemotorných, i v tomto rukopisu arci hojnost jest ...., avšak nedostatkové tito vynahražují se tím, žeť on ..... k jinému rodu rukopisův čili jiné recensí, nežli Witenberský, náleží.«

Nejstarší tištěnou zprávu o ŽP. nalézáme r. 1818 u Josefa Dobrovského v druhém vydání jeho »Geschichte der böhmischen Sprache und Literatur« str. 184–185, kteroužto zprávu čerpal z listu J. S. Bandtkeho. Kratince jen se zmiňuje o ŽP. Josef Jungmann v »Historii literatury české« (1825) str. 57, II. vyd. (1849) str. 38 č. 112, I. Hanuš v »Dodavcích a doplňcích k Jungmannově historii« I (1869) str. 20. Nejlepší však zprávu o ŽP. podal P. J. Šafařík, pořídiv si r. 1840 věrný opis textu českého prostředkováním svého přítele J. Purkyně, jenž byl tehdáž ještě professorem na universitě Vratislavské. Šafařík srovnav tento opis se známými jinými rukopisy žaltáře českého, podal dne 29 října 1840 již výše vzpomenutou zprávu o výsledcích svého badání v král. České Společnosti Náuk »O nejstarších rukopisech českého žaltáře« a otiskl ji v pojednáních tétéž Společnosti (Abhandlungen, řada V, díl 2 str. 111—131) a též ve zvláště otištěném Rozboru staročeské literatury, v Praze 1842. Pomíjejíce zde krátké zprávy o $\mathbf{ZP}$. v pozdějších vydáních dějin řeči a literatury české, uvádíme jen zde ještě dosti obšírnou a již výše vzpomenutou zprávu o $\mathbf{ZP}$. p. Ferdinanda Tadry, kterou podal v královské České Společnosti Náuk dne 22 listopadu 1886 a otiskl ve »Věstníku« téže Společnosti r. 1886 na str. 145—149, jakož i ve zvláštním otisku str. 4—8.

I při tomto vydání hleděl jsem především podati znění ŽP. co možná věrně, pokud toho tiskem dosáhnouti možná. Text jsem podělil na žalmy a verše, přidav k nim číslo žalmů a veršů a opatřiv jej interpunkcí, řídiv se při tom vydáním německého překladu žalmů Boh. Hoberga (Die Psalmen der Vulgata übersetzt und nach dem Literalsinn erklärt von G. Hoberg. Freiburg im Breisgau 1892). K srovnání textu ŽP. s latinskou Vulgatou používal jsem následujícího vydání: Biblia sacra vulgatae editionis juxta exemplaria ex typographia apostolica Vaticana Romae 1592 et 1593 inter se collata et ad normam correctionum Romanarum exacta auctoritate summi pontificis Pii IX edidit V. Loch. Tomus I (Ratisbonae 1849) pag. 168-245. Kde se odchyloval překlad ŽP. od tištěného latinského textu používal jsem k srovnání rukopis latinského žaltáře s meziřádkovými glossami českými chovaného v knihovně Musea království Českého (XIV D 13), uživ při tom v poznámkách skratku ŽG. Kde byl text ŽP. nejasný, přidal jsem dle potřeby v poznámkách různá čtení z vydání žaltáře Wittenberského a žaltáře Klementinského, uživ při tom skratků ŽW. a ŽK. List sedmý a čtrnáctý, obsahující žalm I v. 1-6 a II v. 1-13 (počátek) a ž. XII v. 1-6, ž. XIII v. 1-7 a ž. XIV v. 1-3, již nyní v rukopise scházejí, otištěny v závorkách dle věrného přepisu Šafaříkova, chovaného nyní v knihovně Musea král. Českého (sig. I. E. 16). Při hymnu sv. Ambrože a sv. Augustina, symbolu sv. Athanasia, litaniích a vigiliích a j. řídil jsem se latinským brevířem, jakož i vydáním rituálu římského Pražského z r. 1642 (v musejní knihovně sig. 46 B 5). V závorkách otištěné tučné arabské cifry označují listy, jedna kolmá čárka konec sloupce a dvě kolmé čárky konec každé stránky originálu rukopisného. Při citování originálu znamená arabské číslo list, a vedle něho prvou, b druhou stranu jeho; při citování našeho vydání znamená arabské číslo stranu, a vedle něho sloupec prvý, b sloupec druhý a číslo na třetím místě řádek.

Slovník čili vokabulář ŽP. svědčí o tom, jakým českým slovem latinské slovo od českého překladatele bylo přetlumočeno. Dle možnosti podáno každého slova několik příkladů.

Konečně pokládám za svou milou povinnost vzdáti pp. prof. Antonínu Truhlářovi a prof. dru. V. Flajšhansovi své srdečné díky za jich laskavou pomoc, kterou mi při korrekturách vydání tohoto ochotně poskytli.

ł

KL' Leden ma dny trzydcziet a geden, myefycz XXX.

III	A			Octā' Obrziez. fyna bozyeho. Den wywrzeny.
	ь	ш	N'	Ochtab fwateho ffczepana.
XI	с	III	>	Ochtab Swatcho Iana.
	d	п	3	Oktab mladenkuow.
XIX	c	Nonaf		
VIII	f	VIII	Id'	krzffczeny bozye.
	g	VII	>	yfydora Byfkupa.
XVI	a	ſſeſt	ъ	
v	b	pyet	>	
	с	IIII	>	Swateho Pawla Puftenyka.
XIII	d	III	*	
II	с	II	*	
	f	Idus		Ochtab krzsczeny bozieho.
X	g	XIX	Kľ	Swatcho Felice fpowedlnyka. ¹)
	a	XVIII	»	Swatcho marca ²) Opata.
XVIII	b	XVII	K'	Swa. Marcelle Papeze a muczenyka.
ſedm	С	XVI	»	Swatcho Anthoníe mnycha.
	d	XV	>	Swatey Pryfiky panny a mvczenycze.
XV	е	XIIII	K'	
IIII	f	XIII	»	Swatcho Pabyana a febaftiana mv.
	g	XII	>	Swatey Nyetyffy panny. Den wywrzeny.
XII	a	XI	>	Wynczenczye muczennyka.
geden	b	Х	K'	Emeranczyany dyewky.
	с	IX	>	Swateho Tymothea apofftola.
IX	d	VIII	>	Obraczeny fwateho pawla.
	e	VII	×	S. Polycarpa Byfkupa.
XVII	f	VI	*	S. yana zlatovsteho Byfkupa.
ffeft	g	v	>	Ochtab fwater Nytyffe. ³)
	a	IIII	*	S. waleryana Byfkupa.
XIII	b	III	Kal	
II	с	II	Ka	S. Saturnyna byfkupa a muczenyka.

Nocz ma hodyn sfestnast a den ofm.

¹) M. fpowyedlnyka. - ²) M. maura. - ³) M. Nyetyffe.

- -----

•

KL' Unor ma dny Trziczety, myelicz trzicziety.

	d	****		fwatey brygidy dyewky.
XI	e	IIII	N'	Hromnycz hod Matky bozye.
	f	III	>	Swateho Blazege muczenyka.
XIX	g	II	>	Den wywrzeny.
VIII	a	Nonas		Swatey Haty dycwky a muczenycze.
	b	VIII	Id'	S. dorothy panny a muczenycze.
XVI	с	VII	>	
piet	d	VI	>	
	e	V	>	Swa. Apolonye dyewki a mvczenycze.
XIII	f	Ш	>	Swat. ffkolaftiky dyewky.
II	g	Ш	>	
	a	П	»	
defiet	b	ydus		
	с	XVI	K'	Swateho walentyna.
XVIII	d	XV	>	Swatey Iulyane dyew.
VII	e	XIIII	»	yulyany dyewky.
	f	XIII	>	
XV	g	XII	>	S. fymeona byfkupa a muczenyka.
IIII	a	XI	>	
	Ь	X	Kľ	
XII	c	IX	×	Ofmdefat a ofm muczenykow.
geden	d	VIII	æ	Naftolowany fwateho Petra.
	e	VII	>	Puoft.
dewict	f	VI	*	Swateho Mathyege apostola.
	g	v	*	Den wywr ^{ny} .
XVII	a	1111	»	Allexandra muczenyka.
VI	b	111	~	
XIIII	c	п	Ka!d'	Romana opata.

Nocz ma hodyn cztrnaft, den defyet.

1

	Trzı	d			Swatcho albyna byfkupa a muczenyk. Den w.
		c	VI	No.	
	XI	f	v	~	
		g	1111	×	Przienesenye swateho waczlawa.
	XIX	a	III	N'	
	VIII	Ь	н	>	
		с	Nonas		Swa. Perpetue a felicitatis dyewky.
	XVI	d	VIII	Id'	
	v	c	VII	>	fwateho Czrha a metudye zpowyedln.
		f	VI	>	
	XIII	g	v	>	Gorgonye.
	П	a	Ш		Rzehorze papeze.
		b	111	»	
	defiet	с	П	»	Innocencie byfkupa.
		d	Idus		
	XVIII	с	XVII	Kal'	
	VII	f	XVI	*	Gedruty dyewky.
		g	XV	Kľ	
	XV	a	XIIII	>	
	Ш	b	XIII	>	
		с	XII	"	Benedicta opata.
	XII	d	XI	Kľ'	
	Ι	c	Х	>	
		f	IX	»	
	IX	g	VIII	ھ	Zwyestowanye matky bozye.
		a	VII	>	
	XVII	b	VI	»	
	VI	с	11111	Kal	Den wywr ⁱ .
		d	Ш	>	
	XIIII	e	Ш	>	
	III	f	Π	,	
I					

KL' Brzyczen ma dny trzidczat geden, myesiecz trzidczet.

Nocz ma dny¹) dwanaft, nocz²) tolykez.

¹) M. hodyn. — ²) M. den.

KL' Duben ma dny trzidczety, myefyecz trzidczet.

4

;

ł

ł

XI	g	Aprıl	ys	S. theodory dyewky.
	a	IIII	N'	
XIX	ь	111	»	Teodozíe p anny .
VIII	с	II	>	Ambrozyı byfkupa.
	d	Nony		
XVI	с	VIII	Id'	
v	f	VII	>	Celeftyna papeze.
	g	VI	•	Ianuarie muczenyka.
XIII	a	v	>	Sedm pannen.
II	b	IIII	>	
	с	III	>	Lwa papeze.
defet	d	II	>	
	e	Idus		Evffemye panny.
XVIII	f	XVIII	Kľ	Tyburcic a waleryana muczenykow.
VII	g	XVII	>	
	a	XVI	Kľ	
XV	ь	XV	>	petra yahna.
III	с	XIIII	>	
	d	XIII	Kľ	
XII	с	XII	>	Den wywr.
Ι	f	XI	»	
	g	Х	×	Gay papeze.
IX	a	IX	Κľ	fwateho woytyecha a s. gyrzi muczeny.
	b	VIII	*	
XVII	с	VII	>	fwateho marka ewangelisty.
VI	d	VI	»	Cleta papeze.
	c	v	Kľ	
XIIII	f	IIII	~	Wytalyffe muczenyka.
III	g	III	*	
	a	11	,	

Nocz ma hodyn defet, den cztrnaft.

KL' Mayg ma dny trziedczety geden, myesiecz trzidczat.

	b	mai	us	Swatcho phylippa a lakuba apoftolow.
	с	ſſeſt	N'	Zygmunda muczenyka.
XIX	d	piet	×	nalezenye fwateho krzíze, den zwoleny. Den w.
VIII	c	IIII	»	Floryana muczenyka.
	f	III	•	gotharda zpowiedlnyka.
XVI	g	II	>	Swatcho yana w oley warzencho.
pyet	a	Nony		
	b	VIII	Id'	Swateho ftanyflawa muczenyka.
XIII	с	VII	>	
II	d	VI	>	Gordyany a epymacha muczenyka.
	e	v	*	
defet	f	IIII	*	Pankraczy.
	g	III	>	
XVIII	a	II	*	
VII	b	ldus		
	с	XVII	Kľ	
xv	d	XVI	>	
Ш	c	XV	>	
	f	XIIII	Kľ	Pote nczyan ye .dyewky.
XII	g	XIII	*	
I	a	XII	د	
	b	XI	>	
IX	c	Х	»	
	d	IX	Κ'ľ	
XVII	e	VIII	>	Swatcho vrbana papeze. Den wywr.
VI	f	VII	>	
	g	VI	>	
	a	v	>	
III	b	IIII	>	
	с	111	*	
XI	d	II	3	Swatey Petronelle dyewky.

Nocz ma dny¹) ofm, den sfeftnast.

') M. hodyn.

KL' Czrwnecz ma dny trzidtrzet,') myesiecz bez ge. XXX.

	с	Iuníu	IS	nykomeda ²) muczenyka.
XIX	f	IIII	N'	marcellyna A petra muczenykow.
VIII	g	Ш	>	
	a	II	»	
XVI	b	nony		S. Bonyfacie s geho towaryftwë.
V	с	VIII	Id'	
	d	VII	>	
XIIII	e	VI	>	
II	f	ν	*	Pryma a feliciana muczenykow.
	g	IIII	>	Den wywr.
х	a	III	>	Barnaba apofftol.
	b	11	>	bafylydıs.
XVIII	с	Idus		
VII	d	XVIII	Kal'	
	e	XVII	>	Swateho vita muczeny.
XV	f	XVI	>	
IIII	g	XV	Kľ	
	a	XIIII	>	Marca a marcellyana muczenykow.
XII	b	XIII	>	Gerwafye a protazie muczenykow.
Ι	с	XII	>	
	d	XI	>	
IX	e	х	>	Defet tyfycz rytyrow. ³)
	f	IX	>	puoft.
XVII	g	VIII	2	Swateho Iana krztytele.
VI	a	VII	>	
	b	VI	>	S. yana a s. pawla fwyetleho.
XIIII	с	v	>	Sedm fpalow.
III	d	1111	»	Lwa papeze. vygl'ie, puoft.
	e	III	>	swatcho petra a swa. pawla.
XI	f	II	>	Pamyet fwatcho pawla.

Nocz ma hodyn sfeft a den ofmnaft.

¹) M. trzidczet. — ²) M. nykodema. — ³) M. rytyrzow.

KL' Czrwen ma dny XXXI, myefiecz trzidczat.

	g	Iulu	15	ochtab fwa. yana. vigilie, puoft.
XIX	a	VI	N'	Nawsscziewenye matky bozie.
VIII	b	V	>	przienefeny fvat. thomy.
	с	IIII	>	fwateho Procopa opata.
XVI	d	III	>	
V	е	II	>	oktab fwa. petra.
	f	Nony		
XIII	g	VIII	Iď	
П	a	VII	>	
	Ь	VI	>	fedm bratrzy muczenyk.
Х	с	v	>	
	d	IIII	*	
XVIII	c	Ш	>	margarety panny a mvcze.
VП	f	П	>	
	g	Idus		rozeflany apostolow.
XV	a	XVII	Kľ	
Ш	Ь	XVI	>	Allexie.
	с	xv	»	arnolfa zpowiedlnyka.
XII	d	XIIII	Kľ	
Ι	e	XIII	>	
	f	XII	>	braxedy dyewky.
IX ·	g	XI	>	Swatey marzye magdaleny. Den wy.
	a	X	Kľ	apolynarziffe.
XVII	b	IX	>	Cryftiny dyewki. vigilíe.
VI	с	VIII	*	fwateho yakuba apofftola.
	d	VII	>	Swatey Anny matky s. Marzie.
XIIII	e	VI	>	
III	f	v	>	Panthaleona muczenyka.
	g	ш	Kľ	
XI	a	ш	>	Abdon a Sennen muczenykow.
XIX	Ь	II		germana byfkupa.
l	I	l		l

nocz ma hodyn ofm, den sfeftnaft.

•

KL' Srpen nebo wrzeffen ma XXXI, myeficz XXX.

с	Augu	ft9	rozwazanye fwateho petra. Den wy.
d	Ш	N'	Swateho ffczepana papcze.
е	Ш	*	nalezenye fwatcho Sczepana.
f	II	*	
g	Nony		S. Ozwalda krale a s. domynyka.
a	VIII	Id'	Swatcho Syxta s towarzyffy.
b	VII	*	S. Donata byfkupa.
с	VI	د	S. czyryaka s towaryffy.
d	v	ھ	vygilie, puoft.
е	IIII	Id9	Swateho wawrzyncze ya.
f	III	د	S. Tyburcıj.
g	П	>	
a	Idus		S. yppolyta.
Ь	XIX	Kľ	Euzebie. vigilie, puoft.
с	XVIII	>	fwatey marzie przigatye.
d	XVII	*	
с	XVI	Kľ	Ochtab fwateho wawrzyncze.
f	XV	>	
g	XIIII	>	
a	XIII	>	
b	XII	Kľ	
с	XI	*	Ochtab fwatey marzye.
d	X	>	vygilie, puoft.
c	IX	,	Bartholomyge apostola.
f	VIII	Kľ	
g	VII	»	
a	VI	*	
b	v	KI'	S. Auguftyna byfkupa.
с	ш	>	S. yana flyety.
d	ш	>	S. sczastneho a zbozneho.
e	п	>	
	d f g a b c d e f g a b c d e f g a b c d e f g a b c d e f g a b c d e f g a b c d e f g a b c d e f g a b c d e f g a b c d e f g a b c d e f g a b c d e f g a b c d e f g a b c d e f g a b c d c d e f g a b c d e f a c d e f a c d c d c d e f a c d c d e f a c d c d c d c d c d c d c d c d c d c	d IIII e III f II g Nony a VIII b VII c VI d V e IIII g II a Idus b XIX c XVIII d XVII e XVII e XVII f XVI g XIIII a XIII c XI d X f VIII g VII g VII d X f VII g VII g VII a VI b V c IIII d III d III d III	d IIII N' e III , f II , f II , g Nony , a VIII Id' b VII , c VI , d V , e III , g II , g XIX Kl' g XIII , g VIII , g VIII , g VIII , g VIII , g VII ,

Nocz ma hodyn defet, den cztrnaft.

KL' Zarzyg ma dny trzidczet, myefiecz XXX.

XVI	f	Septe	mb'	fwatcho Gylgie opata.
V	g	1111	N'	
	a	111		
XIII	b	П	»	
Π	с	Nony		
	d	VIII	Id9	
Х	c	VII	>	Regyny.
	f	VI	Id9	narozenye matky bozie.
XVIII	g	v	>	S. Gunhuty Kralowny.
VII	a	IIII	Id9	
	ь	Ш	>	S. Protha a yacynkta muczenykow.
xv	с	II	Id'	
IIII	d	Idus		
	e	XVIII	Kľ	Powyffenye fwateho krzyze.
XII	f	XVII	>	Nykomeda muczenyka.
Ι	g	XVI		Ludmylly vmuczenye.
	a	XV	Kľ	Lamperta byfkupa.
IX	b	хии	>	
	c	хш	>	
XVII	d	XII	>	vygilie.
VI	c	XI	Kľ	fwateho mathiege apoftola a ewñ ^{te} .
	f	x	>	mauryczie z towaryftwem.
XIIII	g	IX	>	
ш	a	VIII	>	
	b	VII	Kľ	
XI	с	VI		
XIX	d	v	Kl'	Kozmy a damyana muczenykow.
	c	ш	»	S. Waczlawa muczenyka, dyedycz ^e na.
VIII	f	III	>	S. Mychala archangela.
	g	п	,	S. Yeronyma vczenyka.

Nocz ma hodyn dwanast, den tolikez.

KL' Rzugen ma dny trzidczet geden, myesiecz XXX.

	a	Octol	ber	S. Remygie s towariftwcm zpowiedli.
v	ь	VI	N'	
XIII	с	v		Den wywr.
II	d	IIII	N'	S. Frantyffka zpowiedlnyka.
	с	III	>	
x	f	II	*	
	g	Nony		S. marka papeze.
	a	VIII	Id'	
VII	ь	VII	>	S. Dyonyzie s Towaryftwem muczeny.
	с	VI	>	
XV	d	v	Id'	
IIII	e	IIII	>	
	f	Ш	*	S. Colmanna.
XII	g	II	>	Calyxta papeze.
I	a	Idus		
	b	XVII	Kľ	Swateho hawla.
IX	с	XVI	>	marthy hofpodynye bozíe.
	d	XV	>	Luky ewangeliste.
XVII	е	XIIII	Kľ	
VI	f	XIII	>	
	g	XII	»	Gedenaft tylicz dyewicz muczenykow.
XIIII	a	XI	>	Den wywr.
III	Ь	X	Kľ	Seweryna zpowiednyka.
	c	IX	>	
XI	d	VIII	>	Kryfpyna a krifpynyana muczenyko.
XIX	e	VII		
	f	VI	Kľ	vygilie, puoft.
VIII	g	v	>	Symonyffe a ludy apofftolow.
	a	Ш	>	
XVI	ь	III	>	
v	c	II	>	Quyntyna muczeny. vygilie, puoft.
1	I	I	I	1

nocz ma hodyn cztrnaft, den defet.

KL' lyftopad ma dny trzidczet, myefyecz XXX.

-

	d	nover	nb'	wffyech fwatich.
XIII	e	IIII	N'	pamyet wffiech duffy wyernych.
Π	f	Ш	*	
	g	11	»	
deſet	a	nony		Den wywr.
	ь	VIII	Id9	S. Lynhartha zpowyedlnyka.
XVIII	c	VII	>	
VII	d	VI	[d]	Cztyrz koronowanich.
	e	V	•	theodora muczenyka.
XV	f	IIII		S. Ludmylly przienefenye.
IIII	g	III	Id'	S. Martyna byfkupa.
	a	II	>	Swateho Cryftyna s fwu bratrzi.
XII	b	Idus		S. Brycczye Byfkupa.
I	С	XVIII	Kľ	
	d	XVII	د	
IX	e	XVI	>	S. Othmara opata.
	f	XV	>	
XVII	g	XIIII	Kľ	
VI	а	XIII	>	Swatey elzbiety wdowy.
	b	XII	>	
XIIII	с	XI		
III	d	Х	>	Czecylie panny a mucze.
	e	IX	Kľ	Clymenta papeze.
XI	f	VIII	>	kryzogona muczenyka.
XIX	g	VII	»	S. Katerzyny panny a muczenyczi.
	a	VI	>	
VIII	ь	v	Kľ	
	c	IIII	>	
XVI	d	III		faturnyna. vıgılıe. Den wy.
v	c	п	>	Swateho Ondrzege aposstola.

Nocz ma hodyn sfestnaft, den ofm.

KL' Profynecz ma dny trzidczet a geden, myefiecz XXIX.

XIII	f	December		
II	g	1111	N'	
	a	III	*	
Х	ь	II	»	S. Barbory panny a muczenyczy.
	с	Nonas		Mykulaffe ¹) byfkupa.
XVIII	d	VIII	Id'	mykulaffe byfk. Den wywr
VII	с	VII	>	poczety matky bozie. ') oktab s. onde
	f	VI	Id'	poczety matky bozi.
XV	g	V	»	
IIII	a	Ш	Id'	
	Ь	III	*	Lucie panny. ')
XII	с	11	>	luczie panny a muczenycze.
Ι	d	Idus		
	e	IX	Kľ	
IX	f	XVIII	>	
	g	XVII	»	
XVII	a	XVI	3	
VI	b	XV	Kl,	
	с	XIIII	>	vigilie, puoft.
XIIII	d	XIII	»	S. Thomy aposstola. Den wiwr.
III	e	XII	>	
	f	XI	>	
XI	g	Х	Kl.	
XIX	a	IX	>	ffczedry weczer.
	Ь	VIII	>	Narozenye bozie.
VIII	с	VII	>	Sczepana muczeny.
	d	VI	>	Yana aposstola a ewangelisty.
XVI	e	v	Kľ	mladenkow.
v	f	IIII	>	Thomy byfkup. a muczenyka.
	g	III	>	
XIII	a	II	>	Syluestra papez.

nocz ma hodyn ofmnast, den sfest.

') Přeškrtnuto černým inkoustem.

I

[7] [Tento salm vcsynyl dawyd, kdys byl vftawen kralem w bethlemye, a geft od fwateho ducha.

1 Blazeny muz, genz nechodyl 5 w radie nemyloftywych a na czieftye hrzyffnych neftal a na ftolyczy fmrtedlney ') nefedyel;

2 Ale w zakonu hofpodynowu wuole geho a w zakonye geho wzmyfly den
10 y nocz.

3 I bude yakzto drzyewo, gefto wfazeno geft podle zbychow wodnych, genz owocze²) da w czas fwoy,

A lyft geho nef|plyne; a,³) czozkoly 15 vczyny, profpiege.

4 Ne tak nemyloftywy, ne tak, ale yako prach, gehoz mecze wietr od oblyczege zemfkeho.

5 Protoz newstawagy nemyloftywy so w fudu, any hrzieffny w radye prawich;

6 Nebo znal hofpodyn czieftu prawych, a cziefta nemyloftywych zhyne.

Π

Tento salm vczynył dawyd, kdiz myeł bogewaty f amalethem a proty phili-55 fteom, a gest od bozyeho narozeny.

1 PRocz fu fye wzridaly wlafty⁴) a lyde⁵) myflyly fu geffytne?

2 Przystupy ly kraly zemsfczy a

knyzata feffly w gedno proty hofpodynu a proty pamazanczi⁶) geho.

3 Zlamaymy okowy gych a fwrzmy 1 nas gho gych.

4 Genz bydly w nebeffyech, po- 5 fmyewaty fye bude gym, a hofpodyn wzruha fye gym.

5 Tehdy wzmluwy k nym w hnyewie fwem, a w rydany⁷) fwem zamuty ye.

10

6 Ale yaz poftawen fem kral od nyeho nad fyonem, horu fwatu geho, kaze kazany geho.

7 Hofpodyn rzekl ke mnye: fyn moy gfy ty, yaz dnes vrodyl fem tye. 15

8 Pros ote mne, a dam tobye wlafty dyedynu twu a fbozye twe meze zemſke.

9 Wlafty gymy budeff w prutu zeleznem a yako fud hrnczyerzow zte- 10 peff ge.

10 A nuz, kralowe, vrozumyeyte; uczte fye fudyty zemye.⁸)

11 Sluzte hofpodynu v bazny, a wefelte fye gemu w ftrachu. 25

12 Pochwatnyete kazen, at nyekdy newzhnyewa fe hofpodyn, a nezhynete f cziefty prawey;

13 Kdyz] [8] rozhorzy fe w kratcze hnyew geho, blazeny wffytkny, gyz 30 vffagy wen.

Chwala otczy.⁹)

') pestilentiae. — ') Vynecháno: *fwe.* — ') Za tím vynecháno: *wffe* (omnia). —
') fremuerunt gentes. — ') populi. — ') Christum. — ') in furore. — ') Za gyzto fudite zemy (qui judicatis terram). — ') Chwala otczy jest počátek tak zvané malé doxologie, kterou se každý žalm v brevíři končí.

Tento zalm vezynyl dawid, kdiz byczał przycd fwym fynem abfalonem, a geft od bozycho wzkryeffycnyc.

2 HOfpodyne, czo rozplozeny gfu, 5 genz myc mutyc! mnozy wftawagy proty mnyc.

3 Mnozy prawie duffy mey: nenye gemu fpa^slenye v boze geho.

4 Ale ty, hofpodyne, przygymately ¹) 10 moy gfy, flawa²) ma, a wzwyffege hlawu mu.

5 Hlafem mym k hofpodynu wzwolach, y uflyffal mye z hory fwatey fwey.

6 Iaz fem fpal y fen popadl mye; ³)
¹⁵ y wftal fem, nebo | hofpodyn przygal mye.

7 Nezbogym fe tyfycze lydu obkliczegycze mye; wftan, hofpodyne, fpa^{*}fena mye vczyn, bozye moy!

8 Nebo gfy ty zbyl wffeczky protywugycze fe mnye bez wyny, zuby hrzieffnych zetrziel fy.

9 Hofpodynowo geft fpalenye, a na lyd twoy pozehnanye twe!

25 Chwala otczy y fynu y fwatem^v.

IV

Tento zalm vczynyl dawid, kdız abfalon fye byl obyeffil za wlafy; tehdy dawıd profyl za abfolona,⁴) a geft o bozye fmrty.

30 2 Kkdyz⁵) wzwolach, vflyfial mye buoh prawa meho; w zamutczie rozproftrzyel fy⁶) mye.

Slytuy fe nade mnu a vflyff modlytbu mu.

35 3 Synowe lydffczy, dokudz || yfte tyeffkeho frdcze? y czo mylugete geffytnoft a hledate lze? 4 A wyczte, ze wzdywyl hofpodyn fwateho fweho; hofpodyn vflyffy mye, kdyz wzwolam k nyemu.

5 Hnyewayte fye a nerodte hrzyeffyty; gyzrziekate w frdczyech waffych, **5** y na lozech waffych ztrofkaite fye.⁷)

6 Obyetuyte obyet fprawedlnofty y uffayte w hofpodyna. mnozy rziekagy: kto pokaze nam dobre?

7 Znamenana geft na nas fwyetloft 10 oblyczege tweho, holpodyne; dal fy wefele w frdczy mem.

8 Od plodu zytneho, wineho a oleyneho rozplozeny fu.

9 V pokogy y w nyem⁸) vínu 13 y odpoczínu;

10 Nebo ty, hofpodyne, zwlaffczie w nadycgy poflawyl fy mye.

V

Tento salm vczynyl dawid, kdis byehał prsycd favlem, aby fye buoh nad nym 20 fmylował a oftrzychał geho; a rsekł gey w prwny den.

2 Slowa ma vífyma przyeflyff,⁹) hofpodyne; vrozumyey wolany memu.

3 Pofluchay hlafu modlytby mey, 25 kraly moy a boze moy.

4 Nebo k tobye zmodly fye, hofpodyne; rano vflyffyff hlas moy.

5 Rano przyftupy k tobye a uzrzym; 30 nebo ne buoh chtye nefprawedlnoftí ty gfy.^{.0})

6 Any bydlyti bu[9]de podle tebe zlobyvecz, any oftanu = przied ¹¹) oczyma = neprawy twyma.

35

40

7 Nenawydyel fy wffyech, gyz czyny nefprawedlnoft; zatratyff wffetky, genz mluwye lez.

Muze krwaweho a lftyveho mrzkuge hofpodyn.

14

¹⁾ M. przygymatel. — ?) Před f vyškrabáno nejspíše y. — 3) soporatus sum. —
4) M. abfalona. — 5) M. Kdyz. — 6) dilatasti. — ?) compungimini. — ") in idipsum (επὶ τὸ αὐτό). — ?) ŽW. przigmy (percipe). — 1°) Volens iniquitatem tu es. — 1') Má se čísti: oftanu neprawy.

8 ale ya we mnoftwy mylofty twey Vendu w dom twoy y wzmodly fye w chramu fwatem twem w ftrachu twem.

5 9 Holpodyne, uwed mye v prawdye twey; pro neprzately me opraw przycd tobu czieftu mu.

10 Nebo nenye w uftech gych prawda; frdcze gych geff|ytno geft.

11 Row otewrzeny geft hrdlo gych, yazyky fwymy lftywye czynyech^v; fud ge, hofpodyne.

At fpadnu z myffleny fwych; podle mnoftwye nemylofty gych wipud ge,

15 nebo wzdraznyły fu tye, hofpodyne. 12 At fye radugy wffytkny, genz nadyegy magy w tobye; na wyeky fe wzradugy, y bydlyty budeff w nych.

I zchlubye fe¹) w tobye wffyczkny, 20 genz mylugy gmye twe;

13 nebo ty pozehnas prawemu.

Hofpodyne, yako f fczytem dobru woly twu koronowal fy ny.

VI

Tento salm vcsynyl dawid, kdiz fedyel so na fudye, profye boha, aby w fudny den nepotupowal geho duffye.

2 HO(podyne, ne w ridany²) twem lay my, any w hnyewye ttwem trefkczy mne.

 3 Smyluy fye nade mnu, hofpodyne, nebo ty nemoczen fem; vzdraw mye, hofpodyne, nebo zamuceny fu wffyczkí ³) kołty me.

4 I dusse ma smuczena gest welmy; 35 ale ty, hospodyne, dokudze?

5 Obrat fye, hofpodyne, y wyproft duffy mu; fpafena mye vczyn pro myloft⁴) twu. 6 Nebo nenye w fmrty, genzz pomnyel by tebe; v pekle ale kto fpowyeda fie tobye?

7 Víylowal fem | w ftonany mem; zmygy przycf kazdu nocz loze me, s flzamy mymy poftely mu zroffy.

8 Zamutylo fye od hnyewu⁵) oko me; oftaral fem fe mezy wffiemy neprzately mymy.

9 Odftupte ode mne wffyczkny, 10 genz czynyte nefprawedlnoft; nebo vflyffal hofpodyn hlas placze meho.

10 Uflyffal hofpodyn prozbu mu; hofpodyn modlytbu mu prziyal.

11 At fye ftydye y zamutye⁶) wffy- 15 czkny neprzatele mogy; at fye obratye y zaftidye welmy brzcze.⁷)

VII

 [10] Tento⁸) zalm vczynyl dawid, kdiz faul bil gey kazal zabyty; ale yonathas,
 fyn fauluow, wiftrzychl gey, aby gey 20 hofpodyn obranyl.

2 HOfpodyne, boze moy, w tobye mam nadyegy; fpafena mye vczyn ze wffyech ftfhagiczyech mne a wyproft mye,

3 At by newytrhl yako lew duffye mey, kdyz nenye, kto wykupi^e any kto fpafena vczynye.

4 Hofpodyne, boze moy, acz fem vczynył to, acz geft nefprawedlnoft **so** w ruku mu,

5 Acz gfem odplatyl odplaczigyczym mnye zlee, fpadnu doftoynye⁹) od ne|przatel mych geffytnych.

6 Hon neprzietel duffy mu y po- 33 padny y ztlacz w zemy zywot moy a flawu mu v prach uwed.

7 Wftan, hofpodync, w hnyewu twem ywzwiff fyc w kragich¹⁰) neprzatel mych.

¹) laetentur. — ²) in furore. — ³) M. wffyeczki; v lat. Vulgatě není toho slova. — ⁴) misericordiam. — ⁶) a furore. — ⁶) Za tím vynecháno: nahle (vehementer). — ⁷) Za tím rasura až do konce řádku. — ⁸) Původní černé písmo vyškrabáno a pak přes to psáno rubrikátorem. — ⁹) merito ($\ddot{\alpha}e\alpha$). — ¹⁰) in finibus (έν τοις πέρασι).

8 I wftan, hofpodyne, boze moy, w kazany, genz fy rozkazal; a fbor hrzyeffnych¹) obklyczy tye.

A proto do wyfofty wrat fe.

9 hofpodyn fudy lyd.

Sud mye, hofpodyne, podle prawa meho a podle newyny mey na mye.

10 Zahyne neprawoft hrzyeffnych; a oprawyff praweho, zpytuge frdcze 10 a || ledwye, boze!

11 Prawa pomocz ma od boha,²) genz fpafeny czyny prawa³) frdcze.

12 Buoh fudy geft prawy, fylny a trpielywy; czíly hnyewaty fe bude 15 prziefe wffye⁴) dny?

13 Acz obraczeny nebudete, mecz fwoi oprzahl,⁵) luczyffcze fwe napal y prziprawyl ge.

14 A w nyem vprawyl fudy⁶) fmrtelne; ffypy fwe horuczyemy doczynyl.

15 Tehdi⁷) vrodyl neprawe,⁸) y poczal boleft y porodyl nefprawedlnoft.

16 Iezero otewrziel y wykopal ge, y upadl w dol, genz vczynyl.

17 Obraty fe boleft geho w⁹) na 95 hlawu geho, a na wrch | geho nefprawedlnoft geho zftupy.

18 Zpowyedam fe hofpodynv podle prawa geho, y chwalu wzdam gmenu 30 hofpodynowu przewyfokem*.

Chwala otczy y fynu y.

VIII

Tento salm vesynyl dawid, kdis prorokowe poswyetyly geho; tehdy w kofele spycialy tento salm bohu na czyest 35 dawydown, a gest od swatey trogycze.

2 PAne, hofpodyne naff, kako dywne geft gmye twe we wffiey zemy!

Nebo zwyffena geft welykoft twa . na nebeffa.

 $3\mathbf{Z}$ uft mladenczowych a zfalowych ¹⁰) fwrchowal fy 11) chwalu pro neprzately twe, aby zkazyl neprzyetele a mftytele.

4 Nebo vírzym nebefa twa, fkutky prftow twych, mycfiecz a hwyezdy, 5 genz fy¹²) [11] ty zalozyl.

5 Czo ge czlowyek, ze pomnyff geho? nebo fyn czlowieczy, ze wffczcwugeff¹³) geho?

6 Umenffyl fy geho malytko mene¹⁴) 10 od angelow, flaw 15) a czty koronowal fy gchº;

7 y uftawyl fy geho nade wffemy fkutky 16) ruku tw^v;

8 Wffietko fy podal pod nohy geho, 15 owczie a woli wffetky, nad to y fkuot polny;

9 Ptaky nebelke a ryby morzke, genz prziechodye flezky morzke.

10 Hofpodo, hofpodyne naff, kako 20 dywne geft gmye twe we wffiey zemy!

IX

Tento zalm vczynyl dawid, kdíz od prorokuow poswyeczen w kralewstwo; tehdy spowyedal sye bohu skrze tento salm. takto rska:

2 Wzpowyedagy fye tobye, hofpodyne, we wffiem irdczy mem; wyprawym wffitky dywy twe.

3 Wzradugy y zwefelym fe w tobye; zpyewagy gmenu twemu, naywyffy, 30

4 W obraczeny neprzietele meho zafie; zemdlegy y zhynu od obliczege tweho.

5 Nebo fy vczynyl fud moy a wiecz mu; fedyel fy na ftolyczy, genz fudiff 35 prawo.

6 Wzlal fy wlaftem, y zhynul nemyloftywy, gmye gych fhladyl fy na wyecznoft a na wyek y wieky.

^{&#}x27;) populorum. — ') a Domino. — ') M. prawe. — ') singulos. — 5) vibrabit. — 6) vasa (*ixevos*). — ⁷) Ecce. — ^{*}) injustitiam. — ⁹) w zbytečno; nepřeškrtnuto ani podtečkováno. — ¹⁰) lactentium. — ¹¹) perfecisti. — ¹²) fy psáno o řádek níže. — ¹³) visitas. — ¹⁴) M. menye. --¹⁵) M. *flawu*, a psáno na rusuře. -- ¹⁶) super opera.

7 Neprzyetele zhynuly meczem na konczie, ¹) a myefta || gych fkazyl fy. Zhynula pamyet gich f zwuke^m;

8 a hofpodyn na wyecznost ostane.5 Uprawyl w sudye stolecz swoy;

9 a on fudyty bude okrfl zemfky w prawedlnofty, fudyty bude lyd w prawdye.

10 I vczynen gest hospodyn vte-10 czisse chudemu; pomocznyk v potrzebenstwie, w smutcze.

11 I vffaty budu w tye, genz znaly gmye²) twe; nebo neopuftyl fy hledagicze tebe, hofpodyne.

13 12 Zpyewayte hofpodynu, genz bydly w fyonu; zwyestuyte mezi wlastmy vczenye geho; |

13 Nebo wzhledaw³) krwe gich zpomanul geft; nczapomanul geft wo-≥0 lanye chudích.

14 Smyluy fc nade mnu, hofpodyne; wyz pokoru mu od neprzatel mych,

15 Genz wyffyff mye⁴) od wrat fmrtelnych, abych zwieftowal wffe

s chwalenye twe u wratech dczeri fyonfkey.

16 Zwefelym fye w fpafeny twem. vftrnuli fu⁵) wlafty w zhahubeny,⁶) giez fu czynyly;

30 W ofydlu tom, giez fu fkrily, popadena geft noha gych.

17 Poznan bude hofpodyn fudy czynyc. w fkutczycch ru[12]ku fwu popaden geft hrzyeffny.

 18 Obratte fe hrzieffny w pcklo, wffeczky wlafty, genz zapomynagy boha.

19 Nebo ne na fkonczenye zapo menutye bude chudeho; vtrpenye chudeho nezhyne konccznye.

40 20 Wftan, hofpodyne, at fye nepofyly czlowyek: at fye fudye wlafty przed tobu. 21 Uflaw, hofpodyne, zakona nofytele $\underline{n}^{7}$) nad nymy, at poznagi wlafty, ze ty lyde gfu.

1 (22) I⁸) procz, hofpodyne, zaffel fy daleko, poftupugeff w potrziebach,⁹) 5 w fmutcze?

2 (23) Kdyz zpycha nemy|loftywy, zazzen bude chudy. popadeny budu w radach, gyez myfle.

3 (24) Nebo chwaly fye hrzieffny 10 w zadofty duffe fwey, a neprawy blahuge. ¹⁰)

4 (25) Otrpczyl hofpodyna hrzieffny; podle mnoftwye hnyewu fweho nebude hledaty. 15

5 (26) Nenye buoh $\underline{p}^{11}$) przied nym; zkaleny fu cziefty geho we wffye cza^afy.

Odgymagy fude ¹²) twe od oblyczege gych; wffyemy neprzately fwy- 20 my bude wlafty.

6 (27) **R**zekl zagyfte w frdczy fwem: nehnu fye ot pokolenye do pokolenye beze zleho.

7 (28) Gehoz kletwy víta plna gív, || 25 a horzkofty a líty; pod yazykem geho víyle a boleft.

8 (29) Sedy przypuftach ¹³) z bohatymy w taynycziech, aby zabyl newynneho.

9 (30) Oczy geho na chudeho hledyta; za^{*}feda w tayne, ¹⁴) yako lew w gefkyny fwey

Zaffyeda, aby potrhl chudeho; — potrhnuty chudeho, kdyz przytrhne gcho. 35

10 (31) $\mathbf{W}$ ofydlv fwem ponyzyl gcho; naklony fye y padne, kdyz bude wlafty chudymy.

11 (32) Rziekl zagyfte na frdczy fwem: zzapomanul buoh; odwratyl 40 oblyczey fwoy, aby newydyel na fkoncze|nye.

^{&#}x27;) in finem. - ²) Za tím t vyškrabáno. - ³) Prvé w předěláno z b. - ⁴) exaltasme. ⁵) infixae sunt. - ⁶) M. sahubeny. - ⁷) n nemá se čísti. - ⁸) Žalm 10_{*} podle hebrejského počítání. - ⁹) in opportunitatibus. - ¹⁰) benedicetur. - ¹¹) p přeškrtnuto. - ¹²) M. fudy, judicia. - ¹³) M. v przypuflach, in insidiis. - ¹⁴) M. w taynye, in abscondito.

Sbirka pramenův. Skupina I., serie 1.

12 (33) Wîtan, hofpodyne, boze moy, zwyffena bud ruka twa, nezapomynay chudych

13 (34) Procz geft wzdraznyl ne5 myloftywy boha? rziekl wedye na frdczy fwem: newzhledat.

14 (35) Wydyff, bozc, ¹) ze ty vfyle a boleft znamenaff, aby dal ge w ruczie twogy.

10 Tobye oftawen geft chudy; fyrotku ty budeff pomocznyk.

15 (36) Setrzy loket hrzyeffneho a zlobyweho; hledan bude hrzyech geho, y nebude nalezen.

15 16 (37) Hofpodyn kralowal na wyecznoft a na wieky wyeky; zhynete wla^s[13]ty f zemye geho.

17 (38) Zadoft chudich vflyffal ho^{*}podyn; przyprawenye frdczy gych vfly-20 ffallo vcho twe.

18 (39) Sud fyrotk^v a pokornemu, at neprzylozy dale welyczity fye czlowyck na zemy.

Chwala oczy y fynu y.

Х

25 Skrze tento zalm napomyna naff dawid, abychom w boha wyerzyly, genz dawa fprawedlnym kralewftwo nebefke a zlym peklo.

2 W hofpodyna vffagy; kako dyete 30 duffy mey: przyftycz fye²) na horu yako wrabecz?

3 Nebo zagyfte hrzyeffny napyely lucziffczye, vprawyly ffypy fwe w tule, aby ftrzyelely ze tmy prawe frdczem;

35 4 Nebo, gyez fy fwrchowal, zkazyly; ale prawy czo | vczynyl?

5 Hofpodyn w chramye fwatem fwem; hofpodyn na neby ftolecz geho. Oczzy geho na chudeho hledyta,

40 wyeczki geho tyczeta fynow lydfkich.

6 Hofpodyn tyeze praweho a nemyloftyweho; ale kto myluge nefprawedlnoft, nenawydy duffye fwey.

7 Dczzyl³) na hrzyeffneho ofydlo, ohenne⁴) a fyru, a duch wlny czeft 5 czyeffie gegych.

8 Nebo prawy geft hofpodyn, a prawo myluye; rownoft wydyela twarz geho.

XI

Tento zalm vczynił dawid za fwe 10 zdrawye, kdíż gey honyl faul na puftem lefye.⁵) ||

2 SPafena mye vczyn, hofpodyne, nebo zhynul fwaty, nebo vmenffyny fu prawdy od fynow człowycczych. 15

3 Geffytnoft mluwyly fu kazdy gych blyznymu fwemu;⁶) rty lftywe, w frdczy a frdczem mluwyly fu.

4 Roztrhay hofpodyn wffie rty lftywe, a yazık welmy mluwny,

20

5 Genz fu rzekly: yazyk naff zwelyczymy, rtowe naffy od nas gfu. kto naff hofpodyn geft?

6 Pro hubenftwye nedoftatecznych a ftonanye chudich ny|nyet wftanu, 25 prawy ho^spodyn.

Polozy w fpafytely fwem, bezpecznye vczynym fkrze geho.

7 Umluwy hofpodynowy wymluwy czyfte, ftrziebro ohnyem pokuffano, 30 zkuffeno f zemye, zczyffczeno fedmkrat.

8 Ty, ho^spodyne, fchowaff nas y budeff nas ftrzyeczy od pokolonye⁷) toho az do wyecznofty.

35

9 W okolu nemyloftywy chodye. podle wyfokofty twey zmnozyls fyny lydfke.

Chwala otczy.

¹) Přidáno a není ve Vulgatě. — ²) M. przyeftyes fye (Transmigra). — ³) M. Dfczzył (pluet). — ⁴) M. ohen. — ⁵) Psáno na rasuře. — ⁶) e předěláno z y. — ⁷) M. pokolenye.

XII

Skrze tento zalm dawid profyl hofpodyna, aby gey hofpodyn wiftrzych, aby zadnemu nevczynil bezprawye.

 2 DOkudze, hofpodync, zapomeneff
 5 mne do fkonczenye? do[14][kudze odwraczugeff obliczey twoy ote mne?

2 Kako dluho polozym raddy w duffy mey, boleft w frdczy mem przief den?

¹⁰ 3 Dokudze zwyffy fe neprzyetel moy nade mnu?

4 wzezrzy na mie y vílyff mye, hofpodyne, boze moy!

Profwyet oczzy mogy, at nykdy ¹⁵ neufnu w fmrty;

5 at nikdy nedye neprzietel moi: przemohl fem proty gemu.

Gyz mutye mye, wzwefele fye, acz hnut budu;

6 ale yaz w myloft twu vffaty budu. Zweffely fe frdcze me w fpafeny twem. wfpyewagy hofpodynu, genz dobre dal my, y zpyegy gmenu hofpodynowu, naywyffyemu.

5 Chwala.

XIII

Skrze tento zalm knyczye potupowaly gfu ty, kterzyz kralem dawidem lhaly.

 Rzekl nemudri na frdczi fwem: nenye boha. Zprzyeczyli fu fye y mrzuty
 vczyneny fu w uczeny fwem; nenye, kto by czynyl dobre, nenye az do gednoho.

2 Hofpodyn f nebe fezrzyel na fyny lydfke, aby wydyel, acz geft rozumen
35 nebo hledagyczy boha.

3 Wffyczkny fe pohynuly, ¹) fpolu neuzyteczny vczyneny fu. nenye, kto by czynyl dobre, nenye az do gednoho. Row otewrzycn geft hrdlo gych; yazıky fwymy lftywye czynyechu; ged hadowy kralykowy²) pode rty gich;

Gichz víla kletwy a horzkofty plna gfu, brzky nohy gych ku prolyty krwie. 5

Zetrzenye a nezbozenstwyc³) na czyestach gych, a czyesty pokoyney nepoznaly su; nenye strachu bozycho przied oczyma gich.

4 Awffak⁴) poznagy wffyczkny, 10 genz czynye nefprawedlnoft, gyz zzeru ofadu⁵) mu yako krmy chlebowu?

5 Boha nenazywaly, tu gſu trzyeſly fe ftrachem, kdez nebieſfe ftrachu.

6 Nebo buoh w pokoleny prawem 15 geft; radu nedoftateczneho pohanyly gfte, nebo hofpodyn nadyege geho geft.

7 Kto da z fyona fpafytele yfrahelowy? kdyz odwraty hofpodin getye ofady fwey, wefelyty fe bude yacob, 20 y wzraduge fye yfrahel.

Ch.

XIV

Skrse tento zalm azatacman chwalıl krale dawıda; takcs my mamy chwalıty boha; a geft od dobreho sywota 55 duchownyeho.

1 Hofpodyne, kto bude bydlyty w chramu twcm? anebo kto otpoczyne na horze fwatei twcy?

2 Genz wzchodye bez poffkwrny ³⁰ a czyny prawo;

3 Genz mluwy prawdu w frdczy fwem,]

[15] genz neczynyl lfty w iazyku fwem; 33

Ny vczynyl zle blyznyemu fwemu a ruhoty neprzygal proty blyznym fwym;

4 W nyczem weden gest przyed nym zlobywy; ale bogiecze se boha 40 pochwaluge;

') Za *pohnuly* (declinaverunt). — ') aspidum. — ') infelicitas. — ') Nonne. — 5) plebem.

Genz przyfaha blyznyemu fwemu a neprzelftyge;

5 genz zbozyc fweho nedal na lychwu a daruow na newÿnych nebral.

 Genz czyny to, nezamuty fe na wyecznoft.

Chwala otczy y fi.

XV

Skrze tento zalm człowycczstwye bozyc rzekł budugyczye, kterez my mamy 10 wyerzyty.

1 Schoway mye, hofpodyne, nebot fem nadycgy myel w tobye.

2 rzekl fem hofpodynu: buoh moy gfy ty, nebo dobreho meho nepotrze-15 bugeff.

3 Swatych, gyz gfu w zemy geho, wzdywyl wffe wole me mezy nymy.

4 Zmnozeny fu nemoczy gych; a potom pofpyely.

20 Nezhromazdym zborczow gich od krwawnykow, ny || zpomanu gmen gych fkrze rty ma.

5 Hofpodín czeft dyedyny mey a czeffye mey: ty fy, genz nawratyff 25 dyedynu mu mnye.

6 Prowazy fpadly my v przeczyftych; a toty dyedyna ma przeczifta geft mnye.

7 Wzblahagy hofpodynu, genzz dal
30 mnye rozum, nad to az do noczy laly my ledwye me.

8 Obezrzech hofpodyna przede mnu wezdy, nebo na prawyczy geft mnye hofpodin, abych nepohynul.¹)

9 Proto zradowalo fye geft frdcze me y zwefelyl fye yazyk moy; nad to y tyejlo me odpoczyne w nadyegy.

10 Nebo neoftawyeff duffie mey v pekle, any daff fwatemu twemu
40 wydyety poruffenye.

11 Znamys my vczynyl cziefty zywota; naplnyff mye radofty f obliczegem twym; pychlanye²) na prawyczy twey az do fkonczenye.

XVI

Tuto modlitbu dawyd rzyckal na kazde 5 gytro, kteruz my mamy, a kazal nam takez czynyty; tehdy nam nycz nebude fkodity.

1 Uflyff, hofpodync, prawo me; pofluchay prozby mey. 10

Wffyma zwycz modlytbu mu, ne we rtu lftywu.

2 [16] Z oblyczege tweho fud moy wyndy; oczy twoy vzrzenye³) rownoft.

3 Zkufyl fy frdcze meho y na- 15 wfczyewyl fy w noczy, ohnyem fy mne pokufyl, y nenye nalczena we mnye nefprawedlnoft.

4 Aby nemluwyla víta ma fkutkuow lytfkych, ⁴) pro flova rtu twu yaz fem ²⁰ ftrzychl czieft twrdych.

5 Swrchuy chod moy⁵) w ftezkach twych, at fye nepohnu ftopy me.

6 Iaz fem wolal, nebo vflyffal fy mye, boze; przyklon vcho twe ke 25 mnye y vflyff flowa ma.

7 Wz'dyw mylofty twey, genz fpafeny czynyff vffagycze w tye.

8 Ot protywugyczych prawyczy twey Arzycz mne, yako zrzyedlnycze oczy. 30

Pod ftyenem krzydlu twu zaflon mye

9 ot oblyczege neprzatelfkeho, gyz fu mye muczyły.

Neprzietele mogy duffy mu obklyczyly; **85**

10 tuk⁶) fwoy zatworzyly; vfta gich mluwyla fu pychu.

11 Powrffe⁷) mye nynye obklyczyly mye; oczy fwogy vftawily uhnuty⁸) fe w zemy.

¹) M. nepohnul. - ²) delectationes. - ³) videant. - ⁴) M. lydfkych. - ⁵) Perfice gressus meos. - ⁶) adipem. - ⁷) M. Powrhffe, projicientes. - ⁸) Před u vyškrabáno f.

12 Przygely myc yako lew hotow ku plenu, a yako ffczenyc lwowe bydle w peluffy.

13 Wítan, hofpodyne, prziedcydy
5 geho a podpyety geho; zzproft duffy
mu od nemyloftywcho, mecz twoy

14 od neprzatel ruku ttwu.

Hofpodyne, od mala f zemyc rozdyel ge w zywotyc gych; od fkrytych twych 10 naplnyen geft brzych gych.

Naplnyly, nafytyly iu fyc fyny; a oftawyly iu oftatky fwe malytkym fwym.

15 Ale yaz v prawye vkazy fe 15 przyed tobu; nafytym fe, kdyz fye zgewy flawa twa.

XVII

Tento salm dawıd hudl przycd woysku, kdıs prsemohl swe neprsately a bil syc wratıl domuow.

2 Mylowaty budu tye, hofpodyne, fylo ma.

3 hofpodyn twrdoft ma a vteczyffcze me a wyprawytel moy.

Buoh moy pomocznyk moy, a naz dyegy budu myety w nyem,

Zaflonytel moy a roh fpafenye meho a przygymatel moy.

4 Chwale powolam hofpodyna; a od neprzatel mych fpa^{*}fen budu.

5 Obklyczily mye bolefty fmrtedlne,
 a potoczy nefprawedlnofty zamutyly mye.

6 Bolefty pekelne obkliczyly mye; prziedityhagý mye ofydla fmrtedl 17 |na.

35 7 W fmutcze mem wolach hofpodyna, a k bohu memu wolal fem.

I vflyffal z chram^a fwatcho fweho hlas moy, a wolanye me przed nym wefflo w ucho geho.

 8 Hnulla y ztrza*fla fye zemye; zaklady horne zamuczeny gfu y hnuly fe, nebo rozhnyewal fe gym. 9 Wffel dym w hnyewu geho, a ohen od oblyczyge ') geho zazehl; vhle wznyalo fye od nycho.

10 Naklonyl fy nebefa y zftupil; a mlha pod nohamy geho. 5

11 I wftupyl nad cherubyn y letycl; letiel | na perzy wyetrowem.

12 I polozyl tmu fchranu fw^v; a okolo geho ftan geho temna woda na oblaczyech wyetrnych.

13 Pro blefkot przied nym oblaczy mynuly, krupy a vhle ohnywe.

14 I zhrzymal f nebe hofpodyn, a przyewyfoky hlas dal fwoy: krupy a vhle ohenne. 15

15 Y pollal flypy fwe y roztrhal ge; blyfkanye rozplodyl y zamutyl ge.

16 I zgewih fu fye ftudnycze wodne, y zgewyły fu fye zakladi okrzle zemfkeho²) 20

Od lanye tweho, hofpodyne, od wzdeffenye³) ducha hnyewu tweho.

17 Poflal || z wyfoka y wzal mye; y zdwyhl mye z wod mnohych.

18 Zproftyl mye ot neprzatel mych 35 przefilnych, od tycch, gyz nenawydycchu mne; nebo pofyleny fu na mye.

19 I przedeffly myc w den fmutka meho; y vczynen geft hofpodyn za- 30 flonytel moy.

20 I wywedl mye na ffyrokoft; fpafena mye vczynyl, nebo chtíel mne.

21 I zaplaty my hofpodyn podle prawa meho, a podle czyftoti ruku 35 mu zaplaty my;

22 Nebo ftrzychl fem czieft hofpodynowych, ny fem nemyloftywye czynyl | ot boha meho;

23 Nebo wffytkny fudowe geho 40 przyede mnu, a praw geho nezawrhl fem ote mnc.

24 I budu nepoffkwrnyen f nym y fehowam fye nefprawedlnofty mey.

¹) M. oblyczycge. — ²) orbis terrarum. -- ³) inspiratione.

25 I zaplaty my hofpodyn podle¹) prawa meho a podle czystoty ruku mu przied oczyma geho.

26 Z fwatym fwat budeff, a f muzem $_5$ newynnym newÿnen budeff,

27 A z wolenym zwolen budeff, a f odwraczenym odwraczen budeff.

28 Anebo ty lyd pok^orny fpafen vczynyff, a oczfy pyffnych ponyziff.

10 29 [18] Nebo ty ofwycczugeff fwieczi mu, hofpodyne; boze moy, ofwyet tmy me;

30 Nebo tebu zproffczen budu ot pokuffeny^e, a u boze mem przeftupy 15 zed.

31 Buoh moy, nepoffkwrnycna cziefta geho; wymluwi hofpodynowy ohnycm fkuffewany; zaflonytel geft wffech nadyegy gmagyczyech w fye.

32 Nebo kto boh mymo hofpodyna?
 nebo kto buoh kromye boha naffeho?
 33 Boh, genz prziepafal mye fylu

y polozyl nepoffkwrnyenu czieftu mu; 34 Genz fwrchowal⁴) nohy me | yako

25 gelenowe a nawyffye poftawuge mye;

35 Genz vczy rucze me k bogy a polozyl, yako luczyffcze mofazne, lokty ma.

36 I dal fy my zaflonu fpafenye 30 tweho, a prawycze twa przygala mye;

A kazen twa polepífyla mne do fkonczenye, a kazen twa ta mye nauczy.

37 Rozffyrzyl fy chody me pode 35 mnu, y neyfu omdleny flopy me.

38 Witychagy³) neprzately me y popadnu ge, a neobraczy fe, donyz nezftanu.

39 Zlamagy ge, anyz budu moczy 40 ftaty; letye pod nohy me.

40 I przyepafal fy mye fylu k bogy y podpyctyl⁴) fy wftawagiczye na mye pod mye. 41 A neprzately me dal fy my chrzieb,⁵) a nenawyftnyky me gfy roztratyl.⁶)

42 Uolaly fu, any byl, kto bi fpafeny vczynyl, k hofpodynu; any vflyffal gych. 5

43 I zetrzie ge yako prach przied oblyczegem wyetrowym; yako blato vlyczne zahlazy ge.

44 I zproftyff myc od protywenftwye lydfkeho; poftawyff myc w hlawu 10 lydem, wlaftem.⁷)

45 Lyd, gehoz fem neznal, fluzyl my; w fluchu vffnem pofluchal mnc.

46 Synowe czyzy felhaly | fu mnyc, fynowe czyzy oftarały fu fye y kleczeli 15 fu⁸) ot ftezek fwych.

47 Zyw geft hofpodyn, a blahoflawny buoh moy, a zwyffen bud boh fpafenye meho.

48 Boze, genz dawaff pomfty mnye, 20 a poddaff lydy pod mye, wyprawytel moy z neprzatel mych hnyewywych.

49 A od wftawagyczych na myc wzwyffyff mye, a od muze nepraweho zproftiff mye.

50 Proto zpowyedagy fye tobye w rodiech, hofpodyne, a gmenu twemu chwalu wzdam;

51 Zwelyczyge fpafenye [19] krale geho, a czynye myloft pomazanczy⁹) ³⁰ geho dawydowy a femení geho ¹⁰) az na wycky.

Chwala.

XVIII

Tento salm dawid fynom chore prawıl, kdıs ge wynıl nefprawedlnofty, wyeru 35 gym vkasuge, kterak s geho fyemene kriftus fye narodyty ma.

2 NEbefa wyprawugy flawu bozy, a fkutczy ruku geho zwyeftugy twrdoft.

¹) Rasura před *podle.* ²) perfecit. ³) Za tím rasura. ⁴) supplantasti. ⁵) M. chrosebtem, dorsum. ⁶) disperdidisti. ⁷ gentium. ⁸) claudicaverunt. ⁻

*) Christo. — 10) ho připsáno.

40

3 Den dny rzyha¹) flowo, a nocz noczy vkazuge vmyeny.²)

4 Neyíu hlaholy³) any rzeczy, gychz by nebily flyffyeny hlafowe gych.

5 5 We wffy zemy wyffel zwuk gych, a w krage okrzle zemfkeho flowa gych.

6 W flunczy polozyl chram fwoy; a on yako zenych wychodye f chyffe fwey.

Zwefelyl fye yako obr k byczeny cziefty.⁴) od wyffycho nebe wyfczie⁵) geho,

7 A vtkanye geho az do wyfofty geho; any geft, kto fe fchowa ot hor-15 kofty geho.

8 Zakon hofpodynow nepoffkwrnyeny chowage duffe; fwyedeczflwye hofpodynowo wyerne, mudroft dawage malytkym;

9 Prawa hofpodynowa fprawna, ⁶) kazanye hofpodynowo <u>fwye</u> || fwyetle, obwefelyge frdcze, ⁷) ofwyeczuge oczy.

10 Strach hofpodynow fwaty, bydle na wyeky y wieky; fudowe hofpody-25 nowy wyerny, oprawugyczy fye fam

w fobye; 11 Zadanyeyffy nad zlato a nad

kamen drahy mnohem, a fladffy nad med a nad ftred.

30 12 A tot fluha twoy ftrzycze gych; w ftrzyczeny gych odplata mnoha.

13 Wynam kto rozumye? od taynych mych vczyft mye;

14 a od czizych odpuft fluze twemu.

35 Acz mnu nebudu wlafty, tehdy nezkalen budu a odczyfczen bu|du od hrzyccha przycwelykeho.

15 I budu, aby fe flybyly wymluwy vft mych a myfflenye frdcze meho 40 przycd tobu wczdy,

Hofpodyne, pomocznyku moy a wykupitely moy. Chwala oczy y fynu y fwatemu duch ^{v} .

XIX

Tento zalm vcsynyl idytū azaf aeman, kdis fyn prwy dawyduow, ktereho mycl s berfabec, chtycl vmrsycty, a kasaly 5 natonowy prorokowy spycwaty k bohu.

2 Wilyff tye hofpodín w den ímutka, zaflon tye gmye boha yakubowa.

3 Poffly tobie pomocz z śwatcho, a z fyona obrany tye.

10

20

4 [20] Zpomen na wffc obyety twe, a zdwyz⁸) twa tuczna bud.

5 Day tobie podle frdcze tweho, a wffeczknu radu twu potwrd.

6 Wzradugem fe w fpafytely twem, 15 a we ygmenu boha naffeho zwelyczymy fye.

7 Napln hofpodyn wffe prozby twe; nynye poznach, ze fpafena vczynyl hofpodyn pomazancze fweho.

Uflyffy geho z nebe fwateho fwcho; v moczech fpafenye prawycze geho.

8 Ony na woziech, a ony na konyech; ale my we ymenv hofpodynowu boha | naffcho wzowemy.⁹) 25

9 Ony w^zdluzyly fu ¹⁰) fyc y letycly; ale my wftaly fmy y zdwyzeny fmy.

10 Hofpodyne, fpafena vczyn krale, y uflyff ny w den, w nyemz pozowem¹¹) tebe. 30

XX

Tuto chwalu zpycwaly fu knyezata na horze oreb, kdız davıd bil fedm let kralem v betlemye a take w gerufalemye kralem bil vezy(nen).¹²)

2 HOfpodyne, w fyle twey zraduge 35 fe kral, a na fpafytely ¹³) twem zwefely fye nahle.

¹) eructat. — ²) scientiam. — ³) loquelae. — ⁴) gigas ad currendam viam. — ⁵) egressio. — ⁶) Později po straně připsáno: *wzradugicze frácze*. — ⁷) *obwefelyge frácze* patří za slovo *fprawna*. — ³) holocaustum. — ⁹) invocabimus. — ¹⁰) obligati sunt. — ¹¹) invocaverimus. — ¹²) Odříznuto, co v závorce. — ¹³) salutare.

3 Zadoft frdcze geho dal fy gemv,
a woly rtu geho neprzyelftyl fy geho.
4 Nebo prziedffel fy geho w blahoflawenftwye fladko^{*}fty; polozyl fy na

b hlawie || geho koronu f kamen^e draho.¹) 5 Zywota profil v tebe, y dal fy gemu dlvhoft dny na wyeky y wyeky wyekom. 6 Uelyka geft flawa twa w fpafeny²) twem, flawu a welyku krafu wlozil fy nan.

10 7 Nebo daff gey w blahoflawenftwye na wyek y wyeky; vtyeffyff gey u wefely f oblyczegem twym.

8 Nebot kral nadyegy ma w ho^spodyna, a v mylofty przewyfokeho ne-15 zamuty fye.

9. Nalezena bud ruka twa wffem neprzatelom twym, prawycze twa nalezny wffetky, | gyz tebe nenawydy.

 Polozyff ge yako pecz ohnywu
 w czafu oblyczege tweho. hofpodyn w hnyewyc fwem zamuty ge, y zlepcze³) ge ohen.

11 Plod gych z zemye zatratyff a femye gich od fynow lydfkich;

25 12 Nebo vhnula fu fyc na tye zlaa, myflyly fu rady gych, gychz nemohly vftanowyty.

13 Nebo polozyff ge chrzebtem;w oftatczyech twych prziprawiff obly-30 czey gich.

14 Wzwyff fyc, hofpodync, w fyle twey; wzpyewamy y wzpyegem fyly twe.

Chwa.

XXI

35 [21] Tento salm rsckl dawid, kdis wycsycny bil weden prsyed abymelcha, neb fye geft bal stratyty sywota; a geft od fwatcho ducha.

2 BOzc, boze moy, wzczrzy na mye;
40 procz fy mne opuftyl? daleko ot fpafenye meho flowa hrziechow mych. 3 Boze moy, zwolagy prziez den, y neuflyffyff; a w noczy, a ne k nemudrofty mnye.

4 Ale ty w fwatem przebywaff, chwalo yfrahelfka.

5 W tye fu vffaly otczy naffy: vffaly fu, y wypravil fy⁴) ge.

6 K tobyc wolaly fu, a fpafeny vczynycny || fu; w tyc fu vffaly, a ncyfut pohanyeny.

7 Ale yaz fem czrw a ne człowyck, ruhota lydfka a otwrzek ofady.⁵)

8 Wfliczkny wyducze mye, fmyely fu fe mnye, mluvyly fu rty a hybaly gfu hlawu: 15

9 Uffal geft w hofpodyna; at wyprawy geho, at fpafena vczyny geho, nebo chcze gemu.

10 Nebo ty fy, genz wytrhl fy mye z brzycha, nadyege ma od prfy ma- 20 terze mey.

11 w tye uwrzen fcm z lozc,⁶) Z brzycha materze mey, buoh moy gfy ty.

12 neotchod ote mne;

25

5

10

Nebo | fmutek blyz geft, a nenye, kto fpomaha.

13 Obklyczily fu mye telczy mnozy, bykowe tuczny obfedly mye;

14 Otewrzycły na mye vsta fwa, 30 yako lew trhage a rzewa.

15 Iako woda prolyt fem, a rozpraffeny fu wffyczky kofty me; I vczynyeno geft frdcze me yako wofk, ffkrwiczy⁷) proftrzied brzycha meho. 35

16 Zíechla yako trzepyna fyla ma, a yazyk moy przylnul k da^snom mym, a v prach fmrtelny vwedl fy mye.

17 Nebo oklyczyly fu mye pfy mnozy, fnem zloby[22]wych oblehl 40 mye.

Ryly rucze me a noze mogy, 18 rozecztly⁸) wffyczky kofty me,

') M. draheho. ··· ') Vyškrabáno jak se zdá no, a m. n psáno y. -- ') devorabit. -') liberasti. -- ') plcbis. -- ') de utero. -- ') liquescens. -- '') dinumeraverunt.

Ony wedge 1) znamenaly y hledaly na mye.

19 rozdyelily ruch^o me fobye a o rucho me metaly lofy.

20 Ale, hofpodyne, neodaluy po-5 moczy twey ote mne; ku obranye przyzrzy.

21 Zproft od mecze, boze, duffy mv, a od ruky píye gedynu mv.

22 Spas my^c z vft lwowych a od 10 rohhuow²) gednorozczovich pokoru mv.

23 Uyprawym gmye twe bratrzí mey, proftrzied fboru welykeho zchwalym | tye.

24 Genz fye bogyte hospodyna, 15 chwalte geho, wffyeczko femye yakubowo flawte geho.

25 Boy fye geho wfle fyemve yzrahelowo, nebo newzhrdyl any potupyl 20 prozby chudcho,

Any odwratyl oblyczege fweho ote mne; kdyz wolach k nyemu, vílyffal mye.

26 U tebe chwala ma w koftele we-25 lykem; flyby me wraczy przed bogyczymy geho.

27 Wzgedye chvdy y zfytyegy, y zchwale hofpodyna, gyz hledagy geho, y zywa budu frdcze gych na 30 wycky wyeky.

28 Rozpomanu y o"braty fye k hofpodynu wffeczky kragyny zemzke,

Y zmodle fye przyed nym wffieczky czeledy wlafty; 3)

29 Nebo hofpodynowo geft kralow-35 ftwyc, a on bude wlazty wlastmy.

30 Gedly fu y zmodlyly fye wffyczny tuczny f zemye; przyed nym padnu wffyczkny, gyz fchodye w zemí.

31 A duffe ma bude zywa gemv, 40 a fyemye me bude fluzyty gemu.

32 Zwiestowano bude hospodynu pokolenye buduczy; y zwyestugy nebefa prawo geho lydu, genz fye narody,⁴) genz vczynyl | hofpodyn.

XXII

Tento salm rsekl david na kasdy den nad owczemy sweho otcze yesse, kterez pafl.

1 HOfpodyn oprawuge mye, a nyczehoz my fe nedostane.

2 v myeftye paftewnem tu mye poflawyl.

Nad wodu obzywenye odchowal 10 mye;

3 duffy mu obratyl;

Dowedl mye na ftezky fprawedlnofty pro gmye fwe.

4 Acz bych chodyl proftrzied ftyenye 15 fmrtedlneho, newzbogym fye zleho, nebo ty fe mny gfy;

Prut twoy a kyg twoy ta mye vtyeífyla gfu.

5 Przyprawyl fy przedc mnv ftol 20 proty gym, gyz mutye mye,

Ztucznyl [23] fy w olegy hlawu mu, a czeffe ma zapogycze kako prziefwyetla geft!

6 A myloft twa wznafleduge mne 25 wffyech dny zywota meho.

A to, abych bydlil w domv hofpodynowu w dluhofty dny.

Chwala o.

XXIII

Tento salm vcsynyl da, 5) kdis polosyl 30 zaklad chramu w gerusalemye, tehdi to myesto tycmto zalmem poschna.

1 HOfpodynowa geft zemye a plnoft geho, okrffl zemy⁶) a wffyczkny, genz bydle w nyem;

2 Nebo on na morzy zalozyl gy a na rzekach przyprawyl gey.

¹) vero. - ²) M. rohuow. - ³) familiae gentium. - ⁴) Za tim rasura; snad e vyškrabáno. - 5) Nedopsáno: dawid. - 6) Orbis terrarum.

5

3 Kto wzende na horu hofpodynowu anebo kto ftane na myeftye fwatem geho?

4 Newynny rukama a czyfteho 5 frdcze, genz newza¹ w geffytnoft duffe fwey, any przyfahl na lity blyznyemu fwemv.

5 Ten wezme pozehnanye od hofpodyna a myloft od boha, fpafytele fweho.

10 6 To geft pokolenye hledagyczy hofpodyna, ¹) hledagyczy oblyczeyge boha yakubowa.

7 Otewrzete wrata, knyczata, walfe, y zdwyhnyete fye wrata wyeczna, at 15 weyde kral flawny.

8 Ktery geft to kral flawny? hofpodyn fylny a moczny, hofpodyn moczny w bogy.

9 Otew|rzete wrata, knyezata, waffe,
9 y zdwylnyete fe wrata wieczna, y wende kral flawny.

10 Ktery geft to kral flawny? hofpodyn wffech fyl, on geft kral flawny.

XXIV

25 Tato modlitwa bila, kdiz dawid bogewal proty philificom, a tak spuolu synymy zydy modlily gfu sye.

1 K Tobye, hofpodine, zdwyhl fem duffy mv.

2 boze moy, w tie vffagy; nebudu fe ftydyety.

3 Any pofmyewayte fe mnye neprzietele mogy; a to ty wffichny, gyz czekagy tebe, nebudu pohanyeny.

35 4 Uhanyeny budte wffychny nefprawedlny^e czynycze na prazno.

Cziesty twe, hospodyne, | vkaz mnye a stezky twe zvcz myc.

5 Opraw mye w prawdye twey a
40 naucz mye; nebo ty fy boh, fpafytel moy, a tebe fem wzdrzal czely den. 6 Rozpomen fe mylofty twych, hofpodyne, a lytofty ^{2}) twych, genz ot wieka gfu.

7 Wyny mladofty mey a newyedycnyc me nepomny.

5

Podle mylofty twey pomny na mye ty, pro dobrotu twu, hofpodyne.

8 Sladky a prawy hofpodyn; pro to zakon da zawynugyczym w czieftye.

9 Oprawy tyche w fudye; vczyty 10 bude krotke czef[24]tam fwym.

10 Wffytky czefty hofpodynowy, myloft a prawda, hledagyczym vstawenye gcho a świcdeczstwyc gch^o.

11 Pro gmeno twe, hofpodyne, od- 15 puftyff hrzyech^v memu; nebo geft welyky.

12 Ktery geft czlowick, genz fye bogy ³) hofpodyna? zakon vstawyl gemv na czieftyc, gyz wywolyl. 20

13 Duffe geho w dobrem zbydly, a fyemye geho wzdyedy zemy.

14 Twrdoft geft hofpodyn bogyczym⁴) geho, a vítawenye geho, aby ohlafyl fe gym.

15 Oczzy mogy wezdy k hofpodi|nu; nebo on wywraty z ofydla nohy me.

16 Wzezrzy na mye a fmyluy fe nade mnv, nebo gedynak a chudy fe yaz.

17 Zamutczy frdcze meho zmno- 30 zeny fu: z potrzeb mych zproft mye.

18 Wyz pokoru mu a víyle me, a odpuft wífeczky wyny me.

19 Uezrzy na neprzately me; nebo zmnozeny gſu a nenawyſty neprawu 35 nenawydiely mne.

20 Strzycz duffe mey y zproft mye, nezamutym fe, ze fem nadyegy gmycl w tobye.

21 Newynny a prawy przydrzely 40 fu fe mnye, nebo w zdrzał fem tebe.

22 Wypraw, boze, yfrahel ze wfliech nefprawedlnofty geho. Chwala otczy.

¹) eum. -- ²) misericordiarum. -- ³) Za tím rasura, snad e vyškrabáno. -- ⁴) m na rasuře.

XXV

Kdızkolwyed¹) dawıd w chram wchodıl, tolıkrat tento salm rzyekal za zpowyed.

1 SUd mye, hofpodyne, nebo yaz 5 w newynye mey wffel fem, a w hofpodyna vffage newznemahagy.

2 Pokus mne, hofpodíne, a zkuff mne, zzy ledwyc me a frdcze me;

3 Nebo myloft twa przyed oczyma10 myma geft, a flybyl fem fe w prawdye twey.

4 Ncfedyel fem zborem geffytnym, a f czynyczymy nefprawedlnoft newendu.

5 Nenawydyel fem zboru | zloby-15 weho, a f nemyloftywymy nefadu.

6 Umygy mezy newynymy rucze mogy a obklyczym oltarz twoy, hofpodyne,

7 Abych flyfflal²) hlas chwaly twey,9 y wímluwym wffeczky dywy twe.

8 Hofpodyne, mylowal fem krafu domv tweho a myefto bydla flawy twey.

 9 Nezatratyff fnemyloftywymy, boze, duffe mey, a f muzmy krwawnyky
 25 zywota meho.

10 W nyzto³) ruku nefprawedlnofty gfu; prawycze gich naplnyena geft dary.

11 Ale yaz w newynye [25] mey wffel fem; wykup mye a fmyluy fe30 nade mnu.

12 Noha ma stala na prawo; w kostelech wzblahagy tobye, hospodyne. Chwala.

V podiely noc.

XXVI

Drzycwe nez dawid bil pomazan, tchdy 35 vczynyl tento zalm, kdiz byechu rzekły proroczy, kładucze rucze na dawida: zyw bud, kral naff, na wyeky.

1 HOfpodyn ofwieta ma a fpafenye me, koho fye wzbogy? Hofpodyn zaflonytel zywota meho, ot koho fe wftraffy,

2 Kdyz fe przyblyzie⁴) na mye wynny, aby gedly mafo me?

Gyz mutye mye neprzyetele mogy, 5 ony | zemdlely fu y letyely fu.

3 Acz wftanu proty mnye hrady, nezbogy fye frdcze me,

Acz wstane proty mnye boy, w to yaz budu myety nadyegy. 10

4. Gedney profiech v hofpodyna, tey dobudu: abych bydlyl w domu hofpodynowu po wffye dny zywota meho,

Abych wydyel woly hofpodynowu 15 y nawffczycwyl chramu geho.

5 Nebo fkryl mye w ftanu fwem; w den zlych zaflonyl mye w fchranye ftanu fweho.

6 Na fkale zwyffyl mye, a nynye 20 zwyffyl hlawu my || nad neprzately me.

Okolo chodyech a obyetowach w ftanu geho obyet wolagyczy; wzpiewagy a chwalu rzku hofpodynu.

7 Uflyff, hofpodyne, hlas moy, gymz ²⁵ fem wolal k tobye, fmyluy fye nade mnv a vflyff mye.

8 Tobye rzeklo frdcze me, dobywal tebe oblyczey moy, a oblyczege tweho, hofpodyne, wzdobywam.

9 Neobraczuy oblyczege tweho ode mnc, neotchod w hnyewye od fluhy tweho.

Pomocznyk moy bud, hofpodyne, ⁵) neodftupuy mne, any potu|pvy mne, 35 boze, fpafytely moy.

10 Nebo otecz moy a maty ma oftaly mne, ale hofpodyn przygal mye.

11 Zakon poloz my, hofpodyne, na czieftye twey, y opraw mye na czyeftie 40 pravey pro neprzately me.

12 Nedawaí mne w duffe zamuczugyczych mye, nebo fu wftaly na mye

¹) M. Kdiskolwyek. – ²) M. flyffal. – ³) quorum. – ⁴) ie z čehosi předěláno, snad z y. – ⁵) Není v lat. vydáních.

fwyedczy neprawy, a felhala geft nefprawedlnoft fobye.

13 Wycrzy wydiety dobro hofpodynowo w zemy zywich.

5 14 Czekaí hofpodyna a muzky czyn, a polyl fyc frdcze twe, a wzdrz hofpodína.

XXVII

[26] Tento zalm rzekł dawid za wefken flaw lidfky, genz przy nyem bil widyen.

- 10 1 K k¹) tobye, hofpodyne, wzwolagy; boze moy, nemlcz ote mne, any kdy przemlkny ode mne; y przyrownawagy fe fchodyczymy w gezero.
- 2 Uflyff, hofpodine, hlas prozby mey,
  15 kdyz fe wzmodly k tobye, kdyz wzdwyhnu rucze mogy k chramu fwatemv twemu.

3 Any fpolu daway mne f hrzieffnyky, a f czynyczymy nefprawedlnoft
20 nczatraczuy mne.

Gyz mluwye myer f blyznym fwym, ale zle w frdczy gych.

4 Day gym podle fkutkow gych a podle nefpraw|edlnofty nalezenye gich.

B Podle fkutkow ruku gych day gym, zaplat zaplaczenye gych gym.

5 Nebo nerozumyely fu fkutkow hofpodynowych, a w fkutczich ruku gych zkazyff ge, a neuftawyff gych.

6 Blahoflawen hofpodyn; nebo vflyffal hlas prozby meí.

7 Hofpodyn pomocznyk moy y zaflonytel moy, w nyem nadycgy gmyclo frdcze me, y fpomohlo my;

35 I fquetlo tyelo me a z wolc mey zpowyedagy fe gemu.

8 Hofpodín fyla ofady fwey geft a zaflonytel fpafenye po∥mazancze fweho geft.

9 Spafen vczyn lyd twof, hofpodyne,
a pozehnay dyediczftwy twemu, a
oprawuy ge a zwyff ge az na wyecznoft.
Chwa.²)

XXVIII

Prorokowc a knyezye spyewały g/u 5 tento salm proto, aby lydy obyctowały przed buoh.

1 PRzyneste hospodynu, synowe bozy, przyneste hospodynu syny beranowe.³) 10

2 Przineste hospodynu slawu a czest, przyneste hospodynu⁴) gmenu geho; modlte syc hospodynu wssychny swaty geho⁵) w domu swatem geho.

3 Hlas hofpodynow na wodach! 15 buoh welykofty wzhrzmyel! hofpodyn nad wodamy mnojhymy!

4 Hlas hofpodynow w fylc, hlas hofpodynow u welycznofty!

5 Hlas hofpodynow zlamagyczy 20 czedry! y zlame hofpodyn czedry lybanfke.

6 I ztrofku°cze ge yako telecz lybanfky, a myly yako fyn gednorozczowy. ²⁵

7 Hlas hofpodynow zhafygyczy⁶) plameny ohenne.

8 hlas hofpodynow ztepugyczi puffcze! y zamuty hofpodyn puffczy cades. 30

9 Hlas hofpodynow vprawugyczy geleny! y zgewy gym huffcze; a w chramye geho wffyczkny rzku flawu.

10 Hofpod[27]yn potopu bydlyty kazal, y fede hofpodin kral na wyecz- 35 nofty.

11 Hofpodyn mocz lydu fwemv da, hofpodyn pozehna lydu⁷) fwemu w pokogi.

¹) k omylem dvakráte. — ²) M. Chwala atd. — ³) Mezi o a w rasura. — ⁴) Za tím vynecháno: *flawu.* — ⁶) wffychny fwaty geho buď přidáno v českém překladě aneb m. w fyeny fwate geho. — ⁶) intercidentis. — ⁷) Před / rasura.

XXIX

2 Wzwyffy tye, hospodyne, nebo 5 przygal fy mye, any fy zpychal neprzatel mych nad mye.

3 Hofpodyne, boze moy, wolal fem k tobie, y vzdrawyl fy mye.

4 Hofpodyne, wywedl fy z pekla
10 duffy mu, fpafyel fy myc od fchozygyczych w gezero.

5 Spyewayte hofpodynu wffychny²) fwyety geho a fpowyedayte fye pamyety fwa tofty geho.

6 Nebo hnyew w nelybofty geho,a zywot przy woly geho.

K weczeru wzbydły placz, a k gytrzny radoft.

7 Ale yaz rzekl fem w przyelyffen-20 ftwy³) fwem: nepohnu fe na wyecznoft.

8 Hofpodyne, u woly twey poyczyl fy krafe mey fyly. Otwratyl fy oblyczey twoy ode mne, y uczynen fem zamuczen.

9 K tobie, hofpodyne, zwolam, a boha meho zproffy:

10 Ktery vzytek moy w krwi mey, kdyz fedu⁴) w oprzv?⁵)

A zdaly zpowyeda fe tobye prach, 30 anebo zwieftuge prawdu twu?

11 Sly ffal hofpodyn a flytowal fe geft nade mnv, hofpodyn vczynyen geft pomocznyk moy.

12 Obratil fy kwylenye me w ra-35 doft mnye, rozdrzel fy myech moy y obklyczyls mye radofty.

13 Aby fpyewala tobye flawa ma,
a bych nebyl ztrofkan,⁶) hofpodyne,
boze moy, na wyecznoft zpowyedagy
40 fye tobye.

Chwa.

_ ._ ...

XXX

Tento zalm vczynyl david, kdiz myel bogewaty f kolyaffem.

Swati Geronym dý, sie weſjken sialm tento ſyn bosy rsýkal, kdys na krsýsý pnýel.⁷)

2 W tyc fcm, hofpodyne, vffal; nebudu pohanyen na wyecznoft; w fprawcdlnofty twey wypraw mye.

3 Naklon ke mnye vcho tw^e; pofpyeff, aby zproftyl | mye. 10

Bud my v buoh zaflonytele,⁸) a w dom vteczyfcze, aby fpafena mye vczynyl;

4 Nebo fyla ma a vtoczyffcze me ty fy, a pro gmye twe vywedeff mye a odchowaff mye.

5 Uywedeff my^e z ofydla, gefto my fkrily fu, nebo ty fy obrancze moy.

6 W rucze twogy porucziem duch moy; wykupyl fy mye, hofpodyne, boze prawdy.

7 Nenawydyel fy chowagyczych geffytnofty na prazno;

Ale yaz w hofpodyna vffal fem.

8 zwefely a wzradugy fye v mylofty twey; 25

Nebo fy opa[28]trzyl pokoru mu, fpaffyl fy z potrzeb duffy mu;

9 Any fy zawrziel mne w ruku neprzatele, postawyl fy na myestye ffyrokem nohy me.

10 Smyluy fe nade mnv, hofpodyne, nebot zamuczen fem; zamutylo fe w hnyewie oko me, duffe ma a brzych moy.

11 Nebo zhynul w bolefti zywot 35 moy a leta ma w ftonany.

Nemoczna geft w chudobye fyla ma, a kofty me zamuczeny gfu.

12 Nade wife neprzately me vczynyen fem ruhotu fufedom mym wel- 40 my a ftrach z|znamym mym.

15

30

¹) M. rskucze. — ²) wffychny není v lat. Vulgatě. — ³) Na konci e vyškrabáno. — ⁴) M. fendu (descendo). — ⁵) in corruptionem. — ⁶) non compungar. — ⁷) Připsáno písmem drobným o něco později. — ⁸) M. saflonytelë, protectorem.

Gyz wydyechu mye, wen byezyechu ote mne.

13 zapomanuty¹) dan fem, yako vmrly od írdcze,

 Uczynyen fem yako fud ztraczeny;
 14 nebo flyffyech hanyenye mnohych bydlycziech okolo;

W nyem kdyz fe fendyechu fpolu proty mnye, wzyety duffy mu radyly 10 fu fye.

15 Ale w tye yaz vffal fem, hofpodyne, rzekl fem: boh moy gfy ty,

16 w ruku twu wraze lofy²) me.

Zproft mye z ruku neprzatel mych 15 a oftyhagiczych³) mye.

17 Profwyet oblyczey twoy na fluhu twu; $\parallel$ fpafena mye vczyn v mylofty twey.

18 hofpodyne, nebudu pohanyen, 20 nebo fem wzywal tyc.

Uftydte fye nemyloftywy a dowedeny⁴) budte do pekla,

19 nyemy budte rtove lftywy,

Gyz mluwy^e proty prawemu nefpra-

ss wedlnoft w pyffe a w nepodobenftwy.

20 Kako welyka mnohoft fladkofti twey, hofpodyne, gyz fy fchowal bogyczym fye tebe!

Swrchowal fy gym, gyz nadyegy 30 magy w tobye, przed fyny człowyeczymy.⁵)

21 Schowaff ge w zchramye⁶) oblyczege twelho od zamuczenye lydfkeho.

Zaflonyff ge w ftanye twem ot pro-35 tywenftwye yazykow.

22 Blahoflawen hofpodyn; nebo wdywyl myloft fwu mnye v myeftye ohrazenem.

23 Ale yaz fem rzekl v wyfczy⁷)
40 myfly mey: otwrzen fem od oblyczege oczzy twu.

Proto vflyffal fy hlas prozby mey, kdyz wolach k tobye.

24 Myluyte hofpodyna wffyczky fwyety geho, nebo praw^{dy} hleda hofpodyn y zaplaty hoynye czynyczym pychu.

25 Muzky czynte, a pofyly fe frdce 5 waffe, [29] wffychny, gyz nadyegi mate w hofpodyna.

XXXI

Tento salm gest spowed dawidowa.

1 BLazeny, gychze otpuffczeny fu nefprawedlnofty, a gychze fkryty fv 10 hrzyeffy.

2 Blazeny muz, gemuz nepoczetl hofpodyn hrziecha, any geft w duchu geho left.

3 Nebo fem mlczal, oftaraly fe kofty ¹⁵ me, kdyz wolach czely den.

4 Nebo den y nocz obtyczena geft ruka twa nade mnv, obratyl fem fe w ftrafty mey, kdyz zbodugy trnem.

5 Wynu mv znamv fem tobye **20** vczynyl, a nefprawedlnofty mey fem nefkril.

Rzekl fem: wzpowyedy proty mnye nefprawedlnoft mu hofpodynu; a ty odpuftyls nemyloft hrziecha meho. 55

6 Za to zmodly fye tobye wffyelyky fwaty w czas podobny.

Awffak v potopye wod mnohich, ale k nyemu fe neprzyblyzy.

7 Ty fy vtoczyfcze me ot fmutka, 30 genz obklyczyl mye; radofty ma, zproft mye ot obklyczygyczych mye.

8 Rozum tobye dam y nauczym tye na czyefty^e tey, po nyez budeff chodyty; vtwrzy na tye oczzy mogy. 35

9 Nerodte byty yako kon a || mezek, gymz nenye rozuma.

W ohlawye a w vzdye lyczy gych ftyehneff, gyz neprzyblyzygy fye k tobye.

¹) Za tím vyškrabáno nejspíše e. — ¹) wraze (sortes) vyloženo ještě slovem: lofy. —
⁵) Za ot ftyhagucsych. — ⁴) abducantur. — ⁵) ecz z čehosi předěláváno. — ⁶) M. w schranye in abscondito. — ⁷) in excessu.

10 Mnozy byczi hrzyffneho; ale nadyegyczycho w hofpodina myloft obklyczy.

11 Raduyte fe w hofpodynu y we5 felte fye prawy, a chlubte fe wffychny prawy frdczem.

Chwala.

XXXII

Na wyelyku nocz wfyechen lyd zydowfky spyewal tuto chwalu przycd 10 dawidem a tak rzkucze:

1 UEfelte fe fprawedlny w hofpodynu; prawym fluffye chwala.

2 Wzchwalte hofpodynu w huflech; w zaltarzy defycty ftrun zpyewayte 15 gemu.

3 Pyeyte gemu pyefen no wu; dobrze zpyewayte gemu w krziczeny.

4 Nebo prawe geft flowo hofpodynowo, a wfficzny fkutczy geho v wyerze.

- 5 Myluge mylofrdne¹) a fud; mylofty hofpodynowy plna geft zemye.
   6 Slowem hofpodynowym potwrzena gfu nebefa, a duchem vft geho wffytka fyla gych.
- 7 Zhromazdyge yako w pytel wody morfke; a wkladage v poklady propafty.
   8 Boy fye hofpodyna wffytka zemye geho; ale od nycho zamutte fye wfychny, bydlygyczy w okrfflu [30] zemkem.²)

30 9 Nebo on rzekl, a vczynyena fu; on kazal, a stworzena su.

10 Hofpodyn roztrhuge rady wlafty a zawrhuge myfflenye lydfke a zamyecze rady knyezeczke.

35 11 Ale rada hofpodynowa na wyecznoft bydly; myfflenye frdcze geho od pokolenye do pokolenye.

12 Blazena wlaft, genz³) geft hofpodyn boh geho, lyd, gehoz zwolyl
40 w dyedyn^v fobye. 13 Z nebe hledye hofpodyn, wydyel wffyczky fyny lydfke.

14 Z przypraweneho bydla śweho hledye na wffyczky, gyz bydle w zemy.

15 Genz | flozyl ofobnye frdcze gych; 5 genz rozumye wffyem fkutkom gych.

16 Nebude ípafen kral fkrze mnohu fylu, a obr nebude ípafen v mnoftwy fyle⁴) fwey.

17 Lftywy kon k fpafeny, ale w mno- 10 ftwi fyly fwey nebude fpafen.

18 Tot oczzy hofpodynowi^e na bogyczych geho a na nych, gyz vffagy v myloft gcho,

19 Aby zproful z imrty duffe gych 15 a zkrmy ge w hlad.⁵)

20 Duffe naffe czeka hofpodina, nebo⁶) pomocznyk a zaflonytel naff geft.

21 Nebo w nyem zraduge fe frdcze 20 naffe, a w gmeno || fwate geho budem vffaty.

22 Bud myloft twa, hofpodyne, nad namy, yakoz fmy nadycgy myeły w tobye, hofpodyne.⁷)

XXXIII

Tento zalm vczynyl dawid, kdiz wy-/yel z wyczenye od krale abymelcha, neb (ye bil rzekl nemoczen.

2 Wzblaham hofpodynu po wffe czafy; wezdy chwala geho w uftech 30 mych.

3 W hofpodynu wzchwalena bude duffe ma; flyffte to, tyffy, a wefelte fye.

4 Welyczte hofpodyna fe mnu, 35 y zwyffmy gmye geho w⁸) tez.⁹)

5 Hledal fem hofpodyna, y vflyffal mye, ze wffech fmutkow mych zproftyl mye.

¹) Za mylofrdie (misericordiam). — ²) M. sem/kem. — ³) cujus. — ⁴) M. fyly. — ⁵) in fame. — ⁶) Za nebo v rukopise dvojtečka. — ⁷) V tištěné Vulgatě není na tomto místě: domine. — ⁸) Před o a za w rasura. — ⁹) in idipsum.

6 Przyftupte k nyemu y profwyette fye, a oblyczeyowe waffy nebudu pohanyeny.

7 Tento chudy wolal, a hofpodyn5 vflyffal gey a ze wffyech fmutkow gehofpafyl geho.

8 Wypufty angel hofpodynow okolo bogycziech geho y zprofty ge.

9 Okuste a wyzte, kako ¹) rozkozny
10 gest hospodyn; blazeny muz, genz vsfa wen.

10 Boyte fe hofpodyna wffyczkny fwyety geho, nebo nenye nedoftatek bogyczym fe geho.

15 11 Bohaty nedoftateczny byly y byly laczny; ale hledagyczy hofpodyna nebudu vmenffyny wffeho dobreho.

[31] 12 Przyftupte, fynowe, pofluchayte mne; ftrachu hofpodynowu

20 vczity budu was.

13 Ktery geft czlowyck, genz chcze zywotu, myluge dny wydyety dobre?

14 Obrat yazyk twoy od zleho, a rty twa at nemluwyta lfty.

25 15 Odwrat fe od zleho a czyn dobre; hledaí myra a ftyhay gey.

16 Oczzy hofpodynowie nad prawymy, a uffy geho ku prozbye gych.

17 Oblyczey ale hofpodynow nad30 czynycze zlee, aby zatratyl f zemyc pamyet gych.

18 Wolaly fu prawy, a hofpodyn vfly/ffal ge, a ze wffyech fmutkow gych wyprawyl ge.

35 19 Podle geft hofpodyn tycm, gyz fmutneho fu frdcze, a pokorne duchem fpafy.

20 Mnozy fu fmutczy fprawedlnych; a ze wffiech tyech wyproftyl²) ge ho-40 fpodyn.

21 Strzycze hofpodyn wffiech kofty gych; y gedna z nych nezetrze fye.

22 Smrt hrzieffnych przezla; a gyz nenawydyc praweho, zahynu. 23 Uykupy hofpodyn duffe fluh fwych; y nezahynu wffychny, genz wffagy wen.

XXXIV

Tento zalm zlorzeczenstwye vczynyl dawid na wfeczky swe neprzately wy-ь dome y newydome.

1 SUdyz, hofpodine, przekazygyczym || mnye; wybogyg wybogycze³) mye.

2 Pochwat ody^enye a ffczyt a wftan 10 na pomocz mnye.

3 Proly mecz y zahrad proty tyem, gyz myc honye; rczy duffi mey: fpafenye twe yaz gfem.

4 Uhanyeny budte a zaftydte fe, 15 hledagycze duffe mey.

Odwratte fye zaffe y uhanyeny budte, gyz myfle mnye zlee.

5 Budte yako prach przed oblyczegem wyetrowym, a angel hofpodynow 20 przypuzyge ge.

6 Bud cziefta gych tma a poplz⁴) a angel hofpodynow honye ge.

7 Nebo darmo fkryly fu my zhy|nuczie ofydla fweho, na prazno mutyly 25 duffi mu.

8 Przyd gemu ofydlo, gehoz newye, a getye, gycz fkryl, pochwat geho, a w ofydlo y upadne w nye.

9 Ale duffe ma zweffely w hofpo- 30 dynv⁵) y zkocha fye w fpafytely fwem.⁶)

10 Wffyczkny kofty me rzku: hofpodyne, kto podoben k tobye?

Nebo zproffczygeff nedoftateczneho 35 z rukv fylnycyffyho geho, a praczneho y chudeho od roztrhagyczich geho.

11 Witawife iwyedczy neprawy; gehoz newyedyech, tazachu mne;

12 Zaplaczowachu my zle [32] za 40 dobre, neplodítwye duffe mey.

¹) quoniam. — ²) liberabit (fut.). — ³) M. wybogugycze, impugnantes. — ⁴) lubricum, poplaka v ŽW. — ⁵) v na rasuře. — ⁶) w předěláno z e.

13 Ale yaz, kdyz my zaloftny byechu, oblaczych fe w zyny,

Pokorzowach w postu dussy mu, a modytba¹) ma w lono me se nawraty.

5 14 Iako blyznyemu a yako bratru naffemv, tak fye przymylech;²) yako kwyeleczy³) a fmutny, tak fye pokorzowach.

15 A proty mny^e zradowały fe y fe10 ffly fye; fhromazdyły fe na mye byczowe, y newyedych fem.

16 Rozpraffeny fu, any roztrhany.⁴)
zkuffowaly mne, pofmyewaly mye pofmyewanym, fkrzehtaly <u>na</u>⁵) | na mye
15 zuby fwymy.

17 Hofpodyn, kdy wzezrzyff? nawrat duffy mu od zloby⁶) gich, ode lwuow gedynu mv.

18 Zpowyedagy fye tobie we zborzewelykem, w lydu tyezkem wzchwalym tye.

19 Newefelte fe mnv, gyz protywugyczi fu mnye neprawye, gyz nenawydye mne darmo a kywagy oczyma;

20 Nebo mnye pokornye mluwyechu, a w hnyewie z⁷) zemſkem mluwyecze, lfty myſlechu.

21 I rozffyryly⁸) na mye víta íwa; rzekly: hay, hay, wydyely oczy naffy.

22 Uydyel fy, hofpodyne, nemlcz;
 hof podyne, neodchod ode mne.

23 Wîtan y pofluchay fudu meho; boze moy y hofpodyn moy, v wyecz mv.⁹)

35 24 Sud mye podle prawa meho, ¹⁰) hofpodyne, boze moy, any raduyte fe proty mnye.

25 At nerzku w frdczych fwych: hay, hay, duffy naffy, any rzku: zlep-40 czem geho.

26 At fye ftydye a nepoczeftny fu, gyz fye wefele zlemu memu;

At obleczeny fu hanb^v a necztyenym, gyz zlobywye mluwy na mye.

27 At fye wefele a radugi, gyz chtye prawu mem^v, a rzyekagy wezdy: zwe lyczen bud hofpodyn, gyz chtye 5 myru fluze geho.

28 A yazyk moy wzmyfly prawo twe, czely den chwalu twu. Chw.

XXXV

Tento salm kasaly glu prorokowe lidu, 10 iakos nynye knyesye kasy lydu.

2 Rzekl nemudrı, aby zawynyl fam w fobye; nenye ftrachu bozyeho przed oczyma geho.

3 Nebo lftywye czínyl przied nym, 15 aby nalczena byla nefprawedlnoft geho k nenawyfty.

4 Slowa vst geho nefprawedlnost a left, nerodyl rozumyety, aby dobrze czynyl.

5 Nefprawedlnoft myflyl geft na lozy fwem; przyftupyl ke wffyey czieftye [34] nedobrey, ale zloby nenawydyel.

6 Hofpodyne, na neby myloft twa a prawda twa az do oblakow, 25

7 Prawa¹¹) twa yako hory boz^ye, fudy bozy¹²) bezdennowe mnozy;¹³)

Lydy a fkuot spafyff, hospodyne!

8 yakoz fy rozplodyl myloft twu, boze! 30

Ale fynowe lydffczy v przykryty krzydlu twu budu myety nadyegy.

9 Zapygy fe od zyeznofti domu tweho, a potokem rozkoffy twey zpogyff ge;

10 Nebo v tebe geft ftudnycze zy- 35 wota, a w fwyetlofty twey vzrzymy fwyetloft.

11 Przied loz, hofpodyne, myloft twu wyduczym tebe, a prawo twe tyem, gyz praweho fu frdcze.

Sbirka pramenův. Skupina I, serie 1.

20

¹) M. modlytba. - ²) complacebam - ³) Druhé e z čehosi předěláno. - ⁶) nec compuncti. - ⁵) na přeškrtnuto. - ⁶) Za tím l vyškrabáno. - ⁷) z zbytečno a nepřeškrtnuto. - ⁸) M. rozfyrzyly. - ⁹) v z čehosi předěláno. - ¹⁰) M. twe (tuam). - ¹¹) M. prawda. - ¹²) Ve Vulgatě latinské: judicia tua. - ¹³) abyssus multa.

12 Neprzichod my noha pychofty, a ruka hrzyeffneho nehybay mnv.

13 Tv fu letycly, ¹) gyz czynye nefprawedlnoft; wypuzeny fu, any fu 5 mohly ftaty.

Chwala otczy y fyn.

XXXVI

W tomto salmye davíd profy, abychom prawye czynyly nczufagycze, ncb zufanye geft kral a poczatek wsyech 10 hrzycchvow.

1 NErod nawydyety w zlobywych, any myluy czynyczich nefprawedlnoft;

2 Nebo yako fyeno brzo fechnu, a yakozto zele zelynne fkoro fpadnu.

15 3 Uffay w hofpodyna a czyn prawdu²) dobrotu a bydl w zemy | a krmen budeff v bohaczftwy geho.³)

4 Kochay fye w hofpodynu, a dat prozby frdcze tweho.

 5 Zgyew hofpodynu czieftu twu a mycy nadyegy w nyem, a on vczyny.
 6 I wynde yako fwyetloft prawo

twe a fud twoy yakozto poledne.

7 podan bud hofpodynu a modl fye 25 gemu;

Nerod nawydyety geho, genz profpyewa na czieftye fwey, w czlowyeka czynyczyho nefprawedlnoft.

8 Przyestan hnyewa a opust ryda-30 nye, nerod nawydyety, aby sye hnyewal;

9 Nebo genz fe zlo bye, zahubeny budu, ale wzdrzugyczy hofpodyna, ony wzdyedyc zemy.

35 10 A geffcze malitko, a nebude hrzieffnyka, y zhledaff myesta geho y nenalezness.

11 Ale tyffy zdycdy zemy, a zkochagy fyc we mnoftwye pokoge.

40 12 Wzſtrzieże hrzieffny prawcho, a wzkrzehcze nan zuby fwymy.

13 Ale holpodyn zfmyege fye gemu, nebo wzhleda, ze gde den geho.

14 Meczz wynyely hrzyeffnyczy, napyely luczi^sfcze fwe,

Aby przieludyly chudeho a nedofta- 5 teczneho, aby zahubilí [33] prawe frdczem.

15 Mecz gich wendy w frdcze⁴) gych, a luczyffcze gych zlom fye.

16 Lepffy geft malo prawemu nad 10 bohatftwye hrzieffnych mnohe;

17 Nebo loktowe hrzycffnych zetrzieny fu, ale potwrzuge prawych hofpodyn.

18 Zna hofpodyn dny nepofkwrnye- 15 nych, a dyedyna gich na wyecznoft bude.

19 Nevhanyeny budu w czas zly, a we dny hladowyte nakrmeny bvdu.20 nebo hrzycifny zahynu,

Neprzyetele hofpodynowy wedie 20

ynhed, yakz pocztyeny | budu a zwyffeny, zhynu,⁵) yakzto dym zhyne.

21 Zayme brzyeffny, y nezaplaty, ale prawy flytuge fe y zaplaty.

22 Nebo blahagyczy gemu zdiedye z zemy, ale klnucze geho zahynu.

23 U hofpodyna chodowe lydfczy opraweny budu; a czieftyc gych wzchocze.

24 Kdyz letye,⁶) nezetrze fe, nebo 30 hofpodyn podklada ruku fwu.

25 Mladffy fem byl, a tot fye oftarach, y newydyel fem praweho otftupena,⁷) any fyemye geho hledagycze chleba. 35

26 Czely den flytuge fe a pozyczygyc, || a fyemye geho v blazeny bude.

27 Odítup od zleho a czyn dobre, a bydly na wyck y wyeky;

28 Nebo hofpodyn mylvge fud, 40 y neodftupy fwatych fwych; na wyecznoft budu fchowany;

Nad neprawymy bude pomffczeno, a fyemye nemyloftywich zahyne.

¹) ceciderunt. ², fac bonitatem. -- ³) M. *jejie* t. země. -- ⁴) *cze* z čehosi předěláno. -- ⁵) Za tím cosi vyškrabáno. -- ⁶) ceciderit. -- ⁷) derelictum. 29 Ale prawy wzdyedyc zemy, y zbydle na wyek y wyeky na nyei. 30 Vfta praweho vímyfle mudroft,

a yazık geho zmluwye fud.

31 Zakon boha geho w frdczy geho,
 y nebudu podpyeczeny chodowe geho.
 32 Znalmenawa hrzieffny praweho

y hleda vímrtyty geho.

33 Ale hofpodín neodítupy geho
10 w rukv geho; any odíudy geho, kdyz bude fudyty gemv. ¹)

34 Czekay hofpodyna a ftrzycz cziefty geho; y zwiffy tyc, aby dyedynu²) przygal zemy; kdyz zhynu hrzyeffny, 15 vzrzyff.

35 Wydyech nemyloftyweho powyffena a podyata nad czedry lybanfke;

36 I mynuch gey a tot geho nebyeffe; hledach³) geho, y nenye nalezeno myefto geho.

37 Schoway newyny a hleday fprawedlnofty; nebo gfu fwa[36]tofty czlowyeku pokornemu.

38 Ale neprawy zahynu fpolu, oftatz czy nemyloftywych zhyny.

39 Alc fpafenye prawich ot hofpodyna, a zaflonytel gych geft w czas fmutny.

40 I pomozz gím hofpodyn;⁴) y wy³⁰ profty ge ot hrzyeffnych y fpa^sfy ge, nebo íu vffaly wen.

Chwala ot. y fy. y f.

XXXVII

W tomto salmye dawıd profy hofpodyna, abı fie fmiloval nad nym na 35 tomto fwyctye a w fudny den nad duffy.

2 HOfpodyne, ne w ridany twem lay my, any w hnyewu twem trefkczy mne. 3 Nebo ffypowe twogy wbodeny fu v mye, a potwrdyl fy na mye ruku twu.

4 Nenye zdrawye w | tyele mem ot oblyczege hnyewu tweho, nenye myeru koftem mym ot oblyczege hrzyechow 5 mych;

5 Nebo nefprawedlnofty me nadftupilí fu hlawu mu, a yako brzyemye tyezke obtyczyły fu fye na mye.

6 Zhnyly y zaprtyly fu fye^b) gye- 10 zwy me od oblyczege nemudrofty mey.

7 Huben vczynyen fem, a fklonyen fem⁶) fem az do fkonczenye; czely den fmutyw fye chodyech,

8 Nebo ledwie me naplnyeny fu lu- 15 zenym, y nenye zdrawye w tyele mem.

9 Muczen fem y ponyzen fem przy^elyff, rze wyech od ftonanye frdcze meho.

10 Hofpodyne, przed tobu wflieczka so zadoft ma, a ftonanye me od tebe nenye fkryto.

11 Srdcze⁷) zamuczeno geft, oftala mne geft fyla ma, a fwyetloft oczy mu i tey nenye fe mnv.

12 Przietele mogy a blyzny mogy protyw mnye przyblyly fye⁸) y ftaly,

A kterzyt podle mne byechu, z daleka stachu.

13 a mocz czynyechu, gyz hledachu so duffe mey,

A kterzy ztazowachu zloft mnye, mluwyly fu geffytne a lfty czely den mluwyechu.⁹)

14 Ale yaz yako hlu|chy neflyffyech 35 a yako nyemy neotwyerage vft fwych,

15 I vczynyen fem yako człowyek neflyffyc, any mage w uftech fwych odmluweny^e.

16 Nebo fem w tye vffal, holpodyne: 40 ty vílyffyff mye, hofpodyne, boze moy,

¹) cum judicabitur illi. — ²) w dyedynu ŽW. — ³) Před h razura. — ⁴) Za tím vynecháno: y wyprofti ge (et liberabit eos). — ⁵) corruptae sunt; r z y předěláno. — ⁶) fem později připsáno a následující fem přeškrtnuto a třetí nožka od m vyškrabána. — ⁷) Vynecháno za tím: me. — ^b) M. przyblyzyly fye, adpropinquaverunt. — ⁹) M. myflechu, meditabantur, jak v ŽW.

17 Nebo rzech: nykdy newzradugy fe mnyc neprzyetele mogy, a kdyz fyc pochybugy¹) nohy me, na myc welyke mluwyly fu;

5 18 Nebo yaz v byczfy hotow fem, a boleft ma przycde mnv wczdy.

19 Nebo nefprawedlnoft mv zwyetlugy a wzmyffly za hrzie[35]ch moy.

20 Ale neprzyetele mogy głu zywy 10 a potwrzeny fu na mye, y polozeny fu,²) gyz nenawydye mne nefprawnye.

21 Gyz zaplaczygy mnye zlee za dobre, omluwachu mye, nebo nafledowach dobroty.

15 22 Neodítupuy mne, hofpodíne, boze moy, neodchazey ode mne.

23 Przyzrzy w pomocz mu, hofpodyne, boze fpafenye meho.

XXXVIII

Uterny nocturn.

20 Tento zalm vczynyl iditū, ten fkoczecz profil boha, aby nykdy neztratil przyezny pana fwcho dawida a take gemu dobre fkonczenye dal, rzka:

2 Rrzekl³) fem: ftrzyeczy budu czieft 25 fwych, abych nezawynyl w yazyku

mem, Polozyl fem vítom mym ítrazy,

kdyz ftal hrzyeffnyk proty mnye.

3 Onycmyel fem, y ponyzen fem,
30 a mlczal fem ot dobrych; a boleft ma obnowena geft.

4 Rozhorczylo fye geft frdcze me we mnye, a v myffleny mem rozhorzy ohen;

35 5 Mluwyl fem w yazyku mem: znamo vczyn my, hofpodyne, fkonczenye me,

A poczet dny mych, ktery geft, at zwyedye, czo my fe nedoftawa;

6 Tot v myeru postawil fy dny me, a podstawa ma yako nyczie przied tebu.

Awffakze wffyczka geffytnoft, wffyelyky człowyck zyw gfa;

7 Awffakze – w obraze mygye czlo- $\mathfrak{s}$ wiek, — ale na darmo fe muty.

Poklady czyny, a newye komu, a newye, kto fhromazdy $ge.^4$)

8 A nuz, ⁵) ktere geft czekanye me? wffak hofpodyn? a podftawa ma v tebe 10 geft.

9 Ze wffech nefprawedlnofty mych zproft mye, | w ruhotu nefmyflnemu dal fy mye.

10 Onyemyel fem y neotewrzel fem 15 vft mych, nebo gfy ty vczynyl;

11 odlucz ode mne rany twe.

12 Od moczí ruky twey yaz vítal fem w lany; pro nefprawedlnoft tre-. fktal fy czlowycka;

I zhnyty kazal íy yako pauku dufly geho; awffak geffytnye fye muty wffelykí czlowyck.

13 Uflyff modlytbu mv, hofpodyne,

a prozbu mv; vífyma zwycz flzy me. 55 Nemicz, nebo przychodny ya fem

v tebe a putnyk, yako wffyczny otczowe[37] mogy.

14 Odpuft my, at fye prochladym drzyewe, nez oteydu a wyecz nebudu. 30 Chwala ot.

XXXIX

Kohoskolwyck david namluwal za fwe prawo anch pro bosye prawo, ten odpowycdycl gemu teprw po tomto salmye. 35

2 Czekage czekach hofpodyna, y przízrzyel ke mnye.

3 I vílyffal prozby me a wywedl myc z gczera hubenftwyc a z blata hubeno,⁶) 40

¹) M. pohybugy (commoventur). (-3) sunnoseny yfu **ŽW**, multiplicati sunt. (-3) M. Rsekl. (-4) et ignorat, cui congregabit ea. (-5) nunc. (-6) M. huben^o (hubeneho), faecis.

I poftawyl na opocze nohy me a oprawyl chody me.

4 I wpuftyl w ufta ma pyenyc nowe, pyefen bohu naffyem^v.

5 Uzrzye mnozy a wzbogye fe, y nadyegy budu myety w hofpodynu.

5 Blazeny muz, gehoz gmye geft hofpodyno|wo nadycge geho, a newzhledl geft na geffytnoft a na za-10 blftwye¹) krzywe.

(' Mnoho fy vczynyl, hofpodyne, boze moy, dywow twych, a myfflenye twemu nenye, kto by byl podoben tobye.

Zwyestowach y mluwyl fem: roz-15 mnozeny fv nad czysło.

7 Obyety y offyerze nerodyl fy, ale vffy fwrchowal fy mnye.

Zdwyzy²) za hrzyech neprofyl fy. 8 tehdy rzech: tot gdu.

Na hlawye knyh pfano geft o mnye, 9 abích czynyl woly twu, boze moy; chtyel fem, a zakon twoy proftrzed frdcze || meho.

10 Zwyeftowach prawo twe we fbo-

ru welykem, tot rtoma myma nezapowyedie; hofpodyne, ty fy widiel.³)

11 Mylofrdye tweho nefkryl fem w frdczy mem, prawdu⁴) fpafenye twe rzekl fem.

 Nefkrych mylofty twey a prawdi twey od fenma⁵) welykcho.

12 Ale ty, hofpodyne, nedaleky czyn mylofu twe ote mne, myloft ttwa a prawda twa wezdy przygely fu mye;

35 13 Nebo okłyczylo mye zlee, ychoz nenye czyffla; popadły mye nefprawedlnofty me, y nejmohł fem, abych wydyel.

Rozplozeny fu nad wlafy hlawy mcy; 40 a frdcze me opuftylo mne.

14 Slyb fye tobyc, hofpodyne, zproft myc; hofpodyne, ku pomoczy mcy przyzrzy.

15 At pohanyeny (u a nepocztycny fu fpolu, gyz hleday⁶) duffe mey, aby odgyely gy.

At fye obratye zafye y zaftydy fye, kterzy chtye memv zlemu.

16 At nefu brzo hanbu fwu, gyz rzyckagy mnye: ale, ale

17 At fye wefele a radugy w tobye wffyczkny hledaczy⁷) tebe, at rzyeka-[38]gy wezdy: zwelyczen bud hofpo- 10 dyn, gyz mylugy fpafenye twe.

18 Ale yaz zebrak fem a chudy; hofpodyn inazen geft mnv.

Pomocznyk moy a zaflonytel moy gfy ty; boze moy, nemeffkay. 15 Chwala.

XL

Tento zalm przyflufy k drzycwnycyfyemu.

2 BLazeny, genz pomny na chudeho a nedoftateczneho; w den zly wyprawy 20 geho hofpodyn.

3 Hofpodyn fchowa geho a obzywy geho a blazena vczyny geho na zemy, a nepoda⁸) geho w rucze neprzatel geho.

4 Hofpodyn pomocz poffly | gemu 25na $loz^{\bullet}_{A}$ bolefty geho; wffyczknu poftely geho obratyl fy w nemoczy geho.

5 Iaz rzech: hofpodyne, fmyluy fe nade mnu, vzdraw duffy mv, nebty fem fhrzyeffyl tobye. 30

6 Neprzyetele mogy rzekly fu zle mny^e: kdy vmrze a zahyne gmye geho?

7 Acztye wffel, aby wydycl, gcffytnoft wzmluwyeffe; frdcze geho fhromazdylo nefprawedlnoft fobye. 33

Wyndyeffe wen y mluwyeffe 8 tez.

Proty mnye ffeptachu wffyczkny neprzyctele mogy; proty mnye mluwyechu⁹) zle || mnye. 5

¹) insanias. -- ²) holocaustum et. -- ³) M. wiediel, scisti. -- ⁴) M. prawdu twu a, veritatem tuam et. -- ⁵) concilio. -- ⁶) M. hledagy. -- ⁷) hledayucze ŽW., quaerentes. --⁹) M. nepodda, non tradat. -- ⁹) M. myflechu, cogitabant.

9 Slowo neprawe vstawyly fu proty mnye: a czyly ten, genz fpy, neprzylozy, aby wstal?

10 A tot geft człowyck mycra meb ho, w nyemz gmyegy^ech nadyegy, genz gedyeffe chleb moy, uwelyczil proty mnyc przefczelenye.¹)

11 Ale ty, hofpodyne, fmyluy fye nade mnu y wzkrzyeff mye, y za-10 placzy gym.

12 W tom fem poznal, ze fy chtiel mne, ze fye nezwefely neprzyetel moy nade mnu.

13 Ale mye pro newynu przygal 15 fy, y potwrdył fy mne prz ed tebu na wyecznoft.

14 Blahoflawen hofpodyn, buoh yfrahel, od wyeka az do wyeka: bud, bud.

10 Chwala o.

XLI

Tento zalm vczynyl fyn choruow flibuge, se nechcse wyerzyli any czynyti iako otfove gich.

2 IAkzto gelen zada k ftudnyczyem
s wodnym, takez zada duffe ma k tobye, boze.

3 Zyczyla duffe²) k bohu, ftudnyczy zywey; kdy przydu a zgewy fe przíed oblyczegem bozym?

30 4 Byly fu my flzy me chlebowe den y nocz, kdiz rzyekagy mnyc na kazdy den: kde geft buoh twoy?

5 To zpomanul fem y wylyl fem v mye duffy mu, nebo mynv [39] do

85 myefta ftanu dywncho, az do domu boziho. W hlafu wefele y zpowyedy, hlas zwuk hodowalncho.

6 Procz fy fe zamutyla, duffe ma? a procz zamuczugeff mye? Nadyegy gmyey w boze, nebo gefczie zpowycdagy fe gemv: fpafytel oblyczegc meho,

 7^{3}) buoh moy.

Ke mnye famemu duffe ma zamuczena geft; procz⁴) pomnyety budu tebe f zemye yordanfke a ermonym, ot hory malee.

8 Bezden bezdena wzywa w hlafu duczyegy⁵) twych,

Wffyeczky wy|fofty twe a wlny $\overset{\text{twe 6}}{\wedge}$) przycf mye mynuly.

9 We dne kazal hofpodyn myloft fwu, a w noczy pyefn fwu,

- U mne modhtba bohu zywota meho. 15 10 rzku bohu: przygymatel moy gfy,
- Procz ⁷) zapomanul fy mne? a procz fmuten chozy, kdíz muczy mye neprzietel?

11 K kdyz⁸) lamagy fye kofty me, vkaraly fu my, gyz mutye mye, neprzyetel^e mogy,

Kdyz rziekagy my na kazdy den: kde geft buoh twoy?

25

10

12 procz fe mutyff, duffe ma? a procz zamuczugeff mye?

Nadyegy || gmcy⁹) v boze, nebo geffcze wzpowyedagy fe gemu: fpafytel oblyczege meho a buoh moy. 30

XLII

Tento salm rsckl naywyffy bifkup prsycd obrasem w chramye.

1 SUdy myc, boze moy, a rozeznaí wyccz mu z wlafty neíwatey, a od człowieka nepraweho a lityweho 35 zproft mye;

2 Nebo ty gfy buoh moy, fyla ma, procz fy mye otehnal? procz fmuten chozy, kdyz muczy mye ncprzyetel?

¹) M. przelfczenye, supplantationem; podpieczenye ŽW, potupenye ŽK. — ³) Vynecháno: ma (mea). — ³) Zde vynecháno: y. — ⁴) M. protoz, propterea. — ⁵) cataractarum. — ⁶) twe nadepsáno nejspíše od korrektora aneb rubrikatora. — ⁷) P na rasuře. — ⁸) K omylem dvakráte. — ⁹) M. gmyey.

3 Wypuft fwyetloft twu a prawdu twu; tye gfta mye przywedla y dowedla na horu fwatu twu, ^{1}) w ftany twe.

5 4 I w|endu k oltarzy bozyemv, k bohu, genz tyeffy mladoft mu;

Wzchwalym tye w huflech, boze, boze moy.

5 procz fmutna gfy, duffe ma? a 10 procz zamuczugeff mye?

Nadycgy mey²) v boze, nebo gcffcze zpowycdagy fe gemu: fpafytel moy a buoh moy.

Chŵ.

XLIII

15 Skrze tento zalm azaf a eman ofwyedczylu³) fu krulowy, genz chtye bohu podle zakona fluzyty.

2 BOze, vífyma naffyma flyffaly smy, otczy naffy zwyftowaly⁴) nam

Skutek, genz vczynyl geft we dnech gych, a we dnech ftarych.

3 Ruka twa wlafty zatratyla, y wfadyl fy ge, y muczyl fy [40] lydy y wypudyl fy gye.

4 Anyt wedye v meczy iwem obfedly iu zemy, a loket gych neipaiyl gych,

Ale prawycze ttwa a loket twoy a ofwyeta oblyczege tweho, nebo flybyl 30 fy fe w nych.

5 Ty fy fam kral moy,⁵) genz kazugeff fpafeny yakobowy.

6 U tobye neprzately naffe powrzemy, a we ymcnu twem potupymy 35 wftawagicze na ny.

7 Any wedye w luczyffczy mem bud^v vffaty, a mecz moy nefpaty mne;

8 Spafyl fy wedye ny od nych, gyz muczye ny, a nenavyftny ky naffe gfy10 pohanyl.

9 U boze budem chwaleny czely den, a w gmenu twcm zpowyedamy fe toby⁶) na wyeky.

10 Ale nynye zapudyl fy a vhanyl fy ny, a newyndeff, boze, w fylach na- 5 ffyech.

11 Odwratyl fy ny zafe po neprzietelech naffych, a gyz nenawydyechu nas, roztrhachu fobye.

12 Dal fy ny yako owcze krmyech, ⁷) 10 a v wlastech rozprasfyl fy ny.

13 Prodal fy lyd fwoy beze mzdy, y neby mnoftwyc v promyenach gych.

14 Polozil fy ny w ruhotu fufedom naffym, w klam a w polfmyewanye 15 tyem, gyz okolo nas gfu.

15 Polozyl fy ny w podobenftwye wlastem, zamuczenye hlawy w lydech.

16 Czely den hanba ma proty mnye geft, a vhanyenye oblyczege meho 20 przykrylo mye

17 Od hlafu vkornykowa⁸) a omluwugyczieho a od oblyczege neprzyetelfkeho a ftyehagycziho.

18 Ta wffieczka przyffla gfu na ny, 25 any zapomanuly fmy tebe, a neprawye neczynyly fmy w uftaweny twem.

19 I neodefflo zafye frdcze naffe, y odchyhl fy | ftczky naffye od czieftí twey;⁹)

20 Nebo ponyzil fy ny v myeftye nuzne^m, y przykryl ny ftyen fmrtelny.

21 Acz zapomanuly ímy gmena boha naffeho, a zda ímí rozproftrzyely rucze naffe k bohu czyziemy, 35

22 Wffak¹⁰) buoh zdobywa¹¹) toho? on ty wedye zna fkryte frdczie.

Nebo pro tye fmrtyeny ffmy czely den, vczynyeny fmy yako owcze k zabyty.

23 Wftan, procz zafypugeff, hofpodine? wftan, a neotpuzey do fkonczenye. 30

 ¹⁾ Za tím vynecháno: a (et). - ³) M. myey. - ³) M. ofwyedczyly. - ⁴) M. zwyefto-waly. - ⁵) Vynecháno: a boh moy (et Deus meus). - ⁶) M. tobye. - ⁷) escarum. ⁸) exprobrantis. - ⁹) ey na rasuře. - ¹⁰) nonne. - ¹¹) requiret.

24 Procz oblyczey twoy odwraczy-[41]geff? zapomynaff nedoftatka naffeho a fmutka naffeho?

25 Nebo ponyzena geft w prach⁵ duffe naffe, fpekl fye w zemy brzych naff.

26 Wítan, hofpodyne, pomoz nam, y wykup ny pro gmye twe.

Chwal[~].

XLIV

10 Tuto chwalu prorokowe rzyekaly fu davidowy, a znamenawa fyna bozycho a krzeftanstwo.

2 WRzylo¹) frdcze me flowo dobre, prawyty budu yaz fkutky me kraly. ¹⁵ Iazyk moy treft pyfarzowa nahle pyffyczie.

3 Kraíny twarzy nad fyny lydfke, rozlyta geft myloft we rtu twu; protoz pozehnal tye buoh na wiecznoft.

20 4 Opaff fye meczem | twym na bedro twe, przyenaymocznyeyffy,²)

5 Twarzy twu a krafu twu; przyzrzy, profpienye poydy y kraluy

Pro prawdu a tychoft a prawo; 25 y przywede tye dywnye prawycze twa.

6 Sypowe twogy oftrzy, lyde pod tye padnu, w frdcze neprzatel kralowych.

7 Stolecz twoy, boze, na wyek wyc30 ky; prut oprawugyczy prut kralowftwyc tweho.

8 Mylowal fy prawo a nenawydyl³) fy nefprawedlnoft; protoz mazal tye boh, buoh twoy oleyem radofty z dru-35 zat⁴) twych. ||

9 Myrra a flzy⁵) a kafya od ruch twych a domow flonowych; z nychze rozkochały tye

10 dczery kralowe we czty ttwey.

Stala kralowna na prawyczy twey w ruffe pozlaczenem, obklyczena promyenu.

11 Slyff, dczero, a hleday a przychyl vcho tw^e, a zapomen lydu twe- s ho a domu otcze tweho;

12 I pozada kral kraly twey; nebo on geft hofpodyn, buoh twoy,⁶) y zmodle fe gemu.

13 A dczery tyrke w darzy^ech ob- 10 lyczege tweho zmodle fye, wffyczkny bohaty z offady.

14 Wffyczka flawa dczery kralowy zewnytrz; v podolczyech zlattych

15 obklyczena promyenamy. Przywedeny budu kralowy dyewky po nycy, blyznye gegye przynefeny

bud^v tobye. 16 Przynefeny budu w radofty a u weiely, przywedeny budu w chram 20 kralow.

17 Za otcze twe narodyly fu fe tobye fynowe; vftawyff ge knyzatmy nade wffy zemy.

18 Pomnyety budu gmye twe we **25** wffyem narodu a pokolenye;

Protoz lyde zpowyedagy fe tobye na [42] wyecznoft a na wyek y wyeky. Chwala ot.

XLV

Tento salm przyflufy k drsyewnycmu, 30 dobry a vsitecsny.

2 BOze naff, vtoczyfcze a fylo, pomocznyk w fmutczych, gyz nalezły fu nas przielif⁸.

3 Protoz nebudem fye baty, kdyz 35 fe zamuty zemye, a przyenefu fye hory w frdcze morfke;

4 Zwuczely fu a zamuczeny fu wody gych, fmuczeny fu hory w fyle geho.

 ¹) Eructavit. — ²) yf na rasuře. — ³) M. nenawydyel. — ⁴) prae consortibus. —
 ⁵) gutta. — ⁶) Po straně o něco později připsáno nejspíše rubrikatorem neb korrektorem: twoy.

5 Rzyeczny prud tyeffy myesto bozie, pośwyetyl stan swoy naywysfy.¹)

6 Buoh proftrzed geho, nezamuty

fye, pomoze gemu buoh rano w za-5 brzezk.

7 Zamuceny fu wlafty, a naklonyena fu kralowftwa, dal hlas fwoy, y hnula fye zemye:

8 Hofpodyn moczny²) f namy; przy-10 gymatel naff boh yakubow.

9 Poydyete a hledayte fkutky hofpodynowy, gyez polozyl zazraky na zemy:

10 odgymage boge az do konczie 15 zemye,

Luczyffcze zetrze a zlama odyenye, a ffczity zezze ohnyem.

11 Praznyete a wyzte, neboty yaz fem buoh, wzwyffen budu u wlaftech20 a wzwyffen budu na zemy.

12 Hofpodyn moczny f namy, przygymatel || naff buoh yakubow.

Chwala otczy y fynu y.

XLVI

Tento salm prsyflufy k drsyewnym.

 2 Wffyczky wlafty, tleffte³) rukama, raduyte fye bohu w hlaffu wefelem;
 3 Nebo hofpodyn wyfoky, hrozny,

kral welyky nade wffy zemy.

4. Poddal lydy nam, a wlasty pod 30 nohamy naffymy.

5 Zwolyl nam dyedynu fwu, twarz yakubowu, gyz mylowal.

6 Wftupyl boh w radofty, a hofpodyn w hlaffu trubnem.

So 7 Spyewayte bohu naffemu, fpyewayte; fpyewayte kraly naffemu, fpyewayte;

8⁴) mudrzie.

9 Kra|lowal⁵) buoh nad wlaftmy;
40 buoh fedy na ftolyczy fwatey fwey.

10 Knyezata lydíka febrala fu fyc f bohem abrahamowym; nebo bohowe fylnye zemfíczy welmy wzwyffeny gfu.

Chwal~.

XLVII

W nedyely dawid hudl tento salm prsed lidmy w chramye.

2 WElyky hofpodyn a chwalny przyelyff v myestye boha nasseho, na horze swatey geho. 10

3 Zalozena geft wefelym wffeczka⁶) zemye hora fyonfka, bokowe polnoczny, mycfto krale welykeho.

4 Boh w domyech geho poznan bude, kdyz przygme geho. 15

5 Nebo tedye⁷) kralo[43]we febraly fu fye, feffly fu fye w gedno.

6 Ony vzrzewsfe dywyly sye, zamutyly fe, pohnuly fe.

7 ftrach popadl ge;

Tv bolefty yako porodyczie:

8 w duchu nahlem ztepef^{*} lodye tarfenfke.

9 Iakoze ímy flyffely, takez ímy wydyely v myeftye hofpodynowye 25 fylnem, v myeftye boha naffeho. buoh zalozyl gye na wyecznoft.

10 Przygely fmy, boze, myloft twu proftrzyed chramu tweho.

11 Podle gmena tweho,⁸) tak chwala 30 twa na krage zemíke. prawdy plna geft prawycze | twa.

12 Zwefel fye horo fyonfka, y raduyte fye dczery yudy pro fudy ttwe, hofpodyne.

13 Obkhczte fyona a obegmyete gy, zwyestuyte v weziech⁹) gegyech.

14 Polozte frdcze waffe w fyle gegye, a rozdayte dom gegye, aby bllo¹⁰) wypraweno w pokoleny druhem, **4**

5

¹) Altissimus. -²) virtutum. -³) M. tleffcste, plaudite. -⁴) V tomto verši vynechano: Nebo kral wffie semye boh, spiewayte, jak v ŽW. -⁵) Vulgata lat.: regnabit. ⁴) M. wffecske. -⁷) M. todye (ecce). -⁸) Vynecháno: bose. -⁹) M. wiesiech. -¹⁰) M. bylo.

15 Nebo ten ¹) geft buoh, boh naff na wyecznoft, a na wyek y wycky: on oprawy ny na wyeky.²)

XLVIII

Tento salm prsyflufye k drzyewnym.

- ⁵ 2 Slyffte to wffyczky wlafty; vffyma przygmycte, ³) gyz bydlite na fwyetye;
   3 Wffelyczy zemene ⁴) a fynowe lydffczy; || fpolu w gedno bohaty y chudy.
- 10 4 Ufta ma zmlvwye mudroft, a myfflenye frdcze meho rozffafenftwye.

5 Nachylym ku powyefty ucho me, otewru w zaltarzy wiprawenye me.

6 Procz fye wzbogym w den zly? 15 nefprawedlnoft chodydla meho obklyczy mye.

7 A gyz vffagy w fylu iwu, a v mnoftwie bohatftwye fweho fye chlubye,

20 8 Bratr newikupy, wykupy czlowyek a neda bohu przymylenye⁵) fweho

9 A mzdu wykupenye duffe fwey, y bude vfylowa ty na wyecznoft,

25 10 a zyw bude geffcze na fkonczenye.

11 Nevzrzy zhynutye, kdyz vzrzy mudre mrucze: fpolu nemudry a blazen zhyneta,

30 Y oftawy czyzym bohatftwye fwe. 12 a rowowe gych domowe gych na wyccznoft,

Stanove gych w pokolenye y pokolenye: nazwaly gmena fwa w ze-35 mych fwych.

13 A człowyck, kdíz we czty byeffe, nevrozumycl, przyrownan geft k fkotu nemudremu y podoben vczynyen⁶) geft gym. 14 Ta czyefta gych vraza⁷) gym, a po|44|tom w uftech fwych flybye.

15 Iako owczye v peklo polozeny fu, fmrt popafe gye.

I wlafty gymy budu prawy w gytrz- 5 nye, a pomocz gych oftara fye w pekle⁸) od flawy gych.

16 Awffak buoh wykupy duffy mu z ruku pekelnv, kdyz wezmye⁹) mye.

17 Neboy fe, kdyz bohat vczinyen 10 bude człowyck, a kdyz rozplozena bude flawa domu geho;

18 Nebo kdyz zhyne, newezme wffyeho febu, any fende f nym flawa geho.

19 Nebo duffye geho w zywotye geho bu de blahana, zpowyeda fye tobye, kdyz dobrzye vczynyff gemu.

20 Uende az do pokoleny otczow fwych, az na wyecznoft nevzrzy fwietla. 20

21 Czlowyek, kdyz we czty byeffe, nevrozvmyel, przyrownan geft fkotu neímyflnemu y podoben vczynyen geft gym.

Chwal~.

XLIX

Tento zalm geft bosye flowo, kdız ktereho dawıd kasal chwalıty we cztwrtek.

1 BOh, bohowy ¹⁰) hofpodyn, mluwil geft y pozwal zemye 30

Od fluneczncho wzchodu az do zapada.

2 z iyona oblyczey krafy geho;

Buoh zewnye ¹¹) przyde, buoh naff
 a nebude || mlczety.

Ohen przied nym fyc zazzye, a okolo nycho burze welyka.

4 Przywolal nebe fwrchu a zemy rozeznaty lyd fwoy.

¹) M. zde. - ²) Za tím vyškrabáno: Chĩu. - ³) Vynecháno: wficzezi (omnes). ⁴) M. zemyene, terrigenae. - ⁵) placationem. - ⁶) v na rasuře. - ⁷) scandalum. ⁵) k předěláno z l. -- ⁹) M. wezme. - ¹⁰) Prvé o na rasuře; deorum. - ¹¹) M. zgewnye, manifeste.

15

35

5 Shromazdyete gemu fwate geho, gyz rzyedye vstawenye yeho nad obyeth.

6 Zwyestugy nebesa prawo geho, 6 nebo buoh sudy gest.

7 Slyff, lyde moy, a budu mlawyty; yfrahely, a fwyedczym tobye, buoh, buoh twoy yaz fem.

8 Ne w obyety twei wzlagy tobye,
10 ale wzwydyzy ¹) twe prziede mnv gſu wezdy.

9 Newezm^v z domv tweho telczow, any z ftad twych kozluow;

10 Nebo ma gſu wſſyczka zwycrzata 15 leſna, ſkuot na horach y wolowe.

11 Poznal fem wffyczko ptaczftwo nebelke, a krafa polna fe mnv geft.

12 Acz laczen budu, nepowy^em²) tobie; moy wedye geft okrzl zemíky
20 a plnoft geho.

13 Czy budu gyefty maffo bykowe a czyly krew kozlowu budu pyty?

14 Obyetuy bohu obyet chwaly, a nawrat fwrchnyemu flyby twe.

as 15 I wzaday mne w den zamuczenye; y wyproftym tye, y poczftyff mne.

[45] 16 Ale hrzyeffnemu rzekl buoh: procz ty wymluwugeff prawa ma a
30 przygymaff vſtaweny^e me ſkrze vſta twa?

17 Ty wedye nenawydyel fy kazny, a zawrhls kazanye me zafye.

18 Kkdyz³) vzrzyeffe zlodyege, bye35 zyeffe f nym, a z czyzoloznyky dyel fwoy kladieffe.

19 Ufta twa przycłyffna byechu zloby, a yazyk twoy fkładaffe lfti.

20 Sedye proty bratru twemu mlu-40 wyeffe, a proty fynu materze twey fkladaffe vrazy.

21 to fy czynyl, a mlczyel fem,

Mnyel fy, nefpra wedlnycze,⁴) ze budu tobye podoben; ztrefkczy tye a poftawym proty oblyczegy twemu.

22 Rozumeyte⁵) tomu, kterzyz zapomynate boha, at on netrhne, a ne- 5 bude, kto zproftye.

23 Obyeth chwalna poczty mne, a tu czieftu, gyz pokazy gemu fpafenye bozie.

Chwala otczy y fy. y i.

L

Tento zalm bil lanye dawidowo, kdiz natan prorok gemu prawil, genz bil wzal bezprawnye zenu berfabee człowycku fwemu vryafovy a gey poflal na zabytye. 15

3 SMyluy fye nade mnu, boze, podle welykeho mylofrdenftwy^e tweho,

A podle mnoftwye lytofty twych fhlad nefprawedlnoft mv.

4 Wyecze omyz mye od ncípra- 20 wedlnofty mey, || a od hrzyecha meho oczyft mye.

5 Nebo zloft m^v yaz fnam, a hrzíech moy proty mnye geft wezdı.

6 Tobye famemu fem zhrzyeffyl a 25 zle przyed tobu vczynyl fem, aby fe zprawyl w rzeczech twych, aby zwytyczyl, kdyz tye fudye.

7 Tot wedye w nefprawedlnoftech poczat fem, a w hrzieffyech poczala ³⁰ mye maty ma.

8 Tot nebo prawdu mylowal fy, negyfte a tayne mudrofty twe zgewyl fy mnye.

9 Pokropyff mye, hofpodíne,⁶) yfo-³⁵ pem, a czyft budu; zmygeff mye, a nad fnych | obyelegy.

10 Sluchu memu daff wefele a radoft, y zwefele fye kofty pokorne.

¹) M. wzdwysy, holocausta. — ²) e nadepsáno nejspíše korrektorem. — ³) k dvakráte omylem psáno. — ⁴) Adverbium *inique* překladatel vzal za vocativ sing. — ⁵) M. rozumyeyte. — ⁹) Ve Vulg. tištěné není pro to slova.

11 Odwrat obliczey twoy od hrzyechow mych, a wffetky nefprawedlnofty me fhlad.

12 Srdcze czyfte ftworz we mnye,
boze, a duch prawy obnow w ftrziewy^ech mích.

13 Neotwrhuy mne od oblyczege tweho, a ducha śwateho tweho neodwraczuy ote mne.

10 14 Nawrat my wefele fpafenye tweho, a duchem przyednym¹) potwrd mne.

15 Uczyty budu nefprawedlne czieftam twym,²) a nemyloftywy [46] fye 15 k tobye obratye.

16 Wyproft mye z krewnykow,³) boze, boze moy⁴) fpafenye meho, y zwefely fe⁵) yazyk moy fprawedlnoft twu.

20 17 Hofpodine, rti ma otewrzeff, a víta ma zwyeftugy chwalu twu.

18 Nebo acz by chtyel obyety, dal bych byl obak,⁶) wzdwyzmy⁷) fye nezkochaff.

25 19 Obyet bohu duch zamuczeney; frdcze fkruffene a pokorne, boze, nepotupyff.

20 Lytoftywye vczyn, hofpodyne,
w dobrei woly twey fyonu, aby opraweny byly zdy yeruzalemfke.

21 Tehdy | przygmeff obyety fprawedlnofty, polozenye a wzdwyzy,⁸) tehdy wzlozye na oltarz twoy telata.

LI

Tento zalm vczynyl davíd od zlofty, s kdız wyprosczen bil z wyezenye; ale faul flisaw, ze david byezal, radowal fye ge tomu.

3 Czo fe chlubiff we zlobie, gez moczen gfy w nefprawedlnofty? 5 Mylowal fy zlobu nad lyboft, nefprawedlnoft wyecze, nez mluwyty 5 prawdu;

6 Mylowal fy wffytka flowa ftrczenye¹⁰) yazykem lftywym.

7 Protoz boh zruffy tye do konczyc, wywraty tye y przyeftieczi¹¹) $\parallel$ 10 tye z ftanu tweho, y korzen twoy f zemye zywich.

8 Uzrzye prawy y zbogie fe, a zfmyegy fye a rzku:

9 tot czlowyck, genz nepolozyl¹²) ¹⁵ boha pomocznyka fweho,

Ale vffal v mnoftwy bohatftwie fweho, y oftal w geffytnofty fwey.

10 Ale yaz, yako olywa plodyczftwie w domu bozyem, nadyegy fem myel 20 v mylofty bozyei na wyecznoft, a na wyek y wyeky.

11 Zpowyedagy fye tobye na wyeky, ze fy vczynyl, a budu czekaty gmena tweho; nebo dobre geft przyed fwa- 55 tymy twymy.

W ftrzedu nocturn.

LII

Tento salm vczynil koree, znamenawage skrze nen, ze nechcze zyw biti proty sakonu bozyemu. 30

1 Rzekl nefmyflny na frdczi fwe^m: nenye boha.

2 Zaprtyly fu fye a mrzuty vczynyeny gfu w nefprawedlnoftech; nenye, kto bi czynyl dobre.

3 Buoh í nebe fezrzyel na fyny lydfke, abí vidíel, acz¹³) geft rozumny a hledagyczy boha.

⁴ Czely den neprawdu myflyl yazyk twoy; yakzto brzytwy oftrze⁹) czynyl fy left.

^{&#}x27;) principali. - ') twy připsáno nejspíše korrektorem. - ') de sanguinibus. - ') V lat.
Vulg. není pro moy slova. - ') exultabit. - ') utique -- ') holocaustis. - ') oblationes et holocausta. - ') M. oftre. - ') praecipitationis - ') M. przyeftiesi, emigrabit. - ') nepo na rasuře. - ') na rasuře abi vidiel; acz geft připsáno po stranách.

4 Wffyczkny fye pohnuly, fpolu nevzyteczny vczynyeny fu; nenye, kto by czynyl dobre, nenye az do gednoho.

ā Awffak zwyedye wffyczny, gyz
 5 czynye nefprawedlnoft, [47] gyz zzeru ofadu mu, iako krmy chlebowu.

6 Boha nenazywaly; tu fie trzyefly ftrachem, kdez nebyeffe ftrachu.

Nebo buoh roztrhal kofti gych, gyz 10 lydem fu myly; vhanyeny fu, nebo boh potupyl ge.

7 Kto da z fyona fpafytele yfrahely? kdyz odwraty hofpodyn wyezenye ofady fwey, zwefely fye yacob, a wra-15 duge fe yfrahel.¹)

LIII

Tento salm ucsynyl dawid, kdis syfcsy syde bili gcy proradily, kdes prsyed faulem we wfy syf bil fye fehowal.

3 BOze, w menu twem spasena 30 my,²) vczyn; a w syle twey sud mye.

4 Boze, vílyff modlytbu mu, vífyma zwycz flowa vft mich.

5 Nebo czyzy wftal^v protí mnyc, a fylny hledaly duffe mey, a nepolozyly
5 boha przied oczyma fwyma.

6 A tot wedye buoh pomaha mnye, a hofpodyn przygymatel gest dusse mey.

7 Odwrat zle neprzatelom m.m., a 30 v prawdye twei roztrhay ge.

8 Dobrowolnye obyet wzdam tobye, a wzpowyedam fye gmenu twemu,³) nebo dobre geft.

9 Nebo ze wffieho fmutka wypra35 wyl fy myc, a na neprzately me mrzelo⁴) oko me.⁵)

LIV

Tento salm vczynyl dawid, kdiz byezal przyed faulem f zemye, a chtye gyty na pufcz.⁶) ||

2 USlyff, hofpodyne, modlytbu mu, a nepotupuy prozby mei;

3 przyzrzy ke mnye a víflyff mye. Zamuczen fem w oblomowanye mem, a fmuczen fem

4 ot hlafu neprzietelíkeho a od zamutka hrziefíneho;

Nebo vhnuly fie na myc nefprawednofty, ⁷) a w hnyewye zaloftny byechu mnye.

5 Srdcz⁸) me zamuczeno geft we
mnye, a ftrach fmrtelny fpadl na mye. 15
6 Strach a trzyes przyffly na myc,

a pokryly mye temnofty.

7 I rzekl fem: kto my da perzye yako | holubyczy, y wzletym a odpoczynu!

8 Tot wzdalych fye byeffe,⁹) y bydlych na puffczy.

9 Czekaach geho, genz by mye fpafena vczynyl od bazny duchu a burze.

10 Strcz, hofpodyne, a rozdyel ya- 25 zyky gych; nebo wydyech nefprawedlnoft a protywenftwye v myeftye.

11 Den a nocz obklyczy gye na zdech gegye nefprawedlnoft, a vfyle v proftrzied geho ³⁰

12 a ne prawo;

I nezhynula z ulycz geho lychwa a left.

13 Nebo by byl neprzyetel moy klel mye, ztrpyel bych bil owffe^m. ³⁵

[48] Acz by ten, genz nenawydy mne, mluwyl by byl,¹⁰) fkryl bych fe byl fnad przied nym.

14 Ale ty, człowycczie gednomyfiny, wcywoda moy a znamy moy, 40

¹) y předěláno z r. — ²) e připsáno drobně později — ³) Za tím vynecháno: hofpodyne, jak v ŽW. — ⁴) despexit. potup(i)/o ŽW — ⁵) Za tím vyškrabáno s. — ⁶) Na rasuře, pod tím černé písmo vyškrabáno. — ⁷) M. nefprawedinofty. — ^{*}) M. Srdcze. — ⁹) Nadepsána jest oprava na hořejším okraji: byeze, fugiens — ¹⁰) Vynecháno: welike (magna).

5

15 Gyz fpolu fe mnv fladke wzgymachu ¹) krmye, w domu bozyem chodyly fmy f powoleny.

16 Przid imrt na nye, a iendyete 5 do pekla zywy;

Nebo nefprawednoft²) v bydlech gych, proftrzed gych.

17 Ale yaz k hofpodynu volach, a hofpodyn fpafil mye.

10 18 Weczer a rano y w poledne wymluwy y zwycftugy, y vflyffy hlas moy.

19 Wykupy v poko|gy duffy mu od tyech, gyz przybłyzygy fe ke mnye; nebo mezy mnohymy byechu fe mnu.

15 20 I vílyffy hofpodyn, y ponyzy ge, genz geft przied wyeky;

Nebo nenye gym promyena, a nebaly fe boha.

21 rozproftrziel ruku śwu na zapla-20 czenye,

Poffkwrnyly iu vftawenye geho;

22 rozdyeleny fu od hnyewu oblycze-

ge geho, y przyblyzylo fe frdcze gich.³) Obmyekczyly fu rzeczy gych⁴) nad ²⁵ oley, a ony fu ftrziely.

23 Wrz na hofpodyna peczy twu, a on tye odkrmy; a neda nad⁵) wye-

cznoft v wlnach || zhynuty prawemu.

24 Ale ty, hofpodyne, uwedeff ge30 w gefkyny zhynutye.

Muze krewny a lftywy nerozpoltye dny fwych; ale yaz nadyegy gmyety budu w tobye, hofpodyne.

LV

Tento salm vczynyl dawid, kdis ales fowfczy popadły byechu gey w myeflye leth tak rzeczenem nyekterzy chtycz gey faulowy daty.

2 SMyluy (ye nade⁶) mnu, boze, nebo potlaczyl mye człowiek, czely 40 den bogyge muty mye. 3 Tlaczyly mye neprzietele mogy czely den; nebo mnozy boyownyczy protyw mnye.

4 Od wyfofty denney fe zbogy, ale yaz w tobye nadiegy budu gmyety. 5

5 W boze zchwałym rze|czy me, v boze mam nadyegy, nezbogym fye, czo mye vczyny tyelo.

6 Czely den flowa ma mrzkowachu;⁷) protyw mnye wffieczko myffle- 10 nye gych na zle.

7 Wzbydlee y fkrigy, ony chodydla meho budu zftrzietczy,⁸)

Iakoz fu czekaly duffe mey.

8 za nycz fpaleny ge vczynyff; a 15 w hnyewye lydy zlameff. Boze,

9 zywot moy zwyestowach tobye. polozyl fy flzy me przied tobu,

Iakoz w flybu twem.

10 tehdy obratye fye neprzietele zo mogy zafye,

W kterzizkolwyck [49] den wzowu tyc; tot poznaff, ze buoh moy gfy.

11 U boze wzchwaly⁹) flowo, w hofpodynu zchwalim rzecz, v boze gmyel ± fem nadyegy, newzbogym fye, czo my vczyny ¹⁰) człowyek.

12 We mnye fu, boze, flyby mogy, ¹¹) gyez wraczy chwalenye tobye.

13 Nebo zproftyl fy duffy mv z fmr- 30 ty, ¹²) nohy me od poplzu, abych fe flybyl przyed bohem w fwietle zywych. Chwala ot.

LVI

Tento zalm przyflufy k drzyewnym zalmom. 35

2 SMyluy fye nade mnv, boze, fmyluy fye nade mnu; nebo w tye vffa duffe ma, |

A w ftyeny krzydlu twu budu myety nadyegy,donyz nemynenefprawedlnoft. 40

') M. Genz wsgymaffe. - 2) M. nefprawedinoft. - 3) M. geho. - 4) ejus. - 6) M. na. 6) Za tím vyškrabáno m. - 7) execrabantur. - 6) M. ftrsieczy. - 9) wały na rasuře. 10, Za tím e vyškrabáno. - 11) M. twe, tua. - 12) Za tím vynecháno: a (et).

3 Wzwolagy k bohu wrchnym^v, bohu, genz dobrze vczynyl mnye:

4 Poflal f nebe y wyproftyl mye, dal geft w ruhotu, gyz potlaczigy mye.

Poflal buoh myloit fwu a prawdu fwu, 5 duffy mu zproftyl z proftrzietka¹) ffczenatkow lwowich ; fpal fem fmuczen.

5

Synowe czlowyeczy, zubi gych odyenyc a flipowe, a yazyk gych mecz²) 10 oftry.

6 Wzwyff fye nad nebeffa, boze, a na wffyey $ze_{i}^{n}my$ flawa twa.

7 Ofydlo vprawyly noham mym, a fklonyly duffy mu.

Kopaly przycd oblyczegem mym dol, y upadły wen.

8 Hotowo frdcze me, boze, hotowo frdcze me; wzpiewagy a chwalu rzku hofpodynu.³)

20 9 Witan, flawo ma, witan zaltarzi a hufle; witanu ty w zabrziezk.

10 Wzpowyedagy fye tobye w lydech, hofpodyne, a chwalu rzku tobye v wlaftech.

11 Nebo zwelyczena geft az do nebes myloft twa, a az do oblak prawda twa.

12 Wzwyff fye | az do ^{4}) nebefa, boze, a na wffyey zemy prawda twa.

30 Chwala ocz. y i.

LVII

Tento salm vczynył david, poruczege duffy fwu a wfyczku fw truchloft, kdiz wffychny lydy nepokoyne wydiel a tak rzka:

2 Acz⁵) zagyfto fnad prawdu mlu-35 wiete, prawyc fudte, fynowe lydffczy.

3 A todye w frdczy nefprawedlnofu czynyte, na zemy neprawdu rucze waffe kladata. 4 Odluczyly fu fe hrzyeffnyczy od zywota, bludyly fu od loze fweho,⁶) mluwyly fu krzywotu.

5 Rydanye gych podle podobenftwie hadoweho, yako kralykowye hluchey,⁷) 5 a zatyfkugye vffy fwogy,

6 Genz neuflyffy hlafu czaru[50]gyczycho a gedowatcho czarugycze mudrze.

7 Buoh zetrífe zuby gych w uftech 10 gych, trífienownyky lwowe zlame hofpodyn.

8 K nyczemu przydu yako woda zbychugyczie; natahl luczyffcze fwe, donyz nczemdlegy.

9 Iako wozk, gyz plowe, odgyeti budu; ffpadl ohen, y newydyely fluncze.

10 Drziewe nez rozumyely trnye waffe hloha, tak⁸) zywe, tak w hnye- 20 wye pozrze ge.

11 Wzradugye fye prawy, kdyz vzrzy⁹) pomftu, rucz^e fwogy vmyge we krwy hrzycffnykowye.

12 I dyc czlowyck:¹⁰) owffem geft 25 owocze prawemu, owffyem geft boh, fudie ge na zemy.

Chwala.

LVIII

Tyemto salmem dawid wolal k hofpodynu, kdıs faul kasal oblehnuty duom, 30 w nyems bil dawid.

2 ZProft mye od neprzatel mych, boze moy, a od wftawagycziech na mye wypraw mye.

3 Zproft mye od czynyczich nefpra- 35 wedlnoft, a od muzow krewnych fpas mye.

4 Nebo tedye, ¹¹) gyely duffy mu, oborzyly fye na mye fylny.

⁾ M. proftrziedka. — ²) Za slovem mecz rasura. — ³) hofpodynu přidáno v našem překladě. — ⁴) M. na, super coelis. — ⁵) z částečně setřeno. — ⁶) fweho přidáno v našem žaltáři. — ⁷) aspidis surdae bráno chybně nejspíše za Dativ aspidi surdae a překládáno doslovně; kralikowe hlufycy y zatifkugucie ŽG. — ⁸) M. iak. — ⁹) Za y rasura; vyškrabáno snad e. — ¹⁰) Vynecháno: acz (si). — ¹¹) M. todye, ecce.

5 Any nefprawedlnoft ma any hrzyech moy, hofpodyne, bez nefprawedlnofty fem biezal y oprawych.

6 Wftan k potkany memu a hle 5 day, a ty, hofpodyne, moczny boze, boze yfrahelow,

Przyzrzy k nawffczyeweny ¹) wffech wlafty; nefmyluy fye nade wffyemy, gyz czynye nefprawedlnoft.

10 7 Obraty fye k weczeru a hlad budu trpyety yako pfy, a wztułagy fe po myeftie.

8 Tot wzmluwye víty íwymy, a mecz we rtu gych: nebo kto flyffal geft?

15 9 A ty, hofpodyne, zímyegelí fye gym, w nyczez uwedelí wifyczky wlafty.

10 Sylu mu k tobye wzchowagy, nebo, boze, przygymatel moy fy.

20 11 buoh moy, myloft geho | przyedende mye.

12 Boh pokazal my na neprzatcły; ²) nezabygey gych, at nyekdy zapomanu lyda meho.³)

Rozpraff ge w fyle twey, a flozz ge, zaflonytel^{y 4}) moy, hofpodyne;

13 Wyna vft gych, rzeczy rtow gych; aby byly popadeny w pyffe fwey,

30 A z mrzkofty a lzy zwieftowany budu

14 w dofpyeny,⁵) w hnyewye dofpyelem y nebudu.

I zwiedye, zze buoh bude wlafty 35 yakubem a kragynamy zemfkymy.

15 Obratye fye k weczeru a hlad budu trpyety yako pfy, a wztulagy fe po myeftye.

[51] 16 Ony rozpraffy^e fye k gede-10 ny; ale acz nebudu fyty, y zrepczy.

17 Ale yaz budu fpyewaty fylu twu, a wzwyffy rano myloft twu; Nebo vczynyen gest przigsmatel moy a vtoczysscze me w den zamutka meho.

18 Pomocznyku moy, tobye wzpiegy, nebo, boze, przygimately moy gfy, 5 boze moy, mylofty ma.

Chwal[~] otczy y fy. y f. du., Iakoz.

LIX

Tento zalm vczynyl dawyd profye milofti od boha, kdiz spasyl bil mezopotany a syryta myesta a zabil bil rzy- 10 manuow dwanaste tysycz lyda.

3 BOze, otpudyl fy ny y zkazyl fy ny, rozhnyewal fy fye na^m y flytowal fy fe nad namy.

4 Zamutyl fy zemy y fmutyl fy gy, 15 vzdraw zetrffyenye⁶) gegye, nebo pohnuta geft.

5 Pokazal fy lydu twemu twrde, napogyl fy ny wyne^m fkruffenye.

6 Dal fy bogyczyem febe fnamenye, 20 aby byezely od oblyczege luczyffczneho.

Aby zproffczyeny byly myly twogí. 7 fpafena mye vczyn prawycze twa a vflyff mye.

8 **B**uoh mluwyl w fwatem fwem: wzradugy fe a rozdyele fykczymu, ⁷)

a podole stanowe zmyerzi. 9 Moy gest galaad, a moy gest ma-

nafes, a effraym, fyla hlawy mey, 30 Iuda, kral moy.

10 moab hrnecz nadyege mey,

Nad ydu mem rozproftru obuw mu; mnye czyzokragyene poddany fu.

11 K to dowede mye do myefta so ohrazeneho? kto dowede mye az do ydumege?

12 Awffako ty, hofpodyne, genz fy odpudyl ny, a newyndeff, boze, w fylach naffych?

 ¹) Za y vyškrabáno e. — ²) Vynecháno: me. – ³) populi mei (nom. plur.); psáno na rasuře. — ⁴) y později připsáno. — ⁵) Za tím vyškrabáno t. — ⁶) contritiones. — ⁷) Sıchimam.

14 U boze vczynymy fylu, a on w nyczez dowede wffyczky wlafty, 5 gyz fmuczugy ny.

LX

Tento salm prsyflufy k drsyewnym.

2 USlyff, boze, profbu mu, przyzrzy k modlytbye mey.

3 Od kragyn zemíkych k tobye | 10 fem wolal, kdyz tuzyeffe frdcze me.

na opoczie¹) zwyffyl fy mye.

Dovedl fy mye;

4 nebo vczynyen fy nadyege ma, wezzie^s) fylnofty od oblyczege neprzieis tele.

5 Wzbydlym w stanu twem na wyeky, zaslonyen budu oponv krzydloma twyma.

6 Nebo ty, boze, boze, vílyffal fy 20 modlytbu mu; dal fy my dyedynu bogyczım fye gmena tweho.

7 Dny nad dny kralowy przydafi, a leta geho az do dne pokolenye y pokolenye.

8 Bydly na wyeky przied bohem. mylofty a prawdy geho kto wz[52]dobywa?

9 Tak chwalu rzku gmenu twem^v na wyek y wyeky, abich wratyl flyby

so me ode dne az do dne.

Chwala.

LXI

Skrse tento salm odpowyeda yditum zgewenye od fuda, se fye chcse boha baty a se by bil wyerny.

35 2 AWffako bohu poddana bude duffe ma? anebo od nyeho pokora ma. 3 I nebo wedye on geft buoh moy y fpafytel moy, przygimatel moy, nepohnu fye wyecz.

4 Dokudz oborzugete fye na czlowieka? zabygiete wffyczkny wy, yako 5 ftienye nachylene, ohradye fplaczeney?³)

5 I wffakz mzdu mu myflyly zapudity; byeziech w zyezny; vfty | fwymy blahachu, a frdczem fwym klnyechu. 10

6 Awffakze bohu poddana bude duffie ma; nebo od nyeho vtrpenye me;

7 Nebo on boh moy a ípaíytel moy, pomocznyk moy, neprfieftyezy fe.⁴)¹⁵

8 U boze fpafenye me a flawa ma, boh pomoczy mey, a nadyege ma v boze geft.

9 Uffayte wen wffyczek ibor lydiky, prolyte przied nym irdcze waffe; boh 20 pomocznyk naff na wyecznoft.

10 Awffakze gfu geffytny fynowe czlowyeczy, lzywy fynowe czlowyeczy u wallhach,⁵) aby przieludyly ony w geffytenftwy w temze.

5

35

11 Nerodte vffaty w nefprawedlnofty, a plenow nerodte zadaty. bohatftwye acz ty prziplowuge, nerodte frdcze przylozyty.

12 Gedinu mluwyl geft buoh, dwe 30 tye⁶) yfem flyffal, ze mocz bozye geft,

13 a tobie, hofpodyne, myloft; nebo ty wratyff kazdemv podle fkutkow geho.

Chwala otcz. y fynu.

LXII

Skrze tento zalm dawıd chwalıl boha, kdız wfyel do chramu; nebo oklaman bıl a myel przede dnyem zabıt bıty.

2 BOze, boze moy, k tobye od iwyetlofty bdym. Zyczyla w tye duffye 40 ma, y rozlycznye tobye tyelo mc

') in petra. - ²) M. wyessie, turris. - ³) tamquam parieti inclinato et maceriae depulsae. - ⁴) non emigrabo, newiftiesu fye ŽW. - ⁵) in stateris. - ⁶) buoh a tye na rasuře.
 Sbirka pramenův. Skupina I, serie I.

3 W | zemy puftey a bezczeftne a bezwodney, — tak w fwatem zgewych fye tobye, abych wydyel fylu twu a flawu twu.

5 4 Nebo lepffy geft myloft twa nad zywoty. rty ma wzchwalyta tye.

5 Tak wzblahagy tobye w zywotye mem, a w menu twem wzpodeymu rucze mogy.

10 6 Iako loyem a tucznosty napln sye dusse ma, a rtoma weselyma zchwale tye vsta ma.

7 Acz pomnyel fem na tye na poftely mey, w gytríny myflech na tye;

8 nebo fy byl pomocznyk moy,
 A w [53] oponye krzydlu twu budu

vffaty.

9 przylnulla duffe ma po tobye; przygala mye prawycze twa.

 20 10 Ony wedye na prazno hledaly duffie mey, wendu w nyzkoft zemzku, 11 dany budu w rucze meczowey, a czefty lyffy¹) budu.

12 Ale kral wzraduge fye v boze; 25 wzchwaleny budu wffyczkny, gyz przyefehagy na nem; nebo zatłaczena fu vfta mluwycie nefprawedlnoft.

Chwala oczy y iyn.

LXIII

Tento salm geft od bosyeho vmuezenye; 30 kteryz falm vcsynyl david, profye boha, kdis geho cseled protywyla fye.

2 USlyff, boze, <u>modlytbu</u>²) modlytbu mu, kdyz profym; | od ftrachu neprzatelfkeho wyproft duffy mu.

35 3 Zaflonyl fy mye od fboru zlobywych a od mnoftwye czynyczich nefprawedlnoft.

4 Nebo zoftrzyły yako mecz yazyky fwe, napyeły luczyffcze, wyecz horzku, 5 aby ftrzyelely w taynycziech nepoffkwrnycho.³)

6 Brzo strzielely geho, y nezbogy system fye; vtwrdyly sobye rzyccz neprawu.

Prawily fu, aby ichowaly ofydla, 5 rzekly: kto vzrzy ge?

7 Zpytowaly fu nefprawedlnoft, y zftaly fu zpytugycze zpytanym.

Przyftupy człowyck k frdkczy wyfokemu, 10

8 y wzwyffy fe buoh.

Sfypowe malytkych vczynyeny fu rany gych;

9 a roznemohly fye proty nym yazaczy⁴) gich. 15

Smutyly fye wffyczny, gyz widiechu gye;

10 y wzbaal fe geft wffelyky czlowyek.

I zwyestowaly su skutky bozye a 20 czyny geho vrozumyely,

11 I zraduge fye prawy w hofpodynu y bude ⁵) nadyegy myety w nyem; y zchwaleny budu wffychny praweho frdcze. 25

LXIV

Tento zalm prorokowe filistym prorokowaly, genz ony budu w gerusalemye pany.

2 TObye fluffye chwala, boze w fyonu, a tobye wraczen bu|de flyb w yerufalemye.

3 Uflyff modlytbu mu; a k tobye wffelyke tyelo przyde.

4 Slowa nefprawedlnych prziemohla nas; a w nemyloftech naffech ty fye 35 flytugeff.

5 Blazeny, gehoz gfy wywolyl a przygal: bydlyty bude w fyenech twich.

') Jest z čehosi předěláváno, *lifcsie* ŽW. — ³) Přeškrtnuto. — ³) M. nepoffkwrnyeneho, immaculatum. — ⁴) M. yasycsy, linguae. — ⁵) Za tím cosi vyškrabáno. Naplnyeny budem w dobrotach domu tweho, fwaty geft chram twoy,

6 dywny w fprawednofty.¹)

Uflyff ny, boze, fpafytelyy naff, nas dyege wffech kragyn zemfkych a v morzy dalecze.

7 Czynye hory w fyle twey, opafan moczy;

8 [54] genz zamuczugeff hlvbynu 10 morfku, zwuk wln geho.

Smutye fye wlafty,

9 a wzbogy fe, gyz bydle na mezech, ot znameny twych; wyffczye²) gytrznye a weczer fye zkochaff.

 10 Nawficzyewyl fy zemy y napogyl fy gy, rozmnozyl fy, aby obohatyl gy.
 Rzieka bozye naplnyena geft wodamy, vczynyl fy krmy gich; nebo tak geft przyprawenye gych.³)

 11 Potoky geho napogyl fy, rozplod zarody geho; w kropiegich geho zraduge fye roftuczy.

12 Pozehnaff ko|ronye leta tychofty twei, a pole twa naplny fye zyeznem.

 13 Rozmohu fye krafy puffczowe, a radofty pohorzye fe przyepaffe.

14 Obleczeny fu beranowe owczemy,⁴) a dolowe rozmohu fye fytem; zwolagy, a toty chwalu rzku.

30 Chwal[~].

LXV

Tento salm vczynyly knyesye dawidowy, kdiż fylistowe zadały obrzesanye msye a duom zydowsky przygyety.

1 RAduyte iye bohu wifyetka zess mye;

2 chwalu rzczete⁵) gmenv geho, dayte flawu chwale geho.

3 Rczyete bohu: kako hrozny fu fkutczy twogy, hofpodyne! we mno-60 ftwy fyly twey felzy tobye neprzyetele

twogy.

4 Wffyczka || zemye modl fye tobye, boze, a zpyeway tobye, chwalu rczy gmenu twemu.

5 Poydyete a wyzte fkutky bozye, hrozny w radach nad fyny lydfke.

6 Genz obratyl morze w zemy fuchu, na rziecze przeygdu nohu; tu fye wzwefelymy w nyem.

7 Genz panuge w fyle fwey na wiecznoft, oczy geho na wlafty hledyta; 10 gyz oboftrzigy,⁶) nebudu wzwyffeny famy w fobye.

8 Blahoflawte, wlafty, boha naffeho, vczynte, at flyffyen geft hlas chwaly geho:

9 Genz polozyl duffy mu k zywotu, y nedal v pohnutye nohy mey.

10 Nebo zkufyl fy nas, boze; ohnyem fy nas pokufyl, yak^ozto pokuffegy ftrziebra.

11 Uwedl fy ny w ofydlo; polozyl
fy zamutek na chrzbetye naffem;

12 wlozyl fy lydy na hlawye naffye. Przieffly smy fkrzie ohen a wodu,

a uwedl fy ny w rozwlazenye. 25 13 Wendu w dom twoy w obyet;

nawraty tobye flybi me, 14 gyez rozgednala gfta rty ma

I mluwyla fu víta ma w fmutcze me^m.

15 Obyety mozkowatey 7) przyneśu 30 tobye f zazzenym [55] beranym; przyneśu przied tye woly y kozły.

16 Poldyete a flyffte, a wymluwym, wffyczny, gyz fye bogyte boha, kako mnoho vczynył duffy mey. 35

17 K nyemu víty mymy fem wolal, a wzwyffyl fem pod yazykem mym.

18 Nefprawedlnoft acz vzrziel fem w frdczy mem, nevflyffy hofpodyn.

19 Protoz vílyfíal buoh a pofluchal 40 hlafu prozbi meí.

20 Blahoflaweny boh, genz neodhrnul⁸) modlítby mey a mylofty fwei ode mne.

') M. w fprawedinofty. - 2) exitus. - 3) M. geho (ejus). - 4) ovium. - 5) resiete ŽW. -•) exasperant. - 5) Holocausta medullata. - 8) genz ne na rasute. 5

15

LXVI

Tyemto zalmem dawıd pozehnal faule,¹) kdızkolwyck gey trapyl dıabcl, a odhonyewal dıabla. |

2 BOze, fmyluy fye nad namy a po-5 zehnay nam; profwiet oblyczey fwoy nad namy a pozehnay nas,²)

3 Abychom poznaly na zemy czieftu twu, we wffech wlaftech fpafeny^e twe.

 4 Zpowyedayte fye tobye lyde, boze, zpowiedayte fye³) lyde wffyczkny.

5 Raduyte fie y weffelte wlafty; nebo fudif^a lyd w fprawednofty,⁴) a wlafty na zemy oprawugeff.

¹⁵ 6 Zpowyedayte iye tobye lyde, boze, zpowyedayte fie lyde wffyczkny.

7 zemye dala plod fwoy.

Pozehnai || nas buoh, buoh naff! 8 pozehnay nas buoh, a boyte fye

no geho wílie kragyny zemíke.

LXVII

Tento salm vczynyły fu fpomocznyczy dawidowi, a geft od fedmy radui⁶) daruow ducha fwateho toczyff: bazn, vmyenye, mudroft, rada, fila, rozumnoft a fczedroft.⁶)

2 Uftan, hofpodyne, a roztrhany budte neprzietele geho, a byezte, gyz nenawidy^{1y 7}) te⁸) geho, od oblyczege geho.

30 3 Iakoz zhynuge dym, zhynte, yakoz plowe wozk od oblyczege ohnyeweho, tak zhynte hrzieffnyczy ot obliczege bozieho.

4 A prawy kwaste a weselte se przed 35 bohem, a kochaste sy w radosty. 5 Zpyewayte bohu, chwalu rcziete gmenu geho; | czieftu czynte gemu, genz wzchody na zapad. hofpodyn gmye gemv;

Uefelte fye przied obliczegem geho. 5 fmutye fe od obliczege yeho,

6 oczowe fyrodczzy⁹) a fudy¹⁰) wdow.

Boh na myeftie fwatem fwem,

7 boh, genz zbydlyty kaze gedyny^m 10 nrawem ¹¹) w domu,

Genz wywody okowane v moczy, takez gye, gyz oboftrzugy, ¹²) gyz bydle w rowyech.

8 Boze, kdyz wychodyffe przied ¹⁵ lydem fwym, kdyz przechodyeffe puffczy,

9 Zemye hnula íye, a todye nebeía íkapala od ob[56]lyczegie ¹³) boha ifrahelíkeho.

10 Deffcz dobrowolny odłucziff dyedynye twey; a vmdlena geft, ale ty fwrchowal fy gy.

11 Zwyerz twoy zbydły na nye; vprawyl fy w fladkofty twey chudemu, 25 boze.

12 Hofpodyn da flowo dobrozwyeftownykom fylu welyku.

13 Kral wffyech¹⁴) fyl, myly, myly; a oblafczy¹⁵) domowey dyelyty plen. ³⁰

14 Acz fpaty budete proftrzied wrazye, ¹⁶) perzye holubyczne poftrzyebrzenye, a wyecze ¹⁷) chrzebta geho v bledofty zlatey.

15 Kdyz rozezna nebe|fky krale na ³⁵ nyei, fnyehem zbyeleny budu ¹⁸) w felmonye.

16 hora bozy — hora tuczna.

Hora zíedla — hora tuczna:

17 czo fye domnyewate hory zfedle? 40

^{&#}x27;) Až sem nápis na rasuře. - ') M. fmyluy fye nad namy, misereatur nostri. ') Vynecháno: tobye (tibi). - ') M. fprawedlnofty. - ') Nemá se čísti. - ') Na rasuře. ') M. nenawidyely, oderunt; ly připsáno korrektorem. - ') te přeškrtnuto a podtečkováno. -

⁹⁾ M. olczowe a fyrolczy. -- 10) Za tím vyškrabáno e. -- 11) unius moris. -- 12) exasperant. --

¹³) Za tím vynecháno: boha fyona, ot oblicsiegie, jak v ŽW. – ¹⁴) wffyech přidáno zde. –

¹⁵) speciei. - ¹⁶) inter medios cleros. - ¹⁷) posteriora. - ¹⁸) nive dealbabuntur.

Hora, v nyez dobrowolno geft w nye bohu bydlyty; a todye hofpodyn zbydly na fkonczenye.

18 Woz bozy¹) defet tyfyczow
5 mnozftwye²) tyfyczow radugyczych;

hofpodyn w nych w fynay, w fwatem. 19 Wftupyl fy na wyfoft, yal fy

wyezenítwye, wzal fy dary na lydech; A toty newyerzieczie, bydlyty ho-10 fpodyna boha.

20 Blaho flawen buoh dne³) kazdeho! profpyenu⁴) czieftu vczyn nam boh ípa⁴fenym naffym.

21 Boh naff buoh fpafenye czyny-15 czy; a hofpodynowo, hofpodynowo wiffczie,⁵) fmrtelne.

22 Awffakoz buoh ztepe hlawi neprzatel fwych, wrch wlafa chodyczich u winach fwych.

23 Rzekl hofpodyn: z bazana obraczy, obraczy w hlubíny morzku,

24 Aby zmoczena bylla noha twa we krwy, yazyk píow twich z neprzatel od nyeho.

25 Wydyely wchozenye twe, a wchozenye | boha meho, krale meho, genz geft w fwate^m.

26 Prziedeffla knyezata fgednana zpyewagyczym, proftrzied mladycz 30 bubnugyczích.

27 We fborziech blahayte bohu, hofpodynu, z ftudnycz yfrahelfkich.

28 Tv benyamyn, gynoffe, z myfly wyflupugyczy,

36 Kny^ezata yudíka, weywody gich, kny^ezata zabulíka, ⁶) knyezata neptalyníka.

29 Kaz, boze, fyle twey, potwrd toho, boze, gefto flozil gfy w nas

 30 Od chramu tweho. w gerufalemye tobye przynefv [57] kraly dary. **31** Lay zwierzatom trftynym, fbor ⁷) bykowy w brawach <u>l</u>⁸) ly^dfkych, at odluczye ge, gyz zkuffeny glu ftrziebrem,

Rozpraff wlafty, genz boyom chtye. 32 przygdu polly z egypta, murzynfko przieddeyde rucze geho bohy.

33 Kralowítwye zemíka, fpyewayte bohu, pyeite hofpodynu; Pyey⁹) bohu,

34 genz wichody na nebye nebe- 10 fku¹⁰) wzchody:

Toty da hlafu fwemu hlas fyly.

35 dayte chwalu bohu na yfrahely, wyecznoft ¹¹) geho a fyla gcho na | oblacziech. 15

36 Dywny buoh w fwatich fwych; buoh yfrahelow — on da mocz a fylu ofadye fwei. blahoflaweny buoh!

Chwala otczy y fynu y f.

we czftw(r)tek. LXVIII

Tento salm vczynil dawıd, kdıs geho rytyersy mnohokrat myflily gey sahubiti, profye boha, a geft <u>s</u>¹²) flowo bozye od geho vmucsenye.

2 SPafen^a mye vczyn, boze; nebo 25 weffly wody az do duffie mey.

3 Uftrnul iem w gylu hlubokem, a nenye podfta^{wy}.

Prziffel fem ¹³) na wyfoft ¹⁴) morzku, a burze potopyla mye. 30

4 Ufylowach wolagye, zmlkly¹⁵) vczynycny gfu dafny mee; || vftale oczy mogy, kdyz vffam w buoh moy.

5 Rozplozeny gſu nad wlafy hlawy mey, gyz nenavidyely mne darmo. 35

Potwrzeny fu, gyz ftyhali fu mye, neprzietele mogy, neprawye; gehoz fem newzchopyl, tehdy wyplacziech.

¹) y z čehosi předěláno. – ²) multiplex. – ³) Na rasuře. – ⁴) M. *profyyeffnu*, prosperum. – ⁵) exitus. – ⁶) M. *sabulonfka*. – ⁷) Za tím rasura. – ⁸) in vaccis; následující *l* přeškrtnuto. – ⁹) M. *Pyeyte*. – ¹⁰) M. *nebefke ku*. – ¹¹) magnificentia. – ¹²) s přeškrtnuto. – ¹³) Na rasuře. – ¹⁴) in altitudinem, *w hlubokoft* ŽW. – ¹⁵) y z čehosi předěláno; raucae factae sunt.

6 Boze, ty wycff nemudroft mu, a winy me od tebe neyfu fkryty.

7 Nezastydte fye na mye, gyz czekagy tebe, hofpodyne, hofpodine fylny.

5 Nepohanyeny budte na mye, gyz hledagy tebe, boze yfrahelow.

8 Nebo pro tye trpyech vkory, pokryla hanba oblyczey moi.

9 Czyzy fem vczynyen bratrzy mey, 10 a putnyk fynom materze mey.

10 Nebo myloft ¹) domu ttweho fnyedla mye, a vkory vkarugyczych²) tobye fpadly fu na mye.

11 I przykrych v poftu duffy mv, 15 y vczynyeno geft w ruhotu mnye.

12 I polozych rucho me z zyny, y vczynyen fem gym v powyeft.

13 Proty mnye mluwyechu, gyz fedyechu v wratech, a na mye zpye-20 wachu, gyz pygiechu wyno.

14 Ale yaz modlytbu mv k tobye, hofpodyne: czas dobrowo[58]lenftwye, boze,

U mnoftwy³) mylofty twey; vfflyff ²⁵ mye v prawdye fpafenye tweho.

15 Zproft mye z blata, at neuftrnv; wyproft mye ot tyech, gyz nenawydy mne, a z hlubyn wodnych.

16 Ne mne pohruzy burze wodna, 30 any pohltny mn^e hlubyna, any nut gefkynye⁴) na mye vît fwich.

17 Uflyff mye, hofpodine, nebo tycha geft myloft twa; podle mnoftwye lytofty twych wezrzy na mye.

35 18 A neodwraczvy oblyczege tweho od dyctyete tweho; nebo fmuczen fem, brzo vflyff | mye.

19 Przyzrzy duffy mey a wyproft gy, pro neprzately me zproft mye.

 20 Ty wyeff vkoru mu a hanbu mu a pocztyenye me. 21 Przied tebu fu wffyczny, gyz mutye mye. vkory czekalo frdcze me a hubenftwye;

Czekal fem, zda by kto fpolu fmutyl fye, y nebyl; kto by vtyeffyl, y ne- 5 nalezl fem.

22 Y daly w krmy mv zlucz, a w zyczy mey napogyly mye ocztem.

23 Bud ftol gych przied nymy w ofydło, a w odplaczenye a w uraz. 10

24 Otemnyeyta oczy gych, at newydye, a chrzbet gych || wezdy nakrzyw.⁵)

25 Prolí na nye hnyew twoy, a rydany hnyewu tweh^o popadny gye. 15

26 Bud bydlo gych pufto, a w ftanyech gych nebud, kto bydle.

27 Nebo gehoz fy ty byl, ftyhaly fu, a nad bolefty ran mych przidalı.

28 Przyloz nefprawedlnoft nad ne- 20 fprawedlnoft gych, at newendu v prawo twe.

29 At fhlazeny budu z knyh⁶) zywych, a z prawymy nebudte pfany.

30 Iaz fem chudy a boleftywy; fpa- 25 fenye twe, boze, przigalo mye.

31 Wzchwaly gmye twe⁷) z pycfny, a wzwelyczym | geho w chwale;

32 I flyby^m fye bohu nad tele nowe, rohy wypuffczigyczie a kopu- 30 czie.⁸)

33 Wyzte chudye a wefelte fye; hledayte hofpodyna a zywa bude duffye waffye;

34 Nebo vflyffal chude holpodyn, m a okowanych fwich nepotupyl.

35 Chwalte yeho nebela a zemyc, morze a wffye iazuky⁹) w nych.

36 Nebo boh ípafen^a vczynye íyon, a vítawena budu myefta yudíny.

40

I wzbydle tu a k dyedynye dobudu gye.

^{&#}x27;) zelus, sawift ŽW. -- ') opprobria exprobrantium; ch na rasuře. -- ') Za tím vy-škrabáno e. -- ') urgeat puteus. -- ') incurva. -- ') Za h rasura. -- ') M. bosne, Dei. -- ') ungulas, pazdnehí y ŽW. -- ') M. lazuky (reptilia), jak v ŽW.

37 A fyemye fluh fw¹) yeho obdrzy gy, a gyzz mylugy gmye geho, wz[59]bydle na nye.

Chwal[~].

LXIX

5 Tento salm vcsynyl david, profye boha, kdis faul chtyel gey sabity, kdis gemu nykol fwu dcseru dal byeffe, a yonatas, fyn fauluow, oftrsyehl gey.

2 BOze, ku poczatkv²) memu przy-10 zrzy; hofpodyne, ku pomoczí mey pofpyeff.

3 Pohanyeny budte a zaftydte iye zafye, gyz hledagy duffe mey.

4 At fye odwratye zafye a zaftydy 15 fye, gyz chtye memu zlemu.

Odwratte³) fye zaffye⁴) yhned ftydyecze fye, gyz rziekagy my: ale, ale.

5 Wefelte fye a raduyte fye w tobye wffychny, gyz hledagy tebe; at

20 rzku wezdy: zwelyczen bud hofpodyn, gyz mylugy fpafytele tweho.

6 Ale yaz nedostateczny | a chudy fem; boze, pomoz my.

Pomocznyk moy a wyprawytel moy zo bud; hofpodyne, nemeffkay.

Chwala oczy.

LXX

Tento salm przyflufy k drzyewnym. Ccste fye w zydowf kych knyhach, kteryz salm prorokowe rzekły fu yona-30 towy fynowc geho,⁵) kdzz zyde myety gey budu sabity; tehdy przykazal, aby nebily zyde, a profil boha, aby gey obranyl, takto rzka:

1 W Tye, hofpodyne, vffal fem; ss nepohanyen budu na wyecznoft;

2 v prawye twem wypraw mye a zproft mye,

Naklon ke muye vcho twe a ipas mye.

3 **B**ud my v boha zaflonytele a v myefto vtoczyffcze, aby fpafena mye vczynyl;

Nebo twrdoft ma a vtoczyffcze me gfy ty.

4 Boze moy, wypraw mye z ruku hrzieffneho a z ruku proty zakonv czynyczieho a nepraweho.

5 Nebo ty fy vtrpenye me, hofpodyne;⁶) nadiege ma od mladofty mey.

6 W tye potwrzen fem z lozye; brzycha ⁷) materze mei ty fy, hofpodyne,⁸) zaflonytel moy; 15

W tye zpyewanye me wezdy.

7 yako zazrak vczynyen fem mnohym, a ty pomocznyk fylny.

8 Naplnyena budte víta ma chwaly, abych fpyewal flawu twu, czely den 20 welyczftwo twe.

9 Nepowrhny mne w czas ftaroftny; kdyz zemdle mocz ma, neoftawuy mne.

10 Nebo rzekly neprzietele mogy 25 mnye, | a gyz ftrziehu duffe mei, radu czynyly w gedno,

11 Rzkucze: buoh odfupil od nyeho; ftyhayte a popadnyete geho, nebo nenye, kto pomaha.

12 Boze, newzdaluy iye ode mne; boze moy, ku pomoczy mey wzezrzy.

13 Pohanyeny budte a zemdlete otrhagyczich duffy mey, pokryty bud- 35 te hanbu a ftudem, gyz hledagy zleho mnye.

14 Ale yaz wezdy budu vffaty, y przyczynym nad wffyczknu chwalu twu.

15 Ufta ma wzwyeftugy prawo twe, czely den fpafenye twe,

Nebo nepo[60]znal fem pyfma.

10

^{&#}x27;) fw nepřetrženo ani podtečkováno, ačkoliv zbytečné. — ') in adjutorium. — ') Nad druhým t^s znaménko. — ') saffye zde v českém překladě přidáno. — ⁵) Text nejasný. — ') Za tím vynecháno: hofpodyne. — ⁷) M. z brzycha. — ³) Přidáno v českém překladě.

16 wendu v mocz hofpodynowu; hofpodyne, rozpomanu prawa tweho fameho.

17 Boze, vczyl fy mye od mlado-5 fty mey; a az nynye ohlaffy dywy twe,

18 A az do kmetftwye a ftarofty, boze, neodftupuy mne, Boze, ¹) donyz newzwyeftugy lokte tweho pokoleny^e wffyemu, gyffto buduczy geft.

10 Mocz twv

19 a prawo twe²) az do naywyffye. czoz fy czynyl welykofty, boze, kto rowen tobye?

20 Kolyko fy pokazal zamutkow 15 mnohych a zlych, a obratyw | fye zywyl fy mye, a od bezdennow³) zemf kych opyet fy odwedl mye,

21 Rozmnozyl gfy welykoft twu, a obratyw fe vtyeffyl fy mye.

20 22 Nebo yaz zpowyedagy fye tobye w fudyech⁴) chwaly^m,⁵) prawdu twu, boze, zpyegy tobye w huflech, fwaty yfrahely.

23 Wzwefelyta fye rty ma, kdyz
ź fpyewagy tobye, a duffe ma, gyz gfy wykupyl.

24 Ale yazyk moy czely den wzmyfly prawo twe, kdyz pohanyeny y nepocztyeny budu, gyz hledagy zleho 30 mnye.

Chwala oczy y fynu y fwate^v.

LXXI

Skrze tento zalm dawid profil boha, aby fyna geho falomona po fmrty geho w kralowstye⁶) gey wfadil, tak rzka:

35 2 BOze, fud twoy kralowy 7) day, a prawo twe fynowy kralowy,

Sud⁸) lyd twoy v prawye, a chude twe w fudye.⁹) 4 Sudyty bude chudynu lydfku, a fpafeny vczyny fyny chudych, a ponyzy protywnyka.

5 I bude prziebywati z flunczem a przied myefyeczem w pokolenye az $_{5}$ do pokolenye.

6 Zftupy yako deffcz w runo, a yako kropie kapagyczy na zemy.

7 Wzende we dnech geho prawo a mnoftwye myera, donyz nezayde 10 myefyecz.

8 I bude wlafty od morze | az do morze, a od rzyeky az do mez okola zemzkeho.

9 Przied nym budu padaty murzy- 15 nowe, a neprzietele geho zemy wzlyzy.

10 I kralowe tarffczy a oftrowowe dary przynefu; kralowe arabiczy a fabffczy dary przywedu;

11 I wzmodle fie gemu wffyczny 20 krały; wffyczky wlafty fluzyty budu gemu.

12 Nebo wyprawyl chudeho od moczneho, a chudeho, gemuz nebyeffe pomocznyk.

13 Odpusty chudemu a nedostatecznemu, a dusfye chudych spafeny vczyny.

14 Z lychwy a z nefpra[61]wedlnofty wykupi duffie gych, a poczeftne gmye 30 gich przied nym.

15 I bude zyw, y dano bude gemu od zlatta arabfkeho; y wzmodle z nyeho wezdy, czely den budu blahaty gemu.

16 Bude twrdoft w zemy na fwrch- 35 nych horach; nadzdwyhnu nad lybana plod geho, y wzkwetnu z myefta geho yako feno zemfke.

17 Bud gmye geho blahoflaweno na wieki; przied flunczem bydły gmyc 40 geho.

^{&#}x27;) Přidáno v českém překladě, v lat. Vulgatě není v tomto místě: »Deus«. – ²) Za tím vynecháno: bose (Deus). – ³) de abyssis. – ⁴) in vasis. – ⁵) M. chwaly, psalmi. – ⁶) M. kralowftwye. – ⁷) k předěláno z l, pak opět nadepsáno. – ⁸) M. Sudyty. – ⁹) Vynechán verš 3., který zní v ŽW.: Prsigmyete hori myr lude: a fkaly prawedlnoft, Suscipiant montes pacem populo, et colles justitiam.

I blahoflawena budu w nyem wffyczka pokolenye zemfka; wffietky wlafty bu|du welyczyty geho.

18 Blahoflawen buoh, hofpodyn 5 yfrahelow, genz czyny dywy fam.

19 I blahoflawene gmye welykofty geho na wyecznoft, y naplnyena bude czftenftwye wffyczka zemye geho: ftan fyc, ftan fye.

LXXII

- 10 Zakonnyczy profily fu dawida, aby wyecze zalmow vczynyl, genz przydrzyechu fye, gyz shynugycze w chwalach; tehdy azaf vczynyl tento zalm, takto rzka:
- 15 1 KAko dobry yfrahelow buoh tyem, giz praweho gfu frdcze!

2 Ale me bez mala hnuty fu nohy, bez mala prolyt geft chod moy;

3 Nebo nenawydyel fem na nefpraso wedlnyky, myr hrzyeffnych wyda.

4 Nebo nenye czaka ímrty gich, a twrdoft w ranyenye || gych.

5 W ufyly lydfkem neyfu, a f lydmy nebudv byczewany.

6 Protoz yala gye pycha; przykryti gfu nefprawedlnofty a nelytofty fwu.
 7 Wyffla yako z tuku nefprawedlnoft

gich; przyelily giu w zadolt irdecznu. 8 Myłlyly iu y mluwyly iu neipra-

so wedlnoft; a neprawo u wyfofty mluwyly fu.

9 Polozyly fu na neby vsta fwa, a yazyk gich chodyl gest na zemy.

10 Proto obraty fye lyd moy zde; 35 a dny plny nalezeny budu w nych.

11 I rzekly: kako buoh wye, a czyly geft vmyenye na wyfo|fty?

12 Tot ony hrzieffnyczy a dofty gmagycze na fwyetye obdrzely bohat-40 ftwye.

13 I rzekl fem: tehdy bez wyny zprawyl fem frdcze me, a vmywal fem mezy newynnymy rucze mogy,

14 I byl fem byczowan czely den, a trefktanye me w gyftrzny.¹)

15 Acz dyech: wymluwym tak, tot ²) narod fynow twich odwrhl fem.

16 I mny^ech, bych rozumyel tot, vfyle geft prziede mnu:

17 Donyz newendu w śwatynu bozy, 10 y vrozumyem v poślednych gych.

18 Awffakoze pro líty polozil fy gym; powrhl fy gye, [62] kdyz fye nadwyhnyech^{*}.

19 Kako vczynyeny gſu w zahube- 15 nye! brzo omdlely y zhynuly pro neſprawedlnoft ſwu.

20 Iakozto fen wftawagíczich, hofpodyne, v myeftie twem obraz gich w nyczez obratyff. 20

21 Nebo rozhorczylo fye geft frdcze me, a ledwye me zmyenyly fu fye;

22 a yaz w nyczez obraczen fem y newyediech;

23 Iako íkot vczynyen íem,³) a yaz 25 wezdy í tebu.

24 Drzal fy ruku mu prawu, a u woly twey odwedl fy mye, a f chwalu przygal fy mye.

25 Czo wedye mnye gest | na neby, 30 a od tebe czemv sem chtyel na zemy?

26 Zemdleno tyelo me y frdcze me; boh frdcze meho a czeft⁴) ma boh na wiecznoft.

27 Nebo tot, genz fie zdalygy od 35 tebe, zahynv; zatratyl fy wffychny, gyz fmylftwy plody od tebe.

28. Mnye ale przydrzyety fye boha dobre geft, a polozyty w hofpodynu, bohu, nadyegy mv,

Abich zwyestowal wsfytka kazanye twa u wratech dczery fyonskey. Chwa.

^{&#}x27;) M. w gytrony. — 2) Po t rasura. -- 3) Za tím vynecháno: v_{tebe} (apud te). -- ') pars.

LXXIII

Tento salm vesynyl eman s navesenye dawidowa a takto rska:

1 I Procz, boze, odpudyl fy do fkonczenye, rozhnyewalo fe geft ry-5 danye twe na owcze paftwy || twey?

2 Pomny fboru tweho, wenz fy fye uwazal od poczatka.

Wykupyl fy prut dy^edyny twey, hora fyonfka, w nyez fy bydlyl 10 w nyem.¹)

3 Podeymy rucze twogy na pychy gych do koncze. czo zlobyl fye neprzyetel na fwateho?

4 I chlubyly fu fye, gyz nenawidyely 15 fu tebe, proftrzed flawoty⁹) twey;

Y olozyly³) znamenye fwa, znamenye,

5 y nepoznaly, yako na wyffczy na wyfoczye.⁴)

20 Iako w lefye drzewnem, fekyramy 6 wyrubaly wrata gegi⁵) w nyey,⁶) fekyru a nafe¦czy powrhly fu gy.⁷)

7 Szehly ohnyem fwatynu twu, na zemy pofkwrnyly ftan gmye⁸) tweho.

8 Rzekl⁹) w frdczy fwe^m, rod gych fpolu: przieftaty kazme wffiem dnow¹⁰) fwatecznym bozym f zemye.

9 Znameny naffych newydyel¹¹) fmy; gyz nenye proroka; a nas neso pozna wyecz.

10 Dokudze, boze, vkaraty bude neprzietel? drazzdy protywnyk gmye twe do koncze?

11 I procz odwraczugeff ruku twu a 35 prawyczy twu z proftrzied nader twych do fkonczenye?

12 Ale buoh, [63] kral naff na wyeky¹²) przied wyeky, vczynyl geft fpafenye proftrzed zemye. 13 Ty potwrdyl gfy w fyle twey morze; zamutyl fy hlawy geffczerowe u wodach.

14 Ty zlamal fy hlawy geffczerowe; dal fy gey krmy lydu murzynfkemu. 5

15 Ty gfy prodrzyel ftudnyczy y potoky; ty fy zfuffyl rzieky etanfke.

16 Twoy geft den, a twa geft nocz; ty fkowal fy zarzy a fluncze.

17 Ty fy vczynyl wffyetky mezye 10 zemfke, leto a podie^{*}fen, ty fy ftworzyl gye.

18 Pomny toho: neprzye|tel vkaral hofpodynu, lyd nemudry wzdrazdıl gmye twe. 15

19 Neoddaway zwyerzatom duffy zpowyedagyczye tobye, a duffye chudich twych nezapomynay do fkonczenye.

20 Wzezrzy na vstawenye twe; nebo 20 naplnyeny fu, gyz otemnyely fu ¹³) zemye, domow nefprawedlnych;

21 Nebud odwraczen pokorny, vczynyen pohanyen; chudy a nedoftateczny wzchwale gmye twe.

22 Wftaⁿ, boze, fud wyecz mv, ¹⁴) zpomen ukaranye tweho, toho, gefto od nemudreho geft czely den.

23 Neza pomynay hlafu neprzatel twych: pycha gych, gyz tebe newy- 30 dyely, ¹⁵) wzchody wezdy.

Chwal[~].

LXXIV

Tento salm vcsynyl chore f fwým fynem, vcsye naff: kdy chcsemy sahynuty. tehdy drsyewe mamy fye spowyedaty. 35

2 WZpowyedamy fie tobye, boze, wzpowyedamy fye tobye, y nazywaty budem gmye twe; Wyprawymy dywy twe.

...

¹) M. w nyey (t. j. hoře). - ²) solemnitatis. - ³) M. Polozyly, chybou písaře mikrogramu y m. p. - ⁴) in exitu super summum. - ⁵) M. geko. - ⁶) in idipsum. - ⁷) M. gey. ⁸) M. gmene. - ⁹) M. Rzekly, Dixerunt. - ¹⁰) M. dnom. - ¹¹) M. newydyely, non vidimus. ¹²) na wyeky přidáno v českém překladě. - ¹³) f předěláno ze z. - ¹⁴) M. twu, tuam. ¹⁵) M. nenawydyely, oderunt.

3 kdyz wezmv chwyly, yaz prawa fudyty budu.

4 Rozeffkrzwyela fye¹) zemye a wffyczny, gyz bydle na nyef; ya gfem
5 potwrdyl flupy gegye.

5 Rzekl gfem neprawym: nerodte neprawye czynyty; a zawynyenym: nerodte wyffyty rohu.

6 Nerod te zdwyhaty rohu wasseho 10 na wysoft, nerodte mluwyty proty boh[•] nesprawedlnosty.

7 Nebo any ode wschodu, any od zapadu, any od pustych hor:

8 nebo buoh fudy geft;

 Toho ponyzy, a toho powyffy:
 9 nebo czieffe w rucze hofpodynowye wyna,²) plna fmyefycze.

I naklony z toho w to; awffak kwafnycze gegie neylu wypraznyeny, budu so pyty wffychny hrzieffny zemffczy.

10 Ale yaz zwyestugy na wyeky; wzpyewagy bohu yakobowu.

11 A w[64] ffytky rohy hrzieffnych zlamagy; a zwyffeny budu rozy pras weho.

LXXV

Tento salm vcsynyli fu zakonnycsy od bozyeho skrsyeffenye.

2 ZNam w zydowztwy buoh, w yfrahely welyke gmye geho.

30 3 I vczynyeno gest v myeru myesto geho a bydlo geho w syonu.

4 Tu zlamal moczy luczyffcze, ³) ffczyt, mecz a boy.

5 Ofwyeczugie ty dywnye ot hor ss wyecznych;

6 fmuczeny gſu wſſychny nemudrzy frdczem.

Ufnuly fu fen fwoy, a nycze nenalezły wffyczkny muzie bohatftwyc w ruku fwu. 7 Od lanye tweho, boze ya kubow, drziemały wffyczkny, gyz wfyedały na konye.

8 Ty hrozny fy; kto protywy fyc tobie? z toho czafa hnyew twoy.

9 Z nebe vílyffan fy vczynyl fud: zemye fye ztrafla⁴) y odpoczynula,

10 Kdyz wſtal na ſudye boh,⁵) aby ſpaſeny vczynyl wſſyczky tychee zemſke.

11 Nebo myfflenye czlowyeczyc fpowyeda fe tobye, a oftatczy myfflenye den fwateczny uczynye tobye.

12 Slybuyte, a wraczuyte hofpodynu, bohu waffemu, wffyczkny, gyz w okoly 15 geho nefete dary,

I hroznemv, ||

13 a gemu, genz odgyma duch knyezeczy, hroznemu u wffiech kralow zemzkych.

Chwa. oczi.

LXXVI

Tento zalm vczynył dawid, kdiż fwaty duch bil fye wratil k nyemu, genz bil odftupil pro rozkoff tyela.

2 HLafem mym k hofpodynu fem 25 wolal, hlafem mym k bohu, y przyzrziel ke mnye.

3 W den ímutka meho boha gíem hledal, rukama myma w noczy proty gemu, y neyíem odluczen;⁶)

Nerodyla fye vtyeffyty duffie ma; 4 pomnyel fem na buoh y kochal

fem; y obykal fem, y zemdlel duch moy.

5 Prziechwatyle bdyenye oczi mo- 35 gy; fmutyl fem fye | a nemluwyl fem.

6 Myflyl fem dny ftare; a leta wyeczna na myfly fem gmyel.

7 I myflil fem w noczy frdczem mym, a obykach a metvech ⁷) duch moy. 40

a obykach a metycen) duen moy.

5

10

20

^{&#}x27;) liquefacta est. - ') Za tím vynecháno: czyfteho. - ') M. luczyffczy, arcuum. ') M. strsafia. - ') Za boh v originale dvojtečka (:). - ') M. obluzen, jak v ŻW. ') scopebam.

8 Czy na wyecznost zawrze boh? a neprzylozy, aby myleysfy byl gesfcze?

9 Czy do fkonczenye myloft fwu5 odwraty, od pokolenye az do pokolenye?

10 Czy zapomene fye flytowaty boh? czy zadrzy w hnyewye fwem mylofrdye fwe?

10 11 I rzekl fem: nynye yal fem; ta promyena prawycze wrchnyeho.

12 Pom[65]nyety budu fkutkow hofpodynowych, nebo pomnyety budu od poczatka dywow twych;

13 I budu myflyty o wffech fkucziech¹) twych, a w zamyflech twych budu obykaty.

14 Boze, w fwatem cziefta twa: ktery boh welyky yako buoh naff?

20 15 ty fy buoh, genz czynyff dywy.
 Znamu fy vczynyl w lydech mocz twu.

16 wykupyl fy w loktu twem lyd twoy, fyny yakubowy y yozeffowy.

25 17 Uydiely fu tye wody, boze; wydyely fu tye wody y baly fe; a fmutyly fu | fye bezdenowe.

18 Mnoztwye zwuku wodneho, hlas dachu oblaczy,

30 Neboty ffypowe twogy mygegy;²) 19 hlas hromu tweho w kolu.

Profwyetyly blyfkotyny twe kotuczy zemſkem^{*}; zamutyla fye geft y ftrzafla fye zemye.

35 20 U morzy cziesta twa, a steżky twe u wodach mnohych, a sied twoy nebude poznan.

21 Prziedwedl fy yako owcze lyd twoi, fkrze rucze moyzyeffowye a aro-40 nowye. LXXVII

Tento salm vczynyl dawid a kazał prorokom we stwitek kazati lidem, aby necztiły gineho boha kromye toho, genz welike dywy czynyty.³)

1 Slyffte, lyde moy, zakon moy; 5 naklonte vcho waffye || k flowu vft mych.

2 Otewru) ku powiestem vsta ma; zmluwym wylozenye od poczatka;

3 Czo fmy flyffely y poznaly fmy 10 gie, a otczowe naffy wyprawyly nam;

4 Neyfut zatagena od fynow gych ⁵) v pokoleny druhem;

Uymluwugicze chwalu geho⁶) a fyly geho a dywy geho, gez vczynyl. 15

5 I wzkrziefyl fwyedeczftwye w yakubowy, a zakon polozil w yfrahelowy,

Kako mnoho przykazal otczom naffym, znamo ⁷) czynyty ta fynom fwym, 20

6 aby poznal rod d⁸) | druhy;

Synowe, gyz fye narodye a wftanu, a wyprawye fynom fwym,

7 Aby polozyly v boze nadyegy fwu, aby nezapomynaly fkutkow ho- 25 fpodynowych, a kazanye geho dobywaly;

8 Aby nebyly, yako otczy gych, narod krzywy a oboftrzugyczy;⁹)

Narod, genz neopprawyl¹⁰) frdcze 30 fweho, a nenye wyeren z bohem duch geho.

9 Synowe effremowy napynagycze a puffczegicze lucziffcze, obratyly fye w den boyowy.

10 Nechowaly vstawenye bozye-[66] ho, a w zakonv geho nerodyly chodyty.

11 I zapomnyely dobreho dyenye geho, a dywow geho, genz pokafal gym.

40

 ^{&#}x27;) M. fkutcsiech. - ²) Na rasuře. - ³) Snad m. czyny. - ⁴) Za Ote rasura. - ⁵) gych po straně připsáno. - ⁶) M. hofpodynowu (Domini). - ⁷) M. snama. - ⁸) d zbytečné. ⁹) exasperans. - ¹⁰) M. neoprawyl.

12 Przied otczy gich czínyl dywy w zemy egypfkei,¹) na poly tanenfkem.

13 Pretrhl⁹) morze, y przyewedl gye, y poftawil wod^v yako v malfie.⁸)

s 14 I prziewedl ge w oblacze dennem, a czyelu nocz w ofwyeczenye ohnye.

15 Prodrzyel opoku na puffczy, y napogyl ge yako u bezdena⁴) wely-10 keho.

16 I wedl wodu z opoky, y wywedl yako rzieky wody.

17 I przylo|zyly geffcze hrzieffyty gemu; y⁵) wzbudyly fwrchnyho v bez-15 wody.

18 I pokufyly boha w frdczech fwych, aby profyly krmye duffyem fwym.

19 A zle mluwyly gfu o boze; rzekly: czy moczy bude vczynyty 20 ftol na puffczy?

20 Nebo vderzyl opoku, a tekly wody, a potoczy owodnyely.

A czy y chleb moczy bude daty, nebo vczynyty ftol lydu śwemu?

 21 Proto vílyífal buoh y odwlekl;
 a ohen zazzehl fye w yakubowí, a hnyew bozy wífel na yírahela;

22 Nebo newie rzyly v buoh, any nadyegy gmyely v boze, fpafytely fwem.

30 23 I kazal oblakom fwrchu, a wrata nebefka otewrzyel.

24 I dísczyl gym mannv k gedeny, a chleb nebeskí dal gym.

25 Chleb nebeſky⁶) gedl czlowyek; s krmye poſlal gym w obizſtwy.⁷)

26 Przynefl polednyho wyetra f nebe, y vwedl w fyle fwey zapadnycho.

27 I dífczyl na nye yako prach maío,

a yako pyelck morfky ptaczftwo per-40 nate.

28 I padly proftrzed woyfka gych, podle ftanow gych.

29 I gedly fu y nafytyly fu fye przyelyff, a zadoft gy/ch przmefl gym;

30 neyfu olyffeny⁸) zadofty fwey. Geffcze krmye gych byeffe w uftech gych,

31 a hnyew bozy wznyde na nye; I zby tuczne gich, a zwolene gich⁹) obmefika.

32 We wffyem tom fhrzyeffyly geffcze, a newyerzyly dywom geho. 10

33 I zhynuly w geffytnofty dne gych, a leta gych z nahlofty.

34 Kdyz tepyeffe ge, hledachu geho, y obracziechu fye y ¹⁰) w zabrziezk przygdyechu k nyemv. 15

35 I rozpomynaly fu fye, ze buoh pomocznyk gych geft, a buoh fwrchny gych geft.

36 I my[67] lowaly geho w uftech fwych, a yazykem fwim lhaly fu ge- 20 mu;

37 Nebo frdcze gych nebylo prawe f nymy, ¹¹) any wyerny nalezeny gfu w uftawenye ¹²) geho.

38 Ale on geft myloftywy, a lyto 25 ftywy budu ¹³) hrziechom gich y nezatratyl gych.

I vmnozil, aby odwratyl hnyew fwoy, y nezazehl wffeho hnyewu fweho.

39 I rozpomanul geft, ze tyelo fu, 30 duch gda a newraczuge fye.

40 Kolykrat obtrpczyly fu geho na puffczy, ku hnyewu wzbudyly geho v bezwodny!

41 I obratyly fe y pokufyly geho, ¹⁴) | 35 a fwateho yfrahele obtrpczyly.

42 Newzpomanvly ruku geho, dne, w nyemz wykupyl ge z ruku, gyz ge fmuczowachu;

43 Iakoz polozyl w egyptye zname- 40 nye fwa, a zazraky fwe na poly tanenfkem;

¹) M. egyptfket. — ¹) M. Prsetrhl. — ³) in utre, u vzniku ŽG. — ⁴) in abysso, u bezedna ŽW. — ⁵) M. w hniewu (in iram), jak v ŽW. — ⁶) M. andielfky (angelorum). — ⁷) in abundantia, na konci vyškrabáno e. — ⁶) non sunt fraudati. — ⁹) Israel, ifraifke ŽW. — ¹⁹) Na rasuře. — ¹¹) M. f nym, cum eo. — ¹²) e přeškrtnuto. — ¹³) M. bude. — ¹⁴) M. boha, Deum.

44 I obratyl w krew rzeky gych, a przyewaly gych, aby nepyly.

45 Poſla mezy nye pſy much^{*}, y gedla ge, a zabu, y zatraty ge;

5 46 I da hufenyczy¹) owocze gych, a víyle gych koblcze;²)

47 I zbyl krupamy wynnycze gych, a morfku yahodu gynyem;

48 I dal krupam fkot gich, a zbo-10 zie gych ohny;

49 Pof lal mezy nye³) hnyew a fmuczenye fwe, wyflanye fkrze andyely zle;

50 Cziestu vczynyl stezcze hnyewu 15 śwemu, y neotpustyl od fmrty duffym

gych, a fkot gych w fmrty zatworzyl; 51 Zbyl⁴) wffe prworozencze w zemy egypfkey,⁵) prwenftwye wfyle⁶) gych w ftany^ech kamfkych;

 52 I odgal yako owczie lyd fwoy, y przywedl ge yako ftado v puffczy;
 53 I wedl ge w nadyegy, y nebaly fye; y neprzately gich przykrylo morze.

25 54 I wywedl ge na horu pofwyeczenye fweho, horu, gyez | dobyla prawycze geho;

I wywrhl ot oblyczege gich wlafty, a loffy rozdyelil gym zemy w obrwy?) 30 myerzicziey;

55 A bydlyty kazal w ftanyech gich narody yfrahelowy.

56 I pokuffely y odtrpczely⁸) boha wrchnycho, a fwyedeczstwie geho neso chowaly.

57 I odwratyly fye y nefchowaly flyby; yakozto otczowe gych, obratyly fe w lucziffcze krzywe. 58 W hnyewu wzbudyly geho na fkalach fwych; a w rzezanycziech⁹) fwych k hnyewany geho zbudyly.

59 Uflyffal boh, y potu[68]pyl ge, * w nyczez obratil welmy ifrahela.

60 I odpudyl ftan fylonfky, ftan fwoy, kdez bydlyl w lydech.

61 I podal v wyezenye mocz gich, a krafu gich w rucze neprzatelfke;

62 I zawrziel v meczy lyd fwoy, 10 a dyedynu fw^v potupyl.

63 Mladenczy gích zezzeny ohnyem, a dyewky gich negíu kwyeleny.

64 Hnyeffie¹⁰) gich v meczy letyely, a wdowy gich neplakachu.¹¹)

65 I vbuzen ¹⁹) geft yako ze fína hofpodyn, a yako moczny zapyly ¹³) od wína.

66 I uderzyl neprzately fwe w ledwye¹⁴) gich, | ruhotu wyecznu dal gym. ²⁰

67 I odpudyl stan yozeffowy, a pokolenye effraymowa nezwolil.

68 Ale zwolyl pokolenye yudyno, horu íyoníku, gyz mylowal.

69 A vítawyl yako gednorozecz 55 íwatynu íwu na zemy, giz zalozyl na wyeky.

70 I wywolyl dawyda, fluhu fweho, y podgal geho z ftad owecznych; ¹⁵) a od brziezych wzal geho:

71 Pafty yakuba, fluhu fweho, a yfrahele, dyedynu fwu.

72 I pafl ge w nepoffkwrnyeny frdcze śweho, a w rozumye ruku śwu przywedl ge. 35

Chw~. ||

30

¹) M. rzy, aerugini, jak ŽK. — ²) M. kobylcze, locustae. — ³) Za tím vynecháno: hnyew nelybofty fwe, nelyboft y (iram indignationis suae, indignationem et), jak v ŽW. —
⁴) M. Y sbyl. — ⁵) M. egyptfkey. — ⁶) M. wfieho wfyle (v = w). — ⁷) M. w obwrwy, in funiculo distributionis, w obwirwi miernyey ŽG. — ⁹) M. obtrpczyly, viz verš 40 a 41 tohoto žalmu. — ⁹) in sculptilibus. — ¹⁰) M. Knyezye, sacerdotes, písař rubrikatoru správně napsal mikrogram k; fie na rasuře. — ¹¹) Překlad chybný, lat.: non plorabantur. — ¹²) v na rasuře. — ¹³) crapulatus, opiw fie ŽG. — ¹⁴) in posteriora, u posledka ŽG. — ¹⁵) ovium, owcsich ŽW.

LXXVIII

Nykdyez fye neczte: za czafu dawidowa w gerusalemye nyeczso takeho fye przyhodilo; ale: kdiz tak pln bil fwateho ducha, tehdy zwyestowal zydom, ze fye buoh ma narodity.

5

1 BOze, przyfily wlafty w dyedyny tw^{*}; poffkwrnyly chram fwaty twoy; polozyly yerufalem w yablecznu ftrazy.

2 Polozyly mrlyny ¹) fwatych twych
10 krmye ptakom nebefkím, tyela fwatich twych zwyerzatom zemfkym

3 Prolyly fu krew gich yako wodu okolo yervíalema, a neby, kto hrzeba.

4 Uczynyeny fu²) ruhotu fufedom 15 naffym, pofmyewanye a poyhrawanye wffem, gyz okolo nas fu.³)

5 Dokudze, hofpodyne, budeff fye hnycwaty do fkoncze nye, zazze fye yako ohnyem nenawyft twa?

 Broly hnyew twoy v wlafty, genz fu tebe neznaly, a w kralowftwie, genz gfu gmye tweho newzy ė waly;⁴)
 7 Nebo fu fnyedly yakuba, a mye-

fto geho zhubyly.
8 Nerozpomynay nefprawedlnofty

8 Nerozpomynay nefprawedlnofty naffych ftarych; brzo prziechwatte ny⁵) mylofty twe; nebo chudy vczynyeny fmy przielyff.

9 Pomoz nam, boze, fpafytely naff; 30 a pro flawu gmene tweho, hofpodyne,

wyproft nas, a flytuy fye nad hrziechy naffymy pro [69] gmye twe;

10 At by fnad nerzekly u wlastech: kde gest buoh gych? y oznamylo fie⁶) ss przied oczyma nastyma,

Pomfta krwe fluh twych, gyez prohta geft.

11 wendı przied tye stonanye okowanych; Podle welykofty lokte tweho vwyez fye w fyny w fmrtelnykowe;

12 I nawrat fufedom naffym fedmkrat wyecze w lono gych rubotu gych wyz,⁷) gyz fu hnyewaly tye, hofpo- s dyne.

13 Ale my, lyd twoy a owocze⁸) paftwy twey, zpowyedamy fe tobye;⁹)

Z pokolenye az do pokolenye wzwyeftugem chwalu twu. Chwala oczy y.

LXXIX

Tento zalm kazal zydom zpyewaty, kdız myefyecz nowy bil, a kdız zyde fedyely w chwale.

2 GEnz oprawugeff yfrahele, przy- 15 zrzy; genz przywodyff yako owczy yofefa,

Genz fedyff na cherubyn, zgiew fye 3 przied effraynem, ¹⁰) benyamynem

9

10

Wzbud mocz twu a przyd, aby fpafeny ny czynyl.

a manassem.

4 Boze, obrat ny, a pokaz oblyczey twoy, a fpafeny budem.

5 Hofpodyne, boze fyly, dokudz 25 budeff fye hnyewaty na modlytbu fluhy tweho?

6 Nakrmyff ny chleba flzneho, a pytye || daff nam we flzach v myerze?

7 Polozyl fy ny v protywenftwye 30 fuledom naffym; a neprzietele naffy pofmyewalı fu fye nam.

8 Boze fylny, obrat ny, a pokaz nam oblyczey twoy, a fpafení budem.

9 $W\bar{y}nyczy z$ egipta przynefl fy, so wywrhl fy wlafty y wfadyl fy gf.

10 Wodcze cziefty byl fy przied ny, y rozfadyl fy korzenye gegye, y naplnyla zemy.

¹) morticina, mirlini ŽG. – ²) M. g/my, sumus. – ³) vicinis nostris. – ⁴) M. gmene tweho newsywały. – ^b) M. prsiedchwatte. – ⁶) Vynecháno: w narodiech, in gentibus, jak v ŽW. – ⁷) wyz nadbytečno. – ^s) M. owcze, oves. – ⁹) Vynecháno: na wieky, in saeculum. – ¹⁰) M. effraymem.

11 Przykryl hory ftyen gegyey, a ftrommowe¹) gegye czedry bozye.

12 Rozlozyla ratolefty fwc az do morze, a az do rzieky odmlady fwe. |

5 13 I procz ty zkazyl ohradu gegy, y zbyeragy gy wffyczny, gyz prziechodye czieftu?

14 Zkazyl gy kanecz z lefa; a zwlaffczí zwyerz zpafl geft gy.

10 15 Boze moczny, obrat fye, fezrzy f nebe, y pohled a nawffcziew wynyczy tuto;

16 I fwrchuy gy, gyz fadyla prawycze twa, a na fyna,²) gehoz fy po-15 twrdil tobye.

17 Sezzena ohnye^{m 3}) a podkopana, od lanye oblyczege tweho zhyny.

18 Bud ruka twa nad muzem prawycze twey, a⁴) nad fynem człowye20 czym, gehoz potwrdył fy fobye.

19 I neodftupuge[70]my od tebe; wzkrzieffif[•] ny, a gmye twe budem nazywaty.

20 Hofpodyne, boze fylny, odwrat 25 ny, y pokaz nam oblyczey twoy, a fpafeny budem.

Chwala oczy y f.

Patecznye nocturn.

LXXX

Tento zalm vczynyl dawid zydom ka-30 suge, aby po swey smrty, kdiskolwyek smylili by sye od prawey myery, tehdy aby prosily boha tyemto zalmem.

2 UEfelte fye bohu, pomocznykowy naffemu, raduyte fye bohu yakubowu.

35 3 Przygmyete chwalu a datte buben, zaltarz wefely f huflemy.

4 Trubte na now⁵) w trubu, w flowutny den hodow walfich. | 5 Nebo kazanye w yfrahely geft, a fud bohu íakubowu.

6 Swyedeczftwye w yozefowy polozyl tu; ⁶) kdyz wychodyeffe z zemye egypfkey, yazyka, gehoz neznal, vflyffal. ⁵

7 Odwratyl od brzemen chrzeb⁷) geho; rucze geho w koffyku fluzile.

8 W zamutcze zwolal fy mye, a wyproftyl fem tye; y vflyffech tye w fkryty burznem, pokufych tebe 10 u wody odpowyedagyczye.

9 Slyff lyde moy, a przyfwyedczyz ⁸) tye, ifrahely, acz vflyffyff mne!

10 nebude w tobye nowotny boh, any fye budeff modlyty bohu czyzyemu. 15

11 Iaz ty wedye fem hofpodyn, buoh twoy, gēz fem wywedl tye f zemye egypfkey. rozffyrz víta twa — a naplnym ye.

12 I neflyffal lyd moy hlafu meho, 20 a yfrahel nepofluchal mne.

13 I puftych ge podle zadofty frdcze gich; y poydu w nalezenych fwych.

14 By hd moy byl pofluchal mne, yfrahel by na czieftach mych byl cho- 25 dyl,

15 Za nyczle inad byl bich neprzately gich ponyzyl, a na ty, giz ge muty^e, pollal bych ruku mu.

16 Neprzietele hofpody|nowy felhaly 30 fu gemv, y bude czas gych na wyeky.

17 I krmyl ge z tucznosty zytney, a z opoky medu nakrmyl gye.

LXXXI

Tento salm vcsynyl pro bludne a proty bludnym, ktersys modl diabelskich na- 35 sledowały a newyersyły su w boha, iliu crista wmuczeneho.

1 BOh stal we sboru bohowem; v prostrziedcz^e ale boh rozsuzuge.

') M. ftromowe. ---- ') Vynecháno: człowieczieho, hominis. ---- ') Skratek (m) a ještě nadepsáno m. -- ') Připsáno jinou rukou. ---- ⁵) in Neomenia. ⁶; M. gie (illud), překladatel nejspíše měl ve své latinské předloze: *illuc.* --- ') M. chrzebt neb chrzbet, dorsum. ---- *) M. przycfwyedczys, contestabor te.

2 Dokudz fudyte nefprawedlnoft, a oblyczege hrzyeffnykowe przigymate?

3 Sudte nedostatecznemv a fyrotku; pokorneho a chudeho zprawte.

5 4 Zproftte chudeho, a nedoftateczneho z ruky hrzieffneho wyprawte.

5 Newy^edyely fu, any rozumyely, we tmye chodye; hnu fye wffyczkny [71] zaklady zemffczy.

10 6 Iaz rzekl fem: bohowe gfte, a fynowe wrchnyho wffychny.

7 Ale wy yako lyde zemrzete, a yako geden z knyezat letyte.

8 Wítan, boze, fud zemy; nebo ty 15 zdyedyff we wffech wlaftech.

LXXXII

Tento salm vcsynyl asaf, iditum a eman prosyc boha, aby syc smylowal, koree vtyesil, ktersys su od wyery odslupili.

2 BOze, kto rowen tobye? nemlcz, any fye vkroczuy, boze!

3 Nebo tot neprzietele twogy zwukly, ') a gyz fu tebe nenawydyely, wzwedly hlawu.

5 4 Na lyd twoy zlobyly radu, a myflyly proty fwatym twym.

5 Rzekh: poydyeme, roztrhay my ge z wlafty, a nebud rozpomanuto gmye yfrahelowo wiecz.

6 Nebo myflyly gednoftaynye, fpolu proty tobyc vprawu vgednaly

7 ftanowe ydomffczy²) a yfmahelytfczy,

Moab, agarenowyczy,

35 8 gbaal³) a amon a amalech, czyzozemczy z bydlyczymy w tyru.

9 A tot afur przysfel i nymy; vczynyeny iu v pomocz iyno^m lottowym.

10 Uczyn gym yako madyanowy a40 zyzarze, a yako yabynowy na potocze czyfonfkem.

11 Rozpraffeny fu w endorze, vczyne∥ny fu yako hnuoy zemfky.

12 Poloz knyezata gych yako oreb, a zeb, a zebee a falmana;

Wffytka knyezata gych,

13 gyz fu rzekla: w dyedynu przygmyemy fwatyny bozy.

14 Boze moy, poloz ge yako kolo, a yako pazderzye przied obliczegem wyetrowym.

15 Iako ohen, genz ízeha leí, a yako plamen ízehage hory:

16 Takez zhonyff ge v burzy twey, a w hnyewie twem fmutyff ge.

17 Napln oblyczege gych hanbu, 15 y wzhledagy gmena tweho, hofpodyne.

18 Stydte fe | a famutte fye na wieki y wyeky, pohanyeny budte a zahynte;

19 At poznagy, ze gmye tobie boh, 20 ty fam wrchny nade wffy zemy.

LXXXIII

Tyemto zalmem dawid namhuwal lid, aby chram nawsesyewowaly a swate swatosty.

2 KAko myly chramowe twogy, ²⁵ hofpodyne moczy!

3 zada y ustawa dusse ma w sycny hospodynowie;

Srdcze me a tyelo me wcfelylo fye v boze zywem. ³⁰

4 A tot wrabecz nalezl fobye dom, a hrdlycze hnyezdo, kdez by flozyla ptaczatka fwa.

Oltarzy twogy, hofpodyne fylny, kral moy a buoh moy.

5 Bla[72]zeny, gyz bydle w domv twem, hofpodyne, na wycky y wyck wzchwale tye.

6 Blazeny muz, gehoz geft pomocz od tebe, wfeftye w frdczy fwem vge- ⁴⁰ dnal

10

 ^{&#}x27;) sonuerunt, swucsieli ŽW. - ') M. ydumffcsy. - ') M. gebal.
 Sbirka pramenův. Skupina I., serie 1.

7 v podoly flzy, v myestye, w nyemz polozyl.

8 A tot pozehnanye da zakononofe, poyd^v z cznofty w cznoft, y vzrzien
5 bude boh bohowy w fyonu.

9 Hofpodyne, boze fylny, vflyff modlytbu mu; vffyma przygmy, boze yakubow.

10 Zaflonytely naff, przizrzy, boze, 10 y wzczrzy na oblyczey pomazancze tweho.

11 Nebo lepffi geft | den geden na fyenech twych nad tyfycz;

Zwolyl fem odwrzenym byty w do-15 mu boha meho, wiecze nez prziebywaty w ftanyech hrzieffnykowych.

12 Nebo myloft a prawdu myluge buoh, mylofrdye a chwalu da hofpodyn.

20 13 Nezbawy gych dobreho, gíz chodye w nepoffkwrny^eny; hofpodyne moczny, blazeny muz, genz vffa weng.¹)

Chwala otczy.

LXXXIV

St Tento salm vezynili fu fynowe choree anamelcha k wyersye a k dawydowý.

2 POzehnal fy, hofpodyne, zemy twu; odwratyl fy wyezenye yaku-30 bowo.

3 Odpuftyl fy ncfprawedlnoft ofady || twey; przykril fy wffetky hrziechi gich.

4 Utyffil fy wffictek hnyew twoi, odwratyl fy fe ot hnyewu nelybofty
35 twey.

5 Odwrat ny, boze, fpafytely naff, otwrat hnycw twoy od nas.

6 Czy na wycky hnyewaty fie budeff nam? czy rozproftreff²) hnyew 40 twoy od pokolenye do pokolenye? 7 Boze, ty odwratyc wzkrzieffyff ny;

a ofada ttwa wzradugye fe w tobye.

8 Pokaz nam, hofpodyne, myloft twu, a fpafenye twe day nam.

9 Uflyffym, czo wzmluwy $\underline{n}^{3}$) na 5 míe hofpodyn, boh: | nebo wzmluwye myr w ofadu fwu,

A nad fwate fwe a nad nye, gyz obraczygy fye k frdczy.

10 Awffakoze, blyz bogyczich geho 10 fpafytel geho, aby prziebywala flawa w zemy naffyci.

11 Mylofrdye a wycra vtkale fyc, prawo a myr czielowala fta fye.

12 Prawda f zemye narodyla fye, 15 a fprawedlnoft f nebe fezrzelo.⁴)

13 A tot hofpodyn da flytowanye, a zemye naffe da plod fwoy.

14 Prawo przied nym chodyty bude, y polozy na czieftyc chody fwe. 20 Chwala o.

[73] LXXXV

Kdis newyersyczy lid obraczował fye k wyerzye, tehdy david kazał tento zalm rzekaty a pokropowaty fye krwy teleczy a f popelem, ale nynye gyz geft 25 woda pozehnana.

1 NAklon, hofpodine, vcho twe i vílyfiff⁶) mye; nebo nedoftateczn^y a chudy fem yaz.

2 Strziez duffe mey, nebo ty fwat 30 fem; fpafena vczyn fluhu tweho, boze moy, vffagyczieho w tye.

3 Striyluy fye nade mnu, hofpodyne; nebot fem wolal k tobie czely den.

4 vtyeff duffy fluhy tweho; neb 35 k tobye, hofpodyne, duffy mu fem wzdwyhł.

5 Nebo ty, hofpodyne, rozkoffny a tychy, a mnohe mylofty wffyem wzywagyczym tebe.

¹) M. w tye (in te). - ²) M. rosproftrseff. - ³) n přeškrtnuto. - ⁴) M. fesrsela. ⁵) V originale: twe | 1 | vflyffiff.

6 Uffyma przygmy, ho|fpodyne, modhtbu mu, a przychil fyc k hlafu prozby mey.

7 W den ímutka meho wolach. 5 k tobye, nebo vílyfíal íy mye.

8 Neny^e podobny tobye v boziech, hofpodyne, a nenye podle fkutkow twich.

9 Wffetky wlafty, kterezkoly vczynyl
10 gfy,¹) przydu, y zmodle fye przied tebu, hofpodyne, y wzflawye gmye twe.

10 Nebo welyky gfy ty a czynye dywy, ty fy boh fam.

11 Prziewed mye, hofpodyne, na 15 czieftye ttwey, a wendu u wyerze twey; raduy fe frdicze me, aby fye balo gmena tweho.

12 Wzpowyedagy fye tobye,²) boze moy, we wffyem frdczí mem, y wzfla20 wym gmye twe na wyekí;

13 Nebo myloft twa³) geft nade mnv, y wyproftil fy duffy mu z pekla nyzfiyeho.

14 Boze, nefprawedlny wftaly fu na55 mye, a fbor fylnych hledaly duffe mey, a nepolozyly tebe przied febu.

15 A ty, hofpodíne, ⁴) fmylugyczy a myloftywy, trpyclywy a mnohey mylofty a wyerny.

30 16 Wzczrzy na mye a imyluy fye nade mnv; | day cziefarzitwo twe dyetyety twemu, a ipalena vczyn fyna roby twey.

17 Uczyn fe mnu znamenye w do-so brem, at vzrzye, gyz nenawydye mne, y pohanyeny budu; nebo ty, hofpo-dyne, pomohl fy my a vtyeffyl fy mye.

Chwala oczy y fyny.

LXXXVI

Skrze tento zalm dawid przywnazował okolo scdyczye k myestu k yerusałemye; a takez my skrze tyz zalm przywnazowaty sye mamy k wrchnyemu icrusalemu, toczys krały nebeskemu.

1 ZAklady geho w horach fwatych; —

2 myluge hofpodyn wrata fyonfka nad wffietky ftany yakubowy.

3 Slawna mluwena iu o tobie, mye- 10 sto bozie;

4 Pomnyety budu raab a ba-[74] bylona, wyeduczich mne;

Tot czyzozemczy, a tyry a lyd murzymfky,⁵) ty fu byly tam.

5 Czyly fyon dye: czlowyek a czlowyek narodyl fe w nyey,⁶) a on zalozyl gy,⁷) wrchny?

6 Hofpodyn prawyl v pyfmye lydfkem a knyezat tyech, gyz gfu byly 20 w nyem.

7 Iako radugyczich wffiech przyebytek w tobye.

LXXXVII

Tento zalm vczynyl dawid, kdiz nemahal, aby gemu buoh dele zdrawye 25 prodlil.

2 HOfpodync, boze fpafenye meho, we dne gfem wolal y w noczy przied tobu.

3 Wendy przied tye modlytba ma, so nachyl v¦cho twe ku profbye mcy.

4 Nebo naplnyena geft zlym duffye ma; a zywot moy peklu fye przyblyzil.

5 Przymyenyen fem f chodyczymy⁸) ss w gezero, vczynyen fem yako człowiek bez pomoczy;

6 mezy mrtwymy proft,

5

^{&#}x27;) gfy po straně připsáno. — ²) Vynecháno: hofpodyne. — ³) Za tím vynecháno: we-lyka. — ⁴) Vynecháno: boze. — ⁵) M. murzynfky Aethiopum. — ⁶) M. w nyem. — ⁷) M. gey. — ⁸) M. f fchodyczymy, cum descendentibus.

Iako ranyeny fpycze¹) w hrobych, gychze nepomnyff wyccze, a ony od ruky twey zahnany fu.

7 Polozyly mye w gezerv nyffyem,5 w temnych í wítyeny ímrtelnem.

8 Nade mnv potwrzeno geft rydanye twe, a wffetky wlny twe uwedl || fy na mye.

9 Daleky fy vczynyl zname me
10 ode mne, polozyly mye w mrzkoft fobye.

Wdan fem y newychodyech.

10 oczzy mogy zneduziwile pro nedoftatek.

15 Wolal fem k tobye, hofpodyne, czely den, rozproftrzech k tobye rucze mogí.

11 Czyly mrtwym budeff czynyty dywy, nebo lekarzy wzkrzyeffye, y wfpowyedagy fye tobye?

20 12 Czyly wyprawy ktery w rowye myloft tw^{*}, a prawdu twu w ftraczeny?

13 Czyly poznany budu we tmach dywowe twogy, a prawo twe | w zemy zapomanutey?

14 A yaz fem k tobye, hofpodyne, wolal, a rano modlytba ma przycdende tye.

15 I procz, hofpodyne, zapuzugeff
 modlytbu mv, a²) odwraczugeff oblyczey fwoy ote mne?

16 Chudy fe^m yaz a w ufyly od mladofty mey; powifien fem, ale ponyzen a zamuczen.

17 Na mye wzefily hnyewowe twogy, a zftrachowe twogy zam^vtyly mye.

18 Obklyczyly myc yako woda czely den, obklyczily myc fpolu.

19 Wzdalyl³) fy ode mne przyctele 40 a blyznye[75]ho, a zname me od hubenftwye.

Chala⁴) o.

LXXXVIII

Tento salm vcsynyl korc, kdis opyct fye obratil k wyersyc a k chwale bosycy a k dawidowc⁵) pisycsny.

2 Milofty bozie na wyecznost budu spiewaty,

W pokoleny a pokolenye wzwyeztugy fprawedlnoft tw^u w uftech mych.

3 Nebo gfy rzekl: na wyecznoft myloft twa vprawena bude na nebefiech, vgednana bude wyera twa w nych.

4 Rozlozyl fem vstawenye wywolenym mym, przyfahl fem dawydowy, fluze memu:

5 az na wiecznoft przyprawym fyemye twe, 15

I vítawym ot pokolenye az do pokolenye ftolecz twoy.

6 Zpowyedye nebefa dywy twe, hofpodyne, a takcz wyeru twu we zboru fwatych.

7 Nebo kto w oblacziech przyrownawa fe k hofpodynu; rowen bude bohu w fynyech boziech?

8 Buoh, genz blahoflawen geft w radye fwatich, welyky a hrozny nade **5** wffemy, gyz okolo geho fu.

9 Hofpodyne, boze fylny, kto rowen tobye? moczen gfy⁶) a wyera twa okolo tebe.

10 Ty wladneff moczy morfku, 30 hnutye ale wln geho ty vtyffyl fy.

11 Ty fy pony zyl yako ranyeneho pyffneho, w loktu fyly twey rozpraffyl fy neprzately twe.

12 Twa fu nebefa, a twa geft ze- 35 mye; okrffl zemfky a pllnoft geho ty fy zalozil;

13 polnoczny ftranu a morze ty fy ftworzyl;

Tabor a ermon w twem gmenu fye 40 wzwefele;

¹) Nad ž v rukopise znaménko. - ²) a nemá se čísti. - ³) Za tím vyškrabáno y. ⁴) M. Chwala. - ⁶) M. dawidowye. - ⁶) Vynecháno: hofpodyne.

5

- **2**0

14 twoy loket s moczy:

Utwrd fye ruka twa, a wzwyff fe prawycze twa.

15 prawo a fud prziprawa stolcze s tweho,

Mylofrdye a wycra prziedcydu oblyczey twoy.

16 blazeny lyd, genz vmye radowanye.

10 Hof|podyne, w fwietlofty oblyczege twebo budu chodyty;

17 a we ymenu twem wzwefele fye czely den; a w prawye twe^m budu wzwyffeny.

15 18 Nebo flawa fyly gich ty fy, a w dobrowolenftwi twem wzwyffy fe roh naff.

19 Nebo hofpodynowo geft wzietye naffie, a fwateho ylrahele krale naffeho.

20 Ty gfy mluwyl u wydyeny fwatym twym, y rzekl fy: polozich pomocz w mocznem a wzwyffyl fem wywolencze z ofady mey.

21 Nalez dawyda, fluhu meho, oles gem fwatym [76] mym pomazach geho.

- 22 Ruka wedye ma bude pomahaty gemu, a ramye me potwrdy geh^o.
- 23 Nycze neprofpiege neprzietel na
  30 nyem, a fyn nefprawedlnofty nevffkody gemu.

24 I porziczy ') przied nym neprzately geho, a nenawitnyky geho v bych obraczy.

33 25 A wyera ma a myloft ma f nym, a we ymenu mem zwyffy fie roh geho.

26 I polozym v morzy ruku geho, a w rziekach prawyczy geho.

40 27 On wzowe mye: otecz moy gly ty, buoh moy a przygymatel | fpafenye meho.

28 A yaz prwenczem polozym geho, wyfokeho przied krały zemfkymy. 29 Na wyecznost schowam gemu mylost mu, a swyedeczstwye me wyerne gemu.

30 I polozym na wyek y wyeky fyemye geho, a ftolecz geho yako dny 5 nebeľke.

31 Kdy ale odftupye fynowe geho zakona meho, a w fudyech mych nebudu chodyty,

32 Acz fprawedlnofty me²) budu 10 proklynaty, a kazanye meho nebudu ftrzieczy,

33 Nawffczycwym v metle nefprawedlnofty || gych, a vbyty hrzyechi gych; 15

34 Mylofty ale mei nerozdyely od nycho, any vffkodym na prawdye mey,

35 Ny vprznym vstawenye meh^o, a czoz wychodye z rtu mu, neuczynym zwrzena.

36 Gednu fem przifahl na fwatem mem, acz dawydowy felzy:

37 fyemye geho na wiecznoft oftane;

38 A zítolecz geho yako fluncze prziede mnv, a yako myefiecz fwrcho- 25 wany a na wyecznoft a fwyedek na neby wyerny.

39 Ale ty odpudyl fy a potupyl fy, owahal fy³) | pomazancze fweho.

40 Odwratyl fy vprawu fluhy twe- 30 ho, oprznyl fy na zemy fwatynu geho.

41 Zkazyl fy wffetky ploty geho, polozil fy twrzy geho ftraffydlem.

42 Ztrhaly gſu geho wſſyczkny mynugyczy czieſtu; vczynyen geſt ruhota ³⁵ ſuſedom ſwym.

43 Zwyffyl fy prawyczy ztyfkugyczich geho, zwefelyl fy wffietky neprzately geho.

44 Odwratyl fy pomocz mecze ge- 40 ho, y nepomahal fy gemu v bogy.

45 Zkazil fy geho od oczificzenye, a stolecz geho [77] na zemy fy zetrziel.

¹) M. porziesy, concidam. — ²) me po straně připsáno. — ³) distulisti.

46 Umenffyl fy dny czafu geho, oblyl fy geho hanbu.

47 Dokudz, hofpodyne, odwraczugeff do fkonczeny^o? rozhorzy fe yako 5 ohen hnyew twoy?

48 Rozpomen, ktera geft ma podftawa; y czy wedye geflytnye vftawyl fy fyny ludfke?

49 Ktery geft czlowyek, genz bude 10 zyw, a neuzrzy fmrty? zprofty duffy fwu z ruky pekelney?

50 Kdc fu mylofty twe ftare, hofpodine, yakoz fy przyfahl dawydowy v prawdye twey?

15 51 Pomny, hofpodyne, vkory fluh twych, gyz | fem zdrzał w lonu mem, mnohich wlastech, 1)

52 Gyz gſu vkaraly neprzietele twogy, hoſpodyne, giz ſu vkaraly promye-20 nyenye pomazancze tweho.

53 Blahoflawen hofpodyn na wiecznofti: bud!

LXXXIX

Tento salm vcsynil david po modlitbyc, ktcrus buoh moysyefowy rsckl, 25 kdis wywedl sydy z egipta na pufcz.

1 HOfpodyne, vtoczyficze vczynyen fy na^m od pokolenye v pokolenye.

2 Drzyewe nez hory byechu, anebe²) ftworzena byeffie zemye a okrffl,—

so od wycka v wyck ty gfy, buoh.

3 Neodwraczuy czlowycka v pokorze; y rzekl fy: obratte fye, fynowe czlowyeczy.

4 Nebo tyficz let przied oczyma
s5 geho³) | yako den wcczerayffy,⁴) genz mynul,

A ftraze w noczy;

5 gyz za nycz magy, gich leta budu.

6 Rano yako zelyna mynv, ⁵) rano zkwetny a myn, weczer fpadny, ztwrdny a zfechny,

7 Nebo fmy ztaly⁶) w hnyewye twem, a w rydany twem fmuczeny 5 fmy.

8 Polozyl fy nefprawedlnofty naffe przied febu, wyck naff w ofwycczeny oblyczege tweho.

9 Nebo wffyczny dny⁷) naffy fc- 10 ffly fu, a w hnyewye twem zhynuly fmy.

Leta naffe yako pavk rozmyfflena budu;⁸)

10 dnee let naffich⁹) w nych, fedm- 15 defat let;

Ale acz v moczech twich — ofmdefat let, potom wyecz gych vfyle a boleft;

Nebo nadeyde tychoft, y budem 20 trefktany.

11 Kto zna mocz hnyewu tweho, a pro ftrach ¹⁰) hnyew twoy

12 rozczifty?

Prawyczy twu tak znamu vczyn, a 25 vczene frdczem v mudrofty.

13 Obrat fie, hofpodyne, az donyekud? a profeben bud nad fluhamy twymy.

14 Naplnyeny¹¹) fmy rano mylofty 30 twey; wefelyli fmy fyc y kochaly smy¹²) fyc we wffyech dnech naffych.

15 Radowały smy fe [78] pro dny, w nychz fy ny ponyzyl, a let, gyz fmy wydyely zlee. 35

16 Wzezrzy na fluhy fwe a na fkutky twe, a opraw fyny gich.

17 I bud fwyetloft hofpodyna, boha naffeho, na nas, a fkutky ruku naffy opraw na nas, a dyelo ruku naffy 40 opraw.

¹) M. włafty. — ²) M anebo. — ³) M. twyma. — ⁴) ccz předěláno škrabáním z ecz. —
⁵) M. myn, transeat. — ⁶) defecimus. — ⁷) Za tím vyškrabáno e. — ⁸) Chybně za latinské meditabuntur. — ⁹) Na rasuře. — ¹⁰) Vynecháno: twoy. — ¹¹) Na rasuře poslední y. — ¹²) V rukopise: kochalys my, jakož v. 15; Radowalys my což svědčí o písaři zcela řemeslnickém a nedbalém.

5

XC

Tento salm vczinil dawid, kterchos tocsyf osnamowały dawidowy; a to spycwanye bila chwala, kterus chwalu angelowe zostali po lucsyperowy, gens

5 stressen bil s nebe, spyewali su.

1 GEnz bydly w pomoczy wrchnyeho, w zaflonye boha nebefkeho wzbydly.

2 Dye hofpodynu: przygymatel moy 10 gfy ty a vtocziffcze me, buoh moy, bvdu vffaty wen.

3 Nebo on wyprofty mye z ofydl lowczowych, a od | flowa oftreho.

4 Pleczoma śwyma zaflony tyc, a 15 pod perzym geho budeff vffaty.

5 Sczytem obklyczy tye prawda geho; newzbogyff fye od ftrachu nocznycho;

6 Od ffypa letyeczieho we dne, od
wycczy chodyeczie we tmyc, od ftrziecze¹) a byeffa polednyho.

7 Padnu od boku tweho tyffycz, a defet tyffyczow od prawycze twey, ale k tobye fye neprzyblyzy.

 8 Wffakoze oczyma twyma znamenaff, a odplatu hrzyeffnych vzrzyff.
 9 Nebo ty fy, hofpodyne, nadyege ma; || v przyewyfokem polozyl fy vtoczyffcze me.

.

Neprzifupy k tobye zlee, a bycz neprziblyzy fye k ftanu twemu.
 11 Nebo angelom fwym rozkazał o tobye, aby tebe ftrzychly na wfficch czieftach twych.

ss 12 Na ruku ponefu tyc, aby fnad neobrazyl o kamen nohy twey.

13 Na kralikowy a bazylyffku budef^{*} chodyty, a potlaczyff lwa a geffczera.

14 Nebo v mye vffal, wyprawym60 gey; zaflonym gey, nebo poznal gmye me.

15 Wzwolal ke mnye, a yaz vílyffy geho, f nym | fem w fmutcze; zproftym geho y oflawym geho.

16 Dluhofty dnyy naplnym geho, a vkazy gemu fpafytele meho.

Chwala oczi y fyn.

XCI

Tento zalm vczynyly fu zakonnyczy profycze dawida, aby gey w nediely rano kazal zpyewaty.

2 DObro geft zpowyedaty fye ho- 10 fpodynu, a zpyewaty gmenu twemu, prziewyfocze:²)

3 Na zwyestowany rano mylosty twey, a prawdu twu przies nocz,

4 W defyety ftrvn zaltarzy, f pycffny 15 w huflech.

5 Nebo fy pychlal³) mye, hofpodyne, w uczynyeny twem, a w fkutczich ruku twu wzwefelym fye.

6 Kako wzwelczeny [79] gſu ſkut- 20 cży twogy, hoſpodyne ! welmy hluboka⁴) uczynyeny gſu myſſlenye twa.

7 Muz nefmflny⁵) nepozna, a blazen nevrozumye tomu.

8 Kdyz wzendu hrzieffny yako fye- 25 no, a zyewye fye wffyczny, gyz czynye nefprawedlnoft,

Aby zhynuly na wyek y wyeky,

9 ale ty wrchny na wyccznoft, hofpodyne. 30

10 Nebo tot neprzietele twogy, hofpodyne, nebo tot neprzietele twogy zhynu, y rozpraffeny budu wffyczny, gyz czynye nefprawedlnoft.

11 I wzwyffen | bude yako gcdno- 35 rozzecz roh moy, a ftaroft ma v myloft zyczney.

12 I potupylo oko me neprzately me, a wftawagiczich na mye zlobywnykow vflyffy vcho me.

') ab incursu. — ²) Altissime (Vok). — ³) delectasti. — ⁴) Za tím rasura. — ⁵) M. *nefmyfiny* (insipiens.)

13 Prawy yako palma wzektwe, a yako czedr lybanfky wzplodye fe.

- 14 Wfazeny w domu boha naffeho, ¹) w fycnech boha naffeho wzektwu.
- 5 15 Geffcze wzplodye lye w ftarofty zyczney, a dobrzie trpyelywy budu, 16 aby zwieftowaly,

Nebo prawy hofpodyn, buoh²) naff, a nenye zlofty w nyem.

10 Chwala oczy. ||

XCII

Tento salm dawid prsikasal sakonnykom rsekaty ofm dny po obrzesany dyety.

1 HOfpodyn kralowal, kralu oble-15 czen geft; oblekł fye hofpodyn fylu a prziepafał fye.

A tot vtwrdl okrífl zemíky, genz fye nepohne.

2 Uprawen stolecz twoy z toho 20 czafa; od wyeka ty gfy.

3 Wzdwyhly rzeky, hofpodyne, wzdwyhly hlas fwoy,

Wzpodygaly³) rzieky wlny fwe.

4 od hlafow wod mnohich

Dywne zdwyzenye morfke; dywny na wyfofty hofpodyn.

5 Swyedeczftwye twa wyerziczie⁴) vczynyena fu przielyff. domowy twemu fluffie | fwatoft, hofpodyne, na dlu-

80 hofti dny. Chwal'.

XCIII

Tento zalm zlorzeczeftwye od dauida wiflo geft na wfeczky fwe protywnyky.

1 BOh míty hofpodyn; boh míty 35 wolnye czynyl.

2 Wzwyff fye, genz fudyff zemy; zaplat odplatu pyffnym.

3 I dokudze hrzieffnyczi, hofpodyne, dokudze hrzieffnyczy wzchlubie fye?

4 Wyprawye y wzmluwyc nefprawedlnoft? wzmluwye wffyczkny, gyz czynye neprawo?

5 Lyd twoy, hofpodyne, ponyzyly, a dycdynu twu nuzyly.

6 Wdowu a przychozy zahubyły a fyrotky zbyły.

7 rzekly: nevzrzy hofpodyn, any 10 vrozumye [80] buoh yakubow.

8 Urozumyeite nefmyflny⁵) w lidech, a blazny nyekdy fmyflte.

9 Genz vfadyl vcho, neuflyffy, genz flozyl oko, neznamena? 15

10 Genz trefkcze wlafty, newzlage, genz vczy człowieka vmyeny?⁶)

11 Hofpodyn wye myfflenye lydfka, nebo geffytna gfu.

12 Blazeny człowiek, gehoz ty ka- 20 zeff, hofpodyne, a zakonu twemy vczyff geho,

13 Aby vtyffil gemu ode dny zlych, az wykopagy hrzieffnem^v dol.

14 Neboty hofpodyn neodpudy so ofady fwey, a dyedyny fwey neodflypye.

15 Az ty fye prawo obraty w fud, a gyz podle geho wffyczkny, genz praweho fu frdcze.

16 Kto witane fe mnv proty protywnykom? a kto ftane fe mnu proty czynycziem nefprawedlnoft?

17 Gednoze hofpodyn pomoze my, bez mala bydlyla by v pekle duffe ma. 35

18 Acz dyech: hnula fye noha ma, myloft tw^a, hofpodyne, pomozieffe my.

19 Podle mnoftwye bolefty mych w frdczy mem vtyechy twe obwefelyly fu duffy mv.

20 Czy fe tebe przydrzy ftolicze nefprawedlnofty, genz || fkladaff vfyle w kazany?

') nasscho psidáno v českém překladě. — ³) Na rasuře. — ³) M. Wzpodyały (mezi g a a rasura). — ⁴) credibilia. — ⁵) Za tím v orginale okrasa. — ⁶) Za tím rasura.

5

30

21 Haziechu fye w duffy praweho a krew newynnv odfuzowachu.

22 Y vczynyen my geft hofpodyn vtoczificze, a boh moy v pomocz nas diege mey.

23 I wraty gym nefprawedlnofty gich a w zlobye gich zatraty ge, a zatraty gie hofpodín, boh naff. Chwala ot.

wala OL.

XCIV

10 Toto spyewanye david na kazdi den spyewal v archy.

1 POydyete, wefelmí fye hofpodynu; raduymy fye bohu, fpafytely naffemu;

15 2 Prziedeidiem ¹) obliczey geho w zpowyedy, a w chwalach raduymy fe gemv.

3 Nebo boh welyky hof|podyn, a kral welyky nade wffemy bohy;

4 Nebo w rucze geho fu wffyczkny kragy zemffczy, a wyfofty horne geho gfu;

5 Nebo geho geft morze, a on vczynyl gie, a fuchu rucze geho ftwo-25 rzyle.

6 Poydyete, modlmy fie a padnyemy y placzmy przied hofpodynem, genz vczynyl ny.

7 nebo gest on hospodín, boh nass,

30 A my lyd paftwy geho a owcze ruku geho,

8 Dnes, acz hlafu geho pofluchaty budete, nerodte otwrzowaty frdecz²) waffich

35 9 Iakoz w rozdrazeny [81] podle dne pokuffenye na puffczy, kdezto pokufyly mne otczy waffi, pokufily y wydyely fkutky me.

10 Cztyrzydczety let hnyewen fem
40 b³) byll pokolenye tomv y rzekł fem: wezdy tyto bludye frdczem.

11 A ty nepoznaly czieft mych; yakoz fem przyfahl w hnyewye mem: acz wendu v pokoy moy.

XCV.

Tento salm vczynyli fu filisteowe, przygymaczy f nym proroky a sydi, kterzyz 5 archu moyzyefowu przyncfly bycchu; a tak kdiz filistowe wsaly bicchu archu a potom pro weliku ranu gy wratili, tchdi prorokowe tycmto salmem tu archu przygyely fu, rzkucze: 10

1 ZPyewayte hofpodynu pyefen nowu, fpyewayte hofpodynu wffietka zemye.

2 Zpyewayte hofpodynu a blahayte gmenv geho. zwyeztuyte ode | dne 15 w den fpafenye geho.

3 Zwyeftuyte mezy wlaftmy flawu geho, we wffyech lydech dywy geho.

4 Nebo welkí hofpodyn a chwalny przielyff, hrozny geft nade wffiemy 20 bohy;

5 Nebo wífyczkny bohowe wlafty byefowe; ale hofpodyn nebeffa vczynyl.

6 Zpowyed a krafa przyed nym; fwatoft a welebnoft w fwyeczeny geho. 25

7 **P**rzyneste hospodynv honytwy ^z wlasty, przyneste hospodynu slaw^{*} a czest;

8 przyneste⁴) chwalu gmenu geho.

Wzdwyhnyete obyety a wen dyete 30 w fyen geho;

9 modite fye hofpodynu w fieny fwatey geho.

Zamuty fyc przied obliczegem geho wffietka zemye; 35

10 rczete v wlaftech, ze boh kralowal.

A tot oprawyl okrffl ze^mſky, genz fye nepohne; fudyty bude lyd w ſprawedlnofty.

11 Raduyte fye nebefa, a wefel fye 40 zemye, zamut fie morze a plnoft geho;

¹) Na rasuře *iem.* ²) *ecs* na rasuře ³) *b* přeškrtnuto. ⁴) Vynecháno: *hofpodynu*, jak jest v ŽW.

Tehdy zwefele fie wffietko drzywye lefne

13 od obliczege hofpodynowa, ze 5 gde, nebo gde fudít | zemye.

Sudyty bude okol zemíky w íprawedlnofty a lid fwoy v prawdye fwey. Chwa.

XCVI

10 Tento salm vcsynyl dawid, kdis skrse mylost bosy spomoczen a wratyl sye, kdis bieffe odehnan.

1 HOfpodyn kralowal; wefel fie zemye, raduyte fye oftrovowe mnozy.

2 Oblaczy a mhla okolo geho, pra-15 wo a fud poprawenye ftolycze geho. 3 Ohen przied nym poyde, y zaplameny okolo¹) neprzately geho.

4 Przyfwyetyly²) blyfkotyny geho so okolv³) zemfkemu; wydiela y pohnula fye zemye.

5 Hory yako wozk zeffkrzwiely⁴) od obliczege hofpodynowa, od obly[82]czege bozieho wffyczka zemye.

- 6 Zwyestowala nebesa prawo geho, 25 a wydyely wffyczkny lyde flawu geho. 7 Pohanyeny budte wffichny, gyz fye modlee rytynam, a gyz fye chlubie w obraziech fwych.
- Modlte fie gemu wfficzkny angele 30 geho.

8 vílyffala y zradowala fie fyon.⁵) I wzwefelyly fe dczery yudyny pro fudy twe, hofpodyne.

9 Nebo ty⁶) naywyffy nade wffy zemy; 35 przielyff zwyffen gfy nade wffie bohy.

10 Gyz mylugete hofpodyna, nenawidte zleho; ftrzieze hofpodyn duffy fwatych fwych, z ruky hrzieffnykowy

40 wyprawy gye.

11 Swyetloft wzeffla geft prawemu a prawym frdcze radoft.

12 Raduyte fye, fprawedlywy, w hofpodynu, y zpowyedayte fye pamyety fwatey geho.

Chvala otczy.⁷)

Sobothny nocturn.

XCVII

Sskrze tento zalm dawid prorokowal, se hospodyn ma sye naroditi z geho Syemene. A tuto syc poczyna sedmy 10 nocturn.

1 SPyewayte hofpodynv fpyewanye nowe; nebo dywy czynyl.

Spafil gemu prawyczy geho a loket fwaty geho. 15

2 Znama vczynyl hofpodín fpafytele fweho, przied wlaftmy zgewil prawo fwc.

3 Rozpomanul geft mylofty fwey a prawdy fwe domowy yfrahelowu. 20

Wydyely wffyczny kragy zemffczy fpafytele boha naffeho.

4 Raduy|te fye bohu, wffytka zemye; fpyewaite a weffelte fie a pyeyte.

5 Pieyte hofpodynu w huflech, w hu- 25 flech a hlafem chwalnym;

6 w trubach dutych a hlafem truby 8) rohowe.

Raduyte fye przied kralem hofpodynem;

7 hny fye morze a plnoft geho, okrffl zemíky, a gyz bydle v nyem.

8 Rzieky wztleffczy ruku, fpolu hory fye wzwefele

9 przied hofpodynem, ze gde fudyt 35 zemvc.

Sudyty bude okoł zemfky w prawye a lid twoy w fprawedlnofu. Chwala oczy y fynv.⁹) [83]

¹) Za tím rasura. — ²) M. przyefwyetyły, jak v ŽG. — ³) v předěláno z o škrabáním. — 1) Za se vyškrabáno w; fluxerunt. — 5) fyon fem. podle lat. — 7) Za tím vynecháno: hofpodyne, Dominus. — 7) Tento fádek a 4 následující na rasuře. — 8) y na rasuře. — 9) Chwalu... vyškrabáno, viděti lze pouze stopy písma.

30

XCVIII

Tento salm przysujy k drzycunycmu.

1 HOfpodyn kralowal: hnyewayte fye lyde; genz fedyff na cherubyn: hny fe zemye.

5 2 Holpodyn w lyonv velyky a wyloky nade wlyemy lydmy.

3 Zpowyedayte fe gmenu geho welykemu; nebo hrozne a fwate geft,

4 a czeft kralowa fud myluge.

Tys vczynyl oprawydla; fud a prawo w yakubowy tys vczynyll.

5 Wyffte hofpodyna, boha naffeho, a modlte fe podnozy noh geho, neboty fwata geft.

15 6 Moyfes a aron mezy knyezy geho, a famuel mezy | tyemy, gyz wzywagy gmye geho.

Wzywachu hofpodyna, a on flyffyffe ge;

 7 a z flupa oblaczneho mluwy^effe k nym.

Chowachu świedeczstwye geho a kazanye, gyz dal gym.

8 Hofpodync, boze naff, ty fliffy^effe s gich; ty ¹) fy lytoftiw bil gym a mftye

ke wffem nalezenym gich.

9 Wyffte hofpodyna, boha naffeho, a modlte fe na horze fwatey geho; nebo fwaty hofpodyn, buoh naff.

30 Chw~.

XCIX

Tyemto salmem poddany dawidowy fu odpowyedycły k tomu powolygycse, se geho profrocsftwyc²) chtycły wyerzyty rskucze tak:

38 2 RAduyte fye bohu, wffyetka zemye; fluzte hofpodynu v we fely.

Wendyete przied oblyczey geho a³) radofty.

3 I wyezte, zet⁴) on geft boh; on vczynyl ny, ale⁵) ne ony ny;

Lyd geho a owcze paftwy geho.

4 wendyete u wrata geho we fpowy^edy, w fyeny geho w chwale; zpo- 5 wyedayte fe gemv.

Chwalte gmye geho;

5 neboty myekky⁶) geft hofpodyn; na wyecznoft myloft geho, a az od naroda do naroda prawda geho. 10

C.

Skrze tento zalm odpowyediel prwe, kdiz buoh gemu przykazal, aby gemu fluzyl, tak rzka:

1 Mylofrdye a fud budu zpyewaty, tobyc, hofpodyne, ¹⁵

Wzpiegy,

2 a vrozumyegy na | czieftye nezkaleney: kdyz przydeff ke mnye.

Prochozowach w nepoffkwrnyenye frdcze meho proftrzied domv meho. 20

3 Newykladach przied oczyma myma wyeczy neprawey; gyz czynye prziestupenye, nenawydyech;

Neprzigalo fe mne

4 frdcze krziwe; vhybugyczieho ode **5** mne zlobyweho nepoznawach.

5 Omluwugyczieho taynye bliznyeho, tomv fye protywych.

Pyffneho oka a nefyteho frdcze, ftyem negedyech.

30

6 Oczy mogy k wyernym zemye, a[84]by fedyely fe mnv; chodye na czieftye nefkaleney, ten mnye fluzyeffe.

7 Nebude bydlyty proftrzied domu meho, gyz czynye pychu; genz mlu- 35 wye neprawdu, neoprawowal przied oczyma myma.

8 Z gyttra⁷) zabygyech wffyetky hrzyeffnyky zemfke, abych zatratyl

 ^{&#}x27;) Před tím vynecháno: bose (Deus). — ²) Snad m. proroczftwye. — ³) M. v. – ⁴) Vynecháno: hofpodyn (Dominus). — ⁵) Za tím cosi vyškrabáno. -- ⁶) suavis, medky ŽW. –
 ⁷) Na druhým t² znaménko.

z myesta hospodynowa wsyetky czynyczye nesprawedlnost.

CI.

Tento salm vflawil david rzeczeneho wfyem w truchlostech a snamenagy fwatcho tyela bozycho.

2 HOfpodyne, vílyff modlytbu mv, a wolanye me k tobye przyd.

3 Neodwraczuy oblyczege tweho ode mne; kteryzkoly den muty^m | fye,
10 naklon ke mnye vch^o twe;

Hteryzkoly¹) den zwolam tebe, brzo vflifif⁸ mye.

4 Nebo zhynuly yako dym dnee mogy, a kofty me yako hlawnye²) 15 zefchly.

5 Byt fem yako fyeno, y zefchlo frdcze me; nebo z_{A}^{*} pomanul fem gyefty chleba meho.

6 Od hlafu ftonanye meho przylnula 20 vsta ma k mafu memv.

7 Podoben vczynyen fem pelykanowy puffczynnemu, vczynyen³) fem yako fycz w chyffech.

8 Bdyel fem y vczynyen fem yako zs wrabecz ofamyely na ftrzieffe.

9 Czely den "vkaraly my neprzietele mogy, a gyz mye chwalechu, proty mnye przyfahachu.

10. Nebo popel yako chleb gedyech, 30 a pytye me f placzem mycfiech;

11 Od oblyczege hnyewu, nelybofty twei, nebo zdwyh zetrzel fy mye.

12 Dnee mogy yak^o ftyen odeffly, a yaz 1ako feno zfechl fem.

36 13 Ale ty, hofpodyne, na wyecznoft oftaneff, a pamyet twa od pokolenye do pokolenye.

14 Ty wftana flytugeff fye nad fyonem; nebo czas flytowanye geho, nebo 40 prziffel czas; 15 Nebo flybily | fu fye fluham ⁴) kamenye yeho, a nad zemy geho fmylugy fye.

16 I zbogy^e fye wlafty gmena⁵) tweho, hofpodyne, a wffyczkny kraly 5 zemffczi flawy twey;

17 Nebo vítawyl hofpodyn fyon, a wydyen bude w chwale fwey.

18 Wzczrziel na modlytbu pokornych a nepotupyl prozby gich.

19 Napyfana budte ta v pokolenye druhem, a lyd, genz bude ftworzen, wzchwaly hofpodyna.

20 Nebo prozrzel z wiffofty fwatey fwey, hofpodyn f nebe na zemy zezrzel, 15

21 Aby vflyffal fto[85]nanye okowanych a zproftyl fyny zbytich,

22 Aby zwyestowaly w syonu gmye hospodynovo, a chwalu geho w geruzalemye,

23 We fnymany lydu w gedno, a kralove, aby fluzyly hofpodynv.

24 Odpowyedyel gemu na czieftye fyly fwey: maloft dny mych zpowiez my;

25 Neodzowuy mne v polowyczy clny mych; v pokoleny y pokoleny leta twa.

26 W poczatcze ty, hofpodyne, zemy fy zalozyl; a dyelo ruku twu gſu ne- 30 befa.

27 Ony zhyn^v, ale ty oftaneff; a wfficzkny yako rucho oftara gy fye.

A yako odyewaczku promyenyff ge, y promyenyeny budu;

28 ale ty tyzz wezdy gfy, a leta twa nczhynu.

29 Synowe fluh twych wzbidle; a fyemye gych na wycky fe oprawy.

40

36

10

Chwal.

¹) M. *Kteryskoly*; rubrikator napsal *H*, ačkoliv měl od písaře správně připsáno drobným písmem $k = -\frac{3}{2}$ cremium, *fkwarky* ŽW. $-\frac{3}{2}$ Za tím vyškrabáno *f*. $-\frac{4}{2}$ Vynecháno: *twym*. $-\frac{5}{2}$ *a* předěláno z *e*.

Skrze tento zalm przykazowal dawid na kazdy den pozehnaty fye zydom a geho duffy poruczity bohu naffyemu.

 BLahay, duffe ma, hofpodynu, a
 wffyeczko, czoz wnytrz mne geft, gmenu fwatemv geho.

2 Blahay, duffe ma, hofpodynu, a nerod zapomynaty wffieho odplaczenye geho;

10 3 Genz fye flytuge nade wffiemy nefprawedlnoftmy twymy, genz vzdrawuge wffietky || nemoczy twe;

4 Genz wyplaczuge z zatraty zywot twoy, genz korunvgie tye v mylofty 15 a w htoftyech;

5 Genz naplnugie w dobrem zadoft twu: obnowye fe yako orlowa mladoft twa.

6 Czynye mylofty hofpodyn a fud 20 wffiē^{m 1}) nafyle trpieczym.

7 Znamy vczynyl cziefty (we moyzieffowy, fynom yfrahelowym wole fwe.

8 Myloftywccz a myloftywy hofpodyn, dluho czekagyczy a mnoho my-

s loftyw. 9 Ne na wiecznoft fye zhnyewa, any

na wyeky fie rozhro|zy.²)

10 Ne podle hrziechow naffiech vczynyl nam, any podle nefprawedl-30 noftech naffich odplaczuge nam.

11 Nebo podle wyfofty nebe od zemye potwrdyl myloft fwu nad bogyczymy febe;

12 Gelykoz geft dalek wzchod od 35 zapada, tak daleko vczynyl od nas nefprawedlnofty naffe.

13 Kakoty flytuge fye otecz nad fyny, flytowal fie hofpodyn nad bogyczymy febe.

 40 14 neboty on poznal flozenye naffe, Rozpomanul, ze prach fmy. 15 czlowyek — yako feno dne geho, yako kwyet [86] polny — tak okwetnu:³)

16 Nebo duch mync od nyeho, y neoftane y nepozna wyecz mycsta sweho.

17 Ale myloft hofpodynowa od wiecznofty az do wiecznofty nad bogyczymy geho.

A praw^o geho na ⁴) fyny fynowymy 10 18 tyem, gyz chowagy vftawenye geho,

I pomnye kazanye geho, k uczinyenye gych.

19 Hofpodín na neby vczynyl fto- 15 lecz fwoy, a kralowftwye geho wffyemy bude wlafty.

20 Blahayte hofpodynu andyely geho, moczny fylu, czynyecze flowo geho ku pofluchany hlafu rzeczzy geho.

20

21 Blahayte hofpodynu wfficzkny fyly⁵) geho, fluhy geho, gyz czynyte woly geho.

22 Blahayte hofpodynv wffyczkny fkutczi geho, we wffiem fwyetie wlada- 25 nye geho. blahay, duffe ma, hofpodynv.

CIII

Tyemto zalmem duffye vezynyema bude angelom podobna neb fwata.

1 BLahay, duffe ma, hofpodynu. hofpodyne, boze moy, wzwelyczen fy 30 welmy.

Zpowyed⁶) a⁷) krafu fy fe oblekl, 2 odyen fwyetlofty yako ruchem. Zproftrzew⁸) nebe yako kozzy,

3 genz krygeff wodamy horzeynye 35 geho,

Genz kladef^s oblak w fchod twoy, genz || chodyff na perzy wyetrowem;

4 Genz czynyff andyely twe duch^y, a fluhy twe ohen zhuczy. 40

') Skratek a též m nadepsáno. — ') M. wshrosy. — ') M. okwetne. — ') M. nad. —
') Na rasuře. — ') M. W spowyed. — ') a předěláno z k. — ') extendens.

5 Genz fy vftawyl zemy¹) na vftawyczenftwi^e gegye, nenachyly fye na wycky y wyeky.

6 Bezden yako rucho odycnye ge-5 ho; na horach ftanu wody.

7 Od lanye tweho zabyehnv, od hlafu hromu tweho fie wzbogie.

8 Wzchodye hory a fchodye pole na myefto, gycz fy załozil gym.

 9 Mezy polozil fy, gyez neprzieftupye, any fye obratye zakrywat zemye.
 10 Genz wypuff czieff ftudnycze v podolech; proftrzed hor poteku wody.

11 Budu pyty wfietka zwyer^zata

15 lefna;²) czekaty budu loffowe w zyezy fwey.

12 Nad nymy ptaczy nebeffczy wzbydle; z proftrzed oppok dadye hlas.

13 Wlaze hory z wyfofty fwich;
 z plodu fkutkow twich nafyty fe zemye.
 14 Wywodye fyeno fkotu a zelynu fluzbye lydfkey,

Abı wywedl chleb f zemye,

- 25 15 a wyno aby tyeffylo frdcze lydfke, Aby obgefnyl oblyczey geho w olegy,
   a chleb frdcze czlowyeczyho pofyly.
  - 16 Na[87] fyty fye drzy^ewie polne a czedry lybanffczy, giez vładyl;

17 tam wrabczy fe zhnyczdye,
 Rarohow dom weywoda geft gich;
 18 hory wyfoke gelenom, opoka vtoczyffcze gezom.

19 Uczynyl myefiecz w czały; fluncze 35 poznalo zapad fwoy.

20 Polozyl fy tmy, y vczynyena geft nocz; w nyey przieidu wffye zwyerzata lefna:

21 Mladyata lwow rzewucz, aby po-40 padly, y hledaly pokrmv od boha fobyc.

22 Wzefflo fluncze, a febrala fu fye, a v peleffyech fe fwych fkladu.

23 Wynde czlow yek k dyelu fwemu, a k dyelany fwemu az do weczera. 24 Kako zwelyczeny glu fkutczí twogy, holpodyne! wffie v mudrofty gly vczynyl; naplnyena gest zemye wladanye tweho.

25 To morze welyke a ffyroke ru- 5 kama: lazuky³) tamo, gychz nenye czyfla,

Zywyely⁴) malitka s welykymy.

26 tamo lodye budu mygety;

Geffczer ten, gehoz gfy ftworzil, ku 10 poyhrawany⁵) gemu.

27 wffyetko od tebe czeka, aby dal gym krmy w czas.

28 A kdyz gym ty daff, zberu; a kdyz otewrzeff || ruku twu, wffetko fe 15 naplny dobroty.

29 Ale kdyz odwratyff oblyczey twoy, fmutye fye; odeymeff duch gych, y zhynu a v prach fwoy fie nawratye.

30 Wipuft duch twoy, a ftworzena so budu, y obnowyff obliczey zemfky.

31 Bud chwala hofpodynowa na wycky; wzraduge fie hofpodyn w fkutczích fwych.

32 Genz hledy na zemy, ⁶) a kaze fie 25 giei trzyefty; genz dotkne fie hory, y wzkurzie fie.

33 Wzpyewagy hofpodinu wzywotye mem; zpycgy bohu memv, do|nyz fem.

34 Utyeffena bud gemu wymluwa 30 ma; a yazty wedye wzkocham fye w hofpodínu.

35 Zahynte hrzieffny s zemye, a neprawy at negfu blahay, duffye ma, hofpodynu.

35

Chwa⁷) otczy y fynu y fwatem.

CIV

Tato bila prwa chwala davidowa, kdyz nayprwe przemohl bil fwe neprzately.

1 ZPowyedayte fye hofpodynu a 40 wzycwayte gmye geho; zwyeftuyte mezy wlaftmy fkutky geho.

') semy po straně připsáno. — ²) M. polfka (agri). — ³) reptilia. — ⁴) animalia. —
 ⁵) ad illudendum. — ⁶) Vyškrabáno za tím e. — ⁷) M. Chwala.

2 Zpiewayte gemv y pycyte gemu; wyprawte wflictky dywy geho.

3 Chwalte fyc we ymenv fwatem geho; raduy fe frdcze hledagyczych
5 hof [88]podyna.

4 Hledayte hofpodyna a potwrdte febe; hledayte oblyczcege geho wezdy.

5 Pomnyete dywy, ¹) giez vczynyl, zazraky a fudy vft geho:

6 Syemye abrahamowo, fluhy geho;
 fynowe yakubowy, zwolenyka geho.
 7 On holpodyn boh naff; wffietki zemye²) fudowe geho.

8 Pomnyel na wyeky vſtawenye
15 fweho, flowa, genz rozkozal³) w tyfycz pokolenye;

9 Czoz vlozyl ku abrahamowy, a przyfahy fwe ku yzakowy;

10 I vftawyl to yakubowy w ka2a|ny, a yfrahahelowy⁴) w uftawenye wyeczne,

11 Rzka: tobye dam zemy kanaanfku, obrwy⁵) dyedyny waffe,

12 Kdyz biechu czyflem kratkím a
²⁵ malo zeman gegycy.⁶)

13 I prziechodyly fu wlafty 7) do wlafty, a z kralowftwye k lydu gynemu.

14 Neoftawyl człowycka prziekazyty gym, a trefktal pro nyc krale.

30 15 Nerodte dotykaty pomazanczow mych, a v proroczich mych nerodte zlobyty.

16 I pozwal hladu na zemy, a wffitku twrdoft hlebowu⁸) zetrzyel.

35 17 Poflal przied nymy || muze; w robotyrzie prodan geft yofeff.

18 Pokorzily w okowach nohy geho; zelezo profilo duffy geho:

19 donyz neprzyfilo flowo geho,

 Wymluwa hofpodynowa rozplamenyla geho. 20 poslal kral y zprostyl geho; a knyeze lydske a pystyl geho.

21 Uftawyl gey hofpodu domu fweho, a knyezetem wffyeho zbozye fweho;

22 Abi zuczyl knyezata geho yako 5 fam fye, a kmety geho mudrofty by vczyl.

23 I wffel yfrahel w egypt; a yakub hoftem byl w zemy kamowye.⁹)

24 I zplodyl | lyd fwoy w nahle, a 10 potwrdyl geho na neprzately geho.

25 Obratyl frdcze gych, aby nenawydyely lydu geho, a left vczynyly w fluhy geho.

26 Pofla moyzieffe, fluh^v fweho, a 15 arona, gehoz zwolyl geho.¹⁰)

27 Polozyl w nych flowa znameny ¹¹) fwych a zazrakow fwych w zemy kamowye.¹²)

28 Poflal tmy y omraczil ge, y ne- 20 otrpczyl rzeczy fwich.

29 Obratyl w krew wody gich, y zbyl ryby gych.

30 Wydalla zemye gich zzaby w taynycziech krałow gych.

31 Rzekl, y przifila [89] pfye mucha, a ftyenka mficzie we wffyech kra-

grech gych. 32 Polozyl dzcze ¹³) grch krupy, ohen zzhuczy w zemy grch.

30

33 I zbil wynycze gich a fyky gych, a zetrzyel drziewo krayow gich.

34 Rekl,¹⁴) y przifila koblka¹⁵) a chruft, gehoz nebyeffe czyfla;

35 Y fzzere wffye feno w zemy 35 gich, y fnye wffe owocze zemye gych.

36 I zbiwffe prworozenftwyc w zemy gich, prwenftwo wffieho vfyle gych.

37 Y víwedl gie z ftrzyebrem a zlattem,¹⁶) a nebyeffe w pokolenye gích 40 nemoczny.

¹) Vynecháno: geho (ejus). — ²) in universa terra. — ³) M. rozkazal. — ⁴) M. yfrahelowy. — ⁵) M. obwrw. — ⁶) paucissimi et incolae ejus. — ⁷) M. z włafty — ⁸) M. chłebowu. —
⁹) M. chamowye. — ¹⁰) ipsum. — ¹¹) Písař počal psáti *f*, avšak potom zahnul v z; na konci vyškrabáno e. — ¹²) M. chamowye. — ¹³) pluvias. — ¹⁴) M. Rzekl. — ¹⁵) M. kobilka. — ¹⁶) Nad druhým t znaménko.

38 Radowala fye | geft egypt ¹) v wyftych ²) gich, nebo zpolchl ftrach gych na nych.

39 Rozproftrel³) oblak k zaflonyc
5 gych, a ohen, aby fwyetyl gym przies nocz.

40 Proffychu, y przygyde gerzabek, a chleba nebefkeho nakrmyl gie.

41 Rozdrzel opoku, y tekly wody, 10 y odefily w fuffe rzeky;

42 Nebo pomnyel flowa fwateho fweho, gefto gmyel ku abrahamowy, dyetiety fwemv.

43 I wywedl lyd fwoy u wefely, a 15 wywolenyky fwe w radofty.

44 I dal gym wlafty zemye, a vfyle lydfke obgely,

45 Aby ftrzychli || fprawedlnofty geho,⁴) a zakona geho wydobywaly.

20 Chwala otczy 1.

CV

Tuto chwalu wsdal dawid hofpodynu, kdis wycsnye fwc wcfty kasal po fobye a chtye gych sywot sachowaty.

1 ZZpowiedayte fie hofpodynv, ne-25 bo dobri geft, nebo.na wieky myloft geho.

2 Kto wymluwy moczy hofpodynowy, vflyffany vczynye wffetky chwaly geho?

30 3 Blazeny,⁵) gyz chowate fudu, a czynyte⁶) prawo we wffe czafy.

4 Pomny na ny, hofpodíne, w dobrowolenítwy⁷) lydu tweho; nawíſcziew nas w ſpaſytely twem:

35 5 Ku zrzeny w dobrotyc zwolenykow twych, k radowany w radofty | lydu twcho, aby tyc chwalyly f dycdynu twu. 6 Shrzieffyly fmy s otczy naffiemy, neprawie fmy czynyly, nefprawedlnoft fmy uczynyly.

7. Otczí naffy w egyptye nerozumyely dywom twym, nepomnyely 5 mnoftwye mylofrdye tweho.

I wzdrazdyły chodyccze na morzie, morze czrwene.

8 I fpafyl gye pro gmye fwe, aby znamu vczynyl mocz fwu.

10

90

9 I wzlaal morzy czrwenemu, y zfechlo geft; a wedl⁸) ge v bezdenyech, yako v puffczi.

10 I fpafyl gye z ruky nenawyftnyczíe, y wyku[90]pyl ge z ruky neprza- 15 telfke.

11 I przikryla woda fmuczugyczie ge; geden z nych neoftal.

12 I uwyerzyly flowom geho, y chwalily chwalu geho.

13 Brzo vczynyly, zapomanuly fu fkutkow geho; neftrpyely rady geho.

14 I pozadaly zadofty na puffczy, y pokufyly boha v bezwodu.

15 I dal gym prozbu gych, y poslal 25 fytoft w dusse gich.

16 I wzdrazdyly moyzieffe w hradiech, aarona, fwateho hofpodynova.

17 Otewrziela fie geft zemye y pozrzela datana, y przykryla nad fbo- 30 re^m | abyronowym.

18 I zazzehl fe ohen we fboru gich, plamen szehl hrzieffnyky.

19 I vczynychu telecz w orebye, y modhly fye rytynye. 35

20 I promyenyly flawu fwu w podobenftwye telezowe geduczieho fieno.

21 Zapomanuly fu hofpodyna, genz fpafil gye, genz vczynyl welykofty

w egyptye, 22 dywy w zemy kamowie,⁹) hrozy v morzy czrwenem.

^{&#}x27;) fem. podle lat. — ²) ch později přeškrtnuto. — ⁵) M. Rosproftrsel. — ⁴) Za geho dvojtečka. — ⁵) Za y vyškrabáno e. — ⁶) M. chowagy ... czyny. — ⁷) n předěláno z f a za y vyškrabáno e. — ⁸) d z čehosi předěláno. — ⁹) M. chamovne.

23 I rzekl, aby roztratyl gie, aby neftal moyzyeff, wywolenecz geho, v przielomenye przied nym,

Aby odwratyl hnyew geho, || aby ne-5 roztratyl gich.

24 a za nycze gmyely zemy zaduczy;

Newierzyly flowu geho,

25 y reptaly w ftany^ech fwych; 10 y nevflyffely hlafu hofpodinowa.

26 I zpodgal ruk^v fwu na nye, aby powrhl gye na puffczy;

27 Aby fwrhl fyemye gich w narodyech, a rozpraffil gie v wlaftech.

15 28 I fwyetyly fu belfegora, y gedly gfu pofwyeczenyny vmrlczowu.

29 I wzdrazdyly geho w nalezeny fwem, y zplozen geft w nych fpad. 30 I ftal geft fynees y vtyffyl,

10 y prziefta trzefenye.

31 I obracze no geft gemu ku prawu, od pokolenye v pokolenye az na wiecznoft

32 I wzdrazdyły geho u wody pro tywenitwie; y nuzen geft moyzyeff pro nye;

33 nebo otrpczyly duch geho,

I rozlozyl we rtu fwu.

34 neroztratyly wlasty, giez rzekł 30 hospodyn gym;

35 I imyeffeny iu s wlastmy, y nauczyly fe fkutkow gich,

36 y fluzyly rytyna^m gych; y flalo fie gym geft ku wrazy.¹)

35 37 I obyetowaly fu fyny fwe a dczery fwe czrtom.

38 I prohly krew newynnv, krew fynow a dczer fw[91]ych, gyez pofwietyly ritynam kanaanfkym.

I zabyta geft zemye w krewnycziech, 39 y poffkwrnyena geft w fkutczych fwich, y fmylftwo czinyly fu w nalezenych fwych.

40

40 I rozhnyewal fie geft rydanym hofpodyn;²) y zmrzkowal geft dyedynv fwu.

41 I dal gie w rucze wlastem; y wladly su gymy, gyz nenawydiechu gych. 5

42 I mutyly fu ge neprzyetele gich, y ponyzeny fu pod rukamy gych;

43 czafto wyproftyl ge.

Ale ony obtrpczyly gey w radye fwey; a ponyzeny | gfu w nefprawedl- 10 noftech fwych.

44 I wydyel, kdyz fe mutyechu, y vflyffal modlitbu gych.

45 I wzpomanul³) byl vstawenye fweho, y kaal fe podle mnostwye my- 15 losty fwey;

46 I dal gye v mylofty prziede wffiemy, gyz byechu gely ge.

47 Zdrawy vczyn ny, hofpodyne, boze naff, y zberz ny z narodow, 20

At fye zpowyedamy gmenu fwatemv twemu, a wzchwalymy fie w chwale twey.

48 Blahoflawen hofpodyn, boh yfrahelow, od wyeka az do wyeka; y dye **55** wffet_itek lyd: bud, bud.

Chwala otczy y fynv y fwa.

CVI

Tuto chwalu kazal dawid w nnyem⁴) a wfem sydom rzyckaty w chramye, aby hofpodyn vflyfyety⁵) wfechny fwe 30 wolagycze.

1 ZZpowiedayte fie hofpodynv, nebo dobry, nebo na wyck myloft geho.

2 Rczete nynye, gyz wykupeny⁶) fu hofpodynem, gyez wykupyl z ruky 35 neprzatelíkey, a z wlafty febral gye,

3 Od fluneczneh^o wzchodu a od zapada, od polnoczy a morze.

4 Bludyly na puffczy, w bezwodu; cziefty myefta bydlenye nenalezly. 40

') in scandalum. - ²) Vynecháno: *w lidu fwem* (in populum suum). - ³) Za u' v rukopise znaménko. - ⁴) Tak psáno v rukopise. - ⁵) Snad vynecháno: *mohl.* - ⁶) y předěláno z í.
 Sbírka pramenův. Skupina I., serie 1.

5 Hladowyty a zyznywy, duffe gich w nych zhynula.

6 I zwolaly k hofpodynu, kdyz fie mu tyechu, a z potrzeb gich zproftyl 5 gye;

7 I przywedl ge czeftu prawu, abi ffly do myefta bydelneho.

8 Zpowyedayte fyc hofpodynu¹) mylofty geho, a dywy geho fynom 10 lydfkym.

9 Nebo nakrmyl duffy geffítnu, a duffy hladowytu nakrmyl dobrym.

10 Sediecze we tmye a w ftyeny fmrtedlnem, okowane w zebraczítwu 15 a zelezem.

11 Nebo otrpczyli wymlywy bozie, a radu wrchnyeho wzdrazdyly.

12 I ponyzeno geft w ufyly frdcze gych, a zemdlely fu, [92] any byeffe, 20 kto by pomohl.

13 I zwolachu k hofpodynu, kdyz fie mutyech^v, a z nedoftakow²) gych zproftyl ge.

14 I wywedl ge ze tmy a z ftyenyc 25 fmrtedlneho, a okowy gych zlamal.

15 Zpowyedayte hofpodynu mylofty geho, a dywy geho fynom lydfkym,

16 Nebo zetrzeł wrata zelezna,³) a zawory zelezne zlamal.

17 Przygal gie s cziefty nefprawedl-30 nofty gych, pro nefprawedlnofty wedye fwe ponyzeny fu.

18 Wffelyku krmy mrzkowala duffe gich, y przyblyzychu fe⁴) k wra'tom 35 fmrtedlnym.

19 I zwolachu k hofpodynu, kdyz fye mutyechu, a z potrzeb gich zproftyl gye.

20 Poflal flowo fwe y vzdrawyl ge, a zproftyl gie z hynutye gich.

21 Zpowyedayte hofpodynu mylo-40 frdye geho, a dywy geho fynom lydfkym.

22 Aby obyetowaly obyet chw^ah, a zwyeftugy fkutky geho v wefely.

23 Gyz flupugy v morze w lodech, czynycze dyela v wodach mnohich,

24 Ony wydyely fu fkutky hofpo- 5 dynowy a dywy geho w hlubynye.

25 Rzekl geft, y ftal duch wlny, y zwyffeny || gfu wlny geho.

26 Wzendu az do nebes a fend^v az do bezdenow; duffe gych w zlem zhy- 10 nula.

27 Smuczeny fu y hybaly fu fye yako pllny,⁵) a wffetka mudroft gich fezzrana geft.

28 Zwolachu k hofpodynu, kdíz fye 15 mutyechu, a z potrzeb gich wywedl ge.

29. I poftawyl wlny geho v powyetrzye, y prziemlkli gſu wlny geho.

30. I wefelyly fu fie, ze gfu przyemlkly, y przywedl gíe k brziehu wole 20 gych.

31 Zpowycdayte hofpodynu mylofty geho,⁶) a dywy geho fynom lyd¦fkym,

32 At zwyffye geho we fboru lydfkem, a na ftoliczy ftarzeyffich wzchwale 25 geho.

33 Polozyl rzieky v puffczy, a wyffczie wodne w ziezny

34 Zemy plodyczftwie v mrtwu, od zloby bydlygiczich w nyey.

35 Polozil puffczy w gezera vodna, a zemy bez vody u wyffczí wod.

36 I wladyl tam hladowyte, a vstawyl⁷) myefto bydclne;

37 I fyely pole a zladyly wynnycze; 35 y vczynyly owocze narozenye;

38 I pozehnal gym, y wzplozeny fu przielyff; a fkotu gych nevmenffyl.

39 A malo gich vczynye [93] no geft y fnuzeny⁸) fu od fmutka zlych a bo-40 lefty.

¹) V originále na konci řádku 6. a 7. modré a červené vlnité vodorovné okrasy. — ²) M. nedoftatkow. -- ³) aereas, mofazna ŽW. -- ⁴) Vynecháno: az (usque). -- ⁵) ebrius, opyly ŽW. - ") Za geho v rukopise dvojtečka. - ") Vulg. plur.: constituerunt. - ") vexati sunt, strsieffeny gfu ŻW.

40 Prolyt geft fwar na knyzata; y bludyty kazal gym v bezcziefty, ale ne na czieftyc.

41 I pomohl chudemu z nedosta-5 teczenstwye, y polozyl iako owcze czeledy.

42. Uzrzye prawy¹) y wzradugy fie; a wffelyka nefprawedlnost zahrady vsta fwa.

43 Kto mudry y bude ftrzieczy toho? y vrozumyc mylofrdye bozie?

Cchwa.⁹)

CVII

Kdyskolwyek dawid fwytyesyl, tehdy padna w chramye przed archu, rsyckal 15 gcft tento salm:

2 PRzypraweno frdcze me, boze, przypraweno frdcze me, wzpyewagy a zpyegy w flawie mey.

3 Wîtan³) zalta¦rzy a huîle; wîtanv 20 w zabrziezk.

4 Wzpowyedagy fe tobie w ludech, hofpodyne, wzpyewagy tobie w narodyech.

5 Nebo welyka geft nad nebefa my-25 loft twa, a az do oblak prawda twa,

6 Wzwyff fie nad nebefa, boze, a nade wffy zemy flawa twa;

7 aby zproffczeny byly myly twogy, Spafena vczyn mye prawicze twa 30 y vflyff mye.

8 buoh mluwyl geft w fwatem fwem: Wzwefely fie y rozdycly fykczymv,

a podole ftanownye rozdyely.

9 Moy geft galaad, a moi || manafes, 35 effraym, przygytye hlawy mey,

Iuda, kral moy.

10 moab hrnecz mofazny nadyeige mey,

W ydumyegy zproftru obuw mv; 40 czyzozemczy przietcle mnyc vczynyeny fu. 11 Kto przywede mye v mycłto obrazene? kto przywede mye az do ydumee?

12 Wedye ty, bozc, genz fy odpudyl ny, y newyndeff, boze, w fylach 5 naffich?

13 Day nam pomocz z fmutka; nebo geffytno fpalenye człowyeczye.

14 U boze uczynymy pomocz, a on w nyczcz vwede neprzateli naffe.

CVIII

Skrze tento salm dawid slorzecził fwu czeled gedno ty, kterzyz zadachu gey przyclftyty yako gidaff boha, a gfu trzydczycti zlorzeczenftwyc w tomto zalmye, yakoz gydaff prodał boha za ¹⁵ trzydczety penyez.

2 BOze, chwaly mey nemlcz; nebo víta hrziefíneho a lítyweho na mye otewrziena fu.

3 Mluwyly fu protyw mnyc yazyky ²⁰ lftywymi, a rzeczmy nenawiftnymy obklicziły fu mye, a dobywały mye darmo.

4 Pro nyczto, aby mye mylowały, odtrhachu mnye; ale yaz fye modlech. 25

5 I polozily proty mnye zle za dobre, a nenawist za mylost mu.

6 Poftaw proty gemv hrzieffnyka; a zmek⁴) ftoy na prawyczy geho.

7 Kdyz fuzen bude, wyndy odfuzen; ³⁰ a modlitba geho bud [94] w hrziech.

8 Budte dnee geho kratczy, a byfkupftwo geho przigmy gyny.

9 Budte fynowe geho fyrotczy, a zena geho wdowu.

10 Negyfty at fye przieftyczie fynowe geho a zebrzy,⁵) a wywrzeny budte z bydel fwych.

11 Zpytay lychewnyk weffken flatek geho, a roztrhayte czízy víyle geho. 40

¹) Na konci e vyškrabáno. — ²) M. Chwa(la). — ³) Počátek verše: *Wftan, flawo ma* (Exsurge, gloria mea) vynechán. — ⁴) diabolus. — ⁵) M. sebrsyete, mendicent.

12 Nebud gemu pomocznyk, any bud, kto fe flytuge nad fyrotky geho.

13 Budte dyety geho w ftratu;w narodu gednom fhlazeno bud gmye⁵ geho.

14 U pamyet fe nawrat nefprawedlnoft ot czowo¹) geho przied hofpodynem; a hrziech materze geho nebud zhlazen.

10 15 Budte proty hofpodynu wezdy, y zhyn s zemye pamyet gych:

16 proto ze nezpomanul geft czynyty mylofty,

17 I zítyhal geft czlowieka nedofta-15 teczneho a zebraka, ſkuſſeneho ſrdczem vmrtwyty.

18 I mylowal kletwu, y przide gemu; a nechtyel pozehnanye, y wzdaly fe od nycho.

20 I oblekl fye w kletwu yako w rucho; y weffla yako woda wnytrz geho, a yako oleí w kofty geho.

19 Bud ge mu yako rucho, genz fye odyewa, a yako motowuz, gymz 25 fic wezdi prziepaługe.

20 To dyelo gich, gyz otrhugy mnye przied hofpodynem, a gyz mluwie²) proty duffy mey.

21 Ale ty, hofpodyne, hofpodyne,
30 vczyn ie mnu pro gmye twe; nebo rozkoffna geft myloft twa.

Wyproft mye;

22 nebo nedostateczny a chudy yaz glem, a srdcze me smuczeno gest we 35 mnyc

23 Iako ftyen, kdíz fchody, odyat fem, y ftrziefen fe^m yako koblka.³)

24 Koleny^e mogy znemocznyle | gfta pro puoft; a tyelo me promyenylo fye 40 pro oley.

25 A yaz vczynyen fem ruhotu gym, wydycly mye y wyklaly hlawy fwe.

26 Pomoz my, hofpodyne, boze moy; fpafena mye vczyn pro myloft twu.

27 At zwiedye, ze ruka twa to, a ty, hofpodyne, vczynyl fy gy.

28 Wzeklnu ony, a ty pozehnaff. $\mathfrak{s}$ gyz wftawagy na mye,⁴) ale fluha twoy fie zwefely.

29 Obleczeny budte, gyz otrhugy mnye, fludem, a at fye przikrygy yako dwoynafobu⁵) hanbu fwu.

30 Zpowyedaty fye [95] budu hofpodynu przielyff w uftech mych, a v proftrzed mnohymy wzchwalym geho:

31 Genz przifupyl ku prawyczi chudeho, aby fpafenu vczynyl od ftyhagi- 15 czich duffy mv.

Chwala otczi.

Tuto fe poczyna meffpor nedyelny.

CIX

Tento zalm mluwil fwaty duch fkrze vfla dawidowa, genz prawye wypra- 20 wuge, kterak buoh ma fchowaty fedm snameny fkrze csłowyeczstwye a boz:⁶) prwe snamenye gest narosenye, druhe krzest, Trzyetye muczenye, Cstwrte fmrt, Pate pohrzebenye, Seste z mrtwych 25 wstanye, Sedme na nebessa.

1 Rzekl hofpodyn hofpodynu memu: fed na prawyczy mey,

Donyz nepolozym neprzatel ttwych podnozie noham twym. 30

2 Prut moczy twey wipuft, hofpodyne, z fyona; wlaafty proftrzed neprzatel twych.

3 S tebu poczatek w den fyly twei wypufty hofpodyn⁷) v blefku fwatich; 35 z lozze przied dennyczy || vrodych tye.

4 Przifahl hofpodyn, y nebude fe katy; ty fy knyez na wiecznost podle rzadu melchyfedech.

^{&#}x27;) M. otcsow. — ') Vynecháno: sie (mala). — ') M. kobilka. — ') Za tím vynecháno: pohaneny budte, jak v ŽW., confundantur. — ') diploide. — ') M. bosftwie. — ') wypufty hofpodyn opakováno omylem z předešlého verše.

5 Hofpodín na prawyczy twey zlamal w den hnyewu fweho krale.

6 Sudyty bude w narodych; naplny padenyny,¹) zetrzie hlawy w zemy s mnohych.

7 Z potoka na czieftye pyty bude; protoz zwyffy hlawu.

Chwa.

CX.

Skrze tento zalm dawid fye spowyedal, 10 kdiz bil ftar, a odpowyedyel hrzychom fwyetfkym.

1 WZPowyedagy fie hofpodynu²) we wffem frdczy mem, w radye prawich a we fboru.

15 2 Welyczy fkutczy hofpodynowy, wydobilty wffiey woly geho.

3 Zpowycd a welebnoft fkutek geho, a prawo geho bydly na wyck y wyeky.

4 Pamyet vczynyl dywow fwich, 20 myloftywy a mylofrdny hofpodyn.

5 krmy dal bogyeczym fyc geho.

Pomnyety bude³) na wyek vprawy fwcy.

6 mocz fkutkow fwych zwyeftuge 25 lydu fwemu,

7 Aby dal gym dyedynu lydfku. fkutky ruku geho wiera a fud.

8 Wyerne wffeczko kazanye geho, potwrzene na wiek wyeky, vczynyene
30 u wyerze a w fprawedlnofty.

9 $W_y[96]$ kupenye poflał lydu fwemu; kazal na wiecznoft vprawu fwu.

Swate a hrozne gmye geho.

10 poczatek mudrofty bazen hofposo dynowa;

Rozum dobry wſſem czynycziem gy. chwala geho ſtogy na wyck wycky.

Chwala otczy y.

CXI.

Tento salm vczynył akgeuf a sacharz, kteryz salm mystr yzodor polozył mezy gynymy proto, nebo dobrze młuwył o bozyc, rzka:

1 BLazeny muz, genz fye bogy ho- 5 fpodina, w kazany geho zada przielyff. 2 Moczne w zemy bude fyemye

geho; narod prawich bude pozehnan. 3 Slawa a bohatftwye w domu geho,

a prawo geho oftane na wiek | wyeky. 10

4 Wzeffla geft we tmye fwietloft prawym, mylofrdny a myloftywy a prawy.

5 Uefely człowyck, genz fye słytuge a pozyczige, rozlozy rzeczy fwe w fudie; 15

6 nebo na wiecznost fie nezamuty. 7 U pamyety wyeczney bude prawy;

od fluchu zleho fe nezbogy.

Hotowe frdcze geho, nadyegy gmyety w hofpodynu. 20

8 potwrzeno geft frdcze geho; nepohne fye, donyz nepotupy neprzatel fwych.

9 Rozdyelyl y dal chudym. prawo geho oftane na wick || wycky. roh geho 25 wzwiffy fye w chwale.

10 Hrzieffny vzrzi⁴) y wzhnycva fye, zuby fwymy zkrechcze⁵) a zhnyge; zadoft hrzyeffnych zhyne.

Chwa.

30

CXII

Tento salm vczynył dawid, ale gedno chwalu, genz moyzyeff vczynył bycffe dyetem, kdiz zyde przywedeny bili (dyetny⁶) a (zenamy (wymy.

1 CHwalte, dyety, hofpodyna; ss chwalte gmye hofpodynowo.

2 Bud gmye hofpodynowo pozehnano od toho nynye az na wyeky.

') ruinas, fpadeny ŽW. — ²) M. tobye, hofpodyne; tibi, Domine. — ³) Za tím rasura. —
 ') Na konci vyškrabáno e. — ⁵) M. skrsehcse. — ⁶) M. dyctmy.

3 Od fluneczneho wſchodu az do zapada chwalte gmye hoſpodynowo.

4 Wrchny nade wffiemy wlaftmy hofpodyn, nad nebefy flawa geho.

5 5 K to yako hofpodyn, buoh naff, g'enz na wyfokofty bydly,

6 y ponyzeny^e wydy na neby y na zemy?

7 Krzyeffye od zemye nedoftatecz-10 neho, a z hnogie zwodye chudeho:

8 Aby pofadyl geho s knyczaty, f knyczaty lydu fwcho.

9 Genz bydlyty kaze yalowemv w domu, materz fynow wefelecze fye.

15 Chwala o.

CXIII

Skrze tento salm powolewachu wfichny poddany dawidowy, kterzyz fu gemu pomahaly fladaty¹) saltarze a w bozye flowo wyerzyty chtyely, rskuese:

20 1 U wyffczy yfrahelowu z cgypta, domv yakubowa z lydu nevmyetcdlneho,

2 Uczinyeno geft zydowftwo fwieczenyna geho, yfrahel mocz geho.

25 3 Morze wydyelo y zabyeh[97]lo; yordan obratyl fie zafye.

4 Hory wefelyly fye yako fkopczowe,²) a fkaly yako berany owczy.

5 Czo geft tobie, morze, ze fy za30 biehlo? a ty, yordane, ze wratyl fy fe zafye?

6 Hory, wefehly gfte fye yako fikopczy a fkaly yako berany owczy?

7 Od oblyczege hofpodynowa hnula 35 fie geft zemye, od obliczege boha yakubowa;

8 Genz obratyl opoku w gezera wodna, a fkaly w fludnycze wodne.

1 (9) Ne³) na^m, hofpodyne, ne nam, 40 ale gmenu twemu | day chwalu, 2(10) Nad mylofrdye twe a prawdy twe, at nyekdy rzku wlafty: kde geft boh gych?

3(11) Boh ale naff na neby; wffie, czozkoly chty^el, vczynyl.

4(12) Obrazy wlafty firziebro a zlato, fkutczy ruku lidfky.

5(13) Ufta magy, a nezmluwye, oczzy magy, a nevzrzie.

6(14) Uffy magy, a nevflyffyc, chrzie- 10 pyc magy, a newonyegy.

7(15) Rucze magy, a newzlapagy, nohy magy, a nebudu chodyty; any zwolagy hrdlem fwym.

8(16) Podobny gym budte, gyz czy- 15 nyte ge, $\parallel$ a wfficzny, gyz vffagy w nye.

9(17) Dom yfrahelow nadyegy gmyel w hofpodynu; pomocznyk gych a zaflonytel gych geft.

10(18) Dom aaronow nadyegy gmyel 20 w hofpodynu; pomocznyk gych a zaflonytel gich geft.

11 (19) Gyz bogye fe hofpodyna, nadyegy myely w hofpodynv; pomocznyk gich a zaflonytel gich geft.

12 (20) Hofpodyn pomnyel byl na ny, y pozehnal nam.

Pozehnal domowy yfrahelowu, pozehnal domowy aaronowu.

13(21) Pozehnal wffycm, gyz fie bo-| 30 gie hofpodyna, drobnym s wyctffymy.

14(22) Przyday hofpodyn na wy, na wy a na fyny waffie.

15(23) Pozehnany⁴) wy hofpody-

nem, genz vczynyl neby⁵) y zemy. 33 16 (24) Nebe nebefke hofpodyny;

ale zemy dal fynom człowyeczym.

17 (25) Ne mrtwy wzchwale tye, hofpodyne, any wfficzkny, gyz fchodie w peklo.

18(2.) Ale my, gyz fmy zywy, blahaymy hofpodynv, od toho nynye a az na wyek.

Chwa[~].

¹) M. fkladaly. — ²) Před tímto slovem vyškrabáno f. — ³) Dle počítání hebrejského počíná se zde žalm CXV¹. — ⁴) ny na rasuře, následující wy po straně připsáno. — ⁵) M. nebe.

25

Б

v pondieli.

CXIV

Tento salm vcsynyl dawyd, kdis geft nemahal boha, profye sa fwu duffy.

1 Mylowach, ze vílyffy hofpodyn 5 hlas modlitbí [98] mey.

2 Nebo naklonyl vcho fwe mnyc, a w dnech mych wzywaty budu.

3 Obklyczily gfv myc bolefty fmrtelne, a zhynutye pekelna nalezly mye.

10 Smutek a boleft nalczl fem,

4 a gmyc hofpodynowo budu wzywaty:

O hofpodyne, wyproft duffy mv.

5 myloftywy hofpodyn a prawy, a 15 buoh naff slytuge fyc.

6 Oftrzychage malytkich hofpodyn; pokorzich fye, a wyprofty mye.

7 Obrat duffy mu v pokoy twoí; nebo hofpodyn dobrz^e vczynyl tobye.

8 Nebo | wyproftyl duffy mu od fmrty, oczzy mogy od flz, nohy me od poplzu. ¹)

9 Slybym fie hofpodynu w kralowftwy²) zywych.

25 Chwala otczí.

CXV

Tento zalm rzckl dawid, kdis przyfel do chramu k obyetowany.

10 Uyerzıl³) fcm, protoz y mluwyl fcm: yaz ale ponyzen gfem przielyff.

30 11 Iaz rzech v wyftupeny mem: wffyeliky człowiek lharz.

12 Czo odplaczy hofpodínu za wffye, czoz odplatyl mnye?

13 Czeffy fpafenye wezmu, a gmye ss hofpodynowo budu wzywaty.

14 Slyby me⁴) wraczy prziede wffym lydem geho.

15 draha p; przied ⁵) hofpodynem smrt fwatych gcho.

16 Hofpodyne, nebo yaz flvha twa; yaz fluha twa, a fyn roby twey.

Zlomyl fy, hofpodyne, okowy me: 5

17 tobye obyetugi fwieczenyny chwaly, a gmye hofpodynowo budu wzywaty.

18 Sliby me⁶) wraczy prziede wffym lydem geho;

19 w fienech domv hofpodynowa, proftrzed tebc, yeruzaleme.

Chwala.

CXVI

1 Chwalte hofpodyna, wffyczkny wlafty; chwalte geho, wffyczkny lyde. 15

2 Nebo potwrzena geft nad na¦my myloft geho, a wiera hofpodynowa bidlí na wyccznoft.

prwny hody".

CXVII

Tuto fye poczynagy chwaly w prwu 20 hodynu.

1 ZPowyedayte fye hofpodynu, nebo dobry, nebo na wyeky myloft geho.

2 Rczy nynye yfrahel: nebo dobry, nebo na wieky myloft geho.

3 Rczy nynye dom aaronow: nebo na wick myloft geho.

4 Rcziete nynye, gyz fye bogyete hofpodyna: nebo na wyek myloft gcho.

5 Z fmutka zwolach hofpodyna; 30 y vflyffal mye na ffyrocze hofpodyn.

6 Hofpodyn my pomocznyk; ne^zbogym fe, [99] czoz my vczynyl człowyek.

7 Holpodyn my pomocznyk; a yaz potupym neprzately me.

95

8 Dobro geft vffaty w hofpodyna, nez vffaty w czlowycka.

 ^{&#}x27;) a lapsu. — ') Na konci vyškrabáno e. — ') Verše tohoto žalmu číslují se jako pokračování žalmu předcházejícího. — ') Za tím vynecháno: hofpodynu.
 ') Prvé p zbytečno. — ') Vynecháno: hofpodynouvy.

9 Dobro geft nadyegy myety w hofpodynv, nez nadyegy myety w knyezatyech.

10 Wffytky wlafty obklyczyly mye;
5 a we ymenv¹) hofpodynowu ze pomftich fye na nych.

11 Obklyczygyczi obkliczyly mye; a we ymenv²) hofpodynowu ze pomſtych fye na nych.

10 12 Obkliczyly mye yako wczely, a wznyely yako ohen | w trny; a we ymeno³) hofpodynowu, nebo pomftich fye na nych.

13 Poftrczen fem y wywraczen fem, 15 abych letyel; a hofpodyn przygal mye.

14 Syla ma a chwala ma hofpodyn; y vczynyen fy my na fpafenye.

15 Hlas radofty a fpafenye w ftanyech fprawedlnych.

20 16 Prawicze hofpodynowa vczynyla fylu, prawycze hofpodynowa zwyffyla mye, prawycze hofpodynowa vczynyla fylv.

17 Nevmru, ale zyw budu, y budu 25 prawyty dyela bozie.

18 Trefkczie || trefktal mye hofpodín, a fmrty nedal mne.

19. Otewrziete my wrata fprawedlnofty: a wenda w nye wzpowyedagy30 hofpodynu.

20 ta wrata hofpodynowa, prawy wendu w nye.

21 Zpowyedagy fye tobie, ze vflyffal fy mye, a vczynyen fy mnye w fpafenye.

35 22 Kamen, genz odwrhly flawyegicze, ten vczynen geft w hlawu vhlowu.

23 Od hofpodyna vczynyen^o geft to, y geft dywne w oczzy naffy.

24 Tento geft⁴) den, genz vczynyl 40 hofpodyn; wefelmy fye a | raduymy fie w nyem.

25 O hofpodyne, fpafena mye vczyn; o hofpodyne, dobrze profpiety day. 26 blazeny, genz przygduczy fy we ygmeno⁵) hofpodynowu;

Blahaly fmy wam z domv hofpodynowa.

27 buoh hofpodyn, y profwyetyl 5 nam.

Uftawte den flowutny w huffcziech az do rohu oltarzneho.

28 Boh moy gfy ty, y zpowyedagy fye tobye; boh moy fy ty, y zwyffym 10 tye.

Wzpowyedagy fe tobie, hofpodyne,⁶) ze vflyffal fy mye, a vczynyen fy my w fpafenye.

29 [100] Zpowyedayte fyc hofpo- 15 dynu, nebo dobry, nebo na wiek myloft geho.

Chwala otczi.

CXVIII

Tento zalm vczynyl dawid, aby fkrze nen boha chwalily, kdyby gym nyeczfo 30 zleho nebo protywneho fye przyhodilo; a wzdy dawid modlil fye a zpofobowal gednu zydowfku cztenu naprzyed a ta prwa geft allef.

1 BLazeny nezkaleny na czieftie, 25 giz chodyc w zakonye hofpodynowie.

2 Blazeny, genz nafledugy geho fwiedeczftwie, we wfe^m frdczy dobywagi geho.

3 Ne ty wedye, genz czynye ne- 30 fprawedlnoft, na czieftach geho chodyli.

4 Ty fy kazal kazanye twa ftrzieczi przyelyff.

5 Lybo byly⁷) opraweny cziefty me ku ftrzyczeny fprawedlnofty twich. 35

6 Tehdy nebu⁸) | vhanyen, kdyz przefrzi⁹) we wffech kazanych twych.

7 Wzpowiedam fie tobye w opraweny frdcze meho,¹⁰) w tom, czoz¹¹) fye nauczich fudom prawa tweho.

') v na rasuře. — 2) v na rasuře. — 3) M. ymenv. — 4) gest po straně připsáno. —

⁵) M. ygmenv. – ⁶) Přidáno v českém překladě: hospodyne. – ⁷) M. by byly. – ⁸) M. nebudu. –

^{*)} zi po straně připsáno. — 10) V českém překladě přidáno: meho. — 11) quod (spojka), ze ŽKI.

8 Sprawedlnofty two budu chowaty, neodftupuy mne az donyekud.

9 W czem oprawuge mladffy czies ftu fwu? w chowany rzeczy twych.

10 We wffiem frdczy mem wydobywach tebe; neodhon mne od kazany twych.

11 W frdczy mem fkril fem wy-10 mluwy twc, ¹) abich nezhrzieffyl tobye.

12 Blahoflawen fy, || hofpodyne; vcz mye fprawedlnoftem twym.

13 We rtyech mych zwieztowach wffye fudy vft twych.

15 14 W czieftie fwyedeczftwy²) twych kochal fem fye, yako we wffem bohatftwy.³)

15 W kazany twem budu obykaty,⁴) a znamenam cziefty twe.

20 16 W fprawedlnoftech twych wzmyfily, nezapomany rzeczy twych. Chwal.

17 ZAplat fluze twey, ozyw mye, a zchowam rzeczy twe.

s 18 Zgyew oczzy mogy, a znamenam dywy o zakonu twem.

19 Zemenyn | yaz fem w zemy, nefkríway prziede mnv kazany twych.

20 Pozadala duffe ma zadaty fpra-30 wedlnofty twich po wffe czafy.

21 Lal fy pyffnym; zlorzeczeny, gyz fye pohybugy z kazany twych.

22 Odeymy ode mne ruhotu a potupu, nebo fem fwyedeczftwye twa 35 wydobywal.

23 A tot fedyela knyezata a proty mnye mluwiechv; ale fluha twoy obykaffe⁵) w fprawedlnoftech twich.

24 Neb y fwyedeczstwye twe my-40 fflenye me gest, a rada ma sprawedl-[101]nosty twe. 25 Przylnula puodu⁶) duffe ma; obzyw mye podle flowa tweho.

26 Czyefty me wyzwyeftowach, y vflyffal fy mye; naucz mye fprawedlnoftem twym.

27 Czieftam fprawedlnofty twych naucz myc, y budv obykaty w dywyech twych.

28 Drziemala duffe ma pro mrzkoft; potwrd mne w flowiech twych. 10

29 Czieftu nefprawedlnofty odhrn ode mne, a od zakona tweho fmyluy fie nade mnv.

30 Czieftu wyery wywolich; fudow twych nezapomanul fem. 15

31 Przť¦wynuch fye k fwyedeczftwy⁷) twym, hofpodyne, nerod mne pohanyty.

32 Czieftu przikazany twich bieziech, kdyz rozffyrzyl fy frdcze me.

20

(Symbolum s. Athanasii.)

1 KTozkolwyck chcze fpafen byty, prziede wffiem trzieba geft, aby drzał krzieftanfku wyeru.

2 Gyz gedno kazdy czielu a ne- 25 poffkwrnyenv bude drzety, bez omyla na wyeky zahyne.

3 Uyera ale krzieftanfka tato geft: aby⁸) gednoho boha w trogiczy a trogyczy w gednotye cztyly,
30

4 Any ímyelugicze || ofob, ⁹) any podítawy odluczigicze.

5 Gyna geft wedye ofoba otczowa, gyna fynowa, gyna ducha fwateho.

6 Ale otczowo a fynowo a ducha 35 fwatcho gedn^o geft bozftwye, rowna chwala, wyeczna czeft.

7 Yakyz otecz, takyz fyn, takyz duch fwaty.

^{&#}x27;) Po straně připsáno e. — ') Za tím rasura, y z čehosi předěláno. — ') Za tím e vyškrabáno. — ') vwiknu ŽW. — ') fwykal ŽW. — ') pavimento, ku podlazie ŽW.; za tím rasura. — ') M. fwyedecsftwym; y předěláno z e. — ') M. abychom, jak v ŽW. — ') M. of by.

8 Neftworzeny otecz, neftworzeny fyn, neftworzeny duch fwaty.

9 Nemyerny otecz, nemyerny fyn, nemyerny duch fwaty.

5 10 Wyeczny otecz, wyeczny fyn, wieczny duch fwaty.

11 Awffak ne trzie wyeczny, | ale geden wyeczny.

12 Iako ne trzie neftworzeny, any 10 trzie nemyerny; ale geden neftworzeny

a geden nemyerny.

13 Takez wffemohuczy otecz, wffemohuczy fyn, wffemohuczy duch fwaty.

14 Awffakoz ne trzie wffemohuczy, 15 ale geden wffemohuczi.

15 Takez buoh otecz, buoh fyn, boh duch fwaty.

16 Awffak ne trzie bohowe, ale geden geft boh.

20 17 Takez hofpodyn otecz, hofpodyn fyn, hofpodyn duch fwaty.

18 Awffak ne trzie hofpodynowe, ale geden ') geft hofpo[102]dyn.

19 Nebo yakoz oblaficze gednu a 20 kazdu ofobu boha a hofpodina poznaty krzieftanfku prawdu fmy przypuzeny, Takez trzy bohy a hofpodyny rzeczy krzieftanfkym zakonem fmy zapowyedyeny.

30 20 Ottecz od nykoho geft vczynyen any ftworzen any vrozen.

21 Syn od otcze fameho geft nevczynen any ftworzen, ale vrozen.

22 Duch fwaty od otcze a od fyna 35 nevczynen any ftworzen any vrozen, ale wychodye.

23 Geden tehdy otecz, ne trzye otczowe, | geden fyn, ne trzie fynowe, geden duch fwaty, ne trzie duchowe 40 fwaty.

24 A w tey trogyczy nycze drzewe nebo poficz, nycze menye any wyccze, Ale wfie trzy ofoby w rzad wycczny fobye fu a w rzad rowny. 25 Tako yako prziefe wffye fwrchu²) rzeczeno geft, aby trogycze w gednofty a gednoft w trogiczi cztyena bud.³)

26 Protoz ktoz chcze spalen byty, tak o trogiczy rozumey.

27 Alc potrzebno geft k wyecznemv fpafeny,⁴) aby tyclcfenftwye take hofpodyna naffeho ye zu krifta wyernye wyerzyl.

28 Geft wedie tehdy wyera prawa, 10 abychom wyerzyly a poznaly fye, ze hofpodyn naff yefus kriftus fyn bozy, buoh a człowyck geft.

29 Buoh geft z podftawy otczowy przied wyeky narozen, a człowyck ¹⁵ geft z podftawy materzyny na fwyetye vrozen.

30 Swrchowany boh, fwrchowany czlowyek, z duffie rozvmney a czlowyecziho mafa podftogie. 20

31 Rowen otczy podle boftwyc, menffy otcze podle | czlowyeczftwyc,

32 Genz acz ty geft buoh a człowyek, ne dwa wffak, ale geden⁵) geft kryftus. ²⁵

33 Gedeⁿ ale ne obraczenym bozftwye v mało, ale przygyctym człowyecztwye v boh.

34 Geden owffem nefmyeffenym podftawy, ale gednofty ofoby. 30

35 Nebo yako duffie rozvmna a mafo geden geft czlowyek, takez buoh a czlowiek geden geft kryftus,

36 Gyzz⁶) trpyel gest pro spalenye nasse, zstupyl do pekla, trziety den 35 wstal z mrtwich,

37 Witupyl na nebefa, [103] fedy na prawyczy boh^a otcze wfliemohuczycho, Odtud przigde fudyt zywych y mrtwich.

38 K nychoft przieffczy wftaty gmagy wffyczkny lyde s tycly fwymy, y wratyty magy z vczynyeny fwych poczet.

') Připsáno dole pod řádkem. — ') Za tím rasura. — ') M. byla, jak v ŽW. — ') Za tím e vyškrabáno. — ⁵) Na rasuře, g in margine. — ⁶) Na rasuře.

39 A gyz fu dobrze czynyly, poydu w zywot wieczny, gyz ale czynyly zle, w ohen wyeczny.

40 Tat geft wyera krzeftaníka, gyz
5 gedno kazdy wyernye a fylnye bude wyerzyty, fpafen ginak byty nemoze.

Chwala otczy y fynu y.

trzety hodyna poczí.¹) |

CXVIII

33 ZAkon poloz my, hofpodyne,
10 czieltu fprawedlnofty twych; a wzdobywagy gy wezdy.

34 Day my rozum, a nafledowaty budu zakon twoy, a budu ftrzyeczy geho we wffem frdczy mem.

15 35 Przywed mye na czieftye kaza-

ny²) twych; nebot fem giey chtyel. 36 Nachil frdcze me w fwiedeczftwie twe, ale ne w lakomftwye.

37 Odwrat oczzy mogy, at newydyta 20 geffytnofty; na czieftye twey ozyw mye.

38 Poftaw fluze twey wymluwu twu w ftrachu twem.

39 Odwrat protywenítwye me, gehoz dowtypowach fye, nebo fudowes twogy vtyeffeny.

40 Tot pozadach kazany twych; w fprawedlnofty twey zyw myc.

41 A przyd na mye myloft twa, hofpodyne, fpafenye twe podle wymlu-30 wy twey.

42 I odpowyedye vkorugyczym³) mnye flowo, neb fem nadyegy gmyel w rzeczech twych.

43 A neodgymay od vít mych floss w^a fprawedlneho, az dokudze⁴) w fudech twich nadvffach.

44 I budu zítrzieczy zakona twe|ho wczdy, na wyck a na wyck wyekom.

45 I chodyech w ffyrokofty, nebo kazanye tweho wydobywach.

46 I wymluwyech o fwiedeczftwych twich przied kraly, a nebudiech vhanyen.⁵)

47 I myflech w kazany⁶) twych, gez mylowach.

48 I zdwyzech rucze mogy k<u>u</u>⁷)
kazanym twym, giez mylowach, y wzobykagy w fprawedlnoftech twych. 10 Chwa.

49 PAmyetyw bud flowa tweho flvze twemv, w nyemz fy my nadyegy dal.

50 Ta mye vtyeffyla geft v [104] pokorze mey, nebo wimluwa twa zy- 15 wyla mye.

51 Pyffny zloftnyc czynyechu az dokud, ale od zakona tweho nepohnuch fye.

52 Pomnyel fem fudow twych od 20 wycka, hofpodyne, y vtyeffen fem.

53 Mdloba vgye mye pro hrzieffnyky odfupugyczich⁸) zakona tweho.

54 Zpyewagicze byechu mnye fprawedlnofty twe, na myeftye putugicz- 25 ftwie⁹) meho.

55 Pomnyel fem w noczy gmena tweho, hofpodyne, a chowach zakona tweho.

56 Ten vczynyen geft mnye, ne|bo 30 fprawedlnofty twych fem wydobywal.

57 Dycl moy, hofpodyne, rzekl fem, chowaty zakona tweho.

58 Profyl fem oblyczege tweho we wffiem frdczy mem, fmyluy fie nade 35 mnv podle wymluwy twey.

59 Myflil fem na cziefty me, y obratych nohy me w fwiedeczftwie twe.

60 Hotow fem, a neyfem fmuczen, abych chowal kazany twa

') Nedopsáno, m. pocsi(na). — ²) Na rasuře. — ³) exprobrantibus. — ⁴) usquequaque, as do yeku(ds) ŽG. — ⁵) non confundebar. — ⁶) M. w kazanych. -- ⁷) u přeškrtnuto, jak se zdá, později. — ⁴) M. odfiupugycsi, pro peccatoribus derelinquentibus. — ⁹) peregrinationis, putowanye ŽW., puti ŽG.

61 Ofydla hrzieffnych opletly fu mye, ale zakona tweho nezapomanul fem.

62 O pol noczy wstanu ku zpowiedany tobye na ¹) fudi fpra wedlnosty 5 twich.

63 Uczaften yaz fem wffiech bogiczich fe tebe, a chowagyczich kazanye tweho.

64 Mylofty twe, hofpodyne, plna 10 geft zemye, fprawedlnoftem twym vczz myc.

65 DObrotu vczynyl²) fy s fluhu fwu, hofpodyne, podle flowa tweho.

66 Dobroty^e a kazny a vmyeny 15 vcz mye, nebo przikazany twemv wye-

rzıl fem.

67 Drzewe nez fie pokorzích, yaz fhrzieffich; protoz wymluwy twe chowal fem.

20 68 Dobry gfy ty, a w³) dobroty⁴) vcz mye fpra|wedlnoftem twym.

69 Rozmnozena geft nade mnv nefprawedlnoft pyffnych; ale ya we wffem frdczi mem chowaty budu kazanye twa.

25 70 Síyedlo íye geft yako mleko írdcze gich; ale yaz zakon twoy myílyl fem.

71 Dobro my, ze ponyzil fy mne, abych fye nauczil fprawedlnoftem twym.

30 72 Dobro my zakon vít twych nad tyfycze zlatta a ftrzyebra.

73 Rucze twoge, hofpodyne, vczynyle mye a ftworzile mye; day my rozum, at fye nauczym kazany [105] 35 twemv.

74 Genz fie bogi^e tebe, vzrzie mye y wzwefele fye, nebo w flowa twa naduffal fem.

75 Poznach, hofpodyne, ze prawo 40 fudowe twogy; a v prawdye twey ponyzil fy mye. 76 Bud myloft twa, aby vtyeffyla mye, podle wymluwy twei fluze twemv.

77 Przidte my mylofty twe, a zyw budu, nebo zakon twoy myfflenye me 5 geft.

78 Uhanyeny budte pyffny, nebo neprawye nefprawedlnoft vczynyly v mye; ale yaz wzobykagy w kazany twych.

10

79 Obrate⁵) fye mn|ye bogyecze fye tebe, a gyz fu⁶) znaly fwiedecztwye twa.

80 Bud frdcze me nepokaleno w fprawedlnoftech twich, abych nebyl po- 15 hanyen.⁷)

sfefta hodyna.

81 OMdlela w spasenye twem duffe ma, a w slowye twem sem nadvsfal.

82 Omdlele oczzy mogy v wymlu- 20 wu twu, rzkucze: kdyz vtyeffyff mye?

83 Nebo vczynyen fem yako mlha malcha⁸) w gyny; fprawedlnofty twich nezapomanul fem.

84 Kolyko geft dny fluze twey? 25 kdyz vczynyff || ftyhagiczich mne fud?

85 Prawyechu my neprawy bafny, ale ne yako zakon twoy.

86 Wffietka kazany^e twa rownoft. ftyhaly fu neprawy mye, pomoz my. 30

87 Bez mala fwrchowachu⁹) mne w zemy, ale yaz neodftupich kazany twych.

88 Podle mylofty twich zyw mye, a budu chowaty fwiedeczftwy twych. 35

89 Na wyccznoft, hofpodine, flowo twe prziebywa na neby.

90 W pokoleny a v pokolenye wyera twa; zalozil fy zemy, takz oftane. 40

 ¹) M. nad. — ²) Tečka nad i v originále. — ³) w po straně připsáno. — ⁴) M. dobrotye twey. — ^b) M. Obratte. — ⁶) f předěláno ze s. — ⁷) hany na rasuře. — ⁸) uter, lahwicie ŽG.; slovu uter nejspíše překladatel nerozuměl a myslil snad na aër anebo aether. — ⁹) Poslední ch na rasuře, ještě jsou patrné stopy f.

91 Zpofobe¦nym twym ftogy den, nebo wffietka fluzye tobye.

92 Gedno ze zakoⁿ twoy myfflenye me geft, tehdy fnad zahyn^{vi} bych byl 5 v pokorze mei.

93 Na wiecznost nezapomanu sprawedlnosty twych; nebo w nych ozywyl sy mye.

94 Twoy fem yaz, fpafena mye 10 vczyn; nebo fprawedlnofty twych fem wydobywał.

95 Mne fu czekaly hrzyeffnyczy, aby zatratyli mye; fwyedeczftwym twym vrozumyech.

15 96 Wffyeho fkonaneho wydyech fkonczenye, ffyroke kazanye twe przieliff.

97 [106] KAkoty mylowach zakon twoy, hofpodync! czely den myflleny^e 20 me geft.

98 Nad neprzately mymy mvdra fy mye vczynyl kazanym twym, nebo na wyecznoft mnye geft.

99 Nad wffietky, gyz mye vczie,z rozumyel fcm; nebo fwyedeczftwye twe pamatno mnye geft.

100 Nad ftare fem rozumyel; nebo kazanye tweho hledach.

101 Ode wffie cziefty zley zapowyc-30 dyech nohy mogye, abych chowal

flow twich.

102 Od fudow twich nepohnuch fye, neboty zak on polozyl fy mnye.

103 Kako fladke dafnom mym wy-35 mluwy twe, nad ftred vftom mym!

104 Od kazanye tweho vrozumyech, proto nenawydyech wffyc cziefty nefprawedlney.

105 Swieczen nohama myma flowo • twe, a fwiecze ftezkam mym.

106 Przifahl fem y vstawych chowaty fudow prawa tweho. 107 Ponyzen fem az y owffiem, hofpodine; ozyw myc podle flowa tweho.

108 Dobrowolenftwye vft mych dobrowolna vczyn, hofpodyne, a fu- 5 dom twym vcz myc.

109 Duffie ma w ruk^v twu¹) wezdy, a zakona tweho nezapomanul fem.

110 Polozily hrzieffnyczy ofydlo mnye, a od kazanye tweho nebludyl 10 fem.

111 Dyedynfky dobich fwyedeczftwye tweho na wiecznoft, nebo radoft ma²) frdcze meho gfu.

112 Nachilich frdcze me ku czy- 15 nyeny fprawedlnofty twich na wiecznoft pro odplaczenye.

Chwala ot.

113 NEfprawedlne gfem w nenawyfty gmyel, ale zakon twoy fem my- 20 lowal.

114 Pomocznyk a przygima|tel moy fy, a w flowo twe nadvffal fem.

115 Pohnyete fe ode mne zlobywy, a nafledowaty budu kazanye bo- 25 ha meho.

116 Przygmy myc podle wymluwy mey,³) y budu zyw, a nevhanyey mne od czekanye mcho.

117 Pomoz my, a fpafen budu; so y budu myflyty w fprawedlnoftech twych wezdy.

118 Potupyl fy wffyetky odftupugyczie od praw twich, nebo nefprawedlne geft myfflenye gych. 35

119 Przieftupnyky pomyenyl fem wffyetky hrzieffnyky zemfke; protozz [107] mylowach fwyedeczftwye twa.

120 Zbod ftrachem twym mafo me, od fudow wedye twich baach fye. 40

121 Czynyl fem fu^d a prawo, nepodaway mne, gyz obluzugy⁴) mye.

¹) M. mu. – ²) ma přidáno v českém překladě. – ³) M. twey (tuum). – ⁴) M. obusugy.

122 Przygmy fluhu fweho w dobre, neobluzuyte ¹) mne pyffnyczy.

123 Oczzy mogy vítale w fpaleny^e twē, a u wymluwu prawa tweho.

5 124 Uczyn s fluhu twu podle mylofty twey, a fprawedlnofty twey vcz myc.

125 Sluha twa yaz fem, day my²) rozvm, at zwycdye fwiedeczftwye twe.

10 126 Czas vczynyenye, hofpodyne; roz'trhaly zakon twoy.

127 Protoz mylowach kazanye twa nad zlatto a topazyon.

128 Protoz ke wffiem kazanym 15 twym fye oprawowach; wffelyku czieftu neprawu nenawyftnye gmyel fe^m.

Dewata hodyna.

129 DIwna (wycdeczftwye twa, hofpodyne; protoz zpytala duffye ma.

20 130 Profwycta³) rzeczy⁴) twych ofwycczuge, a rozvm dawa malytkym.

131 Ufta ma otworzyl fem y przytrhl fem duch, nebo kazanye tweho zadach.

 25 132 Wzezrzi na mye a fmyluy fye || nade mnv, podle fudu mylugyczich gmena⁵) tweho.

133 Chody me opraw podle wymluwy twey, a newladny mn^v wffyetka
30 nefprawedlnoft.

134 Wykup mye od obuz lydfkich, y budu chowaty kazanye tweho.

135 Oblyczey twoy ofwiet nad fluhu fwu, a vczz mye fprawedlnofty twey.

35 136 Wyffczie wodne wywedle oczzy mogy, nebo nechowal fem⁶) kazanye tweho.

137 Prawy fy, hofpodyne, a fprawny fud twoy. 138 Kazal fy prawo a fwyeddeczftwye⁷) twa a praw¦du twu przyelyff.

139 Zhnyty mye vczynyla myloft twa,⁸) nebo zapomanuly fu flow twych neprzietele⁹) twogy. ¹⁰)

5

10

95

35

140 Ohnywa wymluwa twa wnahle, a fluha twa mylowal gie.

141 Mladecz fem yaz a potupeny, ale fprawedlnofty twich nezapomanul fem.

142 Prawo twe prawo na wyecznoft, a zakon twoy wyera.

143 Zamutek a nvze nalezle mye, kazanye twa myfilenye me geft.

144 Sprawedlnoft fwyedeczftwyc 15 twa na wyecznoft, rozum day my, a zyw budu.

Chw[~].

145 [108] UOlal fem we wffyem frdczy mem: vflyff mye, hofpodyne, 20 fprawedlnofty twich wzdobudu.

146 Zwolach k tobye: fpafena mye vczyn, abich chowal kazanye twa.

147 Przyedffel fem w ranofty y volach, a w flowa twa nadvffach.

148 Prziedeffle oczy mogy k tobye v brziczk, ¹¹) abych myflil wymluwy twe.

149 Hlas moy flyff podle mylofty twey, ¹²) a podle fudv tweho zyw mye. 30

150 Przyblyzyly fyc, gyz honye mye, nefprawedlnofty, ale od zakona twelho daleczy vczynyeny fu.

151 Blyz bud, hofpodyne, a wffye cziefty twe wyera.

152 Na poczatczie poznach o fwiedeczftwy¹³) twych, nebo na wyecznoft vlozył fy gyc.

153 Wyz pokoru mv y zproft mye; nebo zakona tweho nezapomanul fem. 40

¹⁾ M. neobuzuyte, jak v ŽO, non calumnientur. — ²) my připsáno po straně s odkazem (†). — ³) declaratio. — ⁴) rz jest předěláno z čehosi. — ⁵) a na rasuře a předěláno z čehosi. — ⁶) M. nechowały fu (non custodierunt). — ⁷) M. fwyedeczftwye. — ⁹) M. ma. —
⁹) Poslední e předěláno z i. — ¹⁰) M. mogy. — ¹¹) diluculo, na ufwite ŽG. — ¹²) Za tím vynecháno: hofpodyne. — ¹³) fwiedeczftwych; za y vyškrabáno e.

154 Sudyz fud moy a wykup mye, pro wymluwu twu zyw mye.

155 Daleko od hrzieffnych fpafenye, nebo fprawedlnofty twich newy-5 dobywały.

156 Mylofty twe mnohe, hofpodyne, podle fudu tweho zyw mye.

157 Mnozy, || gyz ftyhagy mye a mvtyc myc, od fwyedeczfttwy¹) twych 10 nepohnuch fyc.

158 Wydyech przyedítupnyky²) y zhnyl fem, nebo wymluw twych newydobywali.³)

159 Wyz, ze kazanye twa mylowal 15 fem, hofpodyne, a v mylofty twey zyw mye.

160 Poczatek flow twych wyera, na wiecznoft wffyczky fudy prawa tweho. Chwa.

20 161 KNyezata ftyhaly fu mye darmo, a od flow twych ftrachowalo fye frdcze me.

162 Wzradugy fye yaz nad wymluwamy twy|my, yako genz nalezł
25 lupcze⁴) mnohe.

163 Nefprawedlnoft nenawyftnye fem gmyel, vmrzkowal⁵) fem <u>fye</u>,⁶) ale zakon twoy mylowal fem.

164 Sedmkrat za den chwalu rzekl30 fem tobye nad fudy prawa tweho.

165 Myr mnohy mylugyczym zakon twoy, a nenye gym vraza.

166 Czekach fpafenye tweho, hofpodyne, a kazanye twa mylowal fe^m.

³⁵ 167 Chowala duffe ma fwyedeczftwye twa, a mylowala gye brzcze.

168 Chowach kazanye twa a fwyedeczftwyc [109] twa, nebo wffye cziefti me przied tebu.

40 169 Przyblyz fye prozba ma przyed tye, hofpodyne; podle wymluwy twey dat my rozum. 170 Wendy prozba ma przied tyc, podle wymluwy twey zproft myc.

171 Wyrzyhneta rty ma chwalu, kdíz nauczyff my⁷) fprawedlnofty twey.

172 Wyzwyestuge yazyk moy wy- 5 mluwu twu, nebo wsfie kazanye twa rownost.

173 Bud ruka twa, aby fpafyla mye; nebo kazanye twa zwolyl fem.

174 Pozadach fpafytele tweho, ho- 10 fpodyne, a za kon twoy myfflenye me geft.

175 Zywa bude duffe ma, a zchwaly tye, a fudowe twogy pomohu my.

176 Bludych yako owcze zahynu- 15 la; hleday fluhu tweho, nebo kazany twych nezapomanul fem.

meffpor.

CXIX

1 K Hofpodynu, kdız fye mutyech, wolal fem, y vflyffyffe mye.

2 Hofpodyne, zproft duffy mv ode rtow neprawych a od yazyka lftyweho.

3 Czo dadye tobye nebo czo przylozye⁸) tobye k yazyku lftywemv? zs

4 Sfypowe moczneho oftrzy s vhlym zhv bugyczym.

5 Horze mnye, ze bydlenye me prodlylo fye geft, bydlyl gfem z bydlygiczymy w czedar;

6 welmy zemenynem bydlyla duffe m^a.

7 S tyemy, gyz nenawidyechu pokoge, ⁹) byech pokogen; kdyz mluwych gym, wyboyowachu mye darmo. 35 Chv~.

CXX

1 WZdwyzech oczzy mogy na hory, odkowad przychody pomocz mnye. 20

^{&#}x27;) Na konci e vyškrabáno. - ') M. przyeftupnyky. - ') non custodierunt; a na rasuře. - ') M. lupeze. - ') abominatus sum; v předěláno z y. - () fye přeškrtnuto -- ') M. mye. - ') apponatur. - ') Zde skratek jest zbytečný; pokogie ŽW.

2 Pomocz ma od hofpodyna, genz vczynyl nebye¹) y zemy.²)

3 Neda ³) w zamvczenye nohy mey,⁴) any drzyematy bude, genz | ftrzieze tebe.

4 Owa nebudet drzyematy any fpaty, genz strzieze ysrahele.

5 Hofpodyn strzicze tebe, hofpodyn zaslona twa nad ruku prawycze twey.

6 Przież den fluncze nebude zeczy 10 tebe, any myefyecz przief nocz.

7 Hofpodyn ftrzieze tebe ode wffieho zleho; ftrzycz duffe twey hofpodyn.

8 Hofpodyn strziez wchozenye tweho y wyssczye tweho, od toho nynye 15 az y na wyeky.

vterny meffpor.

CXXI

1 Wzwefelyl fem fye w nych, gyez powyedyena fu mnye: [110] w dom hofpodynow poydem.

 2 Stogyecze byechu nohy naffe w fyenech twych, yeruzalem^e.

3 Ieruzalem, genz vstawugy yako myesto, gehoz vczastek gest w nyem.

4 Tamo wedye wzeffly fu pokole-

25 nye, pokolenye hofpodynova, fwyedeczftwye yfrahelowo ku zpowyedany gmenu hofpodynow^{*}.

5 Nebo tamo fedyeli ftolczowe na fudye, ftolczowe nad domem dawy30 dowym.

6 Profte, gyez fu ku pokogy yeruzalemowu, a mnoftwyye⁵) mylugyczym tebe.

7 B|ud myr w fyle twey, a mno-35 ftwye u wezech ⁶) twych.

8 Pro bratrzi mv a blyznye me mluwiech mír o tobye.

9 Pro dom hofpodynow, boha naffeho, hledach dobra tobye.

40 Chwala otczy.

CXXII

1 K Tobye zdwyzech oczzy mogy, genz bydlyff na nebefiech.

2 Tot yako oczzy panoffy w ruku panow fwych;

Iako oczzy robynye w ruku panye 5 fwey: takez oczzy naffye k hofpodynv, bohu naffemv, donyz fye nefmyluge nad namy.

3 Smyluy fye, hofpody, ne, nad namy, fmyluy fye nad namy; nebo 10 mnoho naplnyeny fmy potupy;

4 Nebo mnoho⁷) naplnyena geft duffe naffe, ruhotu obrznym⁸) a w zhrzenye pyffnym.

Chwala o.

CXXIII

1 GEdno ze holpodyn byelle w nas, rczy nynye ylrahely,

2 gedno ze hofpodin byeffe w nas, Kdyz wftawachu lyde na ny,

3 fnad by byly zywy pozrzely nas; 20 Kdyz fye hnyewaffe rydanye gych na ny,

4 fnad by woda byla pozrzela ny.

5 Potok przieffla du/ffe naffe, fnad by byla przieffla duffe naffe wodu neprzietrpyelywu.

6 Blahoflawen hofpodyn, genz nedal nas w gietye zubow gych.

7 Duffe naffe yako wrabecz wyproffczena geft z ofydla lowczoweho; Ofydlo⁹) zetrzieno geft, a my wypro- ³⁰ ffczeny fmy.

8 Pomocz naffe we gmenu hofpodynowu, genz vczynyl nebe y zemy.¹⁰) Chwala.

CXXIV

1 GYz vffagy w hofpodyna, yako 35 hora fyon: nepohne fye na wyecznoft, genz bydly

¹) y přeškrtnuto. – ²) Za y jest e vyškrabáno. – ³) M. Neday. – ⁴) M. twey. –

⁵) ye připsáno, druhé y na rasuře a předěláno z v. – ⁶) M. wyezech. – ⁷) h na rasuře. –

*) M. obisnym, abundantibus. — *) Mezi y a d rasura a mezera. — 10) Za tím e vyškrabáno.

5

15

2 w geruzalemye.

[111] Hory okolo geho; a hofpodyn okolo lydv fweho, od toho nynye az na wyek.

B 3 Nebo neoftawy hofpodyn prutu hrzieffnych na wrazy¹) prawych, at nezwedu prawy k nefprawedlnofty ruku fwu.

4 Dobrze vczyn, hofpodyne, dobrym 10 a prawym frdczem.

5 Pohnule ale w obwazanye przywede hofpodyn s czynyczymy nefprawedlnoft. myr na yfrahely! Chwala.

CXXV

 1 WObraczeny²) hofpodyn gyetye fyon, vczynyeny fmy | yako vtyeffeny.
 2 Tehdy naplnyena fu wefelym vfta naffe, a yazyk naff radofty.

Tehdy dyegy mezy wlaftmy: zwe-10 lyczyl hofpodyn vczynyty f nymy.

3 Zwelyczyl hofpodyn vczynyty i nymy.

f namy, vczyny^eny³) fmy radoftny.

4 Obrat, hofpodyne, wyezenye naffe, yako byftroft v wyetr poledny.⁴)

5 Kteryz fegye we flzach, u wefely bude zyety.

6 Gducze gdyechu a plakachu, puffczegicze femena fwa;

Przychodyczie ale przydu f wefe-30 lym, nefucze fnopky fwe. ||

w strziedu mess.

CXXVI

1 GEdno ze hofpodyn stawyty bude do^m, na prazno vfylowalí su, gyz stawyegy gey.

6 Gedno acz hofpodín ftrzieczy bude myefta, darmo bdy,⁵) genz ftrzeze geho. 2 Geffytno geft wam przied fwyetlem wftaty. wftante, kdyz fedete, gyź gyete chleb boleftny.

Kdyz da mylym fwym fen,

3 tot wedye dyedyna hofpodynowa s íynova, mzda plod brzychowy.

4 Iako ffypowe w rucze fylneho, tak fynowe wyboynykowy.⁶)

5 Blazeny muz, genz naplnyl zadoft fwu z nych: nebude vhanyen, kdyz 10 mluwyty bude neprzatelom fwy^m v wratech.

Chwa. ot.

CXXVII

1 BLazeny wffyczkny, gyz fye bogie hofpodyna, gyz chodie na czeftach 15 geho.

2 Ufyle ruku twu, genz budeff giefty, blazeny fy, a blazye tobye bude.

3 Zena twa yako kmen obrzny, ⁷) w bocziech domy tweho.

Synove twogy yako nowytke olywye, okolo ftolu tweho.

4 Tot tak pozehnan bude czlownek, [112] genz fye bogy⁸) hofpodyna.

5 Pozehnay tye hofpodyn z fyona, a vzrzy dobre yerufalemfke wffiech dny zywota tweho;

6 I vzrzy fyny fynow twych, myr nad yfrahelem. Chwala.

CXXVIII

1 CZafto wyboyowaly mye z mladofty mey, rczy nynye yfrahel;

2 Czafto wyboyowaly mye⁹) z mladofty mey; ale nemohli fu mnye.

3 Na chrz.<u>e</u>.betye ¹⁰) mem kowaly fu hrzieffny; prodlyly nefprawedlnoft fwu.

¹) super sortem, nad wrasu ŽW.; viz zde XXX 16: wrase lofy. — ³) In convertendo. —
³) Za tím e vyškrabáno. — ⁴) Za tím, jak se zdá, vyškrabáno e. — ⁵) Za tím e vyškrabáno. — ⁶) excussorum, widoynicow ŽG. — ⁷) M. obisny, abundans; iako prut winni hoyni
ŽG. — ⁵) Za y vyškrabáno e. — ⁹) y na rasuře, předěláno z e. — ¹⁰) Prvé e přeškrtnuto. Sbírka pramenův. Skupina I., serie 1.

4 Hofpodyn prawy, zrzezze flyge hrzieflnykowe.

5 pohanyeny budte y obratte fye wffyczkny, gyz nenawydye fyona.

6 At budu yako fyeno ftrziefine, genz, drzewe nez wietrzeno¹) geft, zfechne;

7 Z nyehoz nenaplnyl geft ruky fwey, genz zne, a zahubye⁹) fweho, 10 genz fnopy zbiera.

8 I nerzekly fu, gyz mygyechu: pozehnanye hofpodynowo nad wamy. pozehnali fmy wam we ymenu hofpodynowu.

15 Chwa.

CXXIX

1 Z Hlubokofty wolach k tobye, hofpodyne;

2 hofpodyne, vflyff hlas moy.

Budta || vffy twogy pofluchagyczie 20 na hlas prozbi mey.

3 Acz nefprawedlnofty fchowawaty budeff, hofpodyne, hofpodyne, kto ftrpy?

4 Nebo v tebe slytowanye geft, a³⁵ pro zakon twoy trpyel fem tebe, ho-fpodyne.

Trpyela duffe ma w flowye geho; 5 nadyegy myela duffe ma w hofpodynu.

6 Od ftraze gytrzínye az do noczy vffay³) yírahel w hofpodyna;

7 Nebo v hofpodyna mylofrdye, a welyke v nyeho wykupenye.

8 A on wykupy yfrahele ze wffech 85 nefp|rawedlnofty geho.

CXXX

1 HOfpodyne, nenye zwyffeno frdcze me, any zwedenye gfta oczzy mogy. Any chodyl fem u welikich any w dywich twych⁴) na mnye.

2 Acz nepokornye czyl fem, ⁵) ale wyffyl fem duffy mu;

Iako odchowanye na materzy fwey, 5 takez odplata na duffy mey.

3 Nadyegy gmyey, ifraheli, w hofpodynu, od toho nynye az na wyek.

ctwrteczny meff.

CXXXI

1 POmny, hofpodyne, dawyda a 10 wffiey tychofty geho;

2 Iakoz p⁶) [113] przyfahl hofpodyny, flyb flibil bohu yakubowu:

3 Acz wendu w stan domu meho, acz wzendu w loze postele mey; 15

4 Acz dam fen oczyma myma, a zrzydlnyczoma myma drziemanye;

5 A pokoy zydowínam mym, donyz nenaleznu myefta hofpodynu, ftanu bohu yakubowu. 20

6 Owa vílyffely ímy ge w euffatie; ⁷) nalezly ímy gie⁸) na polech leínych.

7 Wendem w ftan geho, zmodlímy fye na myestye, kdez sta stale noze geho.

8 Wîtan, hofpodyne, w pokoy | twoy, ty a fîkrzynye fwyeczenye tweho.

25

35

9 Knyezye twa obleczeny budte prawdu, a fwaty twogy fie wefelte.

10 Pro dawyda, fluhu tweho, neod- 30 wraczuy oblyczege pomazancze tweho.

11 Przyfahl hofpodyn dawydowy,⁹) a nevdarmy geho:¹⁰)

z plodu brzycha tweho polozym na ftolecz twoy.

12 Acz fchowagy fynowe twogy fwiedeczſtwye me a fwyedeczſtwye ma,¹¹) giez budy vczyty ge,

¹) M. vitrseno. — ³) sinum, lona ŽW. — ⁵) y předěláno z e. — ⁴) twych přidáno v českém překladě. — ⁵) Mezi csyl a fem $\aleph$. — ⁶) p nadbytečné. — ⁷) M. w eufratue, in Ephrata. — ⁵) M. guey (pokog). — ⁵) Vynecháno za tím: prawdu. — ¹⁰) M. gy, non frustrabitur eam, n(e)bude slife ŽO. — ¹¹) testamentum meum et testimonia mea.

A fynowe gych az na wyek fadu na ftolczy twem.

13 Nebo zwolil hofpodyn fyon, || zwolil gy¹) na prziebywanye fobye:

5 14 Ta⁹) pokoy moy na wick; tuto budu bydlyty, nebo fe^m zwolyl gy.

15 Wdowy gegye pozehnage pozehnam, chude gegie nakrmym chleby.

16 Knyzy^{e 3}) gegye obleku ípafe10 nym, a íwaty gegiey^{e 4}) wefelym íye wzradugy.

17 Tam wywedu roh dawydow, vprawych fwyeczen pomazanczi memv.

18 Neprzately gegye obleku hanbu; 18 ale nad nym zektwe fwyeczenye me.

CXXXII

1 TOt wedye kako dobro a kako ve|felo, bydlyty bratrzym w gednotye!

2 Iakzto maft na hlawye, genz fchodye na bradu, bradu aaronowu,

Genz schody⁵) na podolek rucha geho;

3 yako rossa ermonska, giez schody⁶) na horu syonsku;

Nebo tamo kazal hofpodyn pozes hnanye a zywot az na wyek.

CXXXIII

1 TOt nynye blahayte hofpodynv, wffyczkny fluhy hofpodynowy, Gyz ftogitte w domv hofpodynowye, w fyenech domv boha naffeho.

³⁰ 2 W noczi zwyfite rucze waffie [114] na fwate a blahayte hofpodynu.

3 Pozehnay tebe hofpodyn z fyona, genz vczynyl nebe a zemy.

Chwala ot. y.

CXXXIV

Kdis filistowe bili przysły k dawydowy a zadagycze sye obrzezowaty, tehdy dawid uczynyl tento salm, aby zpyewan był w kostele.

1 CHwalte gmye hofpodynowo; 5 c⁷) chwalte, fluhy, hofpodyna:

2 Gyz ftogyte w domv hofpodynowu, w fyenech⁸) boha naffeho.

3 Chwalte hofpodína, nebo dobry hofpodyn; fpyewaíte gmenu geho, 10 nebo rozkolíne gest.

4 Nebo yakuba zwolyl fobye hofpodyn, yfrahele w diedynu fobye.

5 Nebo yaz fem poznal, ze weliky | geft hofpodyn, a boh naff nade 15 wffie bohí.

6 Wífyeczkno, czozkolwyck chtycl, vczynyl hofpodyn na neby y na zemy, v morzy y we wffyech bezdenyech.

7 Wywodye oblaky z pofledkow 20 zemfkych, blyfkotyny w defczz vczynyl,

Genz wywody wyetr⁹) z pokladow fwych.

8 genz zbyl prwnyata egypfka, od zs czlowyeka az do howada.

9 Wypuftyl znamenye a zazraky proftrzed tebe, egipte, na ffaraona a na wffietky fluhy geho.

10 Genz pobyl wlasty mnohe || a so zbyl krale fylne:

11 Seona, krale amoríkeh^o, a oga, krale bazaníkeho, a wífyczkna kralowftwye kanaaníka,

12 I dal zemy gych dyedynu, dye- so dynu yfrahelowy lydu fwemv.

13 Hofpodyne, gmye twe na wyecznoft; hofpodyne, pamyet twa w pokolenye ¹⁰) a pokolenye.

¹) t. j. Sion, fem. podlé lat., jakož i v následujících verších. — ³) Haec, Tuto ŽW., Toto ŽKI. — ³) M. Knyesye, sacerdotes. — ⁴) M. gegye (ejus). — ⁵) Na konci e vyškrabáno. — ⁶) Rovněž na konci e vyškrabáno. — ⁷) c zbytečné. — ⁵) Vynecháno: domowich (domus). — ⁹) M. wyetry (ventos). — ¹⁶) po připsáno po straně snad samým písařem rukopisu.

14 Nebo bude fudyty¹) lyd fwoy a w fluhach fwych bude proffen.

15 Obrazowe lydffczy ftrziebro a zlatto, dyelo ruku człowycczy.

5 16 Ufta magy, a nezmluwye, oczzy gmagy, a nevzrzye.

17 Uffy | magy, a neuflyffye, any wedye geft duch w uftech gych.

18 Podobny gym budte,²) gyz czy-10 nye ge, a wffychny, gyz vffagy w nych.

19 Dom yfrahelow, blahayte hofpodynu! dom aaronow, blahayte hofpodynu!

20 Dom lewyn, blahayte hofpody-15 dynv! genz fye bogy.<u>e</u>.te³) boha, blahaite hofpodynu!

21 Blahoflawen hofpodyn z fyona, genz bydly w geruzalemye!

CXXXV

Tento salm kasan gest rzyckaty fili-20 stom, genz chtycchv sye obrsczowaty, yako my nynye kasem svym dyctcm sye krstyty.

1 ZPowyedayte fye hofpodynu, nebo dobry; nebo na wyek myloft geho.

2 Zpowiedayte fe bohu bohowe[115]mv;⁴) nebo na wyek myloft geho.

3 Zpowyedayte fe hofpodynv hofpodynowemv;⁵) ne. na. myl. ge.⁶)

 80 4 Genz czyny dywy welyke fam; neb. na. my. ge.

5 Genz vczynyl nebefa w rozumv; ne. na. my. ge.

6 Genz vtwrdyl zemy na wodach; 35 neb. n. m. g.

7 Genz vczynyl iwyeczy welycziey; ne. na. m. g. 8 Sluncze v mocz dny; ne. na.

9 Myefiecz a hwyezdy v mocz noczy; ne. na. my.

10 Genz pobyl egypt s prwnyaty gych; ne. na.

11 Genz wywedl yfrahele z proftrzied gych; ne. |

12 W rucze moczney a w loktu zdwyzenem; ne.

13 Genz rozdyelyl morze czrwene 10 w rozdyelenye.

14 I wywedl yfrahele z proftrzied geho; ne. na.

15 I wytrzafl ffaraona a fylu geho v morzy czrwenem; ne. na. my. ge. 15

16 Genz przewedl lud fwoy przief [·] puffczy; ne. n.

17 Genz pobyl wlasty⁷) welyke; nebo na wyek my.

18 A zbyl krale moczne;⁸)
19 Seona, krale amorfkeho;⁹) ne.

na. mylo. geho.

20 A ogga, krale bazaníkeho; ne. na wyek m. g.

I¹⁰) wffyczka kralowftwye kanaan- 55 fka; ne. n. ||

21 I dal zemy gich dyedynu; nebo.

22 Dyedynu yfrahelowy, fluze fwemv; ne. n.

23 Nebo v pokorze naffyey po- 30 mnyel byl na ny; ne. na wyek.

24 I wykupyl ny od neprzatel naffyech; ne. na.

25 Genz dawa krmy wffelykemv malu; ne. n.

26 Zpowyedayte fe bohu nebefkemu; ne. na.

Zpowyedayte fye hofpodynu hofpodynowu; nebo na wyek my. .

20

^{&#}x27;) Vynecháno za tím: hofpodyn. — ³) M. budu. — ³) Prvé e nemá se čísti. — ⁴) Druhé o z u předěláno, deorum. — ⁵) dominorum. — ⁶) M. nebo na wyek myloft geho (quoniam in aeternum misericordia ejus), jakož i v následujících verších. — ⁷) M. krale (reges); překladatel snad četl gentes ve své latinské předloze. — ⁶) Vynecháno za tím: nebo na wyek myloft geho. — ⁹) Amorrhaeorum. — ¹⁰j Tento verš přidán v českém překladě.

CXXXVI

Tento salm vcsynyl dawid, plakanye, kdis syde bily v wycsycny w babilonye.

1 NA rzekach babylonfkych, tamo fmy fedyely y plakaly, kdyz rozpo-5 mynachom¹) fye na fyon.

2 Na | wrbach v proftrzed geho powyefychom hufle naffie.

3 Nebo tamo tazachu nas, gyz gíety wedly ny, flowa pyeíny;

A gyz przywedly ²) nas: chwalu zpyewayte nam z pyefny fyonfkych.
 4 Kako budem fpyewaty pyefn ho-

fpodynowu w zemy czyziey?

5 Acz zapomanu tebe, yeruzaleme, zapomanuty dana bud prawycze ma.

15 6 Przylny yazık moy k dafnom mym, acz nebudu pomnyety tebe;

Acz newylozy yeruzalema na poczatcze [116] wefele meho.

7 Pomny, hofpodyne, fynow³) edom-20 fkich w den yerufalemow,

Gyz rzekly: wypra^znyete, wypraznyete az do zaklada w nyey.⁴)

8 Dczy babylon fka hubena! blazeny, genz odplaty tobye odplaczenye,⁵)
28 genz fy odplatyla nam.

9 Blazeny, genz bude drziety a przytrze mladencze geho⁶) k fkale.

v patek mef.

CXXXVII

1 WZpowyedagy fie tobye, hofpo-30 dyne, we wffem frdczy mcm; nebo fy vflyffal flowa vft mych.

Przied angely zpyegy tobie,

2 zmod|lym fye v chrama fwateho tweho a wzpowyedam fe gmenu twemu Nad mylofrdye twe a prawdu twu; nebo zwelyczyl fy⁷) nade wffie gmye fwate twe.

3 W kteryzkoly den wzowu tebe, vílyff mye; wzplodyff w duffi mey⁸) 5 fylu.

4 Zpowiedayte fe tobye, hofpodyne, wffyczkny kraly zemffczy, nebo flyffelv wffietka flowa vft twich,

5 I zpiewayte na cziestach hospo- 10 dynowych, ze welyka gest slawa hospodynowa;

6 Nebo wyfoky hofpodyn, a nyzke | wydy a wyfoke z daleka zna.

7 Acz chodyty budu proftrzed 15 fmutka, ozywyff myc, a na hnyew neprzatel mych zdwyhneff ruku twu, a fpafena myc⁹) vczyny^{la} prawycze twa.

8 Hofpodyn zaplaty za mye. hofpodyn,¹⁰) myloft twa na wyek; a dyela 20 ruk^v twu nepotupyff.

CXXXVIII

Tento salm chore vstawil a skrse nen ofwyedcsil kralowy a sakonnykom, gens on sprawnu wyeru ma.

1 HOfpodyne, zkuffyl fy mye y po- 25 znal fy mye;

2 ty fy poznal fedyenye me a wzkrzieffenye me.

3 Urozumyel fy myflenye me z daleka; ftezku mv a obrew ¹¹) mv zffel | 30 fy; ¹²)

4 A wffietky cziefty me prziewyedyel fy; nebo nenyc rzeczy w yazyku mem.

5 Tot ty, hofpodyne, poznal fy 38 wffyeczko, poflednye y ftare. ty fy ftworzyl mye y polozyl fy na mye ruku twu.

¹) y z čehosi škrabáním předěláno. — ³) M. odwedly (abduxerunt). — ³) Po straně připsáno. — ⁴) M. w nyem. — ⁵) Vynecháno: twe (tuam). — ⁶) M. twe (tuos). — ⁷) Na konci e vyškrabáno. — ⁵) y po straně připsáno. — ⁹) mye, připsáno po straně snad korrektorem, jakož i v následujícím slově la. -- ¹⁰) M. hofpodyne. — ¹¹) M. obwrw, funiculum. — ¹²) investigasti, dofthil fi ŽG.

6 Dywnye vczynyeno gest vmyenye twe ze mne; potwrzeno gest, a ne moczy budu k nyey.

7 Kamo poydu ot duchu tweho? 5 a kam od oblyczege tweho pobyehny?

8 Acz wftupym na nebe, tam ty gfy; acz zftupym do pekla, tam gfy.

9 Acz przigmv perzie [117] me w za-

zrzy, a budu bidlyty v posledcziech 10 morfkych,

10 A toty tamo ruka twa przywede mye a bude drzety mye prawycze twa.

11 I rzekl fem: fnad tmy potlaczy^e
15 mye, a nocz pofwieta ma w rozkoffy mey,

12 Nebo tmy nezamraczie fye od tebe, a nocz yako den fye profwiety; yako tmy geho, takez y fwyetlo geho.

20 13 Nebo ty vwazal fy fye w ledwie me; przygal fy mye z loze materze mey.

14 Wzpowyedagy fye tobye, nebo hroznye zwelyczen gfy; dywny¹)

25 fkut czy twogy, a duffe ma pozna przielyff.

15 Negfut vtagena víta ma od⁹) tebe, czoz íy vczynyl w taynye; a podítawa ma w doleyffych zemye.

30 16 Nedoftatek moy wydyele oczy twogy, a w knyze twey³) wffyczkny budu pfany; dnee budv ftworzeny, a nykte⁴) w nych.

17 Mnye ale przyeliff vcztyeny fu
³⁵ przietele twogy, boze; przielyff potwrzeno geft knyeftvo⁵) gich.

18 Rozecztu⁶) gye, a nad pyefek fye rozplodye. wítal fem, a geffcze fem f tobu.

40 19 Acz zabygeff, boze, hrzieffne, mvzíe || krwawny, hnyete fye ode mne; 20 Nebo rziekate v myfleny: at wezmv w geffytnofty myefta fwa.

21 Awffako, gyz nenawydyechu tebe, hofpodyne, nenawydyech? a na neprzateli twe nyzrech? 7)

22 Swrchowanym nenawydyenym nenawydyech gych; neprzyetele vczynyeny iu mnye.

23 Zkus mne, boze, a zwyez írdcze me; a otycz mne a poznay stezky me. ¹⁰

24 A wyz, acz cziefta nefprawedlnofty we mnye geft; a dowed mye na czieftye wyeczney.

CXXXIX

Skrze tento zalm dawıd zlorzcczıl amalccha. 15

2 ZProft mye, hofpodyne, od czlowieka zleho, od muze nefprawedlneho wipraw mye.

3 Gyz myflyly nefprawedlnofty na frdczy, czely den przyprawowachu 20 bogye.

4 Oboftrzily yazyky fwe yako hadowe; gied geffczerowy pode rty gich.

5 Strziez mne, hofpodyne, od ruky hrzieffnykowy, a od lydy neprawych 25 zproft mye:

Gyz myflyly podpyety chody me; 6 fkryly pyffny ofydlo mnye,

A obrwy⁸) rozproftrzely my w offydlo; podle cziefty [118] obramv⁹) po- 30 lozyli mnye.

7 Rzekl fem hofpodyn^v: buoh moy fy ty; hofpodyne, vflyff hlas prozby mey.

8 Hofpodyne, pane, fylo fpafenye 35 meho, zaflonyl fy nad hlawu mv w den bogíe.

^{&#}x27;) Na konci e vyškrabáno. — ') od připsáno od korrektora a d jest psáno na rasuře. —
*) Před a za slovem twey jsou okrasy. — ') M. nykto (nemo). — ') principatus. — ') Dinumerabo, prziecztu ŽG. — ') M. nzyech, tabescebam, jak v ŽW.; CXVIII 158: shnyl fem, jakož i XXXVIII 12, CVI 26, CXI 10 a CXVIII 139 jest: shnyti — ') M. obwrwy. — ') Snad m. obrazu, scandalum, wrazu ŽW.

9 Nedaway, holpodyne, zadołty mey hrzieffnykowy; myflyli fu proty mnye; neopuffczey mne, at fye fnad newzwyffye.

 10 Hlawa okolochozenye gych, víyle rtow gich przikrige ge.

11 Spadne na nye vhle; a w ohen fwrzeff ge; w hubenftwy neoftanu.¹)

12 Muz yazyczny | nebude oprawen 10 na zemy; muze nepraweho zla popadnu na fpadenye.²)

13 Poznach, ze vczyny hofpodyn nedoftatecznym ⁶fud,³) a pomftv chudym.

14 Awffakz prawy zpowyedagy fye gmenu twemu, a zbidle prawy s oblyczegem twym.

Chwala ocz. y.

CXL

Kdız kral dawıd trzy dny bogyewal 50 fylifley a cztwrty den fwytyesil, tehdy vczyn⁴) tyto trzy salmy kleczye na kolenu w chramye f fwymy poddanymy. wfak prawye tu fedm myftrow, ze famfon vczynyl ten zalm, kdız zena geho

5 dalida⁵) bila gey proradila filisteom.

1 HOfpodyne, wolach k tobye, vflyff mye; pofluchay hlafv meho, kdyz zwolagy k tobye.

 2 Oprawena bud modlytba ma
 30 yako kadylo⁶) przied tebv;⁷) getye⁹) ruku mv fwyeczenyna⁹) weczernye. ||

3 Poloz, holpodyne, ftrazy vftom mym, a dwerze okolkowe¹⁰) rtoma myma.

35 4 Nepohybuy írdcze meho w flowa zloby, k omluwenye omluw¹¹) w hrzieffyech S lydmy czynyczymy nefprawedlnoft; y nebudu obcze myety ¹⁹) f wolenymy gich.

5 Wztrefkcze mye prawy v mylofty, a wzlage my; olei ale hrzieffny- 5 kow neotuczny hlawy mey;

Nebo geffczie y modlytba ma w dobrowolenftwy gych.

6 pozrzeny fu fgednany (opo)czie¹³) fudye gich;

Uflyffi^e | flowa ma, nebo gfu mohly. 7 yako tluftoft zemíka wzeffla geft na zemy,

Ztrhany fu kofty naffe podle pekla. 8 nebo k tobie, hofpodyne, hofpo- 15

dyne, oczzy mogy; w tobye fem myel nadyegy, neodgymay duffe mey.

9 Oftrziez mne od ofydla, giez poftawyly my, a od zrad czynyczích nefprawedlnoft.

10 Padnu w flietky geho hrzieflnyczy. zwlaffczy fem yaz, donyz nemynu. Chwa.

CXLI

2 HLafem mym k hofpodynu wolach; hlafem mym k [119| hofpodynu so profyl fem.

3 Prolewagy przied nym modlitbu mu; a fmutek moy przied nym zwyeztugy,

4 W zemdlenye ze mne duchu me- so ho; a ty fy poznal ftezky me.

Na cziestye tey, na nyez chodyech, fkryly fu ofydlo mnye.

5 Znamenach na prawyczy a hledyech; y nebyeffe, kto by poznal 35 mye.

Zhynul bych ¹⁴) ode mne; a nenye, genz by dobywal duffe meí. 10

¹) non subsistent. — ²) in interitu, na fkōcienu ŽG. — ³) Má se čísti: fud nedoftatecsnym. — ⁴) M. vcsynyl. — ⁵) M. Dalila. — ⁹) M. kadydlo, incensum. — ⁷) Za tím v následujícím řádku kousek pergamenu vytržen a opět zalepen. — ⁵) Snad m. spodgetye (elevatio), z čehož spod vytrženo. — ⁹) sacrificium, fwatinie ŽG. — ¹⁰) circumstantiae, okoloftauenie ŽG. — ¹¹) ad excusandas excusationes, k omluw ŽG. — ¹²) communicabo, wsobcsuyu ŽG. — ¹³) Zde kousek pergamenu vytrženo, petrae, opocsie ŽW. — ¹⁴) fuga.

6 Wolach k tobye, hofpodyne, rzekl fem: ty gfy nadyege ma, dyel moy w zemy zywych.

7 Poſlvchay ku prozbye mey; | ne-5 bo ponyzen ſem przyelyſſ.

Wyproft mye od ftyhagyczich mye; nebo pofyleny fu nad mye.

8 Wywed z ftraze duffy mv ku zpowyedany gmenu twemv; mne cze10 kagy prawy, az zaplatyff my.

Chwala otczy y fynu y fwa.

CXLII

1 HOfpodyne, vílyfi modlytbu mv; vífyma przywycz prozbu mu v prawdye twey; vílyfi mye w twey praw-15 dye.

2 A newchod w fud z fluhu twu; nebo nebude zprawen przied tebu wffyelyky zywy.

3 Nebo ftyhal g geft neprzietel du-20 ffy mv, ponyzil na zemy zywot moy,

Pofadil mye w temnych, yako mrtwe wyeka.

4 y w^ztuzyl fye geft we mnye duch moy; we mnye fmutylo fye geft frdzs cze me.

5 Pomnyel fem dny ftarich; myflyl fem we wffiech fkutczych twych, w uczynyeny ruku twu myflech.

6 Zproftrzech rucze mogy k tobye; 30 dulfie ma yako zemye bez wodi tobye.

7 Brzo vflyff mye, hofpodyne; omdlel duch moy. Neodwraczuy oblyczege tweho | ode mne, a podoben budu ftupugyczym w gezero.

ss 8 Uflyffanu vczyn my rano myloft twu; nebo w tye vffal fem.

Znamu vczyn my czieftu, na nyz bych chodyl; nebo k tobye zdwyhl fem duffy mu.

40 9 Zproft mye od neprzatel mych, hofpodyne; k tobye fem vtekl. 10 vcz mye czynyty woly twu; nebo boh moy gfy.

Duch twoy dobry dowede mye w zemy prawu.

11 pro gmye twe, hofpodyne, ozy- 5 wyff mye; w fprawedlnofty twey

Wywedeff z zamutka du[120]ffy mu.

12 a v mylofty twey roztratyff ¹) neprzately me; 10

I zatratyff wffyetky, gyz mutye dufly mu, nebo yaz fluh^a twoy fem.

Chwala otczy.

w fobotu meffp.

CXLIII

Tato dwa salmy dawıd rzekl przed 15 faulem, kralem, kdıs byeffe zabıl goliafye, obra; tehdy faul vftawıl gey knyesetem nade wffyemy fwymy.

1 BLahoflawen hofpodyn, buoh moy, genz vczzy rucze mogy k bogy, 20 a prfti me ku pobyty.

2 Myloft ma a vtoczificze me, przigimatel moy a wyproftytel moy;

Zaflonytel moy, a w nyem fem myel nadyegy; genz poddawaff²) lyd moy 25 pod mye.

3 Hofpodine, | czo geft człowiek, ze fy zyewyl³) gemv? nebo fyn człowyeczy, ze tbaz geho?

4 Czlowyck geffytnofty podoben so vczynen geft; dnee geho yako ftyen mygegy.

5 Hofpodyne, naklon nebefa twa a zftup; dotkny hor,⁴) a wzkurzie fye.

6 Blyfkanye⁵) blifkotyny, a roz- 35 praffyff ge; wypuft ffypy twe, a fmutyff ge.

7 Wypust ruku twu z wyfoka, zprost mye; a wypraw mye z wod mnohich, a z ruku synow czyzych: 40

¹) disperdes. — ²) qui subdit. — ³) M. fye zyewył. — ⁴) Škrabáním předěláno z hon. — ⁵) M. Błyfkay (fulgura, imperat).

8 Gychze vfta mluwyla fu geffitnoft, a || prawycze gich prawicze nefprawedlnofty.

9 Boze, pyefenczy nowu budu zpyewaty tobie, a w zaltarzy defiety ftrun zpyegy tobie.

10 Genz dawaff zdrawye kralom, genz fy wykupyl dawyda, fluhu tweho, od mecze zlobiweho.

10 11 zproft mye,

Uyproft mye z ruku fynow czyzich, gychze vfta mluwyla fu geffitnoft, a prawycze gich prawicze nefprawedlnofty.

15 12 Gychze fynowe yako nowe fazenye mladofty fwef;

Dczery gich kazane, ¹) | okrafilene yako podobenftwye chramu.

13 Pywnycze gich plne, rzyhagicze so z tey w ono;

Owcz^e gych brziezye, vmnozugy u wyffczych²) fwych;

14 wolowe gich tlufty.

Nenye oborzenye ohrady, any przie-

25 lazu, ³) any wolanye w uliczyech ⁴) gych.

15 Blazeneho rzekly lyda, gemuz tato gſu; blazeny lyd, gehoz hoſpodyn boh geho.

30 Chwala otczi.

CXLIV

1 Wzwyffy tye, boze, moy kraly, a zblahagy gmenu twemv na wyek a na wiek wyeky.

2 Przyefe wffye [121] dny wzblaso hagi tobie, y wzchwalym gmye twe na wyek a na wiek wyeky.

3 Welyky hofpodyn a chwalny przielyff, a welykofty geho nenye koncze.

 4 Narozenye y narozenye wzchwaly ſkutky twe a mocz twu zwyeſtugy. 5 Welyczenstwye slawi swatosty twey zmluwye a dny ⁵) twe budu wyprawyety.

6 A fylu hroz twich prawity budu, a welykoft twu budu wyprawyety.

7 Pamyet mocznu rozkoffy twey wzrzyhagy⁶) a prawem twym zwelfele fye.

8 Myloftywecz a myloftywy hofpodyn; trpyelywy a mnoho mylofrdny. 10

9 Myekky hofpodyn we wffem; a lytofty geho nade wffie fkutky geho.

10 At fye zpowyedagy tobye⁷) wffyczkny fkutczi twogy, a fwiety twogi at wzblahagⁱ tobye;

15

5

11 Chwalu kralowftwye tweho rzku a mocz twu wzmluwye;

12 At znamu vczyny fyno^m lydfkym mocz twu a flawu welycftwye kralowftwye tweho.

13 Kralowstwye twe kralowstwye wsfyech || wyekow; a wladanye twe v wsfielykem pokoleny a w pokolens.

Wyerny hofpodyn we wffiech flowyech fwych a fwati we wffech fkut- 25 czych fwych.

14 Zdwyha hofpodyn wffietky, gyz letye, a zdwiha wffieczky, gyz wyrazene.

15 Oczzy wffiech w tobye nadyegy magy, hofpodyne; a ty dawaff krmy 30 gich w czas potrzebny.

16 Otewrzeff ty ruku twu a naplnyff wffelikv zywel⁸) pozehnanye.

17 Prawy hofpodyn we wffiech czieftach fwych a fwajty we wffiech fkut- 35 czych fwych.

18 Blyz geft hofpodyn wffyem wzywagyczym geho, wffyem wzywagiczym geho w prawdye.

19 Woly bogyczych febe vczyny, a 40 prozbu gich vflyffy, a fpafeny ge vczyny.

20 Strzeze⁹) wffech mylugyczych fye, a wffietky hrzyeffne roztraty.

 ^{&#}x27;) compositae, lepe ZG. — ') abundantes in egressibus. — ') transitus. — ') Za tím rasura. — ') M. drwy (mirabilia). — ') eructabunt. -- ') Za tím vynecháno: hofpodyne. — ') animal. — ') Za tím vynecháno: hofpodyn.

21 Chwalenye hofpodynowo zmluwye víta ma; a zblaha¹) wffyelyke tyelo gmenu fwatemu geho na wyek y na wyek wyeky.

Chwala otczy y fynu y fwatemu duchu. Iakoz.

CXLV

[122] Tuto chwalu dawid hudl przed kralem (aulem w den geho narosenye a w den wywolenye sweho skrze samuele proroka.

2 Chwal duffe ma hofpodyna. wzchwalym hofpodyna w zywotye mem, zpyegy bohu memv, yakoz dluho gfem.

Nerodte vffaty w knyezata, 15

3 w finy^ech²) lydfkych, w nychz nenye spalenye.

4 Wynde duch geho y wraty fye w zemy fwu; w ten den zhynu wffietka no myfflenye gich.

5 Blazeny, gehoz buoh yakob³) po. mocznyk geho, nadyege geho w hofpodynu, bohu geho:

6 genz vczynyl nebe a zemy, mozs rze a wffyetko, czoz w nych geft;

7 Genz schowa prawdy na wyek; czyny fud nafyle trpieczym; dawa krmy lacznym.

Hofpodyn zproffczuge okowane;

8 hofpodyn ofwyeczuge flepe. 30

Hofpodyn zwody wyrazene; 4) hofpodyn myluge prawe.

9 Holpodyn strzieze przychozie, fyrotka a wdowu przigme a cziefty 35 hrzyeffnych roztraty.

10 Wzkraluge hofpodyn na wyekí; boh twoy, fyon, w pokolenye y pokolenye.

CXLVI

Tento zalm prsisusy k drzyewnym.

1 CHwalte hofpodyna, nebo dobry ⁵) gest chwala; bohu nassemu bud wefele a || krafne chwalenye.

2 Uftawuge yeruzalem hofpodyn, 5 rozpraffenye yfrahelfke zberze;

3 Genz vzdrawugie ztrzielene⁶) frdczem, y obwazuge zetrzene⁷) gich.

- 4 Genz przieczyta mnozftwye hwyezd a wffyem gim gmena wzyewa.⁸) 10
- 5 Welyky hofpodyn naff, a welika fila geho, a mudrofty geho nenye czyfla. å⁹)

6 Przygymage tyche hofpodyn, ponyzuge ale hrzyeffne az do zemye. 15

7 Prziedcziete 10) hofpodynu w zpowyedy, zpiewayte bohu | naffemu w huflech:

8 Genz przikrywa nebe oblaky a czyny zemy deffcz;

Genz wywody na horach feno a zelynu fluzbye lidfkey;

9 Genz dawa fkotu krmy gych, a ptaczatkom hawranym wzowuczym geho.

10 Ne w fyle konyowye woli bude 25 gmyety, any w holenu¹¹) muzowu dobrowolno bude gemu.

11 Dobrowolno geft hofpodynu nad bogyczymy geho, a na nych, gyz nadyege magy na mylofty geho.

Chwala ot. y fy. y fwa. duchu.

CXLVII¹⁹)

[123] Tento 13) chwalu vcsynyl dawid, kdiz z bethlema w gerusalemy a w ebron bil kralem vstawen.

12 CHwal, yeruzaleme, hofpodyna; 35 chwal boha tweho, fyone.

10

¹) benedicat. — ²) in filiis. — ³) M. yakobow (Deus Jacob). — ⁴) elisos, wwwracene ŽG. – ⁵) M. dobra. – ⁹) contritos, *fkrusene* ŽG. – ¹) contritiones, *fkrussenye* ŽW. – ⁸) e přeškrtnuto a podtečkováno. — ⁹) å přeškrtnuto a nad ním tečka. — ¹⁰) Praecinite, Prsiepicyte ŽW. — '') in tibiis, w fitkach (m. v lýtkách) ŽW. — '2) Verše žalmu CXLVII^{ho} jsou ve Vulgatě číslovány jako pokračování žalmu CXLVIho. - 13) M. Tuto.

13 Nebo potwrdyl zamkow wrat twich, pozehnal fynom twym w tobye.

14 Genz polozyl kragyny twe myerem, ¹) a tucznosty obylnv nakrmuge 5 tye.

15 Genz wypuśczy wymluwu śwu zemy, brzo byczy flowo geho.

16 Genz dawa fnyeh 1ako wlnu, mlhu yako popel ftrz^efe.⁹)

10 17 Puffczie kryftal fwoy yako fkywy: przied obliczegem ftudeny³) yeho kto ztrpy?

18 Wypuffczy flowe⁴) | fwe a roztagige gye; podul duch geho, a po-15 teku wody.

19 Genz zwyeftuge flowo fwe iakubowy, prawdy a fudy fwe yfrahelowy.

20 Nevczynyl tak wffiemu narodu, a fudow fwich nezgewyl gym.

a ludow twich hezgewyi

20 Chw~.

CXLVIII

Tato chwala bila poslednye dawidowa przyed geho smrty, a mystrowe chtye tomu, kdiz rzekl: wscchen duch chwal hospodina, tehdy pustyl dussy swu.

25 I CHwalte hofpodyna s nebes; chwalte geho na wyfofty.

2 Chwalte geho, wffyczkny angely geho; chwalte geho, wffietky moczi geho.

30 3 Chwalte geho, filuncze a myefyecz; chwalte geho, wffyczkny hwyezdy a fwyetlo. ||

4 Chwalte geho, nebefa nebefka; a wody, gyez na nebi gfu,

5 at chwale gmye hofpodynow^o.
 Nebo on rzekl, a vczynyena gfu;
 on kazal, a ftworzena fu.

6 Uftawyl gie na wyck y na wyek wyeky; kazanye polozyl a neprzieftupy.

7 Chwalte hofpodyna s zemye: geffczerowe a wffyetky bezdennowe; 5

8 Ohen, krupy, fnych, led, duch wln,⁵) gyz czyny flowo geho;

9 Hory a wffietky fkaly, drzyewie owoczne a wffyczny czedrowe;

10 Zwyerzata a weffken | fkot, ha- 10 dowe a wfficzkny ptaczy pernaty;

11 Kralowe zemffczy a wfficzkny lyde, knyezata a wffyczny fudcze zemffczy;

12 Mlady a dyewky, kmete⁶) f mlad- 15 ffymy at chwale gmye hofpodynowo;

13 nebo wzwyffeno geft gmye geho fameho.

14 Zpowyed geho na nebe y zemy; a wzwyffyl roh lydv fweho.

Chwala wffem fwatym geho, fynom yfrahelowym, lydu przyblizigiczymv⁷) gemv.

CXLIX

1 Zpyewayte gemu,⁸) hofpodynu, pyefnyczy nowu; chwala geho [124] 55 we zboru fwatych.

2 At fye wefely yfrahel w nyem, genz vczynyl geho, a dczery⁹) fyonfke at fye radugy w kraly fwem.

3 At chwale gmeno geho w kuo- 30 rze, w bubnye a w zaltarzí wzpyegy gemv.

4 Nebo dobrowolno geft hofpodynu w lydu iwe^m, y zwyffy tyche we zdrawye. ³⁵

5 Zwefele fye fwyety w flawye, wzradugy fye w lozech ¹⁰) fwych.

6 Wefele¹¹) bozye w hrdle gich, a meczowe oboftrzieny w ruku gych:

^{&#}x27;) Mezi "twe" a "myerem" jest v rukopise kolmá čára — ²) spargit, truſt ŽG. —
³) y předěláno z v. — ⁴) M. *flowo*. — ⁵) procellarum, *burst* ŽG. — ⁶) senes, *ftarzy* ŽW. —
⁷) *lizigi* na rasuře. — ⁹) *gemu*, přebytečno, není v lat. Vulgatě. — ⁹) V rukopise musejním (XIV D 13): filie, v tištěné Vulgatě: filii. — ¹⁹) in cubilibus. — ¹¹) V rukopise musejním (XIV D 13): Exultationes, v tištěné Vulgatě: Exaltationes.

7 Ku czynyeny pomfty w narodyech, | a | anye w | ydech.

8 Kv fwazany kralow gych w okowy, a fflechtycze gich w ruczny-5 czyech ¹) zeleznych;

9 Aby vczynyly w nych fud popyfany: flawa ta geft wffyem fwatym geho.

CL

1 Chwalte hofpodyna w fwatych 10 geho, chwalte geho w twrdofty fyl²) geho.

2 Chwalte geho w fylach geho; chwalte geho podle mnozftwye welykofty geho.

3 Chwalte geho w zwuku trubnem;
 chwalte geho w zaltarzy a w huflech.
 4 Chwalte geho w bub nye a w korze; chwalte geho w ftrunach a u warhanyech.

20 5 Chwalte geho w czymbalach dobrze zwucznich; chwalte geho w fkrowadycziech³) radoftnych.

6 wffyeliky duch chwal hofpodyna!

Tuto fie fkonawa zaltarz a poczymagi fe cantikí.

Ι

(Canticum Isaiae, Is. XII 1-6.)

Tento salm vczynyl yzayaf, prorok, drzycwe nezly kral manasses drzycwycnu pylu kazał gcy na poly przyctrzycty.

30

1 WZpowyedagy fie tobie, hofpodyne, ze rozhnyewal fy fye na mye; obratylo fie geft rydanye twe, y vtyeffyl fy mye.

35 2 Tot wedye boh, fpaffytel moy, nadycynye budu czynyty a | newzbogym fie; Nebo fyla ma a chwala ma hofpodyn, y vczynyen my geft we zdrawye. 3 Budete czrpaty wodu u vesely z studnycz spasytelowich,

4 a dyete w ten den: zpowiedaite fe hofpodynu a wzywayte gmye geho;

Znama czynte w lydech nalezenye 5 geho; pomnyete, ze wyfoko geft gmye geho.

5 Zpowyedaite⁴) hofpodynv, nebo zweliczenye vczynyl; zwyestuyte to we wsfyey zemy.

6 Zwefel fye a chwal prziebytcze fyonfky; nebo [125] welyky proftrzed tebe fwaty ifrahel.

Chwa.

II

chwala ezechíaffe.

(Canticum Ezechiae, Isa. XXXVIII 10-20.)

Tento salm vczynyl esechiaf, kdis profil hofpodyna, aby gemu dal nad geho dny patnaft let sywu bity.

10 IAz fem rzekl: proftrzed dny 20 mych poydv k wratom pekelnym. hledal fem oftatka let mych.

11 Rzekl fem: nevzrzym hofpodyna, boha, w zemy zywych,

nevzrzy człowycka wyecz a bydły- 25 gicziho w pokogy.

12 Pokolenye me odyato geft, y fhrnuto geft ode mne yako ftanowe paftuffy.⁵)

Odrzezan gest yako od tkadicze 30 zywot moy, kdyz gesscze tczyechu⁶) mye, pod|rzeza mye; od gytra az do weczera skonass mye.

13 Nadyegiech fe az do gytra; yako lew tak zetrziel wffietky kofty me;

Od gytra az do weczera dokonafí so mye.

14 yako ptacze wlastowyczyno tak wzwolam, wzmysily yako holubycze.

Ztenczele gfta oczzy mogy, hledyecze na wyfoft.

') in manicis, w okowach ŽG. — ') M. fyly (virtutis). — ') M. fkrowadnycsuch, jak v ŽW. — ') M. Zpiewayte (Cantate). — 5) Na konci e vyškrabáno. — 6) ordirer, fnowachu ŽG.

10

15

Hofpodyne, nafyle trpym, odpowyeday za mye.

15 czo rzku, nebo czo odpowye my, kdyz fem fam vczynyl?

Rozmyfly tobye wffetka leta ma w horzkofty || duffe mey.

16 Hofpodyne, kdyz tak zywo geft byty, a w takych zywot duchu meho, potrefkczeff mne a odzywyff') mye.

10 17 toty w pokogy horzkost ma przychorzka;

Ty ale zproftyl fy duffy mv, aby nezahynula, zawrhl fy za tyl²) hrzyechy wffyeczkny me.

18 Nebo ne peklo wzpowyeda fie tobye, any fmrt zchwaly tebe; nebudu czekaty, gyz ſchodye w gezero, prawdy twe.

19 Zywy, zywy, ale wzpowyeda fye
tobye, ³) y yaz dnes; ot|tecz fynom znamy czynye prawdu twu.

20 Hofpodyne, zdrawa mye vczyn, a chwaly naffe budem fpyewaty wfliech dny zywota naffeho w domv hofpody-

25 nowu.⁴)

III

chwala fwatey anny, w ftrzied^v.

(Canticum Annae, I Reg. II, 1-10.)

Tento zalm vczynyla anna, dczy famuelowa, kteraz fedm let f fwym 30 muzem bila a po muzowye fmrty ofm-

- defat a cstyrsy bila wdowu. Ale nyektersy prawyc, sc anna, maty fwatey marsye, vcsynyla ten salm. Ale w prwich knyhach kralowich cste fye,
- 35 se anna, sena elkanowa, maty famuelowa, vcsynyla tento salm, aby buoh gycy dal plod.

1 Wefelylo fye frdcze me w hofpodynu, a wzwyffen geft roh moy v boze mem; Rozífyrzena íu víta ma na neprzately me, nebo radowala fem fe w fpafeny⁵) twem.

2 Nenye fwaty, yakz geft hofpodyn; anyt geft wedye gyny kromye 5 tebe a [126] nenye fylny yako buoh naff.

3 Nerodte vmnozyty mluwyty wyflokych, chlubyccze fye; At odeydu wetcha z vft waffych, nebo boh vmye- 10 nye hofpodyn geft, a gemu przyprawugy myfflenye.

4 Luczyffcze fylnych pobito geft, a nemoczny opafaly fu fe moczy.

5 Naplnyeny drzewe, za chleby fe 15 zafadyly,⁶) a laczny nakrmyeny gfu; Donyz yalowa porodyla mnohe, a gyez mnoho gmyela fynow, omdlela geft.

6 Hofpodyn zywy⁷) a mrt|wy, przywody do pekla a odwody.

7 Hofpodyn chuda czyny⁸) a bohaty, ponyzuge a wiffy.

8 Zkrzefuge z prachu nedoftateczneho, a z hnoge zwodye chudeho, Aby fedyel s knyezatí, a aby ftolecz **55** flawy drzal. Hofpodynowy wedye gfu ftezcge zemfke, y polozyl na nych okrífl.⁹)

9 Nohy fwatich fwych bude chowaty, a nemyloftywy we tmye zmlknu, 30 nebo ne w fyle fwey pofylnen bude muzz.

10 Hofpodyna fye wzbogye protywnyczy geho, a nad ny "my na nebefiech pohrzmy. Hofpodyn bude fu- 35 dyty kragyny zemfke, y da wladanye kraly fwemu, a podeyme ¹⁰) roh pomazanczy fwemu.

Chwala ot.

¹) M. obsywyf (vivificabis). — ³) Za tím vynecháno: twoy. — ⁵) Vynecháno: yako. —
⁴) hofpodynowie ŻW. — ⁵) Na konci e vyškrabáno. — ⁶) pro panibus se locaverunt; po chłebe fye ufadili ŻG. — ⁷) Na konci vyškrabáno e. — ⁵) Na konci vyškrabáno rovněž e. —
⁵) orbem. — ¹⁰) y z čehosi předěláno.

IV

Chwala moyzyeffowa, cztw.

(Exod. XV 1-19.)

Tento zalm zpyewały su zyde, kdiz bili przyewcdeny przyes czrwene mo-5 rze pohruzeneho faraona, a vczynył gcy moyzyes, prorok.

1 ZPyewaymy hofpodynv! flawnye wedye zwelyczen geft; kuon a wfyedagyczieho geho ') wrhl v morze.

2 Syla ma a chwala ma hofpodyn, y vczynyen my geft we zdrawye; Tento buoh moy, y budv flawyty geho; buoh otcze meho, y wzwy/ffy geho.

3 Hofpodyn yako muz bogyczy,²) 15 wffyehomoczny³) gmye geho

4 wozy pharaonowy a woyfko geho wrhl v morze; Zwolena knyezata geho ztonuly fu v morzy czrwenem.

5 bezdenowe przykryly ge, feffly 20 w hlubynu yako kamen.

6 Prawycze twa, hofpodyne, zwelyczena geft w fyle; prawycze twa⁴) vderzyla neprzietele.

7 a v mnozftwy flawy twey zfadyl
5 fy protywnyky me; 5) Poflal fy hnyew twoy, genz zezral gye yako pazdero.

8 [127] a w duchu rydanye tweho febraly fye wody; Stala woda tekuczie, febraly fye bezdenowe proftrzed 30 morze.

9 Rzekl neprzietel: wftyhagy y popadnv, rozdyelym plen, y naplny⁶) fe duffe ma; Wynmv mecz moy, y zabyge ge ruka ma.

35 10 Podul duch twoy, y przykrylo ge morze; ztonuly fu yako olowo u wodach nahlích.

11 Kto rowen w fylnych tobye, hofpodyne? kto rowen tobye, wzwelyczen w fwatofty, hrozny a chwalny, a czynye | dywy?

12 Rofproftrzel fy ruku twu, y zezrala gye zemye.

13 Wodcze fy byl v mylofty twey 5 lydu twemu, genz fy wykupyl; I nefl fy geho v moczy twey do przyebytka fwateho tweho.

14 Wzeffly fu lyde y rozhnyewaly fu fye; bolefty obdrzely bydligiczy u 10 fylyftymye.

15 Tehdy zamutyla fu fye knyezata edomfka, moczne moabfke obdrzala trziefkota;⁷) zczyepenyly⁸) wfficzkny bydliczy w kanaan. 15

16 Spadny na nye ftrach a bazen u welykofty lokte || tweho; At budu nepohnuty yako kamen, donyz nemyne lıd twoy, hofpodyne, donyz nemyne lyd twoy tento, genz fy⁹) wykupyl. 20

17 Uwedeff ge, y zfadyff ge na horze dyedyny twey, prziefylnem bydle twem, genz vczynyl fy, hofpodyne: Swatynu twu, hofpodyne, gyz vtwrdyle rucze twogy.

18 hofpodyn kralowal ¹⁰) na wyecznoft a nad to.

19 Wffel geft wedye pharao s wozy a konmy¹¹) geho w morze, y nawratyl na nye hofpodyn wodi mor|- 30 fke; Synowe ale yfrahelowy ffly po fuchu proftrzed geho.

V

Chwala abbakuka, patek. (Hab. III. 1-19)

Tento salm spyewal abakuk, prorok, 35 kdız andyel bosy nesi gey za wrch z obory lwowey, tak rska:

1 HOfpodyne, vílyffech vílyffenye twe ¹²) y wzbach fye.

^{&#}x27;) wfedacse ŽG. - ²) M. bogugycsy (pugnator). - ³) M. wffyemohucsy (omnipotens). ') Za tím vynecháno: hofpodyne. - ⁵) M. twe. - ⁶) Na konci e vyškrabáno. - ⁷) tremor. *) obriguerunt, fsciepeneli ŽG. - ⁹) fy po straně připsáno. - ¹⁰) Chybně, lat.: regnabit. ¹¹) M. giezdczy (equitibus). - ¹²) twe po straně později připsáno.

Hofpodyne, dyelo twe, proftrzed let ozyw ge.

2 Proftrzed let znamo vczynyff; kdyz fye rozhnyewaff, mylofty roz-5 pomeneff.

3 Buoh od poledne przyde, a fwatí od hory ffaraaníkey.

Przikryla nebefa flawa twa,¹) a chwaly geho plna geft zemye.

10 4 Blefk geho yako fwyetloft bude, rozy w ru[128]ku geho;

5 Tu fkryta geft fyla geho; przied oblyczegem geho poyde fmrt.

Wyftupy dyabel przied nohama geho.

15 6 staal y myerzil gest zemy.

Wzezrzel, y roztaal gest wlasty, a zetrzieny su hory wyecznye.

Nachilyly fye fkaly fwyetfke od czyeft wyecznofty geho.

90 7 Pro nefprawedlnoft wydyech ftany murzynfke; zamutye²) kuoze zemye madyanfke.

8 A zdaly w potocziech rozhnyewal fy fe, hofpodyne? nebo w rzekach

so rydanye twe? 3) nebo v morzy mrzkowanye 4) twe?

Genz w|fiedaff na konye twe, a wozowe twogy fpafenye.

9 Wzbuzuge zbvdyfi luczyficze twe;
9 przfaha^{ny 5}) pokolenym, gycz młuwył fy.

10 Rzieky przyerzezeff zemfke; wydyechu tye wody, y zaloftyly hory, wlna wodna mynula.

Dal bezden hlas fwoy; wyfokoft s rucze fwogy zdwyhla.

11 Sluncze a myefiecz stala v prziebycze⁶) swem, w swyetle stypow twich, poydu w bleskotu blyskanye kopye tweho.

40 12 W rydany⁷) potlaczyfi zemy, w yadany⁸) oftra ffyff⁹) wlafty. 13 Wyffel fy na fpaffenye lydu tweho, na fpafenye f umazanczem twym.

Uderzyl fy hlawu z domv nemyloftyweho, obnazyl fy zaklad geho az do hrdla.

14 Klel fy zezly geho, hlawu bogigyczym gich, gduczym yako wrch¹⁰) na roztraczenye nas.¹¹)

Wefele gich yako geho, genz fezrze chudeho w taynye.

15 Czieftu vczynyl fy v morzy konyom twym, v blatye wod mnohych.

16 Slyffyech, y fmuty fye brzych moy; od hlafu ztrafla | fye rty ma.

Wendy hnys w kofty me, a pode 15 mnu zhemzy, ¹²)

At odpoczynu w den zamuczenye a wzendv k lydu opafanemv memv.¹³)

17 Fyk wedye nezektwe, a nebude zarodka u wynnyczich.

Selzze dyelo olywne, a zemye neprzynefu pokrmv.

Odrzezano bude z owczyncze brawye, a nebude howada wu geflech.

18 Iaz ale w hofpodynu wzwefelym, **25** a wzradugy fye¹⁴) w yezuffy mem.

19 Boh, holpodyn, lyla ma, y polozy nohy me yako ge[129]lenye;

A na wyfofty me przywede mye witycz w chwalach zpiewagiczieho. 30 Chwal^a otczi.

VI

chwala moyziaff.

(Canticum Deutronomii, XXXII, 1-43.)

Tuto chwalu spycwal moysyef a kasal po fobye wefty sydy w chwalu bo- 35 sy, kdis chtyel vmrsyety, takto rska:

1 SLyffte, nebefa, czo budu mluwity, pofluchay zemye flowa vft mych.

10

^{&#}x27;) M. geho. — ²) turbabuntur. — ³) nebo... twe připsáno dole in margine. — ⁴) indignatio, nemuloft ŽG. — ⁵) M. przifahany (juramenta), ha na rasuře a ny připsáno. —
⁶) M. v prziebytcze. — ⁷) Na konci vyškrabáno e. — ⁸) M. wrydany, in furore. — ⁹) obstupefacies. — ¹⁹) M. wicher (turbo), jak v ŽG. — ¹¹) M. mne (me). - ¹²) scateat, winrzi ŽG. —
¹³ M. naffemu (nostrum). — ¹⁴) Vynecháno: w hofpodynu.

2 Prorofty¹) we dffczy vczenye me, plow yako rofa wymluwa ma, Iako prziewal na zelynu, a yako kropie na trawu;

5 3 nebo gmye hofpodynowo budu wzywaty: Dayte welebnoft bohu naffemv.

4 bozy fwrchowany fv fkutczy, a wffieczkny | czyefty geho fudowe;

Boh wyerny a beze wffyey nefpra-10 wedlnofty, wyerny a prawy.

5 shrzyeffyly gemv, a ne fynowe geho w hnyfu: Pokolenye krzywe a neodwraczene.

6 y toly wraczugeff, 2) lyde blazny-

15 wy a nemudry? Czy on ³) ne otecz gest twoy, genz vyal y vczynyl tye, y ftworzil tye?

7 Pomny dny stare, mysly pokolenye wlassczy;⁴) Otycz otcze tweho,

a zwyeftuge tobye wyeczich⁵) twych,
 a powyedye tobie.

8 Kdyz dyeleffe wrchny wlafty, kdyz odlu czowaffie fyny adamowy, Uftawil meze lydfke podle czyfla 55 fynow yfrahelowich.

9 Dyel ale hofpodynow lyd geho, yakob obrw⁶) dyedyny geho.

10 Nalezl geho w zemy puftey, na myefte hroznem a puhley?) puffczy;

80 Okolo wodyl geho a vczil, a ftrzychl yako zrzyedlnycze oka fweho.

11 Iako orlycze wznuczuge k letany ptaczatka fwa, a nad nymy poletugicz, Zproftrzel krzydle fwoy y podso yal ge,⁸) y nofyl na ramenv fwu.

12 Hofpodyn fam | wodcze gich⁹) byl, a nebyeffe f nym boh gyny.

13 Uftawyl geho na wyfoku zemy, aby gedl owocze polike, Aby zfal40 med z opoky a oley z ikaly twrdey.

14 Maflo z howada a mleko z owecz z fadlem beranym a ffkopczowym fynow ¹⁰) bazanfkich, A kozly s yadrem pfienycznym a krew hroznowu aby pyly prziecziftu.

5

15 Roztluftyel geft mylı y wzboczil fye; roztluftyel, roztucznyel, rozffirziel; Odftupil boha, vczynytele fweho, y odffel od boha, vzdrawi[130]tele fweho.

16 Zbudyly ¹¹) geho w bozíech czi- 10 zych, a v mrzkołtech fwich k hnyewu geho zbudyly.

17 Obyetowaly czrtom, ale ne bohu, bozczom, gichz newyediechu; Nowy a czrftwy przyffly, gymz fye nemodlili 15 otczy gych.

18 Boha, genz tye vrodil, odftupyl fy a zapomanul fy boha, ftworzytele tweho.

19 Zyw¹²) hofpodyn, a k hnyewu so zbuzen geft; nebo zbudyly¹³) geho fynowe a dczery.

20 I wecze: fkrigy oblyczey moy od nych, y znamenam pofled|ny^e gych; Przyrozenye a pokolenye ¹⁴) odwracze- 55 ne geft, a newyerny fynowe.

21 Ony wzbudyly w nyem, genz nenye¹⁵) boh, y wzdraznyly w geffytnofty fwey:¹⁶) A yaz wzbuzy gie w nyem, genz nenye lyd, a v wlafty ⁸⁰ blaznywe wzdrazdym ge.

22 Ohen zazzen geft w rydany mem, y wzhorzy az do pekelneho poflednyeho;¹⁷) I zzezrze zemy s zarodki geho,¹⁸) a hornye zaklady fezze. ³⁵

23 Sberu na nye zlee, a ffypy me naplnym w nych.

24 Zhynu hladem, a flepczu¹⁹) ge pta¦czy kuffanym prziehorffkym; Zuby zwierzeczie vpuftym w nye, f ry- 40

¹) Porofti ŽW. — ²) Za tím vynecháno: hofpodynu. — ³) n připsáno později. — ⁵) singulas. — ⁵) majores. — ⁹) M. obwrw, funiculus. — ⁷) vastae, w furokey ŽG. — ⁹) M. gey. — ⁹) M. geho (ejus). — ¹⁹) w z čehosi předěláno. — ¹¹) Provocaverunt. — ¹³) M. wyduel; čteno vivit m. vidit. — ¹³) provocaverunt. — ¹⁴) generatio enim, Pokolenie wedie ŽW. — ¹⁵) non erat, nebieffe ŽW. — ¹⁶) in vanitatibus suis, w gieffutiech fwich ŽW. — ¹⁷) ad inferni novissima. — ¹⁸) cum germine suo. — ¹⁹) devorabunt.

danym tahnvczymy na zemy a hadowym.¹)

25 Wnye zhuby ge mecz, a wnytrz hroza mladeho fpolu a dyewku, a ffe-5 le²) f człowyckem ftarym.

26 I rzekl fem: kdez fu? przieftaty kazy z lydu pamyety gich.

27 Ale pro hnyew neprzatel gich odwlekl fem, abi fnad nepichaly neprzitele 10 gich, I rzekly: ruka naffe wyfoka, ale

ne hofpodyn, to vczynyl wflietko.

28 Wlaft wedye bez rady geft a | bez mudrofty.

29 lybo by fmyflely a rozumyeli, 18 a przygducze poflednye³) prozrzely!

30 Kako ftyhaffe geden tyfycz, a dwa puzieffta⁴) defet tyfyczow? Awffak proto, ze boh geho prodal ge, a hofpodyn okłopyl ge?

80 31 Ne tak wedye geft buoh naff, yako bohowe gich; a neprzietele naffy fu fudye.

32 Z wynnycze fodomfkych wyno gich a z podmyeftye gomorfkeho.

25 Zrno gích zrno gedowate a hrozen przychorzky.

33 Zlucz geffczerowa wyno gich, a ged [131] afpydowy nevleczení.

34 Awffako ta ichowana iu v mne, a 30 znamenana v pokladu mem?⁵)

35 Ma geft pomfta, a yaz zaplaczy gym w czas, aby iye poklefla noha gich; Blyz geft den zatraczenye, a k tomv, czoz ma byty, chwatagi czafowe.

36 Bude fudity hofpodyn lyd fwoy, a na fluhach fwich fye flytuge; Uzrzy, ze zemdlena geft ruka, a zatworzeny take ztah gfu,⁶) a oftatczy⁷) zhynuly fu.

37 I dyegi: kde gfu bozczowe gich, w nychze gmycgiechu nadiegy? 38 Z gich obyety gediechu fadla a pigyechu wyno offyerne? At wftanu a pomohu wam, a v potrzebye waffiey zaflonye wy.

39 Hledayte, zet fem yaz fam, a 5 zet nenye gyncho⁸) kromye mne; Ia zabigy, a yaz ozywym; yaz vderzy, a yaz vzdrawym, a nenye, kto by z ruky mey wyproftyl.

40 Zdwyhnv k neby rucze mogy, a 10 rzku: zyw fem yaz na wyccznoft.

41 Acz naoftrzy yako blefk mecz moy, a popadne fud rvka ma; Wraczy pomftu neprzatolom⁹) mym || a tyem, gyz mne nenawydye, zaplaczy. 15

42 Zapogym flypy me krwy, a mecz moy wzerze ¹⁰) maffo Ze krwy zbytich, a z wyezenye obnazencho neprzatelíke hlawy.

43 Chwalte wlafty lid gcho, nebo 20 krwye fwatich ¹¹) fwych pomfty; ¹²) A pomftu zaplaty na neprzateli gich, a lytoftyw bude zemy lidv fweho.

Chwala otczy fwa.

VII

trzy dyetek chwa.

(Canticum trium puerorum. Dan. III, 57-89.)

Toto pyenye vczynyly fu trzy dyctky w pcczy ohnye fedyccz: ananyaf, azaryaf, myzael, genz kral nabuchodonozor wfadity ge kazal.

57 BLahayte hofpodynu¹³) wffyczkny fkutczi hofpodinowy hofpodynv; chwalte a nawzwyffte ge|ho na wyeky.

58 Blahatte angely hofpodynowy hofpodynu: ¹⁴)

59 blahaite nebefa hofpodyn^v.

Sbirka pramenův. Skupina I., serie 1.

95

¹) M. hadowymy; cum furore trahentium super terram atque serpentium. — ²) lactentem, viz žalm VIII 3: *s falowych*, lactentium. — ³) novissima. — ⁴) fugarent (v rukopise XIV. D. 13). — ⁵) in thesauris meis. — ⁶) defecerunt. — ⁷) residui. — ⁶) Vynecháno za tím: *boha*. — ⁹) M. *neprzatelom*. — ¹⁰) devorabit. — ¹¹) servorum. — ¹²) Na konci vyškrabáno *e*. — ¹³) Přidáno v našem překladě. — ¹⁴) V tomto verši jakož i v následujících vynecháno: *chwalte a nawswyfite geho na wyeky*.

60 Blahaite wody wffietky, genz na nebefyech gfu, hofpodyny;

61 blahatte wffeczky fyli¹) hofpodynu.

5 62 Blahayte fluncze a mycfiecz hofpodynu.

63 blahaíte hwyezdi nebefke hofpodínu.

64 Blahatte wfieliky przywal a ros-10 fa hofpodynu.

65 blahaite wffieliky duch bozy hofpodynu.

66 Blahayte ohen a war hofpodynv. 67 blahayte ítudeno a leto ²) hofpo

15 dynu. 68 Blabay [129]to 1

68 Blahay[132]te rosfy a gynye hofpodynu.

69 blahaite mraz a ftuden hofpodynv. 70 Blahaite led a fnychowe hofpo-

蛇 dynu.

71 blahayte noczy a dnee hofpodynu.

72 Blahaite fwietloft a tmy hofpodynu.

25 73 blahayte blyfkotyny a oblaczy hofpodyny.

74 Blahay zemye hofpodyna; chwal a nadwzwyff geho na wyeky.

75 Blahayte hory a fkaly hofpo-30 dynu.

76 blahaite wffyczkny zarodczí na zemy hofpodynu.

77 Blahayte ftudnycze hofpodynu. 78 blahaute morze a rzieky hofpo

35 dynu.

79 Blahaite welrybowe a wffyeczkno, czoz fye hybe v wodach, hofpodynu.

80 blahaíte wífyczkny ptaczy ne beffczy hofpodynu.

• 81 Blahayte wífyetka zwierzata a fkot hofpodynu.

82 blahayte fynowe lydffezy hofpodynu. 83 Blahay ifraheli hofpodyna;³) chwal a nadwznes geho na wieky.

84 Blahayte knyezie hofpodynowy hofpodinv.

85 blahayte fluhy hofpodynowy δ hofpodynu.

86 Blahaite duchowe a duffie fprawedlnych hofpodynu.

87 blahayte || fwyety a pokorny frdczem hofpodynu.

88 Blahayte ananya, azarya, a myzael hofpodynv; chwalte a nadwzneste geho na wseky.

Blahaymy⁴) otcze a fyna z^5) fwatym duchem; chwalmy a nadnefmy 15geho na wieky.

89 Blahoflawen fy, hofpodyne, na twrdofty nebefkey, a chwalny a flawny a wzwyffeny na wiekí.

VIII

zacharyaff.

(Canticum Zachriae Luc. I. 68-79.)

Tuto chwalu zpycwal zacharz, kdiz f kralcm mycly rzecz, gchoz pro newyerzenye ztratuły bili fedm dny pozchnanye. 55

68 BLahoslawen hospodyn buoh ysrahelow, nebo nawsscziewył a vczynył wykupenye osady swey;

69 I wzwyffyl | roh fpaffenye nam w domu dawydowie, dyetycte fweho, 30

70 Iakoz mluwyl fkrze vsta fwatich, gyz od wyeka fu, prorokow geho.

71 Zdrawye z neprzatel naffich a z ruku wffiech, gyz nenawydyely nas;

72 K uczynyeny mylofty s otczy 35 naffymy a rozpomanyty fwiedeczftwye fweho fwateho.

73 Prawo przyfezne, gyez przyfahl ku abrahamowy, otczy naffemu, daty fye nam,

10

20

¹) Za tím vynecháno: hofpodynowy. — ²) aestas (v rukopise XIV. D. 13). — ³) M. hofpodynu. — ⁴) Blahaymy... až do konce nenalézá se sice ve Vulgatě tištěné, ale čte se v rukopise XIV. D. 18. — ⁵) Před z cosi vyškrabáno.

74 Abychom bez strachu, z ruku neprzatel nassich wyprostyeny, sluzyly gemv.

75 W fwato[133]fty a v prawye s przycd nym wffyech dny naffych.

76 A ty, dyctye, prorok wrchnyeho budeff fluty, przyedcydeff wedye przied obliczcgem hofpodynowym czynyty czieftu geho,

10 77 Kv dany vczeny zdrawye ') ofadie geho na rozhrzieffenye hrziechow gych,

78 Skrze trzewa²) mylofrdenftwye boha naffeho, w nychzto nawffczye-15 wyl nas, wyffed z wyfofty;

79 Pofwyetyty gym, gyz we tmye a w temnyczy³) a w ftyeny fmrtedlnem fedye, k opraweny noh nafych na czieftu pokoynu.

IX

so matky bozy chwala.

(Magnificat. Luc. I. 46-55.)

46 ZWelyczcy⁴) duffye ma hofpodyna.

47 I weffelyl fye duch moy v bo-25 ze, fpafytely mem,

48 Nebo wzezrzel na pokoru roby fwey; tot wedye z toho blazenu mye rzku wffietka pokolenye,

49 Nebo vczynyl mnye welyke, ⁵)
30 genz moczen geft, a śwate gmye geho;

50 A myloft geho od naroda w narody bogyczym fye geho.

51 Uczynyl mocz w loktu fwem, rozpraffyl pyffne myfly frdcze fweho.

35 52 Sladyl moczne s ftolycze, a wzwyflyl pokorne.

53 Laczne || nakrmyl dobrym, a bohate puftyl geffytny.

54 Przygal yfrahcle dyetye fwc, rozpomanuw mylofrdye fwe; 55 Iakoz mluwyl geft k otczom naffym, abrahamowí a fyemeny geho az na wyeky.

Chwala otczy, fynu y fwate. duchu. Iakoz bllo⁶) na poczat. y nyny y wez. ₅ y na wie.

Х

Symeona fwate°.

(Cant. Simeonis. Luc. II. 29-32.)

29 Nynyc puftyff fluhu fweho, hofpodyne, podle flowa tweho w po- 10 kogy,

30 Nebo widíele oczzy mogy spasenye twe,

31 Gez gíy przyprawyl przied oblyczejgem wffeho lyda: 15

32 Swyetlo k ofwyeczeny wlaftem, a flawye offady yfralyczkey.⁷)

Chw⁻ otczi.

XI

Chwala s. ambroze a s. augusti".

1 Tye boha chwalymy, tyc boha⁸) 20 wzpowyedamy.

2 Tye wyeczneho otcze wffyeczka zemyc czty.

3 Tobie wffyczkny angely, tobye nebefa a wffye fyly, #5

4 Tobye cherubyn a feraffyn neprzieftawagiczym hlasfem prowolawagy:

5 Swaty, Swaty, Swaty, hofpodyn buoh fabaot. 30

6 Plna fu nebefa a zemye welikofty flawy twey.

7 [134] Tye flawny apofitolky⁹) kuor,

8 Tye prorokowe flawne czyflo, 35 9 Tye muczennykowy zbyeleny ¹⁰) chwali zaftup.

¹) ad dandam scientiam salutis. ²) M. ftrzewa. - ³) in tenebris. - ⁴) Magnificat. -⁵) magna. - ⁶) M. bilo. - ⁷) M. twe yfrahelyczkey. -- ⁸) M. hofpodyna. - ⁹) M. flawy apofftolfky. - ¹⁰) candidatus.

10 Tye przief okrffl zemfky fwata fwyedczy czyrkew:

11 Otczie nemyerney welikofty,

12 Pocztyweho tweho wyerneho a 5 gedyneho fyna,

13 Swateho take vtyeffytele ducha.

14 Ty kral flawny, kryfte!

15 Ty otczow wieczny fy fyn.

16 Ty na wyprawenye chtie przi-10 giety człowycka nemrzkowal fy dyewczieho loze. ¹)

17 Ty fwytyczyw nad fmrtedlnym | zakladem otewrzel fi wyerziczym kralowftwye nebefke:

15 18 Ty na prawiczy bozy fedyff w flawye otczowye.

19 Sudy wyerzymy,²) ze budeff przygduczy.

20 Tebe proto profymy, fluham 20 twym pomoz, gyez gfy drahu krwy wykupyl. 21 Wyecznu vczyn s fwatymy twymy flawu obdarzyty.

22 Spasfen vczyn lyd twoy, hofpodyne, a pozehnay dyedynye twey,

23 A oprawuy gic, a wzwyff gie $\mathfrak{s}$ az do wyecznofty.

24 Przyefe wffye dny blahamy tobye,

25 I wzchwa ³) || gmye twe na wyek y na wyek wyeky.

26 Racz, hofpodyne, dne tohoto 10 bez hrziechu nas ftrzieczy.

27 Smyluy fe nad namy, hofpodyne, fmyluy fye nad namy.

28 Bud myloft twa, hofpodyne, nad namy, yakoz fmy vffaly w tye. 15

29 W tye, hofpodyne, nadyegy fem gmyel; nebudu pohanyen na wyecznoft ^{4})

Tuto fye dokonawa zaltarz Pod lety

Bozyho narozenye Tyffycz Trzy fta ±0 Dewadefat let a ffeft leth. |

¹) non horruisti virginis uterum. — ²) Iudex crederis. — ³) M. *wschwalyme* (nedopsáno). — ⁴) Za tím půldruhého řádku vyškrabáno.

	Tuto ¹) fe poczyna letanya na fedm	Swatı thadeı,	P.	
	zalmow.	Swatı matiegi,	P.	
		Swatı marku,	P.	
	Holpodyne, îmyluy fe.	Swatı lukaffi,	P.	
	Krıfte, vflıs ny.	Swatı barnabo,	P.	5
5	Otczie z nebes bozie, fmyluy fe nad	Wfficzkny fwieti apoftoli y ewangeli	ſtı, P.	
	namy.	Swatı sczepane,	P.	
	Synu wikupiteli bozye, fmyluy fe nad	Swatı klymente,	P.	
	namy.	Swatı wawrzyncze,	Ρ.	
	Duffe fwati boze, vtieffiteli, fmyluy fe	Swatı lyne,	P.	10
10	nad namy.	Swatı klete,	P.	
	Swata trogicze, fmyluy fe nad namy.	Swatı fyxte,	Ρ.	
	Swata maría, pros za ny.	Swatı kornely,	P.	
	Swata bohorodycze, pros za ni.	Swati cypryane,	P.	
	Swata dycwko nad dyewiczemí, pros	Swati wynczenczie,	P.	15
15	za ní.	Swati girzie,	P.	
	Swatı míchale, p.	Swati blaziegi,	P.	
	Swati raphaheli, p.	Swati haftale,	P.	
	Swati gabrieli, p.	Swati kwietony, ²)	P.	
	[135] Wificzkny fwieti angeli y arch-	Swati vrbane,	P.	90
90	angeli, Profte.	Swatı pantaleon,	P.	
	Swati yene krzstiteli, P.	Swati pakraczi,	P.	
	Wfficzkny fwietie otczowe y patriarchi,	Swati fabiane,	Ρ.	
	Profte za ny.	Swatı sebastiane,	P.	
	Swati petrze, P.	Swati wite,	P.	25
25	Swati pawle, P.	Swatı modeste,	P.	
	Swati ondrzegi, P.	Swatı waczlawe,	P.	
	Swati iacube, P.	Swatı woytieffe,	P.	
	Swati yene, P.	Swatı zıgmunde,	P.	
	Swati thoma, P.	Swatı stanislawe,	P.	30
30	Swati iacube, P.	Swati lamparte, ³)	P.	
	Swati philippe, P.	Swatı bonifaczie,	P.	
	Swati bartolomíegi, P.	Swatı maurıczı f twimy towarzıffi,	P .	
	Swati mathiegi, P.	Swati dyonízie í twimy towarzifi,		
	Swati fymone, P.	Swatı ypolite í twymy towarziffi,	P.	35

¹) Odtud počíná se písmem jiným, o něco pozdějším. – ²) Florianus. – ³) M. Lambertus.

	Swati	kozma,	P.	Swata skolastika, P.	
		damyane,	Р.	Swata anaftazia, P.	
		kriftyne,	Р.	Swata apolonía, P.	
		•	P.	Swata kriftyno, P.	
6		cyrille,	P.	Swata barboro, P.	5
5		metudy,	Р.	Swata ludmíllo, P.	v
		zkny bozie muczedlnyczí, Profte		Swata prifco, P.	
		filuefter,	P.	Swata affro, P.	
	Swati		P.	Swata vrfulo fwymy towarzifkamy, P.	
10		ambrozi,	Р.	Swata alzbieto, P.	10
10		yeronyme,	P.	Swata klaro, P.	
		augustíne,		Wffieczky fwate dyewycze a wdowi, P.	
		rzehorzi,	Р.	Wifichny fwate manzelkí, profte za ny.	
		benedicte,	Р.	Wflichny fwyetye, P.	
15		martyne,	Р.	Smyluy fie nadenu, odpuft nam, ho-	15
10		mykulawífy,	P.	fpodyne.	
		hawle,	Р.	Myloftyw bud, zbaw ny, hofpodyne.	
		kolumbane,	Р.	Ode wsieho zleho, zbaw ny, hospodyne.	
		briccy,	Р.	Od hnyewu, zbaw ny, holpodine.	
90		otmarze,	Р.	Od hrziechow naffich, zbaw n.	90
20		allexy,	Р.	Od hladu a moru, zbaw.	~
		gylgie,	Р.	Od nahley a wyeczney fmrti, zbaw.	
		antonye,	Р.	Ode líty a przeludu dyabelíkeho, zbaw.	
		Swati lynharte,	Р.	Od zatraczeny wieczneho, zbaw.	
05	-	procope,	Р.	Ode wffiech necziftot diabelfkich, zb.	93
w		frantyfku,	Р.	Od neczifoti duchowney a tieleftney,	
		domynyku,	Р.	zbaw.	
		bernarte,	Р.	Skrze fwate naroze ny twe, zb.	
		feueryne,	Р.	Skrze fwate obrzezouany twe, zb.	
30		hny fwietie zpowyedlnyczi,	Р.	Skrze fwati krzeft a puoft twoy, zbaw.	30
		chny fwietie mnyffy a puft	-	Skrze muki a fwati krziz y fmrt twu, zba.	
	nyc	• • •		Skrze swate pohrzebenye twe, zb.	
	-	marzie mahdaleno, pros za		Skzie ³) flawne wzkrzieffeny twe, zb.	
		felicitas,	P.	Skrzie dywne na nebe wftupeny twe,	
35		nyetysfe, ¹)	P.	zbaw.	35
		hato,	P.	Skrze swatcho ducha, vtiessitele, zb.	
		luczie,	P.	W den fudny, zba.	
	Swata	cecilie,	P.	W czas skonczeny nasseho, pomoz	
		margareto,	P.	nam hofpodine.	
40		katerzyno,	P.	Hrzieffnyczi, tebe proffymy, villis ny.	40
		-	P.	Aby nam myer a pokoy dal, te[137]-	
		íulíana, ²)	P.	be proffymi, villis ny.	
	Swata	petronella,	Ρ.	Abi czerkew twu oprawiti a obranyti	
		brigida,	Ρ.	raczil, tebe prof. vf. ny.	

¹) Agnes. — ²) Za tím cosi vyškrabáno. — ³) M. Skrzue.

Aby papezie a wffieczkna knyezie w fwatem zakonye fchouati raczil, te. prof vf. ny.

Abi bifkupi a wffie ftarofti w twey fwatey.

- fluzbie fchouati raczil, te. pr.
   Aby kralom a knyezatom naffym myer
   a prawe fmyerzenye a fwiticzenye
   dati raczil, te. p.
   Aby wffyeho lidu krzeftanfkeho dra-
- hu krwi twu wikupeneho ftrzieczi raczil,
   te. prof. vf. ny.
   Aby wiffyem dobrodiecziem ¹) naffym wyeczny zywot dati raczil, te. pro. vf.
   Abi duffe naffe a rodyn naffich od
- wieczneho zatraczenyc zproful, te. p.
   Abi oczi mylofrdne twe na ny obratity raczil, te. p.
   Abi myfli naffe k nebeſkey radofu
- zdwihnuty raczil, te. p. **20** Aby wffyem duffyem wyernym pokoy
- Aby whych dunyen wyennym pokoy wyeczny dati raczil, te. pro.
   Aby nad namy hrzieffnymy fmylouaty fe raczil, te. p.
   Abi ny vffliffeti raczil, te. p.
- Synu bozie, tebe proffymy, víflis ny.
   Berancze bozie, genz neffes hrziechi fwieta, odpuft nam, hofpodine.
   Beranczie bozie, genz inymaff hrziechi, víflis ny, hofpodyne.
- Beraczie bozie, genz fnoffis hrziechi fwieta, fmyluy fe nad namy. Hofpodine fmyluy fye.
  - Krifte vflis ny.

Krifte fmyluy fe.

35 Otczie naff, genz fli w ne. Zdrawa maria. Y neuwod naff w pokuffeny, Ale zbaw ny od zleho. am.

Poczynagi fe preces wyetffye.

Ia²) fem rzekla: hofpodine, fmyluy 40 ffye nade mnu, vzdraw duffy | mu; nebo ffem fhrzeffila tobie.

Proffmy za czerkew a koftel fwati bozie.

Wítan, bozie, a roztrhany budte neprzietele geho a byezte, giz nenawídie geho, od obliczege geho.

Za papezie naffeho.

Blazeny, genz pomny na chudeho; 5 w den zli wiprawi geho hofpodyn.

Za bifkupa a za fararzie naffeho.

Ufflis geho f nebe swateho sweho, a v moczech spassenye prawiczie yeho.

Za przywuzenstwi nasse. 10

Pamyetlyw bud, hofpodyne, fhromazdienye tweho, gyez myel od poczatka.

Za ffye famy.

[138] Bud miloft twa, hofpodyne, nad 15 namy, yakoz fmy nadiegi gmeli³) w tobie.

Za weffken porzad koftelnye.

Knyezi twa at ffye obleku prawdu a fwati twogi zweffel⁴) ffe.

Za krale naffieho.

Hofpodine, fpaffena vczyn krale, a vfilis nas w den, kteriz zwolamy k tobie.

Za knyezata a pany naffe. Hofpodyn, fchoway gie a ozyw gye a blazeny vczyn gye a nepoddaway

gich w ruczie neprzatel gich.

Za wefken lid krzestanfki.

Spaffen vczyn hd twoy, hofpody- 30 ne, a pozehnay dye|dynye twey, a opraw gie a wzywiff^b) ge az na wiecznoft.

Za bratrzie naffe a za feftri.

Pro bratrzie my a festri me a blyzny 35 me mluwiech myer o tobie.

Za putnykı.

O hofpodyne, fpaffeny ge vczyn, o hofpodyne, dobrze profpyey gemu;⁶) blazeny, gez przigduczi fy we ygmye ⁴⁰ hofpodynowo.

20

¹) M. dobrodieycziem. -- ²) Odtud pokračujc se písmem o něco menším. -- ³) M. gmieli. -- ⁴) M. zweffelte. -- ⁵) M. wzwiff (extolle). -- ⁶) M. gym (eis).

Za ti, gez na wodach plowu.

Villis ny, bozie, spaffiteli naff, nadyegie wiliech kragyn zemfkich a na morzi dalecze.

5 Za ti, genz potupugi nas a protywye fe nam.

Hofpodyne, yezu krifte, nepoftawuy gym toho za h||hrziech, nebo newidie, czo czynye.

10 Za ti, genz mezy ffobu fwar magi. A myer bozie, genz przemaha wffelíki fmyfl, ftup w frdczie gich a fchouay ge v pokogi.

Za kagıczıe.

- Obrat fe, hofpodyne, a ¹) dokudzye?
   a proficzie bud nad fluhamy fwymy.
  - Za ty, giz fu fe nam v modlitbu poruczili.

Uprziedczi, hofpodyne, modlitbu twu wyduczyem²) tebe a fprauedlnoft tyem, 20 gyz praueho fu frdczie.

Za wfyeczky naffye dobrodyczie.³) Oplatyteli, bozie wffyeho fwieta dobreho, odplatyti racz wffyem naffym dobrodie|czom⁴) v wyecznem zyuotíe.

Za yate a zwazane.

Wyproft, bozie yfrahel, ze wffyech fmutkow gich.

Za wieznye.

Pomny na ny, hofpodyne, w dobro-30 woleftwye lydu tweho a nawfczew nas w fpaffiteli twem.

Za *fmutne*.

Podle geft hofpodyn tyem, gyz fmutneho fu frdczie a pokorne frd-35 czem, fp⁵) duchem fpaffy.

Za nemoczne.

Polli gym, holpodyne, flowo twe a vzdraw gye od negistoftye fpadenye gych.

40 Za wifye wyerne, genz fu ffefli f tohoto fwieta. Odpoczynutie wyeczne day gym, hof[139]podine, a fwietlol⁶) wieczna fwiet gym, Odpoczinte v pogi.⁷) amen.

Proffmy za hrziechi obmefkane naffye.

hofpodine, nerozpomynay hrziechow 5 naffich ftarich; brzo przechuatte⁸) ny mylofrdye twe,⁹) nebo chudy vczynycny fmy przieliff. Pomoz nam, fpaffiteli naff; A pro flawu gmena tweho, hofpodyne, wyproft nas, a myloftyw 10 bud hrziechom naffym pro gmye fwate twe.

Za bratrzie a za sfestry nasse neprzywuzne.

Spaffeny vczyn fluhy twe a roby 15 twe, bozie moy, vffagiczie w tye.

Za owocze a plod | zemíki.

A tot hofpodyn da fmylouanye a zemye naffe da plod fwooy. Pofli nam pomocz z fwateho A z fyona obran nyl 20 Bud nam, hofpodyne, wezie filna, Przed oblycziegyem neprzatelfkym.

Ufflis, hofpodyne, hlas moy, gymz wolach k tobie. Smyluy ffe nade mnu a vfflis mye! Hofpodyne, vfflis modlit- 25 bu mu, A wolanye me k toby 10) przid!

Modlitby tyto porzad rziekay.

HOfpodyne¹¹)wffemohuczie a wyeczny bozie, opraw fkutky naffe w dobrouolenftwye twem, aby we gmenu || 30 myleho fyna tweho zafluzili bichom w dobrich czynech rozmnozeny. amen.

Zaflonyteli w tie vffagicziech, boze, bez nyehoz nycz tak welikeho, nycz nenye fwateho, rozmnoz nad namy ³⁵ mylofrdye twe, abichom tie oprawczi, tie wodczi magicze, tak ffli w fbozie tohoto fwieta, yakoz bichom neztratyli wyeczneho. Amen.

M. as. — ²) M. myloft twu wyeducsyem. — ³) M. dobroducycsie. — ⁴) M. dobroducycsom. —
 ⁶) fp přeškrtnuto. — ⁶) M. fwietloft. — ⁷) M. pokogr. — ⁵) M. prsiedchuatte. — ⁹) M. twa. —
 ¹⁹) M. tobye. — ¹¹) Odtud opět větším písmem se pokračuje.

BOze, gemus wffelike frdczie zgeweno geft a wffielika wole mluwi, a gehoz nycz nemoz tayne fkri|to biti, oczift fkrzie wlitie ducha fwateho my-5 flenye frdcze naffeho, abichom tie fwrchouanye mflouali a doftoynye chuality mohli. am.

Bozie, gez mylofrdne dari fkrze myloft ducha fwateho twich wiernych 10 frdczom wleuaff, day fluham a fluzebnycziem twym, ¹) za nyezto twey mylofti proffymy, zdrawie tiela y duffe, aby tie wffy filu mylouali a, czozz tobie libo geft, wffy mylofty fkonali. 15 am.

Ufflis, zadamy, ho[140]fpodine, zadagicziech profbu, a zpowiedagicziem fe tobie odpuft hrziechi, abi fpolu nā odpufczeny dal myloftywe y po-20 koy. amen.

HOfpodine, wyeczny bozie, fmutnych vtyecho, vffilugicziech poffilenye, przidte k tobie profbi z ktereyzkoli zalofti neb fmutka wolagicziech, abi 55 wfficzkny v potrzebach fwich myloft twu ffobie ymagicze wzradouały fe. amē.

Boze, gemuz príino geft fe ímylouati wezdi a odpuftiti, przigmy | pro-30 fbu naffi, a gyez wy rzetiez neftahl geft, myloft twa racz rozhrzieffyty. amen, amen.

Mo. 2)

Zafflon ny, hofpodyne, fluhi twe so pomoczi myernu a blazeney marie, wezdi dycwki, v pomocz nadiegiczie, ze wffeho protywenftwie ny vczyn bezpeczny. amen, amen. Poday, hoípodyne, fluham a roban³) twym prawicze nebefkeye⁴) pomoczi, abi tebe czelym frdczem hledali a, gehoz fprawnye proffye, molili przigiety. amen, amen, am. ||

Wifiemohuczie a wyecny boze, tebe pokornye proffymy, abi nam nedoftoynym flvham fwym neprzepuful zahynuti pro przielifine hrziechi naffye, nebo twe ftworzenye gfmy; ale poycz 10 nam prodleny zdrawie a dobrzie czynyenye, abychom przede dnem fmrty naffie fkrze prawu a cziftu zpowyed a prawu wyeru tobie, hofpodynu, bohu naffemu, ffe flibiti, ⁵) genz fy zyw 15 a kraluges boh na wyeky. Amen.

Tuto fe poczynagy fepteny.

añ. NErozpomynay, hofpodyne, naffich hrziechow any przywuznych naffich, any pomfty przigmy od hrzie- 20 chow naffich.

Zalm (VI).

2 HOfpodyne, w⁶) ne w rídanye twem lay my, any w hnyewu twem trefkczi mne. 25

3 Smyluy ffe nade mnu, hofpodine, nebo ty nemoczen fem; vzdraw mye, hofpodyne, nebo zamuczeny fu wfficzki kofti me.

4 I dusse ma smu[141]czena gest 30 welmy; ale ty, hospodyne, y dokudze?

5 Obrat fe, hofpodyne, y wyproft duffi mv; fpaffena mye vczyn pro myloft twu.

6 Nebo nenye w fmrty, genz pōnyel by tebe; v pekle ale kto zpowieda fye tobie?

¹) y předěláno z v. – ²) Modlitba. – ³) M. robam. – ⁴) M. nebeſkey. – ⁵) M. ſlibili. – ⁶) w zbytečno.

7 Ufilowal fem w ftonany mem; zmygi przef kazdu nocz lozie me, flzamy mymy pofteli mu froffi.

 8 Zamvtylo fe od ridanye') oko
 5 me; oftaral fem fe mezi wifiemy neprzateli mymy.

9 Odftupte ode mne wfficzkny, giz czynyte nefprawedl¦noft; nebo vfliffal hofpodyn hlas placzie meho.

10 10 Uffliffal hofpody profbu mu; hofpody modlitbu mu przyjal.

11 At fye ftidie y zaftidye y zamutye²) wfficzny neprzatele mogi; at fye obratie y zaftidie welmye brzczie.

15 Chwala otczi y fy.

modlıtba.

Genz odgymaff hrziechi tohoto fwieta, hofpodyne, feymi hrziechi, gichzto gfmy fe dopuftili na tomto w fwietie. Przigmy, hofpodyne, mye, hrzieffnyczi ponyzenu, przed oczyma tweho dobroty weho bozftwie, day my vzity tweho fwateho gmena, aby my odpyftil fkrzie milofrdenftwie twe, czo

25 fem kdy fhrzeffila widyenym.

(Zalm XXXI.)

1 BLazienye, gichzie odpuśczeny fu nefprawedlnosti, a gichzto zakriti iu hrzieffy.

30 2 Blazeny muz, gemuz nepoczetl hofpodyn hrziecha, any geft w duchu geho left.

3 Nebo fem mlczal, oftaralı fe kofti me, kdız wolach czelı den.

35 4 Nebo den y nocz obtiezena geft ruka twa nade mnu, obratil fem fye w | ftrafti mey, kdiz zbodugi trnem.

5 Wynu mu znamu fem tobie vczynyl, a nefprauedlnofti mey fem nefkril.

Rzekl fem: zpowiedye proti mnye nefprauedlnoft mu hofpodynu; a ti odpuftyl nemyloft hrziecha meho. 6 Za to wzmodli fe tobie wffieliki śwati czas³) podobny.

Awffakz v potupie⁴) wod mnohich, ale k nyemv fe neprziblizie.

7 Ty fy vtoczifczie me od fmutka, 5 genz okliczil mye; weffele me, zproft mye od okliczigicziech mye.

8 [142] Rozum tobie dam y nauczim tie na czestye tey, po nyez budes chodyty; vtwrzy na tie oczi mogi. 10

9 Nerodte biti iako kuon a mezek, gymz nenye rozuma.

W ohlawy a w uzdie lyczy gich flichneff, giz neprziblizie ffe k tobie.

10 Mnozie biczi hrzieffneho; ale na- is diegiczieho w hofpodina myloft oklíczi.

11 Raduyte fe w hofpodinu y weffelte fe prawie, a chlubte fe wffichny prawie frdczem.

hwala⁵) otczi.

20

modlıtba.

Boze, krali nebefkí, genz fedis na wi¦fofti, gehozto flowem nebefa ftworzena fu, ty my prziday radi y pomoczí, abich nykdi neoftala tweho 25 vtieffeny y twey mylofti, liffe mye, obran twa prawiczie, fe mnu bud twe pozehnanye; a genzto y gednoho nemas nedoftatku, y odpuft nam, czo gfmy fhrzeffili naffym myflenyem. 30

Zalm (XXXVII).

HOfpodyne, ne w ridanye twem lay my, any w hnyewie twem trefkczi mne.

3 Nebo ffipowe twogi vbodeny fu 35 v mye, a potwrdil fy na mye ruku ¦ twu.

4 Nenye zdrawie w tiele mem od oblycziegie⁶) tweho, nenye myeru koftem mym od oblicziegie hrziechow mych;⁶⁰

¹) od hnyewu str. 15⁵ ř. 7. — ²) Vynecháno: nahle (vehementer). — ³) M. w csas. — ⁴) M. polopie. — ⁵) M. Chwala. — ⁹) Za tím vynecháno: hnyewu. 5 Nebo nefprauedlnofti me nadftupili fu hlawu mv, a yako brziemye tiezke obtiezili fe na mye.

6 Zhnyly¹) y zaprtieli fu fye²) gezwy. 5 me od oblicziegie nemudrofty mey.

7 Huben vczynyen fem, a fklonyen fem az do fkonczienye; czeli den finutyw fe chodiech,

8 Nebo ledwye me naplnyli³) luze-10 nym, y nenye zdrawie w tie|le mem.

9 Muczen fem a ponyzen fem przielis, rzewiech od ftonanye frdcze meho.

10 Hofpodyne, przed tobu wffeczka zadoft ma, a stonanye me nenye od 15 tebe skrito.

11 Srdcze me zamuczeno geft, oftala mne fila ma, a fwietloft oczy mu, y tey nenye fe mnu.

12 Przietele mogi a bliznye mogí 20 proty mnye prziblizili fe y ftali,

A kterziez podle mne biechu, z daleka stachu.

13 a mocz czynyechu, giz hledachv duffe mey,

A kterzie ztazowachu zlofti mich,⁴) [143] mluwili geffitnye a lfti czeli den myflechu.

14 Ale yakoz hluchi neflifiech a yako nyemy neotwyeragie vít fwich,

30 15 I vczynyen fem yako człowiek neffliffye, a nemage w uftech fwich odmluwenye.

16 Nebo fem w tie vffal, hofpodine: vflis mye, hofpodine, bozie moy,

35 17 Nebo rzech: nykdy newzradugi ffe mnye neprzietele mogi, a kdiz fe pohibugi nohi me, na mye welike mluwih;

18 Nebo yaz v biczi hotow fem, a 40 boleft ma przede mnu wczdi.

19 Nebo nefpra|wedlnoft mu zwieftugi a wzmyfli za hrziech moy. 20 Ale neprzietele mogi fu zywi y potwrzeny fu na mye, y rozpl^ozeny fu, giz nenawidie mne nefprawnye.

21 Gyz zaplaczigi my zle za dobre, omluwachu mye, nebo nassledowach s dobroti.

22 Neodítupuy mne, hofpodine, bozie moy, neodchod ode mne.

23 Przizrzi ku poczatku memv, ⁵) hofpodine, bozie fpassenye meho. 10

Chuala otczi y fy.

modlıtba.

Klanyegi fe, hofpodyne, twemu fmy louanye, zpowiedagy fe tobie wffiech mych hrziechow y wffeho me-¹⁵ ho obmefkanye y hrziechow, gymyz fem pohanyena przed twyma⁶) oczyma. proffi tebe, hofpodine, genz fi racził naffile y poruhanye trpieti, racz mye v prawdie potwrdyti y odpuft my, ²⁰ czo fem kdi fhrzeffila lakomftwyem y gefitnu rzeczi. amen.

(Zalm L.)

3 Smyluy fe nadenu, bozie, podle welikeho mylofrdie tweho, 25

A podle mnozítwi litoftie twich fhlad nefprauedlnoft mu.

4 Wyeczie omy mye od nefprauedlnofti mey, a od hrziecha meho oczift mye.

30

5 Nebo zloft mu yaz znam, a hrziech moy proti mnye geft wezdi.

6 Tobie famemu fem fhrzeffila a zle protyw⁷) tobie fem vczynyla, abi fe zprawil w rzeczech twich, abi fwi- 35 tiezil, kdiz tie fudie.

7 Tot wedie w nefprawedlnoftech poczat fem, a w hrziefiech poczala mye matíe ma.

¹) Na rasuře a za tím cosi vyškrabáno. — ²) corruptae sunt. — ³) Vynecháno: *fye*; impleti sunt. — ⁴) mala mihi. — ⁵) M. *pomocsy me*, in adjutorium meum. — ⁶) a o něco později připsáno. — ⁷) coram.

8 Tot nebo prawdu myloual fy, negiftie a taynye mudrofty twey zgewil fy my.

9 [144] Pokropis mne, hofpodine, ¹)
⁵ yzopem, a czift budu; zmyges mye, a nad fnyeh obielegy.

10 Sluchu memu²) weffele a radoft, y wzweffele fe kofti pokorne.

11 Odwrat obliczei twoy od hrzie-10 chow mych, a wffietki nefprawedlnofti me fhlad.

12 Srdcze czifte ftworz we mnye, bozie, a duch prawy obnow w trziewiech mych.

18 13 Neodwrhuy mne od obliczege tweho, a ducha śwateho tweho neodgymay ode mne.

14 Urat my radoft fpaffeny tweho, | a duchem przednyem potwrd 20 mne.

15 Uczity budu nefpraued ne czeftam twym, a nemyloftywie fe k tobie obratie.

16 Wyproft mye z krewnykuow, s bozie, boze moy fpaffenye meho, y

zweliczi³) yazik moy fprawedlnoft twu. 17 Hofpodyne, rty ma otewrzi, a vfta ma zwieltugi chualu twu.

18 Nebo acz bi bil chtiel obieti, 30 dal bich bil obak, wzdwyzmy my-

my⁴) fe newzkochach.⁵)

19 Obiet bohu duch zamuczeny; frdcze fkruffenc a pokorne, boze, nepotupis.

35 20 Litoftywie vczyn, hofpodyne, w dobrey woli twey fyonu, aby opraueny bily zdy yerufalcmfke.

21 Tehdi przigmes obiety fprauedlnofli, polonye⁶) a wzdwyzi, tehdy

40 wzlozymy⁷) na oltarz twoy telata. Chuala otczi y f. Moditba.⁸)

Ty, hofpodine myloftywy, truchloft y zamutek hubeney hrzieffnycze twey racz ftawiti, genzto fedys na prawiczí otcze tweho, hofpodina gedyneho, s racz mye wffiey nuzíe zbawiti. Pom|ny, hofpodyne, na twe ftworzienye y odpud od naff wffie zle, gēz nam fkody, abich fe mohla twey myloftí tieffiti, doftoynye pokanye fwich wffiech 10 hrziechow wyernye wyplnyla; a ty, mylofrdny hofpodyne, wzezrzi na mye myloftywie a odpuft my, czo fem kdi fhrzeffila dotfczienyem.⁹) amen.

(Zalm CI.)

2 HOfpodyne, vílis modlitbu mu, a wolanye me k tobie przid.

3 Neodwraczuy obliczegie tweho ode mne; kterizkoli den mu[145]tym fe, naklon ke mnye vcho twe;¹⁰) 20

4 Neb zhynuli yako dym dnee mogi, a kofty me yako hlawnye zechli.¹¹)

5 Bit fem yako fleno, y zechlo¹²) frdczie me; nebo zapomanul fem gieftí chleba meho.

6 Od hlassu stonanye meho przilnula vsta ma k massu memu.

7 Podoben vczynen fem pellicanowi pufczynnemv, vczynen fem yako ficz w chiffech. 30

8 Bdiel fem y uczynen fem yako wrabecz offamyely na streffe.

9 Czelı den vkaralı my neprzietele m^o|gi, a giz mye chualechu, proty mnye przissahachu. **35**

10 Nebo popel yako chleb gedyech, a pytye me f placzem myefich;¹³)

11 Od oblicziegie, ¹⁴) twei nelibofti, nebo zdwyh zetrzel fy mye.

15

¹) hofpodine přidáno v českém překladě. — ³) Za tím vynecháno: daff. — ³) exultabit. — ⁴) mymy není v latinské Vulgatě; mezi prvým m a y jest díra v pergamenu. — ⁵) M. newskochaff. — ⁶) M. polosenye, oblationes. — ⁷) M. wslosye, imponent. — ⁹) M. Modiitba. — ⁹) M. dopufczenyem. — ¹⁰) Vynecháno za tím: Kteryskoly den swolam tebe, brso vslufifis mye. — ¹¹) M. sefchli. — ¹², M. sefchlo. — ¹³) M. myefiech. — ¹⁴) Vynecháno: hnyemu.

12 Dne mogy yako ftyen odeffly, a ya yako feno zfechl fem.

13 Ale ti, hofpodine, na wiecznoft oftanes, ¹) pamyet twa od pokolenye. 5 do pokołenye.

14 Ty wstana flitugeff fe nad flionem; nebo czas flitouanye geho, nebo prziffel czas;

15 Nebo flibili fu ffye fluham twym 10 kamenye yeho, a nad zemy || yeho fmylugi fe.

16 Wzbogie²) fe wlasti gmena tweho, hospodine, a wsficzkny krali zemfczie flawi twei;

15 17 Nebo vstawil hospodyn syon, a widyen bude w chuale swei.

18 Wezrzel na modlitbu pokornych a nepotupil profbi gich.

19 Napisfana ta budte v pokoleny 20 druhe,³) a lid, genz bude stworzen, wzchuali hospodina.

20 Nebo prozrzel z wifofti fwatey fwef, hofpodyn f nebe na zem fezrzel,

21 Abi víllíffal ftonanye okouanych s a zprofti⁴) fyny zbitich, |

22 Abi zwiestouali w fyonu gmye hofpodynowo, a chualu geho w yerufalemye,

23 Ue finymanye lıdu w gedno, a
30 kraloue, abı fluzılı, abı fluzılı⁵) hofpodynu.

24 Odpowiedicl gemu na czeftie fili fwei: maloft dny mích wzpowiez my;

35 25 Neodzowuy mne⁶) v polowiczi dny mych; v pokolenye y v pokoleny leta twa.

26 U poczatczie ti, hofpodyne, zemy fi zalozil; a dyelo ruku twu fu 40 nebeffa.

27 Ony zhynu, ale ti oftaneff; a wficzkny yako rucho oftaragí [146] fe.

A yako odyeuaczkv promyenys gie, y promyenyeny budu;

28 ale ti tiz wezdi fy, a leta twa nezhynu.

Synowe fluh twich zbidlee; a fye- 5 mye twe⁷) gich na wieki fe oprawi.

Chuala otczi y fynu.

modlıt.

Genz na fwatem krzizi zlodiegie pozdie ku pokanye kagfczieho fwu we- 10 likù mylofti przigal fy, Przigmy mye, hofpodyne, hrzieffnyczi ku prauemv pokany y prauemu wynanye⁸) wffeho zleho, czo fem vczynyla; y racz mye otczowym | fmylouanyem obranytí, 15 abich fe opiet k woli hrzieffnych nenawratila, abi ty, rozpomana fe na twe fmylouanye, zapomanuł y odpvftil, czo fem fhrzeffila zly pomyflenyem. amen. 20

(Zalm CXXIX.)

1 Z hlubokofti wolach k tobie, hofpodyne;

2 hofpodyne, vflis hlas moy.

Budta vffy twogie poffluchagieczie m na hlas profbi mey.

3 Acz nefprawedlnofty) budes, hofpodyne, hofpodyne, kto ftrpy?

4 Nebo v tebe flitowanye geft, a pro zakon twoy trpyel fem tebe, ho- 30 fpodyne. ||

Trpiela duffe ma hofpodyna ¹⁰) w flowie geho;

5 nadiegi myela duffe ma w hofpodyna.

35

6 Od ftrazie gitrznye az do noczi vffay yfrahely w hofpodyna;

7 Nebo v hofpodyna mylofrdye, a welike v nyeho wikupenye.

¹) Za tím vynecháno: a. — ²) Na počátku tohoto verše vynecháno: I (ct). — ³) M. druhem. — ⁴) M. sproftul. -- ⁵) V češtině omylem dvakrát psáno. — ⁶) mne po straně připsáno od korrektora. — ⁷) twe přeškrtnuto. — ⁸) Snad m. wyhnanye. — ⁹) Za tím vynecháno: fchowawaty. — ¹⁰) hofpodyna přebytečno, neb není v lat. Vulgatě.

8 A on wikupi yzrahele ze wffiech nefprawedlnoftie geho.

Chuala otczí.

(Modlitba.)

HOfpodyne, yczu krifte, genz gfi vtiecha ma y wffiech, gizto w tie wye-rzie, bud my ohrazenye newibogyczie. wiz, hofpodyne, nemocz mu, gizto fem cz|afto przemozena dyablowym
zrazienyem, prziftupanyem k geho woli; a proto proffi tebe, hofpodine, abi my raczil odpuftity, czoz fem vczynyla y dopuftila fe fmylftwym y wffyem zlym dopuffczienyem. amen.

15 (Zalm CXLII.)

HOfpodine, vílis modlitbu mu; vífyma prziewiez profbu mu v prawdye twey; vílis mye w twey prawdye.

2 A newchod fluhu¹) twu w fud;
20 nebo nebude zprawen²) wffyeliki człowiek³) zywi.

3 Nebo ftihal geft neprzietel [147] duffi mu, ponyzil na zemy zyuot moy,

Poffadil mye w temnych, iako mrtwe s wieka.

4 y wztuzil fe we mnye duch moy; we mnye fmutilo fe frdczie me.

5 Ponyel fem dny ftarich; míffil 4)
ffem we wffiech czeftach 5) twich,
30 w uczynyeny ruku twu myfflech.

6 Zproftrzech ruczie mogi k tobie; duffe ma yako zemye bez wodi k⁶) tobie.

7 Brzo vílis mye, hofpodyne; omdlel
35 duch moy. Neodwraczuy oblicziegie tweho ode mne, a podoben budu ftupu/gicziem w gezero.

8 Uffliffanu vczyn my rano miloft twu; nebo w tie vffal fem. Znamu vczyn my czeftu, na nyez bich chodil; neb k tobie zdwihl fem duffy mu.

9 Zproft mye od neprzatel mych, hofpodyne; k tobie ffem vtekl.

5

10 vcz mye czynyti woli twu; nebo buoh moy ty fy.

Duch twoy dobri dowede mye w zemy prawu.

11 pro gmye twe, hofpodyne, ozy- 10 wiff mye; w fprawedlnofty twey

Wywedeff z zamutka duffy mu.

12 a v mylofty twey roztratis neprzateli me;

I za ftidis⁷) wfficzkny, giz mutye 15 duffi mu, nebo ya fluha twa fem.

Chuala otczi y fynu.

modlıt.

BOzie, genz fi zbawil ode wffeho hrziecha y zleho pomyflenye na mem 20 frdczi poczatcho y ode wffieho hrziecha fmrtedlneho, day my, hofpodyne, wzaczne⁸) a doftoynye plnyty pokanye a kazanye twe. amen.

Nerozpomynay,⁹) hofpodyne, naffich 25 hrziech ¹⁰) flarich any naffyey rodyny, any pomfty wzieway pro naffye hrziechi.

Potom rziekay letanij naprzed pfanu, nechagie gynych proffeb, rzieka¹¹) tito werffiki: 30

Hofpodine, fmyluy fyc. Krifte fmyluy fye.

Hofpodine, fmyluy fe. Otczie nas. Y neuwody naff v pokuf.

i neuwouy nan v pokui.

Bud nam, hofpodyne, wczie moczna. 35 Od oblicziegie neprzatelfkeho.

be an here here dense takte 18

Racz ny, hofpodyne, tohto¹²) dne vchowati ode wffeho hrziecha.

¹) M. f fluhu. – ²) Vynecháno: przied tebu. – ³) człowiek přidáno; v lat. Vulgatě: omnis vivens. – ⁴) M. miful. – ⁵) M. fkutczych (operibus). – ⁶) k nemá se čísti. – ⁷) M. zatratyff (perdes). – ⁸) M. wzacznye. – ⁹) Odtud pokračuje se drobnějším písmem. – ¹⁰) M. hrziechow. – ¹¹) M. rziekay. – ¹²) M. tohoto.

Smyluy fe nad namy, hofpodine! Smyluy fe nad namy.

Bud myloft twa nad namy, hofpodine, yakozto fmy wierzili w tie.

- **Ja** fem rzekla: hofpodine, fmyluy fe nade mnu. Vzdraw duffi mu, nebo [148] fem hrzieffila tobie.
  - Uzdraw, bozie, two wierne. Bozie moy, wffagiczie w tie.

10 Possili nam pomocz s nebe. A z syona obran ny.

Bud nam, hofpodyine,¹) bezpeczenftwie moczne Przed oblicziegem neprzatelfkym.

15 Hofpodine, neczyn nam podle naffich hrziechow Any podle naffich zloftie odplaczuy nam.

Hofpodine, nerozpomynay naffich hrziechow ftarich. Skoro przigmy ny

20 mylofrdye twe, nebo chudi vczynyeny fmy welmy.

Pomoz nam, bozie, fpaffiteli naff. A pro chualu gmene tweho | zbaw ny y myloftyw bud naffym hrziechom pro st twe fwate gmye.

Shrzeffili gfmy f naffymy otczi. Neprawie gfmy vczynyli, hrziecha fmy fie dopuftili.

Hofpodine, vflis modlitbu mu, A wo-30 lanye k tobie przid!

modlitby.

HO(podinc, ²) gemuz obiczno geft fmylouati fye a odpuftiti, przigmy modlitbu naffy, y ny wfichny, flvhi
35 twe, giez hrziechow rzetiez wieze, fmylouanyem twey milofty rozwiez.

Ufflis, hofpodine, proffymy, pokornych modlit bu, a zpowiedagicziem fe tobie odpuft hrziechi, abi ti fpolkem 40 dal nam pokanye y flawny pokoy. amen. Neprzechualeneho milofrdie tweho proffymy, day nam owffem,³) ny od hrziechow y ode wffye peczic y od muk, genz za nye zafluhugemy, zbawil.

BOzie, genz wynu rozhnyewan ffy, pokanym vtieffen fy, profbu lyda tweho myloftyuye obezrzi, rany hnycwa tweho, giez za naffe hrziechi vtyczymy, myloftywie od nas⁴) | odwrat. ¹⁰ amen.

W fficmohuczie hofpodíne, fmyluy fe nad twu⁵) fluhu y nawed gey podle twey milofti na prawu czeftu zdrawie wieczneho, abi w twu nadyegy zadal, 15 czoz geft tobie libo, a to wffy moczi konal.

HOfpodíne, od nyehozto geft prawa zadoft, prawa rada y wyerna dyela, day fluham twym myer, gehozto fwiet $\mathbf{10}$ nemoz daty, abi frdczie naffe kazany twemu dana bila, a bazny neprzatel naffich zbaweny [149] czaffi naffi bidlili twy zabranyenyem pokoyny.

Zazzy ohen fwateho ducha w zy- 25 woti y frdcze naffe, hofpodine, abichom tobie cziftymy zyuoti a cziftymy frdczi flibili fe.

Wifemohuczie, wieczny boze, genz zywym władnes y mrtwymy, y wifyem 30 miloft dawas, giezto w tie wyerzie, y w twem diele przebywagicziem⁶) poznawaff, tebe pokornye proffymy, a za ktere imy profiiti poczeli, a kterez tento fwiet tyeleftnye ma, nebo o nen 35 fwiet, tiela zbawyw, prziyal geft, bi twu mylofty fwich wifiech ow⁷) zbaweny bili a radofti wyecznu vtieffeny bili fkrzie tie, yezu krzifte, fpafiteli

 ^{&#}x27;) M. hofpodyne. — ³) Odtud větším písmem se pokračuje. — ³) Vynecháno nejspíše: aby. —
 *) as připsáno snad od korrektora. — ⁵) M. twym. — ⁶) M. przebywaguczie — ⁷) M. hrziechow.

wffieho iwieta, genz fi zyw y kraluges, bozie, wieki wiekom.

O fwietla roze, matko bozie, fwata marzie, morzika hwiezdo, o fwietlo

- 5 wffieho fwieta, ofwiet me frdczie y moy zywot y fmyfl, a racz my dati poznaty tweho myleho fyna. o mylofrdna roze y matko naffeho boha yezu krifta, bud my po mocznycze w tu dobu,
- 10 kdiz fe ma duffe bude f mym tielem dyelity. amē.

tuto poruczis bohu fedm zalmow a dyeff:

- Przigmy, hofpodine, fwati otczie 15 wffemohuczie, wieczny bozie, fkrze gedineho fyna tweho, yczu krifta, y fkrzie ducha fwateho, vtieffitele wieczneho, tobie rowneho, tuto obiet zalmow y modlitew, giez ya, nedotłoyna
- nziefínycze, na chwalu y na flawu twemu gmenu fwatemu y we ygmye fwatey marzie, dyewicze, y wffiech fwatich angelow y archangelow, patria'ch, prorokuow, apoftolow, muczedl-
- s nykuow, zpowiedlnykow, dyewicz y wffiech twich zwolennykow za wffe me hrziechi y zamefkany kamefkanye¹) y za opufczenye dobrich dyel y za mu rodynu .N. zpiewati zadala
- so fem, abi fkrze twu weliku myloft y fkrze pomocz wffiech fwatich twich, czozkolwiek fkrze zywota meho mdlobu proty bozftwie twey mylofti fem opufula, abi raczil myloftiwie [150]
- ss zahladiti y zapomnyeti, y dal my prawu zpowied a wyernu oprawu y pokanye, a plodyczftwu ftudnyczi flez raczil wiputliti, abich ge wolnym vtrpenym mohla hledati, abich po tomto
- 60 fwietie, kdiz przidu przed obliczey bozitwie tweho, bez habi a bez ftrachu fwich neprzatel mohla zbity a

k tobie radoftnye y bezpecznye przigyety. Amen, amen, amen.

Tuto fe poczínagi hodiny za wffe duffe wyene²) a nayprwe nefpor zaduffnye. j

5

30

35.

PRoffmy za wffye duffye wyerne. Odpoczynutye wieczne day gym, hofpodyne, a fwietloft wieczna fwiet gym.

(Zalm CXIV.)

1 Mylowach, ze vífliffy hofpody 10 hlas modlitby mey.

- 2 Nebo naklonyl vcho fwe mnye,
- a w dnech mych wzyuaty budu.
  - 3 Okliczili fu mye bolefty fmrtedlne,
- a zhynutie pekelna nalezla mye. 15 Smutek a boleft nalezl fem,
- 4 a gmyc hof odynowo budu wzieuatí:]
  - O hofpodine, wiproft duffy mu.
- 5 miloftywi hofpodyn a prawi, a so buoh naff flitugie fc.
- 6 Ottrzieha³) malitkich hofpodyn; pokorziech fe, a wiprofty mye.
- 7 Obrat duffi mu v pokoy twoy; nebo hofpodyn dobrze vczynył tobie. 25
- 8 Nebo wiproshi duffi mu z fmrty, oczy mogie od flez, nohi me od poplzu.

9 Slibym fe hofpodynu w kralowftwre zywrch.

Pokoy wyeczny day gym hofpodyne, A ffwietloft wyeczna fwyet gym.

añ. Slibym ie hoipodynu w kralowitwie zywich.

(Zalm CXIX.)

K hofpodynu, kdız fe mutiech, wolal fem, y vfiliffe⁴) mye.

2 Hofpodyne, zproft duffy mu ode rtow neprawich a od yazika lityueho.

3 Czo dadye tobie nebo czo przi- 40 lozie tobie k yaziku lityuemu?

') Preskrinuto. - ') M. zyerne. - ') custodiens. - ') M. - flufyfe.

10

15

35

4 Sypowe moczneho oftrzie f uhlym zhubugicziem.

 5 Horze mnye, ze bidlenye me prodhlo fe geft, bidlil ¹) f bidlegicziemy
 5 cedar; ²)

6 welmy zemenynem bila duffye ma.

7 S tyemy, gyz nenawidiechu pokogie, biech pokogen; [151] kdiz mluwiech gym, wiboyouachu mye darmo. Pokoy wyeczny.

 $\overline{a}$.³) Horze mnye, ze przibitek moy prodlil fie geft.

10

(Zalm CXX.)

Zdwih oczi mogi na hori, odkowad 15 przichodi pomocz mnye.

2 Pomocz ma od hofpodyna, genz vczynyl nebe y zemy.

3 Neda⁴) w zamuczenye nohy mey,⁵) any drzematy bude, genz 20 ftrzieze tebe.

4 Owa nebudet drzematy any fpati, gez ftrzezie yzrahele.

5 Hofpodyn ftrzezie tebe, hofpodyn zaflona twa nad ruku prawiczie | twey.

25 6 Przef den fluncze nebude zeczi tebe, any myeficz przef nocz.

7 Hofpodyn ftrzeze tebe ode wffyeho zleho; ftrzez duffe twey hofpodyn.

8 Hofpodyn strzez weydeny tweho

30 y wifczie tweho, od toho nynye az y na wieki.

Pokoy wyeczny day gym h.

añ. Hofpodyn oftrzieha tebe ode wffeho zleho; oftrziehay duffy twu hofposo dyn.

Zal. (CXXIX.)

1 Z hlubokofty wolach k tobie, hofpodine;

2 hofpodyne, vfflis hlas moy.

Budta vffy twogi pofluchagiczie na hlas profbi || mey. 3 Acz nefprawedlnofti fchouati⁶) budeff, hofpodine, hofpodine, kto ftrpi?

4 Nebo v tebe flitouanye geft, a pro zakon twoy trpiel fem tebe, hofpodine.

Trpyela duffe ma hofpodína ⁷) w flo-5 wie geho;

5 nadyegí myela duffe ma w hofpodina.

6 Od strazie gytrznye az do noczí wffay ysraheli w hospodyna;

7 Nebo v hofpodina milofrdie, a welike v nyeho wikupeny.

8 On⁸) wikupi yfrahele ze wffiech nefprawedlnoftie geho.

Pokoy wyeczny day gym.

Acz zloft chouat budes, hofpodine, hofpodine, kto ftrpy?

(Zalm CXXXVII.)

Wzpowiedagi fe tobie, hofpodine, we wffem frdczy mem; nebo fy vffli- 20 ffal floua vft mych.

Przed angeli wzpiegi tobie,

2 zmodlym fye w chramu fwateho tweho a wzpowiedam fie gmenu twemu

Nad mylofrdie twe a prawdu twu; so nebo zweliczel fi nade wffe gmye fwate twe.

3 W kterizkoly den wzowu tebe, vílis mye; wzplodiff duffy⁹) mey filu.

4 Zpowiedayte fe tobie, hofpodine, 30 [152] wfficzkny krali zemfczie, nebo fliffelí wffyeczka floua vft twich,

5 Zpieuayte ¹⁰) na czestach hospodynowich, ze welika gest slawa hospodynoua;

6 Nebo wiffoki hofpodyn, a nyzke wydy a wiffoke z daleka zna.

7 Acz choditi budu proftrzed fmutka, ozywiff mye, a na hnyew neprzatel mych zdwihnes ruku twu, a fpa- 40 ffena mye vczyny¹¹) prawiczie twa.

⁶) M. twey. ⁶) M. fchouauati. — ⁷) hofpodina přidáno v českém překladě. — ⁸) M. A on. —

9) M. w duffy. — ¹⁰) M. I spieuayte. — ¹¹) vcsynyla. Sbirka pramenův. Skupina I., serie 1.

¹) M. bidlil gfem. —²) M. w czedar. --³) ā připsal rubrikator. —⁴) M. Neday. —

8 Hofpodyn zaplaty za mye. hofpodyne, myloft twa na wiek; a dyela ruku twu nepotupiff. |

Pokoy wieczny d.¹)

 Dyela ruku twu nepotupuy.
 v. Sliffal fem hlas f nebe prawieczie mnyc: Blahoflawenye mrtwye, gyz v bozie vmyeragi.

(Magnificat. Luc. I. 46-55.)

 46 Zweliczey duffe ma hofpodina.
 47 I weffelil fe duch moy v bozie, ipaffitel²) mem,

48 Nebo wzezrzel na pokoru roby fwey; tot wedye z toho blazenu mye 15 rzku wfieczka pokoleny,

49 Nebo vczynyl mnye welike, genz moczen geft, a fwate gmye geho;

50 A myloft geho od naroda w narodi bogicziem fe geho.

20 51 Uczynyl || mocz w loktu fwem, rozplafil pine mifli irdcze fweho.

52 Sfadyl moczne ftolicze, ³) a wzwiffil pokorne.

53 Laczne nakrmyl dobrym, a bo-²⁵ hate puftil geffitnye.

54 rzıyal⁴) yfrahele dyetye fwe, rozpomanuw milofrdie fwe;

55 Iakoz mluwil geft k otczom naffym, abrahamowy a ffemeny geho.

30 Pokoy wyeczny day g.

Wffieczko, czo my dawa otecz moy, ke mnye przide, a toho, genz ke mnye przide, nezawrhu od ffebe.

Hofpodine, fmyluy fe, krifte fmyluy 55 fe. Hofpodyne fmy|luy fe. Otczie naff. Zdrawa maria. Y neuwody naff v pokuffeny, Ale zbaw.

(Zalm CXLV.)

2 Chual duffye ma hofpodina.
40 wzchuałym hofpodina w zywotie mem, zpiegi bohu memu, yakoz dlvho fem.

Nerodte vffaty w knyzata,

3 w ffynyech lidfkich, w nychze nenye fpaffenye.

4 Wynde duch geho y wraty fe w zemy fwu; w ten den zhynu wfyeczka myflenye gich.

5

15

5 Blazeny, geho buoh yacob⁵) pomocznyk yeho, nadiege geho w hofpodynu, bohu yeho:

6 gēz vczynyl nebe a zemy, mo-[153] rze a wffieczko, czoz w nych geft; 10

7 Genz ichoua prawdu na wieki; czyny iud naffile trpiegicziem; dawa krmy lacznym.

Hofpodyn zprofczige okouane;

8 hofpodyn ofwieczige flepe. Hofpodyn wzwody wyrazene;⁶) hofpodin mylugie prawe.

9 Holpodyn ftrzezie przichozie, fyrotka a wdowu przigme a czeftu hrzieffnych roztraty.

10 Zkralugie hofpodyn na wieki; buoh twoy, fyon, v pokolenye y v pokolenye.

Pokoy wyeczny.

Od wrat pekelnych wy|proft, ho- 25 fpodyne, duffe gich. Wyerzi widieti myloft hofpodynowu w zemy zywich. Odpoczynte v pokogi. Amen.

Hofpodyne, vflis modlitbu mu. A wolanye me k tobie przid. 30

(Modlitby.)

Prziklon, hofpodine, vcho twe k naffym profbam, gymyz mylofrdie tweho fnaznye proffymy, aby duffy fluhi tweho, giez fi f tohoto fwieta fnyeti 35 kazal, v pokoynem a fwietlem kralowftwie gi poftawil a fwatym twym kazal gye przitouarziffenu byty. amen.

Hofpodine, gemuz || geft zwlaftnye fmylowati fe wezdi a odpuftití, tebe pro- 40 ffymy za duffe twich wiernych fluh, gymz fy f tohoto fwieta fnyety kazal,

¹) Za tím rasura. — ²) M. *fpaffiteli*. — ³) M. *f ftolicse*. — ⁴) M. Prsiyal; písař opomenul vepsati P. — ⁶) M. yacobow (Deus Jacob). — ⁶) elisos, wiwracsene ŽW. aby gich nedawal w neprzatelíke ruczie any zapomanul na wieki, ale kaz gie przigieti angelom a do prziebitka przyuefti rayfkeho; a proto, ze fu

5 w tie vffali y wyerzili y nadyegi myeli, neday gym muk wiecznych trpieti, ale racz radofti wyeczney dowefty. amen.

mod'.

- Proffymi tebe, hofpodine, pro twu | miloft fmyluy fe nad duffi fluzebnycze twey, a od pofkwrnyeny fmrtedlneho gy zbawie wieczneho fpaffenye czaftku giey nawrat Skrze naffeho boha is yezu krifta, genz zyw geft a kralugie
- na wieki wyckom. amen.

Hofpodyne, víflis modlitbu mu. A wolanye me k tobie przid. Odpoczynte v pokogi. Amen.

Duffye wffyech wyernych fkrze mylofrdie yezu krifta odpoczynte v wyecznem pokogi. Amen.

Tuto fye poczynagy vigilie za wffye duffye wyerne a poczneff tako:

[154] MOdlemy ffe za wffiecherny wyerne duffe fprawedlne vmrle. Pokoy wyeczny day gym, hofpodíne, A fwíetloft wyeczna fwiet gym.

Obkliczili fu mye lkanye fmrti. Bo-30 lefti pekelne obkliczili fu mye.

(Zalm XCIV.)

1 POydem, ¹) raduymy fe bohu; ²) wzdaymi chualu³) fpaffiteli fwemu; 2 obkliczme⁴) licze geho w zpowiedi,

35 a gemu zalmı piegicze.

Obkliczili fu mye lkanye fmrti, bolefti pekelne obkliczili fu mye.⁵)

3 Nebo geft hofpodín weliki buoh a kral moczny nade wffe|my bohi,

nebo buoh nezapudi lydu fweho;⁶) 5 4 neb w geho ruku fu wffieho fwieta kragí, wffiech hor on fam wiffoft obezrzi.⁷)

Bolefti pekelne obklíczili íu mye.⁸)

5 Nebo geho geft morzie, a ffam 10 geft ge ftworzil, a zemy ⁹) ftworzile fta rucze geho.

6 poydem, ¹⁰) v modlu, ¹¹) padnyem [•] przed hofpodine, placzmy przed nym, gez ny ftworzil. ¹⁵

7 nebo on gest hospodyn ^{12}) nass, a my lid a owcze pastewne ^{13}) geho.

Obkliczili iu mye lkanye imrti, bolefti pekelne obkliczili iu mye.¹⁴)

8 Dnes, acz geho hlas vffliffyte, || 20 nerodte twrditi frdecz wafich

9 yakoz w zamuczenye¹⁵) podle dne pokuffeno¹⁶) na pufczi, kdez fu pokuffeli mne waffy otczí, pokuffili a widich diela ma.

Bolefti pekelne obkliczili fu mye.¹⁷) 10 Čztyrzidczety let bliznye¹⁸) fem bíl pokolenye tomu a rzka: ty wzdy bludie frdczem fwym.¹⁹)

11 ony²⁰) fu mych czeft nepoznali; 30 gymz²¹) fem prziffahal v mych hnyewiech:²²) acz weydu v moy pokoy.

Obkliczili²³) fu mye lkanye fmrti, bolefti pekcine obkliczili fu mye.

Pokoy²⁴) wyeczny day gym, | ho- ss fpodine, a fwyctloft wieczna fwiet gym.

Bolefti pekelne obkliczily fu mye.

Obkliczili fu mye lkanye fmrty, bolefti pekelne obkliczili fu mye.

¹) Zde počíná se Invitatorium; m. Poydyete (venite). - ²) M. hofpodynu (Domino). ³) Vynecháno: bohu (Deo). - ⁴) praeoccupemus - ⁵) Obkliczili... mye vložka. - ⁹) nebo fweho vložka. - ⁷) et altitudines montium ipsius sunt (v Ritualu: conspicit'. - ⁹) Bolefti ... mye vložka. - ⁹) siccam. - ¹⁹) M. Poydyete (venite). - ¹) M. modlmy fie (adoremus). ¹²) Vynecháno: boh. - ¹³) M. lid paftwy geho a owcze ruku. - ¹⁴) Obkliczili... mye vložka. ¹⁵) in irritatione, w rozdrazeny na str. 73. - ¹⁶) M. pokuffenye, tentationis. - ¹⁷) Bolefti ... mye vložka. - ¹⁸) offensus, hnyewen na str. 72; v Ritualu: proximus. - ¹⁹) fwym přidáno v českém překladě. - ²⁰) Et isti. - ²¹) ut, iakoz ŽW. - ²²) in ira mea - ²³) Vložka. ²⁴) Mezi Poko a y rasura.

2 Slowa ma vffyma przigmy, hofpodyne; vrozumyey wolanye memu.

3 Polluchay hlaffu modlitbi mey,5 krali moy a boze moy.

4 Nebo k tobie zmodlym ffe, hofpodyne; rano vfliffis hlas moy.

5 Rano prziftupi k tobie y vzrzi; nebo ne buoh chczie nefprawedlnofti 10 ti fy.¹)

6 Any bidliti bude podle te[155]be zlobiwi, any oftanu neprawie przed oczyma twyma.

7 Nenawidíel fy wffyech, giz czynye
 15 nefprawednoft;²) zatratis wffieczki, giz mluwie lez.

Muzie kruaueho a lítyueho mrzkuge hofpodyn.

8 ale ya w mnozítwie mylofti twei 20 Uendu w duom twoy y zmodlý fe

w chramu fwatem twem w ftrachu twem. 9 Hofpodyne, vwed mie v prawdie

twey; pro neprzateli me opraw przed tebu czeftu mu.

25 10 Nebo nenye w uftech gich prawda; frdczie | gich geffitno geft.

11 Row otewrzeny gest hrdlo gich, yaziki swymy lstywie czynyechu; sud ge, hospodine.

30 At padnu f myflenych³) fwych; podle mnozftwie nemyloftie gich wipud ge, nebo wzdrazdili fu tie, hofpodyne.

12 At fye radugí wíficczkny, gyz nadiegi magi w tobie; na wicki fe ss wzradugi, y bidlití budefí w nych.

I wzchlubie fye wfficzkny w tobie, gyz mylugi gmye twe;

13 neb ti pozehnas prawemu.

Hofpodyne, yako fczitem dobru woli twu korunoval || fi ny.

Pokoy wyeczny.

Opraw, hofpodine, boze moy, przed twyma oczyma czeftu mu. (Zalm VI.)

2 HOfpodine, w⁴) ne w ridany twem lay my, any w twem hnyewie trefkczi mnc.

3 Smyluy fe nade mnu, hofpody- 5 ne, nebo ti nemoczen fem; vzdraw myc, hofpodine, nebo zamuczeny fu wffieczki kofti me.

4 I dvífe ma ímuczena geft welmy; ale tí, hofpodine, y dokudze? 10

5 Obrat fe, hofpodíne, y wíproft duffy mu; fpaffena myc vczyn pro miloft twu.

6 Nebo nenye w f|mrty, genz bi pomnyel tebe; v pekle ale kto fe zpo- 15 wieda tobie?

7 Uffylowal ffem w ftonany mem; zmygi przef kazdu nocz loze me, flzamy mymy posteli mu froffi.

8 Zamutilo ffe od ridanye oko me; 20 ztaral⁵) fem fe mezi wffyemy neprzateli mymy.

9 Odftupte ode mne wfficzkny, giz czynyte nefprawedlnoft; nebo vffliffal hofpodyn hlas placzie meho. 25

10 Ufliffal hofpodyn profbu mv; hofpodyn modlitbu mu przyial.

11 At fe ftidie y zaftidie⁶) wffichny [156] neprzietele mogi; at fe obratie y zaftidie welmy brzczie. 30

Pokoy wyeczny day gym.

Obrat fe, hofpodine, a wiproft duffi mu; nebo nenye w zímrti, genz pomnyel bi tebe.

(Zalm VII.)

35

2 HOfpodine, boze muoy, w tobie mam nadiegi; fpaffena mye vczyn ze wffiech flichagicziech ⁷) mne y wiproft mye,

3 At by newitrh yako lew duffi 40 mu, kdiz nenye, kto wikupie any kto fpaffena vczynye.

¹) volens iniquitatem tu es. — ²) M. *nefprawedinoft*. — ³) M. *s my/leny*. — ⁴) w přebytečno. — ⁵) M. *sftaral*. — ⁶) Vynecháno za tím: *nahle* (vehementer). — ⁷) M. *ftthaguestech*. 4 Hofpodine, boze muoy, acz fem vczynyl to, acz geft nefprawedlnoft w ruku mu,

5 Acz fem odplatil odplaczigicziem
5 mnye zlee, fpadnu doftoynye od neprzatel mích geffitnych.

6 Hon neprzietel duffi mu y popadny y ztlacz w ziemy zywot muoy a flawu mu v prach vwed.

- 10 7 Wîtan, hofpodine, w hnyewu twem y wzwyelf fie w kragiech neprzatel mych.
- 8 I wítan, hofpodine, ¹) w kazanye, genz fi rozkazal, bozie moy; a fbor ¹⁵ hrzieffních okliczi tye.

A pro ten do wissofti wrat fe.

9 hofpodyn fudy ltd. Sud mye, hofpodine, podle || prawa

meho y podle newyny mey na mye. 20 10 Zahyne nefprawcdlnoft hrzieffnych; a oprawis praweho, zpituge

frdczie a ledwie, bozie! 11 Prawa pomocz ma od hofpodyna, genz fpaffenye czynye prawe frdcziem.

5 12 Buoh fudye geft prawı, fylny a trpielywi; czy hnyewati fe bude przeffe wffe dny?

13 Acz obraczeny budete, ²) mecz fwoy oprziehal, luczifcze ³) napal y
³⁰ prziprawil gie.

14 A w nyem prziprawil fudi fmrtedlne; fypi fwe horuczímy doczynil.⁴)

15 Tehdy vro¦dil neprawo, y poczal boleft y porodil nefprawedlnoft.

35 16 Iezero otewrzel y wykopal ge, y upadl w duol, genz vczynyl.

17 Obrati fe boleft yeho na hlawu yeho, a na wrch gehe⁵) nefprawedlnoft geho ftupi.

40 18 Zpowiedam fe hofpodynu podle praua meho, ⁶) y zpiewagi gmenu hofpodynowu przewiffokemu. Pokoy wyeczny day gym.

 $a\tilde{n}$. At by neutkiffil⁷) yako lew duffe mcy, kdız nenye, kto bi wiprawil anebo zdra⁸) vczynyl.

- *i*. Opraw, hofpodine, boze moy, ⁵ P[157]rzed oczyma twyma czeftu mu.
- Otcze naff. zdrawa maria. y neuwody naff v poku. Ale zbaw ny od.

Wyny mladofty mey A newiedienye meho nezpomynay, hofpodine. ¹⁰

(Lectio I. Job VII. 16-21.)

16 Odpuft my, hofpodine, nebo yako nycz fu dne mogi.

17 Czo geft człowick, ze wiffis⁹) gey? nebo procz k nemu przikladaff ¹⁵ frdcze fwe?

18 naw(cziewiff geho richle¹⁰) a brzo pokulfis geho.

19 Dokowad neodpuftis my, any mne puftis, bich pozrzela flynu mv? 20

20 Shrzeffila ffem; Czo tobie vczynym, o ftrazie | człowieczi? procz fy mye polozil v protywenftwi fobie, y vczynyena fem fama fobie obtiezena?

21 Procz nefeymes hrziechow mych, ²⁵ a procz neodlucziff ¹¹) ode mne nefpra wedlnofti mych? Sezrzi, ze giz v prachu fpym, a, acz rano mne budeff hledati, neuczigi. ¹²)

Wyerzi, ze wikupitel muoy zyw geft, ³⁰ a w fudny den z zemye wftati tieleftnye my geft; a v mem tiele vzrzi boha, fpaffitele meho, Gehoz fem ya widiela fama a nyktegyny, a oczy mogye ffhledaly fu gey, Spaffitele ³⁵ meho. ||

(Lectio II. Job. X, 1-7.)

1 Stiffczie ¹³) duffc ma zywotu memu, wiffli proty ffobie rzecz fwu, Po- 40 wiedie w horzkofti duffi mey.

2 rzku bohu: nerod mne zatratiti Powiez my to, procz mne tak połuzuges?

^{&#}x27;) Vynecháno za tím: bose moy. - 2) Nisi conversi fueritis, Acs obraczeny nebudete (viz zde str. 16). - 3) Vynecháno: fwe. - 4) Psáno původně: doczył, potom l vyškrabáno a připsáno: nul. - 5) M. geho. - 6) M. geho (ejus). - 7) ne quando rapiat. - 9) M. sdrawa. *) magnificas. - 19) diluculo. - 11) non aufers. - 12) non subsistam. - 13) Taedet.

3 Zdalı fe tobie wıdy dobro, ze potupiff mye a odzeneff¹) mye, ftworzenye ruku twu, A radie nemyloftyvich pomozeff?

5 4 zdah tieleftne oczi twogi gfu; neb yakz widi człowiek, ti widiff?

5 Zdali yako dny człowieczie dne twogi, a leta twa czaffi fu człowieczie,

6 aby hledal z|lofti mey, a hrziechi 10 me przeptaff?²)

7 A zwiez, ze fem nycz zleho neuczynyla, kdiz nykte nenye, genz by z ruku twu mohl wiprawiti.

Genz fy lazarzie wzkrzieffil z hroba 15 imrdieleho, ³) Ty gym, hofpodine, day

pokoy a myefto prziebitka pokoyneho. *v*. Genz przideff fudytí zywe y mrtwe,
a tento fwiet fkrze ohen, Ty gym
day, hofpodine, pokoy a miefto przie-

20 bitka pokoyneho.

(Lectio III. Job X, 8-12.)

8 Ruczie twoge, hofpodine, vczynyele⁴) fta mye, a ftworzile fta mye wffcho w okrflku; a tak nahle za-[158]
25 hladiff⁵) mye?

9 Rozpomen fe, ⁶) hofpodine, ⁷) ze yako blato vczynyl fy mye a v prach obratil fy mye.

10 Awffak yako mleko poffyrzıl fy⁸) 30 mye a yako fir kazal fy my fie ffefti?

11 kozy a maffem opal fy mye, koftmy a zylamy fwazał fy mye.

12 zywot a muloft dal fy my, a nawfcziewenye twe oftrziehalo geft du-35 ffe mey.

Holpodyne, kdız przideff fuditi fwiet, kde ffe fkrigi przed obliczegem hnyewa tweho? neb fhrzeffila tobie welmy w zywotie mem.

40 v. Dopuíczenye meho bogym fe a przed tobu fczity | fe; kdiz przideff fuditi, nerod mne potupiti, Neb fem fhrzeffila welmye w ziwotie mem.

(Zalm XXII.)

Hofpodin oprawuge mye, a nyczehoz my fe nedostane.

2 v myestie pastewnem tu mie postawil.

5

15

Nad wodu odzywenye⁹) odchowal mye;

3 duffi mu obratil;

Dowedl mye na stezkí sprawedlnofu pro gmye swe. 10

4 Acz bich chodil proftrzed ftyenye fmrtedlneho, newzbogym fc zleho, nebo ti fe mnu fu;¹⁰)

Prut twoy a kyg twoy ta mye vtieffila fu.

5 Prziprawil fi prze¹¹) || przede mnu ftuol proty gym, gyz mutie mye,

Ztucznyl fy w olegy hlawu mu, a czieffe ma zapogiczie kak przefwietla geft!

6 A myloft twa wznafleduge mye 20 wffiech dnye zywota meho.

A to, abich bidlil w domu hofpodynowu w dluhofti dny.

Pokoy wyeczny day.

añ. V myestie pastewnem tu mye 25 postawil.

Zalm (XXIV.)

K toble, holpodine, zdwihl fem duffy mu.

2 bozie moy, w tyc vffagi; nebu- ³⁰ du fe flydyeti.

3 Any pofmyewayte ¹²) fe mnye neprziete|le mogi; a to ty wfficzkny, giz czekagi tebe, nebudu pohanyeny.

4 Uhanyeny budte wffichny nefpra-³⁵ wedlnye czynyecze na prazno.

Czefti twe, hofpodine, vkaz my a ftezki twe zucz mye.

5 Opraw my ¹³) v prawdye twey a navcz mye; nebo ti fi, ¹⁴) fpaffitel moy, ⁴⁰ a tye fem wzdrzal czely den.

^{&#}x27;) opprimas. — ²) peccatum meum scruteris? — ³) faetidum. — ⁴) M. vcsynyle. —
⁵) praecipitas. — ⁶) Vynecháno: profym (quaeso). — ⁷) Přidáno v českém překladě. —
⁶) mulsisti. — ⁹) M. obzywenye. — ¹⁰) M. gfy (es). — ¹¹) Zbytečno. — ¹²) Na rasuře. —
¹³) M. mye. — ¹⁴) Vynecháno: boh (Deus).

6 Rozpomen mylofu twich, hofpodyne, a litoftie, ') gez od wieka fu.

7 Wyny mladofty mey a newiedyeny me nepomny.

 Podle mílofti twei pomny na mye ty, pro dobrotu [159] twu, hofpodine.
 8 Sladki a prawi hofpodin; pro to zakon da zawynugicziem w czieftye.

9 Zprawi tiche w fudie; vcziti bud²)
10 krotke czefta fwym.

10 Wffyeczki czeft hofpodynowi, miloft a prawda, hledagicziem vstauenye geho a fwideczstwie³) geho.

11 Pro gmeno twe, hofpodine, od-15 puftis hrziechu memu; nebo geft weliky.

12 Kteri gest człowiek, genz se bogi hospodyna? zakon vstawil gemu na czestie, gyz wywolil.

13 Duffe geho w dobrem zbidli, a fyemye geho | wzdiedi zemy.

14 Twrdoft geft hofpodyn bogiecziem geho, a vftawenye geho, abi ohlaffil fe gym.

15 Oczi mogi wezdi k hofpodynu;
 nebo wiwrati z offidla nohi me.

16 Wzezrzi na mye y fmyluy fe nadenu, nebo gedynak a chudy fem yaz.

 17 Zamvtczi frdczie meho zmnozeny fu: z potrzieb mich zproft mye.
 18 Wyz pokoru mu a vífile me,⁴) odpuft wífeczki wyny me.

19 Wzezrzi na neprzateli me; nebo 35 zmnozycny fu a nenawisti neprawu nenawidieli || fu mne.

20 Strzez duffe mey y zproft myc, nezafuzy fe, b) ze fem nadyegi mycl w tobie.

40 21 Newynnye a prawie przydrzeli ie mne, nebo wzdrzal iem tebe. 22 Wypraw, boze, yzrahel ze wífech nefprawedlnoftie geho.

Pokoy w.

 $\overline{a}$. Pobluzenye mladofty mey a nepamyety mey newzpomynay my, ho- $\mathfrak{b}$ fpodye.

(Zalm XXVI.)

Hofpodin ofwieta ma a fpaffeny me, koho fe wzbogi?

Hofpodyn zaflonytel zywota meho, 10 od ko⁶) ffe wztraffi,

2 Kdiz fe prziblizie na mye wynnye, abi gedli maffo me?

Gyz mutie mye neprzietele mogí, ony zemdleli fu y letieli fu. 15

3 Acz witanu proty mnye hradowe, nezbo⁷) fe frdcze me,

Acz witane proty mnye boy, w to ya budu wifaty y gmyeti nadiegi.⁸)

4 Gedney proffiech v hofpodyna, 20 tey dobudu: abich bidlil w domu hofpodynowu po wffye dny zywota mcho, Abich wídyel woli hofpodynowu y nawſcziewil gcho chramu.

5 Nebo fkril mye w ftanu fwem; 25 w den zhch zaflo[160]nyl mye w chranie⁹) ftanu fweho.

6 Na opoczie zwiffil mye, a nye¹⁰) zwiffil hlawu mu nad neprzateli me.

Okolo chodiech a obietowach w ftanu 30 geho obiet wolagiczi; wzpiewagi a chualu rzku hofpodynu.

7 Ufflis, hofpodine, hlas moy, gymz fem wolal k tobie, fmyluy fe nadēnu a vfflis mye.

8 Tobie rzekło frdcze me, dobywal tebe obliczey moy, obliczegie tweho, hofpodine, wzdobywa.

9 Neodwraczuy oblyczege tweho ode mne, neodchod w hnyewye | od 40 fluhi tweho.

¹) misericordiarum. Za tím vynecháno: twych. - ²) M. bude. - ³) M. fwiedecsftwie. -⁴) Za tím vynecháno: a (et). - ⁵) non erubescam. - ⁶) M. koho. - ⁷) M. nesbogy. - ⁸) in hoc sperabo. - ⁹) M. fchranie (in abscondito). - ¹⁰) M. nynye (nunc).

Pomocznyk bud moy, a ¹) neodftupuy mne, any poftupuy ²) mne, bozie, spafsiteli moy.

10 Nebo otecz moy a matye ma 5 oftali mne, ale hofpodyn przytal mye.

11 Zakon poloz my, hofpodine, na³) czeftye twcy, y opraw my⁴) na⁵) czeftie prawcy pro neprzateli me.

12 Nedaway mne w duffe zamuczi-10 gicziem⁶) mye, nebo wftali fu na mye fwyedczi neprawie, a ffelhala geft nefprawedlnoft fobie.

13 Wyerzı wydiety dobro hofpodynowo || w zemy zywich.

15 14 Czekay hofpodyna, a muzíky czyn, y poffil fe frdcze twe, a wzdrz hofpodyna.

Pokoy wyeczny day gym hof.

 $\overline{a}$. Wyerzi wydieti dobre hofpody-20 nowo w zemy zywich

v. Wyny mladofty mey A newyedyeny meho nezpomynay hofpodīe. Otczie naff. Y neuwody nas v p., Ale zb.

25 Duffe ma fmutyla fe welmy, Ale ti, hofpodyne, bud pomoczen gyey.

1'. IIII~.

(Job XIII, 22-28.)

22 Odpowiez my,

30 23 czo mam zloftye y hrziechow, pofkwrnyenye me a fhrzeffenye | pokaz my.

24 Procz obliczey (woy krigeff a pofluzugeff mne neprzietelem (wym?

35 25 Proty liftu, genzto wyetr wzchopi, pokazugeff mocz fwu, a ftrnyffczie fuche nafledugeff;⁷)

26 Vkazugeff⁹) proty mnye zlofti,⁹)
a ztrawiti mye chczes w hrzieffiech mla40 dofti mey.

27 Poftawil fi w zlamy nohy me, ¹⁰) a fkril ¹¹) fy wffieczky ftezki me, a ftupiegie noh mych znamenal ffy

28 genz yako talow na ztrawcny fem, ¹²) a yako rucho, genz fnyedeno ⁵ bude od molow.

[161] R'. Byeda mnye, hofpodine, ze fem fhrzeffila z mey mladofti welmy! Czo my vczynyti, hubenyczí, kam fie vteku? gedno k tobye, boze moy; 10 fmyluy fe nadenu, kdizto przideff w den fudny.

v. Duffe ma fmuczena geft welmye; tı, hofpodine, bud gye pomoczen w den fudny. 15

(Lectio V. Job XIV, I-6.)

1 Czlowiek narodye fe z zeny, na kratcze zyw geft, naplnyen geft mnoho zamutkuow.

2 Gez yako kwiet wzende a zetrze 20 fe, a biezi yako ftyen, a nykdi w gednom ftawie neftogi. ¹³)

3 A duoftoynye prziwodis tiem | czynem nan¹⁴) otworziti oczi fwogi, a prziwefty gey f fobu w fud?

4 kto moz vczynyty cziste z neczisteho posileho z semene? Gedno ti, genz sam sy?

5 kratczi dny człowieczie fu, poczet ¹⁵) geho v tebe geft; Vlozil fy roki ¹⁶) geho, 30 gez mynuty nemohu.

6 Odftup malo od nyeho, abi odpoczynul, donyz bi zadny neprziffel, a yako nagemnykowi den¹⁷) geho.

R'm. Newzpomynay hrziechow mych, 35 hofpodyne, kdiz przideff fudyti fwiet fkrzyc ohen.

v. Opraw, hofpodine, boze moy, przed oczyma twy ma czeflu mu; Kdız przides fuditi fwiet fkrze ohen.

¹) a přidáno v českém překladě. — ²) M. potupuy. — ³) a později připsáno. —
⁴) M. mye. — ⁵) Za tím přilepen kousek pergamenu, jakož i za pro a Neda. — ⁶) M. samucsigicsiech. — ⁷) stipulam siccam persequeris. — ⁹) Scribis. — ⁹) amaritudines. — ¹⁰) Snad m. slamany, překladatel četl m. in nervo snad » in curvo«; w silach ŽKI. — ¹¹) observasti. — ¹) putredo consumendus sum. — ¹³) permanet. — ¹⁴) super hujuscemodi. — ¹⁵) Vynecháno: mieficesow (mensium). — ¹⁶) terminos, cile ŽKI. — ¹⁷) dnowe ŽKI.

(Lectio VI. Job XIV, 13-16.)

13 Kto my toho dopomoze, aby mye v pekle obranyl a fkril mye, az by mynul hnyew twoy, a vlozil my

- 5 czaff, w nyemz by zpomanul na mye? 14 Mnys, by vmrli człowiek newftal? Po wffye dny, w nychzto nynye weywozí, ¹) czekagi, az by przifla promyena ma.
- 10 15 Powolaff mne, a ya odpowiedie²) tobie; czekagicziemu ruki twey³) podaff prawicze.

16 Ty zagiste stopiege⁴) me zczetł gli, ale odpust hrziechi me.

Hofpodine, podle mich fkutkow nerod mne fuditi, nebo nycz doftoyncho neuczynyla fem przed oczyma twyma. A wiecz oplacz mye, hofpodyne, z ne prawdi mey a pofkwrnyeny meho

prawdi mey a polkwrnyeny meho so oczit⁵) mye, Nebo nycz doftoyneho nevczynyla fem przed oczyma twyma.

(Zalm XXXVII.)

 2 HOfpodyne, ne w ridany twem lay my, any w hnyewye twem trefkczi
 25 mne.

3 Nebo fypowe twogi vbodeny fu v myc, a potwrdil fi na myc ruku twu.

4 Nenye zdrawie w tiele mem od obliczege⁶) [162] tweho, nenye myru

so koftem mym od obliczegie hrziechow mych;

5 Nebo nefprawcdlnofti mey nadftupili fu hlawu mu, a yako brziemye tiezke obtiezyli fu fe na mye.

³⁵ 6 Zhnylı y zaprtieli fu fye gezwi me od obliczege nemudrofti mey.

7 Huben vczynyem fem a fklonyem⁷) fem az do fkonczenye; czeli den fmutyw fie chodiech,

40 8 Nebo ledwie me naplnyeny fu luzenym, y nenye zdrawie w tiele mem. 9 Muczen fem y ponyzen fem przielis, rzewiech | od ftonanye frdczie meho.

10 Hofpodine, przed tobu wflieczka zadolt ma, a ftonanye me nenye przed tobu fkrito.

11 Srdcze me zamuczeno gest we mnye, ostala mne sila ma, a swietlost oczi mu -- y tey nenye se mnu.

12 Przatele mogi a blizny mogí protyw mnye prziblizili fe y ftali,

A kterziez podle mne biechu, z daleka ftachu.

13 a mocz czynyechu, giz hledachu duffe mey,

A kterziez ztazowachu zloftie mich, 15 mluwili fu gefytnye a líti czeli den myflechu.

14 Ale ya yako hluchi nefliffiech a yako nyemy neotwyeragie vft fwich,

15 I vczynych⁸) fem yako człowiek 20 nefliffic, a nemagie w uftech fwich odmluwenye.

16 Nebo fem w tie vffal, hofpodyne: ti vffliffis mye, hofpodyne, boze moy,

17 Nebo rzech: nykdi newzradugi 25 fe mnye neprzietele mogi, a kdiz fe pohibubugi⁹) nohi me, na mye welike mluwiechu;

18 Nebo ya v biczi hotow fem, a boleft ma przede mnu wezdi. 30

19 Nebo nefprawedlnoft mu yaz zwieftugi a zmyfli za hrziech | moy.

20 Ale neprzietele mogi fu zywi y potwrzeny fu na mye, y rozplozeny fu, giz nefprawnye nenawidy mne. 35

21 Gız zaplaczıgı my zle za dobre, omlwachv¹⁰) mye, nebo nafledowach dobrotı.

22 Neodítupuy mnc, hofpodine, boze moy, neodchod ode mnc.

40

23 Przizrzi ku poczatku mem,¹¹) hofpodyne, boze fpaffenye meho. 5

^{&#}x27;) milito. - ') respondenbo. - ') operi manuum tuarum. - ') gressus. - ') M. oczifi. -') Vynecháno: hnyewu (irae). - ') n na rasuře. - ') Psáno původně: vczynyem, později m škrábáním předěláno v n. - ') M. pohibugi. - ') w = uv. -- ') M. w pomocz mu (in adjutorium meum).

Pokoy wyeczny day.

Neodítupuy mne, hofpodyne, boze moy, a neodchod ode mne.

(Zalm XL.)

- Blazeny, genz pomny na chudeho a nedofta[163]teczneho; w den zli wyprawi geho hofpodin.
  - 3 Hofpodyn geho fchowa a obzywzywi¹) geho a blazena yeho vczyny
- 10 na zemy, a nepodda geho w ruczie neprzatel geho.
  - 4 Hofpodyn pomocz poffli gemu na lozie bolefti ycho; wfficzknu pofteli geho obratil fy w nemoczi geho.
- 15 5 Iaz rzekl: hofpodine, fmyluy fie nade mnu, vzdraw duffi mu, nebo ti fem fhrzeffila tobie.
  - 6 Neprzietele <u>twogi</u>⁴) rzekli fu zle mnye: kdi vmrze a zahyne gmye yeho?
- 20 7 Acz tie | wiffel, ³) aby vzrzel, gefytnoft wzmluwieffe; frdcze geho fhromazdylo nefprawedlnoft fobie.
  - Wyndieffe wen y zmluwieffe 8 tez.
- Proty mnye feptachu wficzkny neprzietele mogi; proty mnye myflechu zle mnye.

9 Slowo neprawe vstawili proty mnye: a czili ten, genz fpy, neprzilozi,
30 aby wstal?

10 A tot geft człowyck myera meho, w nyemz gmyegiech nadiegi, genz gedieffe cheb⁴) moy, vwelicził proty mnye przelfczenye.⁵)

- 11 Ale ti, hofpodine, fmyluy || fye nade mnu y wzkrzes mye, y zaplaty gym.
  12 W tom fem poznal, ze gfy chtiel mne, ze fe newzwelfeli neprzietel moy nade mnu.
- 40 13 Ale mye pro newynu przytal fy, y potwrdil fy mne przed tobu na wiecznoft.

Blahoflawen hofpodyn, buoh yzrahel, od wieka az do wieka: bud, bud. Pokoy wieczny.

Vzdraw, hofpodine, duffy mu, nebo fem fhrzeffila tobie. 5

(Zalm XLI.)

2 lakzto gelen zada k studnycziem wodnym, takez dusse ma zada k tobie, bozie.

3 Zyzn myela duffe ma | k bohu, 10 ftudnyczi⁶) zywei; kdi przidu a zgewym fe pred⁷) oblicziegem bozym?

4 Bili fu my fizie me chlebowe den y nocz, kdiz rziekagi mnye na kazdi den: kde geft buoh twoy? 15

5 To wzpomanul fem y wylyl fem v mye duffy mu, nebo mynu do myefta ftaw dyneho,⁸) az do domu bozieho. W hlaffu weffele y zpowiedi, hlas zwuk hodowalneho.

6 Procz fi fe fmutyla, duffe ma? a procz zamuczugeff mye?

Nadiegy myey v boze, nebo gescze wzpowiedagi [164] se gemu: spassitel oblicziege meho,

7 buoh moy.

Ke mnye famemu duffe ma zamuczena geft; protoz pomnyeti budu tebe z zyemye yordaníkey a ermonym, od hori maley.

8 Bezden bezdena wziewa w hlafu duczegi⁹) twich,

30

Wffieczkny wifofty twe a wlny twe przef mye mynuli.

9 We dne kazal hofpodyn myloft 35 fwu a w noczi pieln fwu,

U mne modlitba bohu zywota meho.

10 rzku bohu: przigymatel moy fy,

Procz zapomanul | fy mne? a procz fmuten chozi, kdiz muty mye ne- 40 przietel?

^{&#}x27;) M. obsywi. – ') t přeškrtnuto a z w předěláno m, tak že se čte nyní mogi. –

³⁾ M. wffel. — ') M. chleb. — ') supplantationem. — ') V rukopise XIV. D. 13: fontem. —

⁷) M. przed. – ⁸) M. ftanu dywneho (tabernaculi admirabilis). – ⁹) cataractarum.

11 Kdız lamagı fe koftı me, vkaraly fu my, gız mutye mye, neprzietele mogı,

Kdız rziekagy my na kazdy den: s kde geft buoh twoy?

12 procz fe mutifi, duffe ma? a procz zamuczugefi mye?

Nadiegi myey v boze, nebo gesczie wzpowiedagi se gemu, spassitel obli-10 czege meho a buoh moy.

Pokoy wieczny day gym hofpod.

añ. Zadala dusse ma k bohu, studnyczi zywey; kdizto przidu y zgyewym se przed || oblicziegem boziem?

iš v. Dvíře ma finutila fe welmy, Ale ti, hofpodine, bud miloftyw gyey. Otczie nafí — y nevwodi nafí, Ale zb

v. V pamyety wyeczney prawie budu. Od fluchu zleho newzbogie ffe.

20 (Lectio VII. Job XVII, 1-3, 11-15.)

1 Duch moy víkrowny ie, dny mogi vkratie ie, a gedyny my zbude row. 2 Neb iem ihrzeffila, ¹) a w zamuczenye przebyuati bude oko me.

 B 3 wyproft mye, holpodine, a poffad mye podle lebe, a czież chcze ruka at bogigie proty mnye.

11 Dny mogi przefli fu, | míflenye me rozwielo fe, muczicze frdcze me.

12 Nocz fu obratili w den, a opiet po tmye nadiegi fe fwietlu.

13 Acz przetrpym, peklo duom muoy geft, a we tmye vtteli loze me.

14 Talowu²) rzekla fem: otecz 35 muoy fy, matie ma a feftra³) czrwom.

15 kde geft giz radoft ma a pokoy moy? Ty fy, hofpodine, bozie moy.⁴)

Hrzefficzieho mye na kazdy den, ale nekagiczieho, ftrach fmrty fmuczugie mye; Nebo v pekle nenye y gednoho wikupenye. fmyluy fe nade mnu a [165] vzdraw mye! Hofpodyne, w twem gmenu fpaffena mye vczyn a w twey moczi wypraw mye! Smyluy fe nade mnu a vzdraw mye!

(Lectio VIII. Job XIX, 20-27.)

20 KOzy mey, po prziepadenyc ticla meho,⁵) przichli⁶) kofti me, a oftala gedina rty v mych zubuow.

21 Smyluyte fe, fmyluyte fe nade mnu affy⁷) wy, przietele mogi, nebo ruka bozie mne fye dotkla. 10

22 Czo nafledugete mye yako buoh, a tiela meho fe nafficzugete?

23 kto my da, aby pfany bili hrzi'effy rzeczi mey?⁸) kto my da, aby pfany bili w knyhach 15

24 raffigi zzeleznu, nebo olowieny czepelem, neb dlatem writi na kameny?

25 wyedie to, ze wikupitel moy zyw geft, a w fudny den z zemye wftaty my geft;

26 a opiet przigmu tielo fwe, a tieleftnye vzrzim hofpodina, fpaffitele meho;⁹)

27 Gehoz vzrzim ya fama, a oczy mogi gey widieti magi, a nytcze gy- 25 neho: Ta nadiegie odlozena gest mnye v mem lonye.

Pomny na mye, hofpodine, nebo yako || wietr geft zywot moy; nenazrzi mne zrak człowieczi.

v. Any fe nawrat oko me, abi widielo, czo dobreho, Any nazrzi mne zrak ¹⁰) człowieczie.

(Lectio IX. Job X, 18-22.)

Procz ffy z zenſkeho ticla¹¹) mye ₃₅ wiwedl? a libo bich ztrawena bila, abi mne oko neobezrzelo.

19 Bila bich, iako nebyffy, z tiela przieneffena do hroba.

¹) M. Nefhrzeffila fem (Non peccavi). — ²) Putredini. — ³) Vynecháno: ma — ⁴) Ubi est ergo nunc praestolatio mea, et patientiam meam quis considerat? — ⁵) consumtis carnibus. — ⁶) M. przifchil. ⁷) saltem. — ^{*}) ut scribantur sermone⁹ mei. — ⁹) Deum meum. — ¹⁰) Na rasufe. — ¹¹) de vulva.

20 A czy nemaloft dny mych fkona fye kratcze? Puft mye na malo, at poplaczi bolefty mey;

21 drzewe nez poydu, ¹) a newraty
5 fe²) do zemye temney, a oklicze'nu fmrtedlnu temnofti;

22 do zemye tuzebney a temney a w ftyen fmrtedlny, kdezto y gednoho porzada nenye, alc wieczny ftrach 10 przebywa.

Blazenye mrtwie, giz v boze vmyeragi.

Wyproft myc, hofpodyne, od fmrty wieczney w ten den hrozny, kdiz fe 15 nebe y zemye wztrzeffye ffe³)

v. Den ten, den hnyewny, den fmutny a tuzebny, den welkt a horzky welmye, kdiz fe nebe y zemye wztrzeffye.

(Zalm L.)

20 Smyluy fe nade mnu, bozie, [166] podle welikeho mylofrdie tweho,

A podle mnozítwie litoftye twich fhlad nefprawedlnoft mu.

4 A⁴) wiecze omy mye od nefpras wedlnofti mey, a od hrziecha meho oczift mye.

5 Nebo zloft mu ya znam, a hrziech moy proty mnye geft wezdi.

6 Tobie famemu fem fhrzefil a zle 30 przed tebu vczynyl fem, abi fe zprawil w rzeczech twich, a by fwitiezil, kdiz tie fudye.

7 Tot wedie w nefprawedlnoftech poczat fem, a w hrzieffiech po|czala 35 mye matie ma.

8 Tot nebo prawdu mylowal fy, negiftyc a taynye mudrofty twey zgewil fy my.

9 Pokropiff mye, hofpodyne, yzo40 pem, a czift budu; zmygeft⁵) mye, a nad fnyeh obielegy. 10 Sluchu memu das weffele a radoft, a wzweffele fe kofti pokorne.

11 Odwrat obliczey twoy od hrziechow mych, a wffieczki nefprawedlnofti me fhlad.

12 Srdcze czifte ftworz we mnye, bozie, a duch prawi obnow w trzewiech mich.

13 Neodwrhuy⁶) || mne od obliczege tweho, a ducha fwatcho tweho neod 10 gymay ode mne.

14 Wrat my radoft fpaffeny tueho, a duchem przednym potwrd mne.

15 Uczyti budu nefprawedlne czeftam twym, a nemiloftywie fe k tobie obratie. 15

16 Wyproft mye z krewnykow, boze, boze moy fpaffenye meho; y zweffeli yazik moy fprawedlnoft twu.

17 Hofpodine, rti ma otewrzi, a víta ma zwiestugi chualu twu.

18 Nebo acz bi bil chtiel obieti, dal bich bil o|bak, wzdwizmy mymy⁷) fe newzkochas.

19 Obiet bohu duch zamuczeny; frdcze fkruffene a pokorne, boze, ne- 25 potupiff, bozie.⁸)

20 Lytoftywye vczyn, hofpodine, w dobrey⁹) twey fyonu, abi opraweny¹⁰) zdy yeruzalemſke.

21 Tehdy przigmes obieti fprawedl- ³⁰ nofti, polozienye a wzdwyzi, tehdy włozie na oltarz twoy telata.

Pokoy wieczny.¹¹)

Zweffele fe koftı pokorne.

(Zalm LXIV.)

2 I ye fluffie chuala, bozie, w ffyonu, a tobie wraczen bude flib w ycruzalemye.

3 [167] Ufflis modlitbu mv; a k tobie wffelike tielo przide.

5

40

 ¹) Na rasuře. — ²) Rovněž na rasuře. — ³) *ffe* nejen podtečkováno, ale i rubrikatorem přeškrtnuto. – ⁴) A není v lat. Vulgatě. — ⁵) M. zmygeff. – ⁶) huy připsáno po straně. —
 ⁷) mymy přidáno v českém překladě. – ⁸) bosze (podruhé) není v lat. Vulgatě. – ⁹) Vynecháno: woly. — ¹⁰) Rovněž vynecháno: byly. – ¹¹) y připsáno později.

4 Slowa nefprawedlnych przemohla naff; a w nemylostech naffich ty fe flituges.

5 Blazeny, gehoz fy wiwolil a przi-5 gal: bidhti bude w ffyenech twich.

Naplnyeny budem w dobrem domu tweho, fwati geft chram twoy,

6 dywny w fprawedlnofti.

Ufflis ny, bozie, fpaffitel¹) naff, na-10 dyegie wffiech kragyn zemfkich a v morzi daleczie.

7 Czynye hory w ffile twey, opafan moczi;

8 genz zamuczuges | hlubynu mo-15 rzku, zwuk wln geho.

Smutie fe wlafty,

9 a wzbogie,²) giz bidle na zemech,³) od znamenye twich; wiſczie gitrznye a weczer ſe wzkochas.

20 10 Nawfczyewil fy zemy y napogil fy gy, y rozmnozil⁴) fy gi y obohatil fy gy.

Rzieka bozie naplnyena geft wodamy,⁵) vczynyl fy krmy gych; nebo 25 tak yeft prziprawenye gich.⁶)

11 Potoky geho napogil fy, rozplod zarodi geho; w kropiegech yeho wzradugi fe roztuczi.

12 Pozehna⁷) korunye leta || tíchofti 30 twey, a pole twa nagie⁸) fe zyznem.

13 Rozmohu fe kraffy puſczewe, a radofty pahorczi fe przepaffi.

14 Obleczeny fu beranowe owecznye, a dolowe rozmohu fe zytem;⁹) zwo-38 lagı, a tot chualu rzkv.

Pokoy wyeczny.

 $\bar{\alpha}$. Ufflis, hofpodine, modlitbu mu; a k tobie wffelike tyelo przide. Mye przy.

(Zalm LXII.)

2 Boze, boze moy, k tobie od fwietlofti bdym. Zyzyla w tie duffe ma, y rozlicznye tobie tielo me

3 W zyemy puftey a bezczeftney s a bezwodney, — tak w z¦fwatem zgewich fe tobie, abich widiel fylu twu a flawu twu.

4 Nebo lepffi geft myloft twa nad zywoty. rty ma wzchwalista¹⁰) tye. 10

5 Tak wzblahagi tobie w zywotie mem, a w gmenu twem zpodeymu rucze moge.

6 Iako logem a tucznofti naplny fe duffye ma, a rtoma weffelyma 15 zchuale tye vfta ma.

7 Acz pönyel fem na tie na posteli mey, w gitrzny myslech na tie;

8 nebo¹¹) bil pomocznyk moy,

A w oponye krzidlu twu budu 20 wffaty.¹²)

9 przil[168]nula duffe ma po tobie; prziyala mye prawicze twa.

10 Ony wedie na przazno ¹³) hledaly duffe mey, wendu w nyezkoft zemfku. **25**

11 dany budu w rucze meczowie, a czefty liffye budu.

12 Ale kral wzraduge fe v bozie; zchualeny budu wffieczkny,¹⁴) gyz prziffehagy na nyem; nebo zatraczena¹⁵) 30 fu vfta mluwiczie nefprawedlnoft.

zalm (LXVI).

2 Boze, fmyluy fye nad namy a pozehnay nam; profwiet obliczey fwoy nad namy a pozehnay na^s, | 35

3 Abychom poznali ¹⁶) czeftu twu, we wffiech wlastech spassent we.

¹) M. fpaffiteli. — ³) M. wsbogie fye. — ³) M. mesech (terminos). — ⁴) rosmno na rasufe. — ⁵) y připsáno o něco později. — ⁶) M. geho (ejus). — ⁷) M. Posehnaff. — ⁶) gie přeškrtnuto a po straně připsáno plnye, tedy má se čísti: naplnye. — ⁹) Nad s (žitem) tečka. — ¹⁰) M. wschwalita. — ¹¹) Vynecháno: gfy. — ¹²) V lat. Vulgatě: exsultabo. — ¹³) M. na prazdno. — ¹⁴) s z čehosi předěláváno. — ¹⁵) M. satlaczena. — ¹⁶) Vynecháno: na zemy.

4 Zpowiedayte fe tobie lide, bozie, zpowiedayte fe tobie lide wffikny. ^{1})

5 Raduyte fe y weffelte fye wlaftı;
nebo fudis lid w fprawedlnofty, a
wlafty na zemy oprawugeff.

6 Zpowyedayte fe tobie lide, boze, zpowiedayte fe lid²) wffyczkny.

7 zemye dala plod fwoy.

Pozehnay nas buoh, buoh naff!

10 8 pozehnay nas buoh, a boyte fe geho wfficzkny kragyny zemfke.

Pokoy wieczny day.

 $\overline{a}$. || Mye prziyala prawiczie twa, hofpodine.

15 (Canticum Ezechiae. Is. XXXVIII 10-20.)

10 Ia fem rzekl: proftrzed dny mych poydu k wratom pekelnym.

hledal fem oftatka dny³) mich.

11 Rzekl fem: neuzrzi boha, ho-20 fpodina, w zemy zywich,

nevzrzi człowieka wiecz a bidligiczieho v pokogi.

12 Pokoleny me odyato geft, y fhrnuto geft ode mne yako ftanowe pa-25 ftuffie.

Odrzezan geft yako od tkadlczie zywot moy, kdiz gefczie tcziechu⁴) mye, podrzeza mye: od gitra az | do weczera fkonaff mye.

30 13 Nadiegiech fe az do gitra; yako lew tak zetrzel wffieczki kofti me;

Od gitra az do weczera dokonaff mye.

14 yako ptaczie wlastowiczie tak 35 wzwolagy, wzmisli yako holubiczie.

Ztenczele gſta oczi mogie, hledagicze na wiſſoſt.

Holpodine, nassile trpym, odpowieday za mye.

40 15 czo rzku, nebo czo odpowie my, kdiz fem fam vczynyl? Rozmyfli tobie wffyeczka leta ma w horzkofty duffe mey.

16 Hofpodine, [169] kdiz tak zywu geft biti, a w takich zywot moy duchu meho, potrefkczeff mne a ozywis mye. 5

17 toti v pokogi horzkost ma przehorzka;

Ty ale zproful fy duffy mu, aby nezhynula, zawrh fy za tyl wffyeczku hrziechi me.

Neb ne peklo wzpowieda fe tobie, any fmrt wzchuali tebe; nebudu czekati, giz fchodie w gezero, prawdi twey.

19 Zywi, zywi, ale wzpowieda fe tobie, yako y yaz dnes; otecz fynom 15 znamu czynye prawdu⁵) twu.

20 Holfpodine, zdrawa mye vczyn, a chuali naffye bude zpiewati⁶) wffiech dny zyuota naffeho w domu hofpodynowu.

Pokoy wieczny.

Od wrat pekelnych wypraw, hofpodine, duffe gich.

(Zalm CXLVIII.)

1 Chualte hofpodyna f nebes; chual- 55 te geho na wifofti.

2 Chualte geho, wfficzkny angeli geho; chualte geho, wfficzkny moczí geho.

3 Chualte geho, fluncze a myeffiecz; 30 chwalte geho, wffycczky hwiezdi a fwietlo.

4 Chualte geho, nebessa nebessa; a wodı, gız na nellbi su, at chuale gmye hospodynowo.

5 Nebo on rzekl, a vczynyena;⁷) on kazal, a ftworzena fu.

6 Uftawil gye na wieki a na wiek wieky; kazanye po^{lo}zil,⁸) a neprzeftupy.

7 Chualte hofpodyna í zemye: ge- 40 íczerowe a wfliczkny bezdenowe;

10

20

¹) M. wfficzkny. — ²) M. lude. — ³) M. let (annorum). — ⁴) ordirer. — ⁵) Nad u tečka neb skvrna. — ⁶) M. budē spiewati (cantabimus). — ⁷) Vynecháno: gfu. — ⁸) lo nadepsáno nejspíše od korrektora.

8 Ohen, krupi, ínyeh, led, duch wlny, gyz czynye flowo geho;

9 Hory a wffieczki fkali, drzyewie a owocze, ¹) a wffyczkny cedrowe;

5 10 Zwyerzata a weffken fkuot, hadowe a wfficzkny ptaczi pernatie;

11 Kralowe zemíczie a wfficz|kny lide, knyezata a wfficzkny fudczie zemfczie;

10 12 Mladye a dyewki, kmety f mladffyemy at chuale gmye hofpodynowo;

13 neb zwilleno gest gmye geho sameho.

14 Zpowied yeho nad nebe y zemy; 15 a wzwifil roh lidu fweho.

Chuala wffyem fwatym geho, fynow²) yzrahelowym, lıdu prziblizigieczymv gemu.

(Zalm CXLIX.)

1 Zpiewayte hofpodynu pieftnyczi³) nowu; chuala geho ve fboru fwatich.

2 At fie weffely yzrahel w nyem, genz vczynyl geho, a [170] dczeri fyonfke at fe radugi w krali fwem.

3 At chuale gmeno geho w kuorzie, v bubnye a w zaltarzi zpiegí gemu.

4 Nebo dobrowolno geft hofpodynu w lidu fwem, y zwiffy tiche we zdrawie.

5 Zweffele fe fwietye w flawye, 30 zradugi fe w lofech⁴) fwich.

6 Ueffe^{le 5}) bozie w hrdle gich, a meczowe oboftrzenye w ruku gich:

7 K uczynyeny pomfty w narodech, a lanye w lidech.

 8 K fwazanye kralow gich w okowi,
 a flechtycze gich w rucz'nycziech zeleznych;

9 Abi vczynyli w nych fud poplany: flawa ta geft wffyem fwatym geho.

(Zalm CL.)

1 Chualte hofpodina w fwatich geho, chualte yeho w twrdofti⁶) geho.

2 Chualte yeho w ffilach geho; chualte geho podle mnozítwie welikofti s geho.

3 Chualte geho w zwuku trubnem; chwalte geho w zaltarzı a w huflech.

4 Chualte geho v bubnye a w kuorze; chualte geho w ftrunach a v war- 10 hanyech.

5 Chualte geho w fkrowadyech 7) dobrze zwucznych; chualte || geho w czymbalach radoftnych.

6 wffeliki duch chual hofpodyna! 15 Pokoy wieczny day.

añ. Wffeliki duch chwal hofpodyna. v. W pamyety wyeczney prawie budu; Od fluchu zleho newzbogí fye.

(Canticum Zachariae. Luc. I. 68-79.) 20

68 Blahoflawen boh hofpodyn yzrahelow, nebo nawfcziewil a vczynyl wikupenye offady fwey;

69 I zwifil roh fpaffenye nam w domu dawidowie, dyetiete fweho, **25**

70 Iakoz mluwil geft fkrze víta fwatich, giz od wieka fu, prorokuow . geho.

71 Zdrawie z neprzatel | naffich a z ruku wfiech, giz nenawidieli nas; 30

72 K uczinyeny mylofty f otczi naffymy, a rozpomanutye fwideczftwi⁸) fweho fwateho.

73 Prawo przifezne, gez prziffahl k abrahamowi, otczi naffemu, daty fe 35 nam,

74 Abichom bez ftrachu, nepratel naffich z ruku⁹) wiprosczeny, fluzili gemu,

75 W fwatofty a v prawie przed 40 nym wfliech dny naffich.

¹) M. drzyewie owoczne. — ²) M. fynom. — ³) M. piefnyczi. — ⁴) in cubilibus. — ⁵) le nadepsáno modře od rubrikatora. — ⁶) Vynecháno: fyly (virtutis). -- ⁷) in cymbalis. — ⁸) M. fwiedecsftwi. — ⁹) M. z ruku neprzatel naffich.

76 A ty, dietie, prorok wrchnycho budes fluty, przedeydes wedie przed obliczegem hofpodynowym czynyty [171] czeftu geho,

- 77 Ku dany vczeny zdrawie offadye geho, na rozhrzieffenye hrziechow gich, 78 Skrzie trzewa mylofrdenftwie boha naffeho, w nychzto nawfcziewil nas, wiffed z wifofti;
- 10 79 Poświety¹) gym gyz we thmyc a w temnyczi a w ftyeny fmrtedlnem fedye, k upraweny noh naffich na czeftu pokoynu.

Pokoy wieczny day gym, hofpodine; 15 A fwietloft wieczna fwiet gym!

Duffe wffyech wyernych, gez fy f tohoto fwieta, ho¦fpodine, wzal, day gym fe radowaty fwatymy twymy w chuale twey. Hofpodine, fmyluy fe. Krifte, fmyluy fe. Hofpodine, fmyluy fe. Otaza

20 fmyluy fe. Hofpodine, fmyluy fe. Otcze naff. Zdrawa maria. Y newody naff v. Ale zbaw ny od zle.

(Zalm CXLI.)

2 Hlaffem mym k hofpodynu wo-25 lach; hlaffem mym k hofpodynu profil fem.

3 Prolewagy przed nym modlitbu mu; a fmutek moy przed nym zwieftugi,

30 4 W umdleny ze w mne²) duchu meho; a ty iy poznal ftezky me.

Na czieste³) tey, na nyez chodiech, || fkrili su offidlo mnye.

5 Znamenach na prawiczi a hle-35 diech; y nebycífe, kto by poznal mye.

Zhynul bycch⁴) ode mne; a nenye, genz by dobywal duffe mey.

6 Wolach k tobie, hofpodine, rzekl fem: ty gſy nadiege ma, dyel moy40 w zemy zywich.

7 Połluchay ku profbie mey; nebo ponyzen fem przieliff.

Wyproft mye od flyhagicziech mne; nebo poffileny fu nad mye.

8 Wywed z trazie⁵) duffi mu k zpowiedany gmenu twemu; mne czekagi prawie, | az zaplatiff my.

5

Pokoy wieczny day.

Od wrat pekelnych wiproft, hofpodine, duffe gich. wyerzi widiety dobre hofpodynowo w zemy zywich. Hofpodine, vflis modlitbu mu. A wolanye 10 me k tobye przide.

modlıtba.

Prziklon, hofpodine, vcho twe!

rziekay f gynymy modlitbamy, gefto fu na zaduffnym nefporzie, 15 tuto take:

Wyernych wffyech duffye, boze, vftawiteli a wikupiteli, duffyem fluh y rob twich odpufczenye day wffyech [172] hrziechow gich, aby odpuftek, so gehoz fu wezdy zadali litoftywymy profbamy, obdrzeli; genz fy zyw a kralugeff na wieky wyekom. amen.

Skonawagi fe tuto vigilie.

Toto⁶) fye poczyna modlitba weliko- ± noczny, a tu rziekay na fepteny.

Oro.

Ode wifeho ny, hofpodyne, obran tiela y duffe protywenftwie, a fkrze pomocz mylofrdney matky twey, fwatey marziey, y fwatich apoftolow petra y pawla y fwate'ho yna 7) ewangelifty fwateho ondrzegie y wiffech fwatich Zdrawie nam naffeho pozyczi y pokoye, aby wiffye prowenftwie⁸) ftawil 35 y blud w naffich frdcziech, krzeftanftwo twe aby bezpecznu fluzbu fluzili tobie, a pomto⁹) prziebitcze doffli wyeczneho prziebitka. amen.¹⁰)

¹) M. Pofwietyty. — ²) M. ze mne. – ³) M. csieftye. – ⁴) M. byeh (fuga). – ⁵) M. z ftrazie. – ⁶) M. Tuto. – ⁷) yana. ⁸) M. protiwenftwie. ⁹) M. po tomto. – ¹⁰) Za tím následují latinské přípisky ze XVI století.

Tuto znamenay mocz swatich zalmuow podle nalezenye fwateho augustina, za kteru psbu fluffye kteri zalm rziekati. Nay-

5 prwe znamenay, fyli kterím pokuffenym anebo fmutkem obkliczena, tehdi tito zalmi rziekay przed boziemy mukamy:

Holpodine, czo rozplozeny fu, giz 10 mutie mye. toho hleday w nedielí.

Dokudze, hofpodine, zapomeneff mne.

sal. Uflis, hofpodine, prawdu mu. hledaı obu w nedieli.

Sud mye, hofpodine, a rozeznay wi. 15 toho w uteri hleday.

Uflis, boze, moditbu¹) mu, kdiz proffy. heday?) w ftrzedu.

Spaffena myc vczín, boze, nebo 20 wzefli wodi. we cztwrtek hleday.

Protyw nowemu myeffieczi teto rziekai:

Kdız wzwolach, víflıffa 3) mye hofpody. hleday w nedieli.

25 Aby buoh miloftyw bil duffkam, rziekay tēto zalm:

Slowa ma vífyma przefliff, hofpodine! hleday w nedieli.

Kdız fwieczki shrzeffis, tento rzyekay:

30

Hofpodine, bozie moy, w tobye mam nadiegi. w nedieli hle.⁴)

[173] At buoh da dobre fkocze nye, tento rzyekay:

- Wzpowiedagi fe tobic, hofpodine.⁵) 35 w nedieli.
  - Na fpaffpaffenye⁶) duffe twey tento rziekay zalm:

W hofpodina vffagi, tako rzie. w ne-40 dieli h.

Proti tomu, gesto zleho przege, rczi tento:

Spaffena mye vczyn, hofpodine! w nedicli h.

Za przictele, genz gest na wal- 5 cze, tento rczi:

Rzekl nemudri na frdczi fwem, w nedieli h.

Kdız bozieho fina przigmeff, tento rziekay zal.: 10

Schoway mye, hofpodyne, nebo. w nedieli.

kdız chczeff kterei pecze zbity do roka, na zdy⁷) den tento rziekai: 15 víflis, hofpodine, prawo me. w ne-

dieli hle.

At bi bilo ofuseno na skonczenye bozie tyelo, rziekay teto:

- Mylowati tebe budu, hofpodine. 20 w nedieli h.
- Tento rziekai, kdiz zenu boli k dietiety:

Wíflis tebe hofpodyn w den fmut. w nedieli hle.

Bozyem mukam rziekay tēto:

Boze, boze moy, wzezrzi na mye. hleday w nedieli.

Tento zalm rziekai, at buoh da do fkonczeny potrzebu: 30 Hofpody opwuge mye. w nedieli.

Proty zlemu zadaní teto rziekay:

Hofpody ofwieta ma. v podieli hledaı.

Proti zlemu duchu teto rziekay: 36 K tobie, hofpodine, wzwolagi. v pondiely h.

1) M. modlitbu. - 2) M. hleday. - 3) M. ufflifal. - 4) Nedopsáno hleday. - 5) Psáno na rasufe. — ⁶) M. *spaffenye.* — ⁷) M. kazdy. Sbirka pramenův. Skupina I., serie i.

W tie, holpodine, vffagi, nebudu pohanyen. v pondieli hle.

Kdız se postiss, rziekay tento: 5 Sud, hofpodine, przekazugicziem mye. v pódieli h.

za nemoczneho teto rz.:

Blazeni, genz rozumy na chudeho. 10 w uteri toho hle.

Za wieznye teto:

Rzekl nefmyflny na frdczy fwem. w ftrzedu toho hleday.

Kdız wftauaff zytra, tento rziek^s:

Boze, we ymenu twem vzdraw mye. 15 w ftrzedu hleday.

Proty twemu fylnemu neprzietely teto:

Zproft mye od neprzatel mych, bo. ') 20 w strziedu hleday toho.

Za smutek teto rziekay: Boze, odpudil fy ny y fkazil fy nyw ftrzedu hleday.

Proty zawisti tweho neprzietele rziekay teto:

Awffako bohu poddana bude duffe ma. W ftrziedu hleday.

Za przietele, [174] genz na woynye geft, rziekay tito zalmy:

Zproft mye od neprzatel mich, bozie-30

¹) Nedopsáno bose. — ²) Přeškrtnuto.

salma. Ufflis, boze, profbu modlitbi mey, kdiz profy. obu hleday wuteri²) w ftrzedu.

Slifte to wfficzkny wlafti. hleday w uterı.

5

Wítan, boze, a roztrhany budte neprzietele mogi. toho hleday w ftrzedu.

Kto geft w fmutcze hrzieffnem anebo w kterem protywenstwie, 10 tento rziekay:

Spaffena mye vczyn, boze, nebo wefflı wodı. hleday we cztwrtek.

kdız czo poczinaff, rziekay tento:

Boze, ku poczatku memu przizrzi. ¹⁵ hleday ho we cztwrtek.

kdız fi v protywenftwi tohoto fwieta, rziekay tento:

W tie, holpodyne, fem vffal. hleday we cztwrtek. 90

ktoz chcze naplnyty zadoft fwu w dobrem, rziekay tēto zalm:

K tobie, hofpodyne, wzdwihl fem duffy mu. toho hleday w nedieli.

kdız fy w ffmutcze, rziekay tito 25 zalmí:

hofpodine, boze fpaffeny meho;

a teto: Hofpodine, vtoczifcze vczynyen fy nam. hleday v patek obu.

Slovník.

(Záhlavní slova otištěna jsou v transkripci, uvedené příklady však původním pravopisem. U příkladů ze žaltáře značí římská číslice žalm, připojená arabská číslice verš žalmu; při ostatních kusech a sice kalendáře, nadpisech, žalmů, piesničkách, litaniích, hodinkách, vigiliích atd. uváděny jsou stránky vydání; a, b vedle čísla stránky znamená sloupec prvý a druhý, číslice na třetím místě řádek stránky.)

a et: a na cziezítye, a na stolyczy I 1; a w zakonye 12; A hft 13; et -et : a horzkoftv a lfty IX 28; aut: a neprzylozy LXXVI 8; a kto stane XCIII 16; a todie, etenim: a todie LVII 3; a todie nebella LXVII 9; a todie zbydły LXVII 17; *a toti, tot,* ecce: a tot geho nebyelle XXXVI 36; A tot wedye LIII 6; etenim: a toty dyedyna ma XV 6; A tot fluha XVIII 12; a toty wflichny XXIV 3; a toty chwalu rzku LXIV 14; A toty newyerzieczie LXVII 19 atd. atd.

Abdon: Abdon 7º 30.

- Abimelech: przyed abymelcha; od krale aby-melcha 31^b 27.
- Abironóv: nad fborem abyronowym CV 17. Absalon: przyed abfalonem 14° 2; abfalon
- 14* 26; za abfalona 14* 28. Abraham: vlozyl k abrahamowy CIV 9, 115-2; ku abrahamowy CIV 42, 114^b 89.
- Abrahamóv: f bohem abrahamowym XLVI 10; Syemye abrahamowo CIV 6.
- aby, ut: aby zkazyl VIII 3; abych zwiefto-wal IX 15; aby zabyl IX 29; aby potrhl, aby dal ge IX 85; aby ftrzyelely X 3 atd.; ne: aby newydyel IX 82; abych nepohnul XV 8; aby Inad neobrazyl XC 12; aby neroztratyl gych CV 23 atd.; si: aby neftal moyzyeff CV 23.
- ač, si: acz fem vczynyl to, acz geft nefprawedlnoft w ruku mu VII 4; Acz gfem od-platyl VII 5; acz hnut budu XII 5 atd.; nisi: Acz obraczeny nebudete VII 13; nam etsi: Acz bych chodyl XXII 4; etsi: Acz tye wilel XL 7, 138° 20; licet: acz ty geft buoh 90° 23.
- Adamóv: odluczowaffie fyny adamowy 112^a 23.
- Afra: S. affro 118^a 8.
- Agarenovic: agarenowyczy LXXXII 7.
- Aggeus: akgeul a zacharz 85^b 1.
- Albin: Albyna byfkupa 3°2.
- ale, sed: Ale w zakonu I 2; ale yako prach I 4; ale ty VI 4 atd.; autem: Ale yaz II 6; Ale ty III 4; ale ya V 8; v pekle ale VI 6 atd.; vero: ale yaz CXVIII 70; Ale kral 141^b 29; et: ale ne na cziestye CVI 40; Ale ty CVIII

- 21; ale zakona CXVIII 61; ale zakon CXVIII 113; ale ne bohu 112^b 13, ale ne hofpodyn 118^a 10; ale nekagiczieho 139^a 39 atd.; euge: rzyekagy mnye: ale, ale XXXIX 16, LXIX 4.
- alef: prwa gest allef 84^b 24.
- alefovský: alefowiczy 49b 84, 35.
- Alexandr: Allexandra 2º 27.
- Alexius: Allexie 7^a 18; S. allexy 118^a 21. Alžběta: S. alzbieto 118^b 10; vedle toho: Sw. elzbiety 11* 20.
- Amalech: amalech LXXXII 8; bogewaty f amalechem 13° 24; zlorzeczil amalecha 102 15.
- Ambrož: Ambrozyi 4* 5; Chwala s. ambroze
- 115^b 19; S. ambrozi 118^b 10. amen: amen 119^b 37, 120^b 3, 32, 39, 121^a 7, 15, 20, 27, 32, 38 atd.
- Ammon: amon LXXXII 8.
- amorský, Amorrhaeorum: (zbyl) krale amor-íkeho CXXXIV 11, CXXXV 19.
- Anamalech: anamelcha 66* 26.
- Ananiáš: ananyaí 113^b 28; ananya 114^b 11. Anastasia: S. anastazia 118^b 2.
- anděl, anjel, angelus: [krze andyely zle LXXVII 49; andyely geho CII 20; czynyff andyely twe duchy CIII 4; andyel bozy 110° 36; od angelow VIII 6; Wypulty angel hofpodynow XXXIII 8; angel hofpodynow XXVII 5; cargelow protectal XC 11; XXIV 5, 6; angelom rozkazal XC 11; wliczkny angele geho XCVI 7. anebo, aut: anebo kto otpoczyne XIV 1;
- anebo kto stane XXIII 3; anebo zwiestuge prawdu XXIX 10; anebo ftworzena byellie LXXXIX 2 atd.; enim: anebo od nyeho pokora ma LXI 2; quoniam: Anebo ty lyd XVII 58.
- ani, ne: Any fpolu daway mne f hrzieffnyky XXVII 3; any kdy przemikny XXVII 1; neque: any hrziefiny I5; any bydlyti bude, any oftanu V 6; any w hnyewye VI 2 atd.; nec: any fy zpychal XXIX 2; any dalf po-ruffenye XV 10; anyz budu moczy XVII 39; any byl XVII 42 atd.; et non: any raduyte fe proty mnye XXXIV 24; non: Any wedye budv vffaty XLIII 7.

- Anna: Swatey Anny 7º 27; chwala lwatey anny 1999 35; zalm vezynyla anna 10.* 35 anna 10.9 32, 35.
- Antonius: Anthonie mnycha 1º 18; S. antonve 11- 23.
- Apolinaris : apolynarzille 7º 24
- Apollonia: Swa. Apolonye 2º 10; S. apolonia 113 3.
- apostol. apostolus: Thymothea apolitola 1°55; Mathyege apoitola 2° 25; apoitolow 5° 2; Barnaba apolitol ? 12; rozeilany apolitolow 7- 16
- apoštolský: apolitoli ky kuor 115 33.
- arabský: kralowe arabíczy LXXI 10; od zlatta arabikebo LXXI 15.
- archa, arca: zpyewal v archy 73°11; archu przynelly 73°6; wzały biechu archu 73°7; tu archu przygycły iu 759 10; padna przed archu 550 14.
- archanjel: archangela 9 30; archangeli 117° 19, 20; archangelow 125° 23;
- Arnolf: arnolfa 7º 19.
- Aron, Aaron: Moyles a aron XCVIII 6; Polla arona CIV 26; wzdrazdyły aarona CV 16.
- Aronóv: fkrze rucze aronowye LXXVI 21; Dom aaronow CXIII 18, CXVII 3, CXXXIV 19; domowy aaronowu CXIII 20; bradu aaronowu CXXXII 2 atd.
- asi, saltem: fmyluyte fe affy wy 139^a 9.
- aspidový, aspidum: ged afpydowy 113 28. Assur: A tot assur LXXII 9.
- at, et: at fye radugy V 12; At poznagy LXXXII 19; At zwyffye geho CVI 32; ut: at neprzylozy IX 39; at fye nepohnu XVI 5; at poplaczi 140° 2; ne: at nykdy neufnu XII 4; at nikdy nedye XII 5; at nemluwyta XXXIII 14; ne quando: at nyekdy ne-wzhnyewa fe II 12; At by newytrhl VII 3; at nyekdy rzku CXIII 10 atd.
- a todie viz a.
- a tot viz a.
- Augustin: chwala s. augustina 115^b 19; S. Augustyna 9^b 39; S. augustine 118^b 12; podle nalezenye f. augustina 145° 3.
- avšak, avšakž, avšakže, avšako, avšakož, avšakože, verum tamen: Awllak v potopye XXXI 6; awffak geffytnye XXXVIII 12; Awílak buoh XLVIII 16; Áwílakz CXXXIX 14; 122* 3; Awffakze XXXVIII 6, 7; LXI Awflakoze polozyl fy LXXII 18; nonne: Awflakoze polozyl fy LXXII 18; nonne: Awflak poznagy XIII 4; Awflak zwyedye LII 5; Awflak proto 113° 17: Awflako ty LIX 12; Awflako bohu LXI 2; 146° 21; et tamen: Awffak ne trzie 89º 7, 22; Awffakoz ne trzie 90° 14 atd.

Azaf: azaf 19 23, 23 3, 39 15, 57 13, 63 16. Azariáš: azaryaí 113º 28, 29; azarya 114º 11.

až, usque: az do wyecznosty XI 8; az do gednoho XIII, 1, 3; az do noczy XV, 7; az do fkonczenye XV 10; az na wyeky XVII 51 atd.; usquequo: az donyekud LXXXIX 18; usquequaque: az donyekud CXVIII 8; az dokudze CXVIII 43; az dokud 7 51; az y owffiem CXVIII 107; ne: Az ty fye prawo obraty XCIII az wykopagy dol XCIII 13; az ew 187° 8; az zaplatiff my

- Babylon: Permyety budu babylona LXXXVI 4; w babilonye 101° 2.
- babylonský: Na rzekach babylonskych CXXXVI 1; Dezy babylonika CXXXVI 8.
- Barbora: S Barbery 12 5; S. barboro 118 5.
- Barnatás: Barnaba 🖗 12; S. barnabo 117º 5.
- Bartolomej: Barthelomyge 5º 25; S. bartolo-
- miegi 117° 32. isň. izbulatio: Prawyechu my balny básň. CXVIII 55.
- Basilides: baivivd:s @ 13.
- báti sé, timere: Twrdoit geit holpodyn bo-gyczym gebo XXIV 14, 135° 22; ale bogiecze (e XIV 4: Genz (ve bogyte XXI 24; Boy (ve geho XXI 25; przed bogyczymy geho XXI 25; okolo bogycziech geho XXXIII *; bliz bogyczich geho LXXXIV 10 atd.; metwere: Dal ly bogyeczyem lebe inamenye LIX 6; boyte lye LXVI 8; pavescere: Dopuiczenye meho bogym fe 134• 40.
- Bazan: z bazana obraczy LXVII 23. bazanský, Basan: zbyl krale bazaníkeho CXXXIV 11. CXXXV 20; iynow bazanfkich 112 3.
- bázeň, bázň, timor: Sluzte v bazny II, 11; bazen holpodynowa CX 10; bazn 52° 23; pavor: Spadny na nye bazen 110° 16; pusillanimitas: by mye ipafena vczynyl od bazny ducha LIV 9; formido: bazny ne-przatel zbaweny 127 22.
- bazilišek, basiliscus: Na kralikowy a bazylvíľku budeís chodvtv XC 13.
- bděnie, vigilia: Prziechwatyle bdyenye oczi mogy LXXVI 5.
- bdieti, vigilare: k tobye od fwyetlofty bdym LXII 2, 141 3; Bdyel fem CI 8, 124 31; darmo bdy CXXVI 1.
- běda: Byeda mnye 136° 7.
- bedro, femur: Opaff fye meczem na bedro twe XLIV 4.
- běh, fuga: v bych obraczy LXXXVIII 24; Zhynul bych ode mne CXLI 5, 144° 36.
- běhati: byehal przyed favlem 14° 2
- Belfegor: fwyetyly fu belfegora CV 28. Benedikt: Benedicta 3° 22; S. benedicte 118 14
- Benjamin: benyamyn LXVII 28; przied benyamynem LXXIX 3.
- beran, aries: Obleczeny fu beranowe owczemy LXIV 14, 141•33; agnus: berany CXIII 4.
- beránek, agnus: Berancze (beranczie) bozie 119 26, 28, 30.
- beraní: f zazzenym beranym (arietum) LXV 15, z fadlem beranym (agnorum) 112° 14.
- beranový, arietum: przyneste syny beranowe XXVIII 1.
- Bernart: S. Bernarte 118º 28.
- Bersabe: ktereho myel z berfabee 23° 5; wzal zenu bersabee 43° 13.
- běs, daemonium: od strziecze a byella po-lednyho XC 6; byelowe XCV 5.
- Betlém: w bethlemye 13°2; v betlemye 23° 33; z bethlema 106° 33.
- bez, beze, sine: bez wyny III 8, LXXII 13; beze zleho IX 27; bez polikwrny XIV 2; beze mzdy XLIII 13; bez nefprawedlnofty LVIII 5; bez pomoczy LXXXVII 5; bez vody CVI 35; absque: bez omyla 89° 26;

a beze wflyey nefprawedlnofty 112*9; bez rady 113° 12; paene: bez mala LXXII 2; paulo minus: bez mala XCIII 18; CXVIII 87; srov. malo.

bezcestie, invium: bludyty kazal v bezcziesty CVI 40.

bezcestný, invius: W zemy bezczestne LXII3, 141 6

bezden, abyssus: bezdennowe mnozy XXXV7; Bezden bezdena wzywa XLI 8, 138^b 31; od bezdennow zemfkych LXX 20; fmutyly lu lye bezdenowe LXXVI 17; u bezdena welykeho LXXVII 15; Bezden odyenye geho CIII 5; v bezdenyech CV 9; fendv az do bezdenow CVI 26; we wffyech bezdenyech CXXXIV 6; wffyetky bezdennowe CXLVIII 7; bezdenowe 110° 19, 142° 41; Dal bezden hlas 111° 34.

bezpečenstvie: Bud nam bezpeczenstwie moczne 127* 12, 13.

bezpečný: ny vczyn bezpeczny 121•38; aby bezpecznu fluzbu fluzili 144° 37; bezpečné, fiducialiter: bezpecznye vczynym skrze geho XI 6; bezpecznye przigyety 128^b 1. bezpravie: aby nevczynii bezprawye 19^a 3.

bezprávně: wzal bezprawnye zenu 43^b 18. bezvodeň, inaquosum: v bezwodny LXXVII

40. bezvodie, inaquosum: v bezwody LXXVII 17;

v bezwodu CV 14; w bezwodu CVI 4. bezvodný, inaquosus: W zemy bezwodney

- LXII 3, 141° 7.
- běženie: k byezeny (ad currendum) XVIII 6. běžeti, fugere: wen byezyechu ote mne XXX 12; aby byezely LIX 6; byezte LXVII 2; byezal 14*1, 44*36, 45*1, 2; byezte 119*2; biezi yako ftyen 136*21; currere: byezyeffe f nym XLIX 18; bez nefprawedlnofty fem biezal LVIII 5; byeziech w zyezny LXI 5; Czieftu bieziech CXVIII 32; brzo byezy CXLVII 15.
- bič, flagellum: Mnozy byczi hrzyefineho
   XXXI 10; 122^a 15; fhromazdyly fe na mye
   byczowe XXXIV 15; yaz v byczfy hotow
   fem XXXVII 18, 123^a 89, 137^b 29; bycz neprziblyzy fye XC 10.
- bičevati, bičovati, flagellare: nebudv byczewany LXXII 5; byl fem byczowan LXXI 14.
- biskup, episcopus: ylydora Bylkupa 1°8; Polycarpa Bylkupa 1°27; yana Bylkupa 1*28; S. waleryana Byfkupa 1*30; Saturnyna byfkupa 1* 32 atd.
- biskupstvo, episcopatum: byfkupftwo przi-gmy gyny CVIII 8.
- biti, percutere: gehoz fy ty byl LXVIII 27; Byt fem CI 5, 124^b 23; aby zyde nebily 55° 32.

bitie, verbera: v byty LXXXVIII 33.

- blahati, benedicere: neprawy blahuge(!) IX 24; blahagyczy gemu XXXVI 22; duffye geho bude blahana XLVIII 19; vfty fwymy blahachu LXI 5; blahayte bohu LXVII 27; budu blahaty gemu LXXI 15 atd.
- blahoslavenstvie, benedictio: prziedliel fy geho w blahollawenstwye XX 4; dali gey v blahoflawenftwye XX 7.
- blahoslaviti, benedicere: Blahoflawen hofpo-dyn XXVII 6, XXX 22, XL 14, 138° 1; Blahoflawte boha LXV 8; Blahoflawen

buoh LXVII 20; Bud gmye geho blaho-flaweno LXXI 17 atd.; glorificare: genz blahoflawen geft LXXXVIII 8.

- blato, lutum: yako blato XVII 43, 134• 27; z blata huben' XXXIX 3; Zproft mye z blata LXVIII 15; v blatye wod 111^b 12.
- blaze, bene: blazye tobye bude CXXVII 2. blázen, stultus: nemudry a blazen XLVIII 11;
- blazen nevrozumye tomu XCI 7; blazny fmyflte XCIII 8.
- bláznivý, stultus: lyde blaznywy 112°14; v wlasty blaznywe 112 31.
- Blažej, Blasius: Św. Blazege 2*4; S. blaziegi 117° 17.
- blaženie, benedictio: v blazeny bude XXXVI 26.
- blažený, beatus: Blazeny muz I 1, XXXI 2, XXXIII 9, XXXIX 5, LXXXIII 6; blazeny wflytkny II 13; Blazeny, gychze XXXI 1; Blazeny lyd LXXXVIII 16 atd.
- bledost, pallor: v bledofty zlatey LXVII 14.
- blesk, splendor: v blefku fwatich CIX 3; Blefk geho 111^a 10; fulgur: yako blefk 113^b 12.
- bleskot, fulgor: Pro bleskot przied nym oblaczy mynuly XVII 18; splendor: w ble-fkotu 111* 38.
- bliskanie, fulgur: blyfkanye rozplodyl XVII
   15; Blyfkanye CXLIII 6; w blefkotu bly-fkanye (fulgurantis) 111° 38.
- blískotina, coruscatio: Profwyetyly blyfko-CXLIII 6; fulgur: Przy(e)fwyetyly bl/ko-tyny LXXVI 19; Blyfkanye bl/kotyny CXLIII 6; fulgur: Przy(e)fwyetyly blyfko-tyny XCVI 4; blyfkotyny w defczz vczynyl CXXXIV 7; blyfkotyny 114° 25.
- bliz, prope: blyz bogyczich geho LXXXIV 10; Blyz bud CXVIII 151; Blyz geft hofpodyn CXLIV 18; juxta: Blyz geft den 111^a 53; proximus: smutek blyz gest XXI 12.
- bližní, proximus: kazdy gych blyznymu (we-mu XI 3; vczynyl zle blyznymu XIV 3; proty blyznym XIV 3; przyfaha blyznye-mu XIV 4; przyfahl blyznyemu (wemv XVIII 4 set XXIII 4 atd.
- blud: blud w naffich frdcziech 144° 36.
- blúditi, errare: bludyly fu od loze LVII 4; bludye frdczem XCIV 10; Bludyly na puffczy CVI 4; bludyty kazal CVI 40; nebludyl fem CXVIII 110; Bludych CXVIII 176; ty wzdy bludie 181° 29.
- bludný: Tento zalm vczynyl pro bludne a proty bludnym 64^b 34, 35,
- Bóh, častěji Buoh, Deus: v boze geho III 3; bozye moy III 7; buoh prawa meho IV 2; boze moy V 3; ne buoh V 5 atd.

bohatiti, ditare: chuda czyny a bohaty 109 21.

- bohatstvie, divitiae: v bohaczftwy geho XXXVI 3; nad bohatftwye XXXVI 16; v mnostwie bohatstwye XLVIII 7; ostawy bohatítwye XLVIII 11; v mnoftwy bohatftwie LI 9; bohatftwye acz ty prziplowuge LXI 11; obdrzely bohatftwye LXXII 12 atd.
- bohatý, dives: Šedy z bohatymy IX 29; Bohaty nedoftateczny byly XXXIII 11; wflyczkny bohaty z offady XLIV 13; bo-haty y chudy XLVIII 8; kdyz bohat vczinyen bude XLVIII 17 atd.
- bohorodice, Dei genitrix: Swata bohorodycze 117• 18.

- bohový, deorum: bohowy holpodyn XLIX 1; we [boru bohowem LXXXI 1; boh bohowy LXXXIII 8; bohu bohowemu CXXXV 2.
- boj, bellum: przyepafal fy mye fylu k bogy XVII 40; odgymage boge XLV 10; genz boyom chtye LXVII 31; boy LXXV 4; v bogy LXXXVIII 44; w den bogie CXXXIX8; proelium: vczy k bogy XVII35; holpodyn moczny w bogy XXIII 8; Acz wltane proty mnye boy XXVI 3, 135 18; przyprawowachu bogye CXXXIX 3; vczzy rucze k bogy CXLIII 1.
- bojovati, bojevati, bellare: cely den bogyge LV 2; pugnare: at bogigie 139° 27; boge-waty f amalechem 13° 24; bogewal proty philifteom 26° 25, 26; myel bogewaty 29° 2; trzy dny bogyewal 103° 19; bojující, pugnator: muz bo(gu)gyczy 110° 14; bellator: bogigyczym 111° 6.
- bojovník, bellans: mnozy boyownyczy LV 3. bojový, belli: w den boyowy LXXVII 9.
- bok, latus: bokowe polnoczny XLVII 8; od boku tweho XC 7; w bocziech domy CXXVII 3.
- bolest, dolor: poczal boleft VII 15; Obraty fe boleft VII 17; víyle a boleft IX 28; boleft znamenaff IX 35; boleft w frdczy XII 2; bolefty XVII 5; Bolefty pekelne XVII 6 atd.
- bolestivý, dolens: laz fem chudy a boleftywy LXVIII 30.
- bolestný, doloris: gyete chleb boleftny CXXVI 2.
- boleti: zenu boli k dietiety 145^b 22.
- Bonifacius: S. Bonyfacie 6^a; S. bonifaczie 117° 82.
- božec, deus: Obyetowaly bozczom 112^b 14; kde glu bozczowe 113^a 39.
- boží, Dei: nenye strachu bozyeho XIII 3; XXXV 2; wyprawugy flawu bozy XVIII 2; fynowe bozy XXVIII 1; hory bozye XXXV 7; fudy bozy XXXV 7 atd.
- božstvic, divinitas: gedno geft bozftwye
  89° 36; podle boftwye 90° 21; ne obracze-nym bozftwye 90° 26, 27; dobrotyweho bozftwie 12z° 22; proty bozftwye 128° 33.
- brada, barba: schodye na bradu, bradu aaronowu CXXXII 1.
- bráti, accipere: daruow nebral XIV 5.
- bratr, frater: yako bratru naffemv XXXIV 14; Bratr newikupy XLVIII 8; proty bratru XLIX 20; bydlyty bratrzym CXXXII 1; fedm bratrzy 7* 11 atd.
- bratřie, fratres: S. Cryftyna s fwu bratrzi 11° 13; Uyprawym gmye twe bratrzi mey XXI 23; Czyzy fem vczynyen bratrzy mey LXVIII 9: Pro bratrzi mv CXXI 8; Pro bratrzie mv 119^b 35.
- brav, vacca: fbor bykowy w brawach (asi m. krawach, jak v ZW.) lydfkych LXVII 31.
- bravě, pecus: Odrzezano bude brawye 111°23. Braxeda: braxedy dyewky 7* 22,
- břeh, portus: przywedl gíe k brziehu CVI 30. březen, Martius: Brzyezen 3^a 1.
- březí, foetans: od brziezych wzal geho LXXVII 70; foetosus: Owcze gych brziezye CXLIII 13.
- březk, diluculum: v brziezk CXVIII 148.
- břiemě, onus: yako brzyemye tyezke XXXVII 5, 123* 2, 137* 83; od brzemen LXXX 7.

- Brigida: swatey brygidy 2° 2; S. brigida 118• 44.
- Brikcí: S. Bryccye 11* 14; S. briccy 118* 19. brich, venter: naplnyen gest brzych gych XVI 14; wytrhl ly mye z brzycha XXI 10; z brzycha materze mey XXI 11; prostrzied brzycha XXI 15 atd.
- břichový, ventris: plod brzychowy CXXVI 3.
- břitva, novacula: yakzto brzytwy oft(r)e LI 4. brzký, velox: brzky nohy gych ku prolyty
- krwie XIII 3; brzce, vehementer: CXVIII 167; velociter: VI 11, 122° 14, 182° 30. brzo, velociter: brzo fechnu XXXVI 21;
- brzo vílyff mye LXVIII 18; CXLII 7, 126-34 brzo víliflis mye CI 3; brzo byezy CXLVII 15; cito: brzo prziechwatte ny LXXVIII 8, 120° 6; Brzo vczynyly CV 13; confestim: At nefu brzo hanbu XXXIX 16; subito: Brzo ftrzielely geho LXIII 6; brzo omdlely LXXII 19; brzo pokuffis geho 183º 18.
- buben, tympanum: daite buben LXXX 3; w bubnye CXLIX 3, CL 4, 143* 26, 143* 9.
- bubnovati: proftrzied mladycz bubnugyczich (tympanistriarum) LXVII 26.
- budúcí, venturus: pokolenye buduczy XXI 32; pokolenye, gyílto buduczy geít LXX 18.
- budující: czlowyeczstwye bozye rzekl budugyczye 20* 9.
- búře, tempestas: okolo nycho burze welyka XLIX 8; by mye fpalena vczynyl od burze LIV 9; burze potopyla mye LXVIII 8; Ne mne pohruzy burze wodna LXVIII 16; w burzy twey LXXXII 16.
- búřný, tempestatis: w ſkryty burznem LXXX 8.
- bydelný, habitationis: do myesta bydelneho CVI 7; myesto bydelne CVI 36.
- bydlenie, habitaculum: cziefty myefta bydlenye nenalezly CVI 4; incolatus: bydlenye me CXIX 5; 129 3.
- bydliti, habitare: Genz bydly w nebeffyech II 4; Any bydlyth bude V 6; bydlyth budes V 12; bydly w fyonu IX 12; kto bude bydlyty XIV 1 atd.; inhabitare: abych bydlyl w domu XXVI 4; bydlyth kazal XXVIII 10; bydl w zemy XXXVI 3 atd.; manere: bydlych na puliczy LIV 8; bidlí na wyecznoft CXVI 2; permanere; bydle na wyeky XVIII 10; Bydly LX 8; przied flunczem bydły LXXI 17; commorari: hanyenye bydłycziech okolo XXX 14; esse: bydlela dulle CXIX 6; bydl(ij)ici, habitator: nevzrzy bydlygicziho 108° 25; by-dliczy w kanaan 110° 15.
- bydio, habitatio: mylowal fem myefto bydla flawy twey XXV 8; Bud bydlo gych pufto LXVIII 26; bydlo geho w fyonu LXXV 8; z bydel fwych CVIII 10; habitaculum: Z przypraweneho bydla ſweho XXXII 13; bydle twem 110^b 22.
- býk, vitulus: bykowe tuczny XXI 13.
- býkový, taurorum: masso bykowe XLIX 18; fbor bykowy LXVII 31.
- bystrost, torrens: yako byftroft CXXV 4. býti, esse: I bude I 3; fyn moy gfy ty II 7; nenye gemu fpasfenye III 8; przygymatel moy gfy III 4; dokudz yfte tyellkeho frdcze IV 3 atd.; fieri: bud, bud (fiat, fiat) XL 14, 138º 2, CV 48; hory byechu LXXXIX 2;

modlitba bud w hrziech CVIII 7; Budte dnee geho kratczy CVIII 8; Budte fyrotczy CVIII 9 atd.

- **Ceoilie:** Czecylie panny 11* 23; S. cecilie $118 \cdot 38$
- Cedar: w czedar CXIX 5, 129^a 5.
- cedr, cedrus: Hlas zlamagyczy czedry, y zlame czedry XXVIII 5; nad czedry lybanike XXXVI 35; czedry bozye LXXIX 11; yako czedr lybansky XCI 13 atd.
- Celestin: Celestyna papeze 4* 8.
- cělovati, osculari: prawo a myr czielowala fta fye LXXXIV 11.
- cělý, totus: cely den XXIV 5, XXXI 3, XXXIV 28, XXXVI 26, XXXVII 7, 13, XLIII 9, 16, 22, LI 4, LV 2, 8; czyelu nocz LXXVII 14 atd.; integer: czielu bude drzety 89b 25.
- cesta, via: na cziestye hrzysinych I 1; znal cziestu I 6; s cziesty prawcy II 12; opraw cziestu mu V 9; zkaleny su cziesty geho IX 26; na czyestach gych XIII 3 atd.; iter: cziefta nemyloftywych I 6; cziefta XLIX 23; czieftu czynte LXVII 5; profpye(ff)nu czie-ftu vczyn nam LXVII 20; Wodcze cziefty LXXIX 10; podle cziefty CXXXIX 6 atd.; semita: Opraw mye na czyestye pravey XXVI 11.
- cierkev, ecclesia: fwata czyrkew 116*2; Abi czerkew oprawiti raczil 118º 43; Proffmy za czerkew a kostel swati bozie 119* 42.
- ciesařstvo, imperium: day czielarzítwo twe dyetyety LXXXV 16.
- cimbál, cymbalum: w czymbalach CL 5; 143 14.
- cisonský, Cisson: na potocze czyfonskem LXXXII 10.
- cizí, alienus: Synowe czyzy XVII 46; od czizych odpust XVIII 14; k bohu czyziemv XLIII 21; oftawy czyzym bohatfitwye XLVIII 11; czyzy wftaly LIII 5; bohu czyzyemu LXXX 10 atd.; extraneus: Czyzy fem vczynyen LXVIII 9.
- cizokrajenín, alienigena: mnye czyzokra-gyene poddany fu LIX 10.
- cizoložník, adulter: z czyzoloznyky XLIX 18.
- cizozemec, alienigena: czyzozemczy LXXXII 8; Tot czyzozemczy LXXXVI 4; czyzozemczy przietele CVII 10.
- co, což, quid: czo my fe nedoftawa XXXVIII 5; Czo fe chlubili LI 3; czo mye vczyny LV 5, 11; czoz fy vczynyl LXX 19; czoz geft XCV 12 atd.; quod: czoz fye nauczich CXVIII 7; ut quid: czo fye domnyewate LXVII 17; czoz wychodie LXXXVIII 85 atd.; quare: Czo nalledugete mye 189° 11; quanta: czo zlobyl (ye neprzyetel LXXIII 3; Czo fmy flyfiely LXXVII 3. cožkoli, cožkolvěk, quaecunque: czozkoly chtyel CXIII 11; czozkolwyek chtyel
- CXXXIV 6; czozkolwiek fem opuftila 128-32. Crha v. Cyrill.
- ctíti, venerari: aby necztily gineho boha 60°3; aby cztyly 89° 30; aby cztyena byla 90° 3; Tye zemye czty 115° 23.
- ctnost, virtus: poydv z cznosty w cznost LXXXIII 8.
- Cyprian: S. cypryane 117 14.

- Cyriak: S. czyryaka 8^a 9.
- Cyrill: S. cyrille 118 5; vedle toho: f. Czrha **3•** 10.
- öáka, respectus : nenye czaka ímrty LXXII4.
- čarovati, incantare: neuflyffy hlafu czarugyczycho a gedowatcho czarugycze mudrze LÝII 6.
- čas, tempus: owocze da w czas I 3; we wflye czasły IX 26; w czału XX 10; w czas XXXI 6; po wfle czały XXXIII 2; w czas zly XXXVI 19; w czas fmutny XXXVI 39; z toho czała (ex tunc) LXXV 8, XCII 2.
- částka, pars: czaltku giey nawrat 131*18, 14, často, saepe: czalto wyproftyl ge CV 43; Czalto wyboyowaly mye CXXVIII 1, 2; fem czasto przemozena 126° 9.
- čekánie, exspectatio: ktere gest czekanye XXXVIII 8; od czekanye meho CXVIII 116.
- čekati, exspectare: Czekai holpodyna XXVI 14, XXXVI 34; Czekage czekach holpodyna XXXIX 2; budu czekaty gmena tweho LI 11; Czekach geho LIV 9; gyz czekagy tebe LXVIII 7; vkory czekalo frdcze LXVIII 21 atd.; sustinere: gyz czekagy tebe XXIV 8, 184^b 34; Duffe czeka holpodina XXXII 20; czekaly duffe mey LV 7; Czekal fem LXVIII 21
- čeleď, familia: zmodle fe wffieczky czeledy wlafty XXI 28; polozyl czeledy CVI 41; czeled protywyla fye 50° 31; zlorzeczil fwu czeled 83* 11.
- čepel, lamina: plany bili olowiený czepelem 189 17.
- čest, honor: czty koronowal fy geho VIII 6; Przineste czest XXVIII 2; we czty ttwey XLIV 10; kdiz we czty byeste XLVIII 13; XLVIII 21; przyneste czest XCV 7; czest kralowa XCVIII 4 atd.; majestas: wyeczna czeft 89° 87.
- čí, cujus: cziez chcze ruka 139* 26.
- či, čí-li, num quid: Czy budu gyeft: XLIX 13; Czy na wyecznoft LXXVI 8; czy moczy bude LXXVII 19; czíly hnyewaty fe bude VII 12; czyly ten XL 9, 138^a 29; Czyly dye LXXXVI 5 atd.; aut: a czyly krew budu pyty XLIX 13; Czy do ſkonczenye LXXVI9; Czy zapomene ſye LXXVI 10 atd.; si: czyly gelt vmyenye LXXII 11.
- čiest, pars: duch wlny czeft czyeflie gegych X 7; Hofpodín czeft dyedyny mey XV 5; czefty lyffy budu LXII 11; czeft ma boh LXXII 26.
- čieše, calix: czeft czyeffie X 7; Hofpodín czeft czeffye mey XV 5; czeffe ma zpogycze XXII 5, 134 18; czieffe w rucze holpodynowye LXXIV 9; Czelfy [paleny wezmu CXV 18.
- či-li viz či.
- čin, factum: czyny geho vrozumyely LXIII 10; modus: prziwodis tiem czynem nan 136° 24.
- činěnie: ku czynyeny (ad faciendas) ípra-wedlnosty CXVIII 112; Ku czynyeny pomíty CXLIX 7.
- činiti, operari: gyz czyny nefprawedlnoft V 7; genz czynye nefprawedlnoft XIII 4; czyny prawo XIV 2 atd; gerere: ny fem nemy-loftywye czynyl XVII 22; f czynyczymy nefprawedinoft XXV 4; agere: lftywye czy-

nyechv V 11, XIII 3; neczynyl lfty XIV 3; nefprawedlnye czynycze XXIV 4; muzky czyn XXVI 14; lftywye czínyl XXXV3 atd.; facere: giez fu czynyly IX 16; fudy czynye IX 17; kto by czynyl dobre XIII 1, 3; genz czyny to XIV 5; ſpaſeny czynyſſ XVI 7 atd.; parare: czyny deſſcz CXLVI 8; czynyty czieſtu 115*9, 141*3; praeparare: Czynye hory LXIV 7, 141 12.

- číslo, numerus: rozmnozeny fv nad czyflo XXXIX 6; zlee, yehoz nenye czyfla XXXIX 13; gychz nenye czyfla CIII 25; biechu czyflem kratkím CIV 12; gehoz nebyefle czyfla CIV 84 atd.
- čísti, legere: Cczte sye w knyhach 55* 28; Nykdyez fye neczte 63°1; czte fye 109°34.
- čistota, puritas: podle czystoti ruku mu XVII 21, 25.
- čistý, castus: wymluwy czyste XI 7; skrze prawu a czifu zpowyed 121° 13; mundus: czyfteho frdcze XXIII 4; Srdcze czyfte ftworz L 12, 140° 6; cziftymy zyuoti a czi-ftymy frdczi 127° 27, 28; moz vczynyty czifte 136° 26; czyft budu (mundabor) L 9, 124° 5, 14C° 40.
- číti, sentire: Acz czyl fem CXXX 2.
- člověčí, hominis, hominum: ſyn czlowieczy VIII 5; od fynow czlowyeczych XI 2; przed lyny człowyeczymy XXX 20; ge-flytna pomocz człowyeczye LIX 13 atd.; humanus: z czlowyecziho mafa 90^b 20; czaffi fu człowieczie 134 8.
- člověčstvie, humanitas; czlowyeczstwye bozye 20° 8; fkrze czlowyeczftwye 84° 22; podle czlowyeczftwye 90° 22; przygyetym czlowyeczftwye 90° 27, 28.
- člověk, homo: Czo ge czlowyek VIII 5; nepofyly fye człowyck IX 20; człowyck na zemy IX 39; ne człowyck XXI 7; ktery gest czlowiek XXIV 12 atd.
- črpati, haurire: Budete czrpaty wodu 108º 1.
- črstvý, recens: Nowy a czrítwy 112° 15.
- črt, daemonium: obyetowaly fu fyny czrtom CV 37; Obyetowaly czrtom 112° 13.
- črv, vermis: yaz fem czrw XXI 7; festra czrwom 139* 35.
- črven, Julius: Czrwen 7- 1.
- črvený, ruber: morze czrwene CV 7; morzy czrwenemu CV 9; v morzy czrwenem CV 22; morze czrwene CXXXV 13; v morzy czrwenem CXXXV 15 atd.
- Ervnec, Junius: Czrwnecz 6 1.
- čstenstvie, majestas: naplnyena bude czstenftwye zemye LXXI 19.
- čtena: zpolobowal gednu cztenu 88° 23.
- čtrnást, quatuordecim: cztrnalt 2° 30, 4° 32, 8° 33, 10° 33.
- čtvrtečný: cztwrteczny mell. 95 9.
- čtvrtek, feria quarta: we cztwrtek 42 27, 28; 53^b 2⁰; 110^a 1; 145^a 20; 146^b 13, 16, 20.
- čtvrtý, quartus: Cztwrte (znamenye) 84b 24; cztwrty den 103ª 30.
- čtyřie, quatuor: Cztyrz koronowaních 11•9; cztyrzy 109• 31.
- čtyřidceti, quadraginta: Cztyrzydczety let XCIV 10, 131° 27.

dále, ultra: at neprzylozy dale IX 39. daleký, longus: ne daleky czyn mylofti XXXIX 12; Daleky fy vczynyl zname LXXXVII 9; distare: dalek geft wzchod CII 12; longe: v morzy dalecze LXIV 6, 141° 11; na morzi dalecze 120° 4; zasiel fy daleko IX 22; daleko ot spafenye XXI 2; z daleka stachu XXXVII 12 atd.

- Dalila: dalıda (m. dalıla) 103° 25.
- Damian: Kozmy a damyana 9°28; S. damyane 118^a 2.
- dánie: Kv dany (ad dandum) 115* 10, 144* 5.
- dar, munus: prawycze gich naplnyena geft dary XXV 10; daruow nebral XIV 5; w darzyech XLIV 13; przynefv dary LXVII 30; LXXI 10; nefete dary LXXV 12; do-num: wzal fy dary LXVII 19; dary przy-wedu LXXI 10; geft od fedmy daruow 520 28; mwiejdane don 1216 52* 23; mylofrdne dari 121* 8.
- darmo, gratis: darmo ſkryly ſu XXXIV 7; nenawydye mne darmo XXXIV 19; nenavidyely mne darmo LXVIII 5; dobywaly mye darmo CVIII 3; ftyhaly fu mye darmo CXVIII 161; wyboyowachu mye darmo CXIX 7, 129•9; frustra: ale na darmo fe muty XXXVIII 7; darmo bdy CXXVI 1.
- dásni, fauces: yazyk przylnul k da'nom mym XXI 16; zmlkly vczynyeny gfu dalny mee LXVIII 4; dalnom mym CXVIII 103; Przy-lny yazık k dalnom CXXXVI 6 atd.
- Datan: pozrzela datana CV 17.
- dáti, dávati, dare: owocze da I 3; dam tobye II 8; dal fy wefele IV 7; kto da z fyona XIII 7; zbozye nedal na lychwu XIV 5; genz dawall pomíty XVII 48 atd; tradere: aby dal ge; dal krupam fkot gich LXXVII 48; dal gie w rucze CV 41; fmrty nedal mne CXVII 18; Nedawaí XXVI 12, CXXXIX 9 atd.; tribuere: dobre dal my XII 6; dal mnye rozum XV 7; Day tobie XIX 5; Za-doît dal fy gemu XX 3; dal fy gemu dlvhoft dny XX 5 atd.; praestare: mudroft dawage XVIII 8; trahere: Any fpolu daway mne f hrzieffnyky XXVII 3.
- David: dawydowy XVII 51, LXXXVIII 4; wywolyl dawyda LXXVII 70; Nalez da-wyda LXXXVIII 21; dawydowy felzy LXXXVIII 86 atd.
- Davidóv: nad domem dawydowym CXXI 5; roh dawydow CXXXI 17; na czyeft dawydowu 16^a 35; fyn dawyduow 23^b 4; w domu dawydowie 114 80, 143º 15.
- dci, filia: u wratech dczeri IX 15; dczery kralowe XLIV 10; Slyff, dczero XLIV 11; Dczy babylonfka CXXXVI 8; Dczery gich CXLIII 12; dczy famuelowa 109^a 28 atd. dědic: S. Waczlawa dyedycze 9^a 29.
- dědičstvie, hereditas: pozehnay dyediczítwy
- twemu XXVII 9. dědina, hereditas: dam tobye wlasty dyedynu
- twu II 8; Holpodín czelt dyedyny mey XV 5; genz nawratyll dyedynu XV 5; dyedyna ma przeczilta geft mye XV 6; zwolyl w dyedyn' fobye XXXII 12 atd.
- dědinsky, hereditate: Dyedyníky dobich fwyedeczftwie CXVIII 11.
- dělánie, operatio: k dyelany swemu CIII 23. déle: gemu dele zdrawye prodhl 67^b 25.
- děliti, dividere: dyelyty plen LXVII 13; dyelesse wlasty 112° 22; kdız se dusse bude f tielem dyelity 128° 11.

- den, dies: wzmyfly den y nocz I 2; prziefe wffye dny VII 12; przief den XII 2; w den XVII 19; Den dny rzyha flowo XVIII 3; przede dnyem 49^b 38 atd.
- dennice, lucifer: przied dennyczy CIX 3. denný, diei: Od wyfofty denney LV 4; w oblacze dennem LXXVII 14.
- desět, decem: w zaltarzy defyety ftrun XXXII 2, CXLIII 9; defet tyfyczow LXVII 18; Padnu defet tyffyczow XC 7; W defyety ftrvn zaltarzy XCI 4 atd. dešč, pluvia: Deffcz dobrowolny LXVII 10;
- Zftupy yako deficz LXXI 6; Poluzyl dzcze CIV 32; blyfkotyny w deficz vczynyl CXXXIV 7; czyny deficz CXLVI 8; we dffczy 112• 1.
- devadesát, nonaginta: Dewadelat let 116^b 21. devátý, nonus: Dewata hodyna 94[•] 17.
- devět, novem: dewiet 2* 25.
- děvice, virgo: Gedenast tylicz dyewicz muczenykow 10° 22; dyewko nad dyewiczemí 117° 14; fwate dyewycze 118° 12; fwatey marzie dyewicze 128° 22; dyewicz 126° 23.
- diabel, diabolus: trapyl gey diabel 52°2; od-honyewal diabla 52°3; Wyftupy dyabel 111°14.
- diabelský, diaboli: modl diabelíkich 64•35; Ode líty a przeludu dyabelíkeho 118° 23 Od neczistot diabelskich 118° 25.
- diablóv, diaboli: dyablowym zrazienyem 126* 10.
- diel, portio: dyel fwoy kladieffe XLIX 18; Dyel moy CXVIII 57; dyel moy CXL 16, 144* 59; pars: Dyel holpodynow 112* 26.
- dielo, opus: dyelo ruku nafly opraw LXXXIX 17; dyelo ruku twu CI 26; k dyelu fwemu CIII 23; To dyelo gich CVIII 20; budu prawyty dyela bozie CXVII 17 atd.; operatio: czynycze dyela v wodach CVI 28.
- dienie: zapomnyely dobreho dyenye (benefactorum) geho LXXVII 11.
- dietě, puer: neodwraczvy oblyczege od dye-tyete LXVIII 18; day dyetyety LXXXV 16; dyetnety [wemv_CIV_42; dyety_CXII_1; dyetyete sweho 114° 30; natus: Budte dyety geho CVIII 13.
- dieti, dicere: kako dyete duffy mey X 2; at nikdy nedye XII 5; I dye człowyck LVII 12; Acz dyech LXXII 15; fyon dye LXXXVI 5 atd.
- dietko (plur. dietky), puer: trzy dyetek chwa(la) 113^b 25; trzy dietky 113^b 27.
- dievčí, virginis: nemrzkowal ly dyewczieho loze 116^a 10, 11.
- dievka, virgo: dyewky XLIV 15, LXXVII 63, CXLVIII 12; dyewky 1* 24, 2* 2, 6, 10, 11, 17 atd.
- Dionysius: S. Dyonyzie 10° 10; S. dyonízie 117 84.
- div, mirabile: wyprawym wffitky dywy IX 2; wimluwym wlleczky dywy XXV 7; Mnoho fy vczynyl dywow XXXIX 6; ohlaffy dywy twe LXX 17; czyny dywy LXXI 18 atd. diviti sě, admirari: dywyly fye XLVII 6. divný, admirabilis: kako dywne geft gmye
- twe VIII 2, 10; do myesta stanu dywneho XLI 5, 128 18; Skrzie dywne wftupeny 118 34; mirabilis: dywny w fprawedlnofty LXIV 6, 141 8; Dywny boh LXVII 36;

Dywne zdwyzenye morfke XCII 4; dywny na wyfolty XCII 4 atd. - divně, mirabiliter: przywede tye dywnye XLIV 5; Ofwye-czugie dywnye LXXV 5 atd.

dláto, celtis: dlatem writi na kameny 139^b 17.

- dlúho, diu: kako dluho XII 2; yakoz dluho glem CXLV 2, 130° 41; dluho czekagyczy (longanimis) CII 8.
- dlùhošt, longitudo: dal fy gemu dluhoft dny XX 5; w dluhofty dny XXII 6, 184^b 28; Dluhofty dnyy naplnym XC 16; na dluhofti dny XCII 5.
- dnes, hodie: dnes II 7, XCIV 8, 109 20, 181° 20, 142° 15.
- do, in: do wyfofty wrat fe VII 8; do myefta ítanu XLI 5; do konczye LI 7; ode dne az do dne LX 9; az do kmetítwye LXX 18 atd.; ad: az do gednoho XIII 1, 3; az do noczy XV 7; az do ſkonczenye XV 10; az do oblakow XXXV 6; az do domu XLI 5 atd.
- doba: w tu dobu 128^a 9.
- dobřečiněnie: dobrzie czynyenye 121^b 11.
- dobrodějec, benefactor: Za naffe dobrod(1e)yczie 120° 21; wffyem naffym dobrodie(y)-czom 120° 24.
- dobrota, bonitas: pro dobrotu twu XXIV 7, 135° 6; czyn praw(u) dobrotu XXXVI 3; nafledowach dobroty XXXVII 21; wlietko fe naplny dobroty CIII 28; w dobrotye CV 5 atd.; bonum: w dobrotach domu tweho LXIV 5.
- dobrotivý, benignus: dobrotyweho bozítwye 122* 22
- dobrovolenstvie, beneplacitum: czas dobrowolenítwye LXVIII 14; w dobrowolenítwi twem LXXXVIII 18; w dobrowolenítwy CV 4; w dobrowolenítwy gych CXL 5; w dobrowolenítwye 120° 30, 120° 29 atd.; voluntaria: Dobrowolenstwye vst mych CXVIII 108.
- dobrovolný, voluntarius: Deffcz dobrowolny LXVII 10; beneplacitus: w nyez dobrowolno geft LXVII 17; Dobrowolenftwye dobrowolna vczyn CXVIII 108; dobrowolno bude gemu CXLVI 10; dobrowolno geft hofpodynu CXLVI 11, CXLIX 4, 143° 27. dobrovolně, voluntarie: Dobrowolnye obyet wzdam LIII 8.
- dobrozvěstovník, evangelizans: da flowo dobrozwyestownykom LXVII 12.
- dobrý, bonus: kto pokaze dobre IV 6; dobru woly V 13; dobre (bona) dal my XII 6; kto by czynyl dobre XIII 1, 3; dobreho meho nepotrzebugeff XV 2 atd.; bonum: polozily zle za dobre CVIII 5; Dobro geft XCI 2, CXVII 8, 9; Dobro my CXVIII 71, 72 atd. — dobře, bene: dobrze zpyewayte XXXII 3; dobrze czynyl XXXV 4; dobrzie trpyelywy budu XCI 15; dobrze profpiety CXVII 25 atd.; benefacere: dobrzye vczynyff LVIII 1J; dobrze vczynyl LVI 3, CXIV 7, 128° 25; Dobrze vczyn CXXIV 4 atd.
- dobýti, dobývati, requirere: tey dobudu XXVI 4, 135° 21; genz by dobywal duffe CXLI 5, 144° 37; acquirere: k dyedynye dobudu gye LXVIII 86; gyez dobyla pra-wycze geho LXXVII 54; dobich fwyede-comme CVVIII 111; acquireres, dobumal czstwye CXVIII 111; exquirere: dobywal

tebe XXVI 8, 185^b 36; kazanye geho do-bywaly LXXVII 7; dobywagi geho CXVIII 2; expugnare: dobywaly mye CVIII 3.

- dočiniti, efficere: flypy fwe horuczyemy do-czynyl VII 14, 183° 82.
- dojíti : aby doffli wyeczneho prziebitka 144°38. dokonati, dokonávati, finire: dokonalí mye 108° 36, 141° 32; dokonawa fye zaltarz
- 116 19.
- dokud, dokudž, dokudže, dokovad, usque-quo: dokudz yste tyesskeho srdcze IV 3; ale ty dokudze VI4; Dokudze zapomenell mne XII 1; Dokudze zwyffy fe neprzytel XII 3; Dokowad neodpuftis my 133^b 19 atd.; quousque: Dokudz oborzugete fye LXI 4; dokudz budeff fye hnyewaty LXXIX 5; Dokudz fudyte LXXXI 2; usquequaque: az dokudze CXVIII 43; az dokud CXVIII 51. Srov. až.
- dól, duol, fovea: upadl w dol VII 16; Kopaly dol LVI 7; wykopagy dol XCIII 13; upadl w duol 133° 36; vallis: dolowe rozmohu fye LXIV 14, 141° 34.
- dolejší, inferiora: w doleyflych zemye CXXXVIII 15.
- dóm, domus: w dom twoy V 8; w domv hofpodynowu XXII 6; mylowal fem krafu domv tweho XXV 8; abych bydlyl w domu XXVI 4; domowy twemu fluffie XCII 5; domowy yfrahelowu XCVII 3 atd.; atrium: w domu fwatem XXVIII 2.
- Dominik: s. domynyka 8° 6; S. domynyku 118* 27.
- domnievati sě, suspicari: czo fye domnyewate LXVII 17.
- domový, domus (gen.): oblaíczy domowey LXVII 13.
- Donát: S. Donata 8ª 8.
- doněkud viz až.
- doniž, donec: donyz nezítanu XVII 38; donyz nemyne nefprawedlnoft LVI 2; donyz nezemdlegy LVII 8; donyz newzwyeltugy LXX 18; donyz nezayde myelyecz LXXI 7 atd.; quamdiu: donyz fem CIII 33.
- dopomoci, tribuere: Kto my toho dopomoze 137• 2
- dopustiti sě, committere: czoz fem dopustila fe fmylftwym 126 13; hrziecha fmy fie dopululi 127* 28.
- dopuščenie, commissio: zlym dopuffczienyem 126 14; commissa: Dopulczenye meho bogym fe 134 40.
- Dorota, Dorothea: S. dorothy 2º 7; S. dorotho 118• 41.
- dospělý, consummationis: w hnyewye dofpyelem LVIII 14.
- dospěnie, consummatio: w dolpyeny LVIII 14. dostati, nedostati sě, deesse: nyczehoz my fe nedoftane XXII 1, 184^b 3.
- dosti jmieti, abundare: dosty gmagycze na swyetye LXXII 12.
- dóstojný, dignus: A duoftoynye prziwodis 136° 23; nycz doftoyneho 137° 16, 20. dóstojně, merito: fpadnu doftoynye VII 5, 133* 5; digne: doftoynye chuality 121* 6, doftoynye pokanye wypinyla 124* 10; do-ftoynye pinyty pokanye 126* 23.
- dotčenie: Îhrzellila sem dotsczienyem 124 14. dotknúti, dotýkati, tangere: dotkne fie hory CIII 32; Nerodte dotykaty pomazanczow

CIV 15; dotkny hor CXLIII 5; ruka bozie mne fye dotkla 139^b 10.

- dovésti, deducere: Dowedl mye na stezky XXII 3, 184^b 9; dowedeny budte do pekla XXX 18; Kto dowede mye LIX 11; w nyczez dowede LIX 14 atd.; adducere: tye gîta mye dowedla XLII 8.
- dovtipovati sě, suspicari: dowtypowach fye CXVIII 89.
- drahý, pretiosus: Zadanyeysly nad kamen drahy XVIII 11; korona i kamene drah• XX 4; draha smrt CXV 15; drahu krwy 116• 20, 119• 9, 10.
- drážditi, irritare: drazzdy protywnyk gmye twe LXXIII 10.
- dřevěný: drzyewyenu pylu 108°29.
- dřevný, lignorum: Iako w lefye drzewnem LXXIII 5.
- dřevo, lignum: bude yakzto drzyewo I 3; zetrzyel drziewo CIV 88.
- driemanie, dormitatio: dam drziemanye CXXXI 4.
- dřiemati, dormitare: drziemaly wffyczkny LXXV 7; Drziemala duffe ma CXVIII 28; any drzyematy bude CXX 8; 129 19; nebudet drzyematy Dude OAA 0, 120 10, no budet drzyematy CXX 4, 129 21. dřieve, prius: drzyewe XXXVIII 14; drzyewe
- mamy 58° 35; Naplnyeny drzewe 109° 15; nycze drzewe 90° 41. – dřieve než, priusquam: Drziewe nez rozumyely trnye LVII 10; Drzyewe nez hory LXXXIX 2; Drzewe nez fie pokorzich CXVIII 67; drzewe nez wietrzeno geft CXXVIII 6 atd.; antequam: drzewe nez 140° 4.
- dřievie, ligna: wfietko drzywye XCV 12; drzyewie polne CIII 16; drzyewie owoczne CXLVIII 9, 143° 3.
- dřievní: przyflufy k drzyewnyeyfyemu 37° 17, 18; przyfluly k drzyewnyemu 40^b 30, 75^a 1; k drzyewnym 41^a 26, 42^a 4, 46^b 84, 49^a 6, 55^a 27, 106^b 1.
- drobný, pusillus: Pozehnal drobnym s wyetflymy CXIII 21. druhý, alter: w pokoleny druhem XLVII 19,
- 125° 20; v pokoleny druhem LXXVII 4; aby poznal rod druhy LXXVII 6; v pokolenye druhem CI 19; druhe (znamenye) 84 23.
- druže, consors: z druzat twych XLIV 8.
- držeti, tenere: Drzal fy ruku mu LXXII 24; bude drziety CXXXVI 9; bude drzety mye CXXXVIII 10; aby drzal 89 23; ftolecz drzal 109^b 26; servare: kazdy bude drzety 895 26.
- dščíti, pluere: D(l)czzyl na hrzyeffneho ofydlo X 7; dffczyl gym mannv LXXVII 24; dffczyl na nye LXXVII 27.
- duben, Aprilis: Duben 4[•] 1.
- dučěje, cataractae: w hlafu duczyegy twych XLI 8; 138^b 32.
- duch, spiritus: duch wlny X 7; od wzdeffenye ducha XVII 16; porucziem duch moy XXX 6; w duchu geho XXXI 2; duchem vít geho XXXII 6; od bazny duchu LIV 9 atd.
- duchovný, spiritus: Od neczıftoti duchowney 118^b 26; od zywota duchownycho 19^b 26.
- duše, anima: prawie duffy mey III 3; I duffe ma VI 4; wyproft duffy VI 5; newytrhl

duffye mey VII 3; w zadofty duffe fwey IX 24 atd.

duška — dušička: miloftyw bil duffkam 145*25. dutý, ductilis: w trubach dutych XCVII 6.

- dva, dvě, duo: dwe tye ylem flyffal LXI 12; dwa puziesta 113° 17; ne dwa wsfak 90° 24; Tato dwa zalmy 104^b 15.
- dvanást, duodecim: dwanast 8° 83, 9° 82; dwanaste 48^b 11.
- dvéře, ostium: dwerze okolkowe CXL 3.
- dvojnásoba, diplois: at fye przikrygy yako dwoynalobu hanbu CVIII 29.
- dym, fumus: Wifel dym XVII 9; yakzto dym zhyne XXXVI 20; Iakoz zhynuge dym LXVII 2; yako dym CI 4, 124° 21.
- Ebron: w ebron 106° 33.
- edomský, Edom: Pomny lynow edomíkich CXXXVI 7; knyezata edomíka 110^b 13. Efraim: moy gelt effraym LIX 9; przied effray(m)em LXXIX 3; effraym CVII 9.
- Efraimóv: pokolenye effraymowa nezwolul LXXVII 67.
- Efrem: Synowe effremowy LXXVII 9.
- Egypt, Aegyptus: przygdu z egypta LXVII 32; w egyptye LXXVII 43; z egypta LXXIX 9; wffel w egypt CIV 23; Radowala fye egypt CIV 38 atd.;
- egyptský, Aegypti: w zemy egyp[kei LXXVII 12, 51; z zemye egypikey LXXX 6, 11; zbyl prwnyata egypika CXXXIV 8.
- Elkanóv: zena elkanowa 109^a 35.
- Elžběta viz Alžběta.
- Eman: aeman 23^b 3; eman 39^a 15, 58^a 1, 65^a 17.
- Emeranciana: Emeranczyany dyewky 1* 24.
- Endor: w endorze LXXXII 11.
- Epimach: epymacha 5° 11.
- Ermon, Hermon: Tabor a ermon LXXXVIII 18.
- Ermonim, Hermoniim: ſ zemye yordanske a ermonym XLI 7, 138^b 29, 30. ermonský: rolfa ermoníka CXXXII 3.
- etanský, Ethan: rzieky etaníke LXXIII 15.
- Eufemia: Evffemye panny 4[•] 14. Eufrat: w euff(r)atie CXXXI 6.
- Eusebius: Euzebie 8º 14.
- evangelista: ewangelifty 4* 26, 12* 28; ewn" 9* 22; ewangelifte 10* 19: ewangelifti 117* 6; yana ewangelisty 144° 32.
- Ezechiáš: chwala ezechiaffe 108° 15; zalm vczynyl ezechiaf 105° 16.
- Fabian: S. fabiane 117^b 23.
- faránský, Pharan: od hory ffaraaníkey 111°7. Faraon: na ffaraona CXXXIV 9; wytrzaíl ffaraona CXXXV 15; faraona 110°5; Wífel pharao 110^b 28.
- Faraonóv: wozy pharaonowy 110° 16. farář, parochus: za fararzie naffeho 119° 7.
- Felician: feliciana 6º 10. Felicitas: felicitatis diewky 3°8; S. felicitas
- 118• 34. Felix: Swatcho Felice 1º 15.
- fik, ficulnea: zbil fyky gych CIV 33: ficus: Fyk nezektwe 111^b 19.

- Filip: phylippa 5° 2; S. philippe 117° 31. Filip: phylippa 5° 2; S. philippe 117° 31. Filistim: u fylyftymye 110° 11; filiftym 50° 26. Filisteus: proty philifeom 13° 24, 25; 26° 26; fyliftowe 51° 32, 75° 7, 99° 1; filifteowe

- 73°4; filiftom 100° 19, 20; f fyliftey 108° 20; filisteom 103° 25.
- Finees: Ital geft fynees CV 30.
- Florian: Floryana 5º 5. Viz Květoň.
- František: S. Frantylika 10° 5; S. frantylku 118* 26.
- Gabriel: S. gabrieli 117- 18.
- Gaius: Gay papeze 4 28.
- Galaad: Moy geft galaad LIX 9, CVII 9. Gebal: gbaal LXXXII 8.
- German: germana 7* 32.
- Gertruda: Gedruty dyewky 3º 18.
- Gervasius: Gerwalye 6- 20.
- Goliáš: í kolyaffem 25° 2; zabil goliaffye 104 16, 17.
- gomorský, Gomorrhae: z podmyestye gomorfkeho 113• 24.
- Gordian: Gordyany 5* 11.
- Gorgonius: Gorgonye 8° 12.
- Gothard: gotharda 5º 6.
- Habakuk: Chwala abbakuka 110° 33; abakuk 110° 35.
- had, serpens: hadowe CXXXIX 4; CXLVIII 10; 143 5.
- hadový, serpentis: podle podobenítwie hadoweho LVII 5; hadowymi (serpentium) 113°1; hadowy kralykowy (aspidum) XIII 3.
- haj, euge: rzekly: hay, hay XXXIV 21; At nerzku: hay, hay XXXIV 25.
- hanba, confusio: At obleczeny fu hanb^{*} XXXIV 26; At nefu hanbu XXXIX 16; pokryla hanba oblyczey moj LXVIII 8; Ty wyell hanbu mu LXVIII 20; pokryty budte hanbu LXX 13 atd.; verecundia: hanba ma proty mnye geft XLIII 16; ignominia: Napln oblyczege hanbu LXXXII 17. haněnie, vituperatio: flyffyech hanyenye
- XXX 14.
- Haštal, Castulus: S. hastale 117 18.
- Háta, Agatha: Haty dyewky 2^a 6; S. hato 118 36.
- Havel, Gallus: S. hawla 10^a 17; S. hawle 118 17.
- havraní, corvorum: ptaczatkom hawranym CXLVI 9.
- házěti sě, captare: Haziechu fye w duffy praweho XCIII 21.
- Hippolyt viz Ippolyt.
- hlad, fames: zkrmy ge w hlad XXXII 19; hlad budu trpyety LVIII 7, 15; pozwal hladu CIV 16; zhynu hladem 112° 38; od hladu 118º 21.
- hladovitý, famis: we dny hladowyte XXXVI 19; esuriens: Hladowyty CVI 5; duffy hladowytu nakrmyl CVI 9; wladyl tam hladowyte CVI 36.
- hlahol, loquela: Neyfu hlaholy any rzeczy XVIII 4.
- hlas, vox: Hlafem mym III 5; Pofluchay hlafu V 3; vílyffyff hlas V 4; vílyffal hlas VI 9; Uflyffel prozbu VI 10 atd.
- hlava, caput: wzwysiege hlawu III 4; na hlawu geho VII 17; w hlawu XVII 44; na hlawu geho XX 1; hybaly gfu hlawu XXI 8 atd.
- hlavně, cremium: yako hlawnye zefchly CI 4; 124° 22.

- hledati, quaerere: y czo hledate IV 3; neopustyl fy hledagicze IX 11; nebude hle-daty IX 25; hledan bude IX 36 atd ; requirere: hledagyczy boha XIII 2, LII 3; gyz hledagy geho XXI 27; hledagyczym vltawenye XXIV 10 atd.; exquirere: Hledal fem holpodyna XXXIII 5; hledagyczy hofpodyna XXXIII 11; hledaí myra XXXIII 15 atd.; videre: hleday fprawedlnofty XXXVI 37; hledayte XLV 9; 113^b 5 atd.; inspicere: hledaly na mye XXI 18; suspi-cere: hledagicze na wifloft 142° 36, 87. hleděti, respicere: Oczy hledyta IX 30, X 5; Z nebe hledye XXXII 18; Z przypraweneho
- bydla hledye XXXII 14; oczy geho hle-dyta LXV 7; hledy na zemy CIII 32 atd.; suspicere: hledyecze na wyfoft 108^b 40; videre: hledyech CXLI 5.
- hloh, rhamnus: rozumyely trnye walle hloha LVII 10.
- hlubina, profundum: zamuczugeff hlvbynu morfku LXIV 8, 141-14; w hlubínu morzku LXVII 23; z hlubyn wodnych LXVIII 15; any pohltny mne hlubyna LXVIII 16 atd.
- hlubokost, profundum: Ź hlubokofty wolach
- CXXIX 1, 125° 22, 129° 87. hluboký, profundus: welmy hluboka uczy-nyeny glu myfllenye twa XCI 6; profundi: w gylu hlubokem LXVIII 3.
- hluchý, surdus: hluchy XXXVII 14, 123° 28, 137° 18; yako kralykowye hluchey LVII 5.
- hněv, ira: w hnyewie swem II 5; rozhorzy fe hnyew geho II 13; w hnyewye ttwem VI 2; hnyew w nelybofty geho XXIX 6; hnyewowe LXXXVII 17 atd.; furor: od hnyewu VI 8; by mynul hnyew 137-4; iracundia: w hnyewie zemſkem XXXIV 20; k hnyewu geho zbudyly 112^b 11; k hnyewu zbuzen gelt 112º 20
- hněvánie, aemulatio: k hnyewany geho zbu-dyly LXXVII 58.
- hněvati, irasci: Hnyewayte fye IV 5; hnyewaty fe bude VII 12; Dokudze budeff fye hnyewaty LXXVIII 5; hnyewaty fie budefi nam LXXXIV 6 atd.; malignari: aby fye hnyewal XXXVI 8; exprobrare: gyz fu hnyewaly tye LXXVIII 12.
- hněvivý, iracundus: z neprzatel mych hnyewywych XVII 48.
- hněvný, irae: den hnyewny 140^a 16; offensus: hnyewen fem byll XCIV 10.
- hniezdo, nidus: hnyezdo LXXXIII 4.
- hnis, putredo: Wendy hnys 111^b 15; sordes: w hnyfu 112• 12.
- hnój, hnuoj, stercus: hnuoy zemíky LXXXII 11; z hnogie zwodye chudeho CXII 7; z hnoge zwodye 109^b 24.
- hnúti, movere: nehnu fye IX 27; acz hnut budu XII 5; hnula fye zemye XLV 7; Zemye hnula fye LXVII 9; bezmala hnuty fu nohy LXXII 2 atd.; commovere: Hnulla fye zemye XVII 8; zaklady hnuly fe XVII 8; declinare: hnyete fye CXXXVIII 19.
- hnutie, motus: hnutye wln LXXXVIII 10.
- hod, festum: Hromnycz hod Matky bozye 2° 3; solemnitas: w flowutny den hodow LXXX 4.
- hodina, hora: hodyn sfeftnaft 1* 33; hodyn cztrnast 2° 30; hodyn deset 4° 82, 8° 33;

prwny hodyna 87° 19 atd. - hodiny, horae: Tuto le poczinagi hodiny 128^b 3.

- hodoválný, epulantis: hlas zwuk hodowal-neho XLI 5, 185 20.
- hojně, abundanter: zaplaty hoynye XXX 24.
- holen, tibia: w holenu muzowu CXLVI 10.
- holubice, columba: kto my da perzye yako holubyczy LIV 7; yako holubycze 108^b 39, 142• 35.
- holubičný, columbae: perzye holubyczne LXVII¹4.
- honiti, persequi: Hon duffy mu VII 6, 183^a7; honye mye XXXIV 3; CXVIII 150; honye ge XXXIV 6; honyl gey na pultem lefye ĭd 11.
- honitva, patria: Przyneste honytwy z wlasty XCV 7.
- hora, mons: nad horu fwatu II 6; z hory III 5; na horu X 2; na horze XIV 1; wzende na horu XXIII 3 atd.
- hoře, heu: Horze mnye CXIX 5, 129 3, 11. hořejnie, superiora: krygell wodamy horzeynye CIII 3.
- horkost, calor: kto fe fchowa ot horkofty XVIII 7.
- hořkost, amaritudo: horzkofty plna gfv víta IX 28; víta horzkofty plna gfu XIII 3; w horzkofty duffe 109^a 6; horzkoft ma 100°10, 142°6; w horzkofti 133°41, 142°2. hořký, amarus: napyely wyecz horzku LXIII 4; den horzky 140°17.
- horný, montium: zaklady horne XVII 8; wylofty horne XCIV 4; hornye zaklady 112 35.
- horúcí, ardens: flypy fwe horuczyemy do-czynyl VII 14, 133 82.
- hospoda, dominus: Holpodo, holpodyne nall VIII 10; Ultawyl gey holpodu domu lweho CIV 20
- Hospodin, Dominus: w zakonu hofpodynowu I 2; holpodyn znal czieltu I 6; proty hofpodynu II 2; hofpodyn wzruha fye gym II 4; Hofpodyn rzekl II 7 atd.
- Hospodinóv, Domini: holpodynowo, holpodynowo wiffczie LXVII 21; wendu v mocz hofpodynowu LXX 16; w rucze hofpody-nowye LXXIV 9; Pomnyety budu fkutkow hofpodynowych LXXVI 12 atd.
- hospodyně: marthy holpodynye bozie 10° 18. host, accola: hoftem byl w zemy CIV 23.
- hotový, paratus: yako lew hotow ku plenu XVI 12; yaz v byczfy hotow fem XXXVII 18, 123° 39, 137° 29; Hotowo frdcze me LVI 8; Hotowe frdcze geho CXI 7; Hotow fem CXVIII 60.
- hovado, pecus: az do howada CXXXIV 8; armentum: nebude howada 111^b 24; Maílo z howada 112^b 1.
- hrad, castrum; Acz wstanu proty mnye hrady XXVI 3; wzdrazdyly moyzielle w hradiech CV 16; hradowe 135 16.
- hrdlice, turtur: hrdlycze LXXXIII 4.
- Indio, guttur: Indio gych V 11, XIII 3, 132*27; zwolagy hrdlem fwym CXIII 15; w hrdle gıch CXLIX 6, 143*81; collum: az do hrdla ĭ11° 5.
- hřésti, sepelire: kto hrzeba LXXVIII 3.
- hřešiti, peccare: nerodte hrzyessyty IV 5; przylozyly hrzieffyty gemu LXXVII 17;

hrzieffila fem 127° 7; Hrzefficzieho mye 139* 38

- hriech, delictum: odczysczen budu od hrzyecha przyewelykeho XVIII 14; flowa hrziechow mych XXI 2; peccatum: hledan bude hrzyech IX 36; odpustylf hrzyechv XXIV 11; gychze fkryty fv hrzyeffy XXXI 1; gemuz nepoczetl holpodyn hrziecha XXXI 2 atd.
- hřiešnice, peccatrix: hrziellnyczi ponyzenu 122* 21; hubeney hrziellnycze 124* 3; hrziellnyczi 125* 12; nedoltoyna hrziellnycze 128° 20.
- hřiešník, peccator: Any spolu daway mne f hrziefinyky XXVII 3; nebude hrziefinyka XXXVI 10; Meczz wynyely hrzyefinyczy XXXVI 14; kdyz ítal hrzyeffnyk proty mnye XXXVIII 2; hrzyeffnyczy LVII 4 atd.
- hřiešníkóv, peccatoris: we krwy hrzyeffny-kowye LVII 11.
- hřiešníkový, peccatorum: oblyczege hrzyeff-nykowe LXXXI 2; w ftanyech hrzieffnykowych LXXXIII 11 atd.
- hřiešný, peccator: na cziestye hrzysinych I 1; newstawagy hrziesiny w radye prawich I 5; zuby hrzieffnych zetrziel fy III 8; zahyne neprawoft hrzyefinych VII 10 atd.; populus: fbor hrzyefinych VII 8; peccatorius: w fmutcze hrziefinem 146° 9.
- hrnčieř, figulus: ſud hrnczyerzow II 9
- hrnec, olla: hrnecz nadyege mey LIX 10; lebes: hrnecz mofazny CVII 10. hrob, sepulcrum: fpycze w hrobych LXXXVII
- 6; monumentum: wzkrzieffil z hroba 184*
- 14; tumulum: z tiela przienessena do hroba 189* 89.
- hrom, tonitrus: hlas hromu tweho LXXVI 19; od hlafu hromu tweho CIII 7.
- hromnice, purificatio s. Mariae: Hromnycz 2• S.
- hróza, terribile: vczynyl hrozy v morzy czrwenem CV 22; fylu hroz twich CXLIV 6; pavor: hroza mladeho 113^a 4.
- hrozen, botrys: hrozen przychorzky 113° 25. hroznový, uvae: krew hroznowu pyly 112º 4.
- hrozný, terribilis: hofpodyn hrozny XLVI 3; kako hrozny fu LXV 3; hrozny w radach LXV 5; Ty hrozny fy LXXV 8; hroznemu LXXV 12, 18 atd.; horroris: na myefte hroznem 112° 29: fremendus: w ten den hrozny 140° 14. – hrozně, terribiliter: hroznye zwelyczen gſy CXXXVIII 14.
- hubenice, misera: Czo my vczynyti, hubenyczí 136 9.
- hubenstvie, miseria: Pro hubenstwye nedo-Ratecznych nynyet wftanu XI 6; z gezera hubenftwye XXXIX 3; frdcze czekalo hubenftwye LXVIII 21; od hubenftwye LXXXVII 19; w hubenstwy neostanu CXXXIX 11.
- hubený, miser: Huben vczynyen fem XXXVII 7, 123 6, 137 37; Dczy hubena CXXXVI 8; hubeney hrzieffnycze 124•3; faecis: z blata huben^o XXXIX 8.
- húsenice: da hulenyczy (omylem m. rzy, aerugini) owocze LXXVII 46.
- húsli, cithara: Wzchwalte holpodynu w huflech XXXII 2; Wzchwalym tye w huflech XLII 4; witan zaltarzi a hufle LVI 9; zpyegy

tobye w huslech LXX 22 atd.; organa: powyelychom hulle CXXXVI 2

- hústi: hudi przyed woylku 21° 17; hudi zalm przed lidmy 41° 6; hudi chwalu 106° 7.
- húšče, condensa: zgewy gym hulicze XXVIII 9; w hulicziech CXVII 27.
- hvězda, stella: hwyezdy VIII 4; hwyezdy CXXXV 9; mnozitwye hwyezd CXLVI 4; wflyczkny hwyezdy CXLVIII 3, 142° 81 atd.
- hýbati, movere: hybaly gſu hlawu XXI 8; ruka nehybay mnv XXXV 12; hybaly ſu fye CVI 27; czoz fye hybe 114 37.
- hynutie, interitio: zprostyl gie zhynutye gich CVI 20.

Cham viz Kam.

- Chanán, chanánský viz Kanán, kanánský. cherubín: nad cherubyn XVII 11; fedyff na cherubyn LXXIX 2, XCVIII 1; cherubyn 115 26
- chléb, panis: hledagycze chleba XXXVI 25; genz gedyesse chleb XL 10; slzy me su my chlebowe XLI 4; chleb moczy bude daty LXXVII 20; chleb nebeskí ĽXXVII 24, 25 atd.
- chlebový, panis: zzeru krmy chlebowu XIII 4,
- LII 5; twrdoft chlebowu zetrzyel CIV 16. chlubiti sě, gloriari: chlubte fe XXXI 11, 122^b 18; chlubye fye XLVIII 7; Czo fe chlubiff LI 8; chlubyly fu fie LXXIII 4; gyz fye chlubie w obraziech fwych XCVI 7 atd.
- chod, gressus: Swrchuy chod moy XVI 5; Rozffyrzyl fy chody me XVII 37; chodowe lydíczy XXXVI 23; chodowe geho XXXVI 81; oprawyl chody me XXXIX 3 atd.
- chodidio, calcaneum: nefprawedlnoft chodydla meho XLVIII 6; chodydla meho budu zſtrzietczy LV 7. choditi, ambulare: W okolu chodye XI 9;
- Acz bych chodyl XXII 4; w zakonu geho nerodyly chodyty LXXVII 10; by byl chodyl LXXX 14; we try e chodye LXXXI 5 atd.; gradi: na czyestye, po nyez budes chodyty XXXI 8; abire: genz nechodyl I 1; ingredi: fmutyw fye chodyech XXXVII 7, 123° 8, 137° 39; incedere: procz fmuten chozy XLI 10, XLII 2, 135° 40; perambulare: wrch wlafa chodyczich LXVII 22; chodyeczie we tmye XC 6; transire: yazyk chodyl geft LXXII 9; descendere: I chodyczymy w gezero LXXXVII 5; ascendere: chodyecze na morzie CV 7.
- Chore, viz Kore.
- chovánie: w chowany (in custodiendo) CXVIII 9.
- chovati, servare: gyz chowagy vîtawenye CII 18; Chowach kazanye twa CXVIII 168; bude chowaty 109° 29; observare: Nenawydyel fy chowagyczych geffytnofty XXX7; Acz zlofti chouati budes 129°16; custodire: Nechowaly vítawenye bozyeho LXXVII 10; fwyedeczftwie geho nechowaly LXXVII 56; Chowachu swiedeczstwye XCVIII 7; gyz chowate fudu CV 3 atd.; scrutari: chowaty budu CXVIII 69; convertere: chowage dulle XVIII 8.
- chrám, templum: w chramu V 8; vílyfal z chrama iwateho hlas XVII 7; nawiiczyewyl chramu geho XXVI 4; wzdwyhnu rucze

k chramu XXVII 2; w chramye geho XXVIII 9; Holpodyn w chramye X 5 atd.; tabernaculum: kto bude bydlyty w chramu twem XIV1; W flunczy polozyl chram fwoy XVIII 6; Kako myly chramowe LXXXIII 2.

- chřbet, dorsum: neprzately me dal fy my chrzieb(t) XVII 41; polozyff ge chrzebtem XX 13; na chrzbetye naffem LXV 11; wyecze chrzebta geho LXVII 14; chrzbet gych nakrzyw LXVIII 24; Odwraty chrzeb(t) LXXX 7; Na chrzbetye CXXVIII 8.
- chřiepě, nares: chrziepye magy CXIII 14. chrúst, bruchus: (prziliel) chruft CIV 34.
- chtieti, velle: ne buoh chtye V 5; chtiel mne XVII 20; nebo chcze gemu XXI 9; genz chcze zywotu XXXIII 18; gyz chtye prawu memv XXXIV 27 atd.
- chudina, pauperes: Sudyty bude chudynu LXXI 4.
- chudoba, paupertas: w chudobye XXX 11. chudý, pauper: vteczificze chudemu IX 10; wolanye chudich IX 13; zapomenutye chudeho IX 19; vtrpenye chudeho IX 19; zazzen bude chudy IX 23 atd.; egenus: po-mny na chudeho XL 2, 138* 5.
- chvála, laus: fwrchowal fy chwalu VIII 3; chwalo yfrahelfka XXI 4; U tebe chwala ma XXI 26; Abych flyffal hlas chwaly XXV 7; wezdy chwala geho XXXIII 2 atd.; psalmus: gmenu twemu chwalu wzdam XVII 50; chwalu rzku XXVI 6, LVI 8, 10, 135 31; Tak chwalu rzku LX 9; chwalu rzczete LXV 2 atd.; hymnus: Tobye fluffye chwala LXIV 2, 140° 36; chwalu rzku LXIV 14, 141° 35; w chwale XCIX 4; Wyrzyhneta rty na chwalu CXVIII 170; chwalu zpye-wayte CXXXVI 4; Chwala CXLVIII 14 atd.; gloria: dayte chwalu LXVII 35; ſ chwalu LXXII 24; chwalu da LXXXIII 12 atd.; laudatio: chwala geho CX 10; collaudatio fluffye chwala XXXII 1; psallere: chwalu wzdam VII 18.
- chválenie, laudatio: chwalenye IX 15, LV 12, CXLIV 21, CXLVI 1.
- chváliti, laudare: chwaly fye hrzieffny IX 24; Chwale powolam XVII 4; chwalte geho XXI 24; budem chwaleny XLIII 9; Chwalte geho nebela LXVIII 35 atd.
- chvainý, laudabilis: hofpodyn chwalny XLVII
   2; chwalny przielyff XCV 4, 114° 18; laudis: Obyeth chwalna XLIX 28; hofpodyn chwalny CXLIV 3; chwalny 110⁶ 1; psalmi: hlafem chwalnym XCVII 5.

chvátati, festinare: chwatagı czalowe 113-35. chvíle, tempus: kdyz wezmv chwyly LXXIV 3.

- chýše, thalamus: on yako zenych wychodye z chyffe fwey XVIII 6; domicilium: flycz w chyffech CI 7, 124^b 30.
- i et: I bude I 3; y uflyffal mye III 5; y fen popadl mye, y wital fem III 6; y uffayte IV 6; y odpoczinu IV 9 atd.; ac: den y noc 1 2; ut quid: y czo IV 3; I procz IX 22, LXXIII 1, LXXIII 11, LXXIX 13, LXXXVII 15; y budu CXVIII 134.
- i jeden, nullus: y gednoho nemas nedoltatku 122^b 28; v pekle nenye y gednoho wiku-penye 139^a 40, 41; y gednoho porzada nenye 140* 8, 9.

- Iditum: idytū 23b 3, 36e 20; yditum 49e 32, 65* 16.
- Idum, Idumeje, Idumaea: Nad ydumem LIX 10; az do ydumege LIX 11; W ydumyegy CVII 10; az do ydumee CVII 11.
- idumský, Idumaeorum: stanowe yd(u)msczy LXXXII 7.
- ihned, statim: Odwratte fye yhned LXIX 4. --inhed, mox: ynhed zhynu XXXVI 20.
- Innocencius: Innocencie 3º 15.
- Ippolyt: S. yppolyta 8° 14; S. ypolite 117° 35.
- Isaiáš: yzayal 108° 27
- Isák: ku yzakowy CIV 9.
- Isidor: ylydora Bylkupa 1•8; myltr yz(y)dor 85 2
- ismahelitský, Ismaelitae: yfmahelytfczy LXXXII 7.
- isop, hyssopus: Pokropyff mye ylopem L 9, 124 5, 140 39, 40.
- Israhel, Israel: Kto da ípaíytele yfrahelowy XIII 7; wzraduge fe yfrahel XIII 7; Wy-praw yfrahel XXIV 22; buoh yfrahel XL 14; yfrahely XLIX 7, LII 7 atd.
- Israhelóv: fyemye yzrahelowo XXI 25; boze yfrahelow LVIII 6; buoh yfrahelow LXVII 86; boze yfrahelow LXVIII 7; hospodyn yfrahelow LXXI 18 atd.
- israhelský, Israel: chwalo yfrahelfka XXI 25; boha ifrahelfkeho LXVII 9; z ftudnycz yfrahelfkich LXVII 27; rozpraffenye yfrahelfke CXLVI 2; offady yiralyczkey 115^b 17 atd.
- Jabin: Uczyn gym yako yabynowy LXXXII 10.
- jablečný, pomorum: polozyly w yablecznu ftrazy LXXVIII 1.
- Jacint: yacynkta 9°12.
- jádro, medulla: s yadrem pllienycznym 112°3.
- jáhen, diaconus: petra yahna 4° 18; wa-wrzyncze ya. 8° 11.
- jahoda mořská, morus: moríku yahodu gynyem LXXVII 47.
- jak, jakž, jakžto, jako, jakož, jakože, jakožto, ut: yakz pocztyeny budu XXXVI 20; yako f iczytem V 13; yako lew VII 3; yako zrzyedlnycze XVI 8; sicut: (1)ak zywe LVII 10; yakz widi 134°6; yakzto brzytwy LI 4; lakzto maft CXXXII 2; yako wra-LI 4; Iakzto mait CXAXII 2; Yako Wła-becz X 2; yako krmy XIII 4; Iakoz zhy-nuge dym LXVII 3; yakoz plowe wozk LXVII 3; Iakoze fmy flyffely XLVII 9; quasi: yako lew IX 30; Iako blyznyemu a yako bratru XXXIV 14; velut: yako ohnyem LXXVII 5; yako owczy LXXIX 2; yako firen 1365 21; Jakozto fen LXXII 90; yako îtyen 136º 21; Îakozto îen LXXII 20; quam: yakoz dluho giem CXLIV 2; tamquam: yako prach I 4; yako fud II 9; yakzto drzyewo I 3; yakozto poledne XXXVI 6; quemadmodum: yakzto dym XXXVI 20; yako fyn XXVIII 6; yakoz fmy XXXII 22; yakozto otczowe LXXVII 57 atd.
- Jakob, Jakub: yacob XIII 7; kazugell fpafeny yakobowy XLIII 5; zwefely fye yacob LII '(; buoh bude wlasty yakubem LVIII 14; w yakubowy LXXVII 5; Iakuba 5 2 atd.
- Jakubóv: gmye boha yakubowa XIX 2; fe-mye yakubowo XXI 24; oblyczeyge boha yakubowa XXIII 6; boh yakubow XLV 8, 12; twarz yakubowu XLVI 5 atd.

jakýž, qualis: Yakyz otecz 89 38.

- jalový, sterilis: bydľyty kaze yalowemv CXII 9; yalowa porodyla 109º 17.
- Jan, Johannes: Iana 1^a 4; S. yana zlatovíteho 1^a 28; S. yana w oley warzeneho 5^a 7; Iana krztytele 6^a 25; S. yana a s. pawla 6* 27 atd.
- Januarius: Ianuarie 4º 9.
- Jáz (fidčeji já), ego: yaz poſtawen ſem II 6; yaz urodyl II 7; Iaz ſem ſpal III 6; ya vendu V 8; ya ſem XXXVIII 13; ſ nas II 8; ke mnye II 17; koronoval fy ny V 13 atd.
- jazyčný, linguosus: Muz yazyczny CXXXIX 12
- jazyk, lingua: yazyky fwymy V 11, XIII 8; pod yazykem IX 28; yazık XI 4; yazyk zwelyczymy XI 5; w 1azyku fwem XIV 3 atd.
- All 1, 5, Ll 4; gedna z nych AAAll 21 atd.; idem: w gednom ftawle 136^b 21, 22. – jedno, nisi: Gedno ze CXXVI 1; Gedno acz CXXVI 1; Gyz gedno 89^b 25, 91^a 5; nonne: gedno 186^b 10, 27; nisi quia, nisi quod: Gedno ze hofpodyn CXXIII 12, YCIII 17; Gedno ze zhon ged CXVIII XCIII 17; Gedno ze zakon geft CXVIII 92. – jednú, semel: Gednu fem przifahl LXXXVIII 36.
- jedenást, undecim: Gedenaft 10^a 22.
- jedenie: rozpraffye fye k gedeny (ad manducandum) LVIII 16; mannv k gedeny LXXVIÍ 24.
- jedinák, unicus: nebo gedynak fem yaz XXIV 16, 185^a 28.
- jediný, unicus: gedynu mv XXI 21; nawrat gedynu XXXIV 17; gedyneho fyna 136° 5; fkrze gedineho fyna 128° 16; unus; gedy-nym nrawem LXVII 7; solus: gedyny row 189° 22; tantum modo: oftala gedina rty 189^b 7. — jedinú, semel: Gedinu mluwyl buoh LXI 12.
- jednomyslný, unanimis: czlowyeczie gedno-myflny LIV 14.
- jednorožcový, unicornium: od rohuow gednorozczovich XXI 22; fyn gednorozczowy XXVIII 6.
- jednorožec, unicornis: yako gednorozecz LXXVII 69; yako gednorozzecz XCI 11.
- jednost, unitas: aby trogycze w gednofty a gednoft w trogiczi cztyena byla 90° 2, 3; ale gednofty ofoby 90° 30.
- jednostajně, unanimiter: myslyly gednostay-nye LXXXII 6.
- jednota, unitas: w gednotye 89 30; bydlyty w gednotye (in unum) CXXXII 1,
- jedovatý, veneficus: neuflyffy hlafu gedowa-
- teho LVII 6; fellis: zrno gedowate 113° 25. jelen, cervus: Hlas vprawugyczy geleny XXVIII 9; gelen zada XLI 2, 138° 7; ge-lenom CIII 18.
- jelení, cervorum: nohy me yako gelenye 111^b 28.
- jelenový, cervorum: nohy me vako gelenowe XVII 54.
- jelikož, quoniam: Gelykoz geft dalek CII 12.
- jenž, jenže, jenžto, qui: genz nechodyl I 1; genz (drzyewo) owocze da I 8; gehoz mecze

wietr I 4; genz mye mutye III 2; Blazeny, gychze nefprawedinofty XXXI 1, 122° 27, gychze hrzyeffy XXXI 1, 122 28; drzyewo, gefto I 3; W nyzto ruku XXV 10; genzto 136° 35; genz (= že) on wyeru ma 101° 23 atd.

- jeřábek, coturnix: przygyde gerzabek CIV 40. Jeroným: S. Yeronyma 9° 31; Swati Gero-nym 29° 3; S. yeronyme 118° 11.
- Jerusalém: w yerufalemye LXIV 2, LXVII 30; polozyly yerufalem LXXVIII 1; okolo yerulalema LXXVIII 3; w geruzalemye CI 22 atd.
- Jerusalemóv: ku pokogy yeruzalemowu CXXI 6; w den yerufalemow CXXXVI 7. jerusalemský: zdy yeruzalemíke L 20, 140° 29; dobre yerufalemíke CXXVII 5.
- jeskyně, spelunca: w gefkyny fwey IX 30; puteus: any nut gefkynye na mye vît fwich LXVIII 16.
- jesle, praesepe: wu geflech 111^b 24
- Jesse: nad owczemy otcze yelle 25^b 4.
- ješče, adhuc: A gelicze malitko XXXVI 10; gelczie zpowyedagy le gemv XLI 6, 12, XLII 5; zyw bude gellcze XLVIII 10; aby
- myleyfly byl geffcze LXXVI 8 atd. ješčer, draco: potlaczyff geffczera XC 18; Geffczer ten CIII 26; geffczerowe CXLVIII 7, 142 40.
- ješčerový, draconis: zamutyl fy hlawy ge-ficzerowe LXXIII 18; zlamal fy hlawy geficzerowe LXXIII 14; gied geficzerowy (aspidum) CXXXIX 4; Zlucz geficzerowa (draconum) 113• 27.
- ješitenstvie, vanitas: w geflytenstwy w temze LXI 10.
- ješitnost, vanitas: geffytnost IV 8; Nenawydyel fy chowagyczych geflytnoft XXX 7; wffyczka geflytnoft XXXVIII 6; na geflyt-noft XXXIX 5 atd.; vanum: Geflytnoft mluwyly fu XI 3; newzal w geflytnoft duffe fwey XXIII4; Geffytnoft mluwyly fu XI3 atd.
- ješitný, inanis: myllyly fu geflytne II 1; od neprzatel geflytnych VII 5; nakrmyl dufly geflytno geft V 10, 182° 26; geflytna po-mocz LIX 13; geflytny fynowe LXI 10 atd.; vanitatis: Nefedyel fem zborem geffytnym XXV 4; mluwyly ſu geſſytne (vanitates) XXXVII 13 atd. — ješitně, vane: geſſytnye fye muty XXXVIII 12; geffytnye vítawyl LXXXVIII 48.
- jetie, captivitas: kdyz odwraty holpodin getye olady fwey XIII 7; gyetye fyon CXXV 1; captio: getye pochwat geho XXXIV 8; nedal nas w gietye zubow CXXIII 6; elevatio: getye ruku mv CXL 2.
- jezero, lacus: Iezero otewrziel VII 16; fe fchodyczymy w gezero XXVII 1; od fchozygyczych w gezero XXIX 4; w gezero LXXXVII 5 atd.; stagna: Polozil puliczy w gezera wodna CVI 35; obratyl opoku w gezera wodna CXIII 8.
- Jezus, Jesu: w boha ihū crifta 64b 37; w yezuffy mem 111^b 26; tyelefenítwye yezu krifta 90^b 7, 8; yelus kriftus 90^b 12 atd.
- jež, herinacius: vtoczyficze gezom CIII 18. jho, jugum: gho gych II 3. Jidáš: yako gidall 88° 13, 15.

- jiesti, manducare: Gedly fu XXI 30; aby gedly mafo me XXVI 2; Czy budu gyefty XLIX 18; chleb nebefky gedl człowyek LXXVII 25 atd.; edere: genz gedyelle chleb XL 10, 138° 33; f tyem negedyech C 5; abi gedh 135° 13; comedere: gedla ge LXXVII 45; zapomanul fem gyefty CI 5, 124^b 24, 25; geduczieho fieno CV 20 atd.
- jieti, capere: gyely duffy mu LVIII 4; yal fy wyczenttwyc LXVII 19; nynyc yal fem LXXVI11; tenere: yala gye pycha LXXII 6; captivus: gyz gfety wedły ny CXXXVI 8; za yate 120° 25.
- jiezva, cicatrix: zaprtyly fu fye gyezwy XXXVII 6, 123° 4, 137° 35.
- jíi, limus: Ultrnul fem w gylu hlubokem LXVIII 3.
- Jiljí, Aegidius: ſ. Gylgie 9 2; S. gylgie 118 . 2
- jinak: spalen ginak byty nemoze 91° 6.
- jínie, pruina: moríku yahodu gynyem LXXVII 47; yako mlha malcha w gyny CXVIII 83; rosfy a gynye 114^a 16.
- jinoše, adolescentulus: Tv benyamyn, gynoffe LXVII 28.
- jiný, alius: Gyna gelt oloba otczowa, gyna lynowa, gyna ducha swatcho 89^b 33, 34; anyt geft gyny 109^b 5; nenye gyneho 113^b 6; nikte gyny 133^b 35; nytcze gyneho 139^b 25, 26 atd.; alter: k lydu gynemu CIV 13; przigmy gyny CVIII 8; alienus: boh gyny 112 37.
- Jiří, Georgius: s. gyrzı 4^a 24; S. gırzıe 117^a 16.
- jíti, ire: aby flly do myefta CVI 7; Gducze gdyechu CXXV 6; chtye gyty 45^b 2; ve-nire: gde den geho XXXVI 13; tot gdu XXXIX 8; ze gde, nebo gde XCV 13 atd.; ambulare: flly po fuchu 110^b 81; vadens: duch gda LXXVII 39.
- jitřně, matutinum: k gytrzny XXIX 6; w gy-trznye XLVIII 15; w gytríny LXII 7, LXXII 14, 141° 19.
- jitřní, matutinus: wyffczye gytrznye LXIV 9, 141^a 18; od straze gytrzinye CXXIX 6, 125 36, 129 9.
- jitro, matutinum: Z gytra C 8; na kazde gytro 20° 6; mane: od gytra 108° 32, 36, 142° 28, 82; az do gytra 108° 34, 142° 30, již, nunc: Sezrzi, ze giz fpym 183° 27; kde geft giz radoft ma 189° 36; jam: ale nynye
- gyz geft 64^b 25.
- jmě, jméno, meno, nomen: gmye twe V 12; pro gmye fwe XXII 3; chwalu wzdam gmenu VII 18; zpyewagy gmenu twemu IX 3; zpomanu gmen XV 4; we ygmenu boha XIX 6; Pro gmeno twe XXIV 11; w menu twem LIII 3, LXII 5.
- jmieti, míti, habere: any mage XXXVII 15; leta na myfly fem gr:yel LXXVI 6; gyz za nycz magy LXXXIX 5; gefto gmyel CIV 42; Ulta magy, oczzy magy CXIII 18 atd a madXii iniati wir and Xii 13 atd. — naději jmieti viz naděje. Jonadab: yonatowy (m. yonadabowy) lynowe
- 55* 29, 30.
- Jonathas : yonathas, fyn fauluow 15^b 19, 55^a 8. Jordan: yordan obratyl fie zafye CXIII 3.
- jordanský, Jordanis: ſ zemye yordanske XLI 7.

- Josef: przywodyff yofefa LXXIX 2; Swyedeczstwye w yozefowy LXXX 6; prodan gest yoleff CIV 17 atd.
- Jozefóv, Joseph: wykupyl fyny yakubowy y yozeffowy LXXVI 16.
- Josefový: odpudyl ítan yozeffowy LXXVII 67.
- Juda: Symonyffe a Iudy 10° 29; dczery yudy XLVII 12; luda, kral moy LIX 9; luda kral CVII 9.
- Judin, Juda: myefta yudiny LXVIII 36; po-kolenye yudyno LXXVII 68; dczery yudyny XCVÍ 8.
- judský, Juda: Knyezata yudíka LXVII 28.
- Juliána : yulyany dyewky 2° 16, 17 ; S. íulíana 118• 42.
- k, ke, ku, ad: wzmluwy k nym II 5; ke mnye II 7; k hofpodynu III 5; k nyemu IV 4; ku prolyty krwe XIII 3; przyklon vcho ke mnye XVI 6; ku plenu XVI 12; ku obranye XXI 20; ku powyesty XLVIII 5 atd.; erga: procz k nemu przikladalf frdcze 1339 15.
- Kades: zamuty puffczy cades XXVIII 8
- kadidlo, incensum: yako kady(d)lo CXL 2.
- kak, kako, quam: kak prześwietla gest 184° ak, kako, quam: kak przelwietla gelt 134 19; kako dywne geft gmye twe VIII 2, 10; kako przielwyetla geft XXII 5; Kako we-lyka mnohoft XXX 20; kako hrozny fu LXV 3 atd.; quomodo: kako dyete duffy mey X 2; kako buoh wye LXXII 11; Kako vczynyeny gfu LXXII 19 atd.; quoniam: kako scykozyw ceft XYVII 9, kako mosł kako rozkozny geft XXXIII 9; kako mnoho (quanta) LXV 16, LXXVII 5; kako dluho (quam diu) XII 2
- Kalixt: Calyxta 10^a 15.
- kam, kamo, quo: kam pobyehnv CXXXVIII 7; kam fie vteku 136^b 9; Kamo poydu CXXXVIII 7.
- Kamóv, Cham: w zemy kamowye CIV 23, 27, CV 22.
- Cham: w stanyech kamskych kamský, LXXVII 51.
- kámen, lapis: Zadanyeyffy nad kamen drahy XVIII 11; korona í kamene drahe^o XX 4; neobrazyl o kamen nohy XC 12; kamen vczynen geft CXVII 22; yako kamen 110-20, 110^b 18; silex: dlatem writi na kameny 189 17.
- kamenie, lapides: flybily fye kamenye CI 15, 125* 10.
- Kanán: bydliczy w kanaan 110^b 15.
- kanánský: tobye dam zemy kanaaníku CIV 11; ritynam kanaanskym CV 38; kralow-stwye kanaanska CXXXIV 11, CXXXV 20.
- kanec, aper: Zkazyl gy kanecz LXXIX 14. kantiky: cantiki 108° 25. kapati, stillare: kropie kapagyczy na zemy
- LXXI 6.
- kasia, casia: Myrra a flzy a kafya XLIV 9. Kateřina: S. Katerzyny 11• 26; S. katerzyno 118• 40.
- káti sě, poenitere: kaal fe CV 45; nebudu fe katy CIX 4; Za kagıczıe 120° 14; ku pokanye kagíczieho 125° 10; nekagiczieho 139• 59.
- kázanie, praeceptum: kaze kazany geho II 6; witan w kazany VII 8; kazanye hofpody-nowo fwyetle XVIII 9 atd.; mandatum:

kazanye geho dobywaly LXXVII 7; kazanye meho nebudu strzieczy LXXXVIII 32; pomnye kazanye geho CII 18; Wyerne kazanye CX 8 atd.; sermo : zawrhls kazanye me XLIX 17; praedicatio: Abych zwyestowal kazanye twa LXXII 28.

- kázaný, compositus: Dczery gich kazane CXLIII 12.
- kázati, praedicare: kaze kazany geho II 6; kazaly glu lıdu 33° 10; knyezye kazy lydu 38° 11; kazati lıdem 60° 2; erudire: gehoz ty kazeff XCIII 13; facere: Holpodyn potopu bydlyty kazal XXVIII 10; zhnyty kazal fy duffy geho XXXVIII 12; zbydlyty kaze LXVII 7 atd.; mandare: on kazal XXXII 9; kazal hofpodyn myloft fwu XLI9; Kaz fyle twey LXVII 29; kazal oblakom LXXVII 23 atd.; jubere : giez fi fnyeti kazal 130^b 36, 42; kazal gye 130^b 37, 38; ale kaz 131^a 3.
- kázeň, disciplina: Pochwatnyete kazen II 12; A kazen twa polepffyla mne XVII 36; kazen twu mye nauczy XVII 36; nenawydyel fy kazny XLIX 17; kazny vcz mye CXVIII 66.
- kazovati, mandare: kazugesi spaseny yakobowy XLIII 5; dawid zydom kazuge 64* 29, 30,
- každý, singulus: przyel kazdu nocz VI 7, 122° 2, 132° 18; na kazdy den XLI 11; na kazde gytro 20^b 5; quisque: kazdy 89^b 25, 90^a 25, 91^a 5; unusquisque: kazdy gych XI 3; ty wratylf kazdemv LXI 13; quotidie: na kazdy den XLI 4, 138^b 15, 139[•] 4, 38; dne kazdeho LXVII 20.
- kde, kdež, kdežto, ubi: kdez nebiesse strachu XIII 5, LII 6; kde geft buoh XLI 4; kde geft buoh twoy XLI 11; kdez bydlyl LXXVII 60; kdez by flozyla ptaczatka LXXXIII 4; kdezto pokufyly mne XCIV 9; kdezto 140° 8 atd.; ubinam: kdez fu 113° 6.
- kdy, když, quando: any kdy przemlkny XXVII 1; kdy wzezrzyli XXXIV 17; kdy vmrze XL 6; kdyz przydeli C 2; kdyz vtyeliyli mye CXVIII 82 atd.; si: Kdy ale odítupye LXXXVIII 31; Kdyz vzrzyeffe XLIX 18; kdyz tak zywo geft 109*7; cum: Kdyz rozhorzy fe II 13; Kdyz wzwolach IV 2; kdyz bude wlafty IX 31 atd.; dum: Kdyz nenye VII 3; Kdyz zpycha IX 23; kdyz przytrhne IX 30 atd.; postquam: kdyź fedete CXXVI 2. - kdyžto: kdizto przideff 136b 11. -- kdyžkolvěk : Kdizkolwye(k) wchodil 27•1; kdizkolwyek gey trapyl 52•2; kdızkolwyek îmylili by fye 64° 30; Kdyz-kolwyek fwytyezyl 83° 13.
- klam, subsannatio: w klam a w pofmyewanve XLIII 14.
- klaněti sě, adorare: Klanyegi fe 123^b 13. Klára: S. klaro 118^a 11.
- klásti, ponere: dyel fwoy kladieffe XLIX 18; Genz kladels oblak CIII 3; kladucze rucze na dawida 27° 36; concinnare: neprawdu rucze walle kladata (sic) LVII 3.
- klécěti, claudicare: kleczeli fu ot ftezek fwych XVII 46.
- klečeti, niti: kleczye na kolenu 103° 21.
- Kletus, Anacletus: Cleta papeze 4^a 27; S. klete 117^b 11.
  - Sbirka pramenův, Skupina I., serie 1.

- kléti, maledicere: klnucze geho zahynu XXXVI 22; neprzyetel klel mye LIV 13; frdczem fwym klnyechu LXI 5; Klel fy 111° 6.
- kletva, maledictio: Gehoz kletwy víta plna gfv IX 28; Gichz víta kletwy plna gfu XIII 3; mylowal kletwu CVIII 18; oblekl fye w kletwu CVIII 18.
- Kliment, Clemens: Clymenta 11- 24; S. klymente 117° 8.
- kmen, vitis: Zena twa yako kmen CXXVII 3. kmef, senex: kmety geho vczyl CIV 22; kmete ſ mladſſymy CXLVIII 12, 143• 10.
- kmetstvie: az do kmetstwye (usque in senectam) LXX 18.
- kněz, sacerdos: ty fy knyez CIX 4. kněžie, sacerdotes: Knyessie gich letyely LXXVII 64; mezy knyezy geho XCVIII 6; Knyezye twa CXXXI9; wffieczkna knyezie 119" 1 atd.
- kněžstvo, principatus: knyestvo CXXXVIII
- knieže, princeps: knyzata seffy II 2; Otewrzete wrata, knyezata walle XXIII 7, 9; vítawyíl ge knyzatmy XLIV 17; Knyezata lydíka febrala íu fye XLVI 10; Prziedeffla knyezata LXVII 26 atd.
- kniežecí, principum: odgyma duch knyezeczy LXXV 13.
- knieżecký, principum: zamyecze rady knye-zeczke XXXII 10.
- kniha, liber: Na hlawye knyh plano geft XXXIX 8; fhlazeny budu z knyh zywych LXVIII 29; w knyze twey CXXXVIII 16; w zydowskych knyhach 55° 28; w prwich knyhach 109• 34; aby plany bili w knihach 189 15.
- kobika, locusta: da víyle gych kobicze LXXVII 46; przifila kobika CIV 34; yako koblka CVIII 23.
- kochati šě, delectare: Kochay fye w hofpo-dynu XXXVI 4; kochaite fye LXVII 4; kochal fem LXXVI 4; kochaly smy fye
- LXXXIX 14; kochal fem fye CXVIII 14. koleno, genu: Kolenye mogy znemocznyle gfta CVIII 24; kleczye na kolenu 103° 21. koliko, quantus: Kolyko fy pokazal zamut-
- kow LXX 20.; quot: Kolyko geft dny CXVIII 84.
- kolikrát, quoties: Kolykrat obtrpczyly fu geho LXXVII 40.
- Kolman: S. Collmanna 10^e 14.
- kolo, rota: hlas hromu w kolu LXXVI 19; yako kolo LXXXII 14.
- Kolumbán: S. kolumbane 118º 18.
- kóň, kuoň, equus: ony na konyech XIX 8; yako kon XXXI 9; Lítywy kon XXXII 17; wíyedaly na konye LXXV 7; kuon a wífyedagyczieho geho 110° 8 atd.
- konati, facere: to wffy moczi konal 127^b 17.
- koňóv, equi: w fyle konyowye CXLVI 10. konec, finis: zhynuly meczem na konczie IX 7; az do konczie zemye XLV 10; zruffy tye do konczye LI 7; do koncze LXXIII 3, 10; nenye koncze CXLIV 8.
- konečně, in finem: vtrpenye chudeho nezhyne konecznye IX 19.
- kopati, fodere: Kopaly przyed oblyczegem LVI 7.

kopie, hasta: blyfkanye kopye tweho 111•38. kopúćí: nad tele nowe, rohy wypuliczigyczie a kopuczie (ungulas) LXVIII 32.

- kór, kuor, chorus: w kuorze CXLIX 8, 143* 25, 143* 9, 10; w korze CL 4; apolitol(l)ky kuor 115* 34.
- Kore, Chore: fynom chore 22b 34; zalm vczynil koree 44^b 28; chore 58^b 33, 101^b 22; koree vtyefil 65* 18; fynowe choree 66* 25, 26; kore 68^b 1.

- kořen, radix: korzen twoy LI 7. Kornelius: S. kornely 11^{7b} 13. kořenie, radices: rozladyl fy korzenye gegye LXXIX 10.
- korona, koruna, corona: polozyl fy na hla-wie geho koronu XX 4; Pozehnall koronye LXIV 12; Pozehna(II) korunye 141° 29.
- koronovaný, coronatus: Cztyrz koronowaních 11• 9.
- koronovati, korunovati, coronare: dobru woly twu koronoval fy ny V 13, 132° 40; czty koronoval fy geho VIII 6; korunvgie tve CII 4.
- Koróv, Choruóv: fyn choruow 38° 21.
- Kosma: Kozmy a damyana 9° 28; S. kozma 118• 1.
- kost, os: zamuceny fu kofty me VI 3; wffyczky kofty XXI 15, 18; kofty me zamuczeny glu XXX 11; oftaraly fe kofty me XXXI 3 atd.
- kostel, ecclesia: U tebe chwala ma w koftele welykem XXI 26; w koftelech wzblahagy tobye XXV 12; w koftele XXI 26, 99^b 4; Proffmy za czerkew a koftel fwati 119•42.
- kostelní, ecclesiae: Za porzad koltelnye 119 18.
- košík, cophinus: w koffyku LXXX 7.
- kotúč, orbis: Profwyetyly blyfkotyny twe kotuczy zemfkemv LXXVI 19.
- kovati, fabricare: Na chrzbetye kowaly fu CXXVIII 3.
- kozel, hircus: z stad twych kozluow XLIX 9; przynefu kozly LXV 15; kozly 112^b 3.
- kozlový, hircorum: krew kozlowu budu pyty XLIX 18.
- kóže, kuože, pellis: yako kozzy CIII 2; za-mutye kuoze 111°21; kozy a mallem opal fy mye 134• 31; Kozy mey przi(f)chli kofti 139 5.
- kraj, finis: w kragich neprzatel VII 7; w krage okrzle zemskeho XVIII 5; w kragich neprzatel VII 7; na krage zemfke XLVII 11; wffyczkny kragy zemffczy XCIV 4 atd.; terminus: kragy zemſſczy XCVII 3. krajina, finis: obraty ſye k hoſpodynu wſſe-
- czky kragyny zemzke XXI 28; bude wlasty kragynamy zemſkymy LVIII 14; Od kragyn zemíkych LX 3; nadyege wliech kragyn zemíkych LXIV 6; boyte íye wlie kragyny LXVI 3 atd.
- král, rex: Przyftupyly kraly II2; poftawen fem kral II 6; kralowe vrozumyeyte II 10; kraly moy V 3; spalenye krale geho XVII 51 atd. králík, aspis: Na kralikowy budefs chodyty
- XC 13.
- kralikový, aspidis, aspidum: ged hadowy kralykowy pode rty gich XIII 3; yako kralykowye hluchey LVII 5.
- králóv, králový, regis: w írdcze neprzatel kralowych XLIV 6; dczery kralowe XLIV

10; dcery kralowy XLIV 14; w chram kralow XLIV 16; nad dny kralowy LX 7 atd.

- kralovati, regnare: Holpodyn kralowal IX 37; kraluy XLIV 5; Kralowal buoh XLVI 9; Holpodyn kralowal XCII 1; boh kralowal XCV 10 atd.
- královna, regina: Gunhuty kralowny 9° 10; Stala kralowna XLIV 10.
- královstvie, regnum: hoľpodynowo geft kra-lowítwye XXI 29; prut kralowítwye tweho XLIV 7; Kralowftwye zemfka LXVII 38; w kralowftwie LXXVIII 6 atd.; regio: w kralowftwy zywych CXIV 9, 128-80, 38; w fwietlem kralowstwie 130^b 36, 37.
- královstvo, králevstvo, regnum: naklonyena fu kralowstwa XLV 7; poswyeczen w kralewítwo 16^b 23; kralewítwo nebefke 18^e 27.
- krása, decor: welyku krafu wlozyl fy nan XX 6; mylowal lem krafu XXV 8; poyczyl fy krafe mey fyly XXIX 8 atd.; pulchri-tudo: krafu twu XLIV 5; krafa polna XLIX 11; podal kralu gich w rucze neprzatelike LXXVII 61; krala przyed nym XCV 6; speciosum: kraly puliczowe LXIV 13, 141• 31.
- krásný, speciosus: Kraíny twarzy XLIV 3; decorus: kraíne chwalenye CXLVI 1.
- krátký, brevis: w kratcze II 13; czyflem kratkím CIV 12; na kratcze zyw geft 136^b 17, 18; kratczi dny 36^b 29; fkona fye kratcze 140-2; paucus: Budte dnee kratczy CVIII 8.
- křest, baptismus: druhe (znamenye) krzeft 84^b 24; Skrze ſwati krzeſt 118^b 80.
- křesťanský, catholicus: krzieltaníku wyeru 89^b 24; Uyera krzieltaníka 89^b 28; krzieftanskym zakonem 90° 28; Ta geft wyera krzeftaníka 91°4; christianus: krzieftaníku prawdu 90°26; lidu krzeftaníkeho 119°9; Za lid krzeftanfki 119° 29.
- křesťanstvo: znamenawa krzeftanítwo 40° 12; krzestanstwo twe 144^b 36, 37.
- krev, sanguis: wzhłedaw krwe gich IX 13;
  ku prolyty krwie XIII 3; w krwi mey XXIX 10; czyly krew budu pyty XLIX 13; we krwy hrzyefinykowye LVII 11 atd.
  krevník: Wyproft mye z krewnykow (de sanguinibus) L 16, 124* 24, 140* 16; zacht 120
- byta gest zemye w krewnycziech (in san-guinibus) CV 38.
- krevný, sanguinum: od muzow krewnych LVIII 8.
- křičenie, vociferatio: zpyewayte gemu w krziczeny XXXII 3.
- křídlo, ala: Pod styenem krzydlu twu XVI8; v przykryty krzydlu twu XXXV8; w ftyeny krzydlu twu LV 2; zaflonyen budu oponv krzydloma twyma LX 5; w oponye krzydlu twu LXII 8, 141^b 2; Zproftrzel krzydle 112• 34.
- křiesiti, suscitare: Krzyelfye od zemye CXII7. Krisogon: kryzogona 11º 25.
- Kristin: Swateho Cryftyna s fwu bratrzi 11* 13; S. kriftyne 118⁶ 4.
- Kristina: Cryftiny 7* 25; S. Kriftyno 118* 4. Kristus: Kriftus 22* 37; kryfte 116* 7; yezu-
- krifta 90° 8; yelus kriftus 90° 12; kryftus 90^b 25, 33 atd.
- Krišpin: Kryfpyna 10* 26.
- Krišpinian: krifpynyana 10°26.

křivota, falsa: mluwyly fu krzywotu LVII 4.

- křivý, falsus: na zablítwye krzywe XXXIX 5; pravus: narod krzywy LXXVII 8; w luczificze krzywe LXXVII 57; frdcze krziwe C 4; Pokolenye krzywe 112° 12.
- kříž, crux: nalezenye f. krzíze 5* 4; Powyffenye f. krzyze 9 15; na krzyzy pnyel 29b 4; Skrze swati krziz 118b 31 atd.
- krmě, esca: zzeru ofadu mu yako krmy chlebowu XIII 4, LII 5; yako owcze krmyech XLIII 12; daly w krmy zlucz LXVIII 21 atd.; cibus: vczynyl fy krmy LXIV 10, 141• 24;
- cibaria: krmye pollal gym LXXVII 25. krmiti, pascere: krmen budeff XXXVI 3; cibare: krmyl ge LXXX 17.
- kromě, praeter: kto buoh kromye boha na-ffeho XVII 32; kromye mne 113^b 6; kromye toho 60^b 3; extra: gyny kromye tebe 109 5.
- krópě, stillicidium: w kropiegich geho zraduge fye LXIV 11, 141* 27; yako kropie kapagyczy LXXI 6; stilla: yako kropie 112 3.
- krotký, mitis: vczyty bude krotke XXIV 9, 135 10.
- krstíti sě: kazem swym dyetem sye krstyty 100 22
- křščenie: krzílczeny bozye 1° 7; Ochtab krzíczeny bozieho 1° 14.
- křtitel, Baptista: Iana krztytele 6* 25; S. yene krzftiteli 117• 21.
- krúpy, grando: krupy XVII 13, 14; zbyl krupamy wynnycze LXXVII 47; dal krupam fkot gich LXXVII 48; krupy CIV 32, CXLVIII 8, 143• 1.
- krvavnik: Nezhromazdym zborczow gich
  od krwawnykow (de sanguinibus) XV 4; f muzmy krwawnyky (sanguinum) XXV 9.
- krvavný, sang CXXXVIII 19. sanguinum: mvzie krwawny
- krvavý, sanguinum: Muze krwaweho V 7, 182 17.
- krystal, crystallum: Puffczie kryftal fwoy ČXLVII 17.
- krýti, tegere: krygeff horzeynye CIII 3; abscondere: Prozz obliczey krigelf 186° 33. kterak: kterak narodyty fye ma 22° 36; kterak ma fchowaty 84° 21.
- který, kterýž, qui: Ktery gest to kral XXIII
- 8, 10; Ktery geft czlowiek XXIV 12; Ktery vzytek moy XXIX 10; Ktery geft czlowyek XXXIII 13; kterzyt podle mne byechu XXXVII 12; kterzy ztazowachu XXXVII 13; ktere gest czekanye XXXVIII 8 atd.; aliquis: wyprawy ktery LXXXVII 12 atd.
- kterýžkoli, quicunque: kterezkoly vczynyl gly LXXXV 9; W kteryzkoly den CXXXVII'S; 129^b 28; z ktereyzkolı zaloftı 121^{*} 23; kteriz-kolı den 124^b 19 atd. — kterýžkolvěk, quicunque: W kterzizkolwyek den LV 10.
- kto, co, quis, quid: czo rozplozeny glu III 2; y czo mylugete IV 3; kto pokaze IV 6; kto fpowyeda fie VI 6; czo ge człowyek VIII 5 atd.; qui: kto wykupie VII 3; ale kto miluge X 6; nenye, kto by czynyl XIII 1, 3 atd. - ktokoli, quicumque: czokoly vczyny I 3. — ktožkolvěk, quicum-que: Ktozkolwyek chcze 89° 22; Kohozkolwyek davíd namluwal 36° 32.

- Kunhuta, Kunigunda: S. Gunhuty kralowny 9º 10.
- kúsanie, morsus: flepczu ge kuffanym 112^b39. kvasiti, epulare: prawy kwafte LXVII 4.
- kvasnice, faex: kwaſnycze gegſe neyſu wy-praznyeny LXXIV 9. květ, flos: kwyet polny CII 15; yako kwiet
- 186* 20.
- Květoň, Florianus: S. kwietony 117^b 19. kvielenie, planctus: Obratyl fy kwylenye me
- XXIX 12 kvieleti, lugere: yako kwyeleczy XXXIV 14;
- lamentare: dyewky gich neglu kwyeleny LXXVII 63.
- kyj, baculus: kyg twoy XXII 4, 184 14.
- kývati, annuere: kywagy oczyma XXXIV 19.
- laoný: esuriens: dawa krmy lacznym CXLV 7, 130^a 13; Laczne nakrmyl 115^a 37, 130^a 24; famelicus: laczny nakrmyeny gfu 109^b 16; esurire: byly laczny XXXIII 11; Acz laczen budu XLIX 12.
- lakomstvie, avaritia: w lakomftwye CXVIII 36; fhrzeffila lakomftwyem 128^b 21.
- lámati, confringere: kdyz lamagy fye kofty me XLI 11, 139• 1.
- Lampert, Lambertus: Lamperta 9º 18; S. lamparte 117º 31.
- lánie, increpatio: Od lanye tweho XVII 16, LXXV 7; vîtal fem w lany XXXVIII 12; od lanye oblyczege tweho LXXIX 17; Od lanye zabyehnv CIII 7; lanye w lydech CXLIX 7, 143• 34 atd.
- láti, arguere: ne w ridany twem lay my VI 2, XXXVII 2, 121 24, 122 33, 192 1, 187 23; Increpare: nad to az do noczy laly my ledwye me XV 7; Lay zwierzatom LXVIII 31; Lal fy pyfinym CXVIII 21.
  Lazar: Genz fy lazarze wzkrziefhi 134• 14.
  Iazuka, reptile: wffye lazuky LXVIII 35; lazuky tamo CIII 25.
- led, glacies: led CXLVIII 8, 143• 1; led a Invehowe 114. 19.
- leden, Ianuarius: Ledeⁿ 1• 1.
- ledvie, renes: zpytuge ledwye VII 10, 183°22; zzy ledwye me XXV 2; laly my ledwye me XV 7; ledwye me zmyenyly fu fye I.XXII 21; vwazal fy fye w ledwie CXXXVIII 13; lumbi: ledwie naplnyeny fu luzenym XXXVII 8, 123° 9, 137° 40; posteriora: uderzyel neprzately w ledwye LXXVII 66. lékař, medicus: lekarzy wzkrzyeffye LXXXVII
- 11. lepší, melior: Lepífy geít malo XXXVI 16; lepífy geít myloft LXII 4, 141^b 10; lepífi
- gest den LXXXIII 11. les, silva: Iako w lefye drzewnem LXXIII 5; kanecz z lefa LXXIX 14; fzeha lef LXXXII 15; na puftem lefye 18^b 12.
- lesný, silvarum: zwyerzata leína XLIX 10, CIII 11, 20; drzywye lefne XCV 12; silvae: na polech lefnych CXXXI 6.
- 1est, dolus: horzkofty a lfty vfta plna gfv IX 28; neczynyl lfty XIV 3; na lfty XXIII 4; any geft w duchu geho left XXXI 2; at nemluwyta lfty XXXIII 14 atd.
- létanie: wznuczuge k letany (ad volandum) 112• 32.
- letanie: letanya 117-1; rziekay letanij 126-28.

- letěti, cadere: letye pod nohy me XVII 39; y letyely XIX 9; letyely fu XXVI 2, 135^b 15; Tv fu letyely XXXV 13; Kdyz letye XXXVI 24 atd.; volare: y letyel, lettel XVII 11; Od fiypa letyeczieho XC 6; corruere: gyz letye CXLIV 14.
- Leth: w myestye leth 46° 36.
- Iéto, aestas: leto LXXIII 17, 114* 14; annus: leta ma XXX 11; leta geho LX 7; Pozehnali koronye leta LXIV 12, 141* 29; leta wyeczna na myfly fem gmyel LXXVI6; leta gych LXXVII 33 atd.
- lev, leo: yako lew VII 3, IX 30, XVI 12, XXI 14; ode lwuow XXXIV 17; potlaczyff lwa XC 13 atd.
- Lev, Leo: Lwa papeze 4* 12, 6* 29; S. lwe 118* 9.
- Levin, Levi: dom lewyn CXXXIV 20.
- lež, mendacium: hledate lze IV 3; mluwye lez V 7, 132* 16; z mrzkosty a lzy zwiestowany budu LVIII 13.
- 1háti, mentiri: yazykem íwím lhaly íu gemu LXXVII 36; kralem lhaly 19^a 27.
- 1hář, mendax: czlowiek lharz CXV 11.
- li: to ly (haeccine) 112° 14; fy li obkliczena 145° 5.
- Liban, Libanus: nadzdwyhnu nad lybana plod LXXI 16.
- Jibánský: zlame czedry lybaníke XXVIII 5; yako telecz lybaníky XXVIII 6; nad czedry lybaníke XXXVI 85; czedr lybaníky XCI 13; czedry lybanífczy CIII 16.
- libo, utinam: Lybo byly opraweny CXVIII 5; lybo by fmyflely 113° 14; libo bich ztrawena bila 189° 36.
- libost, benignitas: nad lyboft LI 5.
- libý, placitus: czozz tobie libo geft 121° 14; czoz geft tobie libo 127° 16.
- líce, maxilla: lyczy gych ftychneff XXXI 9, 122°13; facies: obkliczmi licze geho 131°34.
- lid, ſud, populus: lyde myſlyly ſu geſſytne II 1; Nezbogym ſe tyſycze lydu III 7; na lyd twoy pozehnanye III 9; hoſpodyn ſudy lyd (populos) VII 9; w ludech CVII 4 atd.; homines: ze ty lyde gſu IX 21; Lydy a ſkuot ſpaſyſſ XXXV 7; lydem ſu myly LII 6; wzal ſy dary na lydech LXVII 19 atd.
- lidský, hominum: Synowe lydffczy IV 3; tyczeta fynow lydfkich X 5; zmnozyls fyny lydfke XI 9 atd.; populi: Od protywenftwye lydfkeho XVII 44; fbor lydfky LXI 9; populorum: Knyczata lydfka XLVI 10; v pyfmye lydfkem LXXXVI 6; Uftawil meze lydfke 112° 24; plebis: we fboru lydfkem CVI 32; gentium: dal gym dyedynu lydfku CX 7; Obrazowe lydffczy CXXXIV 15.
- lichevník, foenerator: Zpytay lychewnyk CVIII 11.
- lichva, usura: genz zbozye fweho nedal na lychwu XIV 5; nezhynula lychwa LIV 12; Z lychwy LXXI 14.
- Linus: S. lyne 117 10.
- Linhart, Leonardus: S. Lynhartha 11^a 7; S. lynharte 118^a 24.
- lisí, vulpium: czefty lyffy budu LXII 11; 41°28.
  list. folium: lyft geho nefplyne I 3; Proty liftu 136° 85.
- listopad, November: lyftopad 11* 1.
- lišiti: twey myloft liffe mye 122° 26.

- lítost, misericordia: Rozpomen fe lytofty twych XXIV 6, 135° 21; miseratio: podle mnoftwye lytofty L 3, LXVIII 17, 128° 26, 140° 22; w htoftyech CII 4; lytofty geho CXLIV 9.
- lítostivý, propitius: lytoftywy bud(e) LXXVII
  38; ty íy lytoftiw bil gym XCVIII 8; lytoftyw bude zemy 113^b 23; zadali litoftywymy profbamy 144^b 21. lítostivě, benigne: Lytoftywye vczyn L 20, 124^a 35, 140^b 27.
  lkánie: Obkliczili íu mye lkanye ímrti 131^a 29,
- 131^b 1, 18, 33, 38. 10dí, navis: ztepels lodye XLVII 8; lodye
- budu mygety CIII 26; w lodech CVI 23.
- 16j, adeps: Iako loyem napin fye duffe LXII 6, 141^b 15.
- loket, brachium: Setrzy loket IX 36; polozyl lokty ma XVII 35; loktowe hrzyeffnych XXXVI 17; loket gych nefpafyl gych XLIII 4; loket twoy XLIII 4 atd.
- 16no, sinus: w lono me fe nawraty XXXIV 13; w lono gych nawrat LXXVIII 12; w lonu mem LXXXVIII 51; v mem lonye 139^b 27.
- los, sors: o rucho metaly lofy XXI 19; w ruku twu wraze lofy me XXX 16; loffy rozdyelil gym zemy LXXVII 54.
- los, onager: czekaty budu loffowe CIII 11.
- Lot: v pomocz fynom lottowym LXXXII 9.
- lovcový, venantium: z ofydl lowczowych XC 3; z ofydla lowczoweho CXXIII 7.
- lože, cubile: na lozech walfych IV 5; na lozy XXXV 5; w lozech fwych CXLIX 5, 143° 30; lectus: zmygy loze me VI 7, 122° 2, 132° 18; na loze XL 4, 188° 13; wzendu w loze CXXXI 3; lectulum: vſteli loze me 139° 33; uterus: z loze XXI 11; od loze fweho LVII 4; z lozye przied dennyczy CIX 3; z loze materze CXXXVIII 18; nemrzkowal fy dyewczieho loze 116° 11; venter: z lozye LXX 6.
- Istivý, dolosus: Muze lítyveho V 7; rty lítywe XI 3; Roztrhay rty lítywe XI 4; we rtu lítywu XVI 1; rtowe lítywy XXXII 19 atd.; fallax: Lítywy kon XXX 17. — Istivě, dolose: lítywye czynyechv V 11, XIII 3; lítywye czinyl XXXV 3.
- Lucie: Luczie panny 12° 13; S. luczie 118° 37. luciper, Lucifer: angelowe zostali po luczyperowy 71° 4.
- Iučišče, arcus: luczyficze fwe napal VII 18; napyely luczificzye X 3, XXXVI 14, LXIII4; lyczyficze mofazne XVII 35 atd.
- lučiščný, arcus (gen.): od oblyczege luczyffczneho LIX 6.
- lud v. lid.
- Ludmila: Ludmylly vmuczenye 9*17; S. Ludmylly przienefenye 11*11; S. ludmillo 118*6.
- Lukáš: Luky ewangeliste 10* 19; S. lukassi 117b 4.
- lúpež, spolium: nalezl lup(e)ze CXVIII 162.
- Iúzenie, illusio: ledwie me naplnyeny fu luzenym XXXVII 8, 128° 9, 10, 187° 41.
- Ivový, leonis, leonum: yako ficzenye lwowe XVI 12; Spas mye z vít lwowych XXI 22; z proftrzie(d)ka ficzenatkow lwowich LVI 5; trifienownyky lwowe LVII 7; z obory lwowey 110^b 37.
- lživý, mendax: lzywy fynowe LXI 10.

Madian: Uczyn yako madyanowy LXXXII

- madianský, Madian: kuoze zemye madyaníke 111 22.
- Magdalena v. Maria.
- máj: Mayg 5* 1.
- malcha(?), uter: poftawil wodv yako v malfie
- LXXVII 13; yako malcha w gyny CXVIII 83. malitký, parvulus: oftawyly fu oftatky fwe malytkym fwym XVI 14; mudroft dawage malytkym XVIII 8; Sfypowe malytkych LXIII 8; Oftrzyehage malytkych CXIV 128^b 22; rozum dawa malytkym CXVIII 130; pusillus: Zywyely malitka CIII 25. malitko, paulo: Umenffyl fy geho malytko VIII 6; pusillum : geffcze malitko XXXVI 10.
- malost, paucitas: maloft dny CI 24; 125• 33. malý, modicus: ot hory malee XLI 7; Lepfly
- geft malo prawemu XXXVI 16; paucus: od mala XVI 14; malo zeman CIV 12; malo gich CVI 39; paululum: Odítup malo 136° 52; Puft mye na malo 140° 2; paulo minus: bez mala XCIII 17, 18, CXVIII 87; paene: bez mala LXXII 2.
- Manases: moy geft manafes LIX 9, CVII 9; przied manaffem LXXIX 3; kral manaffeff 108• 28.
- manna, manna: dffczyl gym mannv LXXVII 24. manželka: swate manzelki 118° 13.
- Marcel: Swa. Marcelle 1º 17.
- Marcellin: marcellyna 6° 3; Marca a mar-cellyna 6° 19.
- Marek : marka 4* 26; Marca 6* 19; S. marka papezie 10° 8; S. marku 117° 3.
- Margareta: Margarety 7º 14; S margareto 118• 89.
- Maria, Maří: maría 117•12; blazeney marie 121° 35; matky s. Marzie 7° 7; f. marzie przigatye 8° 16; Ochtab f. marzye 8° 23; fwata marzie 128•4; fwatey marzie 128•22; pomocz swatey marziey 144b 31 atd. Mařie Magdalena: marzye magdaleny 7•23; S. marzie mahdaleno 118° 33.
- Martin: S. Martyna 11º12; S. martyne 118º15. máslo, butyrum: Maflo z howada 112^b 1.
- maso, carnis: aby gedly mafo me XXVI 2; budu gyefty maflo XLIX 13; dffczyl na nye mafo LXXVII 27; k mafu memv CI 6; Zbod mafo me CXVIII 120 atd.
- mast, unguentum : mast na hlawye CXXXII 2. Matěj: Mathyege apostola 2° 25, 9° 22; S. ma-thiegi 117° 33; S. matiegi 117° 2.
- mateřin, matris: z podítawy materzyny 90°16. máti, mater: od príy materze mey XXI 10; Z brzycha materze mey XXI 11; maty ma XXVI 10; proty fynu materze twey XLIX 20; poczala mye maty ma L 7 atd.
- matka, mater: hod Matky bozye 2*3; Zwyelto-wanye matky bozye 3*26; Nawlicziewenye matky bozie 7*3; matky s. Marzie 7*27; matky bozie 9° 9 atd.
- Mauricius: mauryczie 9º 23; S. mauriczi 117 88.
- Maurus: Swateho ma(ur)a 1* 16.
- mazati, ungere: protoz mazal tye boh XLIV8. mdloba, defectio: Mdloba vgye mye CXVIII 53; fkrze mdlobu 128* 32, 33.
- meč, gladius: mecz fwoi oprzahl VII 13; Meczz wynyely XXXVI 14; Mecz gich

- wendy w frdcze XXXVI 15; v meczy fwem XLIII 4; mecz moy nefpafy mne XLIII 7 atd.; framea: zhynuly meczem IX 7; mecz twoy XVI 13; Zproft od mecze duffy XXI 21; Proly mecz XXXIV 3.
- mečový, gladii: w rucze meczowey LXII 11; meczowie 141^b 27
- med, mel: fladffy nad med XVIII 11; z opoky medu nakrmyl gye LXXX 17; zfal med 112• 40.
- mech, saccus: rozdrzel fy myech moy XXIX 12.
- měkký, suavis: myekky geft XCIX 5; Myekky holpodyn CXLIV 9.
- Melchisedech: knyez podle rzadu melchyfedech CIX 4.
- méně, minus: malytko mene VIII 6; nycze menye 90* 42. – otcze 90* 21, 22. - menší, minor: menffy
- měřící, distributionis: w ob(v)rwy myerzicziey LXXVII 54.
- měřiti, metiri: myerzil geft zemy 111^a 15. měsiec, luna: myefiecz VIII 4; przied mye-fyeczem LXXI 5; donyz nezayde myefyecz
- LXXI 7; yako myeliecz LXXXVIII 38; Uczynyl myefiecz CIII 19 atd.
- Mesopotamie: mezopotany (m. mezopotamy) a fyryta myefta 48° 9, 10.
- mésti, scopere: metyech LXXVI 7.
- město, civitas: myelta gych IX 7; v myeltye ohrazenem XXX 22; tyelfy myelto bozie XLV 5; v myestye boha XLVII 2; myesto krale XLVII 3 atd.
- meškati, tardare: boze moy, nemelikay XXXIX 18; morari: nemelikay LXIX 6.
- mešpor, vesper: mellpor 84^b 17, 95^b 18, 96^a 16, 97^a 31, 96^b 9, 101^a 28, 104^b 14.
- metati, meci, projicere: gehoz mecze wietr I 4; mittere: o rucho me metaly lofy XXI 19. Methudius: metudye 3* 10; S. metudy 112*6.
- metla, virga: v metle LXXXVIII 33. meze, terminus: meze zemske II 8; gyz bydle
- na mezech LXIV 9; az do mez okola zemzkeho LXXI 8; Ty fy vczynyl mezye zemfke LXXII 17; Mezy polozil fy CIII 9; Uftawil meze 112° 24.
- mezek, mulus: yako kon a mezek XXXI 9, 122 11.
- mezi, inter: mezy wfiemy neprzately VI 8; mezi wlastmy IX 12, XCV 3; mezy newynymy XXV 6, LXXII 13; mezy mrtwymy LXXXVII 6 atd.; in: wzdywyl wsfe wole mezy nymy XV 3; Polla mezy nye LXXVII 45; Pollal mezy nye hnyew LXXVII 49; mezy knyezy XCVIII 6.
- mhla, caligo: mhla okolo geho XCVI 2; viz mlha.
- miera, mensura: v myerze LXXIX 6; od prawey myery imylili by fye 64- 31; mensurabiles: v myeru poltawil fy dny me XXXVIII 6.
- mierný: pomoczi myernu 121• 35.
- miesiti, miscere: pytye f placzem myesiech CI 10, 124^b 87.
- miesto, locus: v myestye pastewnem XXII 2; kto stane na myestye XXIII 3; myesto bydla XXV 8; na myeltye ffyrokem XXX 9; zhledall myelta geho XXXVI 10 atd.
- Michal: S. Mychala 9* 30; S. michale 117* 16.

- míjeti, pertransire: w obraze mygye czlowiek XXXVIII 7; lodye budu mygety CIII 26; transire: flypowe mygegy LXXVI 18; praeterire: gyz mygyechu CXXVIII 8; dnee mygegy CXLIII 4. Mikuláš: mykulaffe 12° 7; S. mykulawffy
- 118* 16.
- milosrdenstvie, misericordia: podle welykeho mylofrdenftwye L 3; Skrze (f)trzewa mylo-frdenftwye 115° 13, 144° 7.
- milosrdie, misericordia: Myluge mylofrd(1)e a fud XXXII 5; czy zadrzy mylofrdye fwe LXXVI 10; Mylofrdye a wyera vtkale fye LXXXIV 11; Mylofrdye a wyera LXXXVIII 15; Mylofrdye a fud C 1 atd.; justitia: Mylo frdye tweho nefkryl fem XXXIX 11; gratia: mylofrdye da LXXXIII 12.
- milosrdný, miserator: mylofrdny hofpodyn CX 4; misericors: mylofrdny CXI 4; mnoho mylofrdny CXLIV 8; mylofrdny hofpodyne 124b 12; oczi mylofrdne 119a 16; mylofrdne dari 121•8; o myloírdna roze 128•7.
- milost, misericordia: mylofty twey V 8; pro myloft twu VI 5; w myloft twu XII 6; Wzdyw mylofty twey XVI 7 atd.; miseratio: Rozpomen fe mylofty twych XXIV 6, 185° 1; czyn mylofti twe XXXIX 12; Przidte my mylofty CXVIII 77; gratia: rozlyta gelt myloft XLIV 3; zelus: myloft fnyedla mye LXVIII 10; Zhnyty mye vczynyla myloft CXVIII 139; dilectio: polozily nenawift za myloft CVIII 5; clementia: nawed gey podle twey milofu 127^a 14.
- milostivec, miserator: Myloftywecz CII 8, CXLIV 8.
- milostivý, misericors: myloftywy LXXVII 38, LXXXV 15; myloftywy holpodyn CII 8; mnoho myloftyw CII 8, 118° 17 atd.; mi-serator: myloftywy CXI 4; propitius: my-loftyw bud 118° 17; benignus: odpulczeny dal myloftywe 121° 19 milostivě; wzedal myloftywe 121• 19. - milostivě: wzezrzi na mye myloftywie 124^b 13; profbu myloftyuye obezrzi 127*8; myloftywie od nas odwrat 127° 10; raczil myloftíwie zahladıtı 128° 34.
- milovati, diligere: y czo mylugete geffytnoft IV 3; genz mylugy gmye twe V 12; kto myluge X 6; prawo myluye X 8; Mylowaty budu tye XVII 2 atd.; zelare: any myluy czynyczich XXXVI 1.
- milý, dilectus: myly yako fyn XXVIII 6; myly twogi LIX 6; myly, myly LXVII 13; Kako myly chramowe LXXXIII 2; myly twogy CVII 7 atd.; complacitior: aby myleyfly byl geffcze LXXVI 8; lydem fu myly (placent) LII 6.
- mimo, praeter: mymo holpodyna XVII 32. minúti, minovati, transire: przied nym oblaczy mynuly XVII 13; mynuch gey XXXVI 36; nebo mynu XLI 5, 138^b 17; wlny przyef
- mye mynuly XLI 8, 138° 34; wifyczkny mynugyczy czieftu LXXXVIII 42 atd.; praeterire: genz mynul LXXXIX 4; rano myn LXXXIX 6; mynuty nemohu 136° 31; pertransire: duch myne od nyeho CII 16; donyz nemyne 110° 19; az by mynul 187° 4. mír, mier, pax: Gyz mluwye myer XXVII 3;
- hledaí myra XXXIII 15; gyz chtye myru

XXXIV 27; nenye myeru koftem XXXVII 4; czlowyek myera meho XL 10, 138° 31 atd. Misael: myzael 113^b 29, 114^b 11, 12.

- mistr: myftr yz(1)dor 85^b 2; fedm myftrow 103^a 28; myftrowe 107^a 22.
- míti viz jmieti.
- mládencóv, infantis: z ust mladenczowych VIII 3.
- mládenec, juvenis: Mladenczy gích zezzeny LXXVII 63.
- mládenek, innocens: Oktab mladenkuow 1*5; mladenkow 12* 29.
- mladice, juvencula: proftrzied mladicz LXVII 96
- mladost, juventus: Wyny mladofty mey nepomny XXIV 7, 135*3; tyeffy mladolt mu XLII 4; od mladolty mey LXX 5, LXXXVII 16; vczyl fy mye od mladofty LXX 17 atd.
- mladý, juvenis: Mlady a dyewky CXLVIII 12, 143° 10; f mladffymy CXLVIII 12, 143° 10; hroza mladeho 113•4; junior: Mladsfy fem byl XXXVI 25; adolescentior: Oprawuge mladffy CXVIII 9.
- mlčeti, silere: nemlcz ote mne XXVII 1; nemlcz XXXIV 22; mlczal fem ot dobrych XXXXVIII 9; Nemicz XXXVIII 13 atd. tacere: Nebo fem mlczal XXXI 3, 122* 33; mlczyel fem XLIX 21; nemicz LXXXII 2; chwaly mey nemlcz CVIII 2.
- mléko, lac yako mleko CXVIII 70, 134• 29; mleko z owecz 112^b 1.
- miha, caligo: mlha pod nohamy geho XVII 10; nebula: mlhu yako popel strzele CXLVII 16; viz mhla.
- mluviti, loqui: genz mluwye lez V 7; Ge-flytnoft mluwyly XI 3; frdczem mluwyly fu XI 3; mluwy prawdu XIV 3 atd.; dicere: Slawna mluwena fu o tobie LXXXVI 3; meditari: lfty mluwyechu XXXVII 13.
- mluvný: yazik welmy mluwny (linguam magniloquam) XI 4.
- mnieti, existimare: Mnyel fy XLIX 21; mnyech LXXII 16; putare: Mnys 137. 6. mnich, monachus: Anthonie mnycha 1* 18;
- fwietie mnyffy 118° 31. mnohokrát: mnohokrat myflily 53^b 22.
- mnohost, multitudo: welyka mnohoft fladkofti XXX 20.
- mnohý, multus: mnozy wítawagy III 2; Mnozy prawie III 3; mnozy rziekagy IV 6; z wod mnohych XVII 17; odplata mnoha XVIII 12 atd.; plurimus: porodyla mnohe 109^b 17. — mnoho: mnoho (multa) dywow fy vczynyl XXXIX 6; mnoho (multi) gmyela lynow 109^b 18; mnoho zamutkow 136^b 18 atd.
- množstvie, multitudo: we mnoftwy V8; podle mnoftwye nemylofty V 11; podle mnoftwye hnyewu IX 25; v mnoftwy fyly XXXII 16; w mnoftwye pokoge XXXVI 11 atd.; abundantia: w mnoîtwi fyly XXXII 17; mno-îtwye myera LXXI 7; mnoîtwye mylugyczym CXXI 6; mnoftwye u wezech CXXI multiplex: defet tyfyczow mnozftwye LXVII 18.
- Moab: moab hrnecz nadyege LIX 10; Moab, agarenowyczy LXXXII 7; moab hrnecz CVII 10.
- moabský: moczne moabske 110^b 18.

- moc, potentia: opafan moczy LXIV 7; wendu v mocz LXX 16; mocz twv LXX 18 atd.; fortitudo: v moczy LXVII 71; da mocz LXVII 36; v moczy twey 110^b 7 atd.; virtus: zemdle mocz LXX 9; mocz twu LXXVI 15; mocz gich LXXVII 61 atd.; potestas: władnefi moczy LXXXVII 10; mocz hnyewu LXXXIX 11; mocz geho CXIII 2 atd.; potentatus: v moczech [pa-fenye prawycze geho XIX 7; v moczech twich LXXXIX 10; vis: mocz czynyechu XXXVII 13, 123• 23, 137• 13; robur: nemoczny opafaly fu fe moczy 109b 14.
- moci, posse: anyz budu moczy (taty XVII 39; gychz nemohly v(tanowyty XX 12; any lu mohly (taty XXXV 13; nemohl fem XXXIX 13; czy moczy bude vczynyty ftol LXXVII 19 atd.
- mocný, potens: holpodyn moczny XXIII 7; gēz moczen gſy LI 8; wyprawyl chudeho od moczneho LXXI 12; yako moczny zapyly LXXVII 65; moczen gly LXXXVIII 9 atd.; robustus: moczne moabike 110^b 13; fortis: zbyl krale moczne CXXXV 18; wezie moczna 126⁵ 85; virtutum : Hoľpodyn moczny ſ namy XLV 8, 12; moczny boze LVIII 6; Boze moczny LXXIX 15; hoľpodvne moczny LXXXIII 13; abundantiae: Pamyet mocznu CXLIV 7.
- Modestus: S. modefte 117^b 26.
- modla, idolum: modl diabelfkich nafledowaly 64° 35.
- modlitba, modlitva, oratio: vílyff modlytbu mu IV 2; hlafu modlytby mey V 3; modlytbu mu prziyal VI10; zwycz modlytbu mu XVI1; obiet zalmow y modlitew 128° 19 atd.
- modliti sě, adorare: modlte sye hospodynu XXVIII 2; modl fye tobye LXV 4; any fye budeff modlyty bohu LXXX 10; mo-dlmy fie XCIV 6; modlte fye XCV 9 atd ; orare: modl fye gemu XXXVI 7; yaz fye modlech CVIII 4; colere: gymz fye nemodlılı 112º 15.
- mój, meus: fyn moy II 7; prawie duffy mey III 3; przygymately moy III 4; oczzy mogy XII 4; rucze me, lokty ma XVII 35 atd. Mojžieš: Moyles a aron XCVIII; moyzieflowy
- CII 7; Polla moyzieffe CIV 26; wzdrazdyly moyzieffe CV 16 atd.
- Mojžiešóv: ſkrzerucze moyzyeffowye LXXVI 21; archu moyzyelowu przynelly 18^b 6.
- mol, tinea: invedeno bude od molow 136° 6. mor, pestilentia: Od hladu a moru 118^b 21.
- moře, mare: na morzy zalozyl gy XXIII 2; v morzy dalecze LXIV 6; obratyl morze LXV 6; morze a lazuky LXVIII 85; bude
- wlasty od morze az do morze LXXI 8 atd.
- mořský, maris: ryby morzke VIII 9; ftezky morzke VIII 9; wody morfke XXXII 7; w frdcze morfke XLV 3; hlubynu morfku LXIV 8 atd. — mořská jahoda viz jahoda.
- mosazný, aereus: luczylicze molazne XVII 35. — hrnec mosazný viz hrnec.
- motovúz, zona: yako motowuz CVIII 19.
- mozkovatý, medullatus: Obyety mozkowatey LXV 15.
- mráz, gelu: mraz a studen 114[•] 18. mříti: vzrzy mudre mrucze (morientes) XLVIII 1.

- mrlina, morticina: Polozyly mrlyny fwatych LXXVIII 2.
- mrtviti, mortificare: Holpodyn mrtwy 109b19. mrtvý, mortuus: mezy mrtwymy LXXXVII6; mrtwym LXXXVII 11; mrtwy wzchwale tye CXIII 25; yako mrtwe wyeka CXLII 3, 126° 24 atd.; Zemy plodyczitwie v mrtwu (in salsuginem) CVI 34.
- mrzeti, despicere: na neprzately me mrzelo oko me LIII 9.
- mrzkost, execratio: z mrzkosty a lzy zwiesto-wany budu LVIII 13; abominatio: polozyły mye w mrzkoft fobye LXXXVII 9; v mrzkoftech fwich 112^b 11; taedium: pro mrzkoft CXVIII 28.
- mrzkovánie, indignatio: v morzy mrzkowanye twe 111• 25.
- mrzkovati, abominari: Muze lítyweho mrzkuge holpodyn V 7, 132* 17; krmy mrzkowala dulle gich CVI 18; horrere: nemrzkowal fy dyewczieho loze 116° 10; execrare: flowa ma mrzkowachu LV 6.
- mrzutý, abominabilis: mrzuty vczynyeny su XIII¹, LII 2.
- msta, ultio: Boh mfty XCIII 1.
- mstitel, ultor: aby zkazyl mstytele VIII 3. mstíti: mítye (ulciscens) ke wífem nalezenym XCVIII 8.
- mše: zadaly mfye 51• 33.
- mšice: ftyenka mficzie (sciniphes) CIV 31.
   mučenice: S. Pryfiky mvczenycze 1* 19;
   S. Haty muczenycze 2*6; S. dorothy muczenycze 2°7; S. Apolonye mvczenycze 2*10; S. Katerzyny muczenyczi 11*26 atd.
- mučeník, martyr: S. Marcelle muczenyka 1º 17; Wynczenczye muczennyka 1º 28; S. Saturnyna muczenyka 1º 32; S. Blazege muczenyka 2° 4 atd.
- mučeníkový, martyrum: muczennykowy zaftup 115^b 86.
- mučenie, passio: Trzyetye (znamenye) muczenye 84° 24.
- mučiti, affligere, afflictus: gyz lu mye mu-czyly XVI9; Muczen lem XXXVII9, 123*11, 137*1; kdíz muczy mye neprzietel XLI 10, XLII 2; muczyl fy lydy XLIII 3; gyz muczye ny XLIII 8; torquere: muczicze frdcze 139 29.
- múdrost, sapientia: mudroft dawage XVIII 8; vímysle mudroft XXXVI 30; Usta zmluwye mudroft XLVIII 4; tayne mudrofty twe L 8; v mudrofty LXXXIX 12, CIII 24 atd.; prudentia: bez mudrofty 113° 13.
- múdrý, sapiens: vzrzy mudre XLVIII 11; Kto mudry y bude CVI 43; prudens; mvdra fy mye vczynyl CXVIII 98. múdře, sapienter: mudrzie XLVI 8, LVII 6.
- múcha psie, coenomyia: Polla ply muchv LXXVII 45; przysla psye mucha CIV 31.
- muky, passio: Skrze muki 118^b 31; ny od muk zbawil 127^b 4; przed boziemy mukamy 145°8; Bozyem mukam rziekay teto 145°26; poena: neday gym muk wiecznych trpieti 181• 6.
- múřín, Aethiops: budu padaty murzynowe LXXI 9.
- Múřínsko, Aethiopia: murzyníko przieddeyde rucze geho LXVII 32.

- múřínský, Aethiopum: lydu murzyníkemu LXXIII 14; lyd murzy(n)íky LXXXVI 4; wydyech ftany murzynske (Aethiopiae) 111-21.
- mútiti, tribulare: genz mye mutye III 2; Gyz mutye mye XII 5, XXII 5; Gyz mutye mye neprzyetele mogy XXVI 2, XLI 11; muty mye LV2; mutye mye LXVIII21 atd.; exprobrare: na prazno mutyly duffi mu XXXIV 7; conturbare: na darmo fe muty XXXVIII 7; geflytnye fye muty XXXVIII 12; affligere: kdiz muty mye neprzietel 138º 40; tristem esse: procz le mutill 189° 6. muž, vir: Blazeny muz I 1; Muze krwaweho
- V 7; f muzem newynnym XVII 20; od muze XVII 49; f muzmy krwawnyky XXV 9 atd.
- mužóv, viri: w holenu muzowu CXLVI 10; po muzowye fmrty 109* 30.
- mužsky, viriliter: muzky czyn XXVI 14, 186° 15; Muzky czynte XXX 25. myrra, mirrha: Myrra a fizy XLIV 9.

- mysl, mens: v wylczy myll mey XXX 23; z myfly wyftupugyczy LXVII 28; leta wyeczna na myfly fem gmyel LXXVI 6; rozpraffyl pyffne myfly 115* 34; myfli naffe 119 18 atd.
- mysliti, meditari: lyde myflyly fu geffytne II 1; Nefprawedlnoft myflyl geft XXXV 5; myflech na tye LXII 7 atd.; cogitare: w radach, gyez myfle IX 23; myflyly fu rady XX 12; gyz myfle zlee XXXIV 4; lfty myflechu XXXIV 20 atd.
- myšlenie, cogitatio: fpadnu z myfleny V 11; zawrhuge myfflenye XXXII 10; myfflenye twemu XXXIX 6; meditatio: myfflenye frdcze XVIII 15, XLVIII 4; v myfflenye mem XXXVIII 4 atd.
- mzda, pretium: Prodal fy lyd fwoy beze mzdy XLIII 18; mzdu wykupenye XLVIII 9; mzdu mu myflyly zapudity LXI5; merces: mzda plod brzychowy CXXVI 3.
- **na**, super: na lyd twoy III 9; na nas IV 7; na mye VII 9; na nebeffa VIII 2 atd.; in: In a czieftye I 1; na folyczy I 1; na lozech IV 5; na hlawu VII 17 atd.; ad: na lychwu XIV 5; a: na prawyczy XV 8; na kazdy den (quotidie) XLI 4; 138^b 15, 139^a 4, 33 atd.; per: na kazdy den XLI 11.
- Nabuchodonozor: nabuchodonozor 113^b 29. nad, nade, super: nad fyonem II 6; nade wffemy VIII 7; nad nymy IX 21; nade mnu XII 8; nad cherubyn XVII 11 atd.; in: Nad ydumem LIX 10; nade wffy zemy LXXXII 19; prae: nad (yny XLIV 3; nade wffie bohi CXXXIV 5; sicut: nad czedry lybanfke XXXVI 85; nad to (insuper) VIII 8, XV 8, 9; nad to (ultra) 110^b 27.
- naddvihnúti, allevare: kdyz fye nadwyhnyech LXXII 18.
- náděje, spes: w nadyegy IV 10, XV 9; hofpodyn nadyege geho XIII 6; nadyege ma XXI 10 atd.; fiducia: gmyegiechu nadiegy 115° 40; sperare: genz nadyegy magy V 12; w tobye mam nadyegy VII 2; nadyegy fem myel w tobye XV 1 atd.
- nadějně, fiducialiter: nadyeynye budu czynyty 108* 86.

- nadieti sě, sperare: nadyegyeczyeho w holpodına XXXI 10, 122^b 15, 16; Nadyegiech fe 105^b 34, 142^a 30; nadiegi fe 135^a 31.
- nadjíti, supervenire: nadeyde tychoft LXXXIX 10.
- nadnésti, superexaltare: nadneímy geho 114 15.
- ňadra, sinus: z prostrzied nader twych LXXIII 11.
- nadstúpiti, supergredi: nadítupilí fu hlawu mu XXXVII 5, 123° 1, 137° 32, 33.
- nadúfati, supersperare: nadvffach CXVIII 43; naduffal fem CXVIII 74, 81, CXVIII 114; w flowa twa nadvffach CXVIII 147.
- nadvznésti, superexaltare: nadwznes geho 114^b 2; nadwzneste geho 114^b 12.
- nadvzvyšiti, superexaltare: na(d)wzwylite geho 113^b 33; nadwzwyli geho 114^a 28.
- nadzdvihnúti, superextollere: nadzdwyhnu nad lybana plod geho LXXI 16.
- náhlost, festinatio: leta gych w nahlofty LXXVII 33.
- náhlý, vehemens: w duchu nahlem XLVII 8; u wodach nahlích 110° 37; subitaneus: od nahley fmrti 118^b 22. – náhle, vehementer: zwefely fye nahle XX 2; zplodyl lyd w nahle CIV 24; w nahle CXVIII 140; repente: tak nahle 134* 24; velociter: treft nahle pyffyczie XLIV 2.
- nachýliti, inclinare: Nachylym ucho XLVIII 5; Itienye nachylene LXI 4; nachyl vcho LXXXVII 8; nenachyly fye CIII 5; Nachil frdcze CXVIII 36 atd.; incurvare: Nachilyly fye fkaly 111. 18.
- nájemník, mercennarius: yako nagemnykowi 136 94.
- najprvé: nayprwe nefpor 125^b 4; nayprwe przemohl bil 78^b 38; Nayprwe znamenay 145• 4, 5.
- najvyšší, altissimus: naywyffy IX 8; nay-wyffyemu XII 6; naywyffy XLV 5; az do naywyffye LXX 19; naywyffy nade wffy zemy XCVI 9 atd.; a jednou: nawyffye (super excelsa) XVII 84.
- nakioniti, inclinare: naklony fye IX 31; Naklonyl fy nebefa XVII 10; Naklon ke mnye vcho XXX 3, LXX 2; naklonyena fu kra-lowftwa XLV 7 atd.
- nakřiviti, incurvare: chrzbet gych nakrzyw LXVIII 24.
- nakrmiti, saturare: nakrmeny budu XXXVI 19; nakrmyl gye LXXX 17; chleba ne-befkeho nakrmyl gie CIV 40; chude na-krmym chleby CXXXI 15; laczny na-krmyeny gfu 109° 16; cibare: Nakrmyff ny chleba fizneho LXXIX 6; satiare: nakrmyl duffy CVI 9; duffy nakrmyl dobrym CVI 9; nakrmuge tye CXLVII 14; implere: Laczne nakrmyl 115* 37, 130* 24.
- nalezenie, adinventio: podle nefprawedlnofty nalezenye gich XXVII 4; poydu w nale-zenych fwych LXXX 13; ke wffem nalezenym XCVIII 8; w nalezeny fwem CV 29 atd.; inventio: nalezenye fw. krzize 5* 4; nalezenye f. Sczepana 8° 4.
- nalézti, invenire: nebude nalezen IX 36; nenye nalezena nefprawedlnoft XVI 3; Nalezena bud ruka XX 9; nalezeny wffetky XX 9 atd.; habere: wyerny nalezeny gfu LXXVII 37.

- namlúvati: Kohozkolwyek davíd namluwal za fwe prawo 36⁵ 32; namluwal lid 65⁵ 22. naostřiti, acuere: Acz naoftrzy mecz 113^b 12. napieti, napínati, tendere: luczyficze fwe napal VII 13, 133^a 29; intendere: napyely luczificzye X 3, XXXVI 14, LXIII 4; napynagycze a puficzegicze luczificze LXXVII 9. napísati, scribere: Napyfana budte CI 19, 125^a 19.
- napiniti, adimplere: napinyff mye radofty XV 10; od fkrytych twych napinyen geft brzych gych XVI 14; Napinyly XVI 14; implere: Napin wffe prozby XIX 7; ledwie napinyeny fu luzenym XXXVII 8; napinyla zemy LXXIX 10; napinym ye LXXX 11 atd.; replere: prawycze napinyena geft dary XXV 10; tucznofty napin fye LXII 6; Napinyeny budem w dobrotach LXIV 5; Rzieka napinyena geft wodamy LXIV 10 atd.; complere: flypy me napinym w nych 112^b 37.
- napojiti, potare: napogyl fy ny wynem LIX b; napogyly mye ocztem LXVIII 22; inebriare: napogyl fy gy LXIV 10, 141° 20; Potoky napogyl fy LXIV 11, 141° 26; adaquare: napogyl ge LXXVII 15.
- napomínati, monere: napomyna nalí dawid 18* 25.
- naprázdno, supervacue: czynycze na prazno XXIV 4, 134° 36; Nenawydyel fy na prazno XXX 7; na prazno mutyly duffi XXXIV 7; in vanum: na prazno hledaly duffie mey LXII 10, 141° 25; na prazno vfylowalí fu CXXVI 1.
- napřed: zpolobowal naprzyed 88° 33; letany naprzed planu 126° 28.
- národ, generatio: we wſſycm narodu XLIV 18; narod krzywy LXXVII 8; Narod genz neoprawyl LXXVII 8; az od naroda do naroda XCIX 5 atd.; natio: tot narod ſynow twich LXXI 15; w narodyech CV 27; zberz ny z narodow CV 47; w narodyech CVII 4, CIX 6 atd.; tribus: bydlyty kazal narody yſrahelowy LXXVII 55; progenies: od naroda w narody 115° 81, 82; 186° 18, 19.
- naroditi šč, nasci: genz lye narody XXI 32; narodyly fu fe XLIV 17; gyz fye narodye LXXVII 6; czlowyek narodyl fe LXXVI 5 atd.; gignere: przied wyeky geft narozen 90^b 15; oriri: Prawda f zemye narodyla fye LXXXIV 12.
- narozenie, nativitas: owocze narozenye CVI 37; narozenye matky bozie 9*9; od bozyeho narozeny 18* 25; Pod lety Bozyho narozenye 116* 20 atd.; generatio: Narozenye y narozenye CXLIV 4.
- nášeč, ascia: fekyru a nafeczy powrhly fu LXXIII 6.
- násilé, injuria: wfliem nafyle trpieczym CII 6, CXLV 7, 130^b 12; vis: nafyle trpym 109^a 1, 142^a 38; naffile trpieti 113^b 19.
- následovati, sequi: nafledowach dobroty XXXVII 21, 123° 5, 187° 87, 38; modl diabelíkich nafledowały 64° 35, 36; scrutari: nafledowaty geho świedeczítwie CXVIII 2; nafledowaty budu zakon CXVIII 34; nafledowaty budu kazanye CXVIII 115; persequi: ftrnyffczie nafledugeff 136° 37; Czo nafledugete mye 139° 11.
- nastolovánie: Nastolowany f. Petra 2º 23.

- nasytiti, nasycovati, saturare: nafytyly fu fye fyny XVI 14; nafytyly fu fye LXXVII 29; Nafyty fye drzyewie polne CIII 16; tiela meho fe nafficzugete 189^b 12; satiare: nafytym fe XVI 15; z plodu nafyty fe zemye CIII 18.
- natáhnúti, intendere: natahl luczyffcze LVII8.
- Nathan: kazaly natonowy (m. nathanowy) prorokowy zpyewaty 23°6; natan prorok 43°12.
- naučenie: z navczenye dawidowa 58° 1.
- naučiti, docere: kazen twa mye nauczy XVII 36; naucz mye XXIV 5, CXVIII 26, 27, 134^b 40; discere: nauczyly fe fkutkow gich CV 35; czoz fye nauczich CXVIII 7; abych fye nauczil CXVIII 71; at fye nauczym CXVIII 73; instruere: nauczym tye na czyeftye tey XXXI 8, 122^b 8.
- navésti, dirigere: nawed gey na prawu czeltu 127^b 13.
- náviděti, aemulari: Nerod nawydyety w zlobywych XXXVI 1, 7, 8.
- navrátiti, restituere: genz nawratylî dyedynu mnye XV 5; nawrat duffy mu XXXIV 17; czaftku giey nawrat 131° 14; reddere: nawrat flyby XLIX 14; Nawrat my wefele L 14; nawraty tobye flybi me LXV 18; nawrat fufedom LXXVIII 12 atd.; convertere: w lono me fe nawraty atd.; convertere: v prach fie nawratye CIII 29; nawrat fe 139° 31; reducere: nawratyl na nye wodi 110° 30.
- navščievenie, visitatio: Nawsicziewenye matky bozie 7*3; nawscziewenye 134*34; Przyzrzy k nawsiczyeweny (ad visitandas) wsfiech LVIII 6.
- navščieviti, navščevovati, visitare: nawfczyewyl fy w noczy XVI 3; nawficzyewyl chramu geho XXVI 4; Nawficzyewyl fy zemy LXIV 10; nawficziew wynyczy LXXIX15; Nawficzyewym nefprawedinofty LXXXVIII 32; nawfczyewowały chram 65^b 23 atd.
- návyšší v. najvyšší.
- nazřieti: nenažrzí mne zrak czlowieczi 139^b 80, 33.
- nazvati, vocare: nazwaly gmena fwa XLVIII 12.
- nazývati, invocare: Boha nenazywaly XIII 5, LII6; nazywaty budem gmye twe LXXIV 2, LXXIX 19.
- ne, non: Ne tak I 4; ne buoh V 5; ne na fkonczenye IX 19; ne we rtu XVI 1; a ne k nemudrofty XXI 3 atd.; ne: ne w ridany VI 2, XXXVII 2.

neb viz nebo.

- nebe, coelum: Genz bydly w nebeliyech II 4; na nebelia VIII 2; virzym nebela VIII 4; na neby X 5; f nebe XIII 2; na nebye nebelik(e) LXVII 34 atd.
- nebeský, coeli, coelorum: Ptaky nebeľke VIII9; ptaczítwo nebeľke XLIX 11; wíchody na nebye nebeľk(e) LXVII 84; wrata nebeľka LXXVII 28 atd.; coelestis: rozezna nebeľky LXVII 15.
- nebo, neboť, neb, aut: nebo fyn VIII 5; nebo hledagyczy XIII 2; nebo vczynyły XXVII 20 atd.; vel: nebo v morzy 111°25; enim: nebo geft XXIV 11; Tot nebo mylowal L 8;

nam: I nebo wedye on LXI 3; autem: Nebo frdcze gych LXXVII 37; nebo czo 109^a 3; quia: neb ty fem fhrzyeffyl XL 5; neb fye bil rzekl 31^b 28; neb geft poczatek 34° 8; nebo holpodyn przygal mye III 6; nebot XV 1, XX 8; Nebo on XXIII 2 atd.; quoniam: Nebo znal I 6; Nebo gfy ty III 8; Nebo ty IV 10 atd.

- nectěnie, reverentia: hanbv a necztyenym XXXIV 26.
- nečistota, fornicatio: Ode wfliech necziftot diabelfkich 118^b 25; Od necziftoti duchowney 118^b 21.
- nečistý, immundus: vczynyly cziste z neczisteho 136^b 26, 27.
- něčso: kdyby nyeczío fye przyhodilo 88° 20. neděle, dies dominicus: w nediely 71^b 8,
- 145• 10, 14, 29, 32, 36, 39, 40 atd. nedělní: mellpor nedyelny 84b 18.
- nedobrý, non bonus: ke wílyey cziestye nedobrey XXXV 5.
- nedostatečenstvie, inopia: pomohl z nedostateczenstwye CVI 41.
- nedostatečný, inops: Pro hubenítwye nedo-ftatecznych XI 6; radu nedoítateczneho pohanyly gíte XIII 6; zproficzygeff nedo-ftateczneho z ruky XXXIV 10 atd.; egenus: yaz nedoftateczny fem LXIX 6; Sudte ne-doftatecznemv LXXXI 8; nedoftateczny CVIII 22 atd.; pauper: pomny na nedo-stateczneho XL 2, 13t^a 6; egere: Buhaty nedostateczny byly XXXIII 11.
- nedostatek, inopia: nenye nedostatek bo-gyczym le XXXIII 10; zapomynali nedo-ltatka nalleho XLIII 24; pro nedostatek LXXXVII 10; y gednoho nemas nedo-statka 122^b 29; necessitas: z nedostatkow gych zproftyl ge CVI 13; imperfectum: Nedoftatek moy CXXXVIII 16.
- nedostati, nedostávati sě, deesse: nyczehoz my fe nedostane XXII 1; czo my fe nedoltawa XXXVIII 5.
- nedóstojný, indignus: nam nedoftoynym flu-ham 121° 7, 8; nedoftoyna hrzieffnycze 128• 19.
- nechati: nechagie gynych proffeb 126° 29. nejistost, interitio: vzdraw gye od negistoftye fpadenye 120° 38.
- nejistý, nutans: Negyíty at fye przieftyczie CVIII 10; incerta: negyíte zgewyl fy mnye L 8; negiftie 124° 2, 140° 37.
- někdy, aliquando: blazny nyekdy ímyílte XCIII 8; srov. at někdy.
- některý: nyekterzy chtycz 46• 36; nyekterzy prawye 109* 32.
- nelibost, indignatio: hnyew w nelybolty geho XXIX 6; ot hnyewu nelybolty twey LXXXIV 4; nelybolty twei CI 11, 124° 28.
- nelítost, impietas: przykryti gſu nelytoſty fwu LXXII 6.
- nemáhati: kdiz nemahal 67° 24, 25; kdiz geît nemahal boha 87° 2.
- nemalost, paucitas: czy nemaloft dny fkona
- fye 140° 1. nemierný, immensus: Nemyerny otecz, nemyerny fyn, nemyerny duch fwaty 89° 3, 4; any trzie nemyerny 90° 10; geden nemyerny 90° 11.

- nemilost, impietas: podle mnoftwye nemy-lofty gych V 11; ty odpuftyls nemyloft XXX 15, 122° 42; w nemyloftech nallech LXIV 4, 141° 2; podle mnozftwie nemy-lofter 1820 92; loftie 132• 31.
- nemilostivý, impius: w radie nemyloftywych I 1; ne tak nemyloftywy I 4; newftawagy nemyloftywy I 5; czielta nemyloftywych 16; zhynul nemyloftywy IX 6 atd. - nemilostivě, impie: ny fem nemyloftywye czynyl XVII 22.
- nemoc, infirmitas: Zmnozeny fu nemoczy gych XV 4; w nemoczy geho XL 4, 138* 14; vzdrawuge nemoczy CII 3; wiz nemocz mu 126* 8.
- nemocný, infirmus: nebo nemoczen fem VI 3, 121^b 27, 132^b 6; nebyeffe nemoczny CIV 37; nemoczny opafaly fu fe 109^b 14 atd.; in-firmatus: Nemoczna geft fyla ma XXX 11.
- nemúdrost, insipientia: k nemudrofty XXI 3; od oblyczege nemudrofty mey XXXVII 6, 123° 5, 137° 36; ty wyell nemudroft mu LXVIII 6.
- nemúdrý, insipiens: Rzekl nemudri XIII 1, 145^b 7; fpolu nemudry XLVIII 11; przy-rownan geft k fkotu nemudremu XLVIII 13; lyd nemudry LXXIII 18 atd.; injustus: Rzekl nemudri XXXV 2.
- němý, mutus: nyemy budte XXX 19; yako nyemy XXXVII 14, 123° 29, 137° 19.
- nenáviděnie, odium: nenawydyenyem nena-wydyech gych CXXXVIII 22.
- nenáviděti, odisse: Nenawydyel sy wsyech V 7; nenawydy duffye X 6; gyz nenawy-dyechu mne XVII 18; gyz tebe nenawydy XX 9; nenawyfty nenawydiely mne XXIV 19 atd.; zelare: nenawydyel fem na ne-fprawedlnyky LXXII 3.
- nenávist, odium: nenawysty nenawydiely mne XXIV 19, 135 85; k nenawyfty XXXV 3; polozily nenawist za mylost mu CVIII 5; w nenawysty gmyel CXVIII 113; zelus: zazze fye nenawyft LXXVIII 5.
- nenávistničí, odientium: z ruky nenawystnyczie CV 10.
- nenávistník, odiens: nenawyltnyky me gfy roztratyl XVII 41; nenavyltnyky nafle gfy pohanyl XLIII 8; nenawiltnyky geho LXXXVIII 24.
- nenávistný, odii: rzeczmy nenawistnymy CVIII 3. - nenávistně, odio: nenawystnye gmyel fem CXVIII 128, 163.
- neodvrácený, perversus: Pokolenye neod-wraczene 112° 13.
- nepamět, ignorantia: nepamyety mey newzpomynay 135° 4, 5.
- neplodstvie, sterilitas: neplodítwye duffe mey XXXIV 12.
- nepočestný: nepoczestny su (revereantur) XXXIV 26.
- nepodobenstvie, abusio: mluwye w nepodobenítwy XXX 19. nepohnutý, immobilis: At budu nepohnuty
- Ī 10° 18.
- nepokálený, immaculatus: Bud ſrdcze ne-pokaleno CXVIII 80.
- nepokojný: lydy nepokoyne wydiel 47° 33. nepokorně, non humiliter: Acz nepokornye CXXX 2.

- nepoškvrněnie, innocentia: paíl ge w nepofikwrnyeny LXXVII 72; chodye w nepofikwrnyeny LXXXIII 13; w nepofikwrnyenye C 2.
- nepoškvrněný, immaculatus: I budu nepofikwrnyen XVII 24; polozyl nepofikwrnyenu czieftu mu XVII 38; Zakon nepofikwrnyeny XVIII 8 atd.; inviolatus: nepofikwrnyenv bude drzety 89^b 26; impollutus: nepofikwrnyena cziefta geho XVII 81.
- nepřátelský, nepřietelský, inimici: od oblyczege neprzyetelíkeho XLIII 17; od hlafu neprzietelíkeho LIV4; od ftrachu neprzatelfkeho LXIII 2; w rucze neprzatelíke LXXVII 61; neprzatelíke hlawy 113^b 19; impiorum: ot oblyczege neprzatelíkeho XVI 9.
- nepravda, injustitia: neprawdu myflyl yazyk LI 4; neprawdu rucze waffe kladata LVII 3; z neprawdu oczift mye 137° 18, 19; iniqua: mluwye neprawdu C 7.
- neprávo, injustitia: neprawo LIV 12; czynye neprawo XCIII 4; vrodil neprawo 188• 33; iniquitas: neprawo mluwyly fu LXXII 8.
- nepravost, nequitia: Zahyne neprawost hrzyefinych VII 10.
- nepravý, injustus: any oftanu neprawy V 6; Nad neprawymy XXXVI 28; neprawy zahynu XXXVI 38; Newykladach wyeczy neprawey C 3; muze nepraweho popadnu CXXXIX 12 atd.; iniquus: neprawy blahuge IX 24; od muze nepraweho zproftiff mye XVII 49; nenawyfty neprawu nenawydely mne XXIV 19; fwyedczy neprawy XXVI 12, XXXIV 11; Slowo neprawe XL 9 atd.; injustitia: vrodyl neprawe VII 15; nequam: vtwrdyly fobye rzyecz neprawu LXIII 6. — neprávé, inique: neprawye XXXIV 19; neprawye neczynyly fmy XLIII 18; nerodte neprawye neczynyly LXXIV 5 atd.; injuste: ftyhali fu mye neprawye LXVIII 5; neprawie fmy czynyly CV 6; neprawye vczynyly CXVIII 78.
- nepřechválený, ineffabilis: Neprzechualeneho muloírdie tweho proflymy 127° 1.
- nepřestávající, incessabilis: neprzieltawagiczym hlaslem 115^b 26, 27.
- nepřetrpělivý, intolerabilis: prziefila duffe wodu neprzietrpyelywu CXXIII 5.
- nepřietel, inimicus: pro neprzately me V 9; mezy wſſiemy neprzately VI 8; at zamutye neprzatel VI 11; Neprzyetele zhynuly IX 7; neprzietele mogy XXIV 8 atd.; hostis: nepichaly neprzitele gich 113*9; neprzat(e)lom mym 113*14; na neprzateli gich 113*22. nepřívuzný: Za ſſeſtry naſſe neprzywuzne 120*13, 14.
- neptalinský, Nephthali: knyezata neptalyníka LXVII 28.
- neroditi, nolle: nerodte hrzyeflyty IV 5; Nerodte byty yako kon XXXI 9; nerodyl rozumyety XXXV 4; Nerod nawydyety XXXVI 1,7,8; offyerze nerodyl fy XXXIX 7 atd.; renuere: Nerodyla fye vtyeflyty LXXVI 3.
- nesboženstvie, infelicitas: Zetrzenye a nezbozenítwye na czyeltach gych XIII 3.
- nesmyslný, insipiens: w ruhotu nefmyflnemu dal fy mye XXXVIII 9; przyrownan geft

fkotu nefmyflnemu XLVIII 21; Rzekl nefmyflny LII 1, 146* 12; Muz nefmyflny nepozna XCI 7 atd.

- nespravedInost, iniquitas: chtye nefprawedInoft V 5; czyny nefprawedInoft V 7; czynyte nefprawedInoft VI 9 atd.; iniqua: f czynyczymy nefprawedInoft XXV 4; mluwycie nefprawedInoft LXII 12, 141^b 32; nequitia: f czynyczymy nefprawedInoft XXVII 3; Podle nefprawedInofty nalezenye XXVII 4; mluwyly fu nefprawedInoft LXXII 8 atd.; injustitia: nefprawedInofty mey XXXI 5; nefprawedInofty XXII 5, XXXVI '; pro nefprawedInofty CVI 17 atd.; tribulatio: ze wfliech nefprawedInofty XXIV 22, 185^b 2.
- neprawedinoity CV117 atd.; tribulatio: ze wfliech nefprawedinoity XXIV 22, 185^b 2. nespravediny, iniquus: Uczyty budu nefprawedine L 15, 140^b 14; Slowa nefprawedinych LXIV 4; nefprawediny wftaly fu LXXXV 14 atd.; iniquitatis: cziefty nefprawediney CXVIII 104; iniquitatis: cziefty nefprawediney CXVIII 104; iniquitatis: nefprawedine myfilenye CXVIII 18. — nespravedině, iniqua: nefprawedinye czynycze XXIV 4, 184^b 85, 86.
- nesprávně, inique : nenawydye mne nefprawnye XXXVII 20, 123^b 3, 137^b 35.
- nésti, ferre: At nelú hanbu XXXIX 16; afferre: w okoly geho nelete dary LXXV 12; portare: nelucze inopky CXXV 6; nell ly geho 110^b 6; nell gey 110^b 36; tollere: genz nelles hrziechi 119^a 26.
- nestvořený, increatus: Neftworzeny otecz, neftworzeny fyn, neftworzeny duch fwaty 90° 1, 2; ne trzie neftworzeny 90° 9; geden neftworzeny 90° 10.
- nesytý, insatiabilis: nefyteho frdcze C 5.
- nešpor, vesper: nayprwe nelpor 126° 4; na zadulinym nelporzie 144° 15; viz mešpor.
- Nětiše, Agnes: Swatey Nyetyffy 1* 22; Ochtab fwate: Nytyffe 1* 29; S. nyetyffe 118* 85.
- neuléčený, insanabilis: ged nevleczení 118*28. neužitečný, inutilis: neuzyteczny vczyneny fu XIII 3, LII 4.
- nevěděnie, ignorantia: newyedyenye me nepomny XXIV 7, 185° 3, 4; Wyny a newiedienye meho nezpomynay 138° 9, 136° 21, 22.
- nevěděti, ignorare: gehoz newye XXXIV 8; gehoz newyedyech XXXIV 11; newyedyel fem XXXIV 15; gichz newyediechu 112°14.
- nevěřenie: pro newyerzenye 114^b 23, 24.
- nevěrný, infidelis: newyerný fynowe 112^b 26. nevidomý, invisibilis: na neprzately wydome y newydome 32^b 6.
- nevina, innocentia: Sud mye podle newyny mey VII 9, 133*19; yaz w newynye mey wffel fem XXV 1, 11; Schoway newyny XXXVI 37; pro newynu XL 13, 138*40.
- nevinný, innocens: zabyl newynneho IX 29; na newynych XIV 5; f muzem newynnym newynen budeff XVII 26; Newynny rukama XXIII 4; Newynny przydrzely fu fe mnye XXIV 21 atd.
- nezkalený, immaculatus: tehdy nezkalen budu XVIII 14; na czieftye nezkaleney C 2, 6; Blazeny nezkaleny CXVIII 1.
- než, quam: nez mluwyty prawdu LI 5; wiecze nez LXXXIII 11; nez vffaty CXVII 8; nez nadyegy myety CXVII 9; srov. dřieve než.

- ni, nec: ny vczynyl zle XIV 3; ny zpomanu XV 4; ny fem czynyl XVII 22; neque: Ny vprznym LXXXVIII 85.
- nic, ničse, nihil: W nyczem XIV 4; nyczehoz XXII 1, 134^b2; nyczfe XXXVIII 6; za nycz LV 8; K nyczemu LVII 8; w nyczez LVIII 9, LIX 14, LXXII 20 atd.
- nikdiež: Nykdyez fye neczte 63•1
- nikdy, unquam: at nykdy neulnu XII 4; nunquam: nykdi 36° 21, 122° 25, 136° 21; ne quando: nykdy newzradugy fe XXXVII 17, 123* 35, 137* 25; srovn. at nykdy. Nikol: nykol 55* 7.
- Nikomed: nykomeda 6* 2, 9* 16.
- nikto, nikte, nemo: nykt(o) w nych CXXXVIII 16; nikte gyny 133° 34; kdiz nykte nenye 134 12; nullus: Ottecz od nykoho geft vczynyen 90° 30.
- nízkost, inferiora: wendu w nyzkolt zemzku LXII 10, 141^b 26.
- nízký, humilis: nyzke wydy CXXXVII 6, 129^b 36. nižší, inferior: z pekla nyzílyeho LXXXV 13; w gezerv nyffyem LXXVII 7.
- kazdu nocz VI 7; az do noczy XV 7; w noczy XVI 3; nocz noczy vkazuge vmyeny XVII 8 atd.
- noční, nocturnus: od strachu nocznyeho XC 5. noha, pes: pod nohy VIII 8; noze mogy XXI 17; popadena gelt noha IX 16; brzky nchy
- XIII 3; kdez ita itale noze CXXXI 7 atd. nokturn: V pödiely noc. 27° 34; Uterny nocturn 36° 19; W ftrzedu nocturn 44° 26;
- Patecznye nocturn 64° 28; Sobothny noc-turn 74° 7 atd. nositel, zákona nositel, legislator: Ultaw za-
- kona nofytele IX 21.
- nositi, portare: nofyl ge 112^a 35.
- nov, neomenia: Trubte na now w trubu LXXX 4.
- novitký, novellus: nowytke olywye CXXVII3.
- novotný, recens: nowotny boh LXXX 10. nový, novus: Pyeyte pyelen nowu XXXII 3; pyenye nowe XXXIX 4; Zpyewayte pyelen nowu XCV 1; fpyewanye nowe XCVII 1; pyelenczy nowu CXLIII 9 atd.; novellus: nad tele nowe LXVIII 32; nowe lazenye CXLIII 12.
- nrav, mos: gedynym nrawem LXVII 7.
- nutiti, urgere: any nut gelkynye na mye vlt fwich LXVIII 16.
- núze, angustia: Zamutek a nvze nalezle mye CXVIII 143; racz mye nuzie zbawiti 124⁶.
- nuziti, vexare: dyedynu twu nuzyly XCIII 5; nuzen gest moyzyes CV 32.
- nuzný, afflictionis: v myeltye nuznem XLIII 20.
- nuž, nunc: A nuz II 10, XXXVIII 8.
- nynie, nunc: nynyet wstanu XI 6; nynye obklyczyly mye XVI 11; nynye zwyffyl hlawu XXVI 6; nynye poznach XIX 7 atd.; ex hoc nunc: od toho nynye CXII 2, CXIII 26, CXX 8, CXXIV 2.
- nzieti, tabescere: na neprzateli twe nyzrech (m. nzyech) CXXXVIII 21.
- o, de: pfano geft o mnye XXXIX 8; o bozye fmrty 14 29; ad: aby neobrazyl o kamen nohy XC 12; O pol noczy CXVIII 62.

- oba, hledaı oba 145° 14, 146° 2, 29.
- obák, utique: dal bych byl obak L 18, 124. 30, 140 22.
- obdařiti, munerari: obdarzyty 116^b 2.
- obdržeti, obtinere: obdrzely bohatstwye LXXII 12; bolefty obdrzely 110° 10; obdrzala trzieľkota 110° 13; odpultek obdrzeli 144 22.
- obec: nebudu obcze myety (non communicabo) [wolenymy CXL 4.
- oběletí, dealbari: nad ínych obyclegy L 9, 124* 6, 140* 41.
- oběsiti: kdız abfalon fye byl obyeffil 14•27. obět, sacrificium: Obyetuyte obyet IV 6; Zpomen na wife obyety XIX 4; Obyety y offyerze nerodyl fy XXXIX 7; nad obyeth XLIX 5; w obyety twei XLIX 8 atd.; victima: Z gich obyety 113^b 1; hostia: obyetowach obyet wolagyczy XXVI 6, 135^b 31; Wzdwyhnyete obyety XCV 8; holo-caustum: w obyet LXV 13; Obyety mozko-watey LXV 15; sacrificare: Obyet wzdam
- LIII®. obětovánie: przyfel k obyetowany 87 27.
- obětovati, immolare: obyetowach obyet XXVI 6, 135^b 30; Obyetuy bohu obyet XLIX 14; obyetowaly fu fyny CV 37; Obyetowaly czrtom 112° 13 atd.; sacrificare: Obyetuyte obyet IV 6; obyetowaly obyet CVI 22; tobye obyetugi CXV 17; lydy obyetowaly 286 6.
- obezřieti, providere: Obezrzech holpodyna przede mnu XV 8; respicere: profbu lyda myloftyuye obezrzi 127^b 8; conspicere: wilfoft hor obezrzi 131^b 7, 8; videre: abi mne oko neobezrzelo 139^b 37.
- obižný, abundans: ruhotu ob(1)znym CXXII 4; kmen ob(1)zny CXXVII 3.
- obižstvie, abundantia: krmye pollal gym w obizítwy LXXVII 25.
- objesniti, exhilare: Aby obgefnyl oblyczey ČIII 15.
- objieti, complecti: obegmyete gy XLVII1 3; possidere: vfyle lydfke obgely CIV 44.
- obkličiti, circumdare: obkliczegycze mye III 7; fbor obklyczy tye VII 8; duffy mu obklyczyly XVI 9; obklyczyly mye XVI 11, XVII 5, 6 atd.; circumire: wlafty obklyczyly mye CXVII 10.
- obláčiti sě, induere: oblaczych se w zyny XXXIV 18.
- oblačný, nubis: z flupa oblaczneho XLVIII 7.
- oblak, nubes: na oblaczyech XVII 12, LXVII 85; przied nym oblaczy XVII 18; az do oblakow XXXV 6; az do oblak LVI 11; hlas dachu oblaczy LXXVI 18 atd.
- oblášče, species: oblasczy domowey dyelyty plen LXVII 18.
- oblášče, singillatim: oblasicze 90° 24.
- obléci, induere: At obleczeny ſu hanb^v XXXIV 26; Obleczeny ſu beranowe LXIV 14, 141• 33; kralu obleczen gelt, oblekl fye holpodyn XCII 1 atd.
- oblehnúti, obsidere: ſnem zlobywych oblehl mye XXI 17; kazal oblehnuty duom 47° 30.
- obličej, facies: od oblyczege I 4, IX 4, 26; oblyczey IX 32, XII 2; f obliczegem XV 10; przied oblyczegem XVII 43 atd.; vultus: fwyetloft oblyczege IV 7; z oblyczege

XVI 2; f oblyczegem XX 7 atd.; species: oblyczey krały geho XLIX 2; conspectus: przied obliczegem geho LXVII 5; przied oblyczeg XCIX 2.

- obliti, perfundere: oblyl fy geho hanbu LXXXVIII 46.
- oblomovánie, exercitatio: Zamuczen fem w oblomowanye mem LIV 8.
- obluzovati, calumniari: gyz obluzugy mye CXVIII 121; neobluzuyte mne CXVIII1 22.

obmeškánie: meho obmelkanye 123° 16.

- obmeškaný: za hrziechi obmeškane 120° 4. obmeškati, impedire: zwolene gich obmeška LXXVII 31.
- obnažiti, denudare: obnazyl fy zaklad 111^b4; nudare: z wyczenye obnazeneho 113^b18.
- obnoviti, renovare: boleft ma obnowena geft XXXVIII 3; obnowye fe CII 5; obnowyff obliczey CIII 30; innovare: duch prawy obnow L 12, 124* 13, 140^b 7.
- obohatiti, locupletare: obohatyl gy LXIV 10; 141• 21.
- obora, lacus: z obory lwowey 110^b 37.
- obořenie, ruina: Nenye oborzenye ohrady CXLIII 14.
- obořiti, irruere: oborzyly fye na mye LVIII4; Dokudz oborzugete fye LXI 4.
- obostřený, anceps: meczowe oboftrzieny CXLIX 6, 143• 32.
- obostřiti, obostřovati, exasperare: gyz oboltrzigy LXV 7; gyz oboltrzugy LXVII 7; narod krzywy a oboltrzugyczy LXXVII 8; acuere: Oboltrzily yazyky CXXXIX 4.
- acuere: Oboltrziły yazyky CXXXIX 4. obr, gigas: Zwefelyl fye yako obr XVIII 6; obr nebude fpafen XXXII 16; goliaffye, obra, zabil 104^b 17.
- obrácenie, conversio: Obraczeny f. pawla 1° 26; W obraczeny (In convertendo) IX 4, CXXV 1; ne obracenym bozítwye 90° 26.
- obrama, scandalum: obramv(snad m. vraždu) polozyli mye CXXXIX 6.
- obrana, defensio: kuobranye przyzrzy XXI 20. obránce, protector: ty fy obrancze moy XXX 5.
- obrániti, tueri: z fyona obrany tye XIX 3; aby gey obranyl 15^b 21, 55^a 33; obran ny 120^b 20; obran twa prawucze 122^a 27; racz mye obranyti 125^b 15 atd.; conservare: Aby czerkew obranyti raczil 118^b 43; protegere: aby mye v pekle obranyl 137^a 3.
- obrátiti, obracovati, vertere: Nocz lu obratili w den 183° 30; versare: obratyl fy XL 4, 188° 14; reverti: obracziechu fye LXXVII 34; convertere: Obrat fye VI 5; at fye obratye VI 11; Acz obraczeny nebudete VII 13; Obraty fe VII 17; obraczowal fye k wyerzye 66° 22 atd.; avertere: Neobraczuy oblyczege tweho ode mne XXVI 9. prohibere: Obrat yazyk twoy XXXIII 14; redigere: obraz gich w nyczez obratyff LXXII 20; w nyczez obraczen fem LXXII 22; w nyczez obratil ifrahela LXXVII 59; reputare: obraczeno geft gemu ku prawu CV 31; reducere: v prach obratil fy mye 134° 28.
- obraz, imago: w obraze XXXVIII 7; obraz gıch w nyczez obratyff LXXII 2°C; przyed obrazem 38^b 32; simulacrum: Chlubie fye w obraziech fwych XCVI 7; Obrazy wlafty CXIII 12; Obrazowe lydifczy CXXXIV 15.

- obraziti, offendere: aby neobrazyl o kamen nohy twey XC 12. obřezánie, obřezovánie, circumcisio: Obrziez.
- obřezánie, obřezovánie, circumcisio: Obřezez. fyna bozycho 1° 2; Skrze fwate obrezeouany 118° 29; obrezeanye 51° 32, 33; po obrezezany 72° 12.
- obřezovatí, circumcidere: zadagycze fye obrzezowaty 99^b 2; chtyechv fye obrzezowaty 100^a 20.
- obsiesti, obsidere: bykowe tuczny obfedly mye XXI 13; possidere: obfedly fu zemy XLIII 4.
- obtiežiti, gravare: obtyezena geft ruka twa XXXI 4, 122° 35; obtyezyly fu fye na mye XXXVII 5, 123° 3, 137° 34; gravem esse: vczynyena fem fama fobie obtiezena 133°24.
- obtrpčiti, exacerbare: obtrpczyly fu geho LXXVII 40; yfrahele obtrpczyly LXXVII 41; o(b)trpcz(1)ly boha LXXVII 56; obtrpczyly gey CV 48; v. otrpčiti.
- obuv, calceamentum: rozproftru obuw mu LIX 10, CVII 10.
- obuza, calumnia: Wykup mye od obuz CXVIII 134.
- obvázanie, obligatio: w obwazanye przywede CXXIV 5.
- obvazovati, alligare: obwazuge zetrzene CXLVI 3.
- obveselovati, laetificare: obwefelyge frdcze XVIII 9; obwefelyly fu duffy XCIII 19.
- obvrv, funiculus: roždyelil gym zemy w obrwy myerzicziey LXXVII 54; ob(v)rvy dyedyny CIV 11; obrew (!) mv CXXXVIII 3; obrwy rozproftrzely my CXXXIX 6; obrw dyedyny 112° 27.
- obyčný, proprius: gemuz obiczno gelt 127-32.
- obykati, exercitari: obykal fem XXVI 4; obykach LXXVI 7; exerceri: budu obykaty LXXVI 13, CXVIII 15, 27; obykaffe w fprawedlnoftech CXVIII 23.
- obživenie, refectio: Nad wodu obzywenye odchowal mye XXII 2, 134^b 6.
- obživiti, vivificare: obzywy geho XL 8, 188° 8, 9; obzyw mye CXVIII 25; o(b)zywyff mye 109° 9.
- ocet, acetum: napogyly mye ocztem LXVIII 22.
- očistiti, mundare: od hrzyecha oczylt mye L 4, 123^b 28, 140^e 26; oczılt myllenye 121^e4;
- z połkwrnyeny meho oczili mye 137•20. očiščenie, emundatio: od ocziliczenye LXXXVIII 45.
- od, ode, ot, ote, a, ab: od oblyczege I 4; od nyeho II 6; Pros ote mne II 8; Od plodu IV 8; ode mne VI 9; ote mne XVII 23 atd.; de: od neprzatel IX 14; od wrat fmrtelnych IX 15; od krwawnykow XV 4; od protywenftwye XVII 44; ode dne az do dne LX 9 atd.
- odčistiti, emundare: odczyfczen budu od hrzyecha XVIII 14.
- oddalovati, elongare: neodaluy pomoczy twey XXI 20.
- oddávati, tradere: Neoddaway zwyerzatom duffy LXXIII 19.
- odehnati, repellere: procz fy mye otehnal LXII 2; kdız bieffe odehnan 74°12; opprimere: odzeneff mye 134°2.
- oděnie, arma: Pochwat odyenye XXXIV 2; zlama odyenye XLV 10; zubi gych odyenye

- oděvačka, opertorium : yako odyewaczku promyenyff ge CI 27, 125^b 1.
- odhoniti, odhonievati, repellere: neodhon mne od kazany CXVIII 10; odhonyewal diabla 52° 3.
- odhrnúti, amovere: neodhrnul modlítby mey LXV 20; Czieftu odhrn ode mne CXVIII 29.
- odchoditi, odcházeti, discedere: neotchod ote mne XXI 12; neodchod ode mne XXXIV 22, 123^b 8, 137^b 40, 138^b 3; neodchazey ode mne XXXVII 22; declinare: neotchod w hnyewye od fluhy XXVI 9; 135^b 40.
- odchovati, educare: Nad wodu obzywenye odchowal mye XXII 2, 134^b 6; enutrire: odchowalf mye XXX 4; ablactatus: odchowanye na materzy CXXX 2.
- odchýliti, declinare: odchyhl fy stezky nasy XLIII 19.
- odieti, odievati, operire: genz fye odyewa CVIII 19; amictus: odyen fwyetlofty CIII 2.
- odjieti, odjímati, auferre: Odgymagy fudy twe IX 20; aby odgyely gy XXXIX 15; odgymage boge XLV 10; Iako wozk odgyeti budu LVII 9; genz odgyma duch LXXV 13 atd.
- odjíti, abire: drzyewe nez oteydu XXXVIII 14; odefily rzeky CIV 41; recedere: neodefilo zalye frdcze XLIII 19; At odeydu 109^b 9; odfiel od boha 112^b 9; declinare: Dnee mogy odefily CI 12, 125^a 1.
- odkovad, unde: odkowad przychody CXX 1, 129* 14.
- odložiti, reponere: Ta nadiegie odlozena gest 139^b 26.
- odiúčiti, odlučovati, amovere: odlucz ode mne rany twe XXXVIII 11; separare: any pcdítawy odluczigicze 80^b 32; kdyz odluczowaffe fyny 112^a 23; alienare: Odluczyly fu fe od zywota LVII 4; segregare: Deffcz odlucziff dyedynye LXVII 10; excludere: at odluczy ge LXVII 31; auferre: procz neodlucziff ode mne nefprawedinofu 133^b 26; decipere: neyfem odluczen LXXVI 3.
- odmlad, propago: Rozlozyla odmlady fwe LXXIX 12.
- odmluvenie, redargutio: any mage w ultech fwych odmluwenye XXXVII 15, 123° 32, 137° 21, 22.
- odplacenie, retributio: Bud w odplaczenye LXVIII 23; wflieho odplaczenye CII 2; pro odplaczenye CXVIII 112; odplaty tobye odplaczenye CXXXVI 8.
- odplacovati v. odplatiti.
- odplata, retributio: odplata mnoha XVIII 12; odplatu vzrzyff XC 8; zaplat odplatu pyffnym XCIII 2; odplata na duffy CXXX 2.
- odplatiti, odplacovati, reddere: Acz gſem odplatyl VII 5, 133^a 4; retribuere: odplaczigyczym mnye zlee VII 5, 133^a 4; Czo odplaczy hoſpodínu CXV 12; czoz odplatyl mnye CXV 12; genz odplaty tobye, genz ſy odplatyla nam CXXXVI 8 atd.
- odpočinúti, requiescere: odpoczínu IV 9; kto otpoczyne na horze XIV 1; odpoczyne w nadyegy XV 9; odpoczynu LIV 7; At odpoczynu 111^b 17; quiescere: zemye odpoczynula LXXV 9; abi odpoczynul 186^b 33.

odpočinutie, requies: Odpoczynutie wyeczne day gym 120° 1; Odpoczynutye day gym 128° 7. . .

- odpověděti, odpoviedati, respondere: Odpowyedyel gemu CI 24, 125° 82; odpowyedye vkorugyczym CXVIII 42; odpowyeday za mye 109° 1, 142° 88; czo odpowye 109° 3, 142° 40 atd. – odpoviedající, contradictionis: u wody odpowyedagyczye LXXX 8.
- odpuditi, odpúzeti, repellere: neotpuzey do fkonczenye XLIII 23; otpudyl fy ny LIX 3; genz fy odpudyl ny LIX 22; I procz odpudyl fy LXXIII 1; odpudyl ftan LXXVII 60 atd.
- odpustek, remissio: aby odpustek obdrzeli 144^b 20.
- odpustiti, parcere: odpult fluze twemu XVIII 14; Odpulty chudemu LXXI 13; neodpultyl od fmrty dullym LXXVII 50; odpult nam 118° 15 atd.; propitiare: odpultyff hrzyechv XXIV 11, 135° 14, 15; dimittere: odpult wyny me XXIV 18; odpult hrziechi 121° 18; remittere: gychze odpulfczeny fu nefprawedinofty XXXI 1; ty odpultyls nemyloft XXXI 5, 122° 42; Odpult my XXXVIII 14; Odpultyl fy nefprawedinoft LXXXIII 3.
- odpuščenie, indulgentia: abi odpulczeny dal 121*19; remissio: odpulczenye day hrziechow 144*19.
- odřezati, praecidere: Odrzezan geft 108° 30, 142° 26; abscindere: Odrzezano bude 111° 23.
- odstúpiti, odstupovati, discedere: Odftupite ode mne VI 9, 122° 7, 132° 23; odftupil 59° 24; od wyery odftupil fu 65° 19; neodftupugemy od tebe LXXIX 19; Potupyl fy odftupugyczie CXVIII 118; recedere: Odftup malo od nyeho 136° 32; derelinquere: neodftupuy mne XXVI 9, XXXVII 22, 123° 7; newydyel fem praweho otftupena XXXVI 25; neodftupy fwatych fwych XXXVI 28; hofpodín neodftupy geho XXXVI 33 atd.
- odsúditi, odsuzovati, damnare: any odľudy geho XXXVI 33; condemnare: krew newynnv odľuzowachu XCIII 21; wyndy odfuzen CVIII 7.
- odtrhati, detrahere: zemdlete otrhagyczich LXX 13; odtrhachu mnye CVIII 4; otrhugy mnye CVIII 20, 29.
- odtud, inde: Odtud przigde 90° 37.
- odvésti, odvoditi, reducere: opyet fy odwedl mye LXX 20; odwody 109^b 20; deducere: u woly twey odwedl fy mye LXXII 24.
- odvićci, differre: odwleki LXXVII 21; odwleki fem 113* 8.
- odvrátiti, odvracovati, avertere: odwratyl oblyczey IX 32, XXIX 8; odwraczugeff obliczey XII 1; Any odwratyl XXI 25; odwraczugeff ruku LXXIII 11 atd.; divertere: Odwrat fe od zleho XXXIII 15; Odwratyl chrzeb(t) LXXX 7; auferre: neodwraczuy ote mne ducha fwateho L 13; convertere: odwraty wyczenye LII 7; odwrat ny LXXIX 20, LXXXIV 5; ty odwratye LXXXIV 7; abscindere: Czy myloft fwu odwraty LXXVI 9; amputare: Odwrat protywenftwye CXVIII 39; perversus: pokolenye odwraczene 112^b 25.

- odvrci, odvrhovati, projicere: otwrzen fem od oblyczege XXX 23; Neotwrhuy mne od oblyczege L 13, 124• 15, 140• 9; abjicere: Zwolyl lem odwrzenym byty LXXXIII 11; reprobare: narod odwrhl fem LXXII 15; kamen odwrhly ftawyegicze CXVII 22
- odzovovati, revocare: Neodzowuy mne CI 25, 125• 35.
- offěra, oblatio: Obyety y offyerze nerodyl fv XXXIX 7.
- offěrný, libaminum: pigyechu wyno ofyerne 113 2.
- Og: (zbyl) oga CXXXIV 11; zbyl ogga CXXXV 20.
- oheň, ignis: ohnyem pokullano XI 7; ohnyem fy mne pokulyl XVI 3; ohen od oblyczyge geho XVII 9; wymluwi ohnyem fkullewany XVII 31 atd.
- ohenný, ignis: vhle ohenne VII 14, XVII 14; hlas zhafygyczy plameny ohenne XXVIII 7.
- ohlásiti, manifestare: ohlafyl fe gym XXIV 14, 135° 23; pronuntiare: ohlaffy dywy twe
- LXX 17. ohlav, camus: W ohlawye a w vzdye XXXI 9; W ohlawy 122^b 13.
- ohnivý, ignis: vhle ohnywe XVII 13; yako pecz ohnywu XX 10; od oblyczege ohnyeweho LXVII 3; ignitus: Ohnywa wymluwa CXVIII 140.
- ohrada, maceria: ohradye fplaczeney LXI 4; zkazyl ohradu LXXIX 13; oborzenye ohrady CXLIII 14.
- ohraditi, munire: v myestye ohrazenem XXX 22; do myesta ohrazeneho LIX 11; v myesto ohrazene CVII 11. ohrazenie,: bud my ohrazenye 126° 7.
- oklamati, decipere: oklaman bil 49° 37, 38.
- okličiti, okličovati, circumdare: oklyczyly fu mye píy XXI 17; oklyczylo mye zlee XXXIX 13; genz okliczil mye 122°6; od okliczigicziech 122^b 7; nadiegiczieho my-lost okliczi 122^b 16 atd.; opertus: okliczenu temnofti 140° 5.
- oklopiti, concludere: oklopyl ge 113 19. oko, oculus: przied oczyma V 6, XIII 3, XVII 25; oko me VI 8; Oczy geho IX 30, X 5; Profwyet oczzy mogy XII 4; oczy twoy XVI 2 atd.
- okol, circuitus: W okolu nemyloftywy chodye XI 9; w okoly nefete dary LXXV 12; orbis: az do mez okola zemzkeho LXXI 8; okol zemíky XCV 13; okolv zemíkemu XCVI 4; okol zemíky XCVII 9.
- okolkový, circumstantiae: dwerze okolkowe CXL J.
- okolo, in circuitu: okolo geho stan XVII 12 hanyenye mnohych bydlycziech okolo XXX 14; okolo bogycziech geho XXXIII 8; gyz okolo nas gíu XLIII 14; okolo nyeho burze XLIX 3 atd.; Okolo chodyech (circuivi) XXVI 6, 135⁵ 30; okolo wodyl (circum-dixit) geho 112^a 80; okolo fedyczye 67^b 2. okolochozenie, circuitus: Hlawa okolocho-zenye CXXXIX 10.
- okovaný, vinctus: wywody okowane LXVII7; nepotupyl okowanych LXVIII 34; okowane CVI 10; compeditus: ftonanye okowanych LXXVIII 11, CI 21, 125° 24; zproficzuge okowane CXLV 7, 130° 14.

- okovy, vincula: Zlamaymy okowy II 3; okowy gych zlamal CVI 14; zlomyl fy okowy CXV 16; compedes: w okowach CIV 18; Kv fwazany w okowy CXLIX 8, 143* 35.
- okrášlený, circumornatus: Dczery okraMene CXLIII 12.
- okrši, orbis: okríl zemíky IX 9; zakladí okrzle zemíkeho XVII 16; w krage okrzle zem íkeho XVIII 5; okríl zemy XXIII 1; bydlygyczy w okríllu zemíkem XXXII 8 atd.
- okršlek, circuitus: w okrflku 134 24. oktáb, ochtáb, octava: Octa' 1* 2; Ochtab 1* 3, 4, 14, 29; 7* 2, 7; 8* 18, 23; Oktab 1* 5, 7* 7, 12* 8.
- okusiti, gustare: Okuste a wyzte XXXIII 9. okvetnúti, efflorere: tak okwetnu CII 15.
- olej, oleum: w olegy XXII 5, CIII 15, 134^b 18; mazal tye oleyem XLIV 8; olegem fwatym pomazach geho LXXXVIII 21; yako olei CVIII 18 atd.
- olejný, olei: Od plodu oleyneho IV 8.
- olišiti, fraudare: neylu olylleny zadolty lwey XXXVII 80.
- oliva, oliva: yako olywa LI 10.
- olivie, olivarum: yako nowytke olywye CXXVII 3.
- olivný, olivae: dyelo olywne 111^b 21.
- olověný, plumbi: plany bili olowieny cze-pelem 139^b 16.
- olovo, plumbum: yako olowo 110° 36.
- oltář, altare: obklyczym oltarz twoy XXV 6; k oltarzy bozyemv XLII 4; na oltarz L 21, 124* 40; Oltarzy twogy LXXXIII 4.
- oltářný, altaris: do rohu oltarzneho CXVII 27. omdleti, infirmare: neyfu omdleny ftopy me
- XVII 37; omdlela geft 103^b 18; deficere: brzo omdlely LXXII 19; Omdlela duffe ma CXVIII 81; Omdlele oczzy mogy CXVIII 82; omdlel duch moy CXLII 7, 126* 34.
- omluva, excusatio: k omluwenye omluw CXL 4.
- omlúvati, omluvovati, detrahere: omluwachu mye XXXVII 21, 123^b 5, 137^b 37; Omluwugyczieho C 5; obloqui: Od hlafu omluwugyczieho XLIII 17.
- omluvenie: k omluwenye (ad excusandas) omluw CXL 4.
- omračiti, obscurare: omraczil ge CIV 28. omyl, dubium: bez omyla 89° 26.
- omýti, lavare: Wyecze omyz mye L 4, 123°28, 140 24.
- on, is: wuole geho I 2; w zakonye geho I 2; lyst geho I 3; okowy gych II 3 atd.; ipse: gho gych II 3; nenye gemu fpassenye III 3; on sudyty bude IX 9; on yako zenych XVIII 6 atd.; ille: w ftrzyczeny gych XVIII 12; z tey w ono CXLIII 13; hic: Ony na
- woziech, a ony na konyech XIX 8. Ondřej, Andreas: S. Ondrzege 11° 31, 12° 8; S. ondrzegi 117° 26; fwateho ondrzegie 144 33.
- něměti, obmutescere: Onyemyel fem XXXVIII 3, 10. oněměti,
- onen, ille: onen fwiet 127° 35.
- opásati, accingere: Opall fye meczem XLIV 4; opalan moczy LXIV 7, 141•12; opalaly fu fe moczy 109^b 14; k lydu opafenemu 111° 18.

- opatřiti, respicere: Nebo fy opatrzyl pokoru mu XXX 8.
- opět, iterum: opyet fy odwedl mye LXX 20; opyet fye obratil 68° 1; abich fe opiet nenawratila 125^b 16; rursum: opiet po tmye 139• 30; opiet przigmu tielo 139^b 21.
- opieti, vestire: kozy a mallem opal fy mye 134* 31.
- oplatitel, retributor: Oplatyteli, bozie 120° 22. oplatiti, retribuere: wiecz oplacz mye 137-18.
- oplésti, circumplectere: Ofydla opletly fu mye CXVIII 61.
- opoka, petra: na opocze XXXIX 3; na opoczie LX 3; Prodrzyel opoku LXXVII 15; wedl wodu z opoky LXXVII 16; vderzyl opoku LXXVII 20 atd.
- opona, velamentum: zaslonyen budu oponv LX5; w oponye krzydlu twu LXII8, 141°21.
- oprava, regimen: dal my oprawu 128° 36.
- oprávce, regens: abichom tie oprawczi ma-gicze 120° 36, 37. opravenie, directio: w opraweny frdcze meho
- CXVIII 7; k opraweny (ad dirigendos) noh 115• 18.
- opravidlo, directio: Tys vczynyl oprawydla XCVIII 4.
- opraviti, opravovati, regere: oprawuge mye XXII 1, 134^b 2, 145^b 31; oprawy ny XLVII 15; oprawuy ge XXVII 9, 116^b 5 atd.; dirigere: opraw cziestu V 9; oprawysf praweho VII 10; prut oprawugyczy (directionis) XLIV 7; oprawuyeff yfrahele LXXIX 2 atd.; corrigere: oprawyl okrffl XCV 10; oprawuge CXVIII 9; justificare: oprawugyczy fye fam w fobye XVIII 10; aedificare: aby opraweny byly zdy L 20, 124 37, 140 28 29 atd.
- opřieci, vibrare: mecz fwoi oprzahl VII 13; mecz fwoy oprziehal 133° 29.
- oprz, corruptio: kdyz le(n)du w oprzv XXIX 10. oprzniti, profanare: `oprznyl` fy fwatynu LXXXVIII 40.
- opustiti, opúščeti, derelinquere: neopustyl fy hledagicze tebe IX 11; procz fy mne opuftyl XXI 2; opuft rydanye XXXVI 8; frdcze opuftylo mne XXXIX 13; neopuficzey mne CXXXIX 9; czozkolwiek fem opuftila 128* 34.
- opuščenie: za opusczenye dobrich dyel $128 \cdot 28$
- Oreb, Oreb: yako oreb LXXXII 12. Oreb, Horeb: w orebye CV 19; na horze oreb 23 32
- orlice, aquila: Iako orlycze 112º 32.
- orlóv, aquilae: orlowa mladoít CII 5.
- osada, plebs: gyz zzeru ofadu XIII 4, LII 5; getye ofady XIII 7; otwrzek ofady XXI 7; fyla ofady XXVII 8; bohaty z offady XLIV 13 atd.
- osamělý, solitarius: wrabecz ofamyely CI 8, 124° 32.
- osídlo, laqueus: w ofydlu IX 16.30; D(f)czzyl ofydlo X 7; ofydla fmrtedlna XVII 6; z ofydla XXIV 15, XXX 5 atd.; funis: Ofydla hrzieffnych CXVIII 61.
- oslaviti, glorificare: oflawym geho XC 15. osm, octo: ofm 1° 33, 2° 22, 5° 33, 7° 33, 11° 32, 72° 11.

- osmdesát, octoginta: ofmdesat let LXXXIX 10, 2º 22; ofmdefat a cztyrzy 105º 31.
- osmnást, duodeviginti: ofmnast 6° 32, 12° 33. osoba, persona: imyelugicze olob 89° 31; ofoba otczowa 89° 33; gednu kazdu ofobu 90° 25; wfie trzy ofoby 90° 43; ale gednofty ofoby 90° 30.
- osobně, sigillatim: flozyl ofobnye frdcze XXXII 15.
- ostarati sě, inveterascere : oftaral fem fe VI 8, 122^a 5; fynowe czyzy oftaraly fu fye XVII 46; oftaraly fe kofty me XXXI 3, 122•33; veterascere: pomocz gych oltara lye XLVIII 15; yako rucho oftaragy fye CI 27, 125 42; senescere: a tot fye oftarach XXXVI 25.
- ostatek, ostatci pl., reliquiae: oftawyly fu oftatky fwe XVI 14; w oftatczyech twych XX 18; oftatczy zhynv XXXVI 38; oftatczy myfflenye LXXV 11; residui: oftatczy zhynuly fu 113° 38; residuum: hledal fem oftatka let mych 108° 22, 142° 18.
- ostati, derelinquere: otecz moy a maty ma oftaly mne XXVI 10; oftala mne geft fyla ma XXXVII 11, 123 16, 137 7; oftalı mne 136 5 atd.; manere: na wiecznoft oftane LXXXVIII 37; prawo oftane CXI 3, 9; remanere: geden z nych neoftal CV 11; permanere: any oftanu V 6; na wyecznoft oftane IX8; na wyecznoft oftaneff CI 13 atd.; subsistere: neoftane CII 16; w hubenftwy neoftanu CXXXIX 11.
- ostáti, praevalere: oftal w geffytnofty LI 9. ostaviti, ostavovati, derelinquere: Tobye oftawen geft chudy IX 35; neoftawyeff duffie mey v pekle XV 10; neoftawuy mne LXX §; dimittere: oftawyly fu oftatky fwe XVI 14; relinquere: oftawy czyzym bohatítwye XLVIII 11; Neoftawyl człowyeka CIV 14; neoftawy prutu CXXIV 3.
- ostrašiti, obstupefacere : oftraffyff wlafty 111• 41.
- ostřieci, ostřiehati, custodire: oftrzyehl gey 55•8; Oftrzyehage malytkich CXIV 6, 128• 22; Oftrziez mne od ofydla CXL9; oftrzieha tebe 129* 33; oftrziehay duffy 129* 34 atd. ostrov, insula: oftrowowe LXXI 10; oftro-
- wowe mnozy XCVI 1.
- ostrý, acutus: Sypowe twogy oftrzy XLIV 6; brzytwy oft(r)e LI 4; mecz oftry LVI 5; Sfypowe moczneho oftrzy CXIX 4, 129°1; asper: od flowa oftreho XC 3.
- osúditi: At bi bilo ofufeno na fkonczenye 145° 18.
- Osvald: S. Ozwalda 8º 6.
- osvědčiti: ofwyedczyl(y) fu kralowy 39° 15, 16; ofwyedczil kralowy 101^b 23. osviecenie, illuminatio: w ofwyeczenye
- LXXVII 14; w ofwyeczeny LXXXIX 8;
- revelatio: Swyetlo k ofwyeczeny 115^b 16. osvietiti, osvěcovati, illuminare: ofwyet tmy me XVII 29; ofwiet oblyczey twoy CXVIII 135; ofwiet me frdczie 128* 5; ty ofwyeczugeff XVII 29; ofwyeczuge oczy XVIII 9; ofwyeczugie LXXV 5 atd.
- osvěta, illuminatio: Holpodyn olwieta ma XXVI 1, 135^b 8, 145^b 33; olwyeta oblyczege tweho XLIII 4.
- otázati, interrogare: otyez mne CXXXVIII 23; Otyez otcze 112^a 19.

- otec, pater: vffaly otczy naffy XXI 5; otecz moy XXVI 10; otczowe mogy XXXVIII 13; otczy naffy XLIII 2 atd.
- otcóv, patris: oloba otczowa 89° 33; otczowo bozítwye 89° 35. 36; otczow fyn 116° 8; w flawye otczowye 116° 16; z podítawy otczowy 90° 14.
- otemněti, obscurari: Otemnyeyta oczy gych LXVIII 24; gyz otemnyely fu zemye LXXIII 20.
- otevřieti, aperire: Iezero otewrziel VII 16; otewrzyely na mye víta XXI 14; neotewrzel fem vft mych XXXVIII 10 atd.; attollere: Otewrzete wrata XXIII 7, 9. – otevřený, patens: Row otewrzeny geft V 11, 132° 27; Row otewrzyen geft XIII 3.
- Otmar: S. Othmara opata 11° 17; S. otmarze 118• 20.
- otrpčiti, exacerbare: Otrpczyl holpodyna hrziefiny IX 25; otrpczyl rzeczy (wich CIV 28; otrpczyly duch geho CV 33; otrpczyly wymlywy CVI 11.
- ottrhati v. odtrhati.
- otučniti, impinguere: neotuczny hlawy CXL5. otvořiti, otvierati, aperire: yako nyemy ne-otwyerage vít íwych XXXVII 14, 123° 29, 1376 19; Ulta ma otworzyl fem CXVIII 131; otworziti oczi fwogi 136° 24.
- otvrátiti viz odvrátiti.
- otvrci viz odvrci.
- otvrzovati, obdurare: nerodte otwrzowaty frdecz XCIV 8.
- otvržek, abjectio: otwrzek ofady XXI 7.
- ova, ecce: Owa nebudet CXX 4, 129^a 21; Owa vílyffely ímy CXXXI 6.
- ováhati, differre: owahal fy pomazancze fweho LXXXVIII 39.
- ovce, ovis: podal owczie VIII 8; owcze krmyech XLIII 12; owcze k zabyty XLIII 22; owczye XLVIII 15; obleczeny fu be-ranowe owczemy LXIV 14 atd.
- ovčinec, ovile: z owczyncze 111^b 23.
- ovečný, ovium: z stad owecznych LXXVII 70; beranowe owecznye 141• 33.
- ovoce, fructus: genz owocze da I 3; gest owocze prawemu LVII 12; da owocze gych LXXVII 46 atd.
- ovocný, fructifer: drzyewie owoczne CXLVIII9. ovodněti, inundare: potoczy owodnyely LXXVII 20.
- ovšem, utique: ztrpyel bych byl owffem LIV 13; owffem geft owocze prawemu, owffyem geft boh LVII 12; day nam owffem 127^b 2; omnino: Geden owffem 90^b 29.
- oznámiti, oznamovati, innotescere: ozna-mylo fie LXXVIII 10; oznamowaly dawidowy 71• 2.
- oživiti, vivificare: ozyw mye CXVIII 17, 87° 107; ozywyl fy mye CXVIII 93; ozy-wyff mye CXXXVII 7, 129° 39, 142° 5 atd ; vivere facere: yaz ozywym 113^b 7.

Pabian, Fabianus: Swateho Pabyana 1º 21. padenina, ruina: naplny padenyny CIX 6.

padnúti, padati, cadere: padne IX 31; przyed nym padnu wffyczkny XXI 30; pod tye padnu XLIV 6; padly proftrzed woyfka LXXVII 28; Padnu od boku XC 7; Padnu w flietky CXL 10 atd.; procidere: Przied

Shirka pramenův. Skupina I., serie 1.

nym budu padaty LXXI 9; padnyemy XCIV 6, 131^b 13.

pahorek, collis: pahorczi fe przepaffi 141•32.

- palma, palma: yako palma wzektwe XCI 13. památný: pamatno (meditatio) mnye gest CXVIII 99.
- paměť, memoria: spowyedayte sye pamyety XXIX 5; zhynula pamyet gich IX 7; za-tratyl pamyet gych XXXIII 17 atd.; memoriale: pamyet twa CI 13, CXXXIV 18, 125° 4; commemoratio: Pamyet (wateho pawla 6• 31; pamyet whitech duffy 11• 3.
- pamětiv, pamětliv býti, memorem esse: Pamyetyw bud CXVIII 49; Pamyetlyw bud 1199 11.
- pán, dominus: Pane, holpodyne nasť VIII 2; w ruku panow fwych CXXII 2; ony budu pany 50^b 28; Za knyezata a pany naffe 119^b 25.
- paní, domina: w ruku panye fwey CXXII 2.
- Pankracius: Pankraczy 5• 13; S. pākraczı 117 22.
- panna, virgo: Pryffky panny 1º 18; Nyetyffy panny 1[•] 22; S. dorothy panny 2[•] 7; Sedm pannen 4[•] 10 atd.
- panoše: oczy panoffy (servorum) CXXII 2.
- panovati, dominari: panuge w fyle LXV 7. Pantaleon: Panthaleon 7° 29: S. pantaleon
- 117 21. papež, papa: Marcelle Papeze 1*17; Rzehorze
- papeze 3° 13; Celestyna papeze 4° 8 atd.
- pastevný, pascuae: v myeltye paltewnem XXII 2, 184° 4, 25; owcze paltewne 181° 17.
- pásti, pascere: pall 25° 5; Pafty yakuba LXXVII 71; pall ge LXXVII 72. pastuší, pastorum: Itanowe paftuffie 108° 29, 142° 24, 25.
- pastva, pascua: na owcze pałtwy twey LXXIII 1, LXXVIII 13; lud pałtwy geho XCIV 7; owcze pastwy geho XCIX 3
- páteční: Patecznye nocturn 64* 28.
- pátek: v patek 101 · 28, 146 · 29; patek 110 · 33.
- patnást: Dal gemu patnaît let 108^b 19. patriarcha: otczowe y patriarchi 117 22;
- patriarch 128° 23, 24. pátý: Pate (znamenye) 84° 25.
- pauk, aranea: zhnyty kazal fy yako pauku XXXVIII 12; yako pavk LXXXIX 9. Pavel, Paulus: Pawla 1 11; Obraczeny fwateho pawla 1º 26; S. yana a s. pawla swye-
- tleho 6º 27; fwa. pawla 6º 30 atd.

pazdeřie, stipula : yako pazderzye LXXXII 14.

- pazdero, stipula: yako pazdero 110° 26.
- pec, clibanus: Polozyff ge yako pecz XX 10; w peczy ohnye 113° 28.
- péče, cura: ode wsfye peczie zbawil 127 3; pecze zbity 145° 13.
- pekelný, inferni: Bolefty pekelne XVII 6, 181° 30, 131° 2, 19, 34, 39; z ruku pekelnv XLVIII 16; z ruky pekelney LXXXVIII 49; zhynutye pekelna CXIV 3 atd.; inferi: k wratom pekelnym 108° 21, 142° 17.
- peklo, infernum: v pekle VI6, XV 10; w peklo IX 18; z pekla XXIX 4; do pekla XXX 18; v peklo XLVIII 15 atd.; inferi: zítupyl do pekla 90° 35.
- peleše, cubile: v pelessvech CII 22.
- pelikán, pellicanus: Podoben pelykanowy CI 7, 124 28.

12

- pelúch, abdita: bydle w peluffy XVI 12.
- penie, canticum: pyenye nowe XXXIX 4; Toto pyenye 115° 27.
- peniez: za trzydczety penyez 83^b 16.
- peřie, pennae: na perzy wyetrowem XVII 11; da perzye LIV 7; perzye holubyczne LXVII 14; pod perzym XC 4; chodylî na perzy CIII 8; przigmv perzie CXXXVIII 9.
- pernatý, pennatus: ptaczítwo pernate LXXVII 27; ptaczy pernaty CXLVIII 10. Perpetua: Perpetue 3° 8.
- pes, canis: pſy XXI 17, LVIII 7, 15; yazyk pſow LXVII 24.
- pět: piet 2ª 9.
- peti, cantare: Pyeyte gemu pyefen XXXII 3; zalmı piegicze 181* 35; psallere: pyeite hofpodynu; Pyey(te) bohu LXVII 83; pyeyte XCVII 4, 5, CIV 2.
- Petr: swatcho Petra 2º 23; petra yahna 4º 18; marcellyna a petra 6º 3; f. petra a swa. pawla 6* 30 atd.
- Petronella: Petronelle dyewky 5* 22; S. petronella 118º 43.
- piesek, arena: yako pyelek morlky LXXVII 27; nad pyelek CXXXVIII 18.
- piesence, canticum: pyesenczy nowu budu zpyewaty CXLIII 9.
- piesň, pieseň, canticum : Pyeyte gemu pyelen XXXII 8; kazal pyeln fywu XLI 9, 1369 36; z pyelny LXVIII 81; f pyelny XCI 4; Zpyewayte pyelen nowu XCV 1; z pyelny fyonfkych CXXXVI 3; budem fpyewaty pyeln CXXXVI 4; carmen: pyelen bohu nalfyem' XXXIX 4; cantio: flowa pyelny CXXXVI 8.
- piesnice, canticum: Zpyewayte pyelnyczy nowu CXLIX 1, 143* 20.
- písařóv, scribae: treft pyfarzowa XLIV 2.
- písmo, litteratura: nepoznal sem pysma LXX 15; scriptura: prawyl v pyfmye LXXXVI 6.
- píti, potare: budu pyty XLIX 18, CIII 11; bibere: pygiechu wyno LXVIII 13, 113^b 2; budu pyty wffychny LXXIV 9; aby nepyly LXXVII 44; pyty bude CIX 7; aby pyly 112 5.
- pitie, potus: pytye daff nam LXXIX 6; pytye me CI 10, 124^b 37.
- pivnice, promptuarium: Pywnycze gich plne CXLIII 18.
- pláč, fletus: wzbydły placz XXIX 6; vſlyſſal hlas placze VI 9, 122^b 9, 132^b 25; ſ pla-czem CI 10, 124^b 87.
- plakánie: plakanye 101• 1.
- plakati, plorare: wdowy neplakachu LXXVII 64; placzmy XCIV 6, 181^b 14; flere: pla-kachu CXXV 6; plakaly CXXXVI 1. plamen, flamma: Hlas zhafygyczy plameny XXVIII 7; yako plamen LXXXII 15; pla-
- men szehl hrzieffnyky CV 18.
- plece, scapula: Pleczoma fwyma zaflony tye XC 4.
- plen, praeda: hotow ku plenu XVI 12; en, praeda: hotow ku plenu XVI 12; ra-pina: plenow nerodte zadaty LXI 11; spolia: dyelyty plen LXVII 13; rozdyelym plen 110⁴ 32.
- plniti: doftoynye plnyty pokanye 126^b 23.
- plnost, plenitudo: plnoft XXIII 1, XLIX 12, LXXXVIII 12, XCV 11, XCVII 7.

- piný, plenus: kletwy víta plna gív IX 28, XIII 8; mylofty plna geft zemye XXXII 5; prawdy plna geft prawycze XLVII 11; dny plny nalezeny budu LXXII 10; czieffe wyna plna fmyefycze LXXIV 9; ebrius: hybaly lu fye yako pllny CVI 27. plod, fructus: od plodu zytneho IV 8; Plod
- gych XX 11; zemye dala plod LXVI 7; nadzdwyhnu plod geho LXXI 16; zemye da plod LXXXIV 13 atd.
- plodičstvie: olywa plodyczstwie (fructifera) Ll 10; Zemy plodyczstwie (fructiferam) CVI 34; dal my plodyczstwu studnyczi slez 128• 37.
- ploditi, multiplicare: plozeny fu XXXVII 20; (mylitwy plody (fornicantur) LXXII 27.
- plot, sepes: Zkazyl fy ploty LXXXVIII 41. plúti, fluere: gyz plowe LVII 9; yakoz plowe wozk LXVII 8; plow wymluwa twa 112°2;
- genz na wodach plowu 126° 1.
- pnieti: kdyz na krzyzy pnyel 20^b 5. po, post: po neprzietelech XLIII 11; po nyey XLIV 15; po tobye LXII 9, 141^b 28; po tmye 139* 31; po tomto zalmye 36* 34 atd.; per: fly po fuchu 110* 31; in: po wffe czafy CXVIII 20 atd.
- poběhnúti, fugere: kam pobyehnv CXXXVIII7.
- pobiti, percutere: pobyl wlasty CXXXIV 10, CXXXV 17; pobyl egypt CXXXV 10; superare: Luczyffcze pobito geft 109 13. pobitie, bellum: ku pobyty CXLIII 1.
- poblúzenie, delicta: Pobluzenye mladosty 135 4.
- poctěnie, reverentia: Ty wyell pocztyenye me LXVIII 20.
- poctiti, honorificare: yakz pocztyeny budu XXXVI 20; obyeth chwalna poczty mne XLIX 23; revereri: At pocztyeny fu fpolu XXXIX 15; kdyz pocztyeny budu LXX 24.
- poctivý, venerandus: Pocztyweho tweho fyna 116• 4
- počátek, initium: od poczatka LXXIII 2, LXXVI 12, LXXVII 2; W poczatcze ty CI 26; poczatek mudrofty CX 10; Na poczatzcie CXVIII 152 atd ; principium: S tebu poczatek CIX 8; Poczatek flow CXVIII 160; na poczatcze wefele CXXXVI6; poczatek hrzyechvow 34* 9; adjutorium: ku poczatkv (m. ku pomoczi) memu przy-zrzy LXIX 2, 123° 9, 137° 41, 146° 15.
- počestný, honorabilis: poczestne gmye gich LXXI 14
- počet, numerus: poczet dny mych XXXVIII5; poczet geho 136^b 29; ratio: wratyty magy poczet 90^b 44.
- početie, conceptio: poczety matky bozi 12º 9. počieti, concipere: poczal boleft VII 15, 138-34; poczat fem L 7, 123° 38, 140° 34; po-czala mye maty L 7, 123° 38, 140° 34; poczateho 126^b 21; incipere: za ktere fmy proffiti poczeli 127°34; poczneff tako 131°24.
- počínati, incipere: poczyna fye nocturn 74^b 10; poczyna fe mefipor 84^b 18; poczyna fe letanya 117•1; Poczynagi fe preces 119•38; Tuto le poczynagy lepteny 121b 17 atd.
- počísti, imputare: gemuž nepoczetl holpodyn hrziecha XXXI 2, 122° 30.
- počstiti, honorificare: poczítyíť mne XLIX 15; v. poctiti.

- pod, pode, sub: podal pod nohy VIII 8; pod yazykem IX 28; pode rty XIII 8; Pod ftyenem XVI 8; poddawalf pod mye XVII 48; pode rty gich CXXXIX 4 atd.; subtus: pode mnu XVII 37; letye pod nohy me XVII 39; podpyetyl fy pod mye XVII 40; subter: pode mnu zhemzy 111^b 15.
- podati, porrigere: Poday prawycze 121* 1; podafi prawiczi 137* 11, 12.
- poddati, poddávati, subdere: poddafi lydy XVII 48; poddany fu LIX 10; poddawafi pod mye CXLIII 2; subjicere: podal VIII 8; Poddal lydy XLVI 4; poddana bude LXI 2, LXI 6, 146° 26 atd.; tradere: nepoddaway gich 119° 27; nepodda geho 138° 10 atd podiesež ver: lato 2 podečen LXVIII 17
- podjeseň, ver: leto a podle'len LXXIII 17. podjieti, elevare: Wydyech nemyloftyweho podyata XXXVI 85; levare: Podeymy rucze twogy LXXIII 8; tollere: podgal geho LXXVII 70; sublimare: podeyme roh 109° 87; assumere: podyal ge 112° 34.
- podkládati, supponere: podklada ruku íwu XXXVI 24.
- podkopati, suffodere: Sezzena a podkopana LXXIX 17.
- podlé, adv. a praep., juxta: podle tebe V 6; Podle geft hofpodyn XXXIII 19, 120° 33; Podle fkutkow XXVII 4 atd; secundum: podle mnoftwye V 11, IX 25; podle prawa VII 9, 18, XVII 21 atd; secus: podle zbyehow I 3; podle pekla CXL 7; circa: podle ftanow LXXVII 28.
- podměstie, suburbium: z podmyestye gomorskeho 118^a 23.
- podnožie, scabellum: modite fe podnozy noh geho XCVIII 5; Donyz nepolozym neprzatel twych podnozie noham twym CIX 1.
- podobenstvie, similitudo: w podobenftwye wlaftem XLIII 15; podle podobenftwie hadoweho LVII 5; w podobenftwye telczowe CV 20; yako podobenftwye chramu CXLIII 12.
- podobný, similis: kto podoben k tobye XXXIV 10, XXXIX 6; podoben vczynyen geft gym XLVIII 18, 21; ze budu podoben XLIX 21; Nenye podobny tobye LXXXV 8 atd.; opportunus: w czas podobny XXXI6, 122^b2.
- podolé, convallis: podole ftanowe zmyerzi LIX 8; v podoly fizy LXXXIII 7; w podolech CIII 10; podole ftanownye rozdyely CVII 8.
- podolek, fimbria: v podolczyech zlattych XLIV 14; ora: schody na podolek rucha CXXXII 2.
- podpětiti, supplantare: podpyety geho XVI 18; podpyetyl fy wſtawagıczye XVII 40; nebudu podpyeczeny chodowe XXXVI 81; podpyety chody me CXXXIX 5.
- podřezati, succidere: podrzeza mye 108° 32, 142° 28.
- podstáti, subsistere: z czlowyecziho mala podítogie 90° 20.
- podstava, substantia: podítawa ma XXXVIII 6, 8; nenye podítawy LXVIII 3; ma podftawa LXXXVIII 48, CXXXVIII 15; any podítawy odluczigicze 89° 32 atd.
- podúti, flare: podul duch geho CXLVII 18; Podul duch twoy 118^a 35.
- pohaniti, confundere: radu pohanyly gfte XIII 6; neyfut pohanyeny XXI 6; nebudu

pohanyeny XXIV 3; nebudu pohanyen na wyecznoft XXX 2 atd.

pohleděti, videre: pohled LXXIX 15.

- pohltnúti, absorbere: any pohltny mne hlubyna LXVIII 16.
- pohnúti, declinare: Wſſyczkny ſe poh(n)uly XIII 3, LII 4; nepohnuch ſye CXVIII 51, 102, CXVIII 157; Pohnyete ſe CXVIII 115; Pohnule przywede CXXIV 5; moveri: at ſye nepohnu XVI 5; nepohnu ſe XXIX 7, LX 8; commovere: abych nepohnul XV 8; pohnuly ſe XLVII 6; nebo pohnuta geſt LIX 4 atd.
- pohnutie, commotio: v pohnutye LXV 9.
- pohořie, collis: radofty pohorzye se przyepasse LXIV 18.
- pohřebenie, sepultura: Pate (znamenye) pohrzebenye 84^b 25; Skrze ſwate pohrzebenye 118^b 32.
- pohřmieti, tonare: na nebesiech pohrzmy 109^b 35.
- pohrúziti, demergere: Na mne pohruzy burze wodna LXVIII 16; pohruzeneho faraona 110^a 5.
- pohybovati, commovere: kdyz fye po(h)ybugy XXXVII 17, 123* 37, 187* 27; declinare: pohybugy fye CXVIII 21; Nepohybuy frdcze meho CXL 4.
- pochvalovati, glorificare: boha pochwaluge XIV 4.
- pochvátiti, pochvatnúti, apprehendere: Pochwatnyete kazen II 12; Pochwat odyenye XXXIV 2; pochwat geho XXXIV 8.
- pojhrávanie, illusio: poyhrawanye wllem LXXVIII 4; ku poyhrawany (ad illudendum) CIII 26.
- pójčiti, praestare: poyczyl fy krale mey fyly XXIX 8; poycz nam prodleny 121^b 10.
- pojíti, procedere: p(o)[pielnye poydy XLIV 5; ire: poydu w nalezenych LXXX 18; poydv z cznofty LXXXIII 8; w dom poydem CXXI 1; Kamo poydu CXXXVIII 7 atd.; venire: Poydyete XLV 9; LXV 5, 16, XCIV 1, 6; poydyeme LXXXII 5; poydem 181^b 18; praecedere: przied nym poyde XCVI 8; vadere: poydu k wratom 108^b 21, 142^a 17; drzewe nez poydu 140^a 4; concipere: z negisteho possible z femene 186^b 27.
- pokánie: pokanye wyplnyla 124^b 10; ku pokanye kagiczieho 125^b 10; ku prauemv pokany 125^b 13; plnyty pokanye 126^b 23; dal nam pokanye 127^a 40 atd.
- pokázati, pokazovati, ostendere: kto pokaze nam dobre IV 6; gyz pokazy gemu XLIX 23; Boh pokazal my LVIII 12; Pokazal fy lydu twrde LIX 5; pokazugeff mocz 136° 36 atd.
- poklad, thesaurus: v poklady XXXII 7; z pokladow CXXXIV 7; v pokladu mem 113° 30; Poklady czyny (thesaurizat) XXXVIII 7.
- poklesnúti sě, labi: aby fye poklefla noha 113° 32.
- pokoj, pax: V pokogy IV 9; w pokogy XXVIII 11; we mnoftwye pokoge XXXVI 11 atd.; requies: wendu v pokoy moy XCIV 11; v pokoy twoi CXIV 7, 128° 24; Pokoy wyeczny day gym 128° 32, 129° 10 atd.; quies: bydlygicziho w pokogy 108° 26, 142° 21; patientia: pokoy moy 139° 36.

- pokojný, pacis: czyesty pokoyney nepoznaly XIII 3; na cziestu pokoynu 115° 19, 144° 13; w pokoynem kralowitwie 130° 36; pacificus: byech pokogen CXIX 7, 129*8; tranquillus: czali pokoyny 127*24; indulgentiae: mye-Ito prziebitka pokoyneho 184º 16, 20.
- pokolenie, generatio: ot pokolenye do po-kolenye IX 27, XXXIII 11; od pokol(e)nye toho XI 8; w pokoleny prawem XIII 6; po-kolenye buduczy XXI 32 atd.; progenies: w pokoleny druhem XLVII 14; w pokolenye y pokolenye XLVIII 12; az do po-koleny otczow XLVIII 20; tribus: wflyczka pokolenye zemfka LXXI 17; pokolenye effraymowa nezwolul LXXVII 68; zwolyl pokolenye yudyno LXXVII 68 atd.
- pokora, humilitas: Wyz pokoru mu IX 14, XXIV 18; Spas pokoru mv XXI 22; opatrzyl fy pokoru mu XXX 8; v pokorze LXXXIX 3 atd.; salutare : anebo od nyeho pokora ma LXI 2.
- pokořiti, pokořovati, humiliare: Pokorzowach w poltu duffy XXXIV 13; tak fye pokorzo-wach XXXIV 14; Pokorzily nohy CIV 18;
- wach XXXIV 14; Pokorzily nohy CIV 18; pokorzích fye CXIV 6, CXVIII 6, 7 atd. pokorný, humilis: Sud pokornemu IX 39; lyd pokorny XVII 25; pokorne duchem ípafy XXXIII 19 atd.; pacificus: gfu fwa-tofty człowyeku pokornemu XXXVI 37; hu-miliatus: kofty pokorne L 10, 140° 2, 34; ſrdcze pokorne L 19, 140° 25. pokorně, pacifice: pokornye mluwyechu XXXIV 20; humilitar: pokornye profivery 121° 7; humiliter: pokornye proffymy 121° 7; 127 88.
- pokrm, esca: hledaly pokrmv CIII 21; cibus: neprzynelu pokrmv 111^b 22.
- pokropiti, pokropovati, aspergere: Pokropyff mye ylopem.L 9, 124° 4, 140° 39; pokropowaty fye krwy 66° 24.
- pokrýti, contegere: pokryly mye temnosty LIV 6; operire: pokryla hanba oblyczey moi LXVIII8; pokryty budte hanbu LXX 13.
- moi LXVIII 8; pokryty budte hanbu LXX 13. pokusiti, pokúšeti, examinare: ftrziebro ohnyem pokulfano XI 7; ohnyem fy mne pokufyl XVI 3; ohnyem fy nas pokufyl, yakozto pokuffegy ftrziebro LXV 10; pro-bare: Pokus mne XXV 2; pokufych tebe LXXX 8; pokufily XCIV 9, 131° 24; brzo pokuffis geho 133° 18; tentare: pokufyly boha LXXVII 18, CV 14; pokufyly geho LXXVII 41; pokuffely boha LXXVII 56; pokufyly mne otczy XCIV 9; pokuffeli mne 131° 24. 131• 24
- pokušenie, tentatio: zproficzen budu od po-kuffenye XVII 30; podle dne pokuffenye XCIV 9; w pokuffeny 119^a 36; v poku-f(feny) 126^b 34, 130^a 36, 37; pokuffenym obkliczena 145° 5, 6.
- pól, medium: O pol noczy CXVIII 62; kazal gey na poly przyetrzyety 108° 29.
- pole, campus: pole twa LXIV 12, 141. 30; na poli taneníkem LXXVII 12, 43; zwe-fiele íye pole XCV 12; na polech leínych CXXXI 6 atd.
- poledne, meridies: fud twoy yakozto poledne XXXVI 6; od poledne przyde 111[•] 6.
- polední, meridianus: od byella polednyho XC 6; auster: Przynefl polednyho wyetra LXXVII 26; v wyetr poledny CXXV 4.

- polepšiti, corrigere: kazen twa polepífyla mne XVII 36.
- poletovati, volitare: nad nymy poletugicz 112• 33.
- pólnoc, aquilo: od polnoczy CVI 8.
- pólnoční, aquilonis: bokowe polnoczny XLVII 3; polnoczny stranu LXXXVIII 13.
- polný, campi: fkuot polny VIII; drzyewie polne CIII 16; agri: krafa polna XLIX 11; kwyet polny CII 15.
- polovice, dimidium: v polowyczy dny mych CI 25, 125° 35.
- položenie, oblatio: przygmell polozenye L 21, 124 39, 140 31.
- položiti, ponere: polozyl nepolikwrnyenu czieltu XVII 33; polozyl lokty ma XVII 35; W flunczy polozyl chram lwoy XVIII 6; polozyl fy koronu XX 4 atd.; proponere: nepolozyly boha LIII 5; nepolozyly tebe przied febu LXXXV 14.
- polský, agrorum: owocze políke 112° 39. Polykarp: S. Polycarpa 1° 27.
- pomáhati, adjuvare: buoh pomaha mnye LIII 6; kterzyz fu gemu pomahaly 86° 18; eripere: kto pomaha LXX 11; auxiliare: Ruka ma bude pomahaty gemu LXXXVIII 22; nepomahal fy gemu LXXXVIII 44.
- pomazanec, christus: proty pomazanczi II 2; czynye myloft pomazanczy XVII 51; fpa-fena vczynyl pomazancze śweho XIX 7; zaflonytel fpafenye pomazancze śweho XXVII 8 atd.
- pomazati, ungere: olegem pomazach geho LXXXVIII 21; bil pomazan 27• 34.
- pomieniti, reputare: pomyenyl fem CXVIII 119.
- pomnieti, meminisse: newyedyenye me ne-XXIV 7; Pomnyete dywy CIV 5; Pomny xXIV 7; Pomnyete dywy CIV 5; Pomny na ny CV 4 atd.; memorem esse: genz pomnyel by tebe VI 6; ze pomnyff geho VIII 5; pro(toz) pomnyety budu XLI 7, LXXXVI 4 atd.; intelligere: genz pomny na chudeho XL 2, 138° 5.
- pomoc, adjutorium: Prawa pomocz VII 11; wftan na pomocz mnye XXXIV 2; Przyzrzy pomocz mu XXXVII 23; v pomocz LXXXII 9 atd.; ku pomoczy (ad adjuvan-dum) XXXIX 14, LXIX 2; auxilium: Poffly tobie pomocz XIX 3; neodaluy pomoczy XXI 20; Day nam pomocz LIX 13, CVII 13 atd.; ops: pomocz poffly gemu XL 4, 138° 12; salus: geffytna pomocz LIX 13;
- virtus: uczynymy pomocz CVII 14. pomoci, adjuvare: pomozz gfm hofpodyn XXXVI 40; pomoz nam XLIII 26; pomoze gemu buoh XLV 6; pomoz my LXIX 6 atd.; subvenire: fluham twym pomoz 116° 20; opitulari: at pomohu 113° 3.
- pomocnice: bud my pomocznycze 128 9.
- pomocník, adjutor: pomocznyk v potrzeben-ftwie IX 10; budelí pomocznyk IX 35; po-mocznyk moy XVII 3; pomocznyku moy XVIII 15 atd.
- pomocný: bud pomoczen gyey 136* 26; bud gye pomoczen 186^b 14.
- pomsta, vindicta: genz dawaff pomfty XVII 48; kdyz vzrzy pomítu LVII 11; vczyny pomítv CXXXIX 13; Kuczynyeny pomíty

CXLIX 7 atd.; ultio: Pomíta krwe fluh LXXVIII 10; Ma geft pomíta 113^a 81; Wraczy pomítu 118^b 14.

- pomstiti, punire: bude pomílczeno XXXVI 28; ulcisci: pomftych lye na nych CXVII 10, 11, 12; krwye pomíty 113^b 21. pomyšlenie: zbawil fi od zleho pomyflenye
- 120 20.
- pondělí: V podiely 27• 34, 87• 1, 146• 4, 7; w pondiely 145° 36 atd.
- ponésti, portare: Na ruku ponelu tye XC 12. **poníženie,** humiliatio: ponyzenye wydy CXII 6.
- ponížený, humilis: hrzielínyczi ponyzenu 122• Ž
- ponižiti, humiliare: ponyzyl geho IX 31; oczfy pyfinych ponyzifi XVII 28; ponyzen fem XXXVII 9, XXXVIII 3; ponyzil fy ny XLIII 20 atd.
- popadnúti, comprehendere: popadny zywot moy VII 6; popadena gest noha IX 16; popaden gest IX 17; popadeny budu IX 28 atd.; fen popadl mye (soporatus sum) III 6; capere: zla popadnu CXXXIX 12; apprehendere: ftrach popadli ge XLVII 7; rapere: popadly CIII 21; arripere: popadne rvka 113^b 13;
- popásti, depascere: ímrt popale gye XLVIII 15.
- popel, cinis: popel yako chleb CI 10, 124^b 36; mlhu yako popel strzese CXLVII 16; s popelem 66* 25.
- popísati, popsati, conscribere: fud popyfany CXLIX 9; popfany 143° 38.
- poplakati, plangere: at poplaczi bolefty 140°3.
- poplz, lubricum: Bud cziesta gych tma a poplz XXXIV 6; lapsus: zproftyl fy nohy me od poplzu LV 13; wyproftyl nohy me od poplzu CXIV 8, 128° 27, 28.
- popravenie, correctio: poprawenye stolycze geho XCVI 2.
- pořád, gradus: Za wellken porzad koltelnye 119 18; ordo: kdezto y gednoho porzada nenye 140• 9.
- pořezati, concidere: porzie(z)y neprzately LXXXVIII 24.
- poroditi, parere: porodyl nefprawedlnoft VII 15, 133° 34; yalowa porodyla mnohe 109b 17; parturire: bolefty yako porodyczie XLVII 7.
- porúčeti, commendare: porucziem duch moy XXX 6; poruczege duffy fwu 47[•] 31; giz fu fe poruczih 120[•] 17; tuto poruczis bohu 128° 12; duffy poruczity bohu 77° 3.
- porušenie, corruptio: any dall wydyety poruffenye XV 10.
- posaditi, collocare: Aby pofadyl geho CXII 8; Pofadıl mye CXLII 3, 126° 24; ponere: poffad mye 139 25.
- posel, legatus: przygdu pofly LXVII 32.
- posílenie, fortitudo: vflilugicziech poffilenye 121 22.
- posíliti, confortare: at fye nepofyly czlowyek IX 20; nebo pofyleny fu XVII 18, 144⁶ 2; pofyl fye frdcze twe XXVI 14, 136^e 16 atd.; confirmare: chleb frdcze pofyly CIII 15.
- posilniti, roborare: w fyle pofylnen bude 109 31.
- poskvrna, macula: bez poffkwrny XIV 2.

- poskvrněnie, contagium: od polkwrnyeny fmrtedineho gy zbawie 131° 12; scelus: polkwrnyenye me 186° 81; z polkwrnyeny oczift mye 187° 19.
- poskvrniti, polluere: polkwrnyly ftan LXXIII 7; pollkwrnyly chram LXXVIII 1; contaminare: polikwrnyena geft CV 39. poslati, mittere: Pollal flypy fwe XVII 15;
- Poflal z wyfoka XVII 10; Pofly tobie pomocz XIX 3; Poslal f nebe LVI 4 atd.; ferre: pomocz poffly gemu XL 4, 138• 12.
- posledek, extremum: z polledkow zemíkych CXXXIV 7; v polledcziech moríkych CXXXVIII 9.
- poslední, novissimus: vrozumyem v poslednych gych LXXII 17; poznal fy pollednye CXXXVIII 5; znamenam pollednye gych 112^b 24 atd.; novissimum: az do pekelneho poslednyeho 112^b 34; poslednye prozrzely 118• 15.
- posléz, posterius: poslez 90° 42. poslúchanie: k polluchany hlasu (ad audiendam vocem) ČII 20.
- poslúchati, intendere: Pofluchay hlasu V 3; polluchay prozby me XV 1; polluchay ludu meho XXXIV 23 atd.; attendere: polluchal hlafu LXV 19; obedire: pofluchal mne XVII 45; audire: pofluchayte mne XXXIII 12; po-fluchaty budete XCIV 8; pofluchay 111° 38.
- posmievanie, subsannatio: polmyewaly mye polmyewanym XXXIV 16; polmyewanye wsiem LXXVIII 4; derisum: w klam a w polmyewanye XLIII 14.
- posmievati sě, irridere: polmyewaty lye bude gym II 4; Any polmyewayte le mnye XXIV 3, 131^b 32; subsannare: polmyewaly mye polmyewanym XXXIV 16; polmyewalı fu fye nam LXXIX 7.
- pospěti, pospiešiti, accelerare: potom po-ípyely XV 4; polpyell XXX 3; festinare: ku pomoczí mey polpyell LXIX 2.
- post, jejunium: w poltu XXXIV 13; v poltu LXVIII 11; pro puolt CVIII 24; Puolt 2* 24, 6* 24, 29, 7* 2, 8* 10, 15, 24, 10* 28 atd.
- postaviti, constituere: poltawen fem II 6; poltawyl fy mye IV 10; poltawylf mye XVII 44; Poltaw proty gemv CVIII 6; gi poltawil 130° 37; collocare: tu mye poltawyl XXII 2, 134^b 5, 26; statuere: nawyffye poftawuge mye XVII 34; poftawyl nchy me XXX 9, XXXIX 3; poftawym proty oblyczegy XLIX 21; poltawil wody LXXVII 13 atd ; ponere: v myeru poltawil fy dny me XXXVIII 6; Poltawil fi nohy 136^b 1.
- postele, stratum: postely mu zroffy VI7, 122-3, 132° 19; wffyczknu postely obratyl fy XL 4, 138° 13; na postely mey LXII 7, 141° 18; w loze postele mey CXXXI 3. postiti sě, jejunare: Kdız se postifi 146° 5.
- postrčiti, impellere: Postrczen sem CXVII 13.
- postřiebřiti, deargentare: perzye holubyczne postrzyebrzenye LXVII 14.
- posuzovati, judicare: procz mne tak polu-zuges 133° 43; arbitrari: polluzugell mne neprzietelem 136° 33, 34.
- posvěcenie, sanctificatio: na horu polwye-czenye LXXVII 51.
- posvěcenina, sacrificium: gedly glu polwyeczenyny CV 28.

posvěta, illuminatio: nocz pofwieta ma CXXXVIII 11.

- posvětiti, sanctificare: polwyetyl ftan lwoy XLV 5; polwyetyly geho 16° 33; polwye-czen w kralewitwo 16° 23; sacrificare: pofwietyly ritynam CV 38. posvietiti: Pofwyetyty 115• 16, 144• 10.
- posýřiti, mulgere: yako mleko poffyrzil fy mye 134• 29.
- potéci, pertransire: proftrzed hor poteku wody CIII 10; fluere: poteku wody CXLVII 18. Potenciania: Potenczyanye 5 20.
- potkánie, occursus : Wítan k potkany LVIII 6. potlačiti, conculcare: potlaczyl mye czlowiek LV 2; gyz potlaczigy mye LVI 4; potla-czyfi lwa XC 13; potlaczye mye CXXXVIII 11; potlaczyfi zemy 111* 40.
- potok, torrens: potoczy nefprawedlnofty XVII 5; potokem rozkoffy XXXV 9; Ty gfy prodrzyel potoky LXXIII 15; potoczy owodnyely LXXVII 29 atd.; rivus: Potoky geho napogyl fy LXIV 11, 141* 26; flumen: w potocziech 111• 23.
- potom, postea: potom XV 4, XLVIII 14, 73^b 8, 126^b 28; et: potom wyecz LXXXIX 10.
- potop, diluvium: Holpodyn potopu bydlyty kazal XXVIII 10; Awflak v potopye wod mnohich XXXI 6, 122^b 3.
- potopiti, demergere: burze potopyla mye LXVIII 3.
- potřeba, necessitas: potrzeb mych zproft mye XXIV 17, 135° 31; fpaffyl fy z po-trzeb duffy mu XXX 8; z potrzeb gich CVI 6, 19, 28; v potrzebye 113° 3; v po-trzebach fwich 131° 25 atd.; opportunitas: w potrziebach IX 22.
- potřebenstvie, opportunitas: pomocznyk v potrzebenítwie IX 10.
- potřebný, opportunus: w czas potrzebny CXLIV 15; necessarius: potrzebno gelt 90⁶ %. potřebovati, egere: dobreho meho nepotrze-
- bugeff XV 2
- potresktati, corripere: potreſkczeſſ mne 109^b 9, 142^b 5.
- potrhnúti, rapere: aby potrhl chudeho; po-trhnuty chudeho IX 30.
- potupa, contemptus: Odeymy potupu CXVIII 22; despectio: naplnyeny fmy potupy CXXII 4.
- potupiti, potupovati, despicere: postupuges (m. potupugeff) IX 22; any potupyl prozby XXI 25; any potupvy mne XXVI 9; irdcze ikruffene nepotupyff L 19 atd.; calumniari: ze potupifi mye 134^a 1, 2; spernere: potu-pymy witawagicze na ny XLIII 6; potupyl ge LII 6, LXXVII 59; dyedynu potupyl LXXVII 62; nepotupyl prozby CI 18 atd.;
- condemnare: nerod mne potupit 131^e 42; contemptus: potupeny CXVIII 141. potvrditi, potvrzovati, confirmare: radu twu potwrd XIX 5; potwrzuge prawych XXXVI 17; potwrdyl fy na mye ruku twu VXVVI 8; potwrzow fa VVVVI 9; XXXVII 3; potwrzeny fu XXXVII 20 atd.; firmare: Slowem potwrzena glu nebela XXXII 6; potwrdyl geho CIV 24; confor-tare: Potwrzeny fu LXVIII 5; ramye po-twrdy geho LXXXVIII 22; potwrzeno gelt CXXXVIII 6 atd.; corroborare: potwrdyl myloft fwu CII 11,

- pověděti, loqui: Powiedie w horzkofti 183^b 41; dicere: nepowyem XLIX 12; powye-dyena fu CXXI 1; powyedye 112° 21; indicere: Powiez my to 133° 42, 43.
- pověsiti, suspendere: powyefychom husle CXXXVI 2.
- pověst, parabola: ku powyefty XLVIII 5; vczynyen fem gym v powyeft LXVIII 12; otewru ku powieftem víta LXXVII 2.
- povětřie, aura: poltawyl wlny v powyetrzye CV1 29.
- povolati, invocare: Chwale powolam hofpodyna XVII 4; vocare: Powolaff mne 187* 10.
- povolovati, povolevati: k tomu powolygycze 75* 32; powolewachu dawidowy 86* 16.
- vrci, povrhuút, projicere: Powr(h)le mye XVI 11; Nepowrhny mne LXX 9; dejicere: powrhl fy gye LXXII 18; fekyru a nafeczy powrhly fu LXXIII 6; prosternere: aby po-wrhl gye CV 26; ventilare cornu: neprzately powrzemy XLIII 6.
- povýšenie, exaltatio: Powyssenye s. krzyze 9º 15.
- povýšiti, exaltare: Wydyech nemyloftyweho powyliena XXXVI 35; toho powyfly LXXIV 8; powifien fem LXXXVII 16.
- pozdě, sero: pozdie przigal fy 125° 10. pozlatiti, deaurare: w rulle pozlaczenem XLIV 10.
- poznati, poznávati, cognoscere: Poznan bude IX 17; czyefty nepoznaly fu XIII 3; poznagy XIII 4; poznach XIX 7; poznal fem XL 12 atd.; scire: at poznagi wlafty IX 21; confiteri: poznaty 90° 25, 26; abychom poznaly fye 90° 11. pozvati, invocare: pozowem tebe XIX 10;
- vocare: pozwal zemye XLIX 1; pozwal hladu CIV 16.
- požádati, concupiscere: pozada kral krafy twey XLIV 12; pozadaly zadofty CV 14; Pozadala dusse ma CXVIII 20; Tot poza-dach CXVIII 10; Pozadach spalytele CXVIII 174.
- požehnánie, benedictio: na lyd twoy pozeh-nanye III 9; wezme pozehnanye XXIII 5; tot pozehnanye LXXXIII 8; nechtyel pozehnanye CVIII 18 atd.
- požehnati, benedicere: pozehnas prawemu V 13; pozehnay dyediczftwy XXVII 9; pozehna lydu XXVIII 11; pozehnal tye buoh XLIV 3 atd.; misereri: pozehnay nas LXVI 2.
- požičiti, požičovati, commodare: Czely den pozyczygye XXXVI 26; pozyczige CXI 5; Zdrawie nam pozyczi 114° 84.
- požrieti, absorbere: pozrze ge LVII 10; fnad by woda byla pozrzela nas CXXIII 4; po-zrzeny fu CXL 6; deglutire; pozrzela datana CV 17; fnad by byly pozrzely nas CXXIII 3; glutire : bich pozrzela flynu 133° 20.
- pracný, egenus: praczneho XXXIV 10.
- prach, pulvis: yako prach I 4, XVII 48, XXXIV 5, 183^a 9; v prach VII 6, XXI 16, XXIX 10; w prach XLIII 25 atd.
- pravda, justitia: v prawdye twey w prawdye IX 9; prawdy plna geft XLVII 11; prawdu mluwiete LVI 2 atd.; veritas: nenye w uftech gych prawda V 10; vmen-

ffyny fu prawdy XI 2; mluwy prawdu XIV 3; aequitas: nez mluwyty prawdu LI 5; gloria: prawda LVI 12 atd.

- pravedinost, aequitas: fudyty bude w prawedinofty IX 9.
- prawice, dextera: na prawyczy XV 8, 10; prawyczy twey XVI 8; prawycze twa XVII 36; fpafenye prawycze geho XIX 7 atd.
- praviti, dicere: Mnozy prawie III 3; prawy hofpodyn XI 6; prawyty budu XLIV 2; prawil 22^b 34, 43^b 12 atd.; narrare: Prawily lu LXIII 6; prawyl v pyfmye LXXXVI 6; budu prawyty CXVII 17; Prawyechu my CXVIII 85.
- právo, justitia: buoh prawa meho IV 2; podle prawa meho VII 9; podle prawa geho VII 18; genz ſudiſſ prawo IX 5; prawo myluye X 8 atd.; aequitas: prawo ſudowe twogy CXVIII 75; judicium: od praw twich CXVIII 118; jusjurandum: Prawo przyſezne 114^b 38, 143^b 34.
- pravý, justus: w radye prawich I 5; znal czieltu prawych I 6; f czielty prawey II 12; pozehnafi prawemu V 13 atd.; rectus: prawe frdczem VII 11, X 3; prawy holpodyn XXIV 8; prawy przydrzely fu fe mnye XXIV 21; na czyeltie prawey XXVI 11 atd.; dexter: Drzal fy ruku mu prawu LXXII 24; verus: Aby prawe fmyerzenye dati raczil 119*7. — právě, recte: prawye fudte LVII2; prawye czynyly 34*8; prawye wyprawuge 84* 20, 21 atd.
- prázdniti, vacare: Praznyete XLV 11.
- přebývanie, habitatio: na prziebywanye CXXXI 18.
- přebývati, habitare: w ſwatem przebywaff XXI 4; prziebywaty w ſtanyech LXXXIII 11; w twem diele przebywagiczie 127° 52; permanere: bude prziebywati z ſlunczem LXXI 5; ſlowo prziebywa CXVIII 89; inhabitare: aby prziebywala ſlawa w zemy LXXXIV 10; ſtrach przebywa 140° 10; morari: bude przebywati oko me 139° 21.
- přečistý, praeclarus: Prowazy fpadly my v przeczystych; a to ty dyedyna ma przeczista gest XV 6; meracissimus: pyly krew przieczistu 112^b 5.
- přečítati, numerare: przieczyta mnozítwye CXLVI 4.
- před, přede, ante: przied oczyma V 6, XIII 3, XVII 25; przied oblyczegem XVII 43; przyed tobu XVIII 15 atd.; in conspectu: przyed tobu V 9, IX 20; przied nym IX 26, XIV 4; przede mnu XV 8 atd.; coram: przyed tobu L 6; przyed bohem LV 13; przied nym LXI 9 atd.; a, ab: ſkryl bych ſe przied nym LIV 13; neſkríway prziede mnv CXVIII 19; przed obliczegem 134° 37 atd.; in: przied obliczegem geho LXVII 5; prae: przied kraly LXXXVIII 28; apud: przied hoſpodynem CVIII 20; przied nym (a facie ipsius) LXXXVIII 24
- předjíti, předejdu, praevenire: prziedeydy geho XVI 13; przedefily mye XVII 19; prziedifel fy geho XX 4; mylolt geho przyedende mye LVIII 11; murzyníko prziedeyde rucze geho LXVII 32 atd.; praecedere: prziedeydu oblyczey LXXXVIII 15;

praeire: przyedeydeff 115° 7, 144° 2; praeoccupare: Prziedeidiem obliczey XCIV 2. předložiti, praetendere: Prziedloz myloft twu

- XXXV 11. přední, principalis: duchem przyednym po-
- twrd mne L 14, 124 19, 140 18.
- předpěti, praecinere Prziedcziete (m. prziedpieyte) holpodynu w zpowyedy CXLVI 7. předstíhati, praeoccupare: prziedltyhagy mye
- ofydla XVII 6. předvésti, deducere: Prziedwedl fy lyd LXXVI 21.
- přehořký, amarissimus: horzkoft ma przyehorzka 109° 11, 142° 6, 7; kuffanym prziehorffkym 112° 39; hrozen przyehorzky 113° 26.
- přechoditi, perambulare: prziechodye (tezky morzke VIII 9; pertransire: kdyz przechodyeffe puficzy LXVII 8; prziechodyly fu z wlafty CIV 18; praetergredi: gyz prziechodye czieftu LXXIX 18.
- přechvátiti, anticipare: Prziechwatyle bdyenye oczi mogy LXXVI5; brzo prziechwatte ny mylofty LXXVIII 8; przechuatte ny mylofrdye 120° 6.
- přejíti, transire: Przieffly smy fkrzie ohen LXV 12; przyeffly gſu LXXII 7; Dny przefli ſu 139^a 28; pertransire: na rziecze przeygdu nohu LXV 6; przieidu zwyerzata leſna CIII 20; Potok przieffla duſſe, ſnad by byla przieffla CXXIII 5.
- překážeti, překaziti, nocere: Sudyz przekazygyczym mnye XXXIV 1; Neoftawyl prziekazyty gym CIV 1; przekazugicziem mne 146° 6.
- přelaz, transitus: Nenye przielaz CXLIII 14. přelomenie, confractio: v przielomenye CV 23.
- přelstiti, přelšťovati, decipere: Genz neprzelítyge XIV 4; zadachu gey przyelítyty 83^b 13; fraudare: woly rtu geho neprzyelítyl fy geho XX 3.
- fy geho XX 8. přelščenie, supplantatio: uwelyczíl przefczelenye (sic) XL 10, 138° 84.
- přelud: Ode líty a przeludu dyabelskeho 118 23.
- přelúditi, dejicere: przieludyly chudeho XXXVI 14; decipere: aby przieludyly LXI 10.
- přemiknúti, tacere: any kdy przemikny ode mne XXVII 1; silere: prziemikli gſu wlny CVI 29; ze gſu przyemikly CVI 80.
- přemoci, praevalere: przemohl fem proty gemu XII 5; przemohl fwe neprzately 21* 18, 78* 38; Slowa prziemohla nas LXIV 4, 141* 1; fem czałto przemozena 126* 9 atd.
- přenajmocnější, potentissimus: przyenaymocznyeysily XLIV 4.
- přenesenie, translatio: Przienefenye 3^a 5, 7^a 4, 11^a 11.
- přenésti, transferre: Przy(e)nefl polednyho wyetra LXXVII 26; przyenefu fye hory XLIV 3; z tiela przieneffena 139° 39 atd.
- přepadenie: po prziepadenye (consumptis) tiela meho 139^b 5.
- přepásati sě, přepasovati sě, praecingere: genz prziepalal mye XVII 33; przyepalal ly mye XVII 40; prziepalal lye XCII 1;

gymz fie prziepafuge CVIII 19; accingere: pohorzye le przycpalle LXIV 13; pahorczi le przepalli 141* 32.

- přeptati, scrutare: hrziechi me przeptasí 134• 10.
- přepustiti, permittere: proffymy, abi nam neprzepustil zahynuti 121 8.
- přeřezati, scindere: Rzieky przyerzezeff 111* 31.
- přes, přese, per: przyef kazdu nocz VI 7, 122° 2; prziefe wffye dny VII 12, 133° 27; przief den XII 2, XXI 3; przief nocz XCI 3, CIV 39 atd.; super: wlny przyef mye mynuly XLI 8.
- přesilný, fortissimus: Zproftyl mye ot ne-przatel przefilnych XVII 15; firmissimus: prziefylnem bydle 110° 22.
- přeslyšeti, percipere: Slowa ma vílyma przyeflyff V 2, 145 26.
- přestati, desinere: Przyestan hnyewa XXXVI 8; quiescere: prziestaty kazme wsiem dno(m) LXXIII 8; cessare: prziełta trzelenye CV 30; prziełtaty kazy 113° 6.
- přestěžiti sě, transmigrare: przy(e) ltyez lye na horu X 2; emigrare: przyeltie(z) tye z ltanu LI 7; neprlieltyezy le LXI 7; transferre: at fye prziestyczie synowe CVIII 10.
- přestúpenie, praevaricatio; czynye prziestupenye C 3.
- přestúpiti, transgredi: przeítupy zed XVII 30; gyez neprziestupye CIII 9; praeterire: neprziestupy CXLVIII 6, 142° 39.
- přestupník, praevaricans: Prziestupnyky pomyenyl fem CXVIII 119; Wydyech przyeftupnyky CXVIII 158.
- přesvětlý, praeclarus: czesse kako prziefwyetla geft XXII 5, 134^b 19.
- přesvietiti, illucescere: Przy(e) fwyetyly blyſkotyny XCVI 4.
- přetrhnúti, interrumpere: Pr(z)etrhl morze LXXVII 13.
- přetřieti: drzyewyenu pylu kazal gey przye-trzyety 108° 29, 30
- přetrpěti, sustinere: Acz przetrpym 139° 32.
- převěděti, praevidere: cziesty me prziewyedyel fy CXXXVIII 4; percipere: vflyma przy(e)wiez prozbu mu CXLII 1, 126° 17.
- převeliký, maximus: odczysczen budu od hrzyecha przyewelykeho XVIII 14.
- Převěsti, perducere: przyewedi gye LXXVII 12: deducere: prziewedi ge LXXVII 14; Prziewed mye LXXXV 11; traducere: przewedl lid CXXXV 16; bill przyewedeny 110• 4.
- převysoký, altissimus: chwalu wzdam gmenu holpodynowu przewylokemy VII 18, 133°42; przyewyloky hlas dal fwoy XVII 14; v mylosty przewysokeho nezamuty sye XX 8; v przyewylokem XC 9; przewylocze (voc.) XCI 2.
- přezlý, pessimus: Smrt hrzyelínych przezla XXXIII 22.
- přezřieti, perspicere: kdyz przeſrzı CXVIII 6. při, apud: genz przy nyem bil 28°9; in: przy woly XXIX 6.
- přiblížiti sě, přibližovati sě, appropinguare: protyw mnye przybly(zy)ly fye XXXVII 12; peklu fye przyblyzil LXXXVII 4; k tobye fye neprzyblyzy XC 7; neprziblyzy fye

- k ftanu XC 10 atd.; appropiare: przyblyzie fe na mye wynny XXVI 2, 135^b 12; appro-ximare: k nyemu fe neprzyblyzy XXXI 6, 122^b 4; gyz neprzyblyzygy lye k tobye XXXI 9, 122^b 14.
- přičiniti, adjicere: przyczynym nad wllyczknu chwalu twu LXX 14.
- přidati, adjicere: Dny nad dny przydaff LX 7; Przyday na wy CXIII 22; addere: nad bolesty ran mych przidali LXVIII 27; prziday radi 122° 24.
- přídržeti sě, adhaerere: Newynny a prawy przydrzely fu fe mnye XXIV 21, 135° 40, 41; przydrzyety fye boha LXXII 28; Czy fe tebe przydrzy XCIII 20; genz przy-drzyechu fye 57* 11, 12.
- přiebytek, habitatio: przyebytek w tobye LXXXVI 7; prziebytcze fyonfky 108° 11; habitaculum : do przyebytka śwateho 110°7 v prziebycze (!) 111° 36; myesto prziebitka pokoyneho 134° 16, 20; po tomto prziebitcze doffi wyeczneho prziebitka 144• 38, 39; incolatus: ze przibitek moy prodlil fie gelt 129^a 11; patria: kaz gie przigieti do prziebitka raylkeho 131^a 3.
- přieliš, nimis: ponyzen fem przyelyff XXXVII 9; nalezly ſu nas przieliſs XLV 2; chwalny przyelyſſ XLVII 2; naſytyly ſu ſye przyelyſſ LXXVII 29; chudy vczynyeny imy przielyff LXXVIII 8 atd.
- přielišenstvie, abundantia: w przyelysfenftwy fwem XXIX 7.
- přielišný: pro przielisne hrziechi 121° 9; Ulta twa przyelylina byechu (abundavit) XLIX 19.
- přieščí, adventus: K nychoft przycficzy 90°41. prietel, amicus: Wzdalyl ly przyetele LXXXVII 19.
- přieval, imber: obratyl w krew przyewaly gych LXXVII 44; Iako prziewal 112• 3;
- whichky przywal 114° 9. přiczeň: aby neztratil przyczny pana swcho 86° 21; k dawıdow(y)e przyezny 68° 3. přihoditi sě: przyhodilo fye 63° 3, 88° 21.
- přichoditi, venire: Neprzichod my noha XXXV 12; przychody pomocz CXX 1, 129 15; Przychodyczie przydu CXXV 6.
- příchodný, advena: przychodny ya sem XXXVIII 13.
- příchozě, advena: przychozy zahubyly XCIII 6; strzieze przychozie CXLV 9, 130^b 18.
- přichýliti, inclinare: przychyl vcho twe XLIV 11; intendere: przychil fye k hlafu LXXXV 6
- přijieti, přijímati, suscipere: holpodyn przygal mye III 6; modlytbu przyyal VI 10; Przygely mye XVI 12; Przygymage tyche CXLVI 6 atd.; accipere: ruhoty neprzygal XIII 3; przygmeff obyety L 21; byfkupftwo przigmy CVIII 8; sumere: Przygmyete chwalu LXXX 3; oblyczege przigymate LXXXI 2; przigmv perzie CXXXVIII 9; assumere: hofpodyn przygal mye XXVI 10, 136° 5; przygymafi vítawenye XLIX 16; gehoz gly przygal LXIV 5; capere: dye-dynu przygal zemy XXXVI 34; percipere: vllyma przygmyete XLVIII 2; vllyma przy-gmy LXXXIII 9, LXXXV 6, 132° 2; possidere: w dyedynu przygmyemy LXXXII 18;

adhaerere: Neprzigalo fe mne C 8; circumdari: przigmu tielo fwe 139^b 21.

- přijetie, přijatie, assumptio: f. marzie przygatye 8° 16; przygyetym czlowyecztwye 90° 27; susceptio: przygytye hlawy CVII 9.
- přijímatel, susceptor: przygymately moy III 4; przygymatel moy XVII 3, XLI 10; przygymatel nafi XLV 8, 12; przygymatel dulle LIII 6 atd.
- přijíti, venire: Przyd gemu olydlo XXXIV 8; kdy przydu XLI 3; Ta wlieczka przyfila XLIII 18; zewnye przyde XLIX 3; przyfily na mye LIV 6 atd.; devenire: K nyczemu przydu LVII 8.
- přikázanie, mandatum: Czieltu przikazany twich CXVIII 32; przikazany twemv CXVIII 66.
- přikázati, přikazovati, mandare: przykazal otczom LXXVII 5; przykazal 55° 31; przikazal zakonnykom 72° 11; gemu przykazal 75° 12; przykazowal dawid 77° 1.
- přikládati, apponere: procz k nemu przikladalí írdcze 133° 15.
- přiklonitl, inclinare: przyklon vcho twe XVI 6, 130^b 82, 144^b 17.
- přikrýti, operire: przykrych duffy mv LXVIII 11; przykryti glu LXXII 6; przykrylo morze LXXVII 53; Przykryl hory LXXIX 11; przykril fy hrziechi LXXXIV 3 atd.; cooperire: vhanyenye oblyczege przykrylo mye XLIII 16; przykryl ny ftyen XLIII 20.
- přikrytie, tegmen: v przykryty krzydlu twu XXXV 8.
- přilnúti, adhaerere: yazyk moy przylnul k dasnom XXI 16; przylnulla duffe ma po tobye LXII 9, 141° 28; przylnula víta ma CI 6, 124° 26; Przylnula puoda CXVIII 25; Przylny yazık moy k dalnom CXXXVI 6.
- přiložiti, apponere: nerodte frdcze przylozyty LXI 11; Przyloz nefprawedlnoft LXVIII 28; a neprzylozy LXXVI 8; przylozyly geficze hrzieflyty LXXVII 17; czo przylozye tobye CXIX 8, 128° 40; adjicere: neprzylozy XL 10, 138° 29.
- přimieniti, aestimare: Przymyenyen fem f chodyczymy LXXXVII 5.
- přimílenie, placatio: neda bohu przymylenye fweho XLVIII 8.
- přimíleti sě, complacere: tak fye przymylech XXXIV 14.
- Primus: Pryma 6* 10.
- přinésti, afferre: Przynelte holpodynu XXVIII 1, 2; przyneleny budv XLIV 15, XLIV 16; Przynelte honytwy XCV 7; przynelte flawv XCV 7 atd.; offerre: Obyety przynelu tobye LXV 15; przynelu przied tye woly LXV 15; przynelv dary LXVII 80, LXXI 10 atd.
- připlovovati, affluere: bohatítwye acz ty prziplowuge LXI 11.
- příprava, praeparatio: prziprawa stolcze tweho LXXXVIII 15.
- připravenie, praeparatio: przyprawenye frdczy gych IX 38; tak yeft prziprawenye g(ehc) LXIV 10, 141° 25.
- připraviti, připravovati, parare: prziprawyl ge VII 13, 133° 30; Przyprawyl fy ftol XXII5, 134°16; Przypraweno frdcze CVII2; Gez gfy przyprawyl 115° 14; praeparare: prziprawiff oblyczey XX 13; przyprawyl

gey XXIII 2; Z przypraweneho bydla XXXII 13; przyprawym fyemye LXXXVIII 5; przyprawugy myfflenye 109°11; constituere: przyprawowachu bogye CXXXIX 3.

- připuditi, připuzovati, coarctare: przypuzyge ge XXXIV 5; compellere: [my przypuzeny 90° 26, 27.
- přípusta, insidiae: Sedy (v) przypustach IX 29.
- přirovnati, přirovnávati, comparare: przyrownan geft k fkotu XLVIII 13; przyrownan geft fkotu XLVIII 21; assimilare: y przyrownawagy fe fchodyczymy XXVII 1; aequare: przyrownawa fe k hofpodynu LXXXVIII 7.
- přirozenie, generatio: Przyrozenye a pokolenye 112° 25.
- přísaha, juramentum: przyfahy fwe CIV 9. přísahánie, juramentum: prz(1)fahany pokolenym 111^a 30.
- přísežný: Prawo przylezne (jusjurandum) 114 38.
- přischnúti, adhaerere: Kozy przi(l)chli kofti 139^b 6.
- přísieci, přísahati, jurare: Genz przyfaha XIV 4; przyfahl na líty blyznyemu XXIII 4; przıfahl fem LXXXVIII 4, 36; gyz przyefehagy na nem LXII 12 atd.
- příslušeti, pertinere: przyflufy k drzyewnyeyfyemu 37° 17, 40° 30, 41° 26, 42° 4, 46° 34, 49° 6 atd.
- přísný, proprius: gemuz príiíno geft fe ímylouati 121* 28.
- přistúpanie: przystupanyem k geho woli 126° 10.
- přistúpiti, astare: Przyftupyly kraly II 2; przyftupy k tobye V 5; przyftupyl ke wflyey czieftye XXXV 5; Genz prziftupyl ku prawyczi CVIII 31; accedere: Przyftupte k nyemu XXXIII 6; Przyftupt człowyek LXIII 7; Neprziftupy k tobye XC 10; venire: Przyftupte XXXIII 12.
- přisvědčiti, contestari: przyfwyedczyz tye LXXX 9.
- Priška: Swatey Pryffky 1*19; S. prifco 118*7. přitovařišiti: kazal gye przitouarzillenu byty (consortem esse) 180*88.
- přitrhnúti, attrahere: kdyz przytrhne geho IX 30; przytrhl fem duch CXVIII 131.
- přitřieti, allidere: przytrze mladencze k fkale CXXXVI 9.
- přivésti, přivoditi, deducere: tye gíta mye przywedla XLII 3; przywede tye prawycze XLIV 5; przywedl ge LXXVII 72, CVI 7; genz przywodyfi yolefa LXXIX 2; przywody do pekla 109^b 19 atd.; adducere: Przywedeny budu XLIV 15, 16; dary przywedu LXXI 10; Pohnule przywede CXXIV 5; ducere: duoftoynye prziwodis 136^b 23; perducere: przywedl ge v puffczy LXXVII 52.
- přivinúti sě, adhaerere: Przíwynuch fye CXVIII 31.
- přivnazovati: dawid przywnazowal okolo fedyczye 67°1; przywnazowaty fye mamy 67°8, 4.
- přivolati, advocare: Przywolal nebe XLIX 4. přívuzenstvie, congregatio: Za prywuzenfiwi
- naffe 119° 10. přívuzný: przywuznych naffich 121° 19.

- přizřieti, conspicere: kuobranye przyzrzy XXI 20; aspicere: przízrzy LXXXIII 10; intendere: Przyzrzy w pomocz mu XXXVII 23; przizrzyel ke mnye XXXIX 2; przyzrzy XLIV 5; przyzrzy ke mnye LIV 3; Przyzrzy duffy mey LXVIII 19 atd.; respicere: ku pomoczy mey przyzrzy XXXIX 14.
- pro, propter: pro neprzately V 9, VIII 3; pro ro, propier: pro neprzately v 3, VIII 3; pro myloft V 5; pro hubenftwye XI 6; pro flowa XVI 4 atd.; pro: pro dny LXXXIX 15; pro nye CIV 14; Pro nyezto CVIII 4; pro hrzielinyky CXVIII 53 atd.; prae: Pro blefkot XVII 13; pro nedoftatek LXXXVII 10; pro ftrach LXXXIX 11; pro mrzkoft CXVIII 28; a: pro puoft CVIII 28; secun-dum: pro myloft CVIII 26. roš. guare: Proc. fu fve wzridely II 1;
- proč, quare: Procz lu lye wzridaly II 1; procz ly mne opultyl XXI 2; Procz ly fe zamutyla XLI 6; procz zamuczugell mye XLI 6; Procz zapomanul fy mne XLI 10 atd.; cur: Procz lye wzbogym XLVIII 6; Procz neleymes 133^b 25; procz mne tak poluzuges 133^b 43; quid: I procz IX 22; procz przikladali 133^b 15; propter quid: Procz IX 34.
- prodati, vendere: Prodal fy lyd fwoy XLIII 13; prodal ge 113° 18; prodal boha 83° 15; venundare: prodan gest yoleff CIV 17.
- prodlenie: prodleny zdrawie 121° 11
- prodiiti, prolongare: bydlenye prodlylo fye geft CXIX 5, 129° 5; prodlyly nefprawedl-noft CXXVIII 8; aby gemu zdrawye pro-
- dlıl 67^b 26; przibitek prodlil fe geft 129^b 11. prodřieti, dirumpere: Ty gfy prodrzyel ftu-dnyczy LXXIII 15; interrumpere: Prodrzyel opoku LXXVII 15.
- prochladiti, refrigere: at fye prochladym XXXVIII 14.
- prochozovati, perambulare: Prochozowach C 2.
- projíti, pertransire: zelezo profilo duffy CIV 18. proklinati, profanare: fprawedInofty budu proklynaty LXXXVIII 32.
- Prokop: f. Procopa 7*5; S. procope 118*25. prolitie: k prolyty (ad effundendum) krwie XIII 3.
- proliti, effundere: Iako woda prolyt fem XXI 15; Proly mecz XXXIV 8; prolyte frdcze walfe LXI 9; Prolí na nye hnyew twoy LXVIII 25; prolyt geft chod moy LXXII 2 atd.
- proměna, commutatio: neby mnoftwye v promyenach XLIII 13; mutatio: ta promyena LXXVI 11; varietas: kralowna, obklyczena promyenu XLIV 10; obklyczena promyenamy XLIV 15; immutatio: promyena ma 137* 8.
- proměněnie, commutatio: promyenyenye pomazancze LXXXVIII 52.
- proměniti, mutare: promyenysi ge CI 27, 125^b 1; promyenyeny budu CI 27, 125^b 2; promyenyly flawu CV 20; immutare: tyelo promyenylo fye CVIII 24.
- propast, abyssus: wkladage v poklady propaity XXXII 7.
- proraditi, prodere: bili gey proradily 45° 17; bila gey proradila 108° 25.
- prorok, propheta: gyz nenye proroka LXXIII 9; v proroczich mych CIV 15; prorokow

geho 114^b 32; prorok wrchnyeho 115^e 6, 144• 1 atd.

- prorokovati, prophetare: dawid prorokowal 74 8.
- prorósti, concrescere: Prorosty we dsczy vczenye me 112• 1.
- prosba, deprecatio: Uflyffal prozbu mu VI 10; pofluchay prozby me XVI 1; any potupyl prozby XXI 25; hlas prozby mey XXVII 2, 6; Uflyff prozbu mv XXXVIII 18 atd.; petitio: Napln wile prozby XIX 7; dat prozby irdcze XXXVI 4; dal gym prozbu gych CV 15; oratio: víflyífal fy hlas prozby mey XXX 23; za kteru proľbu 146* 3; preces: ku prozbye gych XXXIII 16; víly-flal prozby me XXXIX 3; ku profbye LXXXVII 3; nepotupyl prozby gich CI 18; nepotupil profbi 125° 18; postulatio: Wendy prozba ma CXVIII 170; obsecratio: przyewyez prozbu mu CXLII 1, 126• 17.
- prosebný, de LXXXIX 13. deprecabilis : profeben bud
- prosinec, December: Profynecz 12º 1
- prositi, postulare: Pros ote mne II 8; Zdwyzy neprofyl fy XXXIX 7; orare: pros za ny 117* 12, 13, 14, 15 atd.; rogare: Profte CXXI 6; quaerere: proto profymy 116* 19; petere: Zywota profil v tebe XX 5; Gedney profiech XXVI 4, 135^b 20; aby profyly krmye LXXVII 18; Profychu CIV 40; deprecari: kdyz profym LXIII 2; Profyl fem CXVIII 58, CXLI 2, 144* 25, 26; bude proffen CXXXIV 14; deprecabilis: proficzie bud 120• 16.
- rospěšný, prosper: profpye(f)nu czieltu vczyn nam LXVII 20. prospěšně, pro-spere: profpielnye poydy XLIV 5. prospěšný, prosper:
- prospěti, prospievati, prosperare: profpiege 1 3; profpyewa na czieltye XXXVI 7; dobrze profpiety day CXVII 25; dobrze pro-fpyey gym119 39; proficere: Nycze neprofpiege LXXXVIII 23.
- proročstvie: geho profroczítwye (m. proroczftwye) chtyely wyerzyty 75° 33.
- prostřed, in medio: prostrzied brzycha XXI 15; proftrzied fboru XX 23; proftrzied ftyenye XXII 4; proftrzed frdcze XXXIX 9; proftrzied (inter medios) wrazye LXVII 14; z proftrzied (de medio) nader LXXIII 11 atd.; dimidium: proftrzed dny 108° 20.
- prostředek, medium: z proftrzie(d)ka LVI 5; v proftrziedcze LXXXI 1.
- prostý, liber LXXXVII 6. liber : mrtwymy proft mezy
- prosvěta, declaratio: Profwyeta rzeczy CXVIII 130.
- prosvietiti, illuminare: Profwyet oczzy mogi XII 4; profwyette fye XXXIII 6; profwiet oblyczey fwoy LXVI 2, 141° 85; nocz fye profwiety CXXXVIII 12; illustrare: Profwyet oblyczey twoy na fluhu twu XXX 17; illucescere: Profwyetyly blyfkotyny LXXVI 19; profwyetyl nam CXVII 27.
- Protasius: protazie 6* 20. Protus: S. Protha 9* 12.
- proti, protiv, adversus: proty hofpodynu II 2; proty pomazanczi II 2; proty gemu XII 5; proty blyznym XIV 3; proty gym XXII 5, 134° 17 atd.; adversum: proty mnye III 2,

XXVI 3, XXXIV 15, XL 8, 9; protyw mnye XXXVII 12, LV 3 atd.; contra: proty za-konv LXX 4; proty gemu LXXVI 3; Budte proty hofpodynu CVIII 15; myflyli proty mnye CXXXIX 9; super: Poltaw proty gemv CVIII 6.

- protivenstvie, contradictio: zproftyff mye od protywenftwye XVII 44; ot protywenftwye yazykow XXX 21; protywenftwye v myeftye LIV 10; Polozyl fy ny w protywen ftwye LXXIX 7; u wody protywenftwie CV 32 atd.; contrarium: polozyl fy mye v protywenftwi fobie 138° 23; opprobrium: Odwrat protywenstwye CXVIII 89; protywenstwie 121. 87, 146. 10, 17.
- protiviti sě, protivovati sě, adversari: zbyl wfleczky protywugycze fe mnye III 8; gyz protywugyczi lu mnye XXXIV 19; protywye le nam 120° 5; resistere: Ot protywugyczych prawyczy twey XVI 8; kto protywy fye tobye LXXV 8; protywyla fye 50° 31; persequi: tomv fye protywych C 5.
- protivník, calumniator: ponyzy protywnyka LXXI 4; adversarius: drazzdy protywnyk gmye twe LXXIII 10; na protywnyky 72° 33; wzbogye fye protywnyczy 109 33; zfadyl fy protywnyky 110° 25; malignans: proty protywnykom XCIII 16.
- protivný: nyeczlo zleho nebo protywneho b8 21.
- proto, protož, ideo: Proto XXX 23, LXXVII 21, 85° 3, 113° 18; Protoz I 5, LXXII 6, CXVIII 119 atd.; ergo: proto 116° 19; Protoz 90° 4; propterea: Proto XVII 50, CXVIII 104, 28° 6; Protoz XLIV 3, 8, 18, XLV 3, LI 7 atd.
- provaz, funis: Prowazy fpadly XV 6.
- provolávati: prowolawagy 115 27, 28.
- prozřieti, prospicere: prozrzel z willosty CI20, 125° 22; providere: pollednye prozrzely 113* 15.
- prs, uber: od prfy materze mey XXI 10.
- prst, digitus: fkutky prftow twych VIII 4; prfu me CXLIII 1.
- prúd, impetus: Rzyeczny prud XLV 5.
- prut, virga: w prutu zeleznem II 9; Prut twoy XXII 4, 134^b 14; prut oprawugyczy prut kralowftwye XLIV 7; Wykupyl fy prut LXXIII 2 atd.
- prvěnec, primogenitus: prwenczem polozym geho LXXXVIII 28.
- prvěnstvie, primitiae: prwenítwye wíyle gych LXXVII 51.
- prvěnstvo, primitiae: prwenítwo wlíleho víyle CIV 36.
- prvně, primogenitum: zbyl prwnyata egypíka CXXXIV 8; s prwnyaty gych CXXXV 10.
- první: w prwny den 14^b 22; prwny hodyna 87 19.
- prvorozenec, primogenitus: Zbyl wile prworozencze LXXVII 51.
- prvorozenstvie, primogenitus: zbiwife prworozenstwye CIV 36.
- prvý: fyn prwy dawyduow 23^b 4; prwa chwala 78^b 37; prwe znamenye 81^b 23; w prwu hodynu 87^b 20; prwa geft allef 84^b 24; w prwich knyhach 109^a 84. prvé: odpowyedal prwe 75b 11.

- psáti, scribere: Na hlawye knyh plano geft XXXIX 8; treft pyfarzowa nahle pyffyczie XLIV 2; z prawymy nebudte pfany LXVIII 29; budu pfany CXXXVIII 16; letanu naprzed pfanu 126° 29; aby pfany bili 139° 13; exarare: aby pfany bili raffigi 139° 15.
- psí, canis: od ruky píye XXI 21; v. múcha psie.
- pšeničný, tritici: s yadrem pllienycznym 112 4.
- ptačátko, pullus: ptaczatka ſwa LXXXIII 4; ptaczatkom hawranym CXLVI 9; wznuczuge ptaczatka 112 83.
- ptáče, pullus: ptacze wlastowyczyno 108° 37; ptaczie 142° 34.
- ptačstvo, volatilia: wflyczko ptaczftwo XLIX 11; ptaczftwo pernate LXXVII 27.
- pták, avis: flepczu ge ptaczy 112 39; volucris: Ptaky nebelke VIII 9; ptaczy nebeffczy CIII 12; wfficzkny ptaczy CXLVIII 10; ptaczy 114 88, 143 6; volatile: krmye ptakom LXXVIII 2.
- púhlý, vastus: puhley puffczy 112^a 29. puoda, pavimentum: Przylnula puodu duffe ma CXVIII 25.
- pústenník, heremita: Swateho Pawla Pustenyka 1* 11; pustennyczi 118* 31, 32.
- pustiti, púščeti, dimittere: puftych ge LXXX 18; pvftyl geho CIV 20; bohate puftyl ge-flytny 115 88, 130 25; Nynye puftyll fluhu fweho 115^b 9; any mne puftis 185^b 20 atd.; mittere: puffczegicze lucziffcze LXXVII 9; puffczegicze femena CXXV 6; Puffczie kryftal CXLVII 17.
- pustý, desertus: W zemy puftey LXII 8, 112° 18, 141° 6; Bud bydlo gych pufto LXVIII 26; od puftych hor LXXIV 7; na puftem lefye 18° 11, 12.
- púšče, desertum: hlas ztepugyczi pulicze, y zamuty puliczy XXVIII 8; przechodyeffe puliczy LXVII8; na puliczy LXXVII 19, 40; v puliczy LXXVII 52 atd.; solitudo: bydlych na puffczy LIV 8; Bludyly na puffczy CVI 4; publey puffczy 112° 29; eremus: na puffczy LXXVII 15.
- puščinný, solitudinis: pelykanowy puffczyn-nemu CI 7, 124^b 29.
- púščový, deserti: krafy puffczowe LXIV 18; kraffy pufczewe 141* 81.
- pútník, peregrinus: przychodny ya fem v tebe a putnyk XXXVIII 13; putnyk fynom ma-terze mey LXVIII 9; iter agens: Za put-nyki 119⁶ 87.
- putujičstvie, peregrinatio: na myestye putu-giczstwie CXVIII 54.
- púzěti, fugare: dwa puziesta deset 118° 17.
- pýcha, superbia: víta gich mluwyla fu pychu XVI 10; w pyfle XXX 19; czynyczym pychu XXX 24; w pyse swert from the second state of the second state of
- pýchati, superbire: abi nepichaly 118° 9.
- pychlánie, delectatio: pychlanye na prawyczy twey XV 10.
- pychlati, delectare: Nebo fy pychlal mye XCI 5.
- pychost, superbia: noha pychofty XXXV 1?.
- pyšník, superbus: neobluzuyte mne pyffnyczy CXVIII 122.

pyšný, superbus: oczíy pyfinych XVII 28; pyfineho LXXXVIII 11; zaplat odplatu pyfinym XCIII 2; Pyfineho oka C 5; Lal ly pyffnym CXVIII 21 atd.

pytel, uter: yako w pytel XXXII 7.

Quintin: Quyntyna 10° 32.

- Rahab: Pomnyety budu raab Raab, Rah LXXXVI 4.
- ráčiti, dignari: Racz nas strzieczy 116^b 10; Aby czerkew oprawiti raczil 11c^b 44; aby fchouati raczil 119^a 2, 5; Aby dati raczil $119 \cdot 8$
- řád, ordo: podle rzadu melchyfedech CIX 4; w rzad wyeczny (coaeternae), w rzad rowny (coaequales) oloby 90° 43, 44; Modlitby tyto po rzad rziekay 120° 27.
- rada, consilium: nechodyl w radie I 1; w radach IX 23; polozym raddy w duffy XII 2; radu pohanyly gíte XIII 6; wífeczknu radu potwrd XIX 5 atd.; concilium: w radye prawich I 5; w radye LXXXVIII 8 atd.
- raditi sě, consiliari: radyly fu fye XXX 14. radost, laetitia: naplnyff mye radofty XV 10; wzbydły radoft XXIX 6; obkłyczyls mye radofty XXIX 12; mazal tye oleyem radofty XLIV 8; w radofty XLIV 16; Sluchu daff radoft L 10 atd.; gaudium: Obratil fy kwy-lenye w radoft XXIX 12; k nebelkey radoft 119°18; radofti wyeczney 131°7; exultatio: radofty ma XXXI7; radofty fe przyepaffe LXIV 13, 141•32; (v) radofty XCIX 2; Hlas radofty CXVII 15; radoft ma CXVIII 111; yazyk naplnyen radofty CXXV 2; jubilum: Witupyl boh w radoity XLVI6; praestolatio: radolt ma 139* 36.
- radostný, laetans: vczynyeny ímy radoftny CXXV 3; jubilationis: w fkrowadycziech radoftnych CL 5; w czymbalach radoftnych 143^b 14. – radostně: radoftnye przigyety 128 1.
- radovánie, jubilatio: radowanye LXXXVIII 16; k radowany (ad laetandum) LV 5.
- radovati sě, laetari: At íye radugy V 12, XXXIV 27, XXXIX 17; Raduyte le XXXI 11, LXVI 5; mnozítwye tylyczow radugyczych LXVII 18 atd.; supergaudere: any raduyte fe XXXIV 24; jubilare: raduyte fye bohu XLVI 2, LXV 1; raduyte fye LXXX 2, XCVII 4, 6, XCIX 2; exultare: raduyte fye dczery yudy XLVII 12; at fye radugy CXLIX 2. Rafael: S. raphaheli 117° 17.
- rafije, stilus: aby plany bili raffigi 139^b 16. rajský, paradisi: do prziebitka raylkeho 131[•] 4.
- rámě, brachium: ramye me LXXXVIII 22; humerus: na rameny fwu 112° 35
- rána, plaga: odlucz rany twe XXXVIII 11; vczynyeny fu rany gych LXIII 8; pro weliku ranu 73° 8; vulnus: nad belefty ran LXVIII 27; rany tweho hnyewa 127° 8.
- raněnie, plaga: twrdolt w ranyenye LXXII 4. raniti, vulnerare: Iako ranyeny fpycze LXXXVII6; yako ranyeneho LXXXVIII11.
- ráno, mane: rano V 4, 5, XLV 6, LVIII 17, LXXXVII 14, LXXXIX 6, 14. XCI 3, CXLII 8, 126° 38, 132° 7, 8, 133° 28 atd.

ranost, maturitas: w ranofty CXVIII 147. rarohóv, herodii: Rarohow dom CIII 17.

- ratolest, palmes: Rozlozyla ratolefty LXXIX 12.
- řéci, řiekati, dicere: rzekl ke mnye II 7; gyz rziekate IV 5; rziekagy IV 6; yaz rzekl XXIX 7; Rzekl IX 27, 32, 34 atd.
- řeč, sermo: w rzeczech twych L 6; zchwalym rzeczy me LV 5; zchwalim rzecz LV 11; rzeczy rtow gych LVIII 13; vtwrdyly fobye rzyczz LXIII 6 atd.; loquela: Neyfu hlaholy any rzeczy XVIII 4; eloquium: wiffli proty ffobie rzecz fwu 133° 40.
- Regina: Regyny 9^{*} 8.
- Řehoř, Gregorius: Rzehorze papeze 8 13; S. rzehorzi 118• 13.
- řeka, flumen: na rzekach XXIII 2; Rzieka bozye LXIV 10; na rziecze LXV 6; od rzyeky LXXI 8; yako rzieky LXXVII 16 atd.; fluvius: zluffyl fy rzieky LXXIII 15; Rzieky 111• 31.
- Remigius: S. Remygie 10^a 2.
- reptati, murmurare: reptaly w stanyech swych CV 25.
- ret, dual rty, labia: rty lftywe XI 8, 4; rtowe naffy XI 5; pode rty XIII 8; fkrze rty ma XV 4; we rtu lftywu XVI 1 atd.
- řetěz, catena: giez hrziechow rzetiez wieze 127* 35.
- řezanice, sculptile: w rzezanycziech śwych LXXVII 58.
- řiečný, fluminis: Rzyeczny prud XLV 5.
- řiediti, ordinare: gyz rzyedye vítawenye XLIX 5.
- říhati, eructare: Den dny rzyha flowo XVIII 3; (Pywnycze) rzyhagicze z tey w ono CXLIII Ìß
- Říměnín: rzymanuow 48^b 10, 11.
- roba, ancilla: spasena vczyn syna roby twey LXXXV 16; fyn roby twey CXV 16; na pokoru roby fwey 115° 26, 130° 13; Spaffeny vczyn roby twe 120° 15; fluham a robam twym 121° 1; rob twych 114° 19.
- robyně, ancillae: oczzy robynye CXXII 2. robotíř, servus: w robotyrzie prodan gest CIV 17.
- rod, natio: zpowyedagy fye tobye w rodiech XVII 50; cognatio: rod gych fpolu LXXIII8; generatio: aby poznal rod LXXVII 6. rodina, familia: dulle nalle a rodyn nallich
- 119" 14; hrziech naffyey rodyny 126" 26; za mu rodinu 128º 29.
- roh, cornu: roh spalenye meho XVII 3; od rohhuow gednorozczovich XXI 22; rohy wypuffczigyczie LXVIII 32; nerodte wy-flyty rohu LXXIV 5; Nerodte zdwyhaty rohu LXXIV 6 atd.
- rohový, corneus: hlafem truby rohowe XCVII 6.
- rok, terminus: Vlozil fy roki geho 136^b 30; annus: pecze zbity do roka 145° 14.
- Roman: Romana opata 2ª 29.
- rosa, ros: yako rolla CXXXII 2; yako rola 112[•] 2; rosfa 114[•] 9, 10; rosfy a gynye 114[•] 16.
- rósti, germinare: zraduge fe roftuczy LXIV 11, 141° 28.
- rov, sepulcrum: Row hrdlo gych V 11, 132-27; Row otewrzyen gest XIII 3; rowowe gych

XLVIII 12; bydle w rowyech LXVII 7; w rowye LXXXVII 12; gedyny my zbude row 139* 22.

- rovnost, acquitas: rownost wydycla twarz geho X 8; oczy twoy vzrzenye rownost XVI 2; twa rownost CXVIII 172; veritas: kazanye twa rownost CXVIII 86.
- rovný, similis: kto rowen tobye LXX 19, LXXXII 2; rowen bude bohu LXXXVIII 7; kto rowen tobye LXXXVIII 9, 110° 38; aequalis: rowna chwala 89° 36; Rowen otczy 9C° 21; tobie rowneho 128° 18; coaequalis: w rzad rowny 90° 44.
- rozčísti, rozečtu, dinumerare: rozecztly kofty me XXI 18; hnyew twoy rozczifty LXXXIX 11; Rozecztu gye CXXXVIII 18.
- rozdati, distribuere: rozdayte dom gegye XLVII 14.
- rozdělenie, divisio: w rozdyelenye CXXXV 18. rozděliti, dividere: od mala rozdyel ge XVI 14; rozdyelily rucho fobye XXI 19; rozdyel yazyky gych LIV 10; rozdyelil gym zemy LXXVII 54 atd.; partiri: rozdyele lykczymu LIX 8; dispergere: Mylofty mei nerozdyely od nyeho LXXXVIII 34; Rozdyelyl CXI 9; dimetiri: podole rozdyely CVII 8.
- rozdráženie, irritatio: w rozdrazeny XCIV 9. rozdřieti, conscindere: rozdrzel ly myech moy XXIX 12; dirumpere: Rozdrzel opoku CIV 41.
- rozeskvřieti, liquefacere: Rozeffkrzwyela fye zemye LXXIV 4.
- rozeslánie, divisio: rozeflany apoftolow 7º 16. rozeznati, discernere: rozeznai wyecz mu XLII 1, 145°15; rozeznaty lyd fwoy XLIX 4; rozezna nebefky krale LXVII 15.
- rozhněvati, irascere: rozhnyewal le gym XVII 8; rozhnyewal ly lye nam LIX 3; rozhnyewalo se gest rydanye LXXIII 1; rozhnyewal fie geft rydanym CV 40; roz-hnyewaly fu fie 110^b 9 atd.
- rozhorčiti, concalescere: Rozhorczylo fye gest srdcze me XXXVIII 4; inflammare: rozhorczylo fye geft frdcze LXXII 21.
- rozhořeti sě, exardescere: rozhorzy le hnyew geho II 13; v myffleny mem rozhorzy ohen XXXVIII 4; rozhorzy fe LXXXVIII 47.
- rozhřešenie, remissio: na rozhrziellenye hrziechow 115* 11, 144* 6.
- rozhřešiti, absolvere: mylost twa racz rozrzieffyty 121• 31.
- rozjednati, distinguere: gyez rozgednala gíta rty ma LXV 14.
- rozkázati, mandare: genz fy rozkazal VII 8, 13:* 14; angelom rozkazal XC 11; roz-k(a)zal w tyfycz pokolenye CIV 8.
   rozkochati, delectare: z nychze rozkochały tye XLIV 9.
- rozkoš, voluptas: potokem rozkoffy XXXV 9; pro rozkoff tyela 59° 24; deliciae: w roz-koffy mey CXXXVIII 11; suavitas: Pamyet
- rozkośný, suavis: kako rozkozny gelt ho-fpodyn XXXIII 9; rozkosiny LXXXV 5; rozkolina geft myloft CVIII 21; rozkoline (gmye) geft CXXXIV 8.
- rozličně, multipliciter: rozlycznye LXII 2, 141 4
- rozliti, diffundere : rozlyta geft myloft XLIV 8.

- rozložiti, extendere: Rozlozyla ratolefty LXXIX 12; disponere: Rozlozyl fem víta-wenye LXXXVIII 4; rozlozy rzeczy CXI 5; distinguere: rozlozyl we rtu swu CV 33.
- rozmnoženie, multiplicatio: w dobrich czynech rozmnozeny 120° 32.
- rozmnožiti, multiplicare: rozmnozeny su nad czyflo XXXIX 6; rozmnozyl fy LXIV 10, 141° 21; Rozmnozyl gly welykolt twu LXX 21; Rozmnozena gelt nelprawedlnolt CXVIII 69 atd.
- rozmoci sě, pinguescere: Rozmohu íye krafy LXIV 13, 141* 31; abundare: dolowe roz-mohu íye íytem LXIV 14, 141* 34.
- rozmysliti, rozmýšleti, meditare: Leta naffe rczmyllena budu LXXXIX 9; recogitare: Rozmyfily tobye leta 109* 5, 142* 1
- roznemoci, infirmare: roznemohly fye LXIII 9. rozplameniti, inflammare: Wymluwa rozplamenyla geho CIV 19.
- rozplašiti, disperdere: rozplassil pisne 130-21.
- rozploditi, multiplicare: czo rozplozeny gſu III 2; rozplozeny fu IV 8; blyfkanye rozplodyl XVII 15; rozplodyl fy myloft XXXV8; Rozplozeny fu nad wlafy XXXIX 13 atd.
- rozpomanúti sě, rozpomínati sě, reminisci: Rozpomanu y obraty fye XXI 28; Roz-pomen fe mylofty twych XXIV 6, 135•1; nerozpomynay hrziechow 120° 5, 121° 18, 126^b 25; memorari: rozpomanu prawa tweho LXX 16; nebud rozpomanuto gmye no LAX 16; nebud rozpomanuto gmye LXXXII 5; rozpomanvty 114^b 36; rozpo-manutye 143^b 32 atd.; rememorari: roz-pomynaly fu fye LXXVII 35; Rozpomen LXXXVIII 48; recordari: rozpomanul geft LXXVII 39, XCVII 3; rozpomynachom fye na fyon CXXXVI 1; mylofty rozpomeneff 111•4; rozpomanuw 115•39, 40, 130•27 atd.; meminisse: Nerozpomynay LXXVIII 8; Rozpomen le (memento) 134 26.
- rozprášenie, dispersio: rozprassenye ysrahelfke CXLVI 2.
- rozprášiti, disperdere: rozpraffeny fu kofty me XXI 15; v wlastech rozpraffyl fy ny XLIII 12; rozpraffyl fy neprzately LXXXVIII 11; rozpraffyl pyfine 115° 34; dissipare: Rozpraffeny fu XXXIV 16; Rozpraff wlafty LXVII 31; rozpraffyff ge CXLIII 6; dispergere: Rozpraff ge LVIII 12; Ony rozpraffye fye LVIII 16; rozpraffeny budu XCI 10; rozpraffil gie CV 27; disperire: Rozpraffeny fu LXXXII 11.
- rozprostřieti, dilatare: w zamutczie rozproftrzyel fy mye IV 2; expandere: zda fmí rozproftrzyely rucze XLIII 21; rozproftrech rucze LXXXVII 10; Rozproftrel oblak CIV 3); extendere: rozproftru obuw mu LIX 10; czy rozproftreff hnyew LXXXIV 6; obrwy rozproftrzely my CXXXIX 6; Rofproftrzel fy ruku 110^b 3.
- rozsaditi, plantare: rozladyl ly korzenye LXXIX 10.
- dijudicare: boh rozſuzuge rozsuzovati, LXXXI 1.
- rozšafenstvie, prudentia: myssenye irdcze meho rozsiafenstwye XLVIII 4.
- rozšířiti, differre: Rozffyrzyl fy chody me XVII 37; dilatare: rozlfyryly na mye yfta XXXIV 21; rozffyrz vfta LXXX 11; roz-

ffyrzyl fy frdcze CXVIII 32; Rozffyrzena fu vita ma 109^b 1; rozffirziel 112^b 7.

- roztajovati, roztáti, liquefacere: roztagige gye CXLVII 18; dissolvere: roztaal geft wlafty 111• 16.
- roztlustěti, incrassare: Roztlustyel gest 112º6. roztracenie: na roztraczenye (ad dispergendum) 111º 8.
- roztratiti, disperdere: nenawyftnyky me gfy roztratyl XVII 41; roztratyl gie CV 23; aby neroztratyl gich CV 23; neroztratyly wlasty CV 34; roztratysf neprzately CXLII 12, 126° 13 atd.
- roztrhati, disperdere: Roztrhay wflie rty lftywe XI 4; Hofpodyn roztrhuge rady XXXII 10; roztrhay ge LIII 7; roztrhaymy ge LXXXII 5 atd.; dissipare: roztrhal ge XVII 15; roztrhal kofti gich LII 6; roz-trhany budte LXVII 2; roztrhaly zakon CXVIII 126; roztrhany budte 119° I, 146° 6; diripere: od roztrhagyczich geho XXXIV 10; roztrhachu lobye XLIII 11; roztrhayte víyle geho CVIII 11; compungi: any roztrhany XXXIV 16.
- roztučněti, impinguere: roztucznyel 112b 7. rozum, intellectus: dal mnye rozum XV 7; Rozum tobye dam XXXI 8; gymz nenye rozuma XXXI 9; w rozumye LXXVII 72; Rozum dobry CX 10 atd.
- rozuměti, intelligere: kto rozumye wynam XVIII 13; nerozumyely fu fkutkow XXVII5; rozumye wflyem kutkom XXXII 15; ne-rodyl rozumyety XXXV 4; Rozum(y)eyte tomu XLIX 22 atd.; cognoscere: bych roz-umyel tot LXXII 15; sentire: tak o trogiczy rozumey 90° 5.
- rozumnost: rozumnolt 52* 24.
- rozumný, intelligens: acz geft rozumen XIII 2; acz geft rozumny LII 3; rationalis: z duffie rozvmney 90^b 19; duffie rozvmna 90 81
- rozvázanie: rozwazanye (ad vincula) f. petra 8 2.
- rozvázati, absolvere: y ny wlichny rozwiez 127• 36.
- rozvieti sě, dissipare: míslenye rozwielo se 189* 29.
- rozvlaženie, refrigerium: uwedl fy ny w roz-wlazenye LXV 12.
- róže: O świetla roze 128° 3; o mylofrdna roze 128* 8.
- ručnice, manica: w rucznyczyech zeleznych CXLIX 8, 143• 36.
- ruhota, opprobrium : ruhoty neprzygal XIII 3; ruhota lydíka XXI 7; vczynyen sem ruhotu XXX 12; w ruhotu dal fy mye XXXVIII 9; Polozyl fy ny w ruhotu XLIII 14 atd.
- rúcho, vestimentum: rozdyelily rucho me XXI 19; od ruch twych XLIV 9; polozych rucho me z zyny LXVIII 12; yako rucho CI 27, 125* 42, 136* 5; odyen yako ruchem CIII 2 atd.; vestis: o rucho me metaly lofy XXI 19; vestitus: w ruffe pozlaczenem XĽIV 10.
- řújen, October: Rzugen 10^e 1.
- ruka, manus: w ruku mu VII 4; fkutky ruku twv VIII 7; w fkutczyech ruku fwu IX 17; ruka twa IX 33; dal ge w ruczie twogy IX 85 atd.

- rúno, vellus: zítupy yako defícz w runo LXXI 6.
- řváti, rugire: yako lew rzewa XXI 14; rze-wyech XXXVII 9, 120° 12; Mladyata lwow rzewucz CIII 21.
- ryba, piscis: ryby morzke VIII 9; zbyl ryby CIV 29.
- rydánie, furor: w rydany fwem II 5; ne w ridany twem VI 2, XXXVII 2; opuft rydanye XXXVI 8; Rydanye gych LVII 5; rydany hnyewu tweho LXVIII 25 atd.; fre-mitus: W rydany 111* 40.
- rychle, diluculo: nawscziewis geho richle 188º 17.
- rýti, fodere: ryly rucze me XXI 17.
- rytina, sculptile: modlee fye rytynam XCVI 7; modlily fye rytynye CV 19; fluzyly rytynam CV 36; polwietyly rytynam CV 88. rytieř, miles: Defet tyfycz rytyrow 6° 28;
- rytyerzy myflily 53° 22.
- s, se, cum: f zwukem IX 7; Z fwatym fwat budeff XVII 26; z wolenym zwolen budeff XVII 27; ty fe mnu gfy XXII 4; z ftrzye-brem a zlatem CIV 37 atd.; a: fwrzmy f nas gho II 3; Zahynte s zemye CIII 85; de: nezhynete f cziefty II 12; zhynete f zemye IX 37; f nebe fezrzyel XIII 2; f zemye XVI 14; fezrzy f nebe LXXIX 15 atd.; inter: fmyeffeny fu s wlaftmy CV 35.
- (m. jsi): Znamys my vczynyl cziesty XV 10; Tys vczynyl, tys vczynyll XCVIII 4. Sabaot: buoh fabaot 115° 30.
- sabský, Saba: kralowe fabffczy LXXI 10.
- saditi, plantare: gyz fadyla prawycze LXXIX 16.
- sádio, adeps: gediechu fadla 118^b 1.
- Salmana: falmana LXXXII 12.
- Salomon: fyna geho falomona 50.º 33.
- sám, ipse: Ke mnye famemu XL 7, 188° 27; Ty fy fam kral moy XLIII 5; famy w fobye LXV 7; kdyz fem fam vczynyl 109° 4, 142° 41; ya fama 139° 24; solus: Tobye famemu fem zhrzyeffyl L 6; rozpomanu prawa tweho fameho LXX 16; czyny dywy fam LXXI 18; ty fam wrchny LXXXII 19; ty fy boh fam LXXXV 10 atd.; fam w fobye (in semet ipsa) XVIII 10, XXXV 2; fam fye (semet ipsum) zuczyl CIV 32. Samson: famfon 103° 23, 24.
- Samuel: famuel mezy tyemy XCVIII 6; fkrze famuele 106• 9.
- Samuelóv: dczy famuelowa 109°28, 29; maty famuelowa 109• 35, 36.
- Saturnin: S. Saturnyna 1º 32, 11º 80.
- Saul: przyed favlem 14° 20, 45° 18, 45° 2, 104° 16, 106° 8; faul 15° 19, 16° 11, 44° 36, 55° 6, 104° 17; faulowy 46° 37 atd. Sauluov: fyn fauluow 15° 20, 55° 8.
- sazenie, plantatio: nowe fazenye CXLIII 12.
- Sbierati, vindemiare: zbyeragy gy wflyczny LXXIX 13; colligere: zberu CIII 28; fnopy zbiera CXXVIII 7; congregare: zberz ny z narodow CV 47; rozpraffenye zberze CXLVI 2; Sberu na nye zlee 112º 36.
- sbor, synagoga: fbor hrzyeffnych obklyczy tye VII 8, 183° 14; we fboru bohowem LXXXI 1; fbor fylnych LXXXV 14; we zboru fwatych LXXXVIII 6 atd.; ecclesia:

proftrzied fboru XXI 28; Nenawydyel fem zboru XXV 5; we zborze XXXIV 18; we fboru welykem XXXIX 10; We fborziech LXVII 27 atd.; concilium: Nefedyel fem zborem geffytnym XXV 4.; congregatio: wflyczek fbor LXI 9; fbor bykowy LXVII 81; Pomny fboru tweho LXXIII 2; nad fborem CV 17; we fboru CX 1; conventus: od fboru zlobywych LXIII 8.

- sbořec, conventiculum: Nezhromazdym zborczow gich XV 4.
- sbožie, possessio: fbozye twe II 8; dal zbozie gych ohny LXXVII 48; knyezetem wffyeho zbozye CIV 21; tak in w ibozie tohoto fwieta 120° 37, 33; pecunia: genz zbozye fweho nedal na lychwu XIV 5
- sebrati, congregare: Knyezata febrala fu fye XLVI 10; tedye kralowe febraly fu fye XLVII 5; febrala fu fye CIII 22; febral gye CVI 2; febraly fye wody 110° 28 atd.
- sessio poznal fedyenye me seděnie, CXXXVIII 2.
- seděti, sedere: na stolyczy nesedyel I 1; sedyel fy na ftolyczy IX 5; Sedy przypultach IX 29; Nefedyel fem zborem XXV 4 atd.
- sedm, septem: ledm 1* 18; Sedm pannen 4* 10; Sedm [palow 6* 28; fedm bratrzy 7* 11, 22* 32; od fedmy daruow 52* 22 atd.
- sedmdesát, septuaginta: sedmdesat let LXXXIX 10.
- septuplum: fedmkrat XI 7. sedmkrát. LXXVIII 12; septies: Sedmkrat CXVIII 164
- sedmý: fedmy nocturn 74° 11; Sedme (znamenye) 8 i 26.
- sekyra, securis: fekyramy wyrubaly wrata LXXIII 5; fekyru powrhly fu LXXIII 6.
- selhati, mentiri: Synowe czyzy felhaly fu mnye XVII; 46; felhala geft nefprawedlnoft XXVI 12, 136° 11; felzy tobye LXV 3; Neprzietele felhaly LXXX 16; dawydowy felzy LXXXVIII 36; Selzze dyelo 111° 21.
- Selmon: w felmonye LXVII 15. sen, somnus: Ufnuly fu fen fwoy LXXV 6; da fen CXXVI 2; dam fen oczyma myma CXXXI 4; somnium: fen wftawagiczich LXXII 20; fen popadl (soporatus sum) mye III 6; vbuzen gest yako ze sina (dormiens)
- LXXVII 65. Sennen: Sennen 7º 81.
- sěno, foenum: yako íyeno XXXVI 2, LXXI 16, XCI 8, CI 5; fyeno ftrzieffne CXXVIII 6; Wywodye fyeno CIII 14; fzzere feno CIV 35 atd.
- Seon, Sehon: (zbyl) Seona CXXXIV 11, CXXXV 19.
- septeny, septem psalmi: Tuto fe poczynagy fepteny 121^b 17, 144^b 26.
- Serafin: cherubyn a feraffyn 115^b 26.
- sestra, soror: za feftri 119⁶ 84, 120^b 13; Pro feftri me 119^b 35; feftra 139^a 35.
- setřieti, conterere: Setrzy loket hrzyeffneho IX 36.
- Severin: Seweryna 10^a 24; S. feueryne 118• 29.
- sezřieti, prospicere: ſ nebe ſezrzyel XIII 2, LII 3; ſezrzy ſ nebe LXXIX 15; ſprawedl-noſt ſ nebe ſezrzela LXXXIV 12; na zem ſezrzel 125° 28; ecce: Sezrzi 138° 27.

sežrati, devorare: mudroft gich fezzrana geft CVI 27.

sežřieti, devorare: fezrze chudeho 111^b 9.

- shladiti, delere: gmye gych fhladyl fy IX 6; fhlad nefprawedinoft mv L 8, 123^b 27, 145^a 28; nefprawedinofty me fhlad L 11, 124 11, 140 5; At Ihlazeny budu LXVIII 29; Ihlazeno bud gmye CVIII 13 atd.
- shlédati, conspicere: oczy mogye schledaly fu gey 133^b 35.
- shřešenie, delictum: shrzessenye pokaz my 136• 31.
- shřešiti, peccare: fhrzyeffyl fem tobye XL 5; zhrzyelfyl fem L 6; fhrzyelfyly LXXVII 32; Shrzielfyly fmy CV 6; shrzyelfyly gemv 12º 11; fhrzeffila ffem 119º 41; delinquere: yaz Ihrzieffich CXVIII 67.
- shrnúti: fhrnuto geft (convoluta est) 108^b 28, 142 23.
- nomázditi, congregare: fhromazdyly fe na mye XXXIV 15; kto fhromazdy ge shromázditi. XXXVIII 7; frdcze fhromazdylo nefpra-wedlnoft XL 7, 138° 21, 22; Shromazdyete gemu swate XLIX 5 atd.
- shromážděnie, congregatio: Pamyetlyw bud fhromazdienye tweho 119^b 11, 12.
- schnúti, sechnúti, arescere: yako fyeno fechnu XXXV 2
- schod, ascensus: kladefs oblak w fchod twoy CIII 3.
- schoditi, descendere: gyz schodye w zemí XXI 30; fe fchodyczymy w gezero XXVII 1; fchodye pole CIII 8; fchodie w peklo CXIII 25 atd; declinare: kdız fchody CVIII 28.
- schovati, schovávati, servare: schowass nas XI 8; neſchowaly ſlyby LXXVII 57; ſcho-wam gemu LXXXVIII 29; ma ſchowaty 84^b 21; conservare: Schoway mye XV 1, 145^b 11; na wyecznost budu schowany XXXVI 28; fchowa geho XL 3, 138° 8; Aby fchouati raczıl 119° 2 atd; observare: y Ichowam lye nefprawedlnofty mey XVII 24; nefprawedinolty schowawaty budeff CXXIX 3, 129^b 1; custodire: Schoway newyny XXXVI 37; zchowam rzeczy twe CXVIII 17; Acz fchowagy fwiedeczftwye CXXXI 12; fchowa prawdy CXLV 7, 130^b 11; condere: ſchowana ſu 118^b 29; abscondere: kto fe chowa XVIII 7; gyz fy fchowal XXX 20; Schowalf ge LXXX 21; fchowaly ofydla LXIII 6; fchowal fye 45 18.
- schozijící, descendens: od schozygyczych w gezero XXIX 4.
- schrána, latibulum: I polozyl tmu fchranu fw' XVII 12; absconditum: zaflonyel mye w fchranye ftanu fweho XXVI 5, 135^b 26, 27; Schowaff ge w zchra(n)ye XXX 21.
- siemě, semen: czynye mylost semení geho XVII 51; femye gıch od fynow XX 11; wſfyeczko femye yakubowo XXI 24; fye-mye yzrahelowo XXI 25; fyemye me bude fluzyty gemu XXI 31 atd.
- sieň, atrium: w fyenech twich LXIV 5, 141. 5; w fyeny hofpodynowie LXXXIII 8: na fyenech twych LXXXIII 11; w fyenech XCI 14; wendyete w fyen XCV 8 atd. siera, sulphur: Díczzyl ohenne a fyru X 7.

- siesti, sedere: f nemyloftywymy nefadu XXV 5; fede hofpodin XXVIII 10; fedete CXXVI 2; fadu na ftolczy CXXXI 12 atd. sieti, seminare: fyely pole CVI 37; Kteryz
- fegye CXXV 5. sietky, retiaculum: Padnu v flietky CXL 10.
- Sikcima, Sichima: rozdyele fykczymu LIX 8, CVII 8.
- síla, virtus: prziepafal mye fylu XVII 33; przyepafal fy mye fylu XVII 40; w fyle twey zraduge fe XX 2; Wzwyff fye w fyle twey XX 14; wzpyegem fyly twe XX 14 atd; fortitudo: Hofpodín fyla ofady fwey XXVII 8; fylo ma XVII 2; Nebo fyla ma ty fy XXX 4; fyla ma XLII 2; w fyle geho XLV 4 atd.; potestas: wffye fyly 115^b 25.
- silnost, fortitudo: wezzie fylnosty LX 4. silný, fortis: Buoh fylny VII 12; hospodyn
- sliny, fortis: Buon lyiny VII 12; holpodyn fylny XXIII 8; z rukv fylnycyffyho geho XXXIV 10; bohowe fylnyc XLVI 10; fylny: hledaly duffy LIII 5 atd.; potens: fbor fylnych LXXXV 14; w rucze fylneho CXXVI4; zbyl krale fylne CXXXIV 10 atd; virtutum: v myeftye hofpodynowye fylnem XLVII 9; hofpodine fylny LXVIII 7, LXXXIII 4; Boze fylny LXXIX 8, 20; boze fylny LXXXIII 9, LXXXVIII 9. — silně, firmiter: 91° 5.
- silonský, Silo: odpudyl ítan fylonfky LXXVII 60.
- Silvester: Sylueftra 12^a 32; S. filuefter 118^a 18.
- Simeon: S. fymeona 2° 19; 115° 9.
- Sinai, Sina: w fynay LXVII 18.
- Sion: nad fyonem II 6; w fyonu IX 12; Kto da z fyona XIII 7; z fyona obrany tye XIX 3; obkliczte fyona XLVII 13 atd.
- sionský, Sion: u wratech dczeri fyonfkey IX 15, LXXII 28; hora fyonfka XLVII 3, LXXIII 2; horo fyonfka XLVII 12; horu fyonfku LXXVII 68 atd.
- sirotčí, orphanorum: oczowe fyro(t)czzy LXVII 6.
- sirotek, orphanus: fyrotku ty budeff pomocznyk IX 35; Budte fyrotczy CVIII 9; pupillus: Sud fyrotkv IX 39; Sudte fyrotku LXXXI 3; fyrotky zbyly XCIII 6; nad fyrotky CVII 12; fyrotka przigme CXLV 9; 130^b 18.
- Sixt: S. Syxta 8• 7; S. fyxte 117• 12.
- sjednati, conjungere: knyezata [gednana zpyewagyczym LXVII 26; jungere: [gednany opoczie CXL 6.
- skála, petra: Na ſkale zwyſlyl mye XXVI 6; przytrze k ſkale CXXXVI 9; collis: na ſkalach LXXVII 58; ſkaly CXIII 4; wſſietky ſkaly CXLVIII 9, 143° 3; Nachilyly ſye ſkaly 111° 18; hory a ſkaly 114° 29; rupes: obratyl ſkaly w ſtudnycze wodne CXIII 8; saxum: zſal oley z ſkaly 112° 40.
- skládati, concinnare: yažyk twoy ſkladaſſe lſtí XLIX 19; ponere: ſkladaſſe vrazy XLIX 20; componere: ſkladaſſ vſaltarze 80° 18; fingere: yenz ſkladaſſ vſalta w kazany XCIII 20; collocare: v peleſſyech ſe ſwych ſkladu CIII 22.
- skioniti, curvare: ſklonyen ſem XXXVII 7. 123* 6; ſklonyem ſem 137* 37, 38; incurvare: ſklonyly duſſy mu LVI 7.
- skočec: ten ikoczecz 36* 19.

- skonati, skonávati, finire: ſkonaſſ mye 108^a 33, 142^a 29; ſkonalı 121^a 14; ſkona ſye kratcze 140^a 2; Skonawagı ſe 144^b 24; ſkonawa ſie zaltarz 108^a 24; consummationis: Wſſyeho ſkonaneho ſkonczenye CXVIII 96.
- skončenie, finis: na ſkonczenye IX 19, 32; do ſkonczenye XII 1, XV 10, XVII 36, XXXVII 7; ſkonczenye me XXXVIII 5 atd.
- skopec, aries: yako likopczy CXIII 6. skopcový, arietum: z ladlem likopczovym
- 112^b 2.
- skoro, cito: ſkoro ſpadnu XXXVI 2; Skoro przigmy ny 127* 19.
- skot, skuot, pecus: ſkuot polny VIII 8; weſſken ſkot CXLVIII 10, 143° 5; ſkot 114° 41; jumentum: Iako ſkot LXXII 23; Lydy a ſkuot XXXV 7; przyrownan geſt k ſkotu XLVIII 18 21; ſkuot na horach XLIX 10 atd.
- skovati, fabricare: ty fkowal fy zarzy LXXIII 16.
- skřehtati, frendere: fkrzehtaly na mye zuby fwymy XXXIV 16.
- skříně, arca: skrzynye swyeczenye tweho CXXXI 8.
- skřínka, arca: tanczugycze przyed ſkrzynku 29• 2.
- skrovad, skrovadice, cymbalum: w ſkrowadycziech CL 5; w ſkrowadyech 148^b 12.
- skrúšenie, compunctio: napogyl fy ny wynem fkruffenye LIX 5.
- skrúšený, contritus: ſrdcze ſkruſſene L 19, 124• 83, 140^b 25.
- skrýti, skrývati, abscondere: giez lu fkrily IX 16; fkryl mye XXVI 5; fkrily fu XXX 5; nefprawedlnofty fem nefkril XXXI 5; fkryly fu my XXXIV 7 atd; tegere: gychze fkryty fv hrzyeffy XXXI 1; observare: fkril fy ftezki me 136° 2.
- skrytie, absconditum: w ſkryty burznem LXXX 8.
- skrytý, absconditus: od fkrytych twych XVI 14; zna fkryte frdczie XLIII 22; fkrito biti 121° 3.
- skrze, per: fkrze rty ma XV 4; fkrze mnohu fylu XXXII 16; fkrze vfta twa XLIX 16; fkrzie ohen LXV 12; fkrze andyely LXXVII 49 atd; in: vczynym fkrze geho XI 6; fkrze rucze LXXVI 21.
- skutek, opus: ſkutky prftow VIII 4; nade wſſemy ſkutky VIII 7; w ſkutczyech IX 17; Aby nemluwyla ſkutkuow XVI 4; ſkutczy ruku geho XVIII 2 atd.
- skvřieti, liquescere: yako wolk likrwiczy XXI 15.
- skýva, buccella: Puffczie kryftal fwoy yako fkywy CXLVII 17.
- sladkost, dulcedo: w blahoflawenftwye fladko fty XX 4; mnohoft fladkofti XXX 20; w fladkofty twey LXVII 11.
- sladký, dulcis: fladfly nad med XVIII 11; Sladky a prawy holpodyn XXIV 8, 135 •7; Kako fladke wymluwy CXVIII 103.
- sláva, gloria: flawa ma III 4; flawu mu v prach uwed VII 6; flaw koronowal fy geho VIII 6; flawa twa XVI 15; Nebela wyprawugy flawu XVII 2 atd.
- slaviti, glorificare: wſſyeczko ſemye ſlawte geho XXI 24; budu ſlawyty geho 110° 12.

- slavný, gloriae: kral flawny XXIII 7, 8, 9, 10; gloriosus: Slawna mluwena fu LXXXVI 3; Nawny 114° 18; Nawny kuor 115° 33; laudabilis: flawne czyflo 115^b 35. — slavně, gloriose: flawnye 110^a 7.
- slavota, solemnitas: proftrzed flawoty twey LXXIII 4.
- sled, vestigium: fled twoy nebude poznan LXXVI 20.
- sleptati, devorare: zlepcze ge ohen XX 10; flepczu ge ptaczy 112^b 8d.
- slepý, caecus: ofwyeczuge flepe CXLV 8, 130° 15.
- slib, votum: flyby me wraczy XXI 26; na-wrat flyby twe XLIX 14; We mnye fu flyby mogy LV 12; abich wratyl flyby LX 9; tobye bude wraczen flyb LXIV 2 atd; promissio: w flybu twem LV 9; pac-tum: nefchowaly flyby LXXVII 57.
- slibiti, slibovati, complacere: aby fe flybyly XVIII 15; flybyl fem fe XXV 3; Slyb fye tobye XXXIX 14; flybyl fy fe w nych XLIII 4; w uftech fwych flybye XLVIII 14 atd : placere: place for the LVII 14 atd.; placere: abych fe flybyl LV 13; flybym fye bohu LXVIII 32; flybily fu fye kamenye CI 15, 125° 9; Slybym fie hofpodynu CXIV 9 atd; vovere; flyb flibil CXXXI 2; Slybuyte LXXV 12.
- slina, saliva: bich pozrzela flynu 133^b 20. slitovánie, benignitas: hofpodyn da flyto-wanye LXXXIV 13; propitiatio: v tebe slytowanye geft CXXIX 4, 125^b 29, 129^b 3; czas flytowanye (miserendi) CI 14, 125 7.
- slitovati sě, misereri: Slytuy le nade mnu IV 2; flytowal fe geft nade mnv XXIX 11; prawy flytuge fe XXXVI 21; Czely den flytuge fe XXXVI 26; flytowal fy fe nad namy LIX 3 atd; propitiare: ty fye flytu-geff LXIV 4, 141• 8; flytuy fye (propitius esto) LXXVIII 9; Genz fye flytuge nade wffiemy CII 3.
- slonový, eburneus: od domow flonowych XLIV 9.
- slovo, verbum: Slowa ma V 2; pro flova XVI 4; vflyff flowa ma XVI 6; den rzyha flowo XVIII 8; flowa gych XVIII 5 atd. sermo: byezy flowo geho CXLVII 15.
- slovutný, insignis: w flowutny den hodow LXXX 4; solemnis: Uftawte den flowutny CXVII 27.
- složenie, figmentum: poznal flozenye naffe CII 14.
- složiti, fingere: Genz flozyl frdcze XXXII 15; flozyl oko XCIII 9; deponere: flozz ge LVIII 12; operari: gefto flozil gfy w nas LXVII 29; ponere: kdez by flozyla pta-czatka LXXXIII 4; viz skládati.
- sluha, servus: neotchod od fluhy tweho XXVI 9; fluha twoy XVIII 12; odpuft fluze XVIII 14; Profwyet oblyczey na fluhu twu XXX 17; yaz fluha twa CXV 16; fluze twey CXVIII 17, 38 atd.; minister: fluhy geho CII 21; czynyff fluhy twe CIII 4.
- sluch, auditus: w fluchu vffnem XVII 45; Sluchu memu dall welele L 10, 124• 7; 140^b 1; auditio: od fluchu zleho fe nezbogy CXI 7, 139^a 19, 143^b 19. slunce, sol: W flunczy XVIII 6; newydyely
- fluncze LVII 9; bude prziebywati z flun-Sbirka pramenův. Skupina I., serie 1.

czem LXXI 5; przied flunczem bydły LXXI 17; ty fkowal fy fluncze LXXIII 16 atd. slunečný, solis: od sluneczneho wzchodu

- XLIX I, CVI 3, CXII 3. slúp, columna: ya fem potwrdyl flupy gegye LXXIV 4; z flupa oblaczneho XCVIII 7.
- slušeti, prawym fluffye (decet) chwala XXXII 1; Tobye fluffye chwala LXIV 2, 140° 36; domowy fluffie fwatoft XCII 5; fluffye rzekati 145° 4.
- slúti, vocare: prorok budeff fluty 115. 7, 144 2.
- služba, servitus: Wywodye zelynu fluzbye lydlkey CIII 14; fluzbye lidlkey CXLVI 8; w twey fwatey fluzbie 119^a 5; aby bez-pecznu fluzbu fluzili 144^a 87.
- služebnice, famula: fluzebnycziem 121* 10, 11; nad duffi fluzebnycze twey 131• 11.
- slúžiti, servire: Sluzte holpodynu II 11; Lyd Muzyl my XVII 45; bude fluzyty gemu XXI 31; fluzyty budu gemu LXXI 11; rucze geho fluzile LXXX 7 atd.; ministrare: ten mnye fluzyeffe C 6.
- slyšeti, audire: gychz by nebily flyffyeny hlafowe XVIII 4; Abych flyffal hlas XXV 7; Slyffal hofpodyn XXIX 11; flyffyech ha-nyenye XXX 14; flyffte to XXXIII 3 atd.; attendere: Slyfite LXXVII 1; exaudire: ty fliffyeffe gich XCVIII 8.
- siza, lacrima: zmygy fizamy poftely VI 7; zwycz fizy me XXXVIII 13; fizy me XLI 4; polozyl fy fizy me LV 9; we fizach LXXIX 6 atd.; gutta: fizy XLIV 9.
- slzný, lacrimarum: chleba fizneho LXXIX 6. směsice: czielle wyna, plna imyelycze (misto) LXXIV 9.
- smieřenie, concordia: aby prawe îmyerzenye dati raczıl 119º 7.
- smiesiti, směšovati, commiscere: ſmyeſſeny ſu s wlaſtmy CV 35; confundere: Any ſmyeſugicze oſob 89^b 31.
- smiešenie, confusio: ne imyelienym poditawy 90* 29.
- smieti sé, ridere: zſmyegy ſye LI 8; deri-dere: ſmyely ſu ſe mnye XXI 8; zſmye-geſſ ſye gym LVIII 9; irridere: zſmyege lye gemu XXXVI 13.
- smilovánie, benignitas: holpodin da ímylouanye 120^b 18; klanyegi le twemu imylowanye 123° 14; otczowym fmylowanyem 125^b 15; twe fmylouanye 125^b 18; fmylouanyem 127 85, 86.
- smilovati sě, misereri: fmyluy fe nade mnv VI 3, IX 14, XXIV 16, XXV 11, XXVI 7, XXX 10, XL 5, 11, L 3, LV 2, LVI 2, LXVI 2, LXXXV 3, 16; Smyluy fye nad namy CXXII 3 atd. — smilující, mis**e**rator: holpodine imylugyczy LXXXV 15.
- smilstvie, fornicatio: dopustila fem fe fmyl-ftwyem 126° 13; fmylstwy plody (fornicantur) LXXII 27.
- smilstvo: fmylftwo czinyly fu (fornicati sunt) CV 39.
- smrdělý, faetidus: z hroba îmrdieleho 134-15. smrt, mors: w fmrty VI 6, XII 4; zproftil z fmrty duffe XXXII 19; Smrt hrzieffnych
- XXXIII 22; fmrt popale gye XLVIII 15 atd. smrtedlný, smrtelný, mortis: vprawyl ludy fmrtelne VII 14; od wrat fmrtelnych IX 15;

198

- smrtelníkový, mortificatorum: w lyny w Imrtelnykowe LXXVIII 11.
- smrtiti, mortificare: pro tye imrtyeny iimy XLIII 22.
- smúcenie, tr LXXVII 49. tribulatio: Poflal fmuczenye
- smutek, tribulatio: pomocznyk w ſmutcze IX 10; postupugell w smutcze IX 22; W smutcze mem wolach XVII 7; Wilyss tye w den ímutka XIX 2; ímutek blyz geít XXI 12 atd.; afflictio: przedelily mye w den fmutka XVII 19.
- smútiti, smucovati, turbare: fmuczena geft duffe VI 4; Smutye fye LXIV 8, LXVII 5; fmuczeny glu wllychny LXXV 6; fmutyl fem fye LXXVI 5; fmutyly fu fye LXXVI 17 atd.; conturbare: fmuczeny fu hory XLV 4; fmuczen fem LIV 3; fpal fem fmuczen LVI 5; fmutyl fy gy LIX 4; Smutyly fye wffyczny LXIII 9 atd.; contristare: fmutyw fye chodyech XXXVII 7, 123° 7, 8, 187° 38; zda by kto fmutyl fye LXVIII 21; tribulare: gyz fmuczugy ny LIX 14; fmuczen fem LXVIII 18; gyz ge fmuczowachu LXXVII 42; tristem esse: Procz fi fe fmutyla 138^b 21.
- smutný, tribulatus: gyz ímutneho fu írdcze XXXIII 19, 120 34; maestus: ímutnych vtyecho 121° 21; tribulationis: w czas fmutny XXXVI 89; calamitatis: den fmutny 140° 16; contristatus: fmutny XXXIV 14; procz fmuten chozy XLI 10, 138° 40; tristis: procz fmuten chozy XLII 2; procz fmutna gfy XLII 5; Za fmutne 120 32.
- smysl, ratio: przemaha wffeliki fmyfl 120° 12; zywot y îmyfl 128° 6.
- smysliti, sapere: nyekdy fmyflte XCIII 8; lybo by fmyflely 118° 14; cogitare: zmyfli za hrziech moy 137° 32.
- smýti, lavare: zmygy loze me VI 7, 122°2,
- Smyti, lavare: Zmygy loze me v1 4, 122" 2, 182" 18; zmygeff mye L 9, 124" 5, 140" 40. snad, forsitan: fkryl bych fe byl fnad LIV 18; Za nyczfe fnad LXXX 15; fnad by woda byla pozrzela CXXIII 4; fnad by byla przieffla CXXIII 5; fnad potlaczye mye CYXVIII 11: uticut. Acc. acc. for ford CXXXVIII 11; utique: Acz zagylto inad LVII 2; forte: At by fnad nerzekly LXXVIII 10; aby fnad neobrazyl XC 12; tehdy fnad CXVIII 92; fnad by byly pozrzely CXXIII 3; at fye fnad newzwylfye CXXXIX 9 atd.
- snažný, sollicitus: hoľpodyn ínazen geft mnv XXXIX 18. — snažně, suppliciter: înaznye proffymy 130° 34.
- snem, concilium: fnem zlobywych oblehl mye XXI 17; od fenma welykeho XXXIX 11.
- snieh, nix: nad inyeh obyelegy L 9, 124°6, 140° 41; inyehem zbyeleny budu LXVII 15; Genz dawa inyeh CXLVII 16; inyeh CXLVIII 8, 143° 1; led a fnyehowe 114° 19.
- sniesti, comedere: myloft fnyedla mye LXVIII 10; Nebo fu fnyedly yakuba LXXVIII 7; fnye wffe owocze CIV 35; fnyedeno bude od molow 186^b 5. snieti v. snímati.

- snímanie: We fnymany (conveniendo) lydu w gedno CI 23, 125^a 29.
- snímati, snieti, tollere: genz ínymafi hrziechi 119* 28; feymi hrziechi 122* 18; Procz ne-feymes hrziechow 133* 25.
- sníti sě, convenire: knyzata feffly w gedno II 2; kdyz fe fendyechu XXX 14; feffly fye XXXIV 15; feffly fu fye w gedno XLVII 5; migrare: giez li f tohoto fwieta fnyeti kazal 130° 35, 42; investigare: obrew mu zffel CXXXVIII 3; descendere: fe(n)du w oprzy XXIX 10; any fende f nym XLVIII 18; fendv az do bezdenow CVI 26; feffly w hlubynu 110° 19; deficere: dny naffy feffly fu LXXXIX 9; sfelli f tohoto swieta 120-40. snop, manipulus: fnopy zbiera CXXVIII 7. snopek, manipulus: nefucze fnopky CXXV 6.
- snositi, tollere: genz fnoffis hrziechi 119 30. snuziti, vexare: fnuzeny fu CVI 39.
- sobota: w fobotu 104^b 14.
- sobotní: Sobothny nocturn 74º 7.
- sodomský, Sodomorum: Z wynnycze fodomfkych 113• 23.
- spád, ruina: zplozen geft w nych fpad CV 29. spadenie, interitus: na spadenye CXXXIX 12; od negistoftye spadenye 120 38.
- spadnúti, decidere: At spadnu V 11; spadnu doftoynye VII 5, 183° 5; fkoro fpadnu KXXVI 2; vkory fpadly fu na mye LXVII 10; weczer fpadny LXXXIX 6; irruere: Spadny na nye 110^b 16; cadere: Prowazy fpadly my XV 6; ftrach fmrtelny fpadl na mye LIV 5; Spadne na nye vhle CXXXIX 10; supercadere: fipadl ohen LVII 9.
- spal, dormiens: Sedm fpalow 6 28.
- spasenie, salus: nenye gemu spa'senye III 3; Holpodynowo gest spalenye III 9; roh spa-lenye meho XVII 3; zaslonu spalenye tweho XVII 36; boh spaleny meho XVII 47 atd.; salutare: w fpafeny twem IX 16, XII 6, XX 6; fpa^{*} fenym naffym LXVII 26; radolt fpaffeny L 14, 140° 12; fpaffenye twe 141° 38 atd.; salvatio: zaflonytel fpafenye XXVII 8; wozowe fpafenye 111° 28; wieczneho spallenye czastku 131• 13.
- spasitel, salutaris: Polozy w spasytely XI 6; Kto da spasytele ysrahelowy XIII 7; Wzradugem fe w fpafytely XIX 6; na fpafytely zwefely fye XX 2; wezme myloft od fpa-fytele XXIII 5 atd.; salvator: fpafytel moy XXIV 5, LXI 7, 108° 35; vzrzim spassitele meho 139° 22
- spasitelový, salvatoris: z ſtudnycz ſpaſytelo-wich 108^b 2.
- spásti, depascere: zwyerz zpafi geft gy LXXIX 14.
- spásti, salvare: od neprzatel mych spa'sen spásti, salvare: od neprzatel mych ípa'fen budu XVII 4; Spas mye XXI 22; Spafyel fy mye XXIX 4; ípaflyl fy duffy XXX 8; ípafeny budem LXXIX 4 atd.; salvum fa-cere: ípafena mye vczyn III 7, VI 5, VII 2, XI 2; ípafena vczynye VII 3; genz ípafeny czyny praw(e) VII 11; ípafeny czynyfl vffa-gycze XVI 7 atd.; ípafen byty (salvum esse) 89^b 22, 90^b 4, 91e 6. spáti, dormire: laz fem ípal III 6; genz ípy XL 9: ípal fem LVI 5: Acz ípaty budete
- XL 9; fpal fem LVI 5; Acz fpaty budete LXVII 14; fpycze w hrobych LXXXVII 6 atd.

spéci sě, conglutinari: spekl sye brzych nasí XLIII 25.

splacený, depulsus: ohradye fplaczeney LXI4. splynúti, defluere: lyft geho nefplyne I 8.

- spolkem, simul: abi ti spolkem dal nam pokanye 127• 89.
- spolu, simul: fpolu neuzyteczny vczyneny fu XIII 3, LII 4; Any spolu daway mne s hrziesfnyky XXVII 8; fendyechu fe fpolu XXX 14; zahynu fpolu XXXVI 88; fpuolu 26° 26 atd ; pariter: abi spolu odpusczeny dal 121º 18.
- spomoci, adjuvare: nenye, kto fpomaha XXI 12; fpomohlo my XXVII 7; fpomoczen 74• 11.
- spomocník: spomocznyczy dawidowi 52°21. spósobenie, ordinatio: Zpolobenym twym CXVIII 91.
- spósobovati: zpoloboval gednu cztenu 88^b22. spravedinost, justit'a: obyet fprawedinofty
- IV 6; na stezky sprawedlnosty XXII 8; w fprawedinofty twey XXX 2; zwefely fe yazyk sprawedlnosti twu L 16; przygmess obyety iprawedlnofty L 21 atd.; justificatio: ftrzyehli iprawedlnofty CIV 45; ku ftrzyerrzychi iprawednoty CIV 45; ku irrzyc-zeny fprawedlnofty twich CXVIII 5; Spra-wedlnofty twe CXVIII 8; vcz mye fpra-wedlnofterm CXVIII 12; w fprawedlnoftech twych CXVIII 16 atd.; aequitas: hleday fprawedlnofty XXXVI 37; dywny w fpra-wedlnofty LXIV 6, 141*8; fudís lyd w fprawedlnofty LXVI 5; fudyty bude w fpra-wedlnofty XCV 10, XCVII 9 atd.; veritas: wzwyeztugy fprawedlnoft LXXXVIII 2.
- spravedlný, justus: Uefelte fe fprawedlny XXXII 1; fmutczy fprawedlnych XXXIII 20; w ftanyech fprawedlnych CXVII 15; duffie fprawedlnych 114^b 7; duffe fprawedlne 131* 26 atd.; veritatis: neodgymay flowa fprawedlneho CXVIII 43.
- spraviti, justificare: aby le zprawyl w rzeczech twych L 6, 123 85; bez wyny zprawyl fem frdcze me LXXII 13; chudeho zprawte LXXXI 3; nebude zprawen CXLII 2, 126-20; abi le zprawil 140 30, 31; dirigere: Zprawı tiche 185* 9.
- správný, rectus: Prawa holpodynowa lprawna XVIII 9; fprawny fud twoy CXVIII 137; fprawnu wyeru ma 101° 24. — správně: fprawnye proffye 121[•] 4.
- srdce, cor: dokudz yſte tyeſſkeho ſrdcze IV 8; w ſrdczyech waſſych IV 5; w ſrdczy mem IV 7; frdcze gych V 10; zpytuge frdcze VII 10 atd.
- srdečný, cordis: w zadoft frdecznu LXXII 7. srpen, Augustus: Srpen 8° 1.
- ssaditi, deponere: zſadyl ſy protywnyky 110° 25; Sſadyl moczne s ſtolycze 115° 35, 130* 22.
- ssalový, lactentium: z ust mladenczowych a zfalowych VIII 2.
- ssáti, sugerere: zíal med 112º 40.
- ssele, lactens: fiele f czlowyekem ftarym 113°4. ssiesti sě, coagulari: Hora zſedla LXVII 16;
- hory zledle LXVII 17; Slyedlo lye gelt frdcze CXVIII 70; yako lir kazal ly my fie ffefti 134• 30.
- sstrčenie, praecipitatio: flowa ftrczenye LI 6. sstrčiti, praecipitare: Strcz a rozdyel yazyky
- LIV 10; genz ftrczen bil f nebe 71° 5.

- sstúpiti, sstupovati, descendere: na wrch geho zſtupy VII 17; y zſtupil XVII 10; Zſtupy w runo LXX 16; ſtupugy v morze CVI 23; ſtupugyczym CXLII 7, 126-86 atd.
- stádo, grex: z ltad twych XLIX 9; yako ltado LXXVII 52; podgal geho z ltad LXXVII 70.
- stáhnúti, constringere: lyczy gych styehness XXXI 9, 122° 14; rzetiez neftahl 121° 30. stan, tabernaculum: ftan geho XVII 12; fkryl
- mye w stanu XXVI 5; w schranye stanu fweho XXVI 5; obyetowach w stanu geho XXVI 6; w ftanye twem XXX 21 atd.; tentorium: wydyech stany 111^a 20. Stanislav: ftanyflawa 5^a 9; S. ftaniflawe
- 117 30.
- stanovní, stanový, tabernaculorum: podole ftanowe zmyerzi LIX 8; podole stanownye rozdyely CVII 8.
- starost, senium: az do kmetítwye a ítarofty LXX 18; senectus: staroft ma XCI 11; wzplodye fye w starosty zyczney (in senecta uberi) XCI 15.
- starosta: Abi wille starosti schouati raczil 119• 4.
- starostný, senectutis: w czas starostny LXX9. starý, antiquus: we dnech starych XLIII 2; Myflyl fem dny ftare LXXVI 6; nefprawedi-nofty ftarych LXXVIII 8; mylofty ftare LXXXVIII 50; poznal fy ftare CXXXVIII 5 atd.; senex: Nad ftare CXVIII 100; f czlowyekem ftarym 118° 5; kdiz bil ftar 85° 10. – stařejší, senior: na stoliczy starzeyflich CVI 32.
- statek, substantia: Zpytay wellken statek geho CVIII 11.
- stati, stare: na cziestye nestal I 1; anyz budu moczy staty XVII 59; kto stane na myestye XXIII 3; noha ma ftala XXV 12; any fu mohly ftaty XXXV 13 atd.; consistere: ftal hrzyeffnyk XXXVIII 2; astare: Stala na prawyczy XLIV 10; manere: Stala na prawyczy XLIV 10; manere: chwala geho ftogy CX 10; permanere: nykdi ne-ftogi 186^b 22; perseverare: ftogy den CXVIII 91. — státi sě, fieri: ftan fye LXXI 19; ftalo fie geft CV 86.
- stav, status: za welken itaw lidiky 28° 9; w gednom itawie 136° 21, 22.
- stavěti, aedificare: kamen odwrhly stawyegıcze CXVII22; ftawyty bude dom CXXVI1; gyz ftawyegy gey CXXVI 1.
- staviti: zamutek racz stawiti 124b 4; aby
- pro(ti)wenstwie stawil 144° 35. stena, paries: yako stienye nachylene LXI 4. stepati, confringere: ztepell ge yako lud
- hrnczyerzow II 9; buoh ztepe hlawi LXVII 22; conterere: ztepels lodye XLVII 8; concutere: hlas ztepugyczi pulicze XXVIII 8. stětie, decollatio: S. yana styety 8° 30.
- stezka, semita: prziechodye ftezky VIII 9; w ftezkach XVI 5; ot ftezek (wych XVII 46; na ftezky XXII 3; ftezky twe XXIV 4 atd.
- stežeje, cardines: stezege zemske 109^b 27. stieň, umbra: proftrzied ftyenye XXII 4; Pod ftyenem XVI 8; ftyen imrtelny XLIII 20;
- w ftyeny krzydlu twu LVI 2; Przykryl hory ftyen LXXIX 11 atd. stienka (mšice), sciniphes: styenka msiczie

CIV 31.

- stíhati, persequi: ze wſſyech ſtíhagíczyech mne VII 2; ot ſtyhagıczych mye XXX 16; ftyhay gey XXXIII 15; od oblyczege ftyehagycziho XLIII 17; gyz ityhalı lu mye LXVIII 5 atd.
- stiskovati, deprimere: prawyczy ztyfkugy-czich geho LXXXVIII 43.
- stlačiti, conculcare: ztlacz w zemy zywot moy VII 6, 133^a 8.
- stól, mensa: Przyprawyl fy ftol XXII 5, 134*
   17; Bud ftol gych przied nymy LXVIII 23; vczynyty ftol LXXVII 19, 20; okolo ftolu CXXVII 3.
- stolec, thronus: Uprawyl ftolecz fwoy IX 8; ftolecz geho LXXXVIII 30; zftolecz geho LXXXVIII 38; sedes: na neby ftolecz geho X 5; Stolecz twoy XLIV 7, LXXXVIII 5; prziprawa stolcze tweho LXXXVIII 15; stolecz geho sy zetrziel LXXXVIII 45; Uprawen stolecz twoy XCII 2 atd.; solium:
- tolice, sedes: fedy na ftolyczy XLVI 9; ftolice, sedes: fedy na ftolyczy XLVI 9; ftolicze nefprawedlnofty XCIII 20; popra-wenye ftolycze geho XCVI 2; Sfadyl s fto-lycze 115° 85, 180° 22; thronus: na fto-lyczy I 1; fadyal fr a factory V 5 lyczy I 1; fedyel fy na ftolyczy IX 5; cathedra: na ftoliczy ftarzeyllich CVI 32. stonánie, gemitus: w ftonany VI 7, XXX 11;
- ftonanye XI6; od ftonanye irdcze XXXVII9; ftonanye me nenye fkryto XXXVII 10 atd.
- stopa, vestigium: at fye nepohnu ftopy me XVI 5; neylu omdleny stopy me XVII 37.
- stopěje, gressus: stopiege me zczetl 137° 13. strach, timor: w strachu twem V 8; nenye ftrachu XIII 8; trzyefly fe ftrachem, kdez nebiefle ftrachu XIII 5, LII 6; Strach hofpodynow XVIII 10 atd.; terror: zftrachowe twogy LXXXVII 17; tremor: ftrach popadl ge XLVII7; formido: ftrach fmrtelny LIV5; Spadny na nye ftrach 110^b 16; horror: wieczny ftrach 140° 9.
- strachovati sě, formidare: od flow strachowalo fye frdcze CXVIII 161.
- strana północnie, aquilo: polnoczny stranu LXXXVIII 13.
- strast, aerumna: w strasty mey XXXI 4, 122 37.
- strašidlo, formido: polozyl fy twrzy ftraffy-dlem LXXXVIII 41.
- strávenie: na ztraweny sem (consumendus sum) 136° 4.
- stráviti, consumere: ztrawiti mye chczes 186* 39; libo bich ztrawena bila 189* 36.
- stráže, custodia: Polozyl fem ftrazy XXXVIII 2; polozyly w yablecznu ftrazy LXXVIII 1; ftraze w noczy LXXXIX 4; od ftraze gytrzínye CXXIX 6, 125° 36, 129° 9; Poloz ftrazy CXL 8 atd.; custos: o ftrazie czlowieczi 133° 22.
- stred, favus: fladffy nad med a nad ftred XVIII 11; mel: nad stred CXVIII 103.
- středa: W ftrzedu 44^b 26, 145^e 18, 146^e 13, 16, 23; w ftrziedu 97^e 31, 146^e 20, 27; w strziedv 109• 26 atd.
- střecha, tectum: wrabecz na strziesse CI 8; 124 82.
- střelený v. střieleti.
- stresktati, arguere: ztrefkczy tye XLIX 21.
- střešný, tectorum : íyeno ítrzielíne CXXVIII 6.

- střeva, viscera: w strziewyech mích L 12, 124•13, 14, 140•7, 8; Skrze trzewa 115•13, 144• 7.
- střeženie: w ftrzyczeny gych (in custodien-dis illis) XVIII 12; ku ftrzyczeny CXVIII 5. strhati, diripere: Ztrhaly glu geho LXXXVIII
- 42; dissipare: Ztrhany fu kofty CXL 7. střiebro, argentum: ftrziebro XI 7, LXV 10,
- CXIII 12; zkulleny glu ftrziebrem LXVII 31; z ftrzyebrem CIV 37; nad tylycze ftrzyebra CXVIII 72; ftrziebro a zlatto CXXXIV 15.
- střiece, incursus: od ftrziecze XC 6.
- střieci, custodire: budeff nas ftrzyeczy XI 8; yaz sem strzychl cziest twrdych XVI 4; Ot protywugyczych strzycz mne XVI 8; ftrzychl fem czieft XVII 22; ftrzycze gych XVIII 12 atd.; observare: chodydla meho budu zítrzietczy LV 7.
- střieleti, sagittare: aby ftrzyelely ze tmy X 8; aby ftrzyelely LXIII 5; Brzo ftrzielely geho LXIII 6. – střelený, contritus: vzdrawuge ztrzielene CXLVI 8.
- střiesti sě, contremiscere: ztrza'fla fye zemye XVII 8, LXXVI 19; ztrafla fye rty ma 111º 14; tremere: zemye fye ztrafla LXXV 9; spargere: mlhu yako popel ftrzefe CXLVII 16.
- strnišče, stipula: ftrnyffczie nafledugeff136•36 strom, arbustum: ftrommowe gegye LXXIX
- 11. strpěti, sustinere: ztrpyel bych bil LIV 13; neftrpyely rady geho CV 13; kto ftrpy CXXIX 3, 125° 28, 129° 2, 17; kto ztrpy
- CXLVII 17. struna, chorda: w zaltarzy defyety ftrun XXXII 2, CXLIII 9; W defyety ftrvn zal-tarzy XCI 4; chwalte geho w ftrunach CL 4, 143° 10.
- stud, pudor: pokryty budte ftudem LXX 13; Obleczeny budte studem CVIII 29.
- studeň, frigus: przied obliczegem ftudeny CXLVII 17; mraz a ftuden 114° 18.
- studeno, frigus: studeno a leto 114º 14.
- studnice, fons: zgewili fu fye ftudnycze wodne XVII 16; ftudnycze zywota XXXV 10; ftudnyczy zywey XLI 3; z ftudnycz yfrahelfkich LXVII 27; Ty gfy prodrzyel ftudnyczy LXXIII 15 atd.
- stúpiti viz sstúpiti.
- stupěje, vestigia: ftupiegie noh mych zna-menal ffy 136° 3; viz stopěje.
- stvořenie, creatura: twe stworzenye gsmy 121^b 10; pomny na twe ftworzienye 124^b i; opus: ftworzenye ruku twu 134^a 2, 3.
- stvořitel, creator: zapomanul ly stworzytele 112 18.
- stvořiti, creare: stworzena su XXXII 9; Srdcze czyste stworz L 12; morze ty fy stworzyl LXXXVIII 13; bude stworzen CI 19; stworzena budu CIII 30 atd.; plasmare: ty fy ftworzyl gye LXXIII 17; Rucze ftwo-rzile mye CXVIII 78; formare: ftworzena byeffie zemye LXXXIX 2; fuchu rucze geho ftworzyle XCIV 5; gehoz gfy ftworzil CIII 26; ty fy ftworzyl mye CXXXVIII 5; dnee budu ftworzeny CXXXVIII 16 atd. styděti sě, erubescere: At fye ftydye VI 11, XXXIV 26, 122° 12, 132° 28; Stydte fe

LXXXII 18; nebudu fe ftydyety XXIV 2, 134 81; ftydyecze fye LXIX 4.

- stýskati: Stilíczie (taedet) dulle ma zywotu 183 89.
- sud, vas: fud hrnczyerzow II 9; vprawyl fudy fmrtelne VII 14, 133° 31; yako fud ztraczeny XXX 13; w fudyech chwaly LXX 22
- súd, judicium: newstawagy w sudu I 5; vczynyl fy fud IX 5; w fudye IX 8; fudy czynye IX 17; Odgymagy Iud(y) IX 26 atd.
- súdce, judex: wſſyczny ſudcze zemſſczy CXLVIII 11; ſudczie 143° 8.
- sudí, judex: Buoh ſudy geſt VII 12, XLIX 6, LXXIV 8, 183° 25; fudy wdow LXVII 6; fudye gich CXL 6, neprzietele naffy fu fudye 113• 22 atd.
- súditi, judicare: uczte fye fudyty II 10; fud ge V 11; hofpodyn fudy lyd VII 9; Sud mye VII 9; fudiff prawo IX 5 atd.
- súdný, novissimus: w den ludny 15°25, 35°85, 118 37, 133 31, 186 12, 15, 189 19.
- suchý, aridus: obratyl morze w zemy luchu LXV 6; siccus: fuchu rucze ftworzyle XCIV 5; odeffly w fuffe rzeky CIV 41; fly po fuchu 110° 32; ftrnyflczie fuche 136° 36, 37.
- súsed, vicinus: vczynyen fem ruhotu fufedom XXX 12; Polozil fy ny w ruhotu fufedom XLIII 14; Uczynyeny su ruhotu suledom LXXVIII 4; nawrat fuledom LXXVIII 12; w protywenitwye juledom LXXIX 7 atd.
- svár, contemptio: Prolyt geft fwar CVI 40; mezy flobu fwar magi 120° 10.
- svátečný, festus: kazme wffiem dno(m) fwatecznym LXXIII8; den swateczny uczynye LXXV 11.
- svatina v. svatyně.
- svatost, sanctitas: pamyety [watofty geho XXIX 5; fwatofty twey CXLIV 5; w fwa-tofty 110^b 1; W fwatofty 115^b 4, 143^b 40; sanctitudo: domowy fluffie fwatoft XCII 5; sanctimonia: swatoft a welebnost XCV 6; reliquiae: glu swatosty człowycku pokor-nemu XXXVI 37; nawsczycwowaly swate fwatofty 65^b 24.
- svatý, sanctus: nad horu íwatu II 6; z hory fwatey III 5; wzdywyl fwateho fweho IV 4 w chramu swatem V 8, X 5 atd.; sanctificationis: pamyety swatey XCVI 12.
- svatyně, svatina, sanctuarium: newendu w Iwatynu bozy LXXII 17; Szehly ohnyem fwatynu LXXIII 7; przygmyemy fwatynu LXXXII 13; oprznyl ly fwatynu LXXXVIII 40; Swatynu twu 110⁶ 24; sanctificium: vstawyl fwatynu LXXVII 69.
- svázanie: Kv fwazany (ad alligandos) kralow CXLIX 8, 143• 85.
- svázati, compingere: koftmy a zylamy swazal ly mye 184• 32. – svázaný, afflictus: Za yate a zwazane 120° 25.
- svěcenie, sanctificatio: welebnost w swyeczeny XCV 6; flkrzynye fwyeczeny tweho CXXXI 8; zektwe iwyeczenye CXXXI 18.
- svěcenina, sanctificatio: Uczinyeno gest zydowstwo świeczenyna geho CXIII 2; hostia: tobye obyetugi świeczenynu CXV 17; sacrificium: lwyeczenyna weczernye CXL 2.

- svědčiti, testificari: swyedczym tobye XLIX 7; confiteri: Tye swata swyedczy czyrkew 116• 2.
- svědečstvie, testimonium: ſwyedeczſtwye holpodynowo XVIII 8; hledagyczym vltawenye geho a świedeczstwye geho XXIV 10; wzkrziesył śwyedeczstwye LXXVII 5; fwyedeczstwie nechowaly LXXVII 56 atd.; testamentum: fwyedeczftwye me LXXXVIII 29; Acz Ichowagy IwiedeczItwye CXXXI12; rozpomanuty fwiedeczstwye sweho 114b 36, 143 32.
- svědek, testis: swyedczy neprawy XXVI 12, XXXIV 11, 136° 11; fwyedek na neby wyerny LXXXVIII 88.
- svět, mundus: hrziechi swieta 119° 27, 81; bozie wlfycho fwieta 120° 22; w fbozie tohoto swieta 120°88; hrziechi tohoto swieta 122° 18; na tomto swietie 122° 20; swiet nemoz daty 127° 20 atd.; saeculum: na fwyetye LXXII 12; geft na fwyetye vrozen 90⁶ 16, 17; tento fwiet 184[•] 18; przideff fudyti fwiet fkrze ohen 136 37, 40; orbis: gyz bydlite na fwyetye XLVIII 2; locus: we williem fwyetie CII 22.
- světiti, initiari: ſwyetyly ſu belfegora CV 28.
- světlo, lumen: nevzrzy fwietla XLVIII 20; w fwietle zywych LV 13; fwyetlo geho CXXXVIII 12; fwyetlo CXLVIII 3, 115° 16, 142° 82; lux: przied fwyetlem CXXVI 2; w fwyetle ffypow 111. 37; fwietlo wffieho fwieta 128° 4; nadiegi fe fwietlu 189° 31. světlost, lumen: fwyetloft oblyczege IV 7;
- w fwyetlofty twey XXXV 10; yako fwye-tloft XXXVI 6; fwyetloft oczy mu XXXVII 11; w fwietlofty oblyczege LXXXVIII 16; lux: Wypuft lwyetloft twu XLII 3; od lwyetlofty bdym LXII 2, 141 2, 3; Swyetloft wzeffla XCVI 11; yako śwyetloft 111•10 atd.; splendor: I bud fwyetloft na nas LXXXIX 17.
- světlý: s. pawla fwyetleho 6° 17; O fwietla roze 128° 3; lucis: w fwietlem kralowftwie 180° 36, 37.
- světský, mundi: odpowyedyel hrzychom fwyetfkym 85° 11; fkaly fwyetfke 111° 18. světsky: Kdız swieczki shrzessis 145° 29.
- sviece, lucerna: ofwyeczugeff fwieczi XVII 29; luminaria: vczynyl fwyeczy CXXXV7; lumen: swiecze stezkam mym CXVIII 105. sviecen, lucerna: Swieczen flowo twe CXVIII
- 105; vprawych fwyeczen CXXXI 17.
- svietiti, lucere: fwyetyl gym CIV 89; fwiet gym 120°3, 128°8, 82, 131°28, 131°36, 144°15.
- svój, suus: w czas fwoy I 8; w hnyewie fwem a w rydany fwem II 5; z hory fwatey fwey III 5; fwateho fweho IV 4; yazyky fwymy V 11 atd.
- svrci, projicere: fwrzmy f nas gho II 3; dejicere: fwrhl fyemye CV 27; w ohen fwrzeff ge CXXXIX 11.
- svrchní, altissimus: nawrat fwrchnyemu flyby twe XLIX 14; summus: na fwrchnych ho-rach LXXI 16; excelsus: wzbudyly fwrchnyho LXXVII 17; buoh fwrchny LXXVII 35.
- svrchovati, perficere: swrchowal sy chwalu VIII 8; gyez [y fwrchowal X 4; Swrchuy chod moy XVI 5; Genz fwrchowal nohy me XVII 34; Swrchowal fy gym XXX 20 atd.; consummare: [wrchowachu mne CXVIII 87.-

svrchovaný, perfectus: myeliecz fwrcho-wany LXXXVIII 38; Swrchowanym nena-wydyenym CXXXVIII 22; Swrchowany boh, fwrchowany czlowyek 90^b 18; fwrchowany ſv ſkutczy 112^a 7. — svrchovaně, perfecte: abichom ſwrchouanye milouali 121^a 6.

- svrchu, desursum: Przywolal nebe fwrchu XLIX 4; desuper: fwrchu LXXVII 23;
- supra: fwrchu rzeczeno geft 90° 1. sýc, nycticorax: fycz w chyflech CI 7, 124° 30. syn, filius: fyn moy gfy II 7; Synowe lyd-
- ffczy IV 3; fyn czlowieczy VIII 5; tyczeta fynow lydfkich X 5 atd.

synóv, filii: dyedyna fynowa CXXVI 3; ofoba fynowa 89° 34; fynowo bozftwye 89° 35, 36. synový, filiorum: na(d) fyny fynowymy CII 17. sýr, caseus: yako fir 134 90.

- Syrie, Syria: mezopota(m)y a fyryta (sic) myesta 48^b 10.
- sytost, saturitas: poflal fytoft w duffe gich CV 15.
- sytý, saturatus: acz nebudu fyty LVIII 16. sžéci, incendere: Szehly ohnyem íwatynu twu LXXIII 7; Sezzena ohnyem LXXIX 17; comburere: fzeha lef LXXXII 15; fzehage hory LXXXII 15; plamen szehl hrzieffnyky CV 18; hornye zaklady fezze 112^b 35; viz zžéci.

Ščastný, Felix: S. ffczastneho 8° 31. . ščedrost: sczedrost 52° 25.

- ščedrý: ffczedry weczer 12° 25.
- ščeňátko, catulus: z proftrzie(d)ka ficzenatkow LVI 5.
- ščeně, catulus: yako ffczenye lwowe XVI 12. Ščepán, Stephanus: ficzepana 1º 3, 8º 3, 4,
- 12° 27; S. sczepane 117° 7. ščít, scutum: ſ ſczytem V 13, 132-39; Pochwat ffczyt XXXIV 2; ffczity zezze XLV 10; ffczyt LXXV 4; Sczytem obklyczy tye XC 5.
- ščítiti sě, erubescere: przed tobu sczity se 184 41.
- Šebastian: febaftiana mv. 1•21; S. febaftiane 117• 24.
- šeptati, susurrare: Proty mnye septachu XL 8, 138 25.
- šest, sex: ffeft 1. 9, 29, 6. 32, 12. 33; ffeft leth 116° 21.
- šestnást, sedecim: fleftnaft 1* 33, 5* 33, 7* 33, 11• 32.
- šestý: Sefte (znamenie) 84° 25; sefta hodyna 92 17.
- ije, cervix: zrzezze flyge CXXVIII 4.
- Šimon, Šimoniš: Symonysse a Iudy 10° 29; symona 117° 34.
- Sip, sagitta: flypy fwe horuczyemy doczynyl
   VII 14; vprawyly flypy X 3; poflal flypy fwe XVII 15; flypowe twogy XXXVII 3;
   Sypowe twogy oftrzy XLIV 5 atd.
- širokost, latitudo: wywedl mye na syrokost XVII 20; chodyech w ffyrokofty CXVIII 45.
- široký, spatiosus: na myestye syrokem XXX 9; morze syroke rukama CIII 25; latus: syroke kazanye CXVIII 96; latitudo: vílysfal mye na sfyrocze CXVII 5.
- škoditi, nocere: nycz nam nebude ſkodity 20°8; gēz nam ſkody 124°8, 9.
- Skolastika: Swat. ffkolaftiky 2º 11; S. fkolaftika 118º 1.

- šlechtic, nobilis: Mechtycze gich CXLIX 8; 143• 36.
- f (enklitické): nebot XV 1, CXVIII 35; zet lem, zet nenye 118^b 5, 6; v. ti. Tábor: Tabor a ermon LXXXVIII 13.
- táhnúti, trahere: tahnvczymy na zemy 113°1.
- tajnice, occulta: Sedy w taynycziech IX 29; strzyelely w taynycziech LXIII 5; penetrale: w taynycziech kralow CIV 30
- tajný, occultus: od taynych mych vczyst mye XVIII 13; za leda w tayn(y)e IX 30; vczynyl w taynye CXXXVIII 15; tayne zgewyl ly mnye L 8 atd.; w taynye (in abscondito) 111^b 10. — tajně, secreto: Omluwugyczieho taynye C 5.
- tak, tako, takž, sic: Ne tak I 4; tak XXXIV 14, XLVII 11, LVII 10, LX 9, LXII 8 atd.; ita: 90^b 5; tako: 90^b 1, 131^a 24, 145^a 39; taliter: tak CXLVII 20; et: takz CXVIII 90. take, quoque: 36^a 22, 90^b 7, 113^a 38, 116^a 6. takéž, ita: XLI 2, LXIV 10, LXXXII 16, CYXII 2, CXXX 2, atd., sic; XI VII 9;
- CXXII 2, CXXX 2 atd.; sic: XLVII 9; enim: LXXXVIII 6; similiter: LXVII 7, 19º 24, 20º 7 atd.
- takto, ita: 16° 25, 29° 8, 55° 33 atd.
- taký, takýž, talis: nyeczío takeho 63° 2; takyz fyn, takyz duch fwaty 89° 38; w ta-kych 109° 8, 142° 4.
- talov, putredo: genz yako talow na ztraweny fem 186°4; Talowu rzekla fem 189°84.
- tam, tamo, illic: ty fu byly tam LXXXVI 4; tam zhnyezdye CIII 17; wfadyl tam CVI 36; tam ty gfy CXXXVIII 8; lazuky tamo CIII 25; tamo lodye CIII 26; tamo fedyelt CXXI 5; tamo kazal CXXXII 8; tamo fmy fedyely CXXXVI 1 atd.; illuc: Tam wy-wedu roh CXXXI17; Tamo wzeffly CXXI4; tamo przywede CXXXVIII 10.
- tancovati: tanczugycze przyed skrzynku 29• 1, 2.
- tanenský, Tanec LXXVII 12, 43. Taneos: na poli tanenskem
- tarsenský, tar(s)ský, Tharsis: ztepels lodye tarfeníke XLVII8; kralowe tarffczy LXXI 10.
- tázati, interrogare: wyeczki geho tyczeta fynow lydikich X 5; Holpodyn tycze praweho X 6; tazachu mne XXXIV 11; tamo tazachu nas CXXXVI 8.
- tbáti, reputare: ze tbaz geho CXLIII 3. téci, fluere: tekly wody LXXVII 20, CIV 41; Stala woda tekuczie 110° 28.
- tehdy, tunc: Tehdy wzmluwy II 5; tehdy nezkalen budu XVIII 14; Tehdy przygmeff obyety L 21; tehdy wzlozye L 21; tehdy wyny LXXII 13; Geden tehdy 90° 37; Geft wedie tehdy 90° 10; ecce: Tehdi vrodyl neprawe VII 15, 183° 33; tehdy rzech XXXIX 8.
- telcový, vituli: w podobenítwye telczowe CV 20.
- tele, vitulus: wzlozye na oltarz telata L 21, 124* 40, 140* 32; nad tele nowe LXVIII 32.
- telec, vitulus: Obklyczily fu mye telczy mnozy XXI13; ztrofkuocze ge yako telecz XXVIII6; Newezmv telczow XLIX 9; vczynychu telecz CV 19.
- telecí: pokropowaty íye krwy teleczy 66° 25.

- tělesenstvie, incarnatio: tyelefenftwye 90° 7. tělestný, corporis: Od neczistoti tielestney 118° 26; carneus: zdali tielestne oczi twogi glu 184 5. — tělestně: kterez tyelestnye ma 127^b 35; wîtati tieleîtnye my geît 183^b 31, 32.
- tělo, caro: fquetlo tyelo me XXVII 7; tyelo me odpoczyne XV 9; w tyele mem XXXVII 4, 8; czo mye vczyny tyelo LV 5; wffelyke tyelo LXIV 8; vulva: z zeníkeho tiela 139^b 85; pellis: przigmu tielo fwe 189 21; corpus: s tyely fwymy 90° 42; f mym tielem 128° 10; uterus: z tiela 189° 38.
- temnice, tenebrae: w temnyczy fedye 115° 17, 144• 11.
- temnost, tenebrae: pokryly mye temnofty LIV 6; caligo: okliczenu îmrtedlnu temnofu 140• 6,
- temný, tenebrosus: temna woda XVII 12; do zemye temney 140° 5; w temnych LXXXVII7; obscurus: w temnych CXLII3, 126° 24; tenebrarum: do zemye temney 140 7.
- ten, iste: vczynyl to VII 4; W ofydlu tom IX 16; ktery geft to kral XXIII 8, 10; zdo-bywa toho XLIII 22 atd.; ipse: ta nauczy XVII 36; ta mye vtyeffyla XXII 4; tey nenye XXXVII 11; tye gfta przywedla XLII 3 atd.; hic: od pokolenye toho XI 8; czyny to XIV 5; od tyech XVII 18; Ten wezme XXIII 5 atd.; is: tyem XXXIII 19; ten, genz LIV 13; znamo czynyty ta LXXVII 5; mezy tyemy XCVIII 6; ille: vſtawyl to CIV 10; nad to (insuper) VIII 8; w temz (in idipsum) LXI 10.
- tento, iste: Tento wolal XXXIII 7; wynyczy tuto LXXIX 15; Tento buoh 110° 11; lyd tento 110° 20; dne tohoto 116° 10 atd.; hic: Uyera tato 89° 28; tohoto ſwieta, na tomto fwietie 122º 17, 19; tento fwiet 127º 35 atd. tepati, occidere: Kdyz tepyeffe ge LXXVII 34.
- teprv: odpowyedyel gemu teprw 36° 34.
- těšiti, laetificare: genz tyelfy mladoft XLII 4; prud tyelfy myelto XLV b; tyelfylo (wyno) frdcze CIII 15; abich fe mohla twey my-loftí tieffiti 124^b 9, 10.
- těžký, gravis: dokudz yfte tyeffkeho frdcze IV 3; w lydu tyezkem XXXIV 18; brzyemye tyezke XXXVII 5, 123° 3, 137° 34.
- Thadej, Thaddaeus: S. thadei 117-1
- Theodor: theodora muczenyka 11[•] 10.
- Theodora: S. theodory 4^a 2.
- Theodosia: Theodozie 4• 3.
- ti (enklit.): nebo ty nemoczen fem VI 3; neb ty XL 5; on ty wedye zna XLIII 22; nebo ty XLV 11, LXXVI 18, XCIII 14; witanu ty LVI 9 atd.; v. f.
- Tiburcius: Tyburcie 4º 15, 8º 12.
- tichost, mansuetudo: Pro prawdu a tychoft XLIV 5; nadeyde tychoft LXXXIX 10; wfliey tychofty CXXXI 1; benignitas: ty-chofty twei LXIV 12, 141° 29.
- tichý, mansuetus: Oprawy tyche w ľudye XXIV 9, 135 9; tyffy XXXIII 3; tyfly zdyedy zemy XXXVI 11; wffyczky tychee vczynyl fpaleny LXXV 10; Przygymage tyche CXLVI 6 atd.; benignus: tycha geft myloft twa LXVIII 17; mitis: rozkoffny a tychy LXXXV 5.

- tisíc, mille: Nezbogym fe tyfycze lydu III 7; delet tylyczow mnozitwye tylyczow radugyczych LXVII 18; nad tylycz LXXXIII 11; tylicz let LXXXIX 4 atd.
- tkadlec, texens: Odrzezan gest yako od tka-dicze 108° 30, 142° 26.
- tkáti, ordiri: kdyz geficze tczyechu mye 108° 31, 142° 27.
- tlačiti, conculcare: Tlaczyly mye neprzietele LV 3.

tleskati, plaudere: tleff(cz)te rukama XLVI 2. tlustost, crassitudo: tluítoft zemíka CXL 7. tlustý, crassus: wolowe gich tlufty CXLIII 14.

- tma, tenebrae: polozyl tmu XVII 12; ofwyet tmy me XVII 29; Bud cziefta gych tma XXXIV 6; we tmye chodye LXXXI 5; we tmach LXXXVII 18 atd.; obscurum: ze tmy X 3.
- točíš, scilicet: toczyff 52° 28; toczyf 67° 5, 71° 2.
- todie, ecce: Nebo t(o)dye XLVII 5; srov. a todie.
- tolikéž, totidem: nocz tolykez 3° 33, 9° 32. tolikrát: tolikrat rzyekal 27-2.
- Tomáš: S. tomaffy 118•4; vedle toho: f. thomy 7• 4, 12• 21, 30; S. thoma 117• 29.
- topazion: nad zlatto a topazyon CXVIII 127.
- toți, tot, ecce: toty da LXVII 34; toty w pokogy 109° 10, 142° 6; Tot oczzy XXXII 18; Tot v myeru poltawil XXXVII 6; tot gdu XXXIX 8; tot rtoma XXXIX 10; Tot wedye L 7 atd.; srov. a tot.
- tovařiš, socius: S. Syxta s towarzyfly 8° 7; S. czyryaka s towaryfly 8° 9; f twimy to-warzifli 117° 33, 84, 35.

tovařiška, socia: fwymy towarzifkamy 118 9. tovaryšstvo, socii: S. Bonyfacie s geho to-

- waryftwē 6* 6; mauryczie z towaryftwem 9* 23; S. Remygie s towariftwem 10* 2;
- S. Dyonyzie s Towarystwem 10° 10.
- trápiti, vexare: diabel gey trapyl 52° 2. tráva, gramina: na trawu 112° 4.
- třeba, opus: trzieba gest 89° 23.
- třenovník, mola: trífienownyky lwowe zlame LVII 7.
- třepina, testa: Zsechla yako trzepyna syla ma XXI 16.

třes, tremor: Strach a trzyes przyfily LIV 6. třesenie, quassatio: przielta trzelenye CV 30. třeskota, tremor: obdrzala trzieľkota 11C* 14. tresktánie, castigatio: tresktanye me LXXII 14.

tresktati, corripere: any w hnyewye twem trefkczy mne VI 2, XXXVII 2, 121^b 25, 122^b 38, 132^b 2, 137^a 24; pro neforawedlnoft trefktal fy czlowycka XXXVIII 12; budem trefktany LXXXIX 10; trefkcze wlasty XCIII 10 atd.; castigare: Treskczie tresktal mye CXVII 18.

trest, calamus: treft pyfarzowa XLIV 2

třetí, tertius: Trzyetye (znamenye) 84^b 24; trziety den wítal 90^b 35; trzety hodyna 91• 8

třeva viz střeva.

- trhati, trhnúti, rapere: yako lew trhage XXI 14; at on netrhne XLIX 22.
- třie, tres: ne trzie wyeczny 90° 7; ne trzie neftworzeny 90° 9; any trzie 90° 10; ne trzie 90° 13, 18, 38, 39; trzy bohy 90° 27; trzy oloby 90° 43 atd.

- třidceti, třicet, triginta: trzydcziet 1º 1, 4º 1; Trziczety 2^a 1; trzidczat, trzidczet 3^a 1; trziedczety 5^a 1 atd.
- třiesti sě, trepidare: tu glu trzyelly le strachem XIII 5, LII 6; tremere: kaze fie giei trzyelty CIII 32.
- trn, spina: kdyz zbodugy trnem XXXI 4, 122° 37.
- trnie, spinae: rozumyely trnye walle hloha LVII 10; ohen w trny CXVII 12. trojice, trinitas: od fwatey trogycze 16* 35;
- w trogiczy a trogyczy w gednotye 89° 29, 30; w tey trogyczy 90° 41; aby trogycze w gednolty a gednolt w trogiczi cztyena byla 90° 2, 3 atd.
- trpělivý, patiens: Buoh fudy geft trpielywy VII 12, 133° 26; trpyelywy LXXXV 15, CXLIV 8; dobrzie trpyelywy budu XCI 15.
- trpěti, pati: hlad budu trpyety LVIII 7, 15; wfliem nafyle trpieczym CII 6; czyny na-fyle trpieczym CXLV 7, 130^b 12; nafyle trpym 109^b 1, 142^a 38 atd.; sustinere: pro tye trpyech vkory LXVIII 8; trpyel fem tebe CXXIX 4, 125° 30, 129° 4; Trpyela duffe ma CXXIX 4, 125° 32, 129° 5; muk trpieti 131º 6 atd.
- trstinný, arundinis: Lay zwierzatom tríty-nym LXVII 81.
- trúba, tuba: Trubte na now w trubu LXXX 4; w trubach dutych XCVII 6; hlasem truby XCVII 6.
- trúbiti, buccinare: Trubte na now w trubu LXXX 4.
- trubný, tubae: w hlasfu trubnem XLVI 6:
- w zwuku trubnem CL 3, 143^b 7. truchlost:poruczege truchloft 47°32; truchloft y zamutek 124^b 2; w truchloftech 76° 4.
- tu, ibi: tu mye poftawyl XXII 2, 131^b 4; Tv fu letyely XXXV 13; Tv bolefty XLVII 7; tu fye wzwefelymy LXV 6 atd.; illic: tu XIII 5, XLIX 28, LII 6.
- tučnost, pinguedo: Iako tucznofty napln fye duffe LXII 6, 141° 15; adeps: krmyel ge z tucznofty LXXX 17; tucznofty obylny nakrmuge CXLVII 14.
- tučný, pinguis: zdwyz twa tuczna bud XIX 4; bykowe tuczny XXI 13; wſſyczny tuczny f zemye XXI 30; hora tuczna LXVII 16; zby tuczne gich LXXVII 31.
- tuk, adeps: tuk fwoy zatworzyly XVI 10; yako z tuku LXXII 7.
- túl, pharetra: vprawyly flypy fwe w tule X 3.
- tuto, hic: tuto budu bydlyty CXXXI 14; Tuto fye dokonawa 116^b 19; Tuto fe po-czyna 117^a 1; Tuto fe poczynagy 121^b 17; tuto poruczis 128º 12 atd.
- túžebný, miseriae: do zemye tuzebney 140°7; den tuzebny 140° 17.
- túžiti, anxiari: kdyz tuzyesse srdcze me LX 3.
- tvář, vultus: rownost wydyela twarz geho X8; forma: Krasny twarzy XLIV3; species: Twarzy twu XLIV 5; twarz yakubowu XLVI 5.
- tvój, tuus: fbozye twe II 8; na lyd twoy pozehnanye twe III 9; fwyetloft oblyczege tweho IV 17; przied oczyma twyma V 6; mylofty twey V 8 atd.
- tvrditi, obdurare: nerodte twrditi írdecz 131^b 21.

- tvrdost, firmamentum: holpodyn twrdolt ma XVII 3; fkutczy ruku geho zwyeftugy twrdoft XVIII 2; Twrdoft geft holpodyn XXIV 14; twrdoft ma LXX 3; bude twrdoft w zemy LXXI 16 atd.
- tvrdý, durus: ftrzychl fem czieft twrdych XVI 4; Pokazal fy lydu twrde LIX 5; z fkaly twrdey 112° 40.
- tvrze, firmamentum: polozil fy twrzy geho LXXXVIII 41.
- ty, tu: fyn moy gfy ty II 7; vrodyl fem tye II 7; dam tobye II 8; Ale ty, hofpodyne III 4; Nebo gfy ty III 8 atd. týl, tergum: za tyl 109 13, 142 9.
- Tymotej, Thimotheus: Tymothea apolitola 1• 25.
- Tyr, Tyrus: z bydlyczymy w tyru LXXXII 8; Tot tyry LXXXVI 4. tyrský, Tyri: dczery tyrike XLIV 13.
- týž: ale ty tyzz (idem ipse) wezdy gfy CI 28, 125°3; in id ipsum: w tez XXXIII 4; zmlu-wieffe tez XL 8, 138°24.
- **u**, apud: v tebe geft ftudnycze XXXV 10; fchowana fu v mne 113° 29; ad: zmodlym fye v chrama fwateho CXXXVII 2; circa: oftala v mych zubuow 139^b 7. — u, in (před
- retnicemi) v. v, ve. ubósti, infigere: flypowe twogy vbodeny fu XXXVII 3, 122^b 35, 137[•] 26.
- ubuditi, excitare: vbuzen gelt LXXVII 65. uctiti, honorificare: vcztyeny fu przietele CXXXVIII 17.
- účastek, participatio: vczastek gest w nyem CXXI 3.
- účastný, particeps: Uczasten yaz sem CXVIII 63.
- učenie, studium: zwgestuyte vczenye geho IX 12; w uczeny fwem XIII 1; doctrina: Prorofty vczenye me 112° 1; scientia: Kv dany vczeny 115° 10, 144° 5.
- učeník: S. Yeronyma vczenyka 9° 31.
- učený, eruditus: vczene ſrdczem v mudroſty LXXXIX 12.
- učiněnie, factura: w uczynyeny twem XCI 5; factum: w uczynyeny ruku twu CXLII 5, 126° 30; z vczynyeny fwych 90° 43; k uczinyenye gych (ad faciendum) CII 15; Czas vczynyenye (faciendi) CXVIII 126; k uczy-nyeny mylofty 114^b 35, 143^b 31 atd.
- učinitel, factor: Odftupil vczynytele sweho 112 8.
- učiniti, facere: czozkoly vczyny I 3; fpafena mye vczyn III 7, VI 5, VII 2, XI 2; any kto fpafena vczynye VII 3; acz fem vczynył to VII 4 atd.; agere: bezpecznye vczynym XI 6; den fwateczny vczynye tobye LXXV 11; parare: vczynyl fy krmy LXIV 10, 141°24; vczynyty ftol LXXVII 19, 20; Tys vczynyl oprawydla XCVIII 4.
- učistiti, mundare: od taynych mych vczyft mye XVIII 13.
- učiti, docere: vczy rucze me XVII 35; vczyty bude XXIV 9; ftrachu vczity budu XXXIII 12; Uczyty budu cziestam L 15; vczyl fy mye LXX 17 atd.; erudire: uczte fye fudyty II 10.
- učíti: neuczigi 183° 29.
- udarmiti, frustrari: nevdarmy geho CXXXI11.

- udeřiti, percutere: vderzyl opoku LXXVII 20; uderzyl neprzately (we LXXVII 66; vderzyla neprzietele 110° 23; Uderzyl fy hlawu 111° 3; yaz vderzy 113° 7.
- udiviti, mirificare: wdywyl myloft fwu mnye XXX 22.
- úfati, sperare: uffayte w holpodyna IV 6; vffaty budu w tye IX 11; yaz vffaty budu XII 6; lpaleny czynyll vffagycze w tye XVI 7; w tye lu vffaly XXI 5, 6 atd.; confidere: gyz vffagy wn II 13; W holfo-dyna vffagy X 2; w tie vffagy XXIV 2; vffagy w nych CXXXIV 18; Nerodte vffaty CXLV 2 atd.; exultare: budu vffaty LXII 8.
- uhaněnie, confusio: vhanyenye oblyczege XLIII 16.
- uhaniti, confundere: Uhanyeny budte XXIV 4, XXXIV 4, 184^b 35; Nevhanyeny budu XXXVI 19; vhanyl fy ny XLIII 10; vha nyeny fu LII 6; nebudu vhanyen CXVIII 6 atd
- úhlavný: vchoual vhlawneho hrziecha 146°1.
- uhlé, carbones: vhle wznyalo fye XVII 9; vhle ohnywe XVII 13; vhle ohenne XVII 14; s vhlym zhvbugyczym CXIX 4, 129° 1; Spadne vhle CXXXIX 11. úhlový, anguli: Kamen vczynen geft w hlawu
- vhlowu ČXVII 22.
- uhnúti sé, declinare: oczy fwogy vstawily uhnuty fe w zemy XVI 11; Nebo vhnula fu fye na tye zlaa XX 12; vhnuly fie na mye nefprawedlnofty LIV 4.
- uhybovati, declinare: vhybugyczieho ode mne C 4.
- ucho, auris: vílyma przyellyll V 2; vílyllalo vcho IX 38; Wffyma zwyez XVI 1; przyklon vcho XVI 6; w ucho geho XVII 7 atd.
- uchovati: Racz ny vchowati ode wlieho hrziecha 126° 38; Abi tie vchoual vhlawneho hrziecha 146° 1.
- LXXXII 6; wfeftye vgednal LXXXII 6; praeparare: vgednan bude wyera w nych LXXXIII 8. ujednati, disponere:
- ujieti, tenere: Mdloba vgye mye CXVIII 53; possidere: genz vyal y vczynyl tye 112°16. ukáranie, improperium: zpomen ukaranye
- tweho LXXIII 22.
- ukárati, exprobrare: vkaraly su my XLI 11, 139•1, 2; vkaraly gfu neprzietele LXXXVIII 52; gız lu vkaraly promyenyenye LXXXVIII 52; vkaraly my CI 9, 124 38; improperare: Dokudze vkaraty bude neprzietel LXXIII 10; neprzyetel vkaral hospodynu LXXIII 18.
- ukázati, ukazovati, demonstrare: Cziesty twe vkaz mnye XXIV 4, 184 37; ostendere: vkazy gemu ípafytele XC 16; indicare: nocz noczy vkazuge XVIII 3; wyeru gym vkazuge 22° 36; scribere: vkazugest zloft 136° 38 — ukázati sě, apparere: vkazy fe przyed tobu XVI 15.
- úkora, opprobrium: pro tye trpyech vkory LXVIII 8; vkory vkarugyczych tobye fpadly fu na mye LXVIII 10; Pomny vkory LXXXVIII 51; improperium: Ty wyell vkoru mu LXVIII 20; vkory czekalo frdcze me LXVIII 21.
- úkorníkóv, exprobrans: Od hlafu vkornykowa XLIII 17.

- ukorovati, exprobrare: vkory vkarugyczych fpadly fu na mye LXVIII 10; odpowyedye vkorugyczym ČXVIII 42.
- ukrátiti sě, breviari: dny mogi vkratie fe 189• 22.
- ukrocovati, compescere: vkroczuy LXXXII 2. ulice, platea: nezhynula z ulycz LIV 12; w uliczyech CXLIII 14.
- uličný, platearum: jako blato vlyczne XVII 43
- uložiti, disponere: Czoz vlozyl ku abrahamovy CIV 9; fundare: vlozyl fy gye CXVIII 152; constituere: Vlozil fy roki geho 136b 30; vlozil my czaff 137• 4.
- umazanec, Christus: f umazanczem twym 111° 2.
- umdlenie: W umdleny (in deficiendo) duchu 144• 30.
- umdliti, infirmare: vmdlena gest LXVII 10.
- uměnie, scientia: nocz noczy vkazuge umyeny XVIII 3; czyly gest vmyenye na wysofty LXXII 11; vczy vmyeny XCIII 10; vmyeny vcz mye CXVIII 6 atd.
- umenšiti, minuere: Umenffyl fy geho VIII 6; nebudu vmenffyny XXXIII 11; diminuere: vmenffyny fu prawdy XI 2; minorare: Umenffyl fy dny LXXXVIII 46; fkotu gych nevmenffyl CVI 38.
- umèti, scire: vmye radowanye LXXXVIII 16.
- umírati, mori: gyz v bozie vmyeragi 130°8, 140• 11, 12.
- úmluva, eloquium: Umluwy holpodynowy XI 7.
- umnožiti, abundare: vmnozil LXXVII 39; vmnozugy CXLIII 13; multiplicare: Ne-
- rođte vmnozyty 109° 8. umřieti, mori: kdy vmrze XL 6, 188° 19; Nevmru CXVII 17; chtyel vmrzyety 23° 5;
- kdız chtyel vmrzyety 111° 36. umricový, mortuorum: gedly glu polwye-czenynu vmrlczowu CV 28.
- umrlý, mortuus: yako vmrly XXX 13; vmrle 181° 26; vmrli czlowiek 137° 6.
- umrtviti, mortificare: vmrtwyty CVIII 17. umrzkovati, abominari: vmrzkowal sem CXVIII 163.
- umučenie, passio: Ludmylly vmuczenye 9-17; od bozyeho vmuczenye 50° 29, 53° 24.
- umučený: w boha, ihu crista vmuczeneho 64 87.
- umýti, umývati, lavare: rucze fwogy vmyge LVII 11; vmywal fem rucze mogy LXXII 13. únor, Februarius: Unor 2º 1.
- upadnúti, incidere: upadl w dol VII 16, 138° 36; upadly wen LVI 7; cadere: upadne w nye XXXIV 8.
- úprava, testamentum: vprawu vgednaly LXXXII 6; Odwratyl fy vprawu LXXXVIII 40; Pomnyety bude vprawy swey CX 5; kazal vprawu swu CX 9.
- upravenie: k upraweny (ad dirigendos) noh 144• 12.
- upraviti, upravovati, parare: w nyem vprawyl fudy VII 14; Uprawyl ftolecz IX 8; vprawyl ffypy X 8; Ofydlo vprawyly LVI 7; vprawyl fy LXVII 11; Uprawen ftolecz twoy XCII 2 atd.; praeparare: Hlas vpra-wugyczy XXVIII 9; aedificare: vprawena bude LXXXVIII 8.

upředčiti, praetendere: Uprziedczi modlitbu twu 120° 18.

uprzniti, profanare: Ny vprznym vſtawenye LXXXVIII 35.

- upustiti, immittere: wpuftyl w ufta ma pyenye
- XXXIX 4; Zuby vpultym w nye 112* 40. úraz, scandalum: Ta czyefta gych vraza gym XLVIII 14; proty lynu Ikladaffe vrazy XLIX 20; Bud w odplaczenye a w uraz LXVIII 23; ku wrazy CV 36; nenye gym vraza CXVIII 165.
- Urban: vrbana 5° 26; S. vrbane 117° 20.
- Uriáš: wzal zenu vryalovy 43° 14.
- uroditi, gignere: yaz vrodyl fem tye II 7; z lozze vrodych tye CIX 3; any vrozen 90° 81, 33, 85; vrodil tye 112° 17; parturire: vrodyl neprawe VII 15, 133° 33; nasci: na fwyetye geft vrozen 90° 17.
- urozuměti, intelligere: A nuz vrozumyeyte II 10; vrozumyey wolany memu V 2; ne-vrozumyel XLVIII 13, XLVIII 21; czyny geho vrozumyely LXIII 10; vrozumyem LXXII 17 atd.
- Ursula: S. vrfulo 118^b 9.
- úsilé, labor: pod yazykem geho víyle IX 28; víyle a boleft znamenaff IX 35; Wyz víyle me XXIV 18; víyle v proftrzied geho LIV 11; W uíyly lydíkem LXXII 5; víyle geft prziede mnv LXXII 16 atd.
- usilovati, laborare: Víylowal fem VI 7, 122-1, 182° 17; bude víylowaty XLVIII 9; Uíy-lowach wolage LXVIII 4; víylowali iu CXXVI 1; vílilugicziech poliilenye 121° 22. uskrovniti sě, attenuare : Duch moy víkrowny
- fe 139• 21.
- uslyšenie, auditio: vſlyſſech vſlyſſenye 110°38. uslyšeti, exaudire: uflyffal mye III 5, IV 2; vílyff modlytbu mu IV 2; hofpodyn vílyffy mye IV 4; vílyffyff hlas V 4; vílyffal hlas VI 9 atd.; audire: vílyffallo vcho IX 38; Z nebe vílyffan fy LXXV 9; Uflyffal boh LXXVII 59; yazyka vílyfial LXXX 6; Uflyffym LXXXIV 9 atd.
- usmrtiti, mortificare: hleda vímrtyty geho XXXVI 82.
- usmysliti, meditari: vſmyſle mudroft XXXVI 80
- usnúti, dormire: vínu IV 9; Uínuly íu íen fwoy LXXV 6; obdormire: at nykdy neulnu XII 4.
- ústa, os: w ustech V 10; Z ust VIII 3; vsta plna gív IX 28, XIII 3; víta ma XVI 4; víta gich XVI 10 atd.
- ustanoviti, stabilire: gychz nemohly vítanowyty XX 12.
- ustati, ustávati, deficere: vítal sem w lany XXXVIII 12; vítale oczy mogy LXVIII 4; uítawa dulle LXXXIII 3; Oczzy mogy vítale CXVIII 123.
- ustavenie, testamentum: vltawenye geho XXIV 10, 14; w ultaweny twem XLIII 18; rzyedye vítawenye yeho XLIX 5; przygy-mali vítawenye me XLIX 16; Wzezrzy na vstawenye twe LXXIII 20 atd.
- ustavičenstvie, stabilitas: vítawyl fy zemy na vítawyczenítwie gegye CIII 5.
- ustavitel: boze, vstawiteli 144 18. ustaviti, constituere: ultawyl fy geho VIII 7; Ultaw zakona nolytele nad nymy IX 21;

Slowo neprawe vſtawyly ſu XL 9; vſtawyſſ ge knyzatmy XLIV 17; geſſytnye vſtawyl ſy LXXXVIII 48 atd.; statuere: oczy ſwogy vſtawíly XVI 11; zakon vſtawyl gemv XXIV 12, 185° 18; vſtawyl to yakubowy CIV 10; vſtawych CXVIII 106; Uſtawyl gue CXLVIII 6, 142 38 atd.; aedificare: neultawylf gych XXVII 5; vítawena budu myesta LXVIII 36; vîtawyl fwatynu LXXVII 69; vîtawym ftolecz twoy LXXXVIII 5; vſtawyl ſyon CI 17, 125*15 atd.; fundare: Genz ſy vſtawyl zemy CIII 5.

- ustíhati, persequi: Wítychagy neprzately me XVII 38; wityhagy 110 31.
- ustlati, sternere: víteli loze me 139° 33.
- ustrašiti sě, trepidari: ot koho se wstrasy XXVI 1.
- ustrnúti, infigere: vítrnuli su wlasty IX 16; Ultrnul sem w gylu LXVIII 8; at neustrnv LXVIII 15.

ustyděti sě, erubescere: Uftydte fye XXX18.

- uškoditi, nocere: nevíľkody gemu LXXXVIII 23; any víľkodym LXXXVIII 34.
- ušný, auris: w ſluchu vſſnem poſluchal mne XVII 45.
- utajiti, occultare: Negfut vtagena víta ma CXXXVIII 15.
- utéci, confugere: k tobye fem vtekl CXLII 9. 126^b 5; kam fie vteku 136^b 10.
- útečišče v. utočišče.
- útěcha, consolatio: vtyechy twe obwefelyly fu duffy XCIII 19; fmutnych vtyecho 121° 22; vtiecha ma 126° 6.
- úterní: uterny nocturn 36° 19; vterny mellpor 96• 16.
- úterý: w uteri 145° 16, 146° 10, 146° 5.
- utěšenie, consolatio: neostala tweho vtieseny 122 26.
- utěšitel, paraclitus: vtyeffytele ducha 116°6; vtieffiteh 117 9; skrze vtieffitele 118 86, 128• 17.
- utěšiti, laetificare: vtyelfylf gey XX 7; vtyelf duffy LXXXV 4; consolari: ta mye vtye-ffyla XXII 4, CXVIII 50; kto by vtyeffyl LXVIII 21; vtyeffyl fy mye LXX 21, LXXXV 17; Nerodyla fye vtyeffyty LXXVI 3; vtyeffyla CXVIII 50 atd.; jucundum esse: Utyellena bud gemu CIII 34; fudowe twogy vtyelleny CXVIII 39.
- utěžeti, mereri: giez za nasle hrziechi vtyezymy 127 9.
- utišiti, mitigare: Utyfil fy wflietek hnyew LXXXIV4; hnutye win vtyffyl fy LXXXVIII 10; Aby vtyfiil gemu XCIII 13; pokanym vtieffen fy 127° 7; placare: vtyfiyl CV 30. utkánie, occursus: vtkanye geho az do wy-
- fofty geho XVIII 7. utkati sé, obviare: Myloírdye a wyera vtkale
- fye LXXXIV 11.
- utkysiti, rapere: At by neutkıfiil duffe 183° 2. útočišče, útečišče, refugium: vteczificze IX 10, XVII 3, XXX 3; vtoczyficze XXX 4, XXXI 7, XLV 2, LVIII 17 atd.
- utrpenie, patientia: vtrpenye chudeho nezhyne konecznye IX 19; nebo od nyeho vtrpenye me LXI 6; vtrpenye me LXX 5; wolnym vtrpenym 128• 38.
- utvrditi, firmare: vtwrzy na tyc oczzy mogy XXXI 8, 122 10; vtwrdyly fobye rzyecz

•

LXIII 6; Utwrd fye ruka LXXXVIII 14; vtwrdl okrfll zemfky XCII 1; vtwrdyl zemy CXXXV 6 atd.

- uvázati sě, possidere: wenz fy fye uwazal LXXIII 2; vwyez fye w fyny LXXVIII 11; vwazal fy fye w ledwie me CXXXVIII 13. uveličiti, magnificare: uwelyczil prze(l)scze-
- nye XL 10, 138• 33. uvěřiti, credere: uwyerzyly flowom CV 12.
- uvésti, deducere: uwed mye v prawdye V 9; flawu v prach uwed VII 6, 138°9; v prach fmrtelny vwedl fy mye XXI 16; w nyczez uwedeff wffyczky LVIII 9; w nyczez vwede CVII 14 atd.; inducere: Uwedl fy ny w ofydlo LXV 11; vwedl zapadnyeho LXXVII 26; winy uwedi iy na mye LXXXVII 8; neuwod naff w pokuffeny 119° 85, 126° 34, 130° 36 atd.; educere: uwedl fy ny w rozwlazenye LXV 12; introducere: Uwedeff ge 110⁶ 21.
- uvrci, projicere: w tye uwrzen fem XXI 11. uzda, frenum: W ohlawye a w vzdye XXXI 9. 122 13.
- uzdravitel, salutaris: od vzdrawitele sweho 112 9.
- uzdraviti, sanare: vzdraw mye VI 8; vzdrawyl fy mye XXIX 8; vzdraw duffy mv XL 5; vzdraw zetrffyenye gegye LIX 4; vzdra-wuge nemoczy CII 8 atd.
- uzřenie: K uzrzeny (ad videndum) CV 5.
- uzřieti, videre: uzrzym V 5, VIII 4; oczy vzrzenye (m. vzrzyta) rownoft XVI 2; vzrzymy ſwyetloſt XXXV 10; vzrzyſſ XXXVI 34; Uzrzye mnozy XXXIX 5; Ony vzrzewſſe dywyly ſye XLVII 6 atd.; aspicere: acz vzrziel ſem LXV 18; ne-vzrzy czlowyeka 108^b 55. užiteźný: zalm dobry a vzteczny 40^b 81

užitečný: zalm dobry a vziteczny 40° 31.

užitek, utilitas: Ktery vzytek moy XXIX 20. užiti: day my vzity tweho gmena 122° 23.

- **v, ve, vu,** in: w radie I 1, 5; w zakonu I 2; w czas I 3, CIII 27; w fudu I 5; w gedno II 2; we mnoftwy V 8; we wifiey zemy VIII 2; we rtu lftywu XVI 1; upadly wen LVI 7; we krwy LXVII 24; wu gelech 111^b 24 atd.; cum: w ftrachu II 11; ad: w chramu V 8; W nyczem XIV 4; intra: we mnye CVIII 22.
- Václav: *Iw. Waczlawa 8^a 5, 9^a 29; S. wa*czlawe 117° 27.
- váha, statera: u wahach LXI 10.
- Valentin: Swatcho walentyna 2° 15.
- Valerian: S. waleryana 1⁴ 30; Tyburcie a waleryana 4° 15.
- válka, bellum: genz geft na walcze 145^b 5, 6. var, aestus: ohen a war 114• 13.
- vařený: w oley warzencho 5° 7.
- varhany, organum: u warhanyech CL 4, 148 10, 11.
- Vavřinec, Laurentius: S. wawrzyncze 8° 11, 18, 117° 9.
- vázati: giez hrziechow rzetiez wieze 127*35. včela, apis: yako wczely CXVII 12
- včerajší, hesternus: den wcczerayffy LXXXIX
- vdáti, tradere: Wdan fem LXXXVII 9.
- vdova, vidua: fudy wdow LXVII 6; wdowy g1ch LXXVII 64; Wdowu zahubyly XCIII 6;

zena geho wdowu (bud) CVIII 9; Wdowy gegye pozehnage CXXXI 15 atd.

- věc, causa: vczynyl fy wiecz mu IX5; v wyecz mu XXXIV 23; rozeznal wyecz mu XLII 1; fud wyecz mv LXXIII 22; res: wyecz horzku LXIII 4; Newykladach wyeczy C 8; negotium: od wyeczy chodyeczie we tmye XČ 6.
- veceti: I wecze (ait) 112^b 23.
- večer, vesper: K weczeru XXIX 6, LVIII 7, 15; weczer fye zkochaff LXIV 9, 141•19; weczer spadny LXXXIX 6; az do weczera CIII 23, 108 33, 36 atd.
- večerní, vespertinus: swyeczenyna weczernye CXL 2.
- věčnost, aeternum: na wyecznoft IX 6, 8, 87, XIV 5, XXXVI 18, 28, XL 13, XXIX 7, 18, XXX 2, XXXII 11, LXXXVIII 2, 3, 5, 29, 37, 38 atd.; aeternitas: od czyeft wyecz-nofty 111* 19; magnificentia: wyecznoft geho LXVII 35; az na wiecznoft (in sempiternum) CV 31; Ne na wiecznost (in perpetuum) CII 9.
- věčný, aeternalis: wrata wyeczna XXIII 7,9; aeternus: ot hor wyecznych LXXV 5; leta wyeczna LXXVI 6; w stawenye wyeczne CIV 10; U pamyety wyeczney CXI 7; na czieftye wyeczney CXXXVIII 24; coaeternus: wyeczna czeft 89° 37; w rzad wyeczny 90° 43; sempiternus: ruhotu wyecznu dal gym LXXVII 66; wieczny ftrach 140° 9; perpetuus: Od wyeczney fmrti 118 22; fwietloft wyeczna 128^b 8, 181^e 28, 131^b 36, 144• 15; saeculi: hory wyecznye 111• 17; inferni: neday muk wiecznych trpieti 181°6.
- vedě, enim: rziekl wedye IX 31; Anyt wedye XLIII 4; Any wedye XLIII 7; Spalyl fy wedye ny XLIII8; on ty wedye zna XLIII 22 atd.; vero: Ony wedye znamenaly XXI 18; wedie ynhed XXXVI 20; Ty wedye nenawydyel fy XLIX 17; Ony wedye na prazno hledaly LXII 10; yaz ty wedye CIII 34 atd.; nam: I nebo wedye on LXI 3; nonne: Wedye ty CVII 12.
- věděti, scire: A wyezte IV 4; Prziedloz myloft wy(e)duczym tebe XXXV 11; ty wyell ne-mudroft mu LXVIII 6; Ty wyell vkoru mu LXVIII 20; kako buoh wye LXXII 11 atd.; ignorare: gehoz newye XXXIV 8; newye komu XXXVIII 7.
- vejdenie, introitus: strzez weydeny tweho 129* 29.
- vejvoda, dux: weywoda moy LIV 14; weywody gich LXVII 28; weywoda geft gich CIII 17.
- vejvoditi, militare: w nychzto weywozí (sic) 137• 7, 8.
- věk, saeculum: na wyek y wieky IX 6, XX 7; na wieky wyeky IX 87, XXI 27; na wyeky y wyeky wyekom XV 5; ot wieka glu XXIV 6 atd.; na wyeky (in aeternum) V 12, LX 8, LXXXIV 6 atd.; na wieki (in finem) 181• 2.
- velebnost, magnificentia: welebnoît w fwyeczeny XCV 6; Zpowyed a welebnost CX 3; Dayte welebnost bohu 112° 6.
- vellčenstvie, magnificentia: Welyczenstwye flawi CXLIV 5.

- vellčiti, magnificare: at neprzylozy wely-czity fye IX 39; Welyczte holpodyna XXXIII 4; wlitetky wlafty budu welyczyty geho LXXI 17.
- veličnost, magnificentia: hlas holpodynow u welycznosty XXVIII 4.
- veličstvie, magnificentia: flawu welycftwye CXLIV 12.
- veličstvo, magnitudo: welyczítwo twe LXX8. velikonocní: modlitba welikonoczny 144^b 25, 26,
- velikost, magnificentia: welykoft twa na neelikost, magnincenua: wciykon twa na no-beffa VIII 2; czoz fy czynyl welykoft LXX 19; Rozmozyl gfy welykoft LXX 21; majestas: buoh welykofty XXVIII 3; gmye welykofty geho LXXI 19; Plna fu welikofty 115° 31, 32; magnitudo: Podle welykofty lokte LXXVIII 11; welykofty geho nenye koncze CXLIV 3; podle mnozítwye wely-kofty geho CL 2, 143°5; u welykofty 110°17; magnalia: vczynyl welykofty w egyptye CV 21.
- veliký, multus: nebo geft welyky (hrzyech) XXIV 11; od fenma welykeho XXXIX 11; da fylu welyku LXVII 12; u bezdena welykeho LXXVII 15; magnus: Uelyka gest slawa XX 6; welyku krafu wlozil fy nan XX 6; w kostele welykem XXI 26; welyka mnoholt XXX 20; we zborze welykem mnonoit XXX 20; we zborze welykem XXXIV 18 atd.; validus: burze welyka XLIX 8; copiosus: welyke v nyeho wyku-penye CXXIX 7, 125° 39, 129° 12. velmi, valde: welmy VI 4, 11, XXX 12, LXXVII 59, 121° 31, 127° 21, 182° 30; wel-mue 192° 14 17, 18; varuk welmy mlwary
- mye 122* 14, 17, 18; yazyk welmy mluwny (magniloquus) XI 4; vehementer: welmy wzwyffeny glu XLVI 10; wzwelyczen fy welmy CIII 1; nimis: welmy hluboka my-Menye XCI 6; Ihrzeffila fem welmy 134-38, 43, 136, 6, 8, 9, 18; multum: welmy by dlyla CXIX 6, 129. 6.
- velryb, cetus: welrybowe 114 36.
- ven, foras: wen byezyechu XXX 12; Wyn-dyeffe wen XL 7, 138° 23. věřiti, credere: Wyerzy wydiety dobro XXVI 18; newyerzieczie LXVII 19; newierzyly v buoh LXXVII 22; newyerzyly dywóm geho LXXVII 32; Newierzyly flowu CV 24 atd. – věřící, credibilis: Swyedeczítwye twa wyerziczie vczynyena fu XCII 5.
- věrný, verus: ludowe wyerny XVIII 10; wyerneho fyna 116° 4; verax: wyerny LXXXV 15; fidelis: fwyedeczftwye wyerne XVIII 8, LXXXVIII 29; wyerny nalezeny gfu LXXVII 37; fwyedek wyerny LXXXVIII 38; k wyernym zemye C 6 atd.; creditus: nenye wyeren z bohem duch LXXVII 8; justus: wyerny 112° 10; wyerna dyela 127° 19. — věrně, fideliter: wyernye 90° 8, 9, 91. 5, 124. 11.
- ves, vicus: we wfy zyf 45[•] 18.
- veselé, lactitia: dal fy wefele IV 7; Nawrat my wefele L 14; v wefely XCIX 2; na poczatcze wefele CXXXVI 6; gaudium: vtyeffyff gey u wefely XX 7; Sluchu daff wefele L 10, 124 7, 140^b 1; naplnyena fu wefelym CXXV 2; u vefely 108^b 1; exul-tetio: W blafu wefele XI 5 . u wefely tatio: W hlafu wefele XLI 5; u wefely XLIV 16, CIV 43, CVI 22; zalozena gelt

weselym XLVII 8 atd.; exaltatio: Wesele bozye CXLIX 6, 143 81.

- veseliti sè, exultare: wefelte fye gemu II 11 wefelyty fe bude XIII 7; wefelte fye XXXI 11, XXXII 1; At fye wefele XXXIV 27, XXXIX 17 atd.; lactari: wefelte fye XXXIII 3, LXVIII 83; wefelyly fu fie CVI 90; materz wefelecze fye CXII 9; At fye wefely CXLIX 2; gratulari: gyz fye wefele zlemu memu XXXIV 26; supergaudere: Newe-felte fe mnv XXXIV 19.
- veselý, exultationis: w hlaffu wefelem XLIV 2; rtoma wefelyma zchwale tye LXII 6, 141^b 16; jucundus: zaltarz wefely LXXX 3; Uefely człowyck CXI 5; kako vefelo CXXXII 1; wefele chwalenye CXLVI 1.
- vésti, deducere: W nyczem weden geft XIV 4; wedl ge w nadyegy LXXVII 53; wedl ge CV 9; educere: wedl wodu LXXVII 16; (z)wyczycny bil weden 24° 36; ducere: wedly ny CXXXVI 3; wycznye fwe wefty kazal 80° 22; wefty zydy kazal 111° 85.
- veš, s přívěsky: -cek, -tek, -cen, -ken, -cken, -tken, -chen, -cheren, omnis: wlfythny II 13; zbyl wlfeczky III 8; wlfyech V 7; wlfetky V 7; mezy wlfiemy VI 8; wlfychny XXXI 11; ze wlfieho LIII 9; wflyemu LXX 18; vfyechen lyd 31°8; za wfliecherny duffe 181°25 atd.; universus: we wffiey zemy VIII 2, 10; wffetky podal VIII 8; wffyeczko femye XXI 24; wffychny XXIV 3 atd.; totus: we wfilem frdczy IX 2, LXXXV 12, CX 1 atd.; cunctus: wfilech dny 109° 23, 142° 18; wffye fyly 115° 25; singuli; prziefe wffye dny VII 12, CXLIV 2, 116° 7 atd.; ullus: beze wffyey nefprawedlnofty 112° 9.
- vetchý, vetus: odeydu wetcha z vít 109^b 10. větrný, aëris: na oblaczyech wyetrnych XVII 12.
- větrový, ventorum: na perzy wyetrowem XVII 11, CIII 3; przied oblyczegem wyetrowym XVII 43, XXXIV 5, LXXXII 14.
- vězeň: wyeznye westy kazal 80° 22; incarce-ratus: Za wieznye 120° 28, 146° 11.
- vězenie, captivitas: odwraty wyezenye ofady LII 7; podal v wyezenye LXXVII 61; od-wratyl fy wyezenye LXXXIV 2; Obrat wyezenye naffe CXXV 4; v wyezyeny 101^a 2 atd.; carcer: kdiz (z)wyezyeny bil weden 24^a 35, 36; wyfyel z wyezenye 31^b 27; wyprofczen bil z wyezenye 44[•] 35.
- vězenstvie, captivitas: yal fy wyczenstwye LXVII 19.
- vezłieti, respicere: Uezrzy na neprzately me XXIV 19; wezrzy na mye LXVIII 17; Wezrzel na modlitbu 125° 17.
- vezvati, invocare: boha nasseho wzowemy XIX 8.
- věž, turris: zwyestuyte v weziech gegyech XLVII 18; wezzie fylnofty LX 4; u wezech CXXI 7; wezie filna 120^b 21; wezie moczna 126 35.
- veždy, semper: Obezrzech holpodyna wezdy XV 8; myllenye przyed tobu wezdy XVIII 15; Oczzy mogy wezdy XXIV 27 atd.
- vchoditi, intrare: newchod w sud z sluhu CXLII 2; w chram wchodil 27* 1, 126* 19.

- vchozenie, ingressus: Wydyely wchozenye twe, a wchozenye boha meho LXVII 25; introitus: ftrziez wchozenye tweho CXX 8. viděnie, visio: mluwyl u wydyenye LXXXVIII
- 20; czo fem kdy fhrzeffila widyenym 122°25. viděti, videre: wyz pokoru mu IX 14; aby newydyel IX 32; Wydyff IX 35; rownoft wydyela twarz geho X8; aby wydyel XIII 2 atd.; respicere: nyzke wydy CXXXVII 6. vidomý: na neprzately wydome y newydome 82 5, 6.
- viec, viece, amplius: wyecz nebudu XXXVIII 14; Wyecze omyz mye L 4, 125^b 28; ne-pohnu lye wyecz LXI3; nas nepozna wyecz LXXIII 9; nepomnyff wyecze LXXXVII 6 atd ; majus: wyecze 90° 42, 48; magis: Mylowal fy wycze, nez LI 5; wiecze nez prziebywaty LXXXIII 11; ultra: nebud rozpomanuto wiecz LXXXII 5; nevzrzy wycz 108^b 25, 142^a 21; fedmkrat wycze (septuplum) LXXVIII 12,
- viece (?), posteriora: wyecze chrzebta geho LXVII 14.
- viečky, palpebrae: wyeczki geho tyczeta fynow lydikich X 5.
- viera, fides: v wyerze XXXII 4; krzieſtanſku wyeru 89^b 24; Uyera krzieſtanſka 89^b 28; wyera prawa 90^b 10; Tat geſt wyera 91[•]4 atd.; veritas: Mylofrdye a wyera vtkale fye LXXXIV 11; wendu u wyerze LXXXV 11; vgednana bude wyera LXXXVIII 8; wyeru twu LXXXVIII6; wyera twa LXXXVIII9atd.
- vietr, ventus: gehoz mecze wietr I 4; wy-wody wyetr CXXXIV 7; wyetr wzchopi 136°35; yako wietr 139°29; auster: Przy-nell polednyho wyetra LXXVII 26; v wyetr poledny CXXV 4.
- vigilie, vigilia: vyghe 6°29; vigilie 7°2, 25, 8°10, 15, 24; 9°21 atd.
- vicher, turbo: w(1)ch(er) na roztraczenye 111^b 7.
- viklati, movere: wyklały hlawy fwe CVIII 25.
- vina, delictum: Wynam kto rozumye? XVIII 13; Wyny mladofty mey nepomny XXIV 7; odpust wseczky wyny me XXIV 18; Wynu mv znamv fem tobye vczynyl XXXI 5 atd.; causa: bez wyny III 8; LXXII 13.
- Vincencius: Wynczenczye 1* 23; S. wyn-czenczie 117* 13.
- viniti: wynil ge nefprawedlnofty 22 35.
- vinnice, vinea: zbyl krupamy wynnycze LXXVII 47, CIV 33; Wynyczy z egipta przynell fy LXXIX 9; nawffcziew wynyczy
- LXXIX 15; zladyly wynnycze CVI 37 atd. vinný, nocens: Kdyz fe przyblyzie na mye wynny XXVI 2, 135° 12, 13. vinný, vini: Od plodu wineho IV 8.
- víno, vinum: napogyl fy ny wynem LIX 5; pygiechu wyno LXVIII 13; czieffe wyna LXXIV 9; zapyly od wína LXXVII 65; wyno tyeffylo frdcze CIII 15 atd.; vinea: wyno gich 113• 23.
- Vít: S. vita 6º 16; S. wite 117º 25.
- Vitališ, Vitalis: Wytalysse 4. 29.
- vítěz, victor: wítycz 111º 30.
- vjíti v. vníti.
- vkládati, vložiti, ponere: wkladage propaíty XXXII 7; imponere: wlozil fy nam XX 6; wlozyl fy lydy LXV 12.

- vládanie, dominatio: we wffiem fwyetie wladanye geho CII 22; wladanye twe CXLIV 13; imperium: da wladanye 109^b 36; possessio: naplnyena geft zemye władanye tweho CIII 24.
- vlas, capillus: nad wlafy hlawy mey XXXIX 13, LXVIII 5; wrch wlafa LXVII 22; za wlafy fye obyeffil 14° 27.
- vlast, gens: Procz fu fye wzridaly wlafty I 2; dam tobye wlafty II8: Wzlal fy wlaftem IX 6; zwychuyte mezi wlastmy vczenye geho IX 12; vítrnuli íu wlasty IX 16 atd.; regio: dal gym wlasty zemye CIV 44; v wlastech CV 27; z wlasty sebral gye CVI 2; rex: pobyl wlasty CXXXV 17.
- vlásti, dominari: wſfyemy neprzately bude wlasty IX 26; kdyz bude wlasty chudymy IX 31; Acz mnu nebudu wlasty XVIII 14; on bude wlazty wlastmy XXI 29; wlasty gymy budu XLVIII 15 atd.; regere: Wlasty gymy budeff II 9. vlastovičí: ptaczie wlastowiczie 142° 34.
- vlastovičin, hirundinis: ptacze wlastowyczyno 108 38.
- vláščí, singuli: myfly pokolenye wlaffczy 112• 19.
- vlažiti, rigare: Wlaze hory CIII 13.
- vlévati, infundere: dari wleuall 121• 10.
- vlitie, infusio: skrzie wlitie ducha swatcho 121• 4.
- vina, procella: duch wlny czeft czyeffie X 7; ftal duch winy CVI 25; poftawyl winy geho CVI 29; duch win CXLVIII 8; duch winy 143°2; gurges: wina wodna 111°33; fluctus: winy twe XLI 8, 138° 33; zwuk win LXIV 8, 141° 15; wſſetky winy LXXXVII 8; hnutye win LXXXVIII 10; Wzpodyały winy XCII 8 atd.;

vina, lana: ínych 1ako wlnu dawa CXLVII 16. vně, foris: Vnye zhuby 118° 3.

- vníti, vjíti, introire: vendu V 8, LXV 13, XCIV 11; at weyde kral XXIII 7; wende kral XXIII 9; newendu XXV 4; welflo w ucho XVII 7 atd.; ingredi: yaz wlfel fem XXV 1, 11; Acztye wilel XL 7, 138° 20; wendu LXXXV 11; wendyete w fyen XCV 8 atd.; ascendere: Wifel dym XVII 9; hnyew wffel LXXVII 21; intrare: Meczz wendy w frdcze XXVI 15; at newendu w prawo LXVIII 28; Donyz newendu LXXII 17; Wendy przied tye LXXXVII 3; weffla wnytrz geho CVIII 18 atd.
- vnitř, intra: czoz wnytrz mne gest CII 1; intus: wnytrz hroza 113•3; interiora: wella wnytrz geho CVIII 18.
- voda, aqua: z wod mnohych XVII 17; Iako woda XXI 15; Nad wodu XXII 2; na wodach
- XXVIII 3; nad wodamy XXVIII 3 atd. vódce, dux: Wodcze cziefty byl fy LXXIX 10; Wodcze fy byl 110^b 5; wodcze gich byl 112^a 36; abichom tie wodczi magicze 100^b 97 120° 37.
- vodný, aquarum: podle zbyehow wodnych 13; zgewili fu fye ftudnycze wodne XVII 16; k ftudnyczyem wodnym XLI2; z hlubyn wodnych LXVIII 15; Mnoztwye zwuku wodneho LXXVI 18 atd.; aquae: burze wodna LXVIII 16.
- vojna: genz na woynye geft 146° 28, 29.

- vojsko, castra: proftrzed woyfka LXXVII 28; exercitus; woylko geho 110° 16. - vojska, exercitus: hudl przyed woylku 21. 17.
- Vojtěch, Adalbertus: woytyecha 4-24; S. woytieffe 117° 28.
- vól, bos: podal woli wſſetky VIII 8; wolowe XLIX 10; przynefu woły LXV 15; wolowe gich CXLIII 14.
- volánie, clamor: vrozumyey wolany V 2, 182° S; nezapomanul gest wolanye IX 13; wolanye me k tobye przyd CI 2, 120^b 26, 124^b 17, 127^a 29, 180^b 30 atd.
- volati, clamare: Iaz fem wolal XVI6; k bohu wolal fem XVII 7; Uolaly fu XVII 42; K tobye wolaly fu XXI 5; kdyz wolach XXI 25 atd ; invocare: wolach holpodyna XVII 7. — volající, vociferationis: obyet wolagyczy XXVI 6, 135 91. vóle, vuole, voluntas: dobru woly koronowal
- a woly rtu geho neprzyelityl iy geho XX3; przy woly XXIX 6; wuole geho w zakonu I 2 atd.: voluntae: Abuch and fy ny V 13; wzdywyl wsfe wole me XV 3; 2 atd.; voluptas: Abych wydyel woly holpodynowu XXVI 4.
- voliti, eligere: z wolenym zwolen budeff XVII 27; f wolenymy CXL 4.
- volný: wolnym utrpeným 128° 38. volně, libere: boh míty wolnye czynyl XCIII 1.
- voněti, odorare: newonyegy CXIII 14. vosk, cera: frdcze me yako wofk XXI 15; Iako wozk LVII 9, XCVI 5; plowe wozk LXVII 8.
- vóz, currus: na woziech XIX 8; Woz bozy LXVII 18; wozy pharaonowy 110° 16; s wozy a konmy 110° 28; quadrigae: wo-zowe twogy 111° 27. vrabec, passer: yako wrabecz X 2, CI 8, CXXIII 8, 124° 32.
- vracovati v. vrátiti.
- vrata, porta: od wrat fmrtelnych IX 15; u wratech IX 15; otewrzete wrata XXIII 7, 9; zdwyhnyete fye wrata XXIII 7, 9; fedyechu v wratech LXVIII 13 atd.; ja-nua: wyrubaly wrata LXXIII 6; wrata nebefka otewrzyel LXXVII 23.
- vrátiti, vracovati, reddere: flyby me wraczy XXI 26; wraczy chwalenye tobye LV 12; abych wratyl flyby LX 9; ty wratyff kazdemv LXI 13; tobye wraczen bude flyb LXIV 2 atd.; regredi: do wyfolty wrat fe VII 8, 183^a 16; redire: newraczuge fye LXXVII 39; reverti: wraty fye w zemy CXLV 4, 180° 8; wratil fye bil domuow 21• 19; newraty fe 140• 4.
- vráže, sors: w ruku twu wraze lofy me XXX 15; na wrazy prawych CXXIV 3; fpaty budete profitzied wrazye (inter medios cleros) LXVII 14.
- vrba, salix: Na wrbach CXXXVI 2.
- vrci, dejicere: wrhl v morze 110^e 9, 17.
- vřesen, Augustus: Srpen nebo wrzellen 8º 1.
- vrch, vertex: na wrch geho nefprawedlnoft zftupy VII 17, 183° 38; ztepe wrch wlafa LXVII 22; za wrch 110° 36.
- vrchní, altissimus: k bohu wrchnymv LVI 3; ty fam wrchny LXXXII 19; wrchny LXXXVI 5; w pomoczy wrchnycho XC 1; ale ty wrchny XCI9; radu wrchnyeho CVI 11 atd.; excelsus: ta promyena prawycze wrchnycho

LXXVI 11; o(b)trpczely boha wrchnyeho LXXVII 56; fynowe wrchnyho wffychny LXXXI 6; Wrchny nade wffiemy CXII 4atd.

- vříti, eructare: Wrzylo (m. wyrzyhlo) frdcze me flowo dobre XLIV 2.
- vrýti, sculpare: dlatem writi na kameny 189 17.
- vsaditi, plantare: (drzyewo) wlazeno gest I 3; władyl fy ge XLIII 3; władyl fy gi LXXIX 9; Włazeny w domu XCI 14; vfadyl vcho XCIII 9 atd.; collocare: wfadyl tam hladowyte CVI 36; w kralowst(w)ye gey wladil 56° 34; wladity ge kazal 118° 50.
- vsědati, ascendere: gyz wíyedaly na konye LXXV 7; wítedalí na konye 111° 27. vsědající, ascensor: kuon a wíyedagyczieho geho 110° 8.
- vstánie, resurrectio: z mrtwych wstanye 84^b 25. 26.
- vstáti, vstávati, surgere: wítaly fmy XIX 9; Wítawífe XXXIV 11; Wítan LXXXI 8, CXXXI 8; wítanu CXVIII 62; wítante CXXVI 2; kdiz witauali 146-14 atd.; exsurgere: wîtal fem III 6; wîtan III 7, VII 7, 8, IX 20, 33; wîtawachu CXXIII 2 atd.; 90° 36, 138° 80; witawagy I 6; wital XL 9, 90° 36, 138° 80; witawagy CVIII 28 atd.; insurgere: witawagy III 2; podpyetyl fy witawagiczye na mye XVII 40; witaly lu XXVI 12, 136° 10 atd.; consurgere: Kto wstane XCIII 16; consistere: Acz wstanu XXVI 8, 135^b 16; rursus vivere: by newital 137. 6.
- vstúpenie, ascensio: na nebella wítupenye 84^b 26; Skrzie dywne na nebe wftupeny 118 34.
- vstúpiti, ascendere: wítupyl nad cherubyn XVII 11; Wftupyl boh w radofty XLVI 6; Wftupyl fy na wyfoft LXVII 19; wftupym do nebe CXXXVIII 8; Wftupyl na nebefa 90 87.
- však, nonne: wllak holpodyn XXXVIII 8; Wilak buoh zdobywa toho XLIII 22; tamen: ne dwa wilak 90° 24; wiak prawye 103 23; verum tamen: I wllakz mzdu mu LXI 5.
- všakože, verum tamen: Wíľakoze znamenaíľ XC 8.
- vščevovati, visitare: wſſczewugeſſ geho VIII 5. všehomocný v. všemohúcí.
- všeliký, omnis: wſſelyky czlowyek LXIII 10, CXV 11; wſſelyke tyelo LXIV 3; Wſſelyku krmy CVI 18; wlfelyka nefprawedlnoft CVI 42 atd.; quisque: Wlfelyczy zemene XLVIII 8.
- všemohúcí, všehomocný, omnipotens: Takez wllemohuczy otecz, wllemohuczy lyn, wllemohuczy duch fwaty 90° 12, 13; ne trzie wllemohuczy, ale geden wllemohuczi 90° 14, 15; boha otcze wfiemohuczycho 90^b 38 atd.; wffyehomoczny 110^a 15.
- všestie, ascensio: wleftye w frdczy vgednal LXXXIII 6.
- výbojníkový, excussorum: fynowe wyboynykowy CXXVI 4.
- vybojovati, expugnare: wybogyg wybo(gu)-gycze mye XXXIV 1; Czafto wyboyowały mye CXXVIII 1, 2; impugnare: wybogycze mye XXXIV 1; wyboyowachu mye darmo

CXIX 7, 129 9; ohrazenye newibogyczie 126* 7

- vydati, edere: Wydalla zemye zzaby CIV 30. wach tebe CXVIII 10; wydobiy wfiey wach tebe CXVIII 10; wydobity wfiey woly CX 2; fwyedeczftwye wydobywal CXVIII 22; kazanye tweho wydobywach CXVIII 45; fprawedlnofty twych fem wy-CXVIII 45; fprawedlnofty twych fem wy-dobywal CXVIII 56 atd.; requirere: zakona geho wydobywaly CIV 45; custodire: wymluw newydobywalı CXVIII 158.
- vyhnánie, expulsio: ku prauemu wy(h)nanye wlieho zleho 125 13.
- vychoditi, procedere: wychodye f chyffe XVIII 6; coz wychodye z rtu mu LXXXVIII 35; ale wychodye 90° 86; exire: kdyz wy-chodyeffe w zemye LXXX 6; egredi: kdyz wychodyffe przied lydem LXVII 8; newy-chodyech LXXXVII 9.
- vykládati, proponere: Newykladach wyeczy С З.
- vykopati, effodere: wykopal ge (iezero) VII 16, 138 35; fodere: wykopagy dol XCIII 13.
- vykúpenie, redemptio: mzdu wykupenye XLVIII 9; Wykupenye poſlal CX 9; v nyeho wykupenye CXXIX 7, 125^b 89, 129^b 12; vczynyl wykupenye 114^b 28 atd.
- vykupitel, redemptor: wykupitely moy XVIII 15; wikupiteli 117°7; wikupitel muoy 138° 30; wikupitel moy zyw geft 139^b 18.
- vykúpiti, redimere: kto wykupie VII 8; wy kup mye XXV 11; wykupyl fy mye XXX 6; Uykupy duffe XXXIII 28; wykup nas XLIII 26 atd.; possidere: genz ly wykupyl 110 20. vyliti, effundere: wylyl fem v mye duffy mu
- XLI 5, 138º 16.
- vyloženie, propositio: zmluwym wylozenye LXXVII 2.
- vyložiti, proponere: Acz newylozy yeruza-lema CXXXVI 6.
- výmluva, eloquium: wymluwy czyfte XI 7; wymluwi hofpodynowy XVII 81; aby fe flybyly wymluwy XVIII 15; Utyeffena bud wymluwa CIII 84; Wymluwa hofpodynowa CÍV 19 atd.
- vymluviti, vymluvovati, enarrare: wimluwym wifeczky dywy twe XXV 7; procz wymluwugeff prawa XLIX 16; narrare: wymluwym LXV 16, LXXII 15; Uymlu-wugicze chwalu LXXVII 4; loqui: Kto wymluwy moczy CV 2; wymluwyech CXVIII 46.
- vynieti, evaginare: Meczz wynyely XXXVI 14; Wynmv mecz moy 118 33.
- vyníti, prodere: Z oblyczege tweho ľud moy wyndy XVI 2; Wyſſla neſprawedlnoſt gich LXXII 7; wiſlo geſt 72° 33; egredi: Wyn-dyeſſe wen XL 7; newyndeſſ XLIII 10, LIX 12; wyſyel z wyczenye 31° 26; Wyſſel ſv 110 1 ot a wiet wyczenye 31° 26; Wyſſel fy 111[•] 1 atd.; exire: We wffy zemy wyffel zwuk XVIII 5; Wynde człowyck CIII 28; newyndefi CVII 12; wyndy odłuzen CVIII 7; Wynde duch geho CXLV 4, 180^b 8; educere: wynde yako iwyetloft XXXVI 6; oriri: wysfed z wysofty 115* 15, 144* 9.
- vypláceti, vyplacovati, exsolvere: tehdy wy-placziech LXVIII 5; redimere: wyplaczuge zywot CII 4.
- vyplniti: pokanye wyernye wyplnyla 124 11.

- výprava: Od wrat pekelnych wypraw 142° 22. wypravenie, propositio: otewru wiprawenye me XLVIII 5; na wyprawenye (ad liberandum) 116[•] 9.
- vypravitel, liberator: wyprawytel moy XVII3, XVII 48, LXIX 6.
- vypraviti, liberare: wypravil fy ge XXI 5; Wypraw yfrahel ze wlliech nefprawedinofty XXIV 22; wypraw mye XXX 2; ze wlfyech fmutkow wyprawyl ge XXXIII 18; w den zly wyprawy geho XL 2 atd.; eripere: at wyprawy geho XXI 9; ze wlieho fmutka wyprawyl fy mye LIII 9; wypraw mye LXX 4, CXXXIX 2; redimere: kto by wi-prawil 183^b 3.
- vypraviti, vyprávěti, vypravovati, narrare: wyprawym wflitky dywy IX 2; Uyprawym gmye twe XXI 23; Wyprawym dywy twe LXXIV 2; otczowe wyprawyly nam LXXVII 3; budu wyprawyety CXLIV 5, 6; prawye wyprawuge 84° 20, 21 atd.; enarrare: Nebela wyprawugy flawu XVIII 2; aby b(y)lo wypraweno XLVII 14; effari: Wyprawye XCIII 4.
- vyprázniti, exinanire: wypraznyete, wypraz-nyete az do zaklada CXXXVI 7; kwalnycze gegie neylu wypraznyeny LXXIV 9.
- vyprostitel, liberator: wyprostytel moy ČXLIII 2.
- vyprostiti, eripere: wyproft duffy mu VI 5, LXIII 2; wyproftyl duffy CXIV 8; Duffe wyproficzena geft CXXIII 7; liberare: wy-proft mye VII 2, L 16; ze wffiech tyech wyproftyl ge XXXIII 20; wyproftyl ge ot hrzyeffnych XXXVI 40; wyproftyl mye LVI 4 atd.; eruere: wyproftym tye XLIX 15; wyproftil fy duffy LXXXV 13; Uyproft mye CXLIII 11; wyproft duffe 130° 25 atd. vypuditi, expellere: wipud ge V 11, 182° 81; wypuzeny fu XXXV 18; wypudyl fy ge
- XLIII 8.
- vypustiti, vypúščeti, vypuščovati, immit-tere: Wypufty angel XXXIII 8; mittere: Wypuftyl znamenye CXXXIV 9; emittere: Wyput f wyetioft twu XLII 8; wypufczieff fudnycze CIII 10; Wypuft duch twoy CIII 30; Prut moczy twey wipuft CIX 2; Wy-puft ruku twu CXLIII 7 atd.; producere: rohy wypuffczigyczie LXVIII 32
- vyraziti, elidere: zdwiha wyrazene CXLIV 14; zwody wyrazene CXLV 8, 13° 16.
- vyřihnúti, eructare: Wyrzyhneta rty ma chwalu CXVIII 171; srv. vříti.
- vyrubati, excidere: fekyramy wyrubaly wrata LXXIII 6.
- vyslánie, immissio: wyflanye fkrze andyely zle LXXVII 49.
- vyslati, dimittere: willi proty flobie rzecz fwu 133° 40.
- vysokost, altitudo: podle wyfokofty XI 9; wyfokoft rucze zdwyhla 111* 84; alta: genz na wyfokofty bydly CXII 5.
- vysoký, excelsus: hofpodyn wyfoky XLVI 3; wyfokeho LXXXVIII 28; wyfoky XCVIII 2; hory wyfoke CIII 18; wyfoky hofpodyn CXXXVII 6 atd.; summus: od wyflyeho nebe XVIII 6; z wyfoka XVII 17; na wyfoczye LXXIII 5; altus: k frdczy wyfokemu LXIII 7; wyfoke zna CXXXVII 6, 129 37;

z wyfoka CXLIII 7; sublimis: Nerodte vmnozyty mluwyty wyffokych 109^b 9.

- výsost, altum: do wylofty wrat fe VII 8, 133°16; Wftupyl fy na wyloft LXVII 19; Nerodte zdwyhaty rohu walleho na wyloft LXXIV 6; dywny na wyfofty XCII 4 atd.; excelsum: Wffyeczky wyfofty twe XLI 8, 1389–33; u wyfofty LXXII 8; na wyfofty LXXII 11; z wilfolty CI 20; chwalte geho na wylofty CXLVIII 1 atd.; altitudo: Od wylofty denney LV 4; Prziffel fem na wyloft morzku LXVIII 3; wyfofty horne XCIV 4; podle wyfofty CII 11; wiffoft hor 131° 7; summum: A vtkanye geho az do wyfofty geho XVIII 7; superiora: z wyfofty fwich ČIII 18.
- vystřieci: wistrzychl gey 15^b 20; aby gey wistrzych 19^a 2.
- vystúpenie, excessus: v wystupeny mem CXV 11.
- vystúpiti, vystupovati, egredi: Wyftupy dyabel 111° 14; z myfly wyftupugyczy (in excessu) LXVII 28.
- výščie, výštie, egressio: od wyflycho nebe wyfczie geho XVIII 7; egressus: u wy-ffczych (wych CXLIII 18; excessus: v wyfczy myly mey XXX 28; exitus: wyfczye gytrznye LXIV 9, 141°18; wiffczie fmrtelne LXVII 21; na wyffczy na wyfoczye LXXIII 5; wyffczie wodne CVI 83; u wy-ffczf wod CVI 85 atd; profectio: v wyfty gich CIV 88.
- výšiti, exaltare: Genz wyflyff mye IX 15; nerodte wyflyty rohu LXXIV 5; Wyflte hofpodyna XCVIII 5, 9; wyflyl fem duffy CXXX 2; sublevare; ponyzuge a willy 109° 22; magnificare: ze willis gey 133° 14.
- vytrhnúti, rapere: At by newytrhl VII 8, 132^b 40; extrahere: wytrhl fy mye z brzycha XXI 10; evellere: (fyeno) w(1)trzeno geft CXXVIII 6.
- vytřiesti, excutere: wytrzaíl ffaraona CXXXV 15.
- vyvésti, vyvoditi, educere: wywedl mye XVII 20, XXXIX 8; wywedl fy z pekla duffy XXIX 4; Uywedeff mye z ofydla XXX 5; wywody okowane LXVII 7; wywedl tye I zemye LXXX 11 atd.; deducere: wywedelf mye XXX 4; wywedl wody LXXVII 16; wywedle oczzy mogy CXVIII 136; inducere: wywedl ge na horu LXXVII 54; producere: Wywodye Iyeno Ikotu CIII 14; Tam wywedu roh CXXXI 17; wywody wyetr CXXXIV 7; wywody feno CXLVI 8.
- vyvolenec, electus: wzwyflyl fem wywolencze LXXXVIII 20; wywolenecz geho CV 23.
- vyvolenie, electio: w den wywolenye 106* 9. vyvoleník, electus: wywedl wywolenyky CIV 43.
- vyvoliti, eligere: gyz wywolyl XXIV 12, 135*19; gehoz gly wywolyl LXIV 5, 141*4; wywolyl dawyda LXXVII 70; wywolenym mym LXXXVIII 4; Czieltu wywolich CXVIII 30.
- vyvrátiti, evellere: wywraty z ofydla nohy me XXIV 15, 135° 26; wywraty tye LI 7; evertere: wywraczen fem CXVII 13.
- vyvrci, ejicere: wywrhl ot oblyczege gich LXXVII 54; wywrhl fy wlafty LXXIX 9;

wywrzeny budte CVIII 10. - vyvržený,

- wywiechy budte CVIII 10: 2, 9712chy, nefastus: Den wywrzeny 1* 2, 2* 5, 26, 3* 2, 29, 4* 21, 5* 4, 26 atd. vyzvěstovati, enuntiare: Czyefty wyzwye-ftowach CXVIII 26; pronuntiare: Wyzwye-ftuge wymluwu CXVIII 172,
- vzácně: wzaczn(y)e plnyty pokanye 126^b 23. vzbáti sě, timere: newzbogym fye zleho XXII 4; koho fye wzbogy XXVI 1; wzbo-gye fe XXXIX 4; Procz fye wzbogym XLVIII 6; wzbaal fe geft wlfelyky XLIII 10 atd.; formidare: od hlasu hromu sie wzbogie CIII 7; wzbogye fye 109° 38.
- vzbláhati, benedicere: Wzblahagy holpodynu XV 7; w koîtelech wzblahagy tobye XXV 12: Wzblaham hofpodynu XXXIII 2; Tak wzblahagy LXII 5, 141^b 12; wzblahagi tobie CXLIV 2, 10 atd.
- vzbočiti sě, recalcitrare: wzboczil fye 112°6.
- vzbuditi, vzbuzovati, excitare: wzbudyly fwrchnyho LXXVII 17; Wzbud mocz twu LXXIX 3; concitare: ku hnyewu wzbudyly geho LXXVII 40; W hnyewu wzbudyly geho LXXVII 56; suscitare: Wzbuzuge 111° 29; provocare: Ony wzbudyly w nyem 112° 27; yaz wzbuzy gie 112° 29.
- vzbydliti, demorari: wzbydły placz XXIX 6; habitare: wzbdle CI 29; ptaczy wzbydle CIII 12; inhabitare: Wzbydlee y ikrfgy LV 7; Wzbydlym w itanu twem LX 5; wzbydle tu LXVIII 36; commorari: w zaflonye wzbydły XC 1.
- vzdáliti sě, vzdalovati sě, elongare: wzdalych fye byeffe LIV 8; newzdaluy fye LXX 12; Wzdalyl fy przyetele LXXXVII 19; wzdaly fe od nycho CVIII 18.
- vzdáti, dicere: gmenu twemu chwalu wzdam XVII 50; chwalu wzdal 80° 21; psallere: chwalu wzdam gmenu VII 18; sacrificare: obyet wzdam LIII 8.
- vzděditi, hereditare: fyemye geho wzdyedy zemy XXIV 13, 135° 21; ony wzdyedye zemy XXXVI 9; prawy wzdyedye zemy XXXVI 29.
- vzdešenie, inspiratio: od wzdesfenye ducha XVII 16.
- vzdiviti, mirificare: wzdywyl ſwateho ſweho IV 4; wzdywyl wffe wole me XV 3; Wzdyw mylofty twey XVI 7.
- vzdlužiti, obligare: Ony wzdluzyly fu fye XIX 9.
- vzdobýti, vzdobývati, requirere: oblyczege tweho wzdobywam XXVI8, 135*38; prawdy geho kto wzdobywa LX 8; fprawedlnofty twich wzdobudu CXVIII 145; exquirere: wzdobywagy gy CXVIII 33.
- vzdráždíti, incitare: lyd wzdrazdil gmye twe LXXIII 18; irritare: wzdrazdyly CV 7, 16, 29, 32, CVI 11, 132° 32; wzdrazdym ge 112 31.
- vzdrážniti, irritare: wzdraznyly su tye V 11, Procz geft wzdraznyl nemyloftywy boha IX 34; wzdraznyly 112^b 28.
- vzdržeti, vzdržovati, sustinere: tebe sem wzdrzal czely den XXIV 5, 134^b 41; nebo wzdrzal fem tebe XXIV 21, 135* 41; wzdrz holpodína XXVI 14, 136° 16; wzdrzugyczy holpodyna XXXVI 9.

- vzdvihnúti, extollere: kdyz wzdwyhnu rucze mogy k chramu XXVII 2; levare: k tobye dully mu fem wzdwyhl LXXXII 4, 146^b 23; Wzdwyzech oczzy CXX 1; elevare: Wzdwyhly rzeky, wzdwyhly hlas XCII 3; tollere: Wzdwyhnyete obyety XCV 8.
- vzdviž, holocaustum: zdwyż twa tuczna bud XIX 4; Zdwyzy neprolyl fy XXXIX 7; wz(dw)yzy twe XLIX 8; wzdwyzmy fye nezkochall L 18, 140° 22; przygmell wzdwyzy L 21 atd.
- vzechtieti, velle: cziestye gych wzchocze XXXVI 23.
- vzetie, assumptio: wzietye naffie LXXXVIII 19.
- vzezřieti, respicere: wzezrzy na mie XII 4, XXI 2, XXIV 16, LXXXV 16; kdy wze-zrzyff XXXIV 17; ku pomoczy mey wze-LXX 12; Wzezrzy na vltawenye twe LXXIII 20 atd.; aspicere: Wzezrzi na mye CXVIII 132; Wzezrzel 111* 16.
- vzezvati, invocare: boha wzowemy XIX 8. vzežrati, devorare: mecz wzerze malfo 113°17.
- vzhlédati, vzhlednúti, requirere: wzhledaw krwe gych IX 13; newzhledat IX 34; quae-rere: wzhledagy gmena tweho LXXXII 17; prospicere: wzhleda, ze gde den geho XXXVI 13; respicere: newzhledl geft XXXIX 5.
- vzhněvati sě, irasci: at nyekdy newzhnyewa fe II 12; wzhnyewa fye CXI 10.
- vzhořeti, ardere: wzhorzy 112º 33.
- vzhrditi, spernere: newzhrdyl XXI 25.
- vzhřmieti. intonare : buoh welvkoftv wzhrzmyel XXVIII 3.
- vzhroziti sě, comminari: (w)zhrozy fie CII 9. vzchlubiti sě, gloriari: wzchlubie fye XCIII 3, 132* 36.
- vzchod, ortus: Od sluneczneho wzchodu XLIX 1, CVI 3, CXII 3; wzchod od zapada CII 12; oriens: ku wzchodu LXVII 34; any ode wichodu, any od zapadu LXXIV 7. vzchoditi, ingredi: Genz wzchodye bez po-
- fikwrny XIV 2; ascendere: wzchody na zapad LXVII 5; wichody na nebye LXVII 34; wzchody wezdy LXXIII 23; Wzchodye hory CIII 8.
- vzchopiti, rapere: gehoz sem newzchopyl LXVIII 5; wyetr wzchopi 136° 35.
- vzchovati, custodire: Sylu mu k tobye wzchowagy LVIII 10.
- vzchváliti, confiteri: Vzchwalte holpodynu w hullech XXXII 2; Wzchwalym tye w huflech XLII 4; gloriari: wzchwalymy fie w chwale CV 47; laudare: wzchwalena bude duffe XXXIII 3; wzchwalym tye XXXIV 78; wzchwalym flowo LV 11; rty ma wzchwalyta tye LXII 4; wzchwaleny budu LXII 12 atd.
- vzieti, accipere: wzal mye XVII 17; genz newzal w geffytnoft XXIII 4; Ten wezme pozehnanye XXIII 5; wzyety duffy mu XXX 14; kdyz wezmye mye XLVIII 16 atd.; sumere: newezme wilyeho febu XLVIII 18,
- vzjiesti, edere: Wzgedye chvdy XXI 27. vzjíti, vzendu, oriri: Wzende we dnech geho prawo LXXI7; Swyetloft wzeffla XCVI11; Wzefflo fluncze CIII 22; transire: Na mye wzeffly hnyewowe LXXXVII 17; exoriri:

Sbirka pramenův. Skupina I., serie 1.

Kdyz wzendu hrzieffny XCI 8; Wzeffla gest swietlost CXI 4; ascendere: wzende na horu XXIII 3; Wzendu az do nebes CVI 26; Tamo wzefly fu CXXI 4; acz wzendu w loze CXXXI 3; Wzefily fu lyde 110^b 14 atd.; intrare: wzefli wodi 145^a 20; erumpere: tluftoft wzeffla geft na zemy CXL 7; egredi: yako kwiet wzende 136^b 20. vzkléti, maledicere: Wzeklnu ony CVIII 28.

- vzkochati sě, delectari: wzkocham fye CIII 34; newzkochach fe 124• 31; newzkochas fe 140° 23.
- vzkralovati, regnare: Wzkraluge hofpodyn CXLV 10.
- vzkřehtati, stridere: wzkrzehcze nan zuby fwymy XXXVI 12.
- vzkřiesiti, resuscitare: wzkrzyeff mye XL 11, 138° 36; Genz fy lazarzie wzkrziesfil 134• 14; suscitare: wzkrziefyl fwyedecz-ftwye LXXVII 5; lekarzy wzkrzyeffye LXXXVII 11; vivificare: wzkrzieflif ny LXXIX 19, LXXXIV 7.
- vzkřiešenie, resurrectio: wzkrziesienye me CXXXVIII 2; od bozyeho wzkryeffyenye 14^a 3; Skrze flawne wzkrzieffeny 118^b 32.
- vzkúřiti sě, fumigare: wzkurzie sie hory
- CIII 32; wzkurzie fye CXLIII 5. vzkvetnúti, florere: wzkwetnu z myesta geho LXXI 16.
- vzkvísti, florere: yako palma wzektwe XCI 13; w fyenech wzektwu XCI 14
- vzlapati, palpare: newzlapagy CXIII 15.
- vzláti, increpare: Wzlal fy wlastem IX 6; wzlaal morzy CV 9; wzlage my CXL 5; arguere: wzlagy tobye XLIX 8; newzlage XČIII 10.
- vzletěti, volare: wzletym LIV 7.
- vzlízati, lingere: zemy wzlyzy LXXI 9.
- vzložiti, imponere: wzlozye na oltarz telata L 21, 124 40, 140 32.
- vzmluviti, loqui: Tehdy wzmluwy k nym II 5; geffytnoft wzmluwyeffe XL 7, 138°21; Tot wzmluwye LVIII 8; czo wzmluwy LXXXIV 9; wzmluwye myr LXXXIV 9 atd.
- vzmodliti sě, adorare: wzmodly fye V 8; wzmodle fie gemu LXXI 11; wzmodle z nyeho wezdy LXXI 15; orare: kdyz fe wzmodly k tobye XXVII 2; wzmodli fe tobie 122^b 1; v. zmodliti sč.
- vzmysliti, meditari: w zakonye wzmyfly I 2; wzmyfly prawo twe XXXIV 28; yazyk moy wzmyfly LXX 24; wzmyfly CXVIII 16, 108^b 39, 142^e 35; cogitare; wzmyfly XXXVII 19, 123• 42.
- vznásledovati, subsequi: myloft twa wzna-fleduge mne XXII 6, 134^b 20.
- vznemáhati, infirmari: newznemahagy XXV1. vznieti sě, succendi: vhle wznyalo fye od nyeho XVII 9; exardescere: wznyely yako ohen CXVII 12.
- vznucovati, provocare: wznuczuge k letany 112• 32,
- vzobykati, exerceri: wzobykagy CXVIII 48, 78.
- vzpěti, psallere: wzpyegem fyly twe XX 14; tobye wzpiegy LVIII 18; Wzpiegy C 1, 129^b 22; wzpyegy gemv CXLIX 3. vzpievati, cantare: wfpyewagy hofpodynu XII 6; wzpyewamy XX 14; wzpiewagy

14

XXVI 6, 135^b 31, LVI 8; wzpiewagy bohu yakobowu LXXIV 10 atd ; psallere: wzpyewagy tobie CVII 4.

- vzploditi, multiplicare: czedr lybanfky wzplodye fe XCI 13; wzplody fye w ftarofty XCI 15; wzplozeny fu przielyff CVI 38; wzplo-dyff fylu CXXXVII 3, 129 29.
- vzpodjieti, levare: wzpodeymu rucze mogy LXII 5; elevare: Wzpodyaly rzieky wlny XCII 3.
- vzpomanúti, vzpomínati, recordari: Newzpomanyly ruku geho LXXVII 42; Newzpomynay hrziechow 136b 85; To wzpomanul lem 138^b 16; memini: newzpomynay my 135^b 5; memorem esse: wzpomanul byl vltawenye lweho CV 45.
- vzpověděti, vzpoviedati, confiteri: Wzpowyedagy fye tobye IX 2; wzpowyedy proty mnye nefprawedlnoft XXXI 5; geffcze wzpowyedagy fe gemu XLI 12; wzpowye-dam fye LIII 8; Wzpowyedagy fye LVI 10 atd.
- vzradovati sě, exultare: wzradugy fe V 12. IX 3, CXXXI 16, 111^b 26; laetari: Wzradugem fe XIX 6; wzraduge fe yfrahel XIII 7, LII 7; wzradugy fye XXX 8; Wzradugye fye prawy LVII 11; wzraduge fe LIX 8 atd.; supergaudere: nykdy newzradugy fe XXXVII 17, 123° 35, 137° 25. zříhati, eructare: Pamyet wzrzyhagy CXLIV 7.
- vzříhati,
- vzrúhati sě, subsannare: wzruha fye gym II 4. vzrýdati sě, fremere: Procz fu fye wzridaly wlafty II 1.
- vzslaviti, glorificare: wzſlawye gmye twe LXXXV 9; wzſlawym gmye twe LXXXV 12.
- vzstrašiti sč, trepidare: od ko(ho) fe wztraffi 135° 11.
- vzstřieci, observare: Wzstrzieze praweho XXXVI 12.
- vztleskati, plaudere: Rzieky wztleffczy ruku XCVII 8.
- vztresktati, corripere: Wztreskcze mye CXL 5.
- vztřiesti sč, movere: zemye fe wztrzeffye 140• 15, 18,
- vztúlati sě, circuire: wztulagy fe LVIII 7, 15. vztúžiti sě, anxiare: wztuzyl fye geft duch moy CXLII 4, 126* 26.
- vzvésti, extollere: wzwedly hlawu LXXXII 3. vzveličiti, magnificare: wzwelyczym geho w chwale LXVIII 31; wzwelyczen fy welmy CIII 1; wzwelyczen w fwatofty 11(* 39.
- vzveseliti sě, exultare: wzwesele sye XII 5, LXXXVIII 13, LXXXVIII 17; Wzwefelyta fye rty ma LXX 23; wzwefelym fye XCI 5; wzwefelyly fe dczery XCVI 8 atd ; laetari: tu fye wzwefelymy LXV 6; wzwefele fye CXVIII 74; Wzwefelyl fem fye CXXI 1; gaudere: laz w holpodynu wzwefelym 111º 25; ze fe newzweffeli 138º 38.
- vzvěstovati, annuntiare: Ulta ma wzwyeltugy prawo LXX 15; donyz newzwyestugy LXX 18; wzwyeftugem chwalu LXXVIII 13; wzwycztugy fprawedlnoft LXXXVIII 2.
- vzvoditi, erigere: wzwody wyrazene 130^b 16. vzvolati, clamare: k hofpodynu wzwolach III 5; kdyz wzwolam k nyemu IV 4; k to-

bye wzwolagy XXVII 1; Wzwolagy k bohu LVI 3; Wzwolal ke mnye XC 15 atd.; invocare: Kdyz wzwolach IV 2, 145° 23.

- vzvýšiti, exaltare: wzwyffege hlawu III 4; wzwiff fye VII 7, 133° 11; wzwyffyff mye XVII 49; Wzwyff fye XX 14; Wzwyffy tye XXIX 2 atd.; exultare: wzwyffy rano myloft twu LVIII 17; extollere: wzwyff gie 116^b 5, 119^b 32; elevare: welmy wzwy-fleny glu XLVI 10; erigere: wzwyflyl roh 114^b 29; superexaltare: wzwyffeny 114^b 19.
- vzývati, invocare: nebo fem wzywal tye XXX 18; Bezden bezdena wzywa XLI 8; gmye tweho newzywaly LXXVIII6; mylofty wffyem wzywagyczym tebe LXXXV 5 atd.; vocare: gím gmena wzywa CXLVI 4.
- v(z)žádati, invocare: wzaday mne XLIX 15. vždy, semper: wzdy modlil fye 88° 22; wzdy bludie 131° 28.
- z, ze, de: z hory III 5; Z oblyczege XVI 2; z chrama XVII 7; Z nebe hledye XXXII 13; wedl wodu z opoky LXXVII 16; kanecz z lefa LXXIX 14 atd.; e, ex : ze wffyech ftihagiczyech mne VII 2; Z uft VIII 3; Kto da z fyona XIII 7; geden z nych CV 11; ze mne CXXXVIII 6; a: At fpadnu z myfileny V 11; in: ftrzyelely ze tmy X 3; z flupa XCVIII 7; prae: z druzat twych XLIV 8; per: z proftrzied geho CXXXV 14.
- za, pro: za to zmodly fye XXXI 6; za hrziech moy XXXVII 19; zlee za dobre XXXVII 21; za hrzyech XXXIX 7; Za otcze twe XLIV 17 atd.; post: za tyl 109* 13, 142* 9; in: za wrch 110* 36; za wlafy fye obyeffil 14• 27
- zaběhnúti, fugere: Od lanye zabyehnv CIII 7; Morze zabyehlo CXIII 3.
- zabitie, occisio: yako owcze k zabyty XLIII 22; gey poflal na zabytye 43^b 15.
- LVIII 12; zabygeff CXXXVIII 19; kazal gey zabyty 15^b 19; Ia zabigy 113^b 7 atd.; interficere: zabygiete wffyczkny wy XLI4; zabygyech wflyetky C 8; zabil goliaffye 101^b 16; zabyge ge ruka ma 110^a 33 atd.
- zablstvie, insania: na zablstwye krzywe XXXIX 5.
- zabráněnie, protectio: czalli nalli bidlili twy zabranyenyem pokoyny 127° 24.
- zábřesk, diluculum: w zabrzezk XLV 6. LVI 9; w zabrziezk przygdechu LXXVII 31; wstanv w zabrziezk CVII 3.
- zabulonský, Zabulon: knyezata zabul(on)ſka LXVII 23.
- zádušní: nelpor zadullnye 128^b 5; na zaduffnym nefporzie 144° 15.
- zahladiti, delere: zahlazy ge XVII 43; raczıl zahladıtı 128* 35; praecipitare: nahle zahladiff mye 134• 24, 25.
- zahnati, repellere: ony zahnany fu LXXXVII6.
- zahraditi, concludere: zahrad proty tyem XXXIV 3; oppilare: zahrady víta íwa CVI 42.
- zahubenie, interitus: vítrnuli íu wlasty w z(a)hubeny IX 16; desolatio: vczynyeny glu w zahubenye LXXII 19
- záhubie, sinus: zahubye CXXVIII 7.

- zahubiti, exterminare: zahubeny budu XXXVI 9; trucidare: aby zahubili prawe frdczem XXXVI 14; interficere: przychozy
- zahubyly XCIII 6; zahubiti 53^b 22, 23. zahynúti, consumi: Zahyne neprawoft VII 10, 133^e 20; deficere: Zahynte s zemye CIII 35; delinquere: zahynu XXXIII 22; nezahynu XXXIII 23; perire: hrzyefiny zahynu XXXVI 20; fyemye zahyne XXXVI 28; zahyne gmye geho XL 6; zahynte LXXXII 18 atd.; disperire: zahynu XXXVI 22; neprawy zahynu XXXVI 38.
- Zachař: zacharz 85^b 1, 114^b 22.
- Zachariáš: zacharyaff 114^b 20.
- zachovati: chtye zywot zachowaty 80° 23.
- zajistć, enim: Rzekl zagyfte IX 27, 32; qui-dem: Ty zagifte 137° 13; ecce: Nebo zagyfte hrzyeffny napyely lucziffczye X 3. zajisto, vere: Acz zagysto LVII 2. zajieti, mutuari: Zayme hrzyesiny XXXVI 21.
- zajíti, recedere: zaffel fy daleko IX 22; auferre: donyz nezayde myefyecz LXXI 7.
- základ, fundamentum : zaklady horne XVII 8; zgewyly fu fye zakladí XVII 16; hnu fye wilyczkny zaklady LXXXI 5; Zaklady geho w horach LXXXVI 1; az do zaklada CXXXVI 7 atd.; aculeus: nad fmrtedlnym zakladem 116• 13.
- zákon, lex: w zakonu, w zakonye I 2; Zakon hofpodynow XVIII 8; zakon da XXIV 8; zakon vítawyl gemu XXIV 12; zakon poloz my XXVI 11 atd.; religio: krziestanskym zakonem 90° 28; w fwatem zakonye 119° 2. zákona nositel, legislator: Uftaw zakona
- nofytele nad nymy IX 21 zákonník: Zakonnyczy profily 57*10; zalm vczynyli fu zakonnyczy 59• 26; zakonnyczy 71^b 7; przikazal zakonnykom 72[•] 11, 12;
- ofwyedczil zakonnykom 101b 23.
- zákononoše, legislator: pozehnanye da zakononofe LXXXIII 8.
- zakrýti, zakrývati, operire: obratye fye za-krywat zemye CIII 9; tegere: zakriti fu hrzieffy 122 28.
- založiti, fundare: genz fy ty zalozyl VIII 4; na morzy zalozyl gy XXIII 2; Zalozena geft wefelym XLVII 3, 9; giz zalozyl LXXVII 6⁵; on zalozyl gy LXXXVI 5 atd. zámck, sera: potwrdyl zamkow wrat CXLVII
- 13.
- zameškánie: za wse me hrziechi y zamefkany 128* 27.
- zamietati, reprobare: zamyecze rady knyezeczke XXXII 10.
- zamračiti, obscurare: tmy nezamraczie fye CXXXVIII 12.
- zamúcenie, conturbatio: Schowall ge od zamuczenye XXX 21; commotio: zamuczenye hlawy XLIII 15; w zamvczenye CXX 3, 129•18; tribulatio: w den zamuczenye XLIX 15, 111°17; irritatio: w zamuczenye 181°22; amaritudo: w zamuczenye 139° 23, 24.
- zámutek, tribulatio: w zamutczie IV 2; Zamutczy ſrdcze meho XXIV 17; od zamutka LIV 4; w den zamutka LVIII 17; pomocz z zamutka LIX 13 atd.; miseria: mnoho zamutkuow 186^b 19.
- zamútiti, zamucovati, turbare: Zamutylo íye oko VI 8; zamuty fe zemye XLV 8; za-

muczeny fu wody XLV 4; zamutye kuoze 111^a 21 atd.; conturbare: zamutye ye II 5; zamuczeny fu kofty VI 3; At fye zamutye VI 11; procz zamuczugell mye XLI 6, 12, XLII 5, 1.8^b 22, 139^a 7; zamuczugell hlv-bynu LXIV 8, 141^a 14 atd.; tribulare: w duffe zamuczugyczych mye XXVI 12, 136* 9, 10; zamuczen fem XXX 10; contribulare: duch zamuczeney L 19, 124- 32, 140° 24; contristare: Zamuczen fem LIV 3; commovere: nezamuty fye XX 8, XLV 6; zamuty puffczy XXVIII 8; zamutte fye XXXII 8 atd.; Procz fy fe zamutyla (tristis es) XLI 6.

- zámysl, adinventio: w zamyflech twych LXXVI 13.
- západ, occasus: az do zapada XLIX 1, CXII 3; wzchody na zapad LXVII 5; fluncze poznalo zapad CIII 19; od zapada CVI 3; occidens: any ode wschodu any od zapadu LXXIV 7; dalek gest wzchod od zapada CII 12.
- západní, africanus: vwedl zapadnyeho LXXVII 26.
- zapiti sě, inebriare: Zapygy se od zyeznosti XXXV 9; crapulari: yako moczny zapyly od wina LXXVII 65.
- zaplacenie, retributio: zaplat zaplaczenye gych gym XXVII 4.
- zaplameniti, inflammare: zaplameny okolo XCVI 3.
- zaplatiti, zaplacovati, retribuere : zaplaty my XVII 21, 25; zaplaty XXX 24, XXXVI 21; Zaplaczowachu my XXXIV 12; zaplaczygy mnye XXXVII 21 atd.; reddere: zaplat za-placzenye gych gym XXVII 4; zaplat od-platu XCIII 2; solvere: nezaplaty XXXVI21.
- zapojiti, inebriare: czeffe ma zapogycze XXII 5, 131^b 19; Zapogym flypy 113^b 16.
- zapomanutie, zapomenutie, oblivio: zapomenutye bude chudeho IX 19; zapomanuty dan fem XXX 12; zapomanuty dana bud CXXXVI 5.
- zapomanúti, zapomnieti, zapomínati, oblivisci: nezapomanul geft IX 13; genz za-pomynagy boha IX 18; zzapomanul buoh IX 32; nezapomynay IX 33; zapomeneff mne XII 1; zapomynali nedostatka XLIII 24; zapomnyeti 128 35 atd. - zapomanutý, oblivionis: w zemy zapomanutey LXXXVII 13.
- zapověděti, prohibere: tot rtoma myma ne-zapowyedie XXXIX 10; Ode wílie czielty zapowyedyech CXVIII 101; fmy zapowyedyeny 10 29.
- zaprtiti, corrumpere: zaprtyly fu fye gyezwy me XXXVII 6, 123° 4, 137° 35; Zaprtyly fu fie LII 1.
- zapuditi, zapuzovati, repellere: zapudyl fy XLIII 10; mzdy myflyly zapudity LXI 5; zapuzugeli modlytbu LXXXVII 15; nezapudi lydu 131° 5.
- záře, aurora: ty fkowal fy zarzy LXXIII 16; diluculum: w zazrzy CXXXVIII 9.
- zářij, September: Zarzyg 9 1.
- zárod, genimen: rozplod zarody geho LXIV 11, 141• 26, 27.
- zárodek, germen: nebude zarodka 111^b 20; s zarodki geho 112° 31; wſſyczkny zarodczí (germinantia) 114• 31.

- zasaditi, locare: za chleby fe zafadyly 109^b 16. zase, retrorsum: W obraczeny neprzietele
- zalie IX 4; Odwratte fye zalie XXXIV 4; At fye obratye zafye XXXIX 15; Odwratyl fy ny zafe XLIII11; zawrhis zafye XLIX 17 atd.; retro: neodefflo zafye frdcze XLIII 10.
- zasedati, insidiari: za feda w tayn(y)e IX 30; yako lew w gefkyny fwey zaffyeda IX 30.
- záslona, protectio: dal fy my zaflonu fpafenye XVII 36; w zaflonye boha XC 1; k zaflonye gych CIV 39; zaflona twa CXX 5, 129-24.
- zasionitei, protector: Zaflonytel moy XVII 3, 19, XXVII 7; zaflonytel geft wflech XVII 31; Hofpodyn zaflonytel zywota meho XXVI 1, XXVII 7; zaflonytel fpafenye XXVII 8 atd.
- zasloniti, protegere: zaflon mye XVI 8; zaflon tye gmye boha XIX 2; zaflonyel mye w fchranye ftanu XXVI 5; Zaflonyff ge w ftanye XXX 21; zaflonyen budu oponv LX 5 atd.; obumbrare: Pleczoma zaflony tye XC 4; zaflonyl fy CXXXIX 8.
- zaslúžiti, zasluhovati, mereri: bichom zafluzili 120^b 31; genz za nye zafluhugemy 127^b 4.
- zástup, exercitus: zbyeleny zaftup 115^b 37. zastyděti sě, erubescere: at fye zaftudye VI
- 11, 122* 12, 132* 30; Nezaftydte fye na mye LXVIII 7; at fye zaftydte fye na mye LXVIII 7; at fye zaftydy LXIX 4; nezaftızy fe 135* 38; revereri: zaftydte fe XXXIV 4; zaftydy fye XXXIX 15; zaftydte fye LXIX 3; conturbare: At fe zaftidie 132* 28.
- zasypovati, obdormire: procz zafypugeff XLIII 23.
- zatajiti, occultare: Neylut zatagena od lynow gych LXXVII 4.
- zatiskovati, obturare: zatyfkuge vfly fwogy LVII 5.
- zatlačiti, obstruere: zatlaczena fu víta LXII 12. zatracenie, perditio: Blyz geft den zatraczenye 113° 33; od zatraceny wieczneho 118° 19, 119° 15.
- zátrata, interitus: wyplaczuge z zatraty zywot CII 4.
- zatratiti, zatracovati, perdere: zatratyff wffetky V 7; Plod gych zatratyff XX 11; Nezatratyff duffe mey XXV 9; nezatraczuy mne XXVII 3; zatratyl pamyet gych XXXIII 17 atd.; disperdere: Ruka wlafty zatratyla XLIII 3; nezatratyl gych LXXVII 38; zatraty ge LXXVII 45, XCIII 23; zatratyl wffyetky C 8; condemnare: nerod mne zatratuti 133^b 42.
- zatvořiti, concludere: tuk fwoy zatworzyly XVI 10; fkot gych zatworzyl LXXVII 50; claudere: zatworzeny ztali gfu 113° 37.
- zaviniti, zaviňovati, delinquere: zakon da zawynugyczym w czieftye XXIV 8; aby zawynyl fam w fobye XXXV 2; nezawynyl w yazyku mem XXXVII 2; zawynyenym rzekl gfem LXXIV 5.
- závist: Proti zawisti tweho neprzietele 146°24. zavrci, zavrhovati, repellere: praw nezawrhl fem XVII 23; reprobare: zawrhuge mysse nye XXXII 10; projicere: zawrhis kazanye zasye XLIX 17; na wyecznost zawrze LXXVI 8; zawrhi sy za tyl 103°13, 142°9; ejicere: nezawrhu od stebe 130°33.

- zavřieti, concludere: Any fy zawrziel mne XXX 9; zawrziel v meczy lyd LXXVII 62.
- zázrak, prodigium: gyez polozyl zazraky na zemy XLV 9; yako zazrak vczynyen fem LXX 7; zazraky LXXVII 43, CIV 5; zazrakow fwych CIV 27; Wypuftyl zazraky CXXXIV 9.
- zažéci, incendere: zazzen bude chudy IX 23; ohen od oblyczy(e)ge geho zazehl XVII 9; accendere: ohen zazzehl fye LXXVII 21; nezazehl hnyewu fweho LXXVII 38; zazze fye yako ohnyem LXXVIII 5; exardescere: Ohen fye zazzye XLIX 3; zazzehl fe ohen CV 18; succendere: Ohen zazzen geft 112^b 32; urere: Zazzy ohen 127^b 25.
- zažženie, incensum: ſ zazzenym beranym LXV 15.
- zbáti sč, timere: Nezbogym fe III 7; nezbogy fye frdcze XXVI 3, 135^b 17; zbogie fe LI 8, LV 4; nezbogy fye LXIII 6; zbogye fye wlafty CI 16 atd.
- zbaviti, liberare: zbaw ny 118^b 17, 18, 19, 20, 21; racz mye nuzie zbawiti 124^b 6; zbawil ode wifeho hrziecha 126^b 19 atd.; privare: Nezbawy gych dobreho LXXXIII 13; exuere: od polkwrnyeny gy zbawie 131[•] 13.
- zbeh, decursus: podle zbyehow wodnych I 3.
- zběhující, decurrens: yako woda zbyehugyczie LVII 8.
- zbielený, candidatus: zbyeleny zaftup 115^b36. zbíti, percutere: zbyl gfy wfleczky III 8; Zbyl wfle prworozencze LXXVII 51; zbil
- wynycze gich CIV 33; zbiwlfe prworozenftwye CIV 36; zbyl prwnyata CXXXIV 8; occidere: zby tuczne gich LXXVII 31; zbyl krupamy wynnycze LXXVII 47; fyrotky zbyly XCIII 6; zbyl ruby CIV 29 atd.; interimere: zproftyl fyny zbytich CI 21, 125° 25.
- zbláhati, benedicere: zblahagy gmenu twemv CXLIV 1; zblaha tyelo CXLIV 21.
- zbósti, zbodovati, configere: kdyz zbodugy trnem XXXI 4, 122° 37; Zbod mało me CXVIII120.
- Zbožný, Adauctus: ficzastneho a zbozneho 8° 31.
- zbuditi, provocare: geho zbudyly LXXVII 58, 112^b 10, 21; suscitare: zbvdyff 111° 29; concitare: k hnyewu geho zbudyly 112^b 12; k hnyewu zbuzen geft 112^b 21.
- k hnyewu zbuzen gelt 112^b 21. zbydliti, demorari: Duffe geho w dobrem zbydly XXIV 13, 185^b 20; habitare: Zwyerz zbydly na nye LXVII 11; zbydly na fkonczenye LXVII 17; zbidle CXXXIX 14, 125^b 5; inhabitare: zbydle na nyei XXXVI 29; genz zbydlyty kaze LXVII 7.
- zbýti: abich mohla fwich neprzatel zbity 128*42; pecze zbity 145*13; superesse: gedyny my zbude row 139*22.
- zcčpeněti, obrigescere: zczyepenyly wfliczkny 110^b 14.
- zčistiti, purgare: zczyficzeno fedmkrat XI 7. zda, et si: zda fmí rozproftrzyely rucze XLIII
- 21; zda by kto LXVIII 21. zda-li, numquid: A zdały zpowyeda fe XXIX 10; A zdały rozhnyewał fy fe 111° 23; Zdału fe tobie widy dobro 134° 1; zdału tieleftne oczi twogi gfu 134° 5; Zdału dne twogi 13 4° 7.

zdalovati, elongare: genz fie zdalygy od tebe LXXII 27.

- zdčditi, hereditare: zdyedy zemy XXXVI 11, 22; ty zdyedyff LXXXI 8.
- zde, hic: obraty fye zde LXXII 10.
- zdobývati, requirere: buoh zdobywa toho XLIII 22.
- zdravie, sanitas: Nenye zdrawye w tyele XXXVII 4, 8, 122^b 37, 123^e 10, 137^e 28, 41; zdrawie tiela 121^e 12; prodleny zdrawie 121° 11 atd.; salus: dawall zdrawye CXLIII 10; we zdrawye CXLIX 4, 108° 39, 110° 11, 143° 28; Zdrawye z neprzatel 114° 33; Kv dany vczeny zdrawye 115[•] 10 atd.
- zdravý, salvus: Zdrawy vczyn ny CV 47; zdrawa mye vczyn 109 22; kto by zdra(wa) vczynyl 133°4; ave: zdrawa maria 119°35, 130* 56.
- zdržeti, continere: gyz fem zdrzal LXXXVIII 51.
- zdvihnúti, zdvíhati, assumere: zdwyhl mye z wod XVII 17; extendere: zdwyhneff ruku CXXXVII 7, 129^b 40; erigere: zdwyzeny fmy XIX 9; zdwiha wflieczky CXLIV 14; elevare: zdwyhnyete fye wrata XXIII 7, 9; zdwyh zetrzel fy mye CI 11, 124^b 39; zdwyzech rucze mogy CXVIII 48; allevare: Zdwyha wffietky CXLIV 14; levare: K to-bye zdwyhl fem duffy XXIV 1, CXLII 8, 126^b 2; K tobye zdwyzech oczy CXXII 1; rucze zdwyha 111^a 35; Zdwyhnv rucze 113^b 10 atd.; extollere: Nerodte zdwyhaty rohu LXXIV 6. – zdvižený, excelsus: w loktu zdwyzenem CXXXV 12. zdviž v. vzdvíž.
- zdviženie, elatio: Dywne zdwyzenye morfke XCII 4.
- Zeb: yako zeb LXXXII 12. Zebee: zebee LXXXII 12.
- zed, murus: przestupy zed XVII 30; aby opraweny byly zdy L 20, 124 87, 140 29; na zdech LIV 11.
- zelé, olus: yakozto zele spadnu XXXVI 2.
- zelina, herba: yako zelyna LXXXIX 6; Wywodye zelynu CIII 14, CXLVI S; na zelynu 112• 3.
- zelinný, herbarum: yakozto zele zelynne fpadnu XXXVI 2.
- zemdlenie: w zemdlenye (in deficiendo) CXLI 4.
- 2emdleti, infirmari: zemdlegy IX 4; zemdlely fu XXVI 2, CVI 12, 135^b 15; donyz ne-zemdlegy LVII 8; zemdlely fu CVI 12; zemdlena geft ruka 113^a 87; deficere: kdyz zemdle mocz ma LXX 9; zemdlete otrha-gyczich duffy mey LXX 18; Zemdleno tyelo me LXXII 26; zemdlel duch moy ĽXXVI 4.
- země, terra: uczte fye fudyty zemye II 10; w zemy VII 6; we wfhey zemy VIII 2, 10; f zemye geho IX 37; czlowyek na zemy IX 39 atd.; arida: zemy stworzile sta rucze geho 131^b 11.
- zeměnín, terrigena: Wlfelyczy zemene XLVIII 3; incola: Zemenyn yaz lem CXVIII 19; zemenynem bydlyla dulfe CXIX 6, 129 6; malo zeman (paucissimi incolae) CIV 12.
- zemřieti, mori: wy zemrzete LXXXI 7.

- zemský, terrae: od oblyczege zemſkeho I 4; kraly zemílczy II 2; meze zemíke II 8; okríl zemíky IX 9; zakladí okrzle zemíkeho XVII 16 atd.
- zetřenie, contritio: Zetrzenye na czyeltach XIII 3; vzdraw zetrffyenye gegye LIX 4; obwazuge zetrzen(1)e gich CXLVI 3.
- zetrieti, conterere: zuby zetrziel fy III 8; gedna z nych nezetrze fye XXXIII 21; Buoh zetrlle zuby gych LVII 7; twrdoft chlebowu zetrzyel CIV 16; zetrzyel drziewo CIV 33 atd.; allidere: zetrzel fy mye CI 11, 124^b 39; collidere: nezetrze fe XXXVI 24; ftolecz fy zetrziel LXXXVIII 45; commi-nuere: zetrzie ge yako prach XVII 43; conquassare: zetrzie hlawy CIX 6.
- zeškřvieti, fluere: yako wozk zesskrzwiely XCVI 5.
- zevnitř, ab intus: zewnytrz XLIV 14.
- zežrati, devorare: zezral gye 110° 26; zezrala gye zemye 110° 3; zzezrze zemy 112° 34; v. sežrati.
- zhašovati, intercidere: Hlas zhafygyczy plameny XXVIII 7.
- zhemzati, scatere: zhemzy 111b 16.
- zhlédati, quaerere: zhledass myesta XXXVI 10; v. shlédati.
- zhněvati sě, irasci: Ne na wiecznost sye zhnyewa CII 9.
- zhnyewa CH 5. zhniti, putrescere: Zhnyly y zaprtyly fu fye gyezwy XXXVII 6, 123° 4; tabescere: zhnyty kazal fy duffy geho XXXVIII 12; zhnyge CXI 10; Zhnyty mye vczynyla CXVIII 139; zhnyl fem CXVIII 158. zhniezditi sě, nidificare: wrabczy fe zhnye-
- zdye CIII 17.
- zhoniti, persequi: Takez zhonysf ge LXXXII 16.
- zhřešiti, peccare: abich nezhrzieffyl CXVIII 11.
- zhřímati, intonare: I zhrzymal ſ nebe hofpodyn XVII 14.
- zhrzenie, despectio: w zhrzenye pyfinym CXXII 4.
- zhubiti, desolare: myesto geho zhubyly LXXVIII 7; vastare: zhuby ge mecz 113⁶ 3.
- zhubovati: s vhlym zhvbugyczym (cum carbonibus desolatoriis) CXIX 4, 129• 2.
- zhynúti, zhynovati, perire: czielta nemylo-ltywych zhyne I 6; at nezhynete II 12; zhynu IX 4; zhynul nemylostywy IX 6; Zhynula pamyet gich IX 7 atd.; deficere: Neprzyetele zhynuly IX 7; zhynul fwaty XI 2; zhynul zywot moy XXX 11; ynhed zhynu XXXVI 20; zhynuge dym LXVII 3 atd.; interire: oftatczy zhynv XXXVI 38; kdyz zhyne XLVIII 18; Aby zhynuly XCI 8; tabescere: dusse w zlem zhynula CVI 26 disperire : zhyn s zemye pamyet gych CVIII 15; consumere: Zhynu hladem 112 38; zhynuly fu 113° 88. zhynutie, interitus: zhynuczie XXXIV 7:
- Nevzrzy zhynutye XLVIII 11; periculum zhynutye pekelna CXIV 3, 128° 15.
- zchlubiti sě, gloriari: zchlubye fe w tobye V 12.
- zchváliti, laudare: zchwalym tye XXI 23; zchwale hofpodyna XXI 27; zchwalym rzeczy me LV 5; zchwalim rzecz LV 11; zchwale tye LXII 6 atd.

- Zifčí: zyfczy zyde 45° 16.
- Zigmund, Sigismundus: Zygmunda 5. 3; S. zigmunde 117 29.
- zítra: Kdiz wítauaff zytra 146° 14.
- Zizara, Sisara: Uczyn gym yako zyzarze LXXXII 10.
- zjevenie: odpowyeda zgewenye 49* 33.
- zjeviti, revelare: zgewyly fu fye zakladi XVII 16; zgewy gym huffcze XXVIII 9; Zgyew czieftu twu XXXVI 5; zgewil prawo fwe XCVII 2; Zgyew oczzy mogy CXVIII 18; manifestare: ludow lwich nezgewyl CXLVII mannestare: Iudow Iwich nezgewyl CXLVII 20; tayne zgewyl fy L 8, 124° 2, 140° 37, 38; zgiew fye LXXIX 2; apparere: kdyz fye zgewy flawa XVI 15; zgewih fu fye ftudnycze XVII 16; zgewy fe przied obly-czegem XLI 8, 138° 11, 12, 130° 13; zge-wych fye LXII 3, 141° 7; zyewye fye XCI 8; incretionate and a compared of the transformation of the transformation incretion of the transformation of the transformation of the transformation incretion of the transformation of transformation of the transformation of transformation innotescere: zyewyl gemu CXLIII 3. - zjevený: gemus írdczie zgeweno gest (patet) 121 1.
- zjevně, manifeste: z(g)ewnye przyde XLIX 8. zkaliti, inquinare: zkaleny fu cziesty geho IX 26.
- zkaziti, destruere: aby zkazyl neprzyetele VIII 3; myesta skazyl fy IX 7; zkazyly X 4; zkazylf ge XXVII5; zkazyl fy ny LIX 3 atd.; exterminare: Zkazyl gy kanecz LXXIX 14.
- zkochati se, delectare: zkocha fye XXXIV 9; zkochagy fye XXXVI 11; wzdwyzmy fe nezkochaff L 18; zkochaff fye LXIV 9.
- zkralovati, regnare: Zkralugie holpodyn 130^b 21; v. vzkralovati. zkřehtati, fremere: zuby fwymy zkre(h)cze
- CXI 10; v. skřehtati.
- zkřešovati, suscitare: Zkrzesuge z prachu 109 23.

zkřiešenie: od bozycho zkrzyeffenye 59° 27. zkrmiti, alere: zkrmy ge w hlad XXXII 19.

- zkusiti, zkúšeti, zkuševati, probare: zkufleno f zemye XI 7; zkufyl fy frdcze meho XVI 3; zkufyl fy nas LXV 10; gyz zku-fleny gfu LXVII 31; zkuffyl fy mye CXXXVIII 1 atd.; examinare: wymluwi ohnyem fkuffewany XVII 31: compungere: ſkulleneho ſrdczem CVIII 17; tentare: zkull mne XXV 2; zkuffowaly mne XXXIV 16.
- zkvísti, zkvetnúti, reflorescere: squetlo tyelo me XXVII 7; nad nym zektwe fwyecze-nye CXXXI 18; florere: rano zkwetny LXXXIX 6; Fyk nezektwe 111^b 19.
- zlámati, confringere: Zlamagy ge XVII 39; Hlas zlamagyczy czedry y zlame czedry XXVIII 5; zlama XLV 10; w hnyewye lydy zlameff LV 8; trffienownyky lwowe zlame LVII 7 atd.; dirumpere: Zlamaymy
- okowy II 3; okowy gych zlamal CVI 14. ziato, aurum: Zadanyeyffy nad zlato XVIII 11; dano bude gemu od zlata LXXI 15; z strzyebrem a zlatem CIV 37; zlato CXIII
- 12; nad tylycze zlatta CXVIII 72 atd. zlatý, aureus: w podolczyech zlattych XLIV
- 14; v bledofty zlatey (auri) LXVII 14. Zlatoustý, Crisostomus: yana zlatovíteho 1• 28.
- zleptati, devorare: zlepczem geho XXXIV 25. zloba, malitia: zloby nenawydyel XXXV 5; Uíta twa przyelyfina byechu zloby XLIX

19; we zlobie LI 3; Mylowal fy zlobu LI 5; w zlobye gich XCIII 23 atd.; malignitas: nawrat duffy od zloby XXXIV 17.

- zlobiti, malignare: genz fe zlobye XXXVI 9; czo zlobył fye neprzyetel LXXIII 3; Na lyd zlobyly radu LXXXII 4; nerodte zlobyty CIV 15.
- zlobivec, malignus: Any bydlyti bude podle tebe zlobyvecz V 6.
- zlobivník, malignans: zlobywnykow vílyffy XCI 12.
- zlobivý, malignus: Setrzy loket zlobyweho IX 36; zlobywy XIV 4, CXVIII 115, 132•12; zlobyweho nepoznawach C 4; od mecze zlobiweho CXLIII 10; malignans: fnem zlobywych XXI 18; Nenawydyel fem zboru zlobyweho XXV 5; w zlobywych XXXVI 1; od fboru zlobywych LXIII 3; zlobywye (magna) mluwy na mye XXXIV 26.
- zloděj, fur: Kdyz vzrzyeste zlodyege XLIX
- 18; latro: zlodiegie przigał fy 125% 9. złomiti, confringere: luczyficze zlom fye XXXVI 15; dirumpere: zlomyl fy okowy CXV 16.
- zlořečenstvie, maledictum: zalm zlorzeczenftwye 32b 4, 72b 32; trzydczyeti zlorzeczenftwye 83^b 14.
- zlořečiti, maledicere: zlorzeczil swu czeled 83b 11; zlorzeczil amalecha 102b 14; zlorzeczeny CXVIII 21.
- zlost, iniquitas: zloft mv yaz fnam L 5, 140°27; nenye zlofty w nyem XCI 16; podle naffich zloftie 127° 16; zlofti chouati budes 129° 16; aby hledal zlofti 134* 9 atd.; mala: ztazowachu zloft mnye XXXVII 13; zlofti mich 123° 25, 137° 15; amaritudo: Vkazugeff zlofti 136• 38.
- zlostně, inique: zloftnye czynyechu CXVIII 51.
- zlý, malus: odplaczigyczym mnye zlee VII 5; beze zleho IX 27; Ny vczynyl zle XIV 3; vhnula fu fye na tye zlaa XX 12; newzbogym fye zleho XXII 4 atd.
- zmek, diabolus: zmek stoy na prawyczy CVIII 6.
- změniti, commutare: ledwye me zmyenyly fu fye LXXII 21.
- změřiti, metiri: podole stanowe zmyerzi LIX 8.
- zmlknúti, conticescere: we tmye zmlknu 109^b 30. – zmiklý, raucus: zmlkly vczynyeny glu dalny mee LXVIII 4.
- zmluviti, loqui: yazık zmluwye fud XXXVI 30; Uíta zmlvwye mudroft XLVIII 4; zmlu-wym LXXVII 2; nezmluwye CXIII 13, CXXXIV 16 atd.
- zmnožiti, multiplicare: zmnozyls fyny lydfke XI 9; Zmnozeny fu nemoczy gych XV 4; Zamutczy zmnozeny fu XXIV 17, 135° 30, 31; nebo zmnozeny glu XXIV 19.
- zmočiti, intingere: Aby zmoczena bylla noha twa LXVII 24.
- zmodliti še, orare: k tobye zmodly fye V 4, XXXI 6, 132° 6; adorare: zmodle fye XXI 28, XLIV 12, 13, LXXXV 9; zmodlyly fye wflyczny XXI 30; zmodlímy fye CXXXI 7; zmodlym fye CXXXVII 2, 129^b 23 atd.
- zmrzkovati, abominare: zmrzkowal gest dyedynv CV 40.
- zmýliti se: kdizkolwyek fmylili by fye 64*31.

- znamenie, signum: ot znameny twych LXIV 9, 141° 18; (p)olozyly znamenye fwa, znamenye LXXIII 4; Znameny naffich newydyel LXXIII 9; znamenye fwa LXXVII 48; Uczyn znamenye LXXVV 17 atd.; significatio: Dal fy fnamenye LIX 6.
- znamenati, znamenávati, considerare: boleft znamenaff IX 35; znamenaly XXI 18; Znamenawa hrzielfny XXXVI 32; oczyma twyma znamenaff XC 8; neznamena XCIII 9 atd.; signare: Znamenana geft IV 7; znamenana 11:^a 30; znamenawa krzeftanftwo 40^a 12; znamenawage 44^b 28, 29 atd.
- známý, notus: Znamys my vczynyl cziefty XV 10; znamym mym XXX 12; znamo vczyn my XXXVIII 5; znamy moy LIV 14; Znam w zydowztwy buoh LXXV 2 atd.; cognitus: Wynu mv znamv fem tobye vczynyl XXXI 5.
- znáti, novisse: znal czieftu I 6; znaly gmye twe IX 11; Zna dny XXXVI 18; zna [kryte XLIII 22; genz fu tebe neznaly LXXVIII 6 atd ; cognoscere: gehoz fem neznal XVII 45; zloft mv yaz fnam L 5, 140° 27; wyfoke zna CXXXVII 6.
- zneduživěti, languescere: oczzy mogy zneduziwile LXXXVII 10.
- znemocněti, infirmare: Kolenye znemocznyle gíta CVIII 24.
- zóstati: angelowe zostalı po luczyperowy 71*4.
- zostřiti, exacuere: zoftrzyly yazyky LXIII 4. zpěti, zpievati, psallere: zpyewagy gmenu IX 3; Zpyewayte hofpodynu IX 12, XXIX 5;
- 1X 3; Zpyewayte holpodynu IX 12, XXIX 5; zpyegy gmenu XII 6; zpyewayte XXXII 2, 3, XLVI 7; zpyegy bohu CIII 33, CXLV 2 atd.; cantare: fpyewala tobye XXIX 18; budu fpyewaty fylu LVIII 17; fpyewayte bohu LXVII 33; abych fpyewal flawu LXX 8 atd.; canere: zpiewagiczieho 111° 30; zpyewagicze (cantabiles) byechu CXVIII 54.
- zpievanie, cantatio: zpyewanye LXX 6, 71° 3, 73° 10; canticum: fpyewanye nowe XCVII 1.
- zploditi, multiplicare: zplozen geft w nych fpad CV 29.
- zpodjicti, elevare: zpodgal ruku ſwu na nye CV 26; levare: zpodeymu rucze 141^b 13.
- zpojiti, potare: zpogyff ge XXXV 9. zpolchnúti, incumbere: zpolehl ftrach na nych CIV 38.
- zpomanúti, zpomínati, memorem esse: zpomanu gmen gych XV 4; Zpomen na wffe obyety XIX 4; zpomen vkaranye tweho LXXIII 22; recordari: zpomanul geft IX 13; zpomanul fem XLJ 5; nezpomanul geft CVIII 16; by zpomanul na mye 137° 5; Wyny nezpomynay 133° 10. zpověd, ccnfessio: W hlafu zpowyedy XLI 5;
- zpověd, confessio: W hlafu zpowyedy XLI 5; w zpowyedy XCIV 2; Zpowyed XCV 6; we zpowyedy XCIX 4; W zpowyed fy fe oblekl CIII 1 atd.
- zpověděti, nuntiare: zpowiez my CI 24, 125* 83.
- zpovědiník, confessor: Felice fpowedlnyka 1*15; metudye zpowyedln. 3*10; gotharda zpowiedlnyka 5*6; arnolfa zpowiedlnyka 7*19; Remygie zpowiedli. 16*2 atd.
- zpoviedanie: ku zpowiedany (ad confitendum) CXVIII 62, CXXI 4, CXLI 8, 144 3, 4.

- zpoviedati sě, confiteri: kto fpowyeda fie tobye V 16; Zpowyedam fe hofpodynv VII 18; zpowyedagy fye tobye XVII 50; zpowyedagy fe gemu XXVII 7; zdaly zpowyeda fe tobye XXIX 10; fpowyedayte fye XXIX 5 atd.
- zpřiečiti sě, corrumpere: Zprzyeczyli lu lye XIII 1.
- zprositi, deprecari: boha meho zproffy XXIX 9.
- zprostiti, zproščovati, eripere: zzproft duffy mu XVI 13; Zproftyl mye XVII 18; zproficzen budu XVII 30; zproftylf mye XVII 41; zproflczygeff nedoltateczneho XXXIV 10 atd.; eruere: Zproft od mecze duffy mv XXI 21; z potrzeb mych zproft mye XXIV 17, 135* 31; aby zproftyl mye XXX 3; zprofty duffy fwu LXXXVIII 49 atd.; liberare: Aby zproffczeny byly LIX 6; z nedoftatkow gych zproftyl ge CVI 13; z potrzeb gich zproftyl gye CVI 19; aby zproficzeny byly CVII 7; solvere: zproftyl lyny zbytch Cl 21, 125* 25; zproftyl geho CIV 20; zproffczuge okowane CXLV 7, 136* 14.
- zprostrieti, extendere: Zproftrzew nebe CIII 2; zproftru obuw mv CVII 10; expandere: Zproftrzech rucze CXLII 6, 120° 31; Zproftrzel krzydle 112° 34.
- zpýchati, superbire: Kdyz zpycha nemyloítywy IX 23; delectare: any íy zpychal neprzatel mych XXIX 2.
- zpytánie, scrutinium: zpytugycze zpytanym LXIII
- zpytati, zpytovati, scrutari: zpytuge frdcze VII 10, 133*21; Zpytowaly fu nefprawedlnoft y zftaly fu zpytugycze zpytanym LXIII 7; Zpytay CVIII 11; zpytala duffye CXVIII 129. zrada, scandalum: od zrad CXL 9.
- zradovati sě, laetari: zradowalo fye geft frdcze XV 9; w fyle twey zraduge fe kral XX 2; w nyem zraduge fe frdcze XXXII 21; zradowaly fe XXXIV 15; zraduge fye prawy LXIII 11 atd.
- zrak: nenazrzi mne zrak człowieczi 139^b30, 83. zreptati, murmurare: zrepczy LVIII 16.
- zřezati, concidere: zrzezze flyge CXXVIII 4.
- zřiedlnice, pupilla: firzycz mne yako zrzyedlnycze oczy XVI 8; yako zrzyedlnycze oka 112* 31; palpebra: dam zrzydlnyczoma
- myma drziemanye CXXXI 4. zrno, uva: Zrno gich zrno gedowate 113° 25.
- zrno, uva: Zrno glch zrno gedowate 113=25. zrositi, rigare: fizamy poltely zroffy VI 7, 122=3, 132=19.
- zrušiti, destruere: boh zruffy tye LI 7.
- zsaditi, plantare: zſadyly wynnycze CVI 37; zſadylf ge 110^b 21.
- zsechnúti, arescere: Zfechla fyla ma XXI 16; zfechny LXXXIX 6; hlawnye zefchly CI 4, 124^b 22; zefchlo frdcze me CI 5, 124^b 23; zfechl fem CI 12, 125^a 1 atd; exsiccari: zfechlo geft (morze) CV 9; v. schnúti.
- zstarati sč, inveterascere: ztaral sem se 13. b 21.
- zstáti, deficere: donyz nezítanu XVII 38; zítaly íu zpytugycze LXIII 7; Nebo ímy ztaly LXXXIX 7.
- zsušiti, siccare: zluffyl fy rzieky LXXIII 15. zsytěti, saturari: Wzgedye chvdy y zfytyegy XXI 27.

- XXXVII 13, 123° 25, 137° 15. ztenčeti, attenuare: Ztenczele gíta oczzy mogy 108° 40, 142° 36.
- ztonúti, submergi: ztonuly su v morzy 110* 18; ztonuly fu 110* 36.
- ztracenie, perditio: w ftraczeny LXXXVII 12. ztráta, interitus: Budte w stratu CVIII 13.
- ztratiti, perdere: yako fud ztraczeny XXX 13; bal fye gelt ztratyty zywota 24° 37; bichom neztratyli wyeczneho 120^b 39; aby neztratil przyczny 36^s 21; ztratily bili fedm dny 114° 24.
- ztřiesti, excutere: strziesen sem CVIII 23.
- ztroskati sě, compungi: na lozech wallych ztrofkaite fye IV 5; bych nebyl ztrofkan XXIX 13.
- ztroskotati, comminuere: ztrolkuocze ge yako telecz XXVIII 6.
- ztučniti, impinguare: Ztucznyl fy w olegy hlawu mu XXII 5, 134° 18.
- ztvrdnúti, indurescere: ztwrdny LXXXIX 6. zub, dens: zuby hrzieffnych III 8; fkrzehtaly zuby fwymy XXXIV 16; wzkrzechcze zuby
- fwymy XXXVI 12; zubi gych odyenye LVI 5; zetrffe zuby gych LVII 7 atd. zučiti, edocere: ftezky twe zvcz mye XXIV 4, 134° 38; erudire: Abi zuczyl knyezata CIV 22.
- zúfanie, desperatio: zufanye 34° 8, 9.
- zúfati, desperare: nezufagycze 34• 8.
- zvčděti, percipere: Wffyma zwyez modlytbu mu XVI 1; vffyma zwyez fizy me XXXVIII 13; vſſyma zwyez ſlowa LIII 4; scire: zwyedye XXXVIII 5, LII 5, LVIII 14, CVIII 27, CXVIII 125; zwyez CXXXVIII 23, 134* 11. zveličeně, magnifice: zweliczenye vczynyl 108 9.
- zveličiti, zveličovati, magnificare: yazyk zwelyczymy XI 5; Zwelyczyge [pafenye XVII 51; zwelyczymy fye XIX 6; zwely-czen bud XXXIV 27, XXXIX 17; zwelyczena gest LVI 11 atd.; exultare: zweliczi 124• 26,
- zvěř, animal: Zwyerz twoy zbydly LXVII 11;
- ferus: zwlaficzi zwyerz LXXI 14. zvescliti, exultare: Zwefelym fye IX 3, 16; Zweffely fe XII 6, XX 2, XXX 8; zwefelyl fye XV 9, XVIII 6; duffe zweffely XXXIV 9 etd. zwefely 9 atd.; gaudere: nezwelely fye neprzyetel XL 12; laetari: Zwefel fye horo fyonfka XLVII 12; fluha twoy fie zwefely CVIII 28; laetificare: zwefelyl fy LXXXVIII 43.
- zvésti, zvoditi, erigere : z hnogie zwodye chudeho CXII 7; zwody wyrazene CXLV 8; extendere; at nezwedu ruku fwu CXXIV 3; efferre: any zwedenye gíta oczzy CXXX 1; elevare: zwodye chudeho 109° 24.
- zvěstovánie, annunciatio: Zwyestowanye matky bozye 3° 26; Na zwyestowany (ad annuntiandum) XCI 3.
- zvěstovati, annuntiare: zwyeltuyte vczenye geho IX 12; abych zwiestowal IX 15; zwyeftugy twrdoft XVIII 2; Zwieftowano bude XXI 32; zwiestuge prawdu XXIX 10 atd.; pronuntiare: zwieztowach wffye fudy CXVIII 13; zwyeztugy CXLI 3; zwyeftugy CXLIV 4; narrare: zwyestuyte v weziech XLVII 13.

- zvieře, fera: wffyczka zwyerzata lefna XLIX 10; Lay zwierzatom tritynym LXVII 31; bestia: Neoddaway zwyerzatom dulfy LXXIII 19; zwyerzatom zemíkym LXXVIII 21; wffietka zwyerzata CIII 11, 114 40; zwyerzata lefna CIII 20 atd.
- zvieřecí, bestiarum: Zuby zwierzeczie 112^b 40. zvítězenie, victoria: Aby ſwitiezenye dati raczil 119* 7.
- zvítěziti, vincere: a by zwytyczyl L 6, 123°35, 36, 140° 31; Kdyzkolwyck fwytyczyl 83° 13; cztwrty den fwytyczil 103° 20; devincere: fwytyczyw 116° 12.
- zvláščí, síngularis: zwlaffczí zwyerz LXXIX 14; zwlaffczy fem yaz CXL 10. – zvlášče, singulariter: zwlassczie IV 10.
- zvláštnie, proprium: gemuz gest zwlastnye 130 40.
- zvolati, clamare: zwolagy XXI 3, LXIV 14; zwolam XXIX 9; zwolaly k hofpodynu CVI 6; zwolachu CVI 13, 19, 28; zwolagy hrdlem fwym CXIII 15 atd.; invocare: W zamutcze zwolal fy LXXX 8; zwolam tebe CI 3; z ímutka zwolach CXVII 5.
- zvoleník, electus: fynowe zwolenyka geho CIV 6; w dobrotye zwolenykow CV 5; wfliech zwolennykow 128° 26.
- zvoliti, eligere: z wolenym zwolen budeff XVII 27; gehoz zwolyl XXXII 12; Zwolyl nam dyedynu XLVI 5; zwolene gich ob-melika LXXVII 31; pokolenye nezwolil LXXVII 67 atd.
- zvrci: neuczynym zwrzena (non faciam irrita) LXXXVIII 35.
- zvučeti, sonare: Zwuczely su XLV 4; neprzietele zwukły (m. zwuczely) LXXXII 3.
- zvučný, sonans: w czymbalach dobrze zwuczních CL 5; w ſkrowadyech dobrze zwucznych 143° 12.
- zvuk, sonus: wyffel zwuk XVIII 5; hlas zwuk hodowalneho XLI 5, 138° 19; zwuk win geho LXIV 8, 141° 15; w zwuku trubnem CL 3, 143° 7
- zvýšiti, exaltare: zwyffena bud ruka IX 33; Dokudze zwyffy fe XII 3; zwyffen bud XVII 47; Na fkale zwyffyl mye a nynye zwyffyl hlawu mv XXVI 6; zwyffmy gmye geho XXXIII 4 atd.; extollere: zwylf ge XXVII 9; zwylfte rucze CXXXIII 2; ele-vare: zwylfena geft welykoft VIII 2; erigere: zwillil roh 145° 24.
- zžéci, comburere: ffczity zezze ohnyem XLV 10; Mladenczy gich zezzeny ohnyem (co-medit ignis) LXXVII 63.
- žába, rana: Pofla zabu LXXVII 45; Wydalla zemye zzaby CIV 30.
- žádanie: Proty zlemu zadaní 145° 32.
- žádati, desiderare: gelen zada XLI 2, 138^b 7; takez zada duffe XLI 2, 138° 8; zadaty fprawedlnofty CXVIII 20; kazanye zadach CXVIII 131 atd.; quaerere: zadamy 121•16; gehoz fu zadalı 144•21; concupiscere: plenow nerodte zadaty LXI 11; zada duffe LXXXIII 3; velle: w kazany gcho zada CXI 1; sitire: Zadala duffe ma 139* 12; zadagicziech (supplicum) profbu 121º 16, 17. žádaný, žádúcí, desiderabilis: Zadanyeyffy nad zlatto XVIII 11; zemy zaduczy CV 24.

- žádný, nemo: aby zadnemu nevczyníl bezprawye 19°3; optatus: donyz bi zadny neprziffel 136 33.
- žádost, desiderium: w zadofty IX 24; zadoft chudich IX 38; Zadoft frdcze geho dal fy gemv XX 3; wflieczka zadoft ma XXXVII 10; zadoft gych przinefi LXXVII 29 atd.; affectus: przyefly glu w zadolt frdecznu LXXII7; concupiscentia: pozadaly zadolty CV 14. žalm, psalmus: 18° 1, 23, 14° 1, 26, 14° 19, 15° 24,
- 15^b 18, 16^a 32, 16^b 22 atd.; zalma 146^b 1.
- žalost: z ktereyzkolı zaloftı 121•24.
- žalostiti, dolere: zaloftyly hory 111° 32.
- žalostný, molestus: kdyz my zaloftny byechu XXXIV 13; w hnyewye zaloftny byechu move LIV 4.
- žaltář, psalterium: w zaltarzy defyety ftrun XXXII2; w zaltarzy XLVIII5; w ftan zaltarzi LVI 9; zaltarz wefely f huflemy LXXX 3, 116^b 19 atd.
- že, quoniam: ze wzdywył IV 4; ze wffczewygelf geho VIII 5; ze ty lyde gfu IX 21; ze ty vfyle znamenall IV 35; ze buoh moy gfy LV 10 atd.; quod: ze pomnyff VIII 5; ze gde den XXXVI 13; ze budu podoben XLIX 21; ze nezpomanul geft CVIII 6; Gedno ze zakon geft CXVIII 92; quia: ze fy vczynyl LI 11; zze buoh bude LVIII 14; ze mocz bozye geft LXI 12; ze tyelo fu LXXVII 39; ze gmye tobie boh LXXXII 19 atd.; si: ze potupill mye 134* 1.
- žebráčstvo, mendicitas: w zebraczítwu CVI 10. žebrák, mendicus: yaz zebrak sem XXXIX
- 18; zítyhal zebraka CVIII 17.
- žebrati, mendicare: at zebrzy CVIII 10.
- žéci, urere: zzy ledwye me XXV 2; ohen zhuczy CIII 4, CIV 32; fluncze nebude zeczy CXX 6, 129• 25.
- železný, ferreus: w prutu zeleznem II 9; za-wory zelezne CVI 16; w rucznyczyech ze-leznych CXLIX 8, 143* 36, 37; pfany bili raffigi zzeleznu 139b 16; aereus: wrata zelezna CVI 16.
- železo, ferrum: zelezo profflo duffy CIV 18; zelezem CVI 10.
- žena, uxor: zena geho CVIII 9, 103• 24; Zena twa CXXVII 3; wzal zenu 43^b 13; f zenamy 85^b 34 atd.; mulier: narodye le z zeny 136^b 17; zenu boli k dietiety 145^b 22
- ženich, sponsus: on yako zenych XVIII 6.
- ženský: z zeníkeho tiela (de vulva) 139° 35.

- židoviny, tempora: pokoy zydowínam mym CXXXI 5.

-ngt the

- židovský: wlyechen lyd zydowlky 31*8, 9; duom zydowsky 51 33; w zydowskych knyhach 55° 28; zydowlku cztenu 88° 23.
- židovstvie, Judaea: Znam w zydowztwy buoh LXXV 2
- židovstvo, Judaea: Uczinyeno gest zydowstwo CXIII 2.
- žieti, metere: u wesely bude zyety CXXV 5; genz zne CXXVIII 7.
- žieze, žiezn, sitis: byeziech w zyezny LXI 5; w zyczy mey napogyly mye LXVIII 22; w zyczy fwey CIII 11; w ziczny CVI 33; zyzn myela (sitivit) dusse 138^b 10.
- žieziti, sitire: Zyezyla dulle k bohu XLI 3; Zyezyla w tye duffye LXII 2, 141° 4
- žizn, ubertas: pole naplny fye zyeznem LXIV 12, 141• 30.
- žíznivý, sitiens: zyznywy CVI 5.
- žiznost, ubertas: Zapygy le od zyeznoltı XXXV 9.
- žizný, uberi: starost ma v mylost zyezney XCI 11; wzplodye fye w ftarofty zyezney XCI 15.
- žíla, nervus: koftmy a zylamy fwazal fy mye 134• 32.
- žíně, cilicium: oblaczych fe w zyny XXXIV 13; polozych rucho me z zyny LXVIII 12.
- žitný, frumenti: Od plodu zytneho IV 8; z tucznosty zytney LXXX 17.
- žito, frumentum: dolowe rozmohu fye fytem LXIV 14; zytem 141• 34.
- živel, animal: Zywyely malitka CIII 25; naplnyff wffelikv zywel CXLIV 16.
- živiti, vivificare: zywyl fy mye LXX 20; zyw mye CXVIII 40, 88, 149, 154, 156, 159; zywyla mye CXVIII 50; Hofpodyn zywy 109b 19.
- život, vita: ztlacz zywot moy VII 6; cziesty zywota XV 10; w zywotye XVI 14; Zy-wota profil v tebe XX 5; dny zywota meho XXII 6 atd.; vulva: Odluczyly fu fe od zywota LVII 4; renes: Zazzy ohen w zywoti 127° 25; corpus: abichom tobie cziltymy zyuoti flibili fe 127b 27.
- živý, vivens: w zemy zywich XXVI 13; ſ zemye zywich LI 7; w fwietle zywych LV 13; v boze zywem LXXXIII 3; wffyelyky zywy CXLII 2 atd.; vivus: ftudnyczy zywey XLI 3; w kralowftwy zywych CXIV 9; zywy pozrzely nas CXXIII 3; judyt zywych ywy polecy has one with a second seco
- žiuč, fel: daly w krmy zlucz LXVIII 22; Zlucz geficzerowa 113* 33.
- žráti, devorare: gyz zzeru ofadu XIII 4, LII 5.

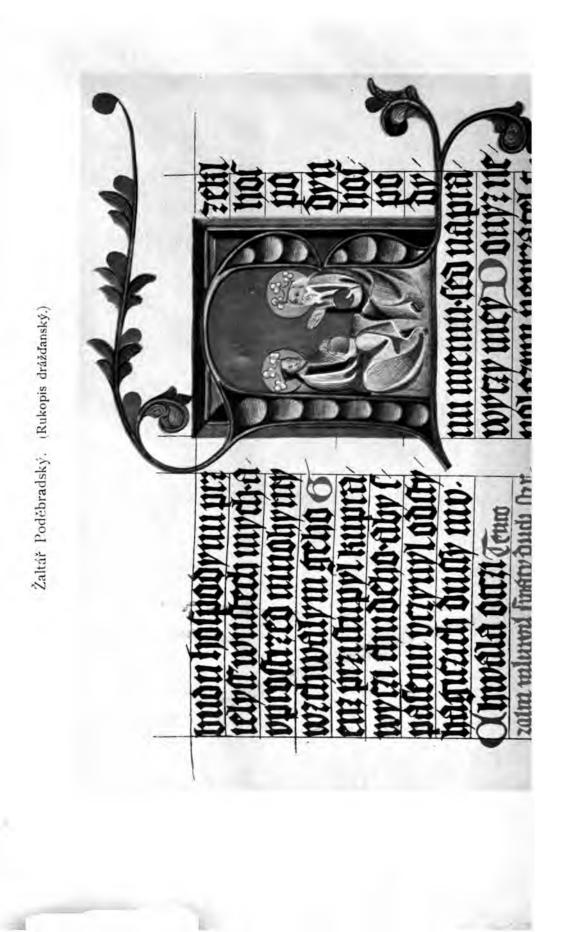
Opravy tiskových chyb a dodatky k poznámkám.

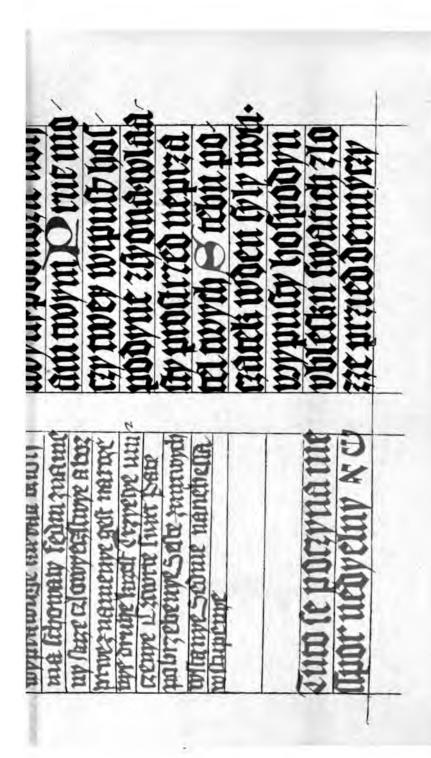
Na	str.	6 7	. 32 ti	išténo :	oſı	mnaft	za olmnaft.	
	n	10 "	22	~~,~~ ,		denaft:	" (icdenaft.	
"		11 "	32			ítnaft	" Jeftnaft.	
r	**	13 s	loupec	: 1 ř. 1		ištěno :	amalethem	za amalechem.
7	"	13	, -		2	n	pamazanczi	" pomasancsi.
۰,	,-	15	-		9	n	laetentur	" gloriabuntur.
	r	16	r		1	r	exeños	" <i>σχεύος</i> .
,	n	16	٣		8	77	rusuře	n rasuře.
٣	••	17			3		exaltasme	n exaltas me.
"	,-	19	**		4		2	" <i>1</i> .
71	••	19	•		3	r	azataeman	n asaf a eman.
٣		28	77	$\frac{2}{2}$	8	*	aeman	n a eman.
n	r	29	*		8	77	rzkicze	, rskucze.
		45	+		3	77	wital ^v	" wftal".
÷	7	50	••		7	n	mluwycie	n mluwyczie.
	77	50	••		9	r	vmuezenye	n vmuczenye.
-	"	52	n		9	"	a fyrotczy	" fyrotcsy.
••	π	68	*		õ	*	wityeny	, w styeny.
"	~~71~~	69	r		4	=	zemfkymy	n semfkymy.
	13	69			4	n	vbyty	, v byty.
•	••	72	r	2 . 8	4	r	gednoze	n gedno se
••	••	75	n	2,8	0	<i>r</i> :	ſtyem	"ftvem.
	••	80	,•		5	~~7~~	Ku zrzeny	"Kusrseny.
	••	88	••		1	77	ludech	" lidech.
۳		92	,.	2 . 1	7	*	flefta	" ſſeſta.
٣	-	98	,.	2 1 2 1 2 1 2 1	9	"	ctwrteczny	. coixertecony
		111			2	*7	moyzıa∬e	"moysieff".
n	**	112			11	r	fwoy	" fwogy.
"	17	114	•		1	~~,~~	wfffiehky	" wffieliky.
"	-	114	77	1 . 4	6	*	18	<u>,</u> 13.
Vynechati se má na str. 6 poznámka 2.								
	.,	~~.~~			15	•	1 a 3.	
	,,		,		20	sl. 2 ř	. 1: 11.	
	, 77	,	, r •		29	poznár		
			,, ,		17	sl. 2 ř	. Bi v pozná	imce 3: M
	-	*			124	poznái	mka 9.	
	,,		. .		47	ř. za s	slovem nadpi	isech čárka.

V některých výtiscích tohoto vydání nebyly jasně otištěny čárky a sice: 51° 33 za slovem obrzezanye, 75° f. 34 za uyersyty, 108° 11 za chwal, 115° 3 za gemu, a tečka 78° 34 za negfu.

. . . .

•

Publikace Českė Akademie. Třída III. r. 1898.

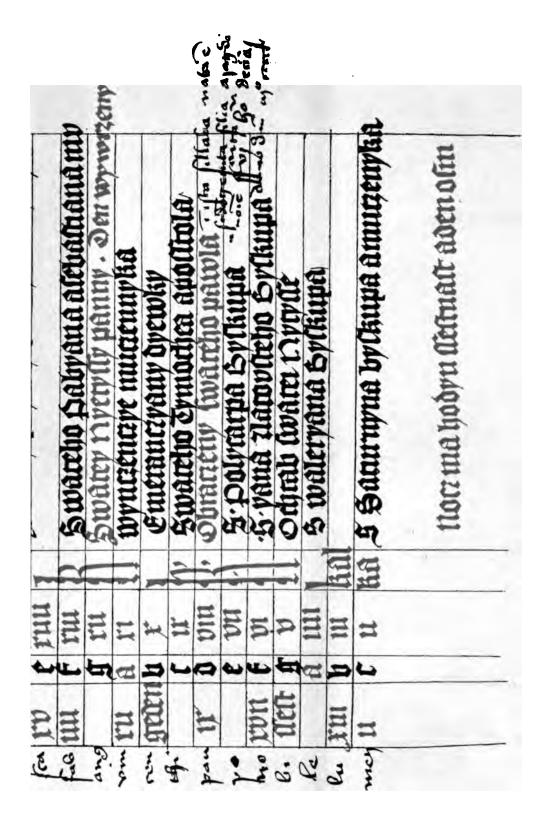
ŝ

·

. .

Instration ino Swarcho Dawla puttenyka elect chowcold ochead histerer bosient ondra odiral Swartin Jana Okab mladenkuow bundly mody **** JAZON AUJZI Tibea odical 5 wa *** C C 5 1 C » 444444 20 M 1144444 T Ð *** In.I F t ann HAA ... is LE à -2 9 à P \$ ğ 0

Žaltář Poděbradský. (Rukopis drážďanský.)

Publikace České Akademie. Třída III. r. 1898.

Tiakem J. Otty v Praze

.

.

·

· .

